

O CARTE DE ADUCERE AMINTE

(File din povestea propriei mele vieți)

"Domnul a zis lui Moise: "Scrie lucrul acesta în carte, ca să se păstreze aducerea aminte ..."

(Exod 17:14)

DE SCHIDERE

Un ceas ca niciunul.

Când acele ceasornicului lui Dumnezeu sau suprapus peste acele ceasornicului meu.

Când a sunat secunda veșniciei în timpul meu.

Când în timpul meu sa pornit să curgă, împlinit și împlinitor, Harul lui Dumnezeu.

Care a fost ceasul acela?

Nu știu nici măcar ziua.

Dar în calendarul ceresc, mai sigur decat în cel mai desăvârșit computer de pe pământ, e trecută nu știu cum secunda aceea când sa sărbătorit în Ceruri întoarcerea fiului risipitor, căruia i sa dat să îmbrace haina cea mai bună, i sa pus în deget inelul de aur curat, cu sigiliu împărătesc, în picioare, încălțăminte nouă, când sa tăiat vițelul cel îngrășat. Când toiagul uscat și noduros al eului meu a prins, într-o noapte de neuitat, să frăgezească, să înmugurească, să lege rod, săl coacă. Acesta a fost semnul distinct dat mie, nu pe frunte, ori pe mână, ci săpat în locul cel mai intim al eului meu, acolo unde na pătruns nimeni niciodată, acolo, în tabernacolul sfânt, de a cărui existență nici nu știam, dincolo de catapetasma străvezie, dar impenetrabilă a ființei, acolo de unde veneau uneori, presimțite doar, adierile veșniciei.

Cap. I

V Â R S T A Î N T R E B Ă R I L O R

De fapt, când am început să mă întreb cine sunt și pentru ce sunt?

Știu doar că mă nedumerea DUMNEZEU. În familie se pomenea des de Dumnezeu, de Isus Hristos, de Maica Domnului. Mia rămas întipărită în memorie o scenă din copilăria foarte timpurie a mea. Era într-o dupăamiază, când mama terminase treburile. Stăteam amândouă pe pat. Începusem să gândesc, când am întrebato pe mama, cu nespūsă dorință de a ști:

Mamă, cine La făcut pe Isus Hristos?

Maica Domnului, a venit răspunsul.

Porneam să mă joc cu păpușa făcută de mama din cârpe, repetându-mi: Pe Isus Hristos La făcut Maica Domnului. Înseamnă că ea e mama Lui. Cine o fi Tatăl Lui ...? Mama țesea ciorapi pe o ciupercă de lemn și se făcea că nu observa că în mine se plămădea o întrebare nouă.

Mamică ...

Î ...

Dar Tatăl lui Isus Hristos ... cine era?

Dumnezeu. Dumnezeu Tatăl!

Stabileam în minte: Aha, Isus Hristos avea o mamă și un Tată. Dar o altă nedumerire mă întorcea spre mama:

și ... cine a făcut-o pe Maica Domnului?

Mama începea să se enerveze:

Dumnezeu a făcut-o!

Nu mai puteam da înapoi: mai aveam o întrebare, una singura. Ah, dear putea mama să-mi răspundă ...!

Mămică, dar pe ... Dumnezeu ... cine La făcut?

Și deodată, mama explodează:

Săncetezi odată cunțrebările-astea! Ai să mă bagi în pământ! Ai frați mai mari și nici unul dintre ei nu mântreabă atâtea câte mântrebi tu. Mai înnebunit ...

Încremenisem. Nu știam ce-am făcut rău. Doar nu vorbisem urât. De ce so fi supărat mama atât de tare? Nu știam atunci, nici prin minte numi trecea că mama nu știa răspunsul, că era ceva la care mama să nu știe să-mi răspundă. Credeam cam pus o întrebare ireverențioasă și ma copleșit o rușine fără margini.

Naveam cum să știu eu, un copil de patru cinci ani că aceasta era marea întrebare a umanității, pe care na dezlegato nimeni niciodată, pentru că nu are răspuns.

Am intrat la școală cu dispensă de vârstă, pentru că prietena mea Rodica, mai mare cu un an decât mine, intra la școală în anul acela. Cei drept, educatoarea o implorase pe mama să nu cedeze, căci mai devreme sau mai târziu o să obosesc, să mă mai dea un an la grădiniță, căci eu împlineam vârsta de școală abia după cinci luni. Na fost cu puțință! Eram prea legată de Rodica! Avea păpuși adevărate și tot felul de jucării. Toată ziua mă duceam la ea, mama ei, madam Saris, iubindumă ca pe copilul ei. Eram ca surorile, îi cunoșteam neamurile din bogatul album cu fotografii. Noi nu aveam decât fotografiile de la nunta părinților și câteva cu o mătușă care fusese în Italia. Mă simțeam atât de bine la Rodica, încât odată, când mama mia spus, în glumă :

Ceai să te faci, Ticuțo, dacă mor eu? Cine o să mai aibă grijă de tine? eu am consolato:

Nui nimic, pe mine mă ia madam Saris.

Încă din vară, învățasem, împreună cu Rodica, să citesc. Nimeni nu mă putea convinge să mai stau acasă un an. Comisia de la primărie ma testat și ia dat mamei aprobarea. Doamna Iacob, învățătoarea mea și directoare a Școlii experimentale "Spiru Haret" din Brăila, mă punea să recit. Nu știu de unde învățasem atâtea poezii.

Când am terminat clasa întâi, doamna Iacob ia spus mamei sămi pregătească o coroniță. Eram în clasă cu Rodica. Ea era mai inteligentă decât mine. Am auzit acest lucru odată și aceasta ma îndârjit împotriva ei. O, cât de mult îmi doream să fiu și eu inteligentă ca ea ! O, deaș fi putut so întrec! Și mai era un cuvânt care mă fascina pe atunci: "departe". Pentru mine acest cuvânt avea conotația spațiului fără hotare.

Aveam două vecine, grecoalice "domnișoarele", două pitorești bătrânele deplasat de cochete pentru vârsta lor și pentru sărăcia cartierului. Ne fiind căsătorite vreodată, se acuzau reciproc, în termeni foarte politicoși de altfel, de această neîmplinire, când se certau. Vorbeau extraordinar de repede, cu sunete acute și noi ne distram copios, imitându-le. Dar la ele găseam refugiu când tata venea acasă beat. Era frumos la ele, casa lor era elegantă și nu aveau pe jos scoarțe din deșeuri textile, ca noi, ci covoare adevărate și canapele îmbrăcate în pluș verde, cu două suluri lungi la căpătâi, din același material. Încăperile erau altfel structurate, nu ca la noi, gen vagon și erau atât de înalte, cu tapete sclipitoare! "Domnișoarele" mă iubeau și mă primeau la ele, ori de câte ori doream. Ele miau făcut o minune de coroană. Nu cruțaseră cele mai frumoase flori din grădina lor. Erau atât de mândre să le jertfească pentru micuța lor protejată, care eram! O păstrez și acum, în fotografia care ma fixat în momentul de atunci: alba, bogată, vapoasă ...

30 iunie 1946 serbarea de sfârșit de an școlar.

Am spus poezia "Salcia plângătoare" (de cine, oare?), am dansat "Brăulețul", îmbrăcată în costum național de băiat. Și, în sfârșit, am fost aranjate (era școală de fete) după premii, probabil. Pe mine, "Doamna" mă pusese în rândul întâi. În sală, părinții așteptau cu emoție strigarea numelor și a premiilor. "Doamna" a venit la mine și ma trecut în rândul al doilea. O presimțire amară mia dat fiori, dar nu am înțeles semnificația schimbării. Stăteam acolo, în rândul al doilea în margine, unde mă pusese doamna și așteptam să mă strige, sămi pună coroana aceea de vis, pe cap. A strigato pe Rodica ea era înaintea mea în catalog și ia pus, în aplauzele asistenței, coronița. Urmam eu, știam sigur și inima îmi bătea repede și tare. Noi eram egal apreciate de "Doamna". Dar de ce nu mă striga și pe mine? Sa făcut un anunț scurt, ca o sentință:

Premiul al doilea!

Atunci miam auzit numele și mam dus în față. Mia dat un pachet cu cărți și așteptam sămi pună coroana pe cap. Deși mia acordat premiul întâi la lucru, această recompensă numi putu alunga amărăciunea, jignirea, neînțelegerea, suferința amară în care eram cufundată. Toate aceste sentimente se zugrăvesc pe chipul din fotografie al fetei de șapte ani și patru luni, îmbrăcată în costum popular, de băiat. Știu că nam vrut să mă fotografiez cu coroana pe cap. Mult a insistat mama să o fac. Cred că voiam să mă pedepsesc singură, refuzând fotografierea cu coroana care nu la fotograf trebuia să mi se acorde. Dar am cedat, în cele din urmă.

Seara, când miam făcut rugăciunea, miam adus deodată aminte de ce mi se întâmplase acest lucru: pentru că, în ajun, după "Tatăl Nostru", mă rugasem așa:

Doamne, fă ca eu să iau premiul întâi, iar Rodica premiul doi!

Deși ma durut, am înțeles că Dumnezeu mă învață să nu vreau răul altuia și am încetat să mai sufăr.

A fost prima mea experiență cu Dumnezeu, care ma convins de existența Sa. O experiență care nu mi sa șters din minte. A fost primul pas pe drumul credinței întrun Dumnezeu adevărat, care

aude rugăciunile, dar un Dumnezeu drept.

Cap. II

DESCOPERIREA EULUI

Din plictiseală, la paisprezece ani miam început un jurnal, reușind săl duc până în ziua de azi. Ce înseamnă jurnalul acesta pentru mine nu înseamnă pentru nimeni din cei apropiați. Fiica mea cea mare ar căuta să afle cum trata propriii mamă, la vârsta pe care o are fiica acum, iubirea. Cea mijlocie ar vrea poate să afle ce cărți citeam sau cum mă comportam la școală, ce note luam, în timp ce fiica cea mică ar fi interesată de jocurile de odinioară, să le lanseze copiilor din jurul blocului.

Eu caut în jurnalul meu copilăria conștiinței mele. Episoade care sau șters din memorie și care au însemnat cândva pentru mine atât de mult îmi dau impresia scăpării propriei mele conștiințe de sub control o intruziune a unei forțe exercitându-se în mine fără acordul meu. De aceea, descoperirea unui asemenea episod rează ordinea în eul meu.

Eu caut să aflu cum mam format, cât am realizat din visurile mele de altădată, dacă leam rămas fidelă, dacă nu cumva sunt și eu o sinusoidă întrun grafic încifrat, dar semănând, asemenea unor coli trase la copiator, în mod legic, cu toate adolescentele de acum treizecipatruzeci de ani.

Conștiința mea a început să scâncească atunci când, la ora de educație fizică, o colegă mia spus că am picioarele strâmbe. Nu mă uitasem niciodată în oglindă cu picioarele dezgolite nici naveam oglinzi în afară de cea a tatei, pentru bărbierit, de aceea constatarea că fata aceea numi spusese decât un adevăr ignorat, dar dureros de real a declanșat în mine un complex de inferioritate acut, cu care aveam să mă lupt ani și ani deatunci încolo. Cred că aveam unsprezece ani și nu mă preocupa deloc ce fel sunt.

Eram foarte slabă și numi plăcea să mănânc. Luam mereu vitamine și eram lunar purtată pe la doctori. Mă obișnuisem cu injecțiile.

Aveam opt ani când mia murit fratele, cel mai bun fiu al mamei, un tânăr de nouăsprezece ani, cu un chip ca al lui Eminescu și atât de blând, încât i se spunea Mielu. A murit întrun sanatoriu, pe lângă Brașov. Aveam să aud mai târziu mie întotdeauna mi se ascundeau veștile rele că na putut muri până ce na ajuns mama la el și căi părea rău de suferința ei. Toată viața a dorit mama să mai ajungă la acel mormânt în care i sa îngropat băiatul, dar nu știa bine unde: "Era în vârful unui deal". Abia după patruzeci de ani aveam să se întâlnească, dar nu pe dealul acela, lângă un mormânt al nimănu, ci în gloria pregătită de Dumnezeu celor smeriți și săraci în duh, cărora lea promis Împărăția cerurilor.

La nouă ani am trăit o amnezie. Mătușa mea, sora bunicii, care locuia aproape de noi, era foarte credincioasă. Cred că, împreună cu alți credincioși ortodocși, trăise o experiență de trezire spirituală, o întoarcere la adevărurile credinței. Se extinsese și la noi "Oastea Domnului", mișcare de revigorare a credinței pe care mai târziu, autoritățile eclesiastice ortodoxe aveam so prigonească. Îmi plăcea so aud vorbind despre Dumnezeu, sperând să mi se dezlege enigmele. Văzându-mi interesul,

îmi dădea să citesc cărți creștine, pe care ea nu putea să le citească, fiind, ca majoritatea bătrânilor, neștiutoare de carte. Dar sensibilitatea mea excesivă mia fost fatală. Și așa visam noaptea diavoli pe sub pat, prin colțuri întunecoase, de miera teamă ziua să stau singura în casă. Cartea aceea "Inima Omului" avea ilustrații la tot pasul, cu diavoli, fie în fumul de țigară, fie în spuma din halbele de bere. Atât mia trebuit ! Seara, deliram: aveam obsesia că am uitat cum se respiră. Mama a crezut că mă joc, dar curând și a dat seama că deliram. Și acum, când au trecut zeci de ani de atunci, miaduc aminte de panica trăită: eram convinsă că voi muri, pentru că uitasem lecția elementară a respirației. Ce mă îndurera era că mama nu mă credea și, prin urmare, nu mă putea scoate la liman. A chemat o vecină și mau luat amândouă într-o plapumă, ducându-mă la Spitalul Militar care era aproape. Îmi amintesc cum mă ducea mama și mi părea rău că sunt grea și că dau de furcă. Mau internat și a rămas și mama cu mine. Analiza lichidului cefalo-rahidian nu indica nici o cauză de tulburare nervoasă. Mi sa prescris, totuși, să beau o soluție cu brom. Era atât de sălcie, că am refuzat să o beau. Ce se mai ruga mama de mine ! Câte nu mio fi promis ! Dar nu mam lăsat înduplecată. Mă nedumerea că pe pereții înalți și albi ai spitalului scria "URSS" și nu înțelegeam de ce scria cu doi "S". Puneam și această incapacitate pe seama bolii. Cineva mia explicat ce inseamnă U.R.S.S.

Întro noapte, ma trezit o sete chinuitoare. Am cerut mamei apă și ea ma păcălit, dându-mi să beau bromura. Am înghițit cu lăcomie și, când miam dat seama ce era, am aruncat cana aceea de tablă cât colo. Apoi am adormit și a doua zi mau externat.

Era în vremea primei stabilizări. După ce mau externat, stăteam în pat acasă, în camera cea bună. Cred că se desprimăvăra. Numi puteam aduce aminte numele obiectelor din jur. Mama și sora mea scuturau, ștergeau chiar geamul de la camera unde zăceam și vorbeau în șoaptă. Mie mi se părea că nu mă voi mai vindeca niciodată, că ele știu că voi muri și că de aceea vorbesc încet, ca să nu aud adevărul. Și că fac curat pentru înmormântarea mea. Că mă vor uita și pe mine, cum lau uitat și pe fratele meu cel mai mare, care murise. Eram sub plapumă și numi aduceam aminte cum se numește. Mam încordat cu toată puterea, mam întrecut cu propria mea neputință, provocându-mă: Dacămi aduc aminte cum se cheamă asta cu care sunt învelită, reușesc să mă fac bine. Noțiunea a venit concomitent cu strigătul meu:

"Plapumă!"

Ce biruință ! Pe urmă, memoria mia revenit încetul cu încetul.

Am rămas totuși cu o iritabilitate nervoasă, până atunci fiind foarte calmă. Mă supăram ușor și nu suportam să fiu contrazisă. Mama trebuia să fie mereu prin preajmă, pentru că fratele și sora mea se delectau să mă vadă enervându-mă. Doream din suflet să nu mai pun totul la inimă, dar îmi era imposibil. Crescusem, devenisem adolescentă, dar nu reușeam să am un echilibru. O aluzie, o ironie mă plonjau în desperare. Mă retrăgeam într-o cameră și plângeam acolo, sfâșietor. Pur și simplu, era peste puterile mele sămi stăpânesc aceste stări. Mama îmi spunea mereu că eu singură trebuie să vreau să mă stăpânesc, să nu apelez la medicamente. Iar eu luam de fiecare An Nou hotărârea ca măcar în ziua aceea să nu mă supăr. Și nu puteam să mă țin de ea. Și iar cădeam în desperare, că eu nu voi putea avea prietene, pentru că nu pot să trec de această sensibilitate.

La sfârșitul clasei a patra, mam dus la munte, în colonie, la Rupea, lângă Brașov. Atunci, la zece ani, am mers pentru prima oară cu trenul și am văzut pădurea de munte, cu covorul gros, secular, arămiu, al frunzelor căzute. Dar frumusețea numi era deajuns. Miera tot timpul foame și naveam bani sămi cumpăr biscuiți. Aș fi ros și coji de pâine. Luam mere sălbatică de pe dealul din fața căminului unde eram cazate, ca sămi potolesc foamea, dar nu se puteau mânca. Noroc că Rodica avea biscuiți de casă și mi mai dădea și mie. Așa miam căpătat pofta de mâncare.

Conștiința mea a început să înflorească atunci când am descoperit că exercit atracție asupra băieților, că le par frumoasă. Am descoperit aceasta într-un tramvai, într-o seară de primăvară, când

miam văzut fața întruna din ferestrele oglină ale tramvaiului, pe când un băiat se tot uita la mine cu încântare. Cred că aveam atunci treisprezece ani și de atunci mam uitat în toate geamurile care ar fi putut să mi arate chipul.

La început, miam ținut jurnalul cu perseverența unui tic. Dar cred că miam dat seama că nu merită să mi pierd timpul cu însemnări ca acestea: "Astăzi, ca de obicei, am mâncat agude (dude), iar după-amiaza a venit Valerica la mine". De aceea am notat în el lucruri demne de a fi reținute. Și ce mult mă ajută acum să recompun imaginea conștiinței mele, din bucatelele decupate, de acolo!

La treisprezece ani mi sa descoperit un infiltrat pulmonar stâng. A trebuit să stau acasă, să fac tratament și să mă odihnesc. Atunci, datorită injecțiilor cu calciu, mam dezvoltat, oasele sau mărit și mam îngrășat incredibil. Deși am lipsit câteva luni, am absolvit clasa și ciclul gimnazial.

Mam înscris la Școala Tehnică Bancară, de pe bulevardul Cuza, lângă Baia Populară. Mam prezentat la proba de limba română; ni sa dat o dictare dintrun text de Caragiale și o compunere, ceea ce nu mia dat bătaie de cap. Am ieșit de acolo fericită. Dar nu mam uitat la data anunțată pentru proba de matematică. Miam făcut socoteala că nu se putea să fie imediat a doua zi, mai ales că era duminică și am stat liniștită. Pe la ora zece și jumătate, ma trimis mama "până în barieră" să iau țigări tatei și ziarul. Mam abătut pe la Valerica, prietena mea care dădea și ea examen la aceeași școală, ca so rog să vină cu mine. Mama ei sa mirat să mă vadă atunci:

Ce faci, ai și terminat?

O presimțire grea ma cuprins. Nam mai spus nimic. Mam repezit acasă, mam îmbrăcat și am luato la goană spre școala aceea. Aveam de mers trei stații de tramvai și, ca un făcut, tramvaiul nu mai venea. Când a venit, după vreun sfert de oră, am văzut cu groază grupuri de elevi pe stradă. Veneau de la examen. Jos mam întâlnit cu Valerica. Nam mai stat să ascult cemi zice, ci mam dus în clasa mea. Profesorul începuse să strângă din lucrări. Nici lacrimile, nici implorările mele nu lau convins să mă primească să dau și eu examen. Numai eu știu cum am ajuns acasă. Mă aflam în fața unei situații fără ieșire.

Când a sosit ziua afișării rezultatelor, iam spus mamei că sa amânat, dar eu citisem sentința: "Respinsă prin neprezentare". Întro zi, mama a plecat să vadă singură de ce nu se mai afișează rezultatele. Eu miam făcut un plan, rod al romanelor pe care le înghițeam ca pe un drog: să joc cartea sinuciderii. Am scris o scrisoare atât de sfâșietoare, că am plâns și eu, prin care mi luam rămas bun de la viață și de la părinți nu știu dacă nu era de prin citatele pe care le adunasem pentru compuneri, gen "Invitația la vals", de Mihail Drumeș. Nici prin cap numi trecea să pun în aplicare cele scrise. Era doar un șantaj, ca să scap de ceartă și de bătaie. Mam dus în grădină unde aveam tufe mari, de mătură și stăteam acolo. Am auzito pe mama venind și strigândumă, supărată. Inima îmi bătea cu putere. Apoi a intrat în casă unde a găsit și a citit scrisoarea. A ieșit și a început să mă strige cu alt ton, mai puțin supărat. Inima îmi bătea să iasă din piept, dar nu mișcam. Ceo fi fost în inima bieteii mame! Îi simțeam spaima că nam cum so mai aud că sosise prea târziu. În cele din urmă am ieșit și atât de mult sa bucurat că sunt în viață, încât ea singură mă consola:

Lasă, mai bine că nai reușit. Tu șiașa ai mers la școală prea devreme, teai mai și îmbolnăvit ... așa că stai să te mai întărești.

Anul acela școlar 1952-1953 a fost un an de relaxare. Atunci mia căzut în mână Mihai Eminescu. A fost o revelație, ca o explozie de lumină și am început să scriu poezii triste, în stilul său. Frecventam și cursurile clasei a VIIa, la intervenția mamei, ca "asistentă", cum spuneam eu.

Scriam poezii, cele dintâi dedicate lui Stalin în care am crezut sincer. Citind povestea Zoiei Kosmodemianskaia, naveam o altă dorință mai înaltă, decât să mor și eu, cu tălpile goale în zăpadă și numai în cămășuță de corp, strigând: "Luptați, nu vă fie teamă! Stalin e cu noi! Moarte fasciștilor!", cum făcuse ea. Unor verișori micuți leam schimbat numele în Zoia și Sura, Aurora și Gigi părându-mi se absolut nepatriotice.

Nu știam pe atunci că scrisul va rămâne nevoia mea supremă de exprimare către semenii mei, dar scriam mereu poezii, chinându-mă pe profesoara mea de română care trebuia să dea verdictul. Obosită de atâta solicitare din partea mea mandramat către cenaclul literar "Hristo Botev" care se constituia atunci, sub conducerea poetului brăilean Mihaela Dragomir. Și azi îi sunt recunoscătoare poetului, pentru sfatul pe care mi l-a dat: să scriu și iar să scriu. Citind acum acele poezii, râd cu lacrimi. Mama nu făcea. Mi le asculta cu evlavie, tăcând, de parcă și-ar fi spus, ca și vecinii lui Ioan Botezătorul: "Oare ce va fi cu copilul acesta?"

"Copilul acesta" care eram puneam în scenă piese de teatru de nu știu ce autori, distribuind fetele de pe stradă în roluri secundare, pe cel principal rezervându-l cu dreptatea pe care io acorda rolul de regizor. Acestea se jucau în curte, cearșafurile mamei fiind cortina albă, de pluș, gândeam noi. Spectatorii nu erau alții decât vecinele, prietene ale mamei, îmbrăcate în cele mai noi rochii de stambă luată "pe puncte", lucrate pe te miri ce, de Mioara, sora mea mai mare. Se așezau pe scândurile lungi, acoperite cu preșuri țesute de mama din resturi textile. Costumele noastre erau confecționate cu mare plăcere și cu tot dichisul de sora mea, de obicei din hârtie gofrată, cu volane bogate, prin răsucirea cu degetele a marginilor hârtiei. Mama îmi aranja părul lung și negru, cu drotul, făcându-mi zuluful lungi. Numi amintesc să-mi fi uitat vreodată rolul. Oricum, aș fi improvisat continuarea, mai ales că toate piesele mele erau cu happyend. După un asemenea spectacol căci aveam și alte numere, între care și piesa mea de rezistență, cazaciocul, în interpretare proprie, răsărea soarele în cartierul Clony. Eu eram tot mai convinsă că sunt Cenușăreasa în așteptarea Prințului care avea să mă caute, cu pantoful meu în mână. Știam că va ajunge și în acest cartier de periferie, că mă va găsi, știam că-l voi recunoaște după calul alb, strălucitor, care avea să necheze într-o bună zi chiar acolo, sub salcâmul din fața porții casei.

Am crezut în Moș Crăciun pe care-l credeam una și aceeași persoană cu Dumnezeu și numi trecea prin minte să măntreb de ce vine numai de Crăciun. Gândul că vine cineva bun la copiii sărmani era suficient ca să mă ferească în totalitate, deși numi aminteam să fi venit la mine, vreodată. Cu toate acestea, de fiecare Crăciun eram plină de emoții, făceam curat și mă sileam să nu adorm. A venit o dată, prima și ultima dată, tocmai când frații mei mai mari mă făcuseră să sufăr cel mai tare. Era în Ajun și ei vorbeau urât despre Moș Crăciun, dinadins ca să mă facă să sufăr și distrându-se pe seama crizei mele de disperare. Atunci a intrat mama la noi și ia certat. Am scris o poezie atunci, una din cele mai frumoase din perioada aceea și, întocmai ca în poezia aceea, a venit la mine Moș Crăciun. Nu mai țin minte ce m-a adus, dar am fost fericită că pot dovedi fraților mei că există cu adevărat Moș Crăciun! Aveam treisprezece ani. Atunci, la vârsta aceea, a confirmat mama spusele fraților mei. Atunci, la vârsta aceea, am trăit a doua mea mare decepție. Cea dintâi fusese când Petru, căpitanul rus care era cazat la noi și pe care-l iubeam nespuse, nu și-a ținut promisiunea de a mă lua cu el în Rusia, plecând fără mine. Și doar îmi făcusem bagajele și mi promisese că, dacă mă culc, mă ia. Cred că ani de zile am suferit. Aveam șase sau șapte ani.

Citeam mult. La început, romane excesiv de romantice, cu subterane, răpiri și mister. Începusem și eu un asemenea roman. Citindumi azi însemnările, mă cuprinde râsul, pentru că nu pot înțelege pe fata aceea de paisprezece ani cum de a putut să scrie un roman "jumătaten viersuri(sic!), jumătaten proză" și să mai aibă și curajul să îl dea profesoarei ei de română să îl aprecieze. Se intitula se putea altfel? "Cavalerul misterios". Cum profesoara mea, o domnișoara tânără, din caremi făcusem un idol, și-a exprimat mirarea, eu am pus pe seama profunzimii scrierii mele "incapacitatea" acesteia de a-l înțelege.

Rolul cel mai important în formarea caracterului meu la avut o carte citită în vremea aceea. O cumpărasem cu bani "împrumutați" din banii fratelui meu, a căror ascunzătoare o descoperisem. Raționamentul meu era bun pentru că să-mi liniștească conștiința: dacă ar fi avut bani, mama mi-ar fi dat; fratele meu nu dădea bani în casă, nepăsându-i de lipsurile noastre; iar eu știam că are și știam și

unde ține. Nam luat bani de la el, decât pentru cărți. Le consideram cea mai de preț comoară. Cartea aceasta era "Mizerabilii" de Victor Hugo. Nu atât suferințele micuței Cosette mau emoționat, cât un personaj care a reabilitat în ochii mei imaginea lui Dumnezeu: domnul Myriel, monseniorul Bienvenu. Preot prin vocație, acesta a reușit, fără vreo predică, să facă dintrun om abrutizat, un sfânt.

O, cât doream în inima mea să fiu și eu sfântă!

Cap. III

ARIPI ÎN ZBOR

Am dat examen de admitere la Școala Pedagogică de Învățătoare, nu atât ca să mă fac învățătoare, cât pentru faptul că aici făcusem școala generală. Admiterea am dato în anul 1953, când avea loc la București Festivalul Internațional al Tineretului pentru Pace și Prietenie, din a cărui cauză data examenului sa amânat cu o săptămână. Dar în loc să învăț, eu urmăream desfășurarea festivalului, în "Scânteia Tineretului" pe carel citeam aproape în totalitate și mă duceam la filme. Încă nu aveam un radio, dar nu duceam lipsă de muzică, deoarece cazarma rușilor era lângă noi și ei puneau muzică la megafon și nu doar patriotică. Și totuși, am reușit, nici eu nu știu cum.

În vara aceea, din joacă, miam schimbat prenumele. Toate fetele cu care mă jucam și leau schimbat. Numele meu de botez era Dumitra. Nu mia plăcut niciodată, miera rușine de acest nume și, cum îmi făcusem un idol din literatura rusă, miam ales numele "Tatiana", dintr-o carte citita recent, cu o tânără partizană, cu acest nume. Cum am schimbat colegele, mam recomandat cu acest nume și așa am rămas. Mai greu era pentru mama care mă deconspira uneori, spunându-mi, cum mia spus întotdeauna, Ticuța. Acest nume mil dădusem singură, pe la doi ani. Când măntrebau cei din jur cum mă cheamă, eu mă răsflătam singură, recomandându-mă: "Dumitricuța". Pentru că bunicami spunea: Dumitrica, eu mai adăugam un diminutiv, numai că, fiind prea lung, îmi ieșea de pe buze: "Dmiticuța". Așa că toți ai casei îmi spuneau Ticuța cu excepția bunicii care mă chema că așa mă știe Dumnezeu Dumitrica. Dar eu am urât acest nume și, cum voiam să ajung celebră, îmi trebuia un nume rezonant. Nici că puteam găsi, în anul 1953, un alt nume mai potrivit pentru visurile mele.

După un an, Școala Normală sa desființat, noi fiind transferate la liceu, dar în anul întâi, adică în clasa a opta. Singura consolare la faptul că neau dat cu un an înapoi a fost că nam mai dat examen de admitere.

În vacanța dinaintea transferării școlii noastre la liceu, am descoperit printre cărțile bunicului meu, o carte de limba franceză, pentru ucenice. Cum între paranteze era redată pronunția, mam apucat să învăț limba franceză. Aveam un program riguros, de la care numai invitațiile sorei mele la film sau la plimbare mă puteau abate. Așa am învățat limba franceză pe care aveam so perfecționez în următorii trei ani de liceu iar mai târziu, în cursul anilor, prin studiu propriu, aprofundat. Acum mă simțeam mai aproape de Cosette, de Jean Valjean și de monseniorul Bienvenu.

Sensibilitatea mea se manifesta la mine pe căile artei. Descoperisem că aveam voce. Profesoara de muzică mă aprecia pentru urechea mea muzicală care sa manifestat într-o zi, când, în timp ce clasa cânta un cântec, eu am improvizat vocea a doua. La începutul clasei a opta, profesoara ma chemat împreună cu încă trei fete, din alte clase, nea ascultat vocile și ma preferat pe mine ca solistă a corului școlii noastre. În repertoriul meu personal intrau cu predilecție romanțele. Păstrez și

acum o diplomă de premiu luată la interpretarea de romante într-o tabără de vară, la Poiana Țapului. Dar mândria mea erau ariile din opere și liedurile de Schubert. Treceam drept o fată cultă, deși nu aveam în casă decât câteva cărți, descoperite în podul bunicului, din "Colecția celor 15 lei", pe care le citisem și răsцитisem.

Numi ajungea timpul pentru câte aveam de făcut. Lucram la trei romane, învățam franceza, citeam, copiam dicționarul limbii române, împrumutat de la o colegă, memorândul totodată, notam în jurnal, copiam în niște caiete citate din cărți, scriam pe la reviste, unde trimiteam poezii, ascultam muzică clasică, îmi exersam vocea când eram singură...

Am primit de la fratele meu o cutie de uleiuri de pictură, chiar în ziua când am împlinit șaisprezece ani. Am încercat să ilustrez "Floare albastră" de Mihai Eminescu, poezie pe care aveam să o lucrez la Școala Populară de Artă secția artă dramatică, la care aveam să intru, în toamnă. În același timp, frecventam și cenaclul literar de la Casa de Cultură. Ce rău îmi părea că nu pot urma și cursurile de pictură și de canto !

Primul meu succes cu adevărat prețios a fost obținerea unei mențiuni, la un concurs de creație literară în proză, organizat de ARLUS Brăila. Compusesem un basm despre un viteaz Roman, care nu l-ar fi învins pe uriașul Fasciro, dacă nu l-ar fi ajutat "Balaier" (Armata Roșie). Ei au legat frăție de cruce, iar acest basm alegoric sa numit chiar așa: "Pe veci, frați de cruce". Numi venea să cred că am obținut eu acea mențiune. Ma năpădit o fericire fără margini. Toți mă felicitau, colege și profesori, iar eu răspundeam la toate acestea cu o simulată modestie. Eram mândră de mine. Jurnalul meu a reținut data de 5 octombrie 1954, precum și în ce a constat mențiunea aceea. Am primit o diplomă și bani: 150 de lei. Din ei miam luat o geantă de piele, uniformă, un guleraș brodat și cartea "Neculai Milescu Spătarul" scrisă de Dumitru Almaș. Așa că tot timpul mi aduceam aminte de acest nesperat succes. Aveam doar cincisprezece ani și am simțit pentru prima oară gustul gloriei. Eram în clasa a opta, anul întâi de liceu.

Dar și teatrul mă fascina la fel de mult. Am intrat pentru prima oară într-un teatru, Teatrul Național al Brăilei, cu mama, la vârsta de șaisprezece ani, la piesa lui Carlo Goldoni "Bădăranii".

La începutul clasei a noua, anul al doilea de liceu, mam înscris la Școala Populară de Artă secția de artă dramatică. Pregăteam "Floare albastră" de Mihai Eminescu, pentru recitare. Am învățat să stau cu totul nemișcată, ilustrând imaginea: "Ca un stâlp eu stam în lună".

Cu această poezie miam făcut debutul în teatru, îmbrăcată în albastru, în sala de spectacol aflându-se însuși George Calinescu. Orgoliul meu a fost pe deplin satisfăcut, când marele om, plăcut impresionat de tinerețea mea și de felul în care am redat trăirea poetului, a strigat: "Bravo!" Cum putea să lipsească așa ceva din jurnal? Evenimentul se petrecea într-o vineri, pe data de 27 ianuarie 1956, cu două săptămâni înainte de a împlini șaptesprezece ani. Regizorul actorul Nae Nicolae, era euforic când ma felicitat.

Școala noastră de artă dădea spectacole la care eu eram prezentă cu poezia lui Eminescu. O recitam cu aceeași plăcere mereu. Dar regizorul nostru a vrut să pună în scenă o piesă de teatru, o comedie și anume "Căsătoria" de Gogol. Spre sfârșitul lunii februarie a citit piesa. Nundrăzneau să sper într-un rol. Două zile mai târziu, sa citit o altă piesă, în care speram să capăt și eu un rol. Sa revenit la "Căsătoria", mie încredințându-mi-se, nici mai mult nici mai puțin, rolul principal, cel al Agafiei Tihonovna. Mi lam copiat, lam citit, lam memorat. Fiecare repetiție scotea noi și noi frumuseți. Regizorul nostru, actorul Nae Nicolae era plin de idei care ne entuziasmau. În miezul lunii iunie, în plină sesiune de examene (căci noi dădeam examene de absolvire a anului la mai toate obiectele), eu eram prinsă cu repetițiile, pentru că urma să dăm două spectacole cu "Căsătoria", după o repetiție pe scena teatrului, cu tot dichisul actoricesc. Cabiniera mia strâns părul purtam două cozi bogate, mia pus o perucă plină de zuluși, ma machiat. Eu mă uitam în oglindă și numi puteam crede ochilor. Spectacolul a fost o reușită. Când partenerul meu, extrem de talentatul Ciul, mia luat mâna,

exclamând perplex:

"Ce mânuță drăgălaaaă...! De undeaveți o mânuță așa de drăgălaaaă?" au izbucnit aplauze. Și am mai avut astfel de aplauze la scenă deschisă. După ce dimineață am dat examen la limba rusă, după amiază eram la teatru, căci spectacolul în care jucam începea la ora patru. Dar pe la ora trei, în ziua aceea de vineri, 22 iunie 1956, a început o ploaie torențială, cu tunete și fulgere. Când am început spectacolul, în sală nu erau decât vreo cincizeci de persoane. În pauză, însă, când sau aprins luminile, am văzut că se umpluse până sus. Aplauzele la scenă deschisă ne copleșeau. La sfârșit, ni sau aruncat flori. Atâtea felicitari și elogii mă convinseseră ca, la anul, să dau examen de admitere la teatru. Unii actori din teatrul brăilean mă încurajau sincer să devin actriță. Deja mă gândeam să joc într-o dramă, pentru că mi se părea că aceasta e chemarea mea, mai ales de când începusem repetițiile cu poezia "Regina Ostrogoților" de George Coșbuc. La optsprezece ani, am debutat în ziarul local cu poezia "Mama", apărută chiar de 8 martie 1957, poezie mult ajustată de un coleg mult mai talentat decât mine, a cărui modestie și finețe de caracter contrastau izbitor cu chipul prea puțin atrăgător. Apoi, poezia ma primit la ea acasă. Ideile curgeau și, aproape fără efort, scriam poezii care mă încântau prin starea de inspirație. Ce bucurie să văd mereu, sub o poezie, numele meu, în ziarul local! Dar și tatăl meu, pe care de altfel nul interesam, era mândru de mine. Încă de mică mă ducea prin cârciumi, punându-mă să recit poezii. Oamenii îmi dădeau bani, din care mă alegeam și eu cu o pungă de bomboane. Mai târziu, purta cu el câte un ziar cu vreo poezie semnată de mine și la beție, se lăudan gura mare cu "aia mică". Dar pentru mine, tatăl meu însemna spinul înfipt în mândria mea cea mai legitimă, pentru că nu reușea totdeauna să ajungă acasă, doborât de puterea alcoolului, lângă un gard, ori lângă un șanț. Treceam cu câte o colegă și mi bătea inima, să nul recunoască. Pe cât eram de mândra de mama care avea, în ciuda condiției sale, o distincție princiară, pe atât eram de umilită din pricina tatălui meu.

Teatru, poezie, muzică, pictură, prietenie toate acestea mă purtau pe culmi. Începusem să ies "pe stradă", să "dau un tur". Aceasta însemna să mă plimb pe strada Republicii, strada principală a Brăilei unde, încolonate, grupuri de tineri și tinere treceau ca la defilare, numai că pe două șiruri unii se duceau, alții se întorceau. Astfel aveau posibilitatea să se remarce, să se privească, să se placă, săși vorbească fără cuvinte. Și nu știu cemi plăcea mai mult din toate acestea. Așa de mult îmi plăcea să plec, să ies în oraș, să mă plimb, să privesc lumea curgând pe strada Republicii, strada principală a Brăilei. Cred că era suprema mea bucurie, chiar dacă uneori, pe partea cealaltă, zăream trecând câte o profesoară.

Cap. IV

ADIERI DIN PARADIS

În copilărie și în adolescență aveam un vis care sa repetat de câteva ori. În Brăila, locuiam într-un cartier de oameni săraci, numit "Clony", dincolo de bariera Călărași. Pe lângă casa noastră trecea linia ferată pentru marfare. Mai încolo, linia se bifurca, încadrând un loc viran, îngrădit cu un gard scorojit, din lemn. Visam locul acela. Era, în vis, o poartă îngustă. Așa începea visul, cu poarta. De îndată ce intram pe ea, mă trezeam într-o altă lume, într-o împărăție din care nu mă izgonea nimeni. Mai întâi vedeam copacii, niște copaci frumoși, frumoși și blânzi. Creșteau în sus, cu niște coroane de un verde potolit. Iarba înaltă nu tănuia nici un șarpe în ascunzișurile ei. Erau cărări care urcau spre niște coline blânde, joase și care te purtau singure. Și erau flori ... flori pe care nu simțai nevoia să le rupi. Eram mergând prin pădurea aceea cu sentimentul princiar că e a mea și că nimeni

nu mă va izgoni vreodată de acolo. Nici o clipă nu aveam sentimentul că aş fi violat acest tărâm. Şi nu maş fi dat scoasă de acolo. Pădurea aceea era reîntoarcerea întrun spaţiu al meu, din care viaţa reală mă alungase pe nedrept. Urcam şi coboram coline cu fericirea secretă de a fi regăsit paradisul pierdut, de a fi deţinătoarea unică a titlului de proprietate asupra acestui tărâm. Eu experimentam existenţa acestui real Paradis, ascuns tuturor. Şi era acolo o Prezenţă, care nu numai că nu incomoda, dar umplea de farmec spaţiul acela. Era ca un surâs presimţit, de care naveai pentru ce să te ascunzi, pentru ce să te temi. Era conştiinţa că acolo nu erai singur, că acolo erai împlinit deplin. Ar fi prea puţin dacă aş spune că pădurea din vis era totul. O, ea era preatotul meu ...

Cred că dintre asemenea experienţă a pictat Michelangelo, în centrul boltei "Capelei Sixtine", "Crearea lui Adam" în care Creatorul şi făptura sunt atât de aproape ... gata să se atingă, Creatorul iubindul pe Adam care I se uită ochi cu adorare. Ei nu au nevoie de cuvinte, ca să comunice ...

Măntorceam, totuşi. Regăseam cărarea ce ducea spre poarta de unde totul avea să reîntre în realul din care evadasem. Dar drumul îl regăseam până la un punct. Nu ştiam cum intram, nu ştiam cum ieşeam.

Întreaga zi după aceea, tânjeam să fiu acolo. Acest vis era atât de viu încât şi acum, când scriu, după mai bine de patruzeci de ani, retrăiesc bucuria aceea.

Şi mai era un vis. Incredibil. Plutirea ... Eram întrun spaţiu de un alb odihnitor, prietenos, pufos, cu forme de relief moi, blânde, iar eu planam puţin deasupra lor, ca o pasăre, ca un înger, imaterială dar totuşi eu, un eu conştient de imposibila, dar atât de reala sa levitaţie ...

Uneori, mă lua mama la biserică, să mă spovedesc, să mă împărtăşesc, îndeosebi de Paşti, când ne împăcam toţi. În ziua când luam sfânta împărtăşanie, mă simţeam purificată şi cât aş fi vrut să mă păstrez așa! Dar, vai, până seara redeschideam lista de greşeli pe care aveam să prezint, spre ispăşire, preotului, abia peste un an! Cine să le mai ţină minte? Mă frământa ideea că Dumnezeu le ştie pe toate şi că eu o să le mărturisesc doar pe cele de care mi aduceam aminte, celelalte rămânându-mi neiertate. Grea povară pentru un copil care tânjea în adânc să-l fie lui Dumnezeu pe plac!

La biserică eram conştientă de prezenţa lui Dumnezeu, iar faptul că sufeream de atâta stat în picioare şi că mă ameţea fumul lumânărilor şi mirosul tămâiei a creat în fiinţa mea un complex de dileme: voiam să mă devotez lui Dumnezeu, în timp ce locul unde Se afla Dumnezeu nu-l puteam suporta.

Începea să se contureze în conştiinţa mea ideea că Dumnezeu nu e ceva mistic, la care se ajunge prin formule şi ritualuri, ci că e împlinirea de sine. Aşa un Dumnezeu voiam eu, iar nu unul care să pună peste mine poveri imposibil de purtat. Aşa se face că dădeam mereu roată acestui mister, fapt care mă făcuse să frecventez biserica catolică. Nimeni nu ştia să-mi explice de ce la biserică noastră sunt icoane, iar dincolo statui, de ce la noi preotul predica din altar, iar la catolici din balcoanaş. Oricum, predicile mă satisfăceau, mă scoteau din teama pe care mi-o dădea ceremonialul din care nu pricepeam nimic. Nu ştiam că despre Dumnezeu scrie în vreo carte. Tot ce voiam să ştiu despre El trebuia să descopăr treptat, credeam eu, mergând la biserică. Dar la care? Cine mă putea călăuzi? Cine deţinea adevărul, ca să-mi spună şi mie? Nu am auzit niciodată despre Biblie, despre Noul sau Vechiul Testament. Tot ce ştiam era vag, învăluit în fumul de tămâie şi de lumânări. Ca la mort. Or, la mort nu avea cum să-mi placă.

ASPIRAȚII ȘI SUCESE

Dar faptul că am debutat în ziarul local cu câteva poezii în anul acela, 1957, îmi dădea aripi. Visam să scot la optsprezece ani un volum de poezii și scriam mereu. Păstrez răspunsurile de la revistele și ziarele din țară care îmi răspundeau la cele trimise de mine cu destule menajamente. Credeam că, pentru a ajunge poetă, trebuie să urmez filologia. Eram în ultima clasă de liceu, se apropia bacalaureatul în anul acela și dat examen oral la toate materiile importante într-o singură zi și învățam cu entuziasm, ca să mă pot înscrie la facultate. Și nu mă puteam hotărî ce facultate să aleg, pentru că profesoara de muzică mă sfătuia să studiez conservatorul, și anume canto, cea de desen mă îndruma spre artele plastice, iar profesoara mea de română, care urmărea literatură, mă îndruma spre filologie, ca spre adevărata mea vocație. Ce să mai spun de teatru!

Citisem "București, orașul prăbușirilor" și visam să ajung în București dar nu ca să mă prăbușesc, ci pentru ca să mă înalț. Ambiția înălțării mele tindea dincolo de un ziar local, dincolo de orașelul unde nu se întâmpla mai nimic. Deocamdată, ținteam capitala.

Anul 1957 a fost cel mai bogat an din viața mea de până atunci: debutasem cu poezie, reușisem să mă calific la concursul județean de literatură română, singura din oraș, gustasem din licoarea gloriei de a mă trezi felicitată de profesorii mei, la tot pasul, deși la concursul pe țară nu mai obținut nici măcar o mențiune; jucasem rolul principal feminin din comedia "Căsătoria" de Gogol pe scena Teatrului Național, cu perucă și machiaj și cu o rochie de epocă din recuzita teatrului. Profesorii erau mândri de o așa elevă, iar profesorul de fizică, domnul Motet, mă privea cu alți ochi și mă dat șansa de a lua o medie acceptabilă, în loc de mediocrul 3 (trei). A fost ultimul an în care sau mai pus note după modelul sovietic, adică până la 5 (cinci). Ce să mai spun că eram secretara U.T.C. pe școală, că făceam hărți, planșe pentru profesori, portretele unor savanți (sovietici, firește!). Eram de bază în liceul acela, numărul 3, "Sandu Aldea", din Brăila, de pe strada Gării! La sfârșit de an și de liceu, eu am pregătit mai toată serbarea. Am compus un sketch comic, cu aspecte din viața noastră de eleve și am încropit și un număr de gimnastică artistică, sfârșinduse cu o piramidă, în vârful căreia am suito pe cea mai talentată colegă a noastră, astăzi profesoară de educație fizică.

Se părea că totul îmi reușește, ca și cum cineva nevăzut, dar real mă umple de succese, pe toată linia, împingându-mă fără greș numai înainte. Parcă eram angajată într-o cursă cu obstacole care erau programate să rămână în picioare, oricât leaș fi atins de tare. Eram admirată de toți, nu aveam rivali, doar mama nu prea se lăsa sedusă de toate acestea și mă certa să mai stau și peacasă, că preami irosesc forțele.

E drept că, de la o vreme, tot acest avânt era stăvilit de niște stări de oboseală pe care nu le puteam domina și care mă făceau să dormitez la ore, mai ales că învățam după amiază. Când iam spus mamei că mie somn la ore, tocmai mie, care nu mă înduram să mă culc, a început să se îngrijoreze și să ducă o muncă asiduă de convingere să nu mai dau la facultate. Dar eu credeam că sunt în zodia succesului și că nimic rău nu mi se poate întâmpla.

Pe atunci, credeam că mi merge totul din plin, din pricina iconiței sfântului Nicolae, pe care o purtam permanent asupra mea.

Examenul de maturitate (bacalaureatul) a fost o adevărată explozie de bucurie. Am aflat rezultatul pe 14 iulie 1957. Sora mea mă făcuse fotografiat în două poziții. Carnetul meu de studentă are o fotografie cu o copilă cu ochi arzători și mari, cu o anume mirare în ei, cu o frunte înaltă și netedă, încadrată de două cozi groase, lungi și negre. O gură cu buze ușor bombate, dar aprinse, schițează un surâs. Îmi e familiară copila aceea, dar uneori ne privim și ne dojenim reciproc, fără cuvinte.

Dar obstacolele din cursă începură să cadă.

Două săptămâni mai târziu, joi, 1 august 1957.

Tatăl meu se plimba agitat, din fundul curții la poartă și înapoi. Nul mai văzusem niciodată atât de agitat. Mama era la piață. Valerica era la mine și i sa părut ciudat acest dute vino al lui. Cu câteva luni înainte, fusese la dezalcoizare și nu mai băuse. Îl dăduseră afară de la Industria Sârmei, unde lucrase o viață șiși găsisse de lucru la țară undeva. Toți banii îi dăduse mamei, căci știa că mă pregătesc de facultate și aveam nevoie de multe. Parcă se înseninase puțin la noi în casă. Și deodată, lam văzut iarăși beat. O săptămână, două. Găsisse banii ascunși de mama și îi prăpădisse. Ce supărată era mama! Și ascundea totul în ea, ca să nu mă tulbure pe mine, de la învățat.

Valerica a plecat iar eu mam apucat să învăț. Însă nu mă puteam concentra, din pricina acelor drumuri pe care le făcea tata. Era ca un leu prins în cușcă. Cheltuise toți banii, nu mai avea de băut. Și deodată, pașii au încetat. Dar acest lucru, în loc sămi dea liniștea necesară învățatului, ma tulburat mai tare. Am ieșit în curte. Nici urmă de tata. Magazia din fundul curții care ne servea și de W.C. era blocată. Tata se închisese acolo. Nici o mișcare. Și tata nu mai ieșea. Și mama nu mai venea de la piață.

Când a venit cu sacoșele pline, lea pus în bucătărie și mia spus că șia lăsat rând la carne. A vrut, totuși, să știe dacă sunt bine, dacă mam apucat de învățat și a întrebat:

Taicătau unde?

În magazie.

Bine.

Dar ... e cam demult ...de vreo oră ... na mai ieșit. Întâi sa plimbat de la magazie la poartă, foarte agitat ...

O banuală ne fulgeră pe amândouă în același timp.

Ia deschide, mia spus mama. Am pornit spre magazie, dar instantaneu, mama ma oprit:

Nu, nu tu!

Sa dus la un vecin care, proptinduse cu umărul în ușă, a deschiso. În fulgerarea aceea de secundă, lam vazut pe tatăl meu atârând în gol. Dar a fost suficient ca imaginea aceea să se imprime în subconștientul meu. Noapte de noapte, de atunci încolo, am avut coșmaruri care mă torturau: tatăl meu umbla după mine ca să mă prindă și să mă pedepsească pentru nu știu ce vină. Era la o ușa și o încuiam, dar venea la alta și, până să ajung eu acolo, el și pusese mâna pe clanță iar eu nu reușeam să mă proptesc îndeajuns de tare, ca săi împiedic intrarea. Cu mici variații, coșmarul se repeta. Iam plâns de milă, dar nu iam regretat moartea, pentru că el era pentru toți o povară.

Nu știa că noi nu aveam totdeauna ce mânca, iar doctorii îmi recomandau mie mâncare bună, friptură, miere de albine și fructe. Când îmi făcea friptură, mama trebuia să aleagă momentul când ceilalți nu erau acasă, pentru că nu avea pentru toți, iar mierea o ținea ascunsă șiimi scotea câte puțină, pe farfurie. Eu, însă, îi descoperisem ascunzătoarea și luam mereu din ea, completândo la loc cu apă. Moartea tatei era o ușurare pentru noi! Nu stătusem niciodată de vorbă cu el, ca de la tată la copil, deși eu încercam mereu săi atrag atenția. Odată, am adus de la bibliotecă "Don Quijote" de Cervantes. Iam dato so citească și, cu toate că nu era dotat cu simțul umorului, personajul, căruiai spunea "Domnul Jonte", la cucerit. Altădată, iam dat volumul de poezii de Eminescu, găsit în banca mea de la școală. Eminescu ia plăcut. Citea cu voce tare, cântat, cu un glas baritonal. Dar tatăl meu nu mă iubea, numi înțelegea idealurile. Noi eram pentru el ca niște străini cu care nu avea în comun decât casa și masa. Tot timpul era, cum spunea mama, cu înnascutul ei simț al umorului, "morfinat".

ÎNCEPUTURI

Examenul de admitere ma găsit, în naivitatea mea, nepregătită, eu neștiind materiile care se cereau la admitere, la filologie. Se cerea și istoria, pe care oricum o învățasem pentru bacalaureat. Ma ajutat să mă înscriu la universitate, în București, unchiul Emil Roller, soțul unei mătuși.

Înainte de începerea examenelor, eu eram preocupată de cariera mea literară, așa că unchiul ma dus la poetul Alexandru Philippide acasă. Eu nici măcar nu auzisem de el, spre mirarea unchiului meu, care era mândru să fie prietenul unui mare poet. Nui nimic, îmi ziceam eu, tot cunoaște pe la redacții, pe la edituri. Bun și el! Eu știam de A.Toma, de Veronica Porumbacu, de Mihai Beniuc și de tinerii poeți brăileni și gălățeni: Ion Mustata, Candiano Priceputu, Gheorghiuța Lupașcu, Sebastian Costin, Nelu Oancea și Valeriu Gorunescu, redactor la ziarul regional, "Viața Nouă", din Galați, unde publicam poezii. Poetul Philippide a fost cucerit de felul în care miam recitat poeziile, rămânând să vin la el, după ce reușesc la facultate.

Cazată fiind pe bulevardul Gheorghe Dimitrov, la un cămin studentesc, nu puteam dormi nopțile din pricina tramvaielor care treceau pe sub ferestrele căminului. Mama, care a venit la mine urgent cu o adeverință caremi lipsea de la dosar și cu cartea de istorie, sa chinuit și ea o noapte în patul îngust, lângă mine, neputând să doarmă, din aceeași pricină. O altă mamă, aflată în aceeași situație cu ea, ia spus și mama na uitat niciodată:

Fetița dumneavoastră intră ... Se vede clar.

Și am intrat. Spre disperarea mamei și a sorei mele, am intrat la facultatea de filologie a universității "C.I. Parhon" din București. Cu medie mică, cei drept, dar am reușit! Dar pentru ai mei era de parcă le căzuse cerul în cap. Nu aveau bani și mie îmi trebuiau de toate, căci naveam prea multe lucruri și nu era timp de cusut. Naveam nici cel puțin o cămașă de noapte. Noi nu ne puteam permite acest lux pe carel vedeam doar în filme. Și mai era și teama din inima mamei, ca nu cumva să se reactiveze boala de plămâni. Cu câtă strângere de inimă privea mama toată zbaterea mea spre autoafirmare! Pentru mine, esențial era că voi fi studentă, că voi intra în amfiteatre, că voi avea acces la cărți rare, că voi fi întrun mediu de studiu. Restul nu conta.

Cursurile începeau la data de 1 octombrie, iar eu am plecat cu trei zile înainte, ca să am timp să mă cazez la camin. Duceam cu mine o imensa valiză de carton vopsit, nounouță, grea ca un blestem, pe care o urneam cu chiu cu vai, preț de șase șapte pași, și patru sute de lei dăruți de mama de unde, oare? în eventualitatea că nu voi lua bursă. Eu însă, am mers la facultate cu contract încheiat cu "Sfatul Popular Regional Galați". Însă mama nu mia primit înapoi banii aceia. A rămas de neuitat momentul completării formularului de contract, acolo, la Galați. Voisem să scriu "Teatru", dar nu știam cum se numește exact facultatea, apoi "Conservator" și aceasta, la fel. Am vrut să scriu "Filologie limba franceză", dar mam gandit că nu e un gest patriotic și am scris: "Filologie limba română".

Și astăzi cred că mâna mea a fost călăuzită de Dumnezeu.

După ce mam cazat la căminul "Carpați" de pe strada Academiei, într-o cameră cu opt paturi, la mezanin, nam vrut să pierd nici o clipă ocazia de a mă bucura din plin de viața de libertate. Mam dus în Cișmigiu. Îl văzusem o singură dată în mai, când fusesem în București la olimpiada de limba română; dar nimerisem un timp ploios și am stat puțin. Am stat, însă, suficient, pentru ca sămi dau seama că semăna cu pădurea mea din vis. Am rămas ore întregi acolo, printre soclurile scriitorilor. Și am lăsat orele să se scurgă peste mine, uitându-mă pe mine însămi pe aleile cu platani ale căror coroane în flăcări se îmbrățișau deasupra. Am ascultat murmurarea havuzului, mam uitat la păsările din mica rezervație, am privit bărcile cu îndrăgostiți, trecând pe sub podurile arcuite. Am rămas

acolo, până miam săturat sufletul de frumos.

Apoi a început goana zilnică între cămin, cantina din strada Sfinții Voievozi și facultate unde îl ascultam cu evlavie pe prea puțin agreatul Mîtu Grossu, cu expunerile lui de literatură veche. Mie mi se părea un geniu în materie. Intram în clădirea facultății ca întrun locaș de închinare.

Dar mai aveam ceva de importanță extremă de făcut. Aveam de plătit datoria către Dumnezeu care mă ajutase să reușesc. De aceea, în prima duminică din octombrie, am intrat într-o biserică ortodoxă din centru, ca să mă închin cu mulțumire Celui Care ma ajutat sămi ating idealul. Stăteam în fața icoanei centrale, în genunchi și mă lăsam citită până în suflet de bunul Dumnezeu. Și așteptam ...

Dar nu miam uitat nici visul. De aceea, luând legătura cu studenții poeți brăileni și gălățeni, acesșia mau dus la "Tânărul Scriitor" cu sediul pe strada Romană, unde era redactor Gheorghe Tomozei. Acesta ma rugat să refac puțin poezia "Dămi mâna, tinerețe!" și să io duc luni, 28 octombrie. A doua zi, colegii mau dus la "Viața Studențească" și la "Flacăra", prezentându-mă ca pe o tânără speranță.

Studenții poeți erau marcați de moartea recentă a colegului lor, poetul Nicolae Labiș. Despre el se vorbea cu o durere încă nevindecată. Eu îi cunoșteam poezia, așa cum o cunoșteam pe cea a poezilor tineri și știam poezii de Nicolae Labiș pe de rost.

În a doua săptămână, sau făcut alegerile și colegii mau ales de ce, oare? șefă de grupă. Un asistent nea cerut să compunem ceva original. Eu am dat o schiță cu o idilă. Colega mea, Mihaela Mancas, a dat o evocare a unei personalități carei vizitase familia în copilăria ei și mia fost rușine de povestioara mea.

Cap. VII

N O R I G R E I

Oare de ce oboseam atât de tare? Nu mai puteam da randament. Cea mai mare plăcere a mea, scrisul, cizelarea poeziilor ajunsese o corvoadă. Nimic nu mă mai atrăgea. Nici aprecierea colegilor, nici repetițiile la cercul studentesc de teatru, nici curtea pe care mio făcea un coleg. Parcă aş fi tot zăcut. Visul meu cel mai de preț prindea viața, eram pe pragul intrării în lumea literii tipărite, din București. Doar să întind mâna ... Dar nici măcar pentru atât nu mai aveam putere.

Era duminică, 27 octombrie 1957. Mia venit o poftă grozavă să dansez, pentru că eu mai aveam o pasiune: baletul clasic. Pe la cincisprezece ani, după ce văzusem un film cu o balerină tot sovietică ajunsă celebră, deși începuse baletul cam la vârsta mea, mam apucat de balet. Când nu era nimeni acasă, iar la radio se dădeau valsuri, bucuria mea! Exersam singură, după capul meu și căutam să imit mișcarea brațelor din "Lacul lebedelor" care imita zbaterea aripilor. Mă chinuiam să stau în poante, deși naveam pantofi de balet. Făceam piruete, sărituri, răsuciri ... Odată ma surprins sora mea și a râs de mine, arătând spre picioarele mele care erau departe de suplețea unei balerine și căutând să mă trezească la realitate. Dar eu credeam că talentul poate suplini o imperfecțiune fizică, chiar și în balet.

În duminica aceea, luând un cearșaf pe carel foloseam ca pe un văl, ca pe o mantie, am început să dansez, cântându-mi singură un bolero. Pași largi apoi repezi, mărunți, spre un presupus partener, întoarceri line, mlădieri pe spate, cumpăna ... Dar nu miam putut sfârși improvizația, pentru că obosisem atât de tare, încât puternica mea voință de a nu lăsa lucrurile neterminate a trebuit să cedeze. Eram ajunsă, efectiv, la capătul puterilor.

Noaptea, ma trezit din somnul adânc o tuse care mă îneca, o tuse cum nu mai avusesem niciodată până atunci. Era una din nopțile acelea de toamnă, cețoasă, ploioasă. De jos, din strada Edgar Quinet nu venea nici o rază de lumină, iar mie mi se părea că ceva lipicios era pe mâna pe care o țineam la gură. Am adormit speriată și iarăși ma trezit un acces asemănător, de tuse. Și din nou senzația aceea că acum e ceva cum na mai fost. Somnul nu sa mai lipit de mine. Când a început să se lumineze de ziuă, am intuit niște pete pe fața de pernă. Nu mia fost greu sămi dau seama că era sânge.

Am trăit momente de adevarată și nedisimulată panică. Știam ce înseamnă, știam că de aici vine sfârșitul, ca și la Ciprian Porumbescu, Nicolae Bălcescu ... Dar nu acceptam ca așa ceva să mi se întâmple mie! Pentru că aici nu era nimic romantic, poetic. Aici era vorba de însăși viața mea! La optsprezece ani să fiu condamnată la moarte!

Cu aceste spaime mam dus jos, la Policlinica studențeasca de la parterul căminului. Doctorului nu ia trebuit mult săși dea seama de diagnostic și așa am ajuns la Spitalul Studențesc T.B.C. din strada Sfânta Ecaterina, pe lângă dealul Mitropoliei.

După ce ma văzut la raze, după ce mia pus diagnosticul și mia făcut fișa, doctorul Gheorghe DinuCranguri ma oprit în spital, interzicându-mi orice efort, chiar și pe acela de a coborî scările. Așa mam trezit în acea zi de cotitură a vieții mele, într-o rezervă de două paturi, la etajul al treilea, amenajat în mansarda clădirii acestui spital. Am ajuns acolo cu targa.

Am rămas singură. Singură în fața evidenței unei boli nemiloase a cărei greutate no puteam transfera pe umerii nimănui. Am privit în jur și ceea ce am văzut mia confirmat neliniștea. Patru pereți albi. Un dulap de fier, vopsit în alb. O masă și două scaune de fier, albe. Cearșafurile, bineînțelese, albe. Singurul lucru colorat era pătura de lână, albastră. Jos, o podea de scânduri date cu motorină. După câteva minute, mam dat jos din pat. De abia stăteam în picioare. Mi sa părut că era cineva în cameră, în stânga mea. Un chip livid, cu cearcăne vinete, adânci, mă privea în ochi. Era chipul meu, pe care mia venit greu săl identific. Eu văzusem în oglindă un chip care avea imprimată pe el masca morții. Am izbucnit în plâns cu spaima că hemoptizia se poate repeta chiar și la acest efort. Dar deznădejdea era prea mare ca să mă pot opri.

Vai, spaima mea sa adeverit. Noaptea ma trezit un nou acces de tuse, ca și cele precedente și hemoptizia sa repetat. Sora chemată de colega de cameră mia făcut o injecție cu hemosistan. Dar, la câteva ore, o nouă hemoptizie a aduso pe soră la patul meu. De data aceasta mia adus un pahar de apă cu atâta sare în ea, încât nu puteam înghiți, de oroarea gustului. Cum, însă, frica de sânge, de moarte, era mai mare, miam stors voința și am băut întregul pahar!

Atunci mam rugat, fără să realizez în profunzime ce spun:

Doamne, dacămi redai viața, Țio voi închina Ție.

Nimeni na știut de acest legământ, decât eu și Dumnezeu.

A doua zi, când a citit raportul de gardă, directorul, personal, mia instituit pneumoperitoneu. Așa a început pentru mine viața de spital cu hidrazidă, perfuzii, insuflații, raze, cura la orizontală. Și aveam să stau în spital nu o săptămână, două, cum sperasem, ci exact cinci luni. Mam internat pe 28 octombrie 1957 și mam externat pe 29 martie, 1958.

După zece zile de la internarea mea, a venit mama la mine la spital. O anunțase tanti Jenica. Sa suit în trenul de noapte, cum știau bătrânii, ca să ajungă pe zi, acolo undei mâna nevoia. Eu eram cu perfuzia la mână, o perfuzie care dura patru ore. Și mama se uita la mine și făcea eforturi supraomenești săși ascundă sfâșierea inimii. De cei fusese frică nu scăpase! Se uita la mine, cum stăteam, năpădită de tuburi, flacoane și ace, întinsă în patul meu de spital, singură printre străini, ca și Mielu, cândva.

Avea mama în ochii aceia verzi, limpezi pe care iam cântat în primele mele poezii și pe

care, mai târziu, iam pictat, ochi superbi, pe care nimeni din familie nu ia moștenit o duioșie pe care nu o meritam. Puteam, mă gândeam, să fi evitat toate acestea, dacă o ascultam și nu mai învățam atâta, încât să mă îmbolnăvesc atât de rău. Acum nu mai puteam pune versuri pe hârtie, nu mai puteam cânta, dansa, picta, juca teatru. Cel mai mic efort era un pas înapoi în procesul lent al vindecării. La ce bun toată zdrobirea mea de pâă acum pentru niște ambiții ...?! La ce bun porțile deschise ale redacțiilor, dacă eu eram sechestrată în neputința mea?! Dar nu mai puteam da timpul înapoi.

Mama îmi adusese un pui "la capac" pe care lam dat colegei mele, căci eu eram la regim fără sare. A plecat după amiază, să nu mă obosească, iar seara a luat trenul înapoi.

În ziua următoare mi sa îngăduit să cobor și eu printre colegi. Am fost pentru prima oară în sala de mese a spitalului. Era mică, abia dencăpeau șase mese a patru persoane, de aceea se mânca în două serii. Așa iam cunoscut pe colegii internați, tovarăși de suferință cu mine. Era o altă lume și nu chiar atât de tristă. Dacă nar fi fost albul acela deprimant, ai fi crezut că acolo e o pensiune studentească. Spitalul era mic, cu două etaje cu șase rezerve a câte doi bolnavi și o mansardă unde erau fetele. Parterul era ocupat cu birourile, sala de radioscopie și cu o sală goală, căreiai spuneam "club". Acolo am aflat că noi suntem TineriBineCrescuți (de la inițialele bolii), am învățat să joc Remy și septic și, în general, argoul oricărui bolnav: puțină medicină populară, în domeniul tuberculozei pulmonare. În spatele clădirii era un părculeț cu bănci de lemn vopsite în verde, pe care ne odihneam, citeam, visam în pauzele dintre curele de odihnă obligatorie la orizontală.

Încetul cu încetul, miam regăsit bucuria de a trăi și inspirația. În anul acela, pe 7 decembrie a nins. Stăteam cu perfuzia la mâna stângă, ceea ce mă făcea să fiu cu spatele la fereastră. Și deodată, am simțit ninsoarea. Eu percep ninsoarea cu un alt simț decât văzul. O aud. Se lasă peste toate o liniște ca de puf dens. Zgomotele se estompează. Ninsoarea se lasă mângâietoare, dătătoare de pace. Șimi tot suceam gâtul spre fereastră, ca sămi umplu ochii de alba plutire. În mine a început să cânte o poezie și, dacă o țin minte după treizeci și opt de ani, e pentru că e și cântec. Ținând un caiet culcat pe piept, am luat un pix și am scris dintro răsufolare:

CÂNTEC DE IARNĂ

Se scutură ușor
Al cerului covor
De puful fîn, al norilor de iarnă ...
Azi navem seminar,
Să mergem veseli, dar,
Pe strada imbracată nouai haină.

Și ninge liniștit ...
Orașul a albit ...
Dămi mâna, dragul meu și hai departe,
Noi singuri: tu și eu,
Când fulgiin părul meu
Îi vei asemui cu diamante ...

Iar apoi, plini de chef,
Din bulgări de sedef
Ne vom dura o casă minunată,
Can anii care vin,

Râzând, să neamintim
Cam vrut cândva o casă de zăpadă ...

Tacută, la ferești
O zână din povești
O să neaștepte AlbăcaZăpada
șimbrățișați de dor,
Cu visul călători
Vom face pirueten toată strada ...

Eram în patul de spital, sau în nemărginirea albă, a jocului ninsorii?

Cap. VIII

Î N C Ă U T A R E A S E N S U L U I V I E Ţ I I

Aici, am început să caut sensul existenței mele. Pentru că eu nu mai fusesem vreodată în fața morții, nu mă preocupase acest lucru. Dar hemoptizia mă pusese în fața marii întrebări: de ce mam născut? De ce am mai apărut pe acest pământ, dacă trebuie să plec de pe el? Și unde? Sunt o vietate ca oricare alta, născută printr-o arbitrară combinație de elemente generatoare de viață? Dacă sunt mai mult decât atât, ce scop urmărise Cine mă trimisese aici? Îl atinsese, oare, cu mine, de mă lua înapoi? Nu credeam acest lucru. Abia de apăruseră în mine mugurii conștiinței. Eu nu puteam pleca de aici, fără a afla în ce scop am fost aici, vreme de optsprezece ani. Nici năpucasem să mă înrădăcinez. Pur și simplu, era absurd să mor!

Dacă Dumnezeu există, în adevăr, cea urmărit cu rasa umană? Care e relația pe care ar urmări so aibă cu aceasta? Ce așteaptă El de la om? De ce la creat? În ce scop? Eu refuzam să cred într-un Dumnezeu al muribunzilor, al nenorociților, al desperaților. Scrie undeva despre Dumnezeu? Sa arătat El vreunui om? A lăsat scris ce așteaptă El de la făptura mâinilor Sale?

Nimeni nu știa nimic. Mă loveam de o tăcere totală.

Ca în orice colectivitate mică, unită printr-un destin, aici circulau cărți pe care le citeam pe sub patură, cititul nemaivorbind de învățat fiindune interzis. Programul de cură însemna odihnă totală la pat, fără pernă, cu mâinile întinse pe lângă corp. Pauzele erau în general în jurul meselor. Cura dura trei ore dimineața și patru ore după-amiaza. Mult bine mia făcut cartea "Pollyanna", carte interzisă, datorită credinței în Dumnezeu, nepermisă ideologiei comuniste. Mia dat curaj. Dar tot nu era ceea ce căutam eu.

Pe 29 martie anul următor, mam externat. O bucurie fără margini că pot umbla fără bilet de voie, după pofta inimii, mia dat un nou avânt. Dar nam plecat înapoi, la căminul "Carpați", din centru, ci la Preventoriul Studentesc de la Șosea, din strada Barbu Delavrancea numărul 6. Parcul din spatele pavilioanelor dădea spre Șosea și era mare și bogat în vegetație. O, cât de mult îmi plăcea cartierul acela liniștit și distins! Am căutat să recuperez lunile pierdute în spital, frecventând cursuri și mai puțin seminarii. Eu aveam reducere de frecvență de 30%. Am apucat mai puțin de două luni de cursuri, căci acestea sau încheiat la 19 mai, începând sesiunea de examene.

Cu toată voința în acțiune, am pornit munca pentru salvarea anului universitar. Dar eu nu aveam cursurile și nu aveam nici de la cine să cer, pentru că toți colegii erau în sesiune. Am luat un examen, am căzut la următoarele două, lam luat pe următorul și, tot așa, unul după altul, pe celelalte, în total patru. Îmi rămăseseră pentru toamnă, două. Era, totuși, o victorie, pentru situația mea.

Am trecut în anul al doilea și mergeam la cursuri cu foamea celui ținut prea multă vreme flămând. Un nou avânt mă cuprinsese ca într-un vârtej. Acum eram liberă și, cum preventoriul era gratuit, aveam și bani, bursă întreagă, 315 lei, lunar. "Doamne, notam eu pe 14 octombrie 1958, dear ține acest avânt anul întreg, fără să mă îmbolnăvesc!"

De la un timp, a revenit oboseala. Nu era o oboseală din acelea care te așază în pat și pleacă, după două ore de odihnă. Era ca o sfârșeală, ca o nevoie de a zăcea. Dar ce mângâjora cu adevărat era hârâitul din coșul pieptului. Când făcusem bronhoscopie la "Filaret", cu un an în urmă, îmi găsiseră o fistulă bronșică. Așa sa explicat acel hârâit pe carel auzeam cu spaimă întrucât după el venea hemoptizia. Și acum iar! Mai ales când stăteam în pat, cu fața în sus.

Pe 7 noiembrie 1958 am fost pentru câteva zile acasă, la Brăila. Hârâitul devenea tot mai puternic, dar nu am spus nimic despre asta, acasă. Nu mă puteam scutura de spaima reactivării.

De ce mia fost frică nam scăpat! Toată munca de cinci luni de zile a medicilor, toate perfuziile zilnice, de 8-10 ore, tot regimul nesărat și

chinuitorul pneumoperitoneu fuseseră în zadar! În zadar!

Mă aflam din nou în spitalul dintâi, tot procesul acela reactivându-se. Acum am cunoscut disperarea. Acum nu mai voiam să caut nici un sens în toată povestea aceasta. Pentru că boala de plămâni nu doare, ești doar lipsit de puteri, obosești ușor, trăiești pe jumătate. Doar nu făcusem eforturi așa de mari, nu pierdusem nopți, nu ridicasem greutate. Doar învățasem, pentru a trece în anul următor și, după obiceiul meu, umblasem pe străzi. Din nou pneumoperitoneul, din nou perfuziile cu A.C.T.H. sau cu P.A.S. și streptomycină, din nou cura la orizontală! Închisoarea!

Mă simțeam asemenea șoarecilor pe carei prindea pisica noastră, prin bucătărie. Îi ținea cu ghiara, doar de coadă, îi amețea, apoi le dădea drumul. Micilor prizonieri nu le venea să creadă o clipă, apoi se furișau departe de ghiara pisicii. Pe urmă, vedeam că pisica iar ia prins. Și jocul se repeta. Ce sigură era pisica pe prada ei și ce se mai distra, când le dădea drumul! Și, când credeam că chiar a pierdut, auzeam un binecunoscut ronțăit sub pat. Așa mă simțeam eu în acel noiembrie 1958. Mi se plimbăse pe sub ochi iluzia sănătății și a libertății. Dar ghiara destinului mă avea sub ea. Simțeam că nu mai am scăpare, că niciodată nu voi fi și eu ca toate celelalte fete. În grupă, nici o fată nu se atașase prea mult de mine, de teama contaminării. Singur Vasile, talentatul coleg Vasile S. care mă vizitase și la spital și mi adusese lucrurile lăsate vrainște în ziua internării mele, el, caremi anunțase și mătușa despre internarea mea, îmi împrumuta caietele lui și mă conducea câțiva pași.

Tratamentul părea să dea roade.

Între noi, tinerii bolnavi, se înfiripau idile, dar noi eram ca frații, știam că niciodată nu vom putea întemeia un cămin, noi neputând rezista la eforturile unei vieți normale. Cuvântul de ordine care ni se imprimase în comportament era: a te menaja. Cu toate acestea, inima mia tresărit de câteva ori, la o privire, la un surâs. Dar atât.

Revelionul 1959 nea găsit împreună, directorul lăsându-ne să stăm până la ora două după miezul nopții. Am cântat, am spus bancuri, am jucat șeptic pe săturate, am dansat, neam bucurat, neam făcut urări.

Dar, vai, la numai câteva zile de la acel fericit An Nou, doctorul mia spus că sa reactivat procesul. Deznădejdea a fost totală. În jurnalul meu, în care notam aproape zilnic, nu apare nici o însemnare, vreme de patru luni. Mă aflam din nou sub ghiara destinului.

Mai aveam ceva de sperat?

Cap. IX

SE COC PREMIZELE

În 10 februarie, am "sărbătorit" cu toată amărăciunea din inimă împlinirea a douăzeci de ani de viață. Tocmai îl visasem pe tata despre care eram conștientă în somnul meu că e mort, cum mă urmărea. Coșmarul se repeta destul de des, dar faptul că lam visat în noaptea aceea era pentru mine un semn de rău augur. Parcă numai boală și necaz prevestea. Eu rămăsesem cu spaima de a fi singură într-o încăpere. Afară numi era frică, doar în casă.

În lunile acelea de tăcere devenisem tot mai apatică. În schimb, citeam mult. Lam citit pe Maupassant. Nuvela "Singurătate" ma mângâiat nespus de mult. Am citit dramele romantice ale lui Victor Hugo și viața lui Shelley, de Andre Maurois, biografiile compozitorilor, scrise de Romain Rolland. Sub influența lecturilor din spital, împletite cu propriile mele observații despre viață, miam construit o întreagă filosofie. Păstrez o scrisoare pe care am adresato dirigintei mele, domnișoara Caliopi Anghelitache cu care corespondam. Nu știu de ce nam expediato, dar știu că azi îmi servește de document. Este din 20 martie 1959, cu numai trei săptămâni înainte de marea cotitură a existenței

mele. O redau întocmai:

Scumpă doamnă profesoară,

vă mulțumesc din inimă că rămâneți, în zilele, în lunile acestea groaznice, alături de o ființă nefericită. O să vă scriu astăzi despre multe lucruri care vă vor cristaliza impresia pe care o aveți despre mine. Simt nevoia de a mă descătușa din robia gândurilor și a sentimentelor mele ce, toate aproape, ating gradul de pasiuni. În felul acesta, vă voi ajuta să mă cunoașteți.

(...) Astăzi vă voi vorbi despre ceea ce dumneavoastră nu cunoașteți în mine, despre sufletul meu. E o problemă mai mult decât delicată, prin însuși faptul că sufletul rămâne greu cognoscibil. Poate am anumite afinități cu Iulia Hașdeu, nu știu, dar cred în suflet, în nemurirea a ceea ce noi numim, cu un cuvânt mulțumitor, "spirit". Ce greu îmi e să vorbesc(...) despre ceea ce se petrece cu mine!

Stând în spital am împlinit zilele acestea patru luni am ajuns la un grad destul de înalt de gândire. Prin teorii și verificări practice, am ajuns la convingerea că singurătatea e singurul lucru care ne îndreptățește să credem în el.(...). Cine spunea că omul aflat cu sine însuși, e mai aproape de rău? Seneca, parcă. Ei bine, adoptând teoria aceasta a singurătății care, totuși, nu e a mea, dar e descoperită și de mine, devin rea. Rea, pentru faptul că nimeni nu mă poate ajuta cu nimic. Chiar și acum, când fac aceste confidențe, mă urăsc. Numi pare rău cămi deschid sufletul în fața dumneavoastră, dar eu urăsc oamenii care fac confidențe. Și mă mir, căci niciodată nam fost capabilă să urăsc și să mă răzbun, după cum nici să iubesc prea mult nu cred cam fost capabilă. Cred că greșesc. Nu! Iubesc întradevar, așa cum numai puțini oameni pot iubi, îmi iubesc mama și cărțile. Prin mama învăț să trăiesc, prin cărți îmi hrănesc sufletul și văd că și alții au gândit ca mine.

Credeți că e vârsta specifică întrebărilor și căutărilor inutile? A întrebărilor și, mai ales, a răspunsurilor? Vai, nu cred. Cred că zilele acestea sa deșteptat în mine îngerul adevărului. Durerea îl face pe om mai lucid, îl ajută să vadă profunzimea unor teorii enunțate de alții. Să vadă fărâmițată în cioburi și încheată din acestea, la loc, logica vieții.

E primăvară. Întinerește totul, o dată cu înmugurirea naturii. Și parcă văd tufele de liliac pe care le stropeau bunicul și mama, înmugurite iar. Știți ce parfum au mugurii de liliac?! E numai senin și bucurie! Ei bine, simt toate acestea intens. Îmi lucesc și mie ochii ca și altor fete de vârsta mea, poate. Dar nu le simt așa cum le simțeam anul trecut. E totul zădărnice. Iar primăvara, fața aceasta ipocrită a naturii, nui decât o înșelare a unor așteptări chinuitoare. De ce vor înflori teii? Pentru că mai târziu, prin nostalgia frunzelor ce cad, prin goliciunea trunchiurilor lor, să vedem zădărnicia unei bucurii. Eu nu voi spune: "După orice toamnă, vine o primăvară", ci: "După orice primăvară, vine o toamnă".

Nu voi spune astfel, pentru că ar însemna să mint. Totul în viață e amăgire. Amăgire și minciună și, ce e mai groaznic, e că oamenii ce enunță aceste adevăruri sunt pedepsiți de legi aspre. Dar e și mai groaznic că pentru amăgirile și minciunile vieții nu există astfel de legi care să lovească în ele. Sau poate că există astfel de legi, dar nu există Judecător! Dumnezeu, acolo unde e, Se complace, oare, să ne vadă chinuindune astfel, în prăpastia deșertăciunii umane?

În marile dureri nimeni nu ne poate ajuta! Suntem îngrozitor de singuri!
(...) "

Lăsând la o parte micile prețiozități, inerente vârstei și lecturilor, dar și relației dintre expeditor și destinatar, scrisoarea continuată prin alte și alte confesiuni îmi demonstrează cât de pregătită eram pentru certitudine, cum priveam cuceririle mele de până atunci și cât mă maturizasem întrun an și jumătate de facultate. Căci facultatea mea cea mai înaltă a fost suferința în spital, nu mersul la cursuri și seminarii, între zidurile fumurii ale mult râvnitei Universități din București.

Cap. X

ÎN CĂUTAREA BIBLIEI

Mia căzut în mână un roman "Obsesia" de Lloyd C. Douglas, în care am întâlnit ideea păcii pe care o dă Dumnezeu în urma facerilor de bine, dar în mod tainic, fără a se face public numele dăruitorului. Acolo am auzit de Biblie. Se vorbea de o pagină misterioasă, dătătoare de pace. Eram nespuse de curioasă să am și eu această Biblie. So citesc. SăL gasesc pe Dumnezeu, de va voi să mi Se descopere. Dar nimeni nu auzise vreodată de așa ceva. Ieșeam în pauze cu colegii, râdeam mult și nimeni nar fi bănuir că veselie mea era doar o mască îndărățul căreia se ascundea neliniștea inimii mele.

Era internat cu noi un coleg mai vârstnic, tăcut, retras, despre care am aflat ca e student la teologie, chiar aici, lângă noi. Minunat! miam zis. El o sămi facă rost de Biblie. Doar asta era temelia religiei! Lam abordat plină de speranță, dar, spre surprinderea mea, mia spus că știe de Biblie, dar că na citito.

Știți, domnișoară, noi nu avem acces la Biblie. Avem la bibliotecă și, dacă ne interesează, citim acolo, în sala de lectură.

Dar ce studiați dumneavoastră?

Păi, învățăturile sfinților părinți, iconoclastie ...

Numi vine să cred. Eu credeam că Biblia e temelia credinței, nu?

Da, sigur, dar vedeți ... noi ne pregătim să slujim la altar și ne pregătim și în vederea ceremonialului.

Mia adus, totuși, o Biblie, pe furiș. Era o carte de format mare, legată în piele neagră, pe care mia lăsat pentru puțin timp, două zile, trei. Credeam că am timp suficient pentru a căuta textul acela misterios ce trebuia citit pentru primirea păcii. Vai, nu lam putut găsi. Mam gândit atunci să o citesc. Deschideam în diferite locuri și nu înțelegeam nimic, de parcă era scrisă întrun cifru secret. Eu citisem texte în slava veche, cu alfabetul acela chirilic și le dusesem până la capăt. Citisem texte lungi, în limba latină, din Caesar, Cicero, Titus Livius, Horatius, Ovidius, care mi se păruseră grozav de dificile, dar leam tradus, leam înțeles, am dat examene la toate acestea. Dar Biblia, deși era scrisă în limba română, le întrecea în lexic, în frazeologie, în sintaxă și în grafie. Era plină de sedile, iar pentru consoana z apărea dz. Te descuraja din start să o mai citești. În anul 1959, aceasta era Biblia pusă la dispoziție studenților de la Teologia ortodoxă. O studentă la filologie, care citise în vacanțele de liceu "Magazinul istoric pentru Dacia" editat de Nicolae Bălcescu, cu scrierile cronicarilor, gustând farmecul limbii aceleia vechi, nu putea înțelege limba Bibliei. Acum îl înțelegeam pe Ion Creangă, care nici vocație religioasă nu avea și tot chinul lui de a învăța despre Dumnezeu după astfel de cărți.

Iam înapoiat domnului Coman Biblia, cu mare părere de rău. Sperasem să găsesc în cartea aceasta un răspuns, marele răspuns. Zadarnic! Dumnezeu Se ascundea de căutători, învăluinduSe în mistere prea greu de dezlegat pentru mintea umană: slujbe, ceremonialuri, porunci ...

Eu altceva căutam: pe Creatorul luminii, al cosmosului, al omului. Eu aveam o întrebare de pus. Una singură, la care numai El putea sămi răspunda : D e c e s u n t ?

Ținteam, oare, prea sus?

Cap. XI

MARELE RĂSPUNS

Deodată miam adus aminte că bunica mea avea întrun dulap o carte bisericească. No fi Biblia? Mio va da, oare, ca să nu mai fiu presată de zorul de a o înapoia și so pot descifra în tihnă?

Cu bilet de voie, mam dus pe 4 aprilie 1959, acasă, la Brăila, ca să iau comoara. Am găsit cartea, am obținuto (bunica, neștiind carte, o ținea în casă doar ca săi poarte noroc) și după două zile, mam întors la spital. Nu avea coperte, primele și ultimele pagini erau mâncate de șoareci și nu puteam ști anul ediției. Dar vai, nu mia trebuit mult ca să constat că era aceeași limbă arhaică, greoaie, ca și în cealaltă. Numai că acum era cartea mea și mă puteam apuca oricând de ea. Așa credeam. Am pus-o în noptieră și acolo a rămas. Se petrecea ceva ciudat: plecasem după ea, o dorisem ca pe viața sufletului meu, era acum a mea și totuși nu mă apucam să citesc. Era în mine o inerție care nu făcea parte din felul meu de a fi, pentru că mie îmi plăcea să duc lucrurile până la capăt. Parcă între mine și ea ridicam eu însămi bariere, cu dorința secretă de a fi dărâmate de cineva.

Eu continuam să citesc dramele romantice ale lui Victor Hugo și să transcriu întrun caiet de însemnări pasaje întregi. Sufeream pentru bietul bufon cocoșat din drama "Regele petrece" și mă mențineam întrun mediu al ficțiunii în care mă simțeam cel mai bine.

Și cine știe cât aș fi stat astfel, dacă ...

Pe 9 aprilie, într-o dupăamiază, a intrat salvarea în curtea spitalului. Aduseseră o studentă care leșinase pe stradă și care mai fusese internată aici. O cunoșteam din vedere și chiar stătusem recent de vorbă cu ea, fără sămi placă în mod deosebit. Se numea Lia. Avusese un pneumosontan pe stradă și nu știu cum sa făcut că șoferul salvării a aduso aici. A fost internată într-o rezervă mică, la etajul meu. Dar ea a cerut o cameră mai luminoasă. Două erau rezervele mai luminoase, cele din capetele opuse, dintre care una era a mea. Nina, colega mea de până atunci, a ieșit în întâmpinarea acestei dorințe cedându-i patul, două zile mai târziu. Așa mam trezit că am o nouă colegă. Numi plăcea să schimb colegile de cameră. Abia mă obișnuisem cu Nina, așa că, atunci când am venit de la micul dejun și am văzut patul ocupat de ea și încă patul meu! am strâmbat puțin din nas. Cineo mai fi și fata asta? Stătea culcată, slăbită, buzele roșii, uscate, contrastând puternic cu fața albă ca hârtia. Avea pomeții proeminenți și nasul în vânt. Sprâncenele ei exprimau și mirare și suferință. Doctorul îi făcuse puncție, scotându-i sânge intrapleural într-o tăviță albă.

În seara acelei zile, când a sunat stingerea, mam întins în noul meu pat, cu o ușoară nemulțumire. În cameră nu era întuneric de tot, pentru că felinarul din curte arunca dăre de lumină până la noi. Din când în când, nea Mezei, portarul, striga să se stingă lumina în câte-o cameră care se abătea de la regulament. Nu puteam adormi. Din patul vecin nu se auzea nici un zgomot care să mă deranjeze. Doar eu mă întorceam de pe o parte pe alta, făcând să scârțâie patul.

Nu poți dormi?

Nu.

Fiindcă ți-am luat patul?

Nam răspuns nimic și atunci Lia a adăugat:

Îmi place să privesc cerul. Norii albi pe cerul albastru. Măcar atât să am în spital.

Cerul? Nu mă gândisem niciodată la el, ca la un peisaj. Miam dat seama că

am fost egoistă și am iertato din toată inima. Am continuat să vorbim despre bolile noastre. Nu știu ce spusesem, când Lia ma întrebat deodată:

Tu crezi în Dumnezeu?

O, cred. Nu mă îndoiesc, am răspuns eu cu toată convingerea.

Și cum țiL închipui pe Dumnezeu?

În orice caz, nu ca pe un bătrân cu barbă albă ...

Dar cum?

Nu miL închipui. El nu e material ...Știu că El e Spiritul creator al spiritului meu. E Cel Care mă cunoaște cel mai bine. El e Întregul din care mam desprins ... Dar ... nu știu ce așteaptă El de la mine, carei relația mea cu El. Căci, dacă El există și dacă nea creat, trebuie să fi avut un scop. Trebuie că noi avem niște obligații față de El. Asta nu pot eu să aflu: carei partea mea, ce așteaptă El de la mine.

Încurajată de maturitatea răspunsurilor mele, Lia a rostit simplu răspunsul cel mare:

Dumnezeu așteaptă de la tine săL cunoști.

SăL cunosc...? Eu ... săL cunosc pe EL ?

Era amețitor. Eu aș fi vrut, măcar de departe, să vină o adiere dinspre El, prea mult ar fi fost sămi trimită chiar și o vorbă prin altcineva. Dar săL cunosc eu pe EL ...! E prea mult! Poți să rezisti la așa ceva fără săți pierzi mințile...?

Dar în inima mea eu dădusem raspunsul: Merită! Am încercat să sondez terenul:

SăL cunosc pe Dumnezeu și să rămân normală ...?

Binențeles. Sunt oameni careL cunosc pe Dumnezeu, care stau de vorbă cu El și care sunt foarte normali, mai normali ca toți ceilalți.

Am intuit pe moment că aveam în fața mea chiar pe unul din oamenii aceia "foarte normali". Nu părea deloc să fie nebună această fată.

Sa așternut între noi tăcerea. O rază din felinarul de jos, din curte decupa fața ei albă, încadrată de părul negru, pe pernă.

Deodată, terenul devenise ultrasensibil. Lumina aceea slabă mi se părea sfredelitoare, deși patul meu de acum era cufundat în întuneric.

Ai citit vreodată Biblia? se auzi, în sfârșit, glasul Liei.

Am încercat de două ori, dar nu cred că poate fi înțeleasă ...

Dar ce Biblie ai citit tu?

Una arhaică ... și am una și aici, e a buniciei. Dar tot așa ... iam spus, cu resemnare.

Uite ce, o so citim împreună. Dar nu peaceea, ci una în limba curentă.

Siai so aduci?

O am cu mine.

Și... când începem?

Când vrei.

Și Lia a început sămi vorbească despre Dumnezeu, despre Fiul Său Care a plătit nelegiuirile lumii cu sângele Său. Despre adevarata Biserică, trupul Domnului Isus, despre nașterea din nou. Aș fi stat așa o veșnicie. Dar trebuia să ne culcăm, iar ea trebuia să nu vorbească, pentru că i se impusese cură vocală.

Dar nu putea să facă asta, să mă lase frânta de sete lângă fântână, fără sămi dea să beau.

Am adormit spre zori. A doua zi, când sa dus la spălător, iam făcut patul, ea neavând voie să facă eforturi. Sub pătura strânsă sul, la perete, am dat de ceva tare. Am ținut atunci în mână o carte de format mijlociu, cu coperte negre, cu file fine, ușoare, cu marginile roșii. Pe prima filă am citit: "Biblia sau Sfânta Scriptură". Țineam în propriile mele mâini cartea mult visată, Biblia șiin curând îmi va fi dat so citesc! Sosise ceasul!

Când Lia a intrat în cameră, abia așteptam să mă întrebe dacă nu vreau să citim. Iar ea abia aștepta săi cer acest lucru.

Am început să citesc Biblia miercuri, 15 aprilie 1959. Ea avea sămi potolească de atunci încolo foamea și setea mea spirituală și să mă conducă spre Dumnezeu. Am început cu Noul Testament. Lia mia spus să încep cu Predica de pe Munte. Dar ce de nedumeriri! Întrebam la tot pasul: Ce înseamna "săraci în duh"? Răspunsul mă punea pe gânduri: oare sunt și eu "săraca în duh", ca să fiu fericită? Mă cercetam singură. Citeam cu glas tare, ceream lămuriri, le primeam și citeam mai departe. De unde avea Lia răspuns la toate? Căci acesta era logic, documentat și plin de bunsimț. De când voiam eu să știu toate aceste lucruri! Și câte mai aveam de aflat!

În prima zi citisem în întregime Predica de pe Munte din Evanghelia după Matei, capitolele 57. Ce încurajare am găsit acolo săL caut pe Dumnezeu! Isus Hristos Se folosea de logică, spre ai încuraja pe oamenii din jur săL caute pe Dumnezeu. Iată cum le vorbea El: "Cine este omul acela dintre voi, care, dacăi cere fiul său o pâine, săi dea o piatră? Sau, dacăi cere un pește, săi dea un șarpe?" Și acum cea mai naturală concluzie: "Deci, dacă voi, care sunteți răi, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru, Care este în ceruri, va da lucruri bune celor ce I le cer!" Deci așa de bun este Dumnezeu?!

Dar îndemnul care mi sa lipit de inimă pentru totdeauna a fost: "Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra." (cu caractere italice)

Când a spus Isus Hristos toate aceste lucruri?

Acum două mii de ani.

Extraordinar! Mie mi se pare că le spune acum, pentru mine.

În seara aceea, după ce sora de gardă a dat stingerea și a verificat dacă toți bolnavii sunt la locurile lor, eu nu mă înduram să mă culc, de parcă Iaș fi întors spatele lui Dumnezeu. A doua zi abia așteptam să mă apuc de citit, așa că după ce am venit de la masă, am urcat direct în cameră. Cu perfuzia la mână, citeam și iar citeam. În două zile terminasem de citit prima evanghelie. Și câte lucruri minunate afluam pentru prima oară în viață! După două zile de citire a Bibliei, mam rugat pentru prima oară în viața mea cu cineva. Mam rugat Dumnezeului Sfintei Scripturi, pe care începeam săL iubesc, fără săL fi cunoscut încă. Dar cât de greu a fost!

Așezată în genunchi în pat, Lia mia spus cu cel mai firesc ton:

Să ne rugam Domnului.

Mam așezat și eu ca ea nu se putea ingenunchea pe podeaua aceea neagră, gândindumă că ne vom spune fiecare rugăciunea "Tatăl Nostru", în gând. Nu era nimic rău sau riscant în asta și mam supus. Dar Lia a început să se roage cu voce tare și nu folosea deloc formulele pe care le auzisem la biserică, gen: "miluieștemă", "pre", "Hristoase" ... Era simplă și directă, așa cum ar fi vorbit unui tată. Nimic religios, sacramental, în rugăciunea ei.

Eu țineam, în întuneric, ochii deschiși și, deși lumina cădea în patul ei, nu puteam să mă uit spre ea. Miam auzit numele adus înaintea lui Dumnezeu, în rugăciune și deodată, totul mi sa părut ridicol. Am izbucnit în râs, un râs pe care nu mil puteam opri. Ce se petrecea acolo, sub ochii mei, în acea noapte de 17 aprilie 1959, în rezerva unde intrau doar medicamente, tratamente, surori și medici mi se părea dea dreptul stupid, caraghios. Căutam din răspuțeri sămi înăbuș zgomotul răsului de caremi dădeam seama că era complet deplasat și mi era imposibil. Lia a intuit ce se petrecea cu mine, a intuit și sursa răsului și a continuat să se roage. Când a rostit "Amin", criza trecuse.

Roagăte și tu, mandemnat ea.

Mam rugat, am încercat eu să scap.

Roagăte cu voce tare! Te concentrezi mai bine. Și are mai multă putere, a insistat ea. Eu te voi sprijini.

Dar eu nu știu să mă rog ca tine.

Nai să știi niciodată, dacă nu te rogi tare.

Nu știu nici o rugăciune, mam apărat eu, în continuare.

Știi "Tatăl Nostru"? Spunel cu24voce tare, mancurajat ea, după ce am

răspuns afirmativ.

Am ascultato fără tragere de inimă, dar, pe când rosteam rugaciunea atât de cunoscută, că nici nu mă mai gândeam la cuvinte, am trăit deodată sentimentul plin de solemnitate că mă aflu în fața Scaunului de Judecată al lui Dumnezeu și pentru prima oară în viața mea mam rugat și cu gândul, nu numai cu buzele. "Precum și noi iertam greșiților noștri" mia răsunat ca o sentință. Vai de mine! Abia acum înțelegeam eu ce spuneam prin rugăciunea aceasta pe care o bolboroseam, maimai sadorm, de când mă știam. Prin urmare nu te iartă Dumnezeu, dacă nui ierți și tu pe cei ce țiau greșit ție! Dar e normal, mă gândeam. Eu nui iert pe cei deo seamă, și Dumnezeu să mă ierte pe mine, El, Care e atât de sus?! Trăisem atâția ani și nu știusem cum să mă rog Celui Sfânt! Crezusem că pe Dumnezeu îl satisfac niște formule golite de orice miez. Doar să le rostești, ca pe niște formule magice. Doar forma de închinare! O, ce departe eram de ceea cemi descoperea Dumnezeu că așteaptă de la făptura mâinilor Sale! La îndemnul insistent al Liei, am rostit și o rugăciune personală, prima mea rugăciune:

Doamne, vreau cu adevărat să Te cunosc!

Amin! a întărit Lia.

Cu această micuță frază, care, însă, exprima esența idealurilor mele, rugăciunile mele au început să curgă liber spre Dumnezeu. Dar cât de nevrednică mă simțeam sămi înalț glasul către El! Ziua citeam Noul Testament, iar seara mă rugam cu Lia. Sub ocrotirea întunericului, îmi revărsam inima în fața Domnului Isus Hristos, Care era chezaș pentru mine în fața Tatălui Ceresc. În timp ce Lia îmi cita texte biblice despre iertare, eu am început să fac în rugăciune mărturisirea tuturor păcatelor mele. Dar, vai, nu era ca la spovedania din vinerea mare, când stăteam la rând, iar preotul uneori nici nu avea răbdare să ne asculte toată spovedania că ne și dădea sfânta împărtășanie. Acum mă spovedeam lui Dumnezeu însusi, Celui împotriva Căruia păcătuisem, de fapt și Singurului Care mă putea ierta. Nu mă gândisem niciodată că eram păcătoasă, că aveam nevoie de iertare. Eu aveam o concepție mult mai generoasă despre păcat, mai ales când era vorba de mine. Eu nu umblasem cu bărbați căsătoriți, nu prădasem, credeam în castitatea la care țineam, eram, în general, o fată morală.

Dar când a venit Dumnezeu la mine, în rezerva aceea de la spital, în lumina aceea de care nu te puteai apropia, mam văzut îngrozitor de păcătoasă. Și nu mai speram să pot vreodată obține iertarea. Am trăit sentimentul rușinii înaintea lui Dumnezeu. Îmi mărturiseam păcatele pe nume, după care eram călăuzită să cred cuvântul: "Dacă ne mărturisim păcatele, El este credincios și drept, ca să ne ierte păcatele și să ne curățească de orice nelegiuire." (I Ioan 1:9)

După câteva asemenea rugăciuni, dea lungul câtorva seri, cred, Lia sa gândit că poate am și alte păcate, pe care nu le pot mărturisi de față cu ea și atunci so fac în șoaptă, atât cât să mă audă Dumnezeu că leam scos dinăuntru. De câte păcate nu mia adus aminte Duhul lui Dumnezeu! Eu, care avusesem o părere atât de bună despre mine, mă vedeam acum păcătoasă și nevrednică de a sta în fața Lui. Și câteI pretinsesem dea lungul anilor! Aș fi vrut să fug, dar eram ca paralizată. Cel mai îngrozitor păcat era că mă socotisem un fel de geniu, cămi plăcea ca toți să mă elogieze, să se plece înaintea talentelor mele. Mam lepădat de sentimentul pe carel avusesem de multe ori că semenii mei nu mă merită să fiu printre ei. Acest orgoliu mi sa părut monstruos și lam identificat ca fiind izvorul multor păcate din viața mea. Succesele mă împăunaseră în propriii mei ochi, iar eu luasem asupra mea slava cuvenită lui Dumnezeu care mă înzestrase cu talente. Mă înălțasem neîngăduit de mult. De aceea mia pus El în față, obstacolul bolii. Prin el, mă supunea examenului conștiinței pe care nu laș fi luat niciodată dacă Domnul Isus nar fi murit și pentru inima mea cea "nespus de înșelătoare și de deznădăjduit de rea". (Ier. 17). Am înțeles atunci că boala era binecuvântarea supremă a vieții mele, care mă aducea la pragul îndurării lui Dumnezeu. Na trebuit să mio spună nimeni. Era mai mult decât evident.

Ce grea era povara păcatelor mele și ce recunoscătoare îi eram Liei pentru că mă ajuta să pot purta până la altarul jertfei Domnului Isus!

Cap. XII

FĂPTURA CEA NOUĂ

O, inimă deschisă! Ce har aducen sine
mărturisirea toată a vieții de păcat!
Porniră să țâșnească izvoare de lumină,
cerească bucurie, potop, ma inundat.

("Eterna Primăvară")

Nu cred că voi reuși vreodată să redau în cuvinte ceea ce sa petrecut în duhul meu atunci. Era întruna din serile acelea în care mă rugam arzător, mărturisindu-i lui Dumnezeu nevoia mea cea mai mare: primirea iertării și împăcarea cu El.

Era noapte. Ca de obicei, prima sa rugat Lia. Știam acum că, după ce spune "Amin", urmez eu. În liniștea aceea pe care nimic nu tulbura, am început să mă adresez lui Dumnezeu. Atunci sa întâmplat ceva.

În cameră își făcuse Prezența o Persoană ca Pacea, ca Nădejdea, ca Iubirea ...O Prezență dulce, ca un balsam. O Mângâiere de nedescris. O Încurajare fără egal. Prezența lui Dumnezeu ma învăluit blând și ocrotitor. Era în afara persoanei mele? Era înăuntrul ei? Dinăuntru și dinafară veneau unde de iubire peste mine. Duhul și trupul meu au fost atinse de sfințenia lui Dumnezeu. Unde era rușinea? Unde era povara? Ușoară și liberă, am pornit să mă înalț spre cerurile cerurilor, pe când trupul meu cobora, ca un leșt de prisos. Acolo, întrun spațiu cu neputință de definit, Dumnezeu ma scăldat în Duhul Său. Ma scăldat în sfințenia Sa. Perdea după perdea sau dat în lături și am intrat în Sfânta sfintelor și mai departe, în neștiutul de către mine, chivot, al eului meu, pe care Dumnezeu la umbrit cu lumina Prezenței Sale. Mam dăruit lui Dumnezeu cum nu mă dăruisem niciodată vreunui lucru, nici artei, nici succesului, nici iubirii. Mam dăruit întro neprihănită și desăvârșită împlinire. Am devenit o făptură nouă!

Eram cucerită total de dragostea Lui. Mă iertase. Mă primise. Mă născuse din El. Eram din neam de Dumnezeu, moștenitoare a Împărăției Sale. Nimic nu mă va putea face vreodată să mă îndoiesc de iertarea și de primirea mea în Har. Nimic nu mă va putea face vreodată să mă îndoiesc de securitatea persoanei mele. Dumnezeu locuia acum în inima mea. Restul nu mai conta! Atinsesem scopul suprem al existenței mele. Acum știam pentru ce mam născut. Acum eram pregătită pentru veșnicie.

Și acesta era doar începutul, pragul cel mai de jos al părtașiei cu Dumnezeu, abia prima treaptă a scării ce se rezema în Cer.

O tristețe că trecuseră atâția ani din viața mea, fără să mă dăruiesc lui Dumnezeu, că cheltuisem atâta timp și energie pentru alte scopuri, de nimic, mă păstra în smerenie.

A doua zi, dimineață, mam trezit ca niciodată, proaspătă, nouă, fericită cu adevărat, cu senzația desăvârșitei împliniri. Nu mai trăisem așa ceva niciodată în viața mea. Era o fericire totală, căreia i se adăuga convingerea că starea aceasta nu există nici cea mai firavă urmă de vinovăție. Am pornit să mă rog, mi sa alăturat și Lia, iar starea de plinătate în Domnul sa repetat ca în ajun. Când mam uitat la Lia, am văzut că fața ei strălucea. Când sa uitat la mine, a văzut același lucru.

Ea mia citit în Vechiul Testament despre conducătorul poporului evreu, Moise, a cărui față, când ieșea din cortul întâlnirii cu Dumnezeu, strălucea. Numai că fața lui strălucea cu atâta putere, încât a trebuit să șio acopere cu o năframă, "pentru ca fiii lui Israel să nuși piaronească ochii asupra

sfârșitului a ceea ce era trecător." Ani de zile de atunci încolo aveam să mă trezesc așa.

Deabia așteptam să mă duc la colegi în prima pauză, să le vestesc minunea: faptul că Dumnezeu Se descoperă celor ce L caută, căi iubește și căi iartă. Simțeam că naveam voie să țin doar pentru mine această comoară. Lia, însă, ma ponderat, îndemnându-mă să am răbdare, să mă mai maturizez, pentru că nu să știu să răspund la întrebările lor. Viața mea era inundată de fericire. Dacă aș fi scos volumul de poezii, mult visat și aș fi realizat în același timp și o expoziție de pictură, jucând pe scena unui teatru de frunte, bucureștean și numai în rolurile principale și, pe deasupra, aș mai fi primit și premiul cel mai de seamă pentru canto, și tot naș fi fost atât de fericită. Fericirea mea era fără păcat. Era însăși lipsa păcatului, ștergerea vinovăției. Acolo, la picioarele Domnului, mam dăruit în întregime Lui și cauzei Sale. Am aruncat ca pe o zdreanță nedemnă de mine dorința mea de afirmare, de celebritate. Iam predat toate talentele, hotărândumă solemn ca, dacă voi mai scrie, voi mai cânta sau voi mai recita vreodată, să o fac pentru extinderea Împărăției Sale pe pământ. Oricum, talentele de care fusesem atât de mândră nu mai însemnau nimic pentru mine. Eu aveam o grabă îngrijorată de a le veni semenilor mei în ajutor, așa cum și mie îmi venise Lian ajutor. Începeam să privesc lumea din perspectiva lui Dumnezeu. Între timp, întrucât nu aveam o Biblie a mea, iar Liei nu io puteam lua mereu, mam apucat să copiez pasaje mai importante, întrun caiet. Îl păstrez și azi.

Pentru prima oară am trăit în mod real Paștele. Acesta a căzut, în 1959, pe 17 mai. Lângă spital era biserica Sfânta Ecaterina. În noaptea Învierii, când au ieșit oamenii cu lumânări aprinse, cântând tradiționalul "Hristos a înviat din morți/ Cu moartea pre moarte călcând", ma copleșit sentimentul că Hristos a înviat realmente, în străfundul inimii mele și că e viu, mai viu ca oricând, cu prezența veșnicei Sale Învieri răspândită în ființa mea. Eram la fereastra mansardei mele, nu vedeam pâlpăirile, dar le presimțeam, trăind din plin adevărul Învierii:

"Și Paștele acela, cu lumânări aprinse
și cuun popor ce cântă "Hristos a înviat!"
eu îl trăiam în suflet cu bucurii nestinse:
Hristos era în mine viu cu adevărat.

Și odăița aceea de sus, de la mansardă,
în noaptea fără seamăn, în ceasul magistral,
era un colț în floare, din Slava minunată
Venise parcă Cerul la mine, la spital ..."

Am scăpat de frică, de coșmaruri, de susceptibilitatea din copilărie, de depresia nervoasă. Acum adormeam ușor și mă odihneam pe perna încrederii totale în Dumnezeu. Deacum, tot se se întâmpla în viața mea avea un rost deplin, grija propriei mele existențe lăsânduIo Lui.

Cap. XIII

HAR DUPĂ HAR

În ziua de Paști, mam dus cu Lia la Patriarhie. Tot fastul acela în care marele adevăr era parcă sugrumat ma făcut să stau ca pe ace. Cu toate că măntâlnisem cu Cel pe Care L căutasem toată viața, nu mă simțeam bine la biserica unde crezusem în copilărie că locuia. Mi se părea o deturnare a înseși rațiunii Sale, de a fi. O, El nu locuia acolo, după cum găsisem scris: "Dumnezeu Care a făcut lumea și tot ce este în ea este Domnul cerului și al pământului și nu locuiește în temple făcute de mâini. El nu este slujit de mâini omenești, ca și când ar avea trebuință de ceva, El, Care dă tuturor viața, suflarea și toate lucrurile ..." (Fapte 17: 2425). Mi se luase de pe ochi

năframa! Acum priveam altfel lumea și așezămintele ei.

La citirea zilnică a Bibliei, totdeauna cu voce tare și cu pauze pentru explicații, am mai adăugat poeziile lui Traian Dorz. Le copiam, împreună cu texte din Noul Testament, minunându-mă cum de acest poet descrie propriile mele stări. Numai că eu nu le-aș fi putut vreodată descrie cu atâta finețe de spirit, ca el.

O poezie pe care am memorato fără nici o dificultate zugrăvea exact relația mea cu Dumnezeu, din copilărie și până atunci. Aceasta avea să fie și prima poezie recitată de mine în adunarea de credincioși.

P R I V I N D L A C R U C E A T A

În biserică și în școală,
Când Te-am cunoscut de mic,
Ah, miam zis trufaș, Isuse,
Eu sunt tot.
Iar Tu nimic.

Când iubirea Ta îmi spuse:
"Uită-te la crucea Mea!"
Mam uitat și miam zis în șoaptă:
"Totuși
Și eu sunt ceva!"

Când din nou, miam zis iubirea Ta:
"Vezi mai bine chinul Meu!"
Am văzut atunci, Isuse,
Ce ești Tu
Și ce sunt eu.

Săngenunchi miam zis, sub Cruce
Șin sus ochii sămi ridic.
Ah, de atunci tot plâng ... Isuse.
Tu ești totul.
Eu nimic.

Mă voiam desăvârșită, după inima lui Dumnezeu. Destul îl supăra lumea întreagă pe care o crease "după chipul și asemănarea Lui". O, cât de mult doream să nu-L dezamăgesc, să nu fac zadarnic Harul Său! Să nimeni nu pierd niciodată bucuria mântuirii, cum o pierduse David!

Acum, nu știam dacă-i păcat să dansez, pentru că miemi plăcea grozav dansul și am întrebato pe Lia.

Censeamnă: asta e păcat, asta nui păcat? Tu ai intrat în viața lui Dumnezeu. Nu așa se pune problema.

"Aha, miam zis, deci nui păcat. Ce bine!"

Întro pauză de seară, la vreo săptămână după ce mă născusem din nou, stăteam cu câțiva colegi în cămăruța portarului, aflată între intrarea în clădire și ieșirea în curtea interioară. Deodată, unul dintre colegi, care avea o muzicuță, a început să cânte cu ea o melodie de dans, un vals. O pereche a început să danseze. Ceoi fi căutând eu aici? mam întrebat deodată. Dar nici n-am apucat sămi răspund, că un coleg ma luat la dans. Eram vreo trei perechi. Și, ca să dansăm nestingheriți de vreo soră medicală, cel cu muzicuța a încuiat ușa.

Aflată în brațele acelui băiat cu care dansam un vals, am început deodată să mă simt rău. Dar nu era vorba de un rău fizic, ci mult mai mult. Era ceva ca o muștrare neexprimată.

"Ce cauți tu aici?" părea să sune muștrarea. Sentimentul acela de rău spiritual creștea ca un val, ca o viitură cemi dădea fiorii morții. "Trupul tău e acum Templul Duhului Sfânt. Ce faci cu el?" mă muștra, fără menajamente,

Glasul. Dar nu era chiar așa ușor să ies de acolo.

Măi, eu trebuie să plec, mâine am examen.

Ei, ai examen ...

"Trupul tău e Templul Duhului Sfânt. Pe undel porți?"

Credemă, am examen la slava veche ...

"Ce faci tu cu Templul lui Dumnezeu ...?"

Nu scapi așa de ușor de aici ...

Neliniștea mea creștea, mă simțeam pe pragul pierzării veșnice și nu mai aveam mântuire. Din fericire, cineva dinafară a bătut la ușă și aceasta sa deschis pentru o clipă. Am țâșnit pe ea și, până sus nu mam oprit. Gâfâind, mam oprit în fața patului Liei și iam reproșat:

De ce nu m'ai spus că nu am voie să dansez?

Era, însă, ceva nepus în ordine în viața mea cea nouă. Eu nu scrisesem acasă că sunt din nou internată, ca să nui provoc mamei o suferință, așa că, ori de câte ori scriam acasă, inventam. Dar acum nu mai puteam minți. Fusesem ultimul copil, al cincilea. Primul îi murise mamei din leagăn, al doilea, la nouăsprezece ani. Iar eu eram mai tot timpul la "Corporație" policlinica muncitorilor, fiind foarte anemică. Nam fost un copil care crește singur, împreună cu copiii vecinilor. Oboseam ușor, nu puteam merge mult pe jos. După un drum nici cât o stație de tramvai, începeam:

Mămică, am obosit ...

Hai, mai mergi puțin ... Uite, imediat ajungem.

Dar mama își dădea seama că nu mă alint. Și mă lua în brațe. Până pe la opt ani ma dus în brațe, când oboseam. "Norocul" ei, că eram slabă și nu prea grea. Când oboseam, făceam hepistaxis. În plus, cu mine mai cheltuia și cu școala, frații mei neavând tragere de inimă pentru carte. O povară în plus. A trăit două mari cutremure, două războaie, secetă, foamete, două stabilizări. Seceta din 1947 a mănato, împreună cu alte femei din vecini în Oltenia, după făină, pentru ca să putem trăi. Făcea pâine pentru noi, albă, pufoasă, dar făcea și pentru a o vinde. În acest timp, tata își continua beția. El navea nevoie de pâine. Noi de ceam fi avut? Se chinuia singură, cu drumurile lungi, cu trenul, la clasa a treia, cu sacii aceia grei, de făină. Prima se scula în casă și ultima se culca. Și când se culca, trebuia să împartă patul cu noi două, să doarmă cu grijă, să nu ne deranjeze pe noi. O vedeam venind de la piață, cu palmele învinețite și brăzdate de mânerile sacoșelor grele, căci nu sendura să dea bani pe tramvai pentru atâta lucru. Mamei nui plăcea să ne ceară să ne facem datoria, ori poate considera că e datoria ei să facă totul în gospodărie. Sora mea, care a intrat la fabrica de confecții din Brăila de la nouăsprezece ani, ne ținea pe toți, cu banii ei, fratele meu refuzând cu obstinație să dea vreun ban în casă.

Iar noi, fetele, ne preocupam cum so convingem pe mama să ne lase după amiaza la plimbare.

Făgăduisem solemn conștiinței mele că, atunci când voi fi mare, săi răsplătesc mamei mele toată arderea ei de sine pentru mine. Săi cumpăr lucruri frumoase, mobilă modernă, vase, porțelanuri fine. Săi cumpăr ciocolată și fructe exotice, pe săturate. Săi readuc tinerețea pierdută întâi cu o mamă neînduplecată și dură care nu se ferise săși arate preferința pentru cealaltă fiică, apoi cu un bărbat alcoolic, insensibil la responsabilitățile familiei. Săi împlinesc cele mai nesperate idealuri. So fac fericită.

Ce greu mia fost când a trebuit săL trec pe Dumnezeu pe cea mai înaltă treaptă a inimii mele! Dar am citit în Evanghelie spusele Domnului Isus: "Oricine iubește pe tată ori pe mamă mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine." Iar eu voiam să fiu vrednică de Dumnezeu.

Așa că, pe 29 mai 1959, mam hotărât săi scriu mamei adevărul.

O desăvârșită puritate pusese stăpânire pe gândurile, sentimentele, cuvintele și toate acțiunile mele. Pur și simplu, gândul meu era locuit de Dumnezeu, căci nici măcar în gând nuș puteam judeca ori eticheta pe cineva.

Simțeam că prin acea Prezență despre Care Liami spusese că este a Duhului Sfânt eram sfințită în totalitate. Atinsesem desăvârșirea pe care o poruncise Domnul Isus sfinților Săi apostoli: "Voi fiți, dar, desăvârșiți, după cum Tatăl vostru, Care este în Ceruri, este desăvârșit!" Nu făceam nici un efort să fiu astfel, nici o încordare ori tensiune nu era în această stare. Totul în mine era la fel de natural cum era rodirea pentru pomul fructifer.

Ah, ce minunată ar fi o societate în care lumea săL cunoască pe Dumnezeu! Iam spus eu, Liei, într-o zi. Ce păcat, că numai noi două credem!

Dar mai sunt oameni ca noi. Foarte mulți, chiar, ma asigurat ea.

Și unde se găsesc?

Ai vrea săi întâlnești?

Mai întrebi?

O săi cunoști.

Când?

Ești nerăbdătoare? Curând.

Mai întâi, am cunoscut-o pe sora ei, Gabi. Era o fată de seama mea, cu ochi verzi, alungiți, în care juca o luminiță șagalnică și cu un nas cârn. Părea la prima vedere o ștregărită pusă pe șotii. Dar nu era deloc așa. Era studentă la medicină și venea des la sora ei bolnavă. Neam împrietenit imediat. Prietenie de o viață, nu ca prietenii de până atunci, asemenea fluturilor atrași de lumină. Ne una același ideal, aceeași flacăra: să aprindem în cei din jur focul dragostei lui Dumnezeu, să mergem împreună la Tronul Îndurării lui Dumnezeu și să mijlocim pentru ceilalți.

Apoi nea vizitat Olguța. Avea mai târziu să devină mama mea spirituală deși avea și ea trei copii, toți băieți, iar casa ei era întotdeauna ca un han de poposire pentru mulți credincioși din provincie. Dar acesta era marele ideal al Olguței: casa ei să fie ceea ce fusese, pentru Domnul Isus, casa Mariei și a Martei casa din Betania. Mia plăcut de ea din primele clipe. Pașnică, blândă, naș greși dacă așa spune că era Bunătatea însăși. Olguța a fost pentru mine un desăvârșit model de viață creștinească. Era Maria și Marta iubitoarea de Domnul și gospodina în slujirea Lui și nui îngăduia Martei să umilească pe Maria.

Lia ma dus la o femeie credincioasă, în strada Berzei, care se numea "sora" Socaciu. Avea o prestanță deosebită această femeie, în ciuda ținutei sale modeste. Ea mia spus că tocmai se rugase, pentru că ea se roagă, ca Daniel, de trei ori pe zi. Era un legământ al ei cu sine. Miemi venea să râd și mă gândeam să najung vreodată să fac un orar părtășiei mele cu Dumnezeu. Aceasta, deoarece maș fi rugat douăzeci și patru de ore, dacă nu mar fi durut genunchii caremi amorteau ușor. Mai târziu, iam dat dreptate.

A venit și ziua să merg la biserică unde erau oameni născuți din nou. Am obținut amândouă bilet de voie și neam dus pe strada Titulescu, aproape de gara "Basarab". Era duminică, 31 mai 1959.

Am intrat pe o poartă de fier, într-o curte lungă și îngustă, cimentuită. În dreapta, era clădirea, pe toată lungimea curții, puțin oblică. O ușă dublă, masivă, din lemn de esență tare, ceruit, era deschisă. Înăuntru, un antreu larg, pătrat, cu două uși: una, dând în stânga și alta înainte. Am intrat pe prima. O sală lungă, dreptunghiulară, cu bănci pe două șiruri legate printr-un culoar îngust se desfășura înaintea ochilor mei uimiți că nu semăna nimic a biserică. Pereții nu erau împodobiți cu icoane sau cu statui, ci erau simpli, pictați într-un roz stins, imitând marmura. Nu știam ce să fac, dacă trebuia să îngenunchez sau sămi fac semnul crucii. Am imitato pe Lia care părea a fi la ea acasă. A luato în partea dreaptă, unde erau numai femei și sa așezat pe un loc liber. Mam așezat lângă ea.

Apoi, toți sau ridicat, iar o doamnă despre care am aflat că se numea "sora Busila" dădu la orgă tonul unui imn de închinare către Dumnezeu. Toți cei prezenți salutau parcă o Prezență superioară, Prezența lui Dumnezeu însuși. În față, acolo unde ar fi trebuit să fie altarul, era doar un pupitru -amvonul din același lemn ceruit, la care șiau făcăt apariția doi bărbați. Nici urmă de

îmbrăcăminte preoțească. Cel care părea să fie mai important era mărunț de statură, cu o frunte înaltă, sub părul negru, lins, încadrând o față albă, zâmbitoare. Era îmbracat într-un costum negru. Îmi inspira o încredere deplină.

El e pastorul, îmi șopti Lia. "Fratele Țunea".

Dar preoți nu vin?

Nu. Sunt doar pastori, cum ai citit în Testament.

Acum se cânta, în acordurile grave de orgă:

"Doamne mare, Te slăvim,
Nenchinăm puterii Tale,
Cerul senchină cu noi
Și Ți înalță osanale
Mare este slava Ta
Și în veci va fi așa."

Și deodată am simțit că mă aflu în locul cel mai potrivit și miam unit și eu vocea în închinare pentru adevăratul Dumnezeu, coborât în acest locaș.

Eram perfect de acord că Domnului nui place fastul și, când sau numit cântări care erau cântate cu toată sala, cântam și eu. Prima cântare auzită acolo reflecta propria mea stare și am cântat alături de ceilalți. Parcă cel ce scrisese textul știa ceavea să mi sentâmples mie:

"Mam depărtat de Dumnezeu.
Azi vin acasă.
Trăitam în păcatul greu.
Azi vin acasă."

Refren: Doamne, vin acasă,
Nu mai rătăcesc.
Brațul Tău deschis este.
Deci vin acasă.

Pierdutam mulți ani prețioși.
Azi vin acasă
Cu lacrimi, ca un păcătos,
Azi vin acasă."

Apoi, "fratele Țunea" a predicat despre Înviere, despre urmările acesteia pentru lumea întreagă. Totul era clar și hrănit pentru noul-născutul care eram. Ah, mă gândeam, dacă aș putea să vin zilnic aici, maș maturiza mai curând și aș putea spune colegilor mei să se împace cu Dumnezeu. Dar Lia avea dreptate. Dacă ea nu ar fi fost înarmată cu Cuvântul lui Dumnezeu și nar fi știut sămi răspundă la atâtea probleme care mă frământau deo viață, eu aș fi rămas în întuneric și poate că a doua oară nu mias mai fi deschis inima în fața altui sol al lui Dumnezeu. Căci eu numi destăinuiaam chiar oricui frământările inimii. Dar făceam un lucru pentru care eram pregătită: mă rugam pentru ei.

Când sa terminat, iam spus Liei că așa ceva miam dorit eu de la Biserică: zidire sufletească, simplitate, frăție. Îi simțeam pe toți deun neam cu mine și zâbeam la toți, cum aș fi zâmbit unor îngeri.

Lia ma chemat să mă prezinte unor prietene, unele fiind studente. Când să ajung lângă ele, miam adus aminte cămi lăsasem pe bancă poșeta în care aveam bursa și mam întors să mio iau. Dar imediat miam dat seama că aici eram între sfinți și Iam adresat Domnului o rugăciune de iertare pentru acest gând, nedemn de Casa Lui.

Acolo lam văzut pe Paul care ne vizita mereu la spital, pe Olga P., pe Luki și pe alții și alții. Dădeam mâna cu "frați și surori" cum mii prezenta Lia și toți aveau figuri luminoase, iar eu eram fericită că sunt atât de mulți cei care Lau aflat pe Dumnezeu.

Martoră îmi este o fotografie pe care nea făcuto cineva, mie și Liei. Chipul meu strălucește de bucuria mântuirii.

Cap. XIV

Î N C E R C A R E A C R E D I N Ț E I

Ea a rămas în fotografie, dar nu și în inima mea, pentru că, în următoarea duminică, după serviciul divin, aveam să mă confrunt cu cea dintâi încercare a credinței mele. De la Casa de adunare, am pornit spre rudele mele, tanti Jenica și unchiul Emil Roller, cel care mă dusese la poetul Philippide. Eram cu adevărat fericită și, când nu trecea nimeni pe lângă mine, cântam proaspăt învățata cântare. Și din când în când, înălțam spre Dumnezeu jerbe de mulțumire. Inima mea era în clocot! Mie mi se dăruise prea mult! Trăiam din plin versetul : "Am primit din plinătatea Lui, și har după har. ..."

Tanti Jenica cine știe cum o chema în realitate, era sora bunicii mele. Având vocație de curtezană, plecase demult din Brăila, orașul unde nu se întâmpla mai nimic, stabilinduse în București. Se căsătorise la bătrânețe cu unchiul Emil cu care fusese împreună ani de zile. Unchiul era un om bun de altfel, cult. Cântase în corul Operei Române, spunea el, dar alcoolul îl degradase. Ei locuiau pe bulevardul Tolbuhin, întrun deprimant demisol, în niște cămăruțe, în cel mai adevărat sens al cuvântului. Dormitorul era atât cât să încapă un pat și un șifonier la capătul acestuia și o măsuță de toaletă. Cea din față era ceva mai mare și servea de salon și bucătărie totodată. La toaletă se mergea direct din această cameră. La început nu puteam face abstracție de acest lucru, căci mirosul de pivniță se amesteca din plin cu celălalt.

Cu toate acestea, tanti Jenica era foarte primitoare de oaspeți, iar pentru mine era o adevărată sărbătoare când venea la Brăila și stătea câte o lună la noi. Cei drept, cu aerele ei de cucoană, nui plăcea să facă nimic și asta o irita pe mama.

Nimerisem la ora mesei. Intrând, am spus fericită:

Hristos a înviat!

Tanti mia răspuns conform uzanței.

Iam spus că vin de la biserică și că mă simțisem foarte bine. Și, pentru că tanti mantrebat la care biserică am fost, iam spus că undeva, pe lângă gara Basarab.

A! La biserică Sfântul ...

Nu, tanti, undeam fost eu e frumos de tot! Și simplu, așa cum a vrut Domnul Isus. Preotul embrăcat ca toți oamenii și predică atât de frumos, nu ca... Dar nam mai apucat să termin. Un strigat sfâșietor îmi sfredeli inima:

Ticuțooo! Tu... teai dus la "pocăiții!"

Dar ces "pocăiții", tanti? am apucat sa îngaim, uluită de această reacție.

Vai! Cum ai putut să intri acolo! "Pocăiții" calcăn picioare sfânta cruce a Domnului nostru Isus Hristos, a dus mătușa formula sacră până la capăt. Tu nu știi, dar ei îngroapă o cruce la intrare și calcă peste ea. Fac niște lucruri îngrozitoare, nici nu pot săți spun, schimbarea sângelui ... Teau văzut pe tine sinceră, cinstită și teau ademenit... Fugi de ei! Să te spovedești la preot, să te dezlege de păcat! Teai rătăcit... Neam de neamul nostru nu șia lăsat credința și tu, tocmai tu săți închizi viața, tu, care puteai sajungti cineva, cu talentul tău ...

Era palidă la față și dea dreptul șocată. Nam mai zis nimic. Eram tulburată profund de vorbele speriate ale matusii mele care avea aproape șaptezeci de ani. Nu mam gândit atunci că fusese toată tinerețea ei o femeie frivolă, păstrând și acum, la bătrânețe, nostalgia petrecerilor, a iubirilor ei și mai ales pe aceea a unui avocat căsătorit, careo plimba cu trăsura șii cumpărase o garsonieră în București. Și ce mândră era încă de trecutul ei! O femeie ca ea, pe care credința ortodoxă no împiedicase să calce strâmb, se ridica plină de înverșunare împotriva "pocăiților" șiși apăra "singura religie adevărată, religia noastră strămoșească" 32

Nam mai rămas la masă. Mam întors la spital, reascultând, parcă în minte, banda magnetică a scurtului dialog cu matusa mea.

Era duminică, 7 iunie 1959.

Încercarea mă găsisse neînarmată. Nu atât cuvintele, cât groaza cu care fuseseră rostite mă descumpăneau. Știam că nu mam rătăcit, dar nu puteam argumenta acest lucru. Și atunci, mia venit în ajutor Duhul lui Dumnezeu, printrun raționament, pe cât de logic, pe atât de real. Cum să mă fi rătăcit, când prin pocăință, Lam întâlnit pe Dumnezeu Care ma iertat și ma făcut o făptură nouă? De ce, mergând cu o inimă căutătoare de Dumnezeu la biserica ortodoxă, nam trăit niciodată eliberarea de povara păcatelor, ci abia pe calea aceasta, a mărturisirii lor, am căpătat intrare slobodă în Împărăția lui Dumnezeu? Eu nu puteam tăgădui că Îl întâlnisem pe Dumnezeu și că El locuia în toată plinătatea Sa în inima mea. Și dacă oamenii îi numesc pe cei ca mine "pocăiți", primesc stigmatul, ca pe un blazon. Eu știu în Cine am crezut și nu dau înapoi!

În starea aceasta am ajuns la spital, unde Lia se aștepta să vin dărâmată din punct de vedere spiritual. Iam pus din ușă întrebarea:

Lia, eu mam ... pocăit?

Tu ce crezi?

Cap. XV

M I N U N E A

Acum, încercările legate de boala mea mi se păreau minore, lăsându-i doctorului grija. Scăpasem de autocompătimitate și de aerele acelea romantice. Acum, trupul ca și duhul meu erau în mâna atotputernică a lui Dumnezeu. Directorul, care se preocupa foarte mult de acest caz al permanentei mele reactivări, sa gândit să încerce altceva, să intervină cu pneumotorax și mia și spus. Eu, însă, aveam încredere deplină în doctorul Gheorghe DinuCrânguri, deși mă temeam, împreună cu întregul spital, de el. Omul acesta, un bărbat înalt, uscățiv, brunet și cu o voce puternică, răgușită, impunea atâta respect, încât nimeni din noi nui puneam la indoială nici diagnosticul, nici prescripțiile medicale, nici buna lui credință.

Conducând un spital în care pacienții erau studenți, na urmărit niciodată vreun profit de la vreunul din noi. Era atât de pasionat de profesia sa, încât uneori venea și după contravizită, căci locuia aproape, ca să urmărească vreun caz mai deosebit. Printre noi se șoptea că era un apropiat colaborator al ministrului sănătății, în probleme de fiziologie. Severitatea lui era tandrețea lui față de tinerețea noastră lipsită de sănătate.

Pe 15 iunie, a trimis sora după mine, să mă duc la cabinetul său.

Tentăm un pneumotorax, a rostit el laconic, de parcă nu ar fi fost vorba de mine. Inima îmi bătea tare și mi spunea în gând începutul Psalmului 27: "Domnul este lumina și mântuirea mea: de cine să mă tem? Domnul este sprijinitorul vieții mele: de cine sămi fie frică?"

Mam întins liniștită pe canapeaua de vinilin, acoperită cu un cearșaf alb, ducându-mi brațul stâng la cap, în unghi drept, spre a lăsa sub-brațul stâng liber pentru intervenție. Am simțit înțepatura. Nu era chiar așa de dureroasă ca la pneumoperitoneu. Dar acul nu a nimerit spațiul intrapleural și atunci a mai încercat o dată. Abia la a treia încercare a reușit, dar sa întâmplat ceva. O dată cu aerul împins în acel spațiu, ma apucat un junghi atât de puternic, încât doctorul a oprit insuflația. Nu mam mai putut mișca și am fost dusă în cameră cu targa. Un singur lucru mă liniștea cât de cât: doctorul îmi spusese că e normal să apară și junghiuri la instituirea pneumotoraxului și mia explicat procesul înaintării aerului printre cele doua pleure care au fost până atunci unite.

Peste două zile, ma chemat iar pentru insuflație. Atunci mia fost milă de

mine și, când am rămas singură, am plâns. Dar am simțit muștrarea dulce a Duhului lui Dumnezeu: Doar pentru atât? El socotise că e de folos pentru binele meu spiritual să trec pe aici și mă întăresc cu dragoste și cu răbdare.

Junghiul nu ma părăsit. Dimpotrivă, devenise mai acut, după noua insuflație. Când ma văzută la raze, directorul a căzut pe gânduri. În mod normal, când aerul pătrunde între pleure, rămân între ele niște bride destul de subțiri, care se elimină relativ simplu, printr-o intervenție chirurgicală, numită Jacobeus. Numai că, în cazul meu nu se puneau problema unor bride. La mine era vorba de o simfiză, Jacobeusul fiind inoperant. Am văzut îngrijorarea doctorului. Dar eu aveam un Mântuitor și miam pus toată încrederea în Harul Său. Am început să mă rog cu credință lui Dumnezeu, sămi facă El operația, ca să nu mai trec prin noi chinuri.

Nu te mai ruga așa, ma corectat Lia. Roagăte ca Domnul să binecuvânteze mâna doctorului și ca operația să reușească.

Dar pot săi cer Domnului mai mult decât atât, pentru că "la Dumnezeu toate lucrurile sunt cu putință".

Recunoaște că ție frică și de aceea te rogi așa.

Binențele că mie frică.

Nai de ce. Și eu am făcut Jacobeus și mam rugat Domnului și mia reușit.

Dar eu aflasem de la colegii internați mai demult că, înainte de prima mea internare, murise un coleg la Jacobeus, că i s-ar fi secționat un vas vital în timpul intervenției. Cum pneumotoraxul meu era în pulmonul stâng, acolo unde era inima ... miera teamă. La aceasta se adăuga și o veste nouă: ne murise un coleg chiar în zilele acelea.

Eu nu mai coboram, din pricina aceluia junghi. Îmi găsiseam o poziție în care nu mă durea așa de tare și stăteam așa, în pat. Mi se aducea masa în cameră și plosca, de asemenea.

Două săptămâni au trecut astfel. Într-o seară, seara de 1 iulie, nam mai vrut să chem sora și mam dat jos din pat, încet, să numi trezesc junghiul adormit și mam dus la toaletă. Și acolo, am alunecat și am căzut.

Am rămas ca paralizată, de frică. Dacă doctorul îmi interzisese să mă mișc, ceo să se întâmple acum cu mine, cu zdruncinătura asta?! mă gândeam cu groază. Îmi imaginam tot ce putea fi mai rău. O fi plin de sânge acolo, între pleure ... O sămi facă și mie puncție, cum iau făcut Liei ... Dar se petrecuse ceva. O stare de confort mă cuprindea. Mam ridicat ușor și junghiul na mai apărut. Mam răsucit încet, apoi mai cu curaj, apoi brusc. Nici cea mai firavă urmă nu rămăsese din junghi. O binecuvântată ușurare mă luase în stăpânire.

Revenită în cameră, iam povestit Liei întâmplarea. Era și ea îngrijorată și în seara aceea am stărut în rugăciune, ca nimic rău să nu se fi întâmplat cu mine.

Am luat Biblia să citesc ceva din ea și sa deschis la prorocul Ieremia. Am citit cu voce tare: "De ce te plângi de rana ta, de durerea pe care ție pricinuieste boala ta? Pentru mulțimea nelegiuirilor tale, pentru marele număr al păcatelor tale, teamă făcut să suferi aceste lucruri! (...) Dar te voi vindeca șiți voi lega rănilor, zice Domnul ..." (cap. 30: 15-17)

Am adormit liniștită, bazându-mă pe aceste promisiuni din profeție, de parcă Domnul lear fi rostit special pentru mine. Când mam sculat a doua zi dimineață și miam adus aminte de întâmplarea din ajun, am tresărit puțin, dar din nou mam încredințat Domnului. Era tocmai joi, zi de raze pentru fete.

Când mia venit rândul, inimami bătea cu putere.

Ceai făcut, Topciu? a întrebat doctorul cu vocea lui răstită. Nam putut articula nici un sunet. Mă răsucea întruna, nevenindui săși creadă ochilor. Apoi ia chemat pe medicii de secții :

Dom' doctor Bălineanu, doamna doctoră Alexandrescu, ia veniți aici! Veniți să vedeți un Jacobeus natural! Nici urmă de simfiză!

Apoi către mine:

Nu mai e nevoie de Jacobeus! E un caz extrem de rar, fetișo, unul la o mie!

Am pornit în goană pe scări. Într-o clipă mea dădea peste ea de fericire. Mam

oprit în genunchi, cu fața la pământ, pe podeaua aceea îmbâcsită de motorină și nu găseam cuvinte să-I mulțumesc lui Dumnezeu pentru minunea săvârșită în trupul meu. Stăteam plină de recunoștință înaintea Tronului de Îndurare a Domnului, iar graiul meu cel mai elocvent erau lacrimile. Nu mă mai puteam îndoi vreodată de alegerea și de primirea mea în Har!

În jurnalul meu, la data aceea de neuitat, 2 iulie 1959, e scrisă o rugăciune. Ea e solemnă, sub excepționala emoție, a excepționalei minuni: "Dar te voi vindeca șiți voi lega rănilile" îmi promisese Domnul în ajun. Iar acum mă aflu în împlinirea acestei profeții! Iată rugăciunea mea:

"Îți mulțumesc, Doamne bun, pentru binecuvântarea Ta minunată pe care m'ai dăruito o dată cu îndelungata mea boală. Prin ea și numai prin ea, Team putut cunoaște. Prin suferință, prin suferința ce m'ia zdrobit iluziile ce mi le făurisem despre viață și despre oameni mam putut îndrepta către Tine. Numai atunci când am văzut bine că tot ce e lumesc e deșertăciune și zădărnice, numai atunci Team putut primi în inimă, murind cu Tine pe Cruce și reînviind o dată cu Tine, în firea mea cea nouă pe care, prin îndurarea Ta, m'ai dăruito, o dată cu Duhul Sfânt.

Doamne, pentru că Tumi călăuzești și acum mâna spre a așterne aceste rânduri cât mai aproape de adevăr, pentru că Tu ai primit să mă ridici pe brațele Tale puternice, peste spini și pietre, spre a nu mă răni pe drumul vieții, pentru că, nedemnă de Tine, Tu totuși mă iubești și pentru tot ce faci pentru mine, Doamne, îți mulțumesc din adâncul inimii mele pline de Tine."

Nam schimbat nici un cuvânt din rugăciunea fetei de douăzeci de ani, rugăciune făcută la două luni și jumătate de la întoarcerea ei la Dumnezeu. Acestea sunt cuvintele unei inimi ce dă pe dinafară de prezența lui Dumnezeu. Sar putea ca azi să găsesc ușor puerile unele formulări. Dar Dumnezeu era atât de măreț și de înfricoșător în marea Sa dragoste față de mine, încât fiecare cuvânt e sincer, cinstit trăit, chiar dacă nu e cel mai fericit ales cuvânt. Am ezitat dacă să fac sau nu modificari în această rugăciune. Dar găsesc că e bine să las inspirației pure, de atunci, alegerea acelor cuvinte. Știu doar că și scaunul de fier pe care stam, ca și stiloul și cerneala cu care scriam, erau pătrunse, în fiecare atom, de prezența lui Dumnezeu.

Au trecut de atunci treizeci și șase de ani. Am trecut prin nenumarate încercări și izbăviri. Dar aceea a fost cea dintâi manifestare a puterii de netăgăduit a lui Dumnezeu în viața mea al cărei control fusese preluat iată marele adevăr! de Domnul Dumnezeu. Așa trebuie privită această rugăciune scrisă în acel caiet: Dumnezeu sta lângă mine și citea ce scriu, deși știa cuvântul, dinainte de a fi fost exprimat.

Ma aflu în carul de biruință al lui Dumnezeu.

Cap. XVI

T Ă G Ă D U I R E A

Joia și duminica erau zile de vizită, dar, în afara câtorva prieteni, ceilalți mă oboseau, pentru că ei, văzându-se la mine, începeau săși comunice tot felul de noutăți. Acestea nu mă interesau și apoi pierdeam și un timp foarte prețios, ascultându-i. Eu aveam atâtea de recuperat! Nu cunoșteam încă Biblia și aveam un program riguros, de patru ore de lectură a ei, zilnic. Învățatul pentru examene mi se părea acum un furt din timpul meu pentru Domnul.

Îmi amintesc cum am luat examenul de slavă veche. Am plecat la examen cu bilet de voie, fără săi spun doctorului unde mă duc, pentru că nici nu voia să audă de examene și de învățat. Învătasem fără nici o tragere de inimă, Lia impulsionându-mă tot timpul să mă duc. Biletul pe care lam tras conținea, pe lângă chestiunea de gramatică, un text religios, în slava veche. Lam identificat ușor: era din pilda fiului risipitor și anume întoarcerea sa acasă. Eu știam pilda aproape pe de rost. Lam ~~35~~ radus fără dificultate. Ca să nu dau de

banuit, am apelat la topica slavonă, iar în loc de "haină" am dat corespondentul slavon "odăjdie". Profesoara ma corectat cu termenul literar curent și ma trecut, iertându-mă că nu știusese aoristul, de la primul punct.

Întro duminică, în vara aceea, a venit mama. Trecuse o lună după ce scrisesem acasă adevărul. Mă iertase că nu făcusem mai devreme și voia să știe cei cu boala mea. Miam luat bilet de voie și am plecat cu ea, să o plimb prin București. Am dus-o în Cișmigiu, iam arătat magazinele și apoi am condus-o la gară. Mama primise scrisoare de la tanti Jenica în carei comunicase vestea "rătăcirii" mele. Ea a ținut totul în sine și în gară, înainte ca să plece trenul, mia spus:

Am auzit că ai început să mergi la pocăiți.

Nu știu cum am reacționat, ce expresie aveam, dar am primit asta ca pe o lovitură, simțindui vârful de săgeată în inimă. Deci asta era! Mama venise să mă certe că mam "pocăit" și alesese pentru aceasta tocmai momentul plecării. Ne simțiserăm atât de bine împreună, ne bucuraserăm una de cealaltă și acum se ducea totul de răpă!

Nu eram pregătită pentru o asemenea discuție. Poate că mama își alesese bine momentul pentru scopul ei, de ami interzice un lucru ca acela, dar eu nui puteam explica mamei mele tot ce trăisem, în cinci zece minute, într-o gară în forfotă. Am schițat în minte un plan: totul e să nu plece mama supărată. Pe urmă, o rezolv eu.

De unde ai auzit așa ceva?

Ei, de unde! Mergi sau nu acolo?

Cu cel mai convingător ton, am liniștit-o, fără echivoc:

Nu, mamă ... am fost și eu o dată ...

Bine, dar să știi că religia ortodoxă este singura religie adevărată. Neam de neamul nostru nu șia schimbat-o. Vorbea exact ca și mătușa. Ei sunt rătăciți de la calea cea dreaptă. Să numi faci și necazul de a părăsi religia în care teai născut!

Nu, mamă, am spus a doua oară.

Când trenul sa pus în mișcare, mama plecând liniștită că, cel puțin mia atras atenția, a mai spus o dată:

Neam înțeles?

Da, mamă, am întărit eu, pentru a treia oară.

Am rămas pe peron ca trăsniță. Acum nu mai era nevoie să port masca de glumă nevinovată pe care o purtasem cu mama, în discuția aceea. Acum eram singură cu Dumnezeu. Prima acuzație a fost:

Ai mințit!

Dar era prea blândă. Păcatul pe care doar cel săvârșisem nu era cel al minciunii, ci cel al tăgăduirii. Iar eu știam pe cineva care sa lepădat de Domnul Său în fața unei slujnice Petru. La fel făcusem și eu. Mustrarea cugetului meu devenea de nesuportat.

Am pornit înapoi, spre spital, luând-o pe jos. Miam dat seama că eu Lam trădat pe Dumnezeu din lașitate: ca să nu se supere mama pe mine. Și dovedisem că ținam mai mult la mama decât la Dumnezeu. Pentru liniștea mamei, mă lepădasem de Mântuitorul meu. Poate că și Petru avusese motive să facă, poate voia să stea acolo ca să vadă până la sfârșit ce se vantâmpla cu Domnul, ca săI poată sări în ajutor. Și poate că recunoscându-l, slujnica îi stricase planul lui cel bun. Poate că și el șio fi spus ca și mine: Important e să depășesc momentul acesta critic, văd eu ce fac pe urmă.

Oricum o dădeam și oricum o întorceam, calificativul tăgăduirii revenea necruțător. Nu avusesem nevoie de cântecul vreunui cocoș, ca sămi dau seama de căderea mea. Simțeam că mă prăbușesc sub nevrednicia mea, căzută din Har. Nu mai aveam iertare. Eu știusese ce fac când mă lepădasem de trei ori la rând de Dumnezeu, în fața mamei. Îmi răsuna cu insistență, cu vocea unui judecător, versetul: "Cine iubește pe tată ori pe mamă mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine!"

Sentimentul nevredniciei față de chemarea pe care mio adresase Dumnezeu,

față de încrederea acordată mie se amplifică. Intrasem într-o neliniște ca de moarte. "Nu este vrednic de Mine!" ce verdict!

Naș fi vrut să mai dau ochii cu Lia, dar nu aveam unde să mă duc, căci eram internată împreună cu ea, în aceeași cameră. Așa am ajuns la spital: cu inima pustiită de orice speranță.

Lia parcă era pregătită. Ea ma îndemnat sămi mărturisesc înaintea Domnului păcatul, pentru că Domnul Isus a murit și pentru păcatele în care se poate cădea după pocăință, "dintrodată", din neveghere și ma asigurat că uneori căderile ne fac bine, ajutându-ne să nu avem o părere prea bună despre noi înșine, ținându-ne în smerenie.

Poate că mam mândrit la Biserică față de alți tineri că eu am o credință vie, poate căi judecasem pentru credința lor călduță. Apoi mia citit din Noul Testament un amănunt pe care eu n-l observasem, dar de importanță capitală pentru starea mea spirituală. După Înviere, când un înger sa arătat femeilor, lea spus să ducă vestea aceasta "ucenicilor și lui Petru". De ce lui Petru, în mod separat? Pentru că între ucenici și Petru era, fără îndoială, o tensiune. Se aflase de trădarea lui Petru și acesta nu mai avea curaj să dea ochii cu ucenicii. El nu mai era împreună cu ei. Trebuia căutat și anunțat că Domnul Său, asupra Căruia el făcuse ferma declarație: "Tu ești Hristosul, Fiul Dumnezeului Celui Viu", e iarăși viu, că a biruit moartea "după cum le spusese". Poate că ucenicii nu lar fi iertat niciodată pe fratele și tovarășul lor de apostolie, dacă Domnul însuși nu lar fi căutat în mod deosebit. Și de ce la căutat, totuși, Domnul? Din pricina făgăduinței făcute lui Petru: "Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica Mea". Și tocmai pe acest Petru a vrut Satana săl înlăture din lucrarea Domnului. Era ca și cum Domnul Își retrăgea făgăduința. Dar mai era ceva peste care trecusem cu vederea. Când ia prorocit căderea, Domnul ia dat ca sarcină întărirea celorlalți ucenici: "Dar după ce te vei întoarce, să întărești pe frații tăi". Tocmai lui!

Lecția aceasta mia servit pentru toată viața și nu numai pentru mine, ci și pentru sufletele care aveau să treacă prin stări asemănătoare, pentru ca să le întăresc deatunci încolo.

Mam rugat și am primit iertarea, reușind să mă iert și eu, pe mine.

Am lăsat la Cruce greaua mea povară, mam încrezut în Sângele Ispășirii și, după ce am scris o scrisoare lungă acasă, explicând tot ce se petrecuse cu mine prin întâlnirea mea cu Dumnezeu, am primit o pace deplină și Duhul lui Dumnezeu ma uns din nou cu "untdelemnul bucuriei" Sale, negrăite.

Dar între mine și familia mea sa ridicat un zid masiv al intoleranței religioase pe care nici dragostea, nici recunoștința, nici respectul meu față de mama, nici dragostea ei și tot ajutorul pe care avea să mil dea în gospodarie și în creșterea copiilor nau reușit săl dărâme. Cel mult, săl facă de neluat în seamă. Dar el a existat și, din păcate, există și azi, când mama a trecut în veșnicie, dar când Corina, fiica surorii mele, La găsit pe Domnul Isus. Tot ce părea uitat a reînviat cu o putere cu atât mai mare, cu cât păruse că nu mai există.

L E C Ţ I A C R E D I N Ţ E I

Gabi venea în fiecare seară. Uneori venea și ziua. Se petrecea ceva. Lia știa și, în cele din urmă, miau spus și mie. Încă înainte de a mă fi întors eu la Dumnezeu, ea trecuse printr-o încercare.

În anul universitar trecut, începuse "curățirea" facultăților de studenți aparținând cultelor evanghelice. Deja fuseseră exmatriculați studenți credincioși din alte centre universitare din țară, ceea ce determinase pe tinerii din București, să se roage pentru studenții credincioși și să strângă totodată rândurile pentru lucrarea Domnului. Gabi stătea la cămin cu o colegă, tot medicinistă. Într-o seară, acestei fete i s-a făcut rău, un rău ca de moarte și Gabi nu știa ce să-i facă. I-a făcut un masaj în zona cefei, dar fata nu sa simțit mai bine. În cele din urmă, a scos Biblia, ia citit un pasaj și apoi a îngenunchat la patul ei, spunându-i:

Nu mai știu ce să-i fac. Doar să mă rog lui Dumnezeu pentru tine.

Colega bolnavă stătea în pat, iar Gabi sa rugat cu voce tare lui Dumnezeu so vindece. Rugăciunea ia fost ascultată, colega sa simțit mai bine, și a adormit. Dimineața sa sculat bine și, după câteva zile, sa dus la biroul organizației de bază a U.T.M. și a demascato.

Apoi a început încercarea. Nui era ușor lui Gabi să observe cum colegii se uită cu suspiciune la ea. Simțea că se pregătește ceva. Și așa a fost.

Tocmai începuse printre studenții din capitală prigoana comunistă împotriva credinței, fiii de pastori și de preoți fiind în capul listei negre.

Pe 12 martie 1959, deci cu nici o lună înainte de a mă întoarce eu la Domnul, avusese loc o plenară asemănătoare la Universitate și se făcuseră exmatriculări, chiar trei colege de grupă ale Liei fiind exmatriculate. Prezența studenților sa asigurat prin convocator. Era o adevărată teroare.

Se pregătea o plenară cu studenții Institutului MedicoFarmaceutic din București care a și avut loc, la sala Floreasca, la mijlocul lunii martie. Aceasta a durat de dimineață până seara, cu câteva scurte pauze, studenților căminiști asigurându-li se acolo hrană rece. În prezidiu, erau cadrele serioase ale P.C.R. și U.T.M., în sală se aflau membrii corpului profesoral, reputați medici. Ședința era condusă de cunoscutul activist, membru al C.C. al P.C.R., Florian D. La tribună erau aduși pe rând studenți care erau acuzați fie de origine nesănătoasă, fie de cosmopolitism prin faptul că aveau rude plecate în Occident. După ce i se citea acuzația, studentul incriminat încerca să-și susțină nevinovăția, dar de cele mai multe ori își lua angajamentul că va urma "neabătut" politica partidului. Din sală, se ridicau studenți, în mod "spontan", susținând hotărârea rectoratului. În tot acest scenariu care se desfășura ca un ritual, rectorul avea ultimul cuvânt, rostind sentința, mereu aceeași: "Rectoratul a decis exmatricularea."

Era o atmosferă de maximă tensiune să stai așa, ore în șir, de la opt dimineața până la zece seara, în frigul de martie. Gabi se gândea la versetul primit chiar în acea dimineață din partea Domnului: "Din pricina Mea, veți fi duși înaintea dregătorilor și înaintea împăraților, ca să slujiți de mărturie înaintea lor și înaintea Neamurilor. Dar, când vă vor da în mâinile lor, să nu vă îngrijorați, gândindu-vă cum sau ce veți spune; căci ce veți avea de spus vă va fi dat chiar în ceasul acela; fiindcă nu voi veți vorbi, ci Duhul Tatălui vostru va vorbi în voi." (Matei 10:18-20)

În ultima pauză, un student mai mare, credincios și el, a venit la ea și ia spus:

Cred că scăpăm. Dacă nu neau chemat până acum ... E trecut de opt.

Dar imediat după aceea au chemato pe Gabi nu la tribună, ci în spate, unde erau aliniați, ca să nu se piardă vremea. Scena pe care se petreceau toate acestea devenise o adevărată arenă din care doar leii lipseau. Tocmai când ieșea de după cortină, Gabi a auzit rostinduse în microfon:

... crede în Dumnezeu și face propagandă religioasă duminica și joia,

prin spitale.

Era marea ei abatere de la politica partidului. Dar era adevărul, pentru că se ducea prin spitale, ducând Vestea Buna a mântuirii prin jertfa Domnului Isus.

Fără să se fi gândit dinainte ce va răspunde, Gabi a început prin a răspunde exact acestei acuzații, la început cu voce sugrumată, dar revenind pe parcurs tăria:

Este adevărat că cred în Dumnezeu ...

În sală, această afirmație a creat o stare de solemnitate în care orice alt zgomot a înghețat. Era ceva uluitor ca această fată cu nas cârn, cu păr cârlionțat și scurt, strâns sub o bentiță și cu niște ochelari pe carei tot îndrepta, căci încă nu se învățase cu ei, să declare în ceasul acela târziu, așa ceva, fără teamă de urmări.

... dar "propagandă" religioasă duminica și joia nam făcut!

Acum prinsese curaj. Pentru că ea nu făcuse "propagandă" când le vorbise oamenilor bolnavi și chinuți de Dumnezeu Iubirii supreme. Nu era chiar atât de cumplit și, când profesori și activiști îi tot puneau întrebărisăgeți, para cu o înțelepciune de care mai târziu avea să se minuneze ea singură.

Tovarășa Radu Gabriela, dumneata vei fi medic, om de știință. Cum se poate să crezi în Dumnezeu? Cum se împacă materialismul dialectic, marxismul cu religia ?

Nu știu cum se împacă, dar văd că se împacă, dacă eu am luat nota 9(noua) la marxism, în timp ce un sfert din colegii mei de grupă au picat.

Dumnezeu ia dat o încurajare chiar acolo, în "arena" aceea. Toți cei din prezidiu, stârniți de situația ei de căprioară hăituită, se repezeau so "încuie" cu tot felul de întrebări însoțite de un zâmbet ironic și zeflemist, un singur om, omul cel mai important, nu o privea nici ironic, nici zeflemist. O asculta, calm și serios, luând în considerare ceea ce spunea tânăra studentă.

Și totuși, a sosit și clipa pe care nar fi vrut so vadă acolo, atunci. A simțit că îi urcă lacrimi în ochi, tocmai când simțea privirea bună a lui Florian D. Și sa întors cu spatele la sală, prefăcându-se căși șterge fața. Dar ceilalți au zâmbit, înțelegând micul truc. Și atunci, omul prin care o întărea Dumnezeu în clipele acelea, a spus în microfon:

Nu zâmbiți, și eu, care sunt obișnuit cu sedințele, transpir de emoție când vorbesc la microfon, în fața maselor.

I se părea lui Gabi, sau tonul acelui om era un ton de părinte bun?

Dar tot nu o lăsau în pace și, pentru că știau că are un văr bun în sală, tot student, iau cerut săși spună părerea despre credința lui. Gabi știa că el nu era viu pentru Domnul și a răspuns cu tact:

Vărul meu este în sală, e major, de ce nul întrebați pe el, direct?

Atunci au izbucnit aplauze în sală. Sau identificat ca venind din partea studenților de la Medicina Militară, printre care unul avea brațul în gips și, recunoscut ușor, a fost ulterior exmatriculat. Doar pentru atât!

Și rectorul nu sa mai ridicat să spună formula aceea.

Secretarul U.T.M. sa simțit dator să tragă concluziile:

Ați auzit cu toții cum această studentă șia declarat sus și tare misticismul. Și a încheiat: Dacă studenta R.Gabriela mai rămâne în facultate, înseamnă că Dumnezeu ei există și că nea orbit ochii.

Martirii au murit pentru Domnul și eu nu sunt în stare săi jertfesc Domnului cariera mea de medic? se gândea Gabi, coborând de la tribună.

Consecințele nau întârziat. Pe 19 aprilie, într-o duminică, Gabi a venit la noi și nea anunțat că a fost dată afară din căminul studentesc, iar la decanat se pregătea foaia de exmatriculare din facultate. O secretară care o simpatiza, fiică de credincios, ia spus că decanul a și semnat, că mai e nevoie doar de o semnătură.

Gabi cumpărase cărți din colecția "Cele mai frumoase poezii" și scria dedicații pentru fiecare din colegii de grupă, ca să no uite.

Gabi predase Domnului cu bucurie cariera ei, viitorul.

Atunci nea predat Dumnezeu la toate trei, lecția credinței.

Ca trezită dintrun somn greu, Lia a izbucnit:

Ia stai puțin, Gabi, ce faci tu aici? Cei cu dedicațiile și ce faci cu atâtea cărți?

Dar nai înțeles că mă despart de colegi și că vreau să le las o amintire?

Nu, nam înțeles.

Acum chiar că nunțeleg eu.

Cei așa greu de înțeles? Văd că te pregătești de despărțire pe nu știu ce temeii.

Gabi și cu mine tăceam și așteptam lămuriri.

Tu spui: "Mă exmatriculează." De unde ești așa de sigură?

Sunt, pentru că am văzut cu ochii mei adresa semnată de decan și mai trebuia so semneze prodecanul, explică Gabi liniștită și chiar zâmbind cu ochii aceia verzi, șagalnici, ai ei.

Credința nu se bazează niciodată pe ce vezi, pe ce auzi, pe ce pipăi. Credința se bazează pe Dumnezeu. Și eu nu cred că Dumnezeu a hotărât asta.

Și tu pe ce te bazezi?

Pe declarația secretarului U.T.M.: "Dacă studenta R.Gabriela rămâne în facultate înseamnă că Dumnezeu ei există și că nea orbit ochii". Dumnezeu există, prin urmare, le va orbi ochii și această a doua semnătură nu va mai fi aplicată niciodată! Tu vei rămâne în facultate, Gabi! Și o vei termina!

Era ceva mai puternic decât Lia. Era inspirația Duhului Sfânt care nea cucerit imediat și pe noi, în înaintarea Sa impetuoasă. Nea umplut bucuria de Sus, bucuria credinței și, după ce neam rugat, am început să cântăm și să ne bucurăm în nădejde.

Nu știu ca în întreaga mea viață de credință vie în Dumnezeu să mai fi trăit momentul credinței de o asemenea intensitate ca în clipele acelea. Era irezistibil. Noi nu credeam ce ne spunea Lia, noi știam, ca și cum sar fi și împlinit sub ochii noștri ceea ce rostea ea.

Acea semnătură nu sa mai pus pe adresa de exmatriculare a studentei R. Gabriela de la facultatea de Medicină din București. Ea avea so termine, să practice medicina, iar azi e doctor în medicină șiL iubește pe Dumnezeu, pentru că El a găsit cu cale so aleagă tocmai pe ea, ca săȘi glorifice Numele, în sala Floreasca, în primăvara anului 1959.

Neam rugat un timp pentru studentul care a fost exmatriculat din cauza lui Gabi, ca Dumnezeu săi descopere mântuirea. Dar nam aflat niciodată dacă El nea ascultat această rugăciune.

Cap. XVIII

P E P R O P R I I L E P I C I O A R E

Lia sa externat la nici o săptămână de la minunea făcută de Dumnezeu în viața mea. Singură trebuia să mă maturizez, să mă perfecționez în cunoașterea Domnului.

A fost "mâna cea bună" a lui Dumnezeu că Lam întâlnit în spital, pentru că am avut tot timpul la dispoziția mea pentru a cunoaște și a adânci Cuvântul Său. Nu cursuri, nu seminarii, nu alte obligații. Dispuneam în totalitate de timpul meu pe care I lam dăruit, în totalitate, Domnului. Eu Îl întâlnisem cu adevărat pe Dumnezeu, viața mea era pe culmi și naș mai fi vrut să învăț, să termin facultatea. Naveam decât o dorință pe lume: să le spun semenilor mei că Dumnezeu există cu adevărat, că lea iertat păcatele și căi primește, plin de iubire.

Facultatea, învățatul, erau pentru mine deșertăciune.

Eram atât de împlinită, încât săltam de bucuria mântuirii pe stradă, cântam și vorbeam cu Dumnezeul meu iubit, asigurându-mă, mai întâi, că nu mă vede nimeni. Inima mea era în clocot pentru El.

Mergeam pe stradă, parcă venind din altă lume ...
Miardea un foc din ceruri peal inimii altar ...
O, Dumnezeu există! Există! Ce minune!
Ieșindumi El în cale ma copleșit cu har ...

Găsisem în Psalmul 119 un verset: "Sunt mai învățat decât învățătorii mei, căci mă gândesc la învățăturile Tale." (V. 99). De aceea mam gândit cu toată seriozitatea dacă mai e cazul să învăț pentru examene. Raționamentul meu era logic, dar nu era sănătos: În mine locuia Dumnezeu, Izvorul înțelepciunii. Prin urmare, El cunoștea și Filologie romanică materia cea mai grea din toate. Însemna că și eu o cunosc, deci nare rost să sacrific din timpul pentru Dumnezeu cu învățatul unor lucruri care numi trebuie pentru veșnicie. Putea cineva să mă contrazică? Mam prezentat la acest examen, pentru întâia oară fără emoții, pentru că eu contam pe Izvorul înțelepciunii și al științei. Am eșuat. Am căzut la examen, dar era să cad și din credință. Tot Lia ma scos din încurcătură:

Cine ția spus că răspunde Dumnezeu, în locul tău, la examen?

Scrie că "ce veți răspunde vi se va da în ceasul acela, să nu vă gândiți dinainte".

Să nu mai faci asa niciodată. E periculos să iei un cuvânt spus pentru o situație și săl aplici altei situații. Și, căutând pasajul, Lia mia explicat că numai pentru cei chemați să dea socoteală de credința în El e această făgăduință, nu și pentru cei ce dau examene, de exemplu. Acum eram pe deplin edificată.

Am început să stau de vorbă cu colegii din staționar. Ei observaseră bucuria mea care se deosebea de cea dinainte, când îmi plăcea să râd, să glumesc și, în general, să creez o atmosferă de bună dispoziție. Fusese felul meu de a fi. Cum, însă, mă rugasem Domnului sămi dea o nouă personalitate, El crease în mine o nouă făptură. Eram cu totul alt om.

Era internat un băiat olog, care, totuși, se deplasa în cârje. La handicapul lui sa mai adăugat și boala de plămâni. Mam apropiat sufletește de el, prezentându-i în cele mai convingătoare cuvinte împlinirea spirituală pe care o aduce prezența Domnului Isus Hristos în inimă. Ma ascultat, mia dat dreptate, dar a rămas la ale lui. Tot așa am stat de vorbă cu domnul Mihai G., cu un vizibil handicap avea lipsă mandibula și făcuse mult tratament și operații. Uneori șia dorit să moară. Cu toate acestea, el era legat de Maica Domnului a cărei iconiță o purta în permanență și carel scăpase, mia mărturisit, de câteva ori, din încercări imposibil altfel de rezolvat. Cu el am păstrat ani îndelungi o prietenie deosebită. Îmi admira credința, miar fi următo, dar ar fi socotit o ingraturine față de Maica Domnului să apuce calea aceasta.

Curând, mam împrietenit cu doi tineri studenți de la Seminarul Teologic Ortodox. Ei îl vizitau pe mai vârstnicul lor coleg, cel caremi împrumutase Biblia. Am vorbit cu ei despre planul de mântuire al lui Dumnezeu și au fost ca vrăjiți. Abia atunci șiau dat ei seama de faptul că Dumnezeu nu păstrează o răceală severă față de om, cii caută prietenia, îl iubește ca un tată bun pe copilașul său. Discuțiile erau lungi, eu eram tot mai inspirată în ceea ce le prezentam, iar ei dornici să verifice dacă ceea ce le spun eu e sau nu e scris în Biblie. Din păcate, iau spus toate aceste lucruri domnului Coman care ma discreditat în ochii lor, etichetându-mă drept "rătăcită". Ei, însă, au fost mult mișcați și știu că nu mau uitat nici azi, deși au trecut treizeci și șase de ani de la discuțiile acelea. Cred că șiar fi dorit sincer să aibă o soție care să le țină aprinsă candela credinței. Dar eu, deși nici nu sa pus vreodată această problemă, nu eram atrasă de o asemenea perspectivă, care aducea mult a corvoadă: ținerea de zile și datini, canoane, posturi și multe alte forme goale.

Viața mea cu Dumnezeu era o continuă sărbătoare și parcă aveam dublă cetățenie: pe pământ și în Ceruri. Simțeam că sunt răsfațată, că dispun de infinita purtare de grijă a lui Dumnezeu în viața mea și urmaream cu pasiune

felul Lui de a interveni în cele mai variate probleme. Nu doar scăparea de Jacobeus, ci multe, multe alte izbăviri cimentau temelia credinței mele. Niciodată Dumnezeu nu Se copia pe Sine și totuși era Același, în modul Său de a lucra. În zilele acelea mam legat de un text din Deuteronom, capitolul 7: "Poate că vei zice în inima ta: "Neamurile acestea sunt mai mari la număr decât mine; cum voi putea să le izgonesc?" Să nu te temi de ele. Aduți aminte ce a făcut Domnul, Dumnezeul tău, lui Faraon, în Egipt; aduți aminte de marile încercări pe care ți le-au văzut ochii, de minunile și semnele, de mâna tare și de brațul întins, cu care te-a scos Domnul, Dumnezeul tău. Așa va face Domnul, Dumnezeul tău tuturor popoarelor de care te temi." Cu toate acestea, Domnul le dădea biruință de fiecare dată în alt mod.

Una din marile mele amărăciuni era nestatornicia acestui popor. În loc ca Dumnezeu să-și manifeste puterea față de vrăjmași, trebuia să șio manifeste în pedepsirea poporului ales. Nici nu scapă bine de un necaz, de o pedeapsă, ca încep iar să murmure, să bombănească, să pună la îndoială dragostea lui Dumnezeu. Iam judecat mult pe acești evrei. Tot așteptam să văd finalitatea călătoriei, dar, vai, cărțile lui Moise sau terminat și ei tot nu ajunseseră în Canaan. Se porniseră spre el, spre "țara unde curge lapte și miere", și sau învățat, în schimb, în cerc, în jurul unui munte, timp de patruzeci de ani! Cei ce ieșiseră din Egipt în brațele mamelor lor aveau acum copii mari. Și au îngropat părinții în pustia aceea, unde cădea mană din cer în fiecare dimineață. Ce ar fi vrut mai mult decât atât? Noaptea, să lumineze tabăra însăși Prezența lui Dumnezeu, iar ziua, să le facă umbră în arșița aceea, la fel! Bași fac un vițel de aur la care se închină, ca înaintea Celui ce ia scos din Egipt, ba se răscoală împotriva lui Moise și Aaron, ba cer carne, ba se uită după femei păgâne, închinându-se cu galanterie și la idolii lor ... Și înțelegeam de ce le scrisese Pavel, corintenilor, că toate "li sau întâmplat lor și au fost scrise pentru învățătura noastră, peste care au venit sfârșiturile veacurilor". Deja observasem că unii din credincioși erau mai lumești și mai reci față de Dumnezeu. Ca un trunchi uriaș al unui copac magnific, odată verde și roditor, dar acum uscat. O amintire a unei vieți din belșug care, însă, se stinsese.

Rugăciunea mea constantă către Dumnezeu era să nu mă lase sămi pierd vreodată dragostea față de El și bucuria mântuirii, să nu tânjesc, asemenea evreilor, după lucrurile de nimic, lăsate în urmă. "Cine pune mâna pe coarnele plugului și dă înapoi nu este vrednic de Mine" spusese Domnul ucenicilor Săi. În mine ardea un foc ce căzuse direct din cer, așa cum căzuse pe cea dintâi jertfă adusă Domnului, după Lege, de către Aaron, sau pe cea a lui Solomon, la sfințirea Templului său pe jertfa lui Ilie, cea scaldată în apă. Nu mai aveam decât un scop: să duc lumii această Vestea Bună a împăcării cu Dumnezeu.

Am început să scriu poezii noi, duhovnicești, în care era prezent Duhul biruinței lui Hristos: poezii de trezire spirituală către cei căldicei, poezii de întoarcere din păcat, poezii de întărire a celor încercați.

Ele erau mult influențate de predicile pastorului Țunea Ioachim, predici documentate biblic și care mă întăreau în credință. Prima poezie "Împlinire" redă un moment romantic amurgul și răsăritul lunii. Acestea ar fi chemat altădată neîmplinirea mea și, ca urmare, suspinul și lacrima. Acum, însă, clarul de lună îl aduce pe Domnul Preaiubitul după care am tânjit, chiar și inconștient și Care vine sămi aducă împlinirea. (18 iulie 1959)

Apoi am început să recit poezii în adunare. Tot ce învățasem la Școala de Artă, când lucrasem "Floare albastră" îmi era de mare folos: pauzele retorice, vocea joasă, ferirea de sunete acute, mlădierea vocii și, mai ales, expresivitatea privirii. Dar acum, regizorul meu nu mai era un actor, ci însăși fericita mea întâlnire cu Dumnezeu, iar spectatorii erau frații și surorile și chiar eu însămi care mă zideam sufletește. Nu recitasem în viața mea cu atâta scumpătate, cum am recitat de atunci încolo. Felul meu de a recita suplinea imperfecțiunile textului poetic.

Prigoana împotriva studenților credincioși continua. Mulți fii de pastori și credincioși activi au fost atunci exmatriculați, dar eu mă aflam la adăpost.

Nimeni nar fi putut să se atingă de mine, caci eram internată acolo și aflată sub un tratament sever. Cum începusem să recit noile mele poezii la adunarea unde mergeam, forța de convingere pe care o adăuga recitării credința mea vie începea să alerteze autoritățile. Totuși, nu se puteau lega de mine, din pricina bolii. În schimb, au venit acasă la mama să se intereseze de credința familiei. Mama ia derutat, spunându-le că noi suntem ortodocși, dar mie mia reproșat căi fac necazuri.

Lam cunoscut pe Paul, un tânăr credincios care era dirijorul corului. Mă vizita aproape zilnic și între noi sa înfiripat o prietenie alunecând spre dragoste. Și el și eu vegheam, "să nu dăm prilej" firii pământești. Felul lui de a fi, matur și protector, mia fost de mare ajutor. El mia făcut rost de o Biblie și atunci am putut studia Vechiul Testament. Acum aveam Biblia mea, cei drept, destul de târziu, la cinci luni după pocăința mea.

Întinsă în pat, ca sămi fac cura de repaus, citeam la rând Biblia șiil descopeream pe Isaia. Stilul lui elegant dar profund duhovnicesc părea că mi se adresează mie, expres. Măreția viziunilor lui Ezechiel cu Râul cel dătător de viață și de vindecare ma făcut să mă împărtășesc de bucuria de a fi fost inundată de râurile care țâșnesc în viața veșnică, ale Duhului Sfânt. Totul îmi vorbea. Nu mai eram singură. Spitalul devenise pentru mine un tărâm edenic în care Dumnezeu și cu mine stăteam de vorbă, Față către față, într-o eterna și extatică "răcoare a zilei".

Cap.XIX

B O T E Z U L

Ideea botezului revenea. Eu frecventam o biserică baptistă care practica botezul la vârsta adultă. Dar eu nu eram așa de convinsă că trebuie să mă botez, deoarece găsisem într-o epistolă că există: "un Domn, o credință, un botez". În lunile de când mergeam acolo, eu nam văzut nici un botez și chiar dacă aș fi văzut, nu mar fi convins cu nimic săl fac și eu.

Prima discuție despre acesta a avut loc în primele zile de citire a Bibliei:

Ia te uită, aici scrie că la botezat pe un om mare.

Și ți se pare curios?

Binențeles. Eu știam că se botează copiii.

Și Lia mia explicat că botezul e expresia văzută a unei realități nevăzute nașterea din nou. În loc să mă liniștească, explicațiile acestea mau tulburat, neputând accepta botezul la vârsta de douăzeci de ani. Am adus în discuție problema și cu pastorul Bisericii care, colac peste pupăză, mia mai spus și că trebuie să aduc adevărul de la parohia din Brăila unde fusesem botezată, că am ieșit din cultul ortodox. Mie această piedică mi sa părut că e tocmai din partea lui Dumnezeu Care nu era adeptul botezului la vârsta adultă.

Cu toate acestea, aveam o deosebită râvnă de a nu lăsa ceva cerut de Dumnezeu nefăcut în viața mea.

De aceea am început să citesc singură Noul Testament, urmărind botezul. Acum Lia nu mai era cu mine, ca să mă influențeze. Am observat că toți cei ce credeau că Isus Hristos e Fiul lui Dumnezeu erau botezați: și Pavel și famenul etiopian și romanul Corneliu și temnicerul din Filipi ... La botezul famenului am înțeles că în râu se făcea botezul, ca și la Ioan Botezatorul. Dar când am recitat botezul Domnului Isus Însuși, ca și reținerea lui Ioan Botezatorul de aL boteza, ma frapat răspunsul Domnului din Evanghelia după Matei: "Așa se cade să împlinim tot ce trebuie împlinit". De ce a trebuit Domnul să Se boteze, când se știa că botezul lui Ioan era botezul pocăinței? Pentru că "așa se cădea să îplinească ceea ce trebuia împlinit". Umilința Domnului ma convins și pe mine să trec la împlinirea poruncii Domnului din finalul Lucrării Sale: "Cine va crede și se va boteza va fi mântuit". Dacă Domnul, Care navea nevoie de botez, Sa botezat, dând pildă de cea mai umilă ascultare față de ceea ce se cădea să fie împlinit, eu de ce naș faceo? 49

Am stat din nou de vorbă cu fratele Țunea, spunându-i hotărârea mea și atunci ma înscris și pe mine pentru botez. Mia dat să studiez "Doctrinile biblice" carte scrisă de Evrett Gill, pe care am și conspectat. Absolut tot ce scria era adevărat și eu experimentasem multe din cele scrise acolo. Iar subcapitolul despre "Împărtășirea cu Dumnezeu" ma convins o dată în plus că ceea ce mi se întâmplase mie, în relația mea cu Dumnezeu, era biblic și acceptat: "Împărtășirea cu Dumnezeu este cea mai înaltă stare a ființei noastre. Împărtășirea este urmarea închinăciunii. Împărtășirea este răspunsul lui Dumnezeu la închinăciunea omului (Ioan 17:3). Când închinăciunea este sinceră, acceptabilă și potrivită, atunci noi Îl cunoaștem pe Dumnezeu și ne împărtășim cu El. Infinitul și finitul, Divinul și umanul, Total și copilul se întâlnesc, se "cunosc" și se împărtășesc unul cu altul. Aceasta este culmea experienței religioase care, în același timp, e și cea mai mare dovadă că Dumnezeu există".

Mie toate acestea mi se întâmplaseră și de aceea eram deplin împlinită.

Acum știam că nimic nu mai era între mine și Dumnezeu. Aveam, cu toate acestea, o suferință: că mama și sora mea, ființele cele mai scumpe mie, nu cunoșteau și nici nu voiau să cunoască bucuria de a se întâlni cu Dumnezeu. Scrisorile de acasă erau tot mai dure, pline de reproșuri nedrepte la adresa ingratitudinii mele față de purtarea lor de grijă asupra mea, având să culmineze, mai târziu, cu oprirea oricărei contribuții pentru întreținerea mea. Soluția era exprimată cu cruzime: "Să teajute pocăiții!". În acest timp, la spital, continuam lucrarea de vestire a Cuvântului lui Dumnezeu, cu cea mai mare scumpătate și discreție. Așa mam ocupat de Adrian P., student la Medicină, de Nina C., studentă la matematică și care era sincer atașată de Domnul Isus, de Janeta O., de Mihai G. și de cei doi seminariști ortodocși.

Nina era fosta mea colegă de cameră pe care internarea Liei a duso în altă cameră. Cemi plăcea la ea era simțul umorului, natural și dens, din care țâșneau proverbe exact la obiect și care o făceau de nelipsit printre noi. După plecarea ei din cameră, a început pentru mine noua viață și aproape uitasem de ea, mai ales că se externase și era la munte. După plecarea Liei, mia scris o scrisoare în care mă ruga să iscodesc inima lui Nicu, prietenul ei și săl sensibilizez față de ea, ca săi dea un semn de viață. A spune "prieten" nu înseamnă nimic, pentru că el era aerul ei, mâncarea ei, somnul și apa. Făcuse din el o pasiune mistuitoare carei năucea deopotrivă. Erau înalți amândoi și supli, o pereche cu adevărat superbă. Atunci iam scris Ninei ce mi sa întâmplat, îndemnândo să se dăruiască Domnului Isus. Din momentul scrierii acestei scrisori, am aduso înaintea Mântuitorului, ca so primească la El. Scrisoarea pe care am primito de la ea ma aruncat pe genunchi, întrucât era un sfâșietor strigăt de ajutor:

"Suflet blând și alinător, nuți închipui în ce moment critic de suferință ma găsit plicul tău, care a avut o mare influență asupra mea. Lam citit printre lacrimi, suspine și un vârtej de gânduri negre. În fiecare cuvânt al tău am găsit un adevăr, o alinare, un îndemn spre o fericire pe care nam visato.(...) Din momentul de față, mă rog lui Dumnezeu sămi deschidă ochii și inima, sămi dea putere să cred din tot sufletul meu, să mă ierte că nu miam întors mai demult fața către El. Ai dreptate că Dumnezeu este singurul suport moral care mia mai rămas. Vreau din tot sufletul să fiu alta în fața lui Dumnezeu, să numi mai fac probleme din orice, să răsplătesc răul cu bine, să nu mai fac nici un păcat, nici o faptă care să nu fie pe placul Domnului.(...) Nuți lăsa opera la început, ajută-mă până la capăt să văd adevărata LUMINĂ, ca să pătrundă în sufletul meu. Pentru asta eu nu cred că voi putea săți mulțumesc destul, dar Dumnezeu te va răsplăti.(...) Numai tu mă poți ajuta să văd ce vezi tu, să cunosc fericirea, pe care tu deja ai cunoscuto. Fămă să fiu mai bună, sămi îndrept iubirea spre făgașul credinței.(...) Scrisoarea ta este pentru mine ceea ce este pentru un înecat, un colac de salvare, zvârlit la timp.(...)"

Revenită în București, aveam so conduc în brațele Mântuitorului prin vestirea Evangheliei mântuitoare și prin rugăciune. A fost o luptă cumplită. Pasiunea ei pentru Nicu era asemenea unui duh puternic de care era pe deplin

posedată. În ce privește viața ei cu Dumnezeu, era când pe creasta valului, când sub el. O continuă tălăzuire, așa ia fost viața. Se mira tot timpul de echilibrul meu lăuntric, exclamând:

Teta (îmi dăduse acest nume, de la inițialele numelui meu), ce trebuie să ți sentâmples ție, ca săți pierzi pacea?

Am fost și eu ca tine, dar Dumnezeu ma făcut o făptură nouă. Sunt opera Lui.

Când îi spuneam aceasta, prindea curaj că într-o zi va primi și sufletul ei odihnă. Nici astăzi nu am primit odihna mult râvnită. Dar prietenia noastră în care una dădea iar cealaltă primea energie spirituală mă secătua și aceasta avea să aibă repercusiuni asupra mea. Cu toate acestea, prietenia noastră durează și astăzi și o prețuim reciproc.

La începutul lunii august, am stat de vorbă cu viitorul preot Coman. Cu atâta forță de convingere mă vorbit, încât mam clătinat puternic, maimai să cad. Am fost profund tulburată și miam pierdut pacea. Mă simțeam la porțile iadului și nu mai știam drumul înapoi. Uitasem toate experiențele cu Dumnezeu, minunea cea mare, aceea "una la mie", cum spusese doctorul DinuCrânguri. La numai patru zile, a sosit o nouă scrisoare de acasă, într-un pachet. Eram atacată din toate părțile. Se apropia data botezului, fixată întâi pe 20 septembrie și eu eram complet buimăcită. Lia și Gabi erau în vacanță, la Galați și nu aveam telefon, ca să le cer sfatul. Singur Paul a stat lângă mine, mă sprijinit în rugăciune și, când, întruna din aceste părțășii, a coborât pacea lui Dumnezeu, inundându-mă, am biruit ispita. Știam că fusesem încercuită de puterea vrăjmașului, ca să dau înapoi, înainte de botez.

Știam că aceasta era calea pe care mă cheama Dumnezeu să merg.

Botezul a fost fixat pentru duminică, 25 octombrie 1959, după amiază. Cum eram la spital, Lia și Gabi au decis să stau două zile și două nopți la ele, ca să ne bucurăm în Domnul: de sâmbătă, până luni dimineață. Ușor de făcut planuri, greu de realizat! Mie îmi trebuia bilet de voie pentru două zile și două nopți. Doctorița de secție mă semnat biletul numai până duminică seara. Mam hotărât să mă duc în audiență la director și să cer acest lucru. Gabi a venit la mine pe la unu, toată un zâmbet, ca să mă ducă la ea, împreună cu schimburile necesare. Dar când a aflat despre biletul de voie, nu mai fost atât de bucuroasă. Neam rugat stăruitor pentru obținerea acestuia și prezența lui Dumnezeu nea întărit credința că voi obține biletul de voie. Am coborât la parter, pline de încredere. Dar directorul nu era în spital și nu erau nici speranțe să mai vină înainte de contravizită! Și atunci am plecat amândouă, nemaînțelegând nimic, pe la ora două. Gabi încerca să mă încurajeze, iar eu tot repetam, ca pentru mine:

Dar Dumnezeu mă dat asigurarea că voi avea învoire două zile ...

Nu poți să știi planul lui Dumnezeu ...

Mergeam spre poartă, buimăcitate de această neconcordanță a realității cu încredințarea interioară, când deodată, chiar la biserica "Sfânta Ecaterina" de lângă poarta spitalului, lam văzut pe doctorul DinuCranguri venind spre spital. Ce treburi urgente îl aduceau la spital la ora aceea?

Iată că Dumnezeu nu mă încurajat în zadar! Ce minune!

Neam întors și mam postat în fața biroului său, așteptând. Dinăuntru, însă, vocea lui răstită răzbătea până la noi, dândune fiori. Aș fi vrut să gădesc într-o altă dispoziție când intram la el ca să cer sămi semneze biletul de voie. Credința și evidența se luptau pe terenul fragil al inimii mele. Când una, când cealaltă învingeau. A trecut pe lângă noi doctorița Vuza care, văzându-mi descurajarea, mă îndemnat să intru. Gabi îmi spunea același lucru, amintindu-mi de faptul că Domnul nea promis în "camera de sus" cum numeam noi rezerva mea unde ne rugam, biruința și că nu degeaba îl adusesese pe director la ora aceea, la spital. Știam și eu aceste lucruri, dar aș fi vrut să între ea la doctor, în locul meu.

Acesta terminase de vorbit la telefon, poate se pregătea să plece, iar eu nu intram. Și deodată, nu știu cum, am intrat. A ridicat ochii din hârtii:

Cei, Topciu? să răstit el, ca de obicei.

Vă rog să-mi semnați și mie un bilet de voie pentru două zile.
Dar cei, unde pleci?
Avem o petrecere în familie ...
Petrecere ?! Vezi să nu dansezi prea mult. Cu pneumotoraxul tău ...
Nu, domnu' doctor, nu dansez deloc.
Pe cât de fricoasă fusesem, pe atât de fericită am ieșit, fluturându-i lui Gabi biletul semnat. Pe stradă, săltam într-un picior din când în când.
Nu, Dumnezeu nu ne amăgise, în timpul rugăciunii!

În cursul dimineții de duminică, am "trecut prin comitet" am fost examinată de comitetul Bisericii, așezat în jurul unei mese lungi, ovale, într-o cameră de la etaj, punându-mi întrebări de tot felul:

Prietenă Tatiana, mi sa adresat un frate vârstnic, acum ești tânără, entuziastă, frumoasă. Dumneata vrei să închei un legământ cu Dumnezeu și asta nui o joacă. Ce te faci, dacă un tânăr sendrăgostește de dumneata și-i gata să-și dea și viața, numai să vă căsătoriți? Pe cine alegi, dacă el nu-l iubește pe Domnul?

Am ales o dată pentru totdeauna, am răspuns eu.

Chiar pentru totdeauna?

Privirea mea atât de înflăcărată a ținut loc de răspuns.

Dupa aceea, am fost "trecută" prin fața întregii Biserici. Tocmai Paul sa găsit să-mi pună piedici, adresându-mi două întrebări pe care nu le mai țin minte. Fiind dirijorul corului, cred că a vrut să le demonstreze fratilor, care cam vorbeau pe socoteala noastră, că el e un bun credincios.

După amiază a avut loc serviciul divin de botez, la care asistam pentru prima oară, fiind însă și direct implicată în el. Eram șapte surori și doi frați și eram așezați în față, îmbrăcați în halate albe. Înaintea botezului propriuzis, a fost un program de cântări și poezii despre devotarea pentru Dumnezeu. Am spus și eu poezia scrisă pentru acest eveniment:

"Azi, îmbrăcată în haină albă,
Isuse, Te aștept cu dor,
Precum așteaptă un fir de iarbă
Să cadă roua zorilor.
În Fața Ta, Părinte mare,
Mie inima un crin deschis
Ceașteaptă binecuvântare
Cu dor, de Sus, din Paradis.

Sfârșitul era o sinceră devotare:

Isuse, vino de madapă
Cu Apa Vieții pe deplin
Și mă păstrează în haina albă
Pân' la sfârșit, Te rog. Amin".

În sală erau și invitații mei, dar dintre toți, Adrian mă indispucea pentru râsul său superior, deplasat, la un eveniment crucial pentru mine.

Apoi a urmat botezul propriuzis. Am ieșit pe o ușă laterală și am ajuns în dosul baptistierului. Eu am intrat în apă, prima.

Era 25 octombrie 1959, ora 19.30.

Vocea pastorului, cu accentul bănățean, cunoscut, se înalță deslușit și solemn :

Înainte de înălțare, Domnul Isus a spus ucenicilor Săi: "Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la orice făptură. Cine va crede și se va boteza va fi mântuit, iar cine nu va crede va fi osândit". Prietenă Tatiana, crezi că Domnul Isus este Mântuitorul tău?

Cum stăteam în apa aceea în care urma să-mi îngrop în totalitate vechea natură, miam înălțat fruntea spre Cer și am mărturisit:

Da, cred.

Cum să nu fi crezut?! Dumnezeu era atât de real în viața mea!

Pe baza mărturisirii tale și în fața lui Dumnezeu, te botez în Numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt!"

Fratele Țunea ma cufundat complet în apă. Ceea ce săvârșeam acum, pastorul și cu mine, se săvârșise deja în duhul meu, când, mărturisindumi păcatele pe nume, acestea miau rămas pe fundul mării uitării. Ieșisem spălată și înnoită, ca să nu mai trăiesc pentru mine, ci pentru Cel ce a murit și a înviat pentru mântuirea mea veșnică.

Începea în viața mea un nou drum, după ce mărturisisem public hotărârea mea de a lăsa urma de acum înainte pe Dumnezeu.

La sfârșit, neam dus, grupul nostru, sus, la etajul întâi în a cărui sală obișnuiam să ne rugăm înainte și după serviciile divine și uneori și în afara acestora. Era și Mihai G. cu noi. Îl invitase Paul și vorbeau amândoi, când am mers sus. Mam mirat că vrea să se roage și el cu noi și am spus. Pătruns de solemnitatea serviciului de botez la care asistase, sa justificat:

Dacă vă rugați și cu păcătoșii, mă rog și eu.

Sa rugat cu voce tare când ia venit rândul, cu o sinceritate demnă să atingă inima Mântuitorului:

Doamne Dumnezeule, eu nu înțeleg credința acestor oameni. Ajută-mă să înțeleg și eu și să apuc pe drumul ăsta, ca odată să fiu și eu fericit, ca Tatiana. Ajută-mă, Doamne!

În camera aceea era un pian, câteva scaune și atât. Acolo am făcut fotografii în haina albă, înainte de botez. Rezerva unde eram internată și camera aceea au fost altarele mele de rugăciune, căci nu aveam bucurie mai mare ca rugăciunea.

Satana a încercat să ne facă rău. Gabi locuia împreună cu Otilia pe strada Apolodor, într-o cameră. Acolo unde stătea ea, mai locuiau două familii, dintre care una, de credincioși. Noi am plecat cu toții, după amiază, la Casa de adunare, pentru botezul meu. Lăsaserăm totul bine și făcuserăm focul, pentru ca, atunci când mă voi întoarce, sămi fie bine. Vecinul nostru, fratele Săndulescu, uitase cartea de cântări și se întorsese din drum, să șio ia. Tocmai la timp! Din camera noastră, ieșea un fum gros. Soba se încinsese foarte tare și ce era pe lângă ea, ziaarele și o pătură, luaseră foc, iar niște sticle se spărseseră de căldură.

A fost îndurarea lui Dumnezeu că șia uitat acel credincios cartea acasă, ca să se întoarcă și să elimine pericolul. Când am venit acasă toate patru căci era și Lia printre noi, nea izbit mirosul de fum și dezordinea. Dar aflând despre cele întâmplate, am căzut în genunchi și Iam mulțumit Mântuitorului pentru această încă o minune.

Duminică 1 noiembrie, 1959, am luat pentru prima oară sfânta împărtășanie, sau "cina Domnului". Știu exact locul în care eram așezată și în care era atât de sesizabilă prezența Domnului. Sosisem mai devreme și mă rugasem "sus", unde Paul era deja sosit. Neam rugat împreună pentru sfințirea noastră și a Bisericii și pentru vrednicia de a ne putea împărtăși cu Trupul Domnului frânt pentru noi și cu Sângele legământului celui nou.

În timpul cinei, doar că nu miam pus capul pe pieptul Domnului, atât era de prezent ...

Cap. XX

" A C U M Ș I E U S U N T G L A S U L
C E M I A V O R B I T Ș I M I E "

Miercurea, fratele Țunea ținea un studiu extrem de ziditor, în ce mă privea, din rugăciunea "Tatăl nostru". 53 Saș fi lipsit de la acest studiu pentru

nimic altceva. Înțelegeam măreția Tatălui Ceresc care ma numit copil al Său, dorința Domnului Isus ca Numele Tatălui Ceresc să se sfințească pe acest pământ, prin nașterea din nou carel așază pe om deja de acum în Împărăția lui Dumnezeu în care se face voia Sa. Ce minune să mă cheme Cel Prea Înalt să intru în părăția Sa!

Mergând înapoi, de la asemenea studii, scandam în ritmul pașilor:

"Tu porți Împărăția lui Dumnezeu în tine ...

TuL ai pe Împăratul Vieții drept Părinte ...

Ce drept mai are viața deaici să tenspăimante !?

Tu ești bogat, o, frate, cu bogății depline ..."

Pe la sfârșitul lunii noiembrie, cineva de încredere mia spus că e bine să ascund un timp Biblia, că sunt vizată pentru activitate în Biserică. Am dus Biblia la Gabi și câteva zile am trăit fără ea. Mă duceam în pauze acasă, la Gabi, să citesc. Dar îmi lipsea. A început să mă mustre conștiința și nu mai aveam curaj să mă rog Domnului, până ce nam aduso din nou la mine, la spital. Simțeam că parcăL trimisesem pe Dumnezeu în exil. Mergeam în pas avântat, cu Biblia învelită într-o hârtie, la piept, bucurându-mă că în scurt timp voi citi din ea pe săturate și mă pocăiam pentru gestul de a mă fi lepădat de ea. Cui îi e frică de Biblia mea? Nau decât să mă vadă citindo! De acum încolo, aveam so propovăduiesc și eram gata să fiu și exmatriculată din facultate, să fac și închisoare pentru credința mea cea vie. Eram în acea stare în care spuneam cu duhul și cu trupul meu: "Iatămă, trimitemă! Unde ești Tu, Doamne, acolo e locul meu, e Paradisul!"

Schimbam mereu colegile de cameră și, în ultima vreme, stăteam cu o fată foarte drăgută, Didina M., blondă, cu ochi verzi, mari, ușor oblici. Am aflat că bunica ei e credincioasă și că de câțiva timp mama ei sa hotărât pentru o viață cu Domnul. Încet, încet, am conduso la Domnul.

Întro duminică, a venit la mine Mioara, sora mea. Miam luat bilet de voie și am fost cu ea prin oraș. O colegă, brăileancă și ea, luase bilete la circ. Toată duminica aceea de 13 decembrie 1959 a fost o tortură pentru mine. Simțeam că nu acolo e locul meu, când frații mei se închinau adevăratului Dumnezeu. Nu mă puteau amuza clownii aceia la circ, cât timp Domnul nu se bucura de mine. Sora mea a plecat seara, dar eu nam mai putut rezista să stau până la plecarea trenului. De aceea, după ce am instalato în tren, la opt și douăzeci de minute am plecat într-un suflet spre Casa de adunare, sperând să mai prind pe cineva. Ce bucuroasă am fost să le intalnesc pe surorile mele în Domnul, Lia și Gabi! Parcă nu le văzusem de un an! Miau povestit predica și neam rugat sămi ierte Dumnezeu păcatul de a fi fost la circ, în ziua Domnului. Apoi, Gabi ma condus până la spital.

Lia stătea acum la cămin, unde stătusem și eu înainte de internare. Datorită faptului că era soralui Gabi, cea cu "Floreasca", na fost primită la preventoriu, unde ar fi avut parte de îngrijire medicală, în multele ei boli. Așa, se chinuia într-o cameră cu vreo zece alte fete. Neam rugat stăruitor Domnului să i se aprobe preventoriul, a fost prin audiențe, a probat cererea ei cu certificate medicale. Nimic nu sa putut schimba.

Când puteam, o vizitam, deoarece ea era mai mult în cămin decât la cursuri, fiind pururi suferindă. Când ne întâlneam, aveam atâtea să ne spunem! De obicei o găseam singură în cameră, iar când era și câte o colegă, aceasta pleca, pentru ca să ne simțim bine noi două. Era exact timpul necesar pentru rugăciune. Dar noi nu ne rugam imediat, ci stăteam de vorbă, tot în Domnul, firește și intram în tot felul de detalii, care ne luau timp. Când ne hotăram, în sfârșit, să ne rugăm, intra câte cineva. De vorbit am fi putut vorbi, dar de rugat era imposibil. Am învățat că lucrul cel mai important într-o părăție frățască este rugăciunea, nu sporovaiala, fie ea și duhovnicească. Pentru că cel mai mare câștig este cel al rugăciunii. Noi avuseserăm atâtea dovezi în privința rugăciunilor ascultate! De aceea, când ne întâlneam, căutam să dăm cu prioritate loc rugăciunii împreună.

Încet, încet, directorul care se ocupa în mod deosebit de cazul meu, a

fost bucuros de cum evoluez sub pneumotorax și a renunțat la perfuziile acelea chinuitoare, mai ales că începusem să am tulburări ale vederii și locomoției. Când mergeam seara și din păcate nu am scăpat nici azi, nu puteam ține direcția, mă duceam într-o parte, îndeosebi noaptea. De aceea veneau când Paul, când Gabi să mă ducă la adunare și, mai ales, să mă aducă înapoi.

Mărți, 5 ianuarie 1960, am fost externată, în sfârșit, dar, înainte de a intra în viața normală, am plecat la munte, la Sânpetru, la preventoriu, lângă Brașov. Stătusem internată un an și două luni, ceea ce ma obligat să amân medical anul al doilea universitar 1958/1959. Fusesem la facultate, făcusem formele respective și figuram în anul al doilea, grupa 438 H. Cursurile aveam să le reiau, însă, în martie, tot cu reducere de frecvență, după șase luni ale noului an universitar. Dar acum eram puternică. Plămânii mei erau sub ocrotirea Tatălui Ceresc și nu mă mai temeam de boală. La Preventoriul Studentesc din Sânpetru se ajungea destul de greu. Din Brașov se lua o cursă până în sat, dar de acolo și până la preventoriu era un drum de câțiva kilometri, pe jos. Am ajuns în sat în dimineața de 7 ianuarie, pe un ger care făcea aerul să sticlească. Înaintea mea se întindea un drum cu zapadă bătută, curată, pe care no atinsese picior de om. Nările mi se lipeau de ger. Am început să cânt în superba imensitate ninsă:

"O, Doamne Mare, când privesc eu lumea
Ce ai creato prin al Tău Cuvânt
Și ființele cempodobesc natura
Cum lentreții cu Brațul Tău cel sfânt,

Refren:

Atunceați cânt, măreț Stăpânitor:
Ce Mare ești! Ce Mare ești! (bis)

Cântarea mea în aerul înghețat era acompaniată de scârțâitul pașilor pe zăpada îndesată. Dacă nar fi fost atât de ger și dacă naș fi avut uriașa mea valiză de carton vopsit, atât de grea, maș fi lungit pe zăpadă, căutând să sărut urma pașilor lui Dumnezeu în atâta splendoare sclipitoare.

Înaintam în urma valizei pe care o făceam să alunece pe zăpadă și cântam cu fularul la gură, pe care aburul se făcea brumă.

Am avut fericirea să fiu cazată într-o cameră de două paturi. Într-o superbă noapte de ianuarie nins, am avut prilejul de a contempla răsăritul lunii. Imensitatea cerului în mijlocul căruia trona nestingherită de nici un fir de nor, luna, ma făcut să recit Psalmul 8: "Când privesc cerurile, lucrarea mâinilor Tale, luna și stelele pe care leai făcut, îmi zic: "Ce este omul, ca să Te gândești la el și fiul omului, ca săl iei în seamă...?"

În liniștea preventoriului, unde nu aveam de făcut tratament, am studiat fără nici o călăuză, profețiile despre Domnul Isus. Citind cu atenție capitolul 53 al prorocului Isaia, mam umplut de uimire văzând exactitatea detaliilor ce aveau să se împlinescă în evanghelii. Faptul că "groapa Lui a fost pusă între cei răi" referință la cei doi tâlhari, că "mormântul Lui a fost "laolaltă cu cel bogat" cel al lui Iosif din Arimateea, că a fost "străpuns", că na deschis gura "când a fost chinuit și asuprit", "ca un miel pe carel duci la măcelarie", exact cum avea să se comporte Domnul în fața chinuitorilor și a învinuitorilor Săi, că "după ceși va da viața ca jertfă pentru păcat va vedea o "sămânță de urmași" uceniciei, apoi Biserica și că "va trăi multe zile" referire limpede la Învierea Sa, mia întărit temelia credinței. Apoi am citit Psalmul 22 lamentația Domnului pe Cruce. Aici am găsit profeția cu împărțirea hainelor prin tragere la sorți și din nou străpungerea mâinilor și a picioarelor. Mergeam la trimiterile din subsolul versetului și le citeam cu o uimire crescândă. Eram fericită să constat veridicitatea profețiilor din Biblie. Și încă îmi reproșam că am pierdut mult timp prețios până săL cunosc pe Dumnezeu. Ce viață searbădă dusesem, în ciuda febrilei mele activități artistice! Acum mă gândeam că nu poate exista artă, creație, fără cunoașterea Creatorului, a

Desăvârșirii, a Domnului Dumnezeu.

Aici aveam să cunosc o studentă la filologie din Cluj, Ani P., de o rară finețe de spirit, de care mam apropiat. Având o voce de soprană, șio lucra la Școala populară de artă. Atunci studia o piesă de Pergolesi "Nina" pe care o interpreta cu mult dramatism. Iam spus ce mult am vrut și eu să fac canto, să mă lansez, sămi fac un nume pe pământul acesta și astfel am ajuns la problema sensului vieții.

Ani era căutătoare de absolut și, cum eram sub influența profețiilor despre Hristos, împlinite în Noul Testament, iam demonstrat cu Biblia aceste lucruri. A fost atinsă de faptul că Dumnezeu a pus în mișcare oameni, guverne și evenimente istorice spre ași împlini planul de mântuire a oamenilor. Am conduso săși mărturisească păcatele și a primit mântuirea. A început să citească plină de interes Biblia și era fericită să știe că are cinei purta poverile. Ne rugam amândouă în dormitorul meu, când colega de camera era la club. La primit pe Domnul din toată inima și am fost martora predării ei sincere în brațul Domnului Isus. Am fost plăcut surprinsă so aud exclamând:

Ah, cât de mult aș vrea ca toți să fie ca noi, sau, mă rog, cât mai mulți!

Păstrez o fotografie de grup, din februarie 1960, în care eu sunt greu de recunoscut, dar în care este Ani. E aici un grup de șaptesprezece băieți și fete, râzând cu bucurie. În spatele ei e un băiat înalt, ce avea să fie un viitor fotbalist de marcă. Seamănă atât de bine amândoi, încât par frați gemeni. Ei îi plăcuse de el, dar de îndată ce sa dăruit Domnului, na mai avut interes pentru el. Ce curios! Lui nui plăcuse de ea, dar, după întoarcerea ei la Dumnezeu, a început săi dea atenție, so curteze chiar. Am observat acest lucru și miam dat seama că e o ispită din partea vrăjmașului. Trecuse aproape o lună de la pocăința lui Ani și ea era viu interesată de calea Domnului. Însă odată, na venit la obișnuita noastră întâlnire pentru citirea Bibliei și rugăciune. Bănuiam ce se petrece cu ea și nu iam spus nimic, să nu par absurdă în ochii ei și ai lui. Dar încetîncet, interesul ei pentru Dumnezeu a pălit și o ușoară răceală sa așezat între noi. Mia părut rău să văd cum a venit vrăjmașul să fure, exact ca în pilda semănătorului, sămanța cea bună pe care o semănasem în inima ei. A apărut la ea o suspiciune față de mine și nam vrut să io alimentez. Cu mare amărăciune mă uitam la ea, cum se ducea în gura șarpelui, ca o pasăre aflată sub hipnoza acestuia. De aceea, am atacat problema deschis și ea sa scuturat de această himeră. Din păcate, a plecat la Cluj, iar acolo la întâlnit din nou. De data aceasta, văzându-se respins de o fată și intuind ce comori sunt în ea, "Mekei" cum îi spunea ea, a jucat rolul celui nefericit și neînțeleș, cerându-i cu umilință salvarea. Totdeauna există riscul îndrăgostirii creatorului de creația sa. Ani na făcut excepție. Iată cemi mărturisea într-o scrisoare datată 28041960: "... împrejurările au contribuit la o apropiere pe care o voiam sufletească. Mania de a sonda sufletele omenești nu ma părăsit și nu știu dacă se va întâmpla vreodată. Am găsit la acest Mekei un suflet oribil, hidos. A recunoscut în mine nesfârșită bunătate (sic!), acceptand dorința mea de al ajuta. Prima greșeală, fiindcă întâi trebuie să învăț eu să umblu șiapoi sănvăț pe alții. Credeam că descoperind și sprijinindumă pe trăsăturile bune din el, voi reuși dacă nu totalmente, măcar parțial, săl schimb. Lupta între rau și bine, între lumină și întuneric a început. Am căzut, Tatiana, mam poticnit, mam lovit, mam depărtat șiapoi am revenit, căutând refugiul în El. Dacă Domnul nar fi cu mine, cred că procesul de transformare ar fi fost invers. (...) Mă rog fierbinte pentru salvarea mea, pentru întărirea credinței și am atâtea motive să recunosc bunătatea Lui! (...) Vreau cu tot dinadinsul ca El să pătrundă în mine... nu doresc altceva decât dăruirea completă și veșnică, Aceluia Care ne iubește și Care a suferit pentru noi..."

Următoarea scrisoare, ca răspuns la două scrisori deale mele, trimise prin același Mekei, era entuziastă. Mai hotărâtă ca oricând să nu piardă mântuirea al cărei preț nu are în lumea aceasta corespondent, ea explodează:

"Nu e departe ziua când voi deschide nu ferestrele, ci toate ușile sufletului meu prin care să mă inunde tumultuos, mășele și absolutul Adevăr".(...)

Și, cum a doua zi era duminică, mă asigura: "Dimineața, fac gimnastică, duș și mă pregătesc pentru marea bucurie." Iar într-un P.S., a doua zi: "Vin din Casa Domnului. A fost extraordinar! Mă simt minunat, minunat. Deai cunoaște clocotul din inima mea! Bucuria țâșnește ca o fântână arteziană. Iartă-mă, dar mă înăbușă fericirea." Iată că "ziua cea mare" sosise. Dar...

La sfârșitul anului V de facultate, în urma unui denunț, toți studenții credincioși au fost chemați la partid (e vorba de P.C.R.) și siliți să renunțe la convingerile lor religioase. În cadrul unei ședințe U.T.M., ei i s-a dat vot de blam, dar a rămas în facultate. Demoralizată, nu s-a mai prezentat la examenul de stat, totuși a primit repartiție în Hațeg, ca profesoară de limba română, la liceu. După un an a cunoscut un coleg, venit la acel liceu, un tip irascibil, de care nimeni dintre colegi nu s-a simțit atras. Sau căsătorit, dar au divorțat spre ușurarea amândurora, după șase luni de căsnicie ca un iad. Aceasta a marcat profund. La 27 de ani îmi scria că viața ei nu mai are nici un rost, că soțul ei ia distrus idealurile despre dragoste și omenie și chiar și credința. Am încurajat-o mereu să se întoarcă la Domnul care a plătit prețul răscumpărării ei, dar nu a mai putut niciodată să facă pasul.

Cu un caz asemănător aveam să mă întâlnesc câteva luni mai târziu, tot aici. Am revenit în vară, după sesiunea de examene, pentru refacere. Atunci, am cunoscut-o pe Marioara F. o fată frumoasă, din Târgu-Mureș, cu niște ochi albaștri, migdalați și cu pomeți lați, ceea ce o făcea, când zâmbea, să pară o japoneză. Era studentă la chimie, în București. Iam prezentat marele adevăr al vieții, păcatul, ispășirea și Marioara s-a convins că are nevoie de Dumnezeu fiindcă trăia uneori niște stări depresive, din pricina piciorului ei stâng, care era mai scurt. Era dintr-o familie numeroasă și avea un frate actor. Am început prin a citi împreună Predica de pe Munte, acolo unde este concentrată învățătura Domnului Isus despre Împărăția Cerurilor pentru care a venit pe pământ. Marioara avea un viu interes să-L cunoască pe Domnul. Citeam și explicam. Și eram și noi tot pe munte, pe o pajiște însorită, mărginită de brazi înalți, bătrâni, cu coroane bogate. Apoi ne-am rugat. Întâi eu, apoi am îndemnat-o să facă și ea același lucru. S-a hotărât cu greu, dar i-a spus Domnului, ca și mine odinioară, că vrea să-L cunoască pe El. Apoi am citit alte și alte texte, am cântat cântarea pe care o cântasem în imensitatea albă, cu șapte luni în urmă și a cântat și ea cu mine.

Când rămâneam singură, mă rugam și cred că, dacă n-ar fi venit vre-o colegă în cameră, maș fi rugat ceasuri întregi, întratât pierdeam noțiunea timpului. Mă bucuram în Domnul complet. Nu era în ființa mea nici cel mai mic dor după altceva. Dacă înălțarea, la propriu, a sufletului meu era moartea, ea era distanța aceea care mă separa de plenitudinea cunoașterii cu toate simțurile mele spirituale, a Dumnezeirii. Să nu mai vin înapoi, la insuflații, la medicamente, la cursuri. O, ce mult aș fi vrut să fac un pas mai departe! Dar nu era după mine, ci după Cel în a Cărui slujbă eram.

Întro astfel de stare eram într-o seară, când a intrat Marioara, bănuind că mă rog. Prezența lui Dumnezeu a învăluit-o și ea s-a dăruit Domnului. A primit iertarea, ștergerea sentimentului de vinovăție. S-a născut din nou.

În aceeași zi, îi citisem din Psalmul 119, despre dorința înfocată a autorului de a fi în părtășie cu Dumnezeu și la versetul: "Te caut din toată inima mea" (10), Marioara cedase orice împotrivire și se rugase cu sinceritate lui Dumnezeu să i se descopere și ei, pentru că și ea îl căuta "din toată inima".

De atunci încolo, se ruga să nu-L dezamăgească niciodată pe Cel Care a murit ca să-i aducă ei viața. Mergeam cu regularitate la Brașov, la adunare, împreună cu ea și cu alte colege care aveau să primească Evanghelia mântuirii personale. De asemenea, Dumnezeu i s-a revelat personal, ascultându-i rugăciunile din cămăruța noastră ascunsă. Cântam împreună cu ea, pe munte, citeam și ne rugam. Era sora mea în Domnul. Prin cunoașterea lui Dumnezeu, ea și-a redobândit rațiunea de a trăi și era ca transfigurată. Până atunci, era posacă. Acum radia.

În București am continuat părtășia, am stat și în aceeași cameră, dar

simțeam că flacăra se micșorează. Când, într-o seară, eu mam dus singură la adunare, iar ea la club, la televizor, am simțit că Marioara merge ireversibil, în jos. Încă dinainte de a termina facultatea a fost tot mai conciliantă cu ispitele și încet-încet sa întors la viața ei dinainte, cu o singură deosebire: că acum avea procese de conștiință, datorită nevredniciei sale. Neam văzut dea lungul vieții, a fost la adunare, la TârguMureș, a încercat săși revină. Dar ea nu șia "răstignit firea pământescă împreună cu patimile și poftetele ei", sa căsătorit cu un evreu habotnic care o chinuia, viața lor ajungând o continuă pândire reciprocă, tensionată, de a face rău celuilalt. Nici unicul lor copil, un băiat, na reușit săi schimbe.

Ani, Marioara și Nina mau făcut să mă gândesc la prețul mântuirii.

Când Moise a fost în nor patruzeci de zile și patruzeci de nopți, fără să mănânce și să bea, în părtășie cu Dumnezeu, a primit tablele Legii "tablele mărturiei", tăiate din stâncă și gravate de Dumnezeu însuși, fără să facă el vreun efort. După ce lea spart, la supărare, aceleași table lau costat enorm. A trebuit, de data aceasta, să le taie și să le ducă sus la Dumnezeu, ca El să le mai scrie o dată. Dis de dimineață, a trebuit să urce muntele cu aceste două poveri, nemâncat de patruzeci de zile și amărât că poporul care doar ce auzise porunca: "Să nuți faci chip cioplit!" își făcuse un vițel din aur. Și încă patruzeci de zile și patruzeci de nopți fără hrană și fără apă! Și Moise avea optzeci de ani!

Distrugerea, chiar și justificată, a lucrării lui Dumnezeu la costat amarnic pe Moise "omul cel mai blând de pe fața pământului."

La fel e și cu mântuirea. Când un suflet vine prima oară la Dumnezeu, primește mântuirea și îmbrăcarea în Har, gratuit. Totul i se iartă. Dacă, însă, păcătuiește, el nu pierde șansa reîntoarcerii la Dumnezeu, dar are de plătit. Nu că i sar cere săși plătească mântuirea, dar el a avut cea mai înaltă experiență spirituală din viața lui și Dumnezeu nui mai răspunde atât de prompt. Îl lasă să se convingă singur dacă dorește cu adevărat mântuirea și o prețuiește. În plus, el însuși devine împietrit față de sublim, pentru că a gustat ades și realmente din el.

Felul meu de aL mărturisi pe Domnul nu era studiat. Nu știam apologetică și oricine mai citit decât mine mar fi putut combate. Dar eu nu veneam decât în întâmpinarea acelor pe care îi simțeam căutători de Dumnezeu. Cum "eu am căutat pe Domnul și mia răspuns", le vorbeam colegilor mei din propria mea experiență, nu idei de prin cărți alcătuite astfel încât să dărâme "izvodirile minții" unora și altora. Nu spre aceștia mă îndreptam eu, pentru că nu merita sămi risipesc cu ei timpul și energia spirituală, cât timp cei căutători erau în agonie, iar eu știam cum săi izbăvesc.

La Sân Petru am avut prilejul să merg la biserica baptistă, unde pastor era Mara Cornel care avea două foarte talentate fiice. Chiar la subsolul clădirii din Dealul Melcilor locuia o tânără credincioasă, Ani cu care mam împrietenit imediat. Am căutat să fiu de folos lucrării lui Dumnezeu și de aceea recitam poeziile mele. Una din poeziile care impresionau puternic era "Această viață trece. Ce faci pentru Hristos?" care ma zidit în mod deosebit pe mine însămi, când promisem ideea. În acel ianuarie 1960 lam cunoscut pe fratele Adrian O. (Dănuț) pe care mil recomandaseră Lia și Gabi. Deși tânăr încă, el a fost ca un tată duhovnicesc pentru mine. Câțiva ani mai târziu, reîntâlnindul, mia povestit o experiență deosebită din viața lui. Când sa sculat într-o dimineață, a observat o cută adâncă între sprâncene. Cei asta? sa întrebat el, nemulțumit. Nare ce căuta acest semn al încruntării, al amărăciunii pe fața unui moștenitor al cerului. "Orice amărăciune, orice iuțime, orice mânie, orice fel de răutate să piară din mijlocul vostru!" șia adus el aminte. Și cuta încruntării sa dus. Efectiv, nu ia permis să se instaureze pe fruntea unui ales al lui Hristos.

Dar fratele Dănuț avea probleme cu pastorul care mă avertizase să nam "nici o legătură cu cei ce fac dezbinări". În realitate, eu mă zideam mult mai mult în părtășia fratelui Dănuț, dar eram pusă în situații proaste și ispitiță

să mint, pentru că pastorul măntreba:

Ai fost la fratele ...?

Iar eu dădeam din colț în colț, căci nu puteam să vin în Brașov fără să dau pe la el. Naș mai fi plecat de acolo, pânătratat mă zideam la el. Îmi amintesc cum odată, după ce veneam de la această familie, lam văzut de departe pe pastor și am dat să mă ascund. Dar el mă zărise, venea spre mine pe strada Lunga și nam avut încotro, a trebuit să mărturisesc. Aceasta ma costat: nam mai fost pusă să recit poezii, o vreme.

Dumnezeu a dăruit acestei familii cinci baieți. Peste ani de zile, când eu am născut a doua fiică, fratele ma consolat cam așa:

Slavă Domnului ca alții au numai băieți. Știe El ce face.

Azi conduce o revistă creștină, duhovnicească, "Cuvântul Vieții", din Portland Oregon, S.U.A., păstrând aceeași prospețime în dragoste pentru Mântuitorul său.

După o lună de la internarea mea în acest preventoriu, am cerut învoire directorului, pentru a pleca acasă, la Brăila, unde nu mai fusesem de când mersesem să aduc Biblia bunicii, deci de zece luni. Am ajuns acasă sâmbătă, 6 februarie, iar a doua zi mam dus cu mari emoții la adunarea baptistă din Brăila. Lia îmi dăduse adresa: strada Dianeii nr. 9. Am căutat mult străduța, dar am găsit-o. O stradă relativ mică, prin spatele pieței mari. Clădirea Bisericii se observa de departe, având intrarea în clădire din stradă și anume o ușă înaltă, cu aspect gotic. Vizavi era un cimitir părăsit. Am intrat și mam așezat pe la mijlocul micuței săli. Pastorul, fratele Trif Ioan, era un bărbat de vârstă mijlocie, cu o față de om bun sub părul creț, pieptănat cu cărare întro parte. Eram atât de curioasă să văd dacă nu cumva era vreo fostă colegă credincioasă! Am văzuto, în schimb, pe domnișoara Olimpia T. care fusese laborantă la Școala Pedagogică de Învățătoare. Predica fratelui Trif a fost înălțator de ziditoare. Aproape că mă durea sufletul de fericirea de a fi fost găsită și aleasă de Domnul veșniciilor. Și așa aveam să fiu ori de câte ori aveam săl ascult pe acest adevărat pastor de suflete.

Dar vai, vrăjmasul nu ma lăsat să mă bucur, căci mama și sora mea sau supărat pe mine că stăruiesc în calea Domnului. Am plecat peste câteva zile doar, cu multă amărăciune în inimă. Intenționasem să stau o săptămână, dar am stat doar trei zile. Apucasem să mă împrietenesc cu tinerii din Brăila, iar fratele Trif simțea o înviorare a tineretului brăilean prin mine.

La recomandarea lui, am căutat so întâlnesc pe o tânără ingineră, Agatha G., întoarsă de curând la Domnul, la Iași, tot prin fratele Trif care fusese pastor acolo și repartizată la Zărnești. Am întâlnito și ea ma invitat să stau la ea, la Zărnești. Atâta dragoste mia arătat, de parcă am fi fost neamuri! Eu am întărit în credință și, după cum avea sămi mărturisească peste mulți ani, întâlnirea cu mine a stimulat-o să cerceteze Biblia și so adâncească.

Uneori uitam că sunt bolnavă, de fapt nu mai dădeam nici o importanță bolii și mam dat și eu cu sania, împreună cu tineretul Bisericii din Brașov. Am făcut pneumosontan, ca și Lia cu un an în urmă, datorită efortului. Din fericire, fără urmări. Doar deplasarea mediastinului care ma ținut la pat.

În cele două luni de ședere la San Petru, am înjghebat o mică adunare, căci nu numai eu și Ani eram credincioase, dar venise și Adrian, vorbisem și cu un student, Erhan, descoperisem o credincioasă dintro familie penticostală, Aura S., așa că ne adunam la mine în cameră sau pe munte și adânceam Cuvântul lui Dumnezeu și cântam. Și uneori, când venea peste noi o deosebită cercetare, ne rugam. Și duminica îi luam cu mine, la adunarea baptistă din Dealul Melcilor, din Brașov.

Dar nu numai la Biserica baptistă mergeam în Brașov, ci și la cea creștină după Evanghelie. Era o familie scumpă acolo, care locuia chiar în piața Bisericii Negre Gusti și Valerica Chinchisan. Când soseam în Brașov, mă duceam pe la ei. Erau atât de primitivi!

În ajunul plecării mele de la San Petru, am fost singură pe munte, eu și Dumnezeu. Pământul era moale, în acel început de martie. Pe alocuri, erau flori proaspete toporași violeți. Iam cules, și nu mă oprea nimeni și cu ei în mână mam

închinat Domnului, mulțumindu-I pentru bogatul rod pe care lăsam în urmă. Ani plecase, Adrian de asemenea, dar știam că sunt născuți din Dumnezeu și mă rugam ca Domnul Isus să le dea un duh treaz, ca să nu alunece înapoi.

Pe 6 martie am plecat la București. Mam instalat la preventoriu, am continuat insuflațiile cu pneumotorax și am început cursurile. O sfială că le mai începusem o dată, dar nu mă putusem bucura de ele prea mult îmi dădea străngeri de inimă. Dar miam adus aminte că tot ce mi se întâmplase până acum se întâmplase omului vechi, ca să se întoarcă la Dumnezeu. Acum, trupul meu era lăcașul sfânt al lui Dumnezeu și nimic nu mi se putea întâmpla fără acordul lui Dumnezeu. Acum eram în slujba Sa și îmi doream sănătate atât cât să pot mărturisi celor din jur că El există și că a făcut totul ca săi scape de pierzarea veșnică.

De îndată ce rămâneam singură, mă rugam. Bindecuvântarea Domnului venea peste mine ca o cernere fină de raze nevăzute, dar atât de mângâietoare, pentru duh, inimă și chiar și pentru trup. Întratât miera Harul Domnului deajuns ...

Nici cea mai mică urmă de regret pentru ceea ce lăsasem în urmă nu era în inima mea. Dimpotrivă, tot ce ținea de trecutul meu era cu desăvârșire uitat. Numi făcea nici o plăcere să o evoc pe fata aceea vanitoasă și plină de gânduri de mărire de care mă despărțisem definitiv. Încă mi se părea că am făcut prea târziu pasul întoarcerii la Domnul Isus.

Nina cu care stăteam în cameră vedea clar și fără echivoc, împlinirea mea. Tânjea după pacea mea. Dar nu avea putere să facă pasul de ași arunca idolul dragostea ei ca o obsesie, pentru Nicu B.

Apoi, după nici două luni de facultate, sesiunea. De data aceasta, am învățat cu încredere. Miau rămas pentru toamnă trei examene.

Și iarăși la San Petru, printre studenți, căutând să ies în întâmpinarea celor careL căutau pe Dumnezeu. Doream să fiu glasul lui Dumnezeu și la adunarea baptistă din Brașov și la cea unde mergeau Valerica și Gusti. Mă leagă de ei o amintire despre felul cum a lucrat Dumnezeu în viața mea. Trebuia să plec la București. Se terminase perioada de ședere la preventoriu și nu mai aveam decât cinci lei. Din aceștia, am cumpărat bilet pentru Brașov. Costa 3 lei și 50 de bani. De acolo, urma să plec a doua zi la București, căci venisem cu bagajul. Aveam foaie de drum pentru tren, dar îmi mai trebuia pentru suplimentul de accelerat. Iam mărturisit Domnului această problemă a mea și mam ocupat de cele duhovnicești. Am recitat la adunare o poezie, am simțit mișcarea din sală, a cercetării făcute de Duhul lui Dumnezeu și am cântat o cântare. La sfârșit, surorile mau rugat să mai cânt o cântare, dar eu am simțit că a fost deajuns. Mam grăbit spre ușă so conduc pe Marioara spre autogară, căci eu nu mă mai întorceam la preventoriu, când am simțit că cineva vine repede după mine. Era Gusti, care voia săși ia rămas bun, dar dând mâna cu mine, mia lăsat ceva în palmă 30 de lei! Și asta, pentru că pusesem la colectă ultimii mei bani. A câta oară din noua mea viață rămâneam uluită de felul lui Dumnezeu de a răsplăti credincioșia? El îmi dăduse de douăzeci de ori mai mult! Era joi, 1 septembrie 1960.

Cu această credință întărită am plecat a doua zi la București, unde urma să dau examenele de restanță, pentru a trece în anul al treilea.

Dumninică, aveam să fiu în adunarea cea mai scumpă mie, cea din Basarab, unde frații și surorile aveau sămi arate din plin dragostea lor frățască, semnul viu al Bisericii Domnului Isus. Am recitat aceeași poezie pe care o recitasem joi seara în Brașov și care a produs aceeași cercetare:

"Această viață trece. Ce faci pentru Hristos?
Ce îi vei spunen ceruri, când tu vei fi chemat?
Vai, nu vei sta 'nainteI tăcut șintunecos,
Că dintro viață, ore, atât Iai consacrat?"

Dar și eu am fost hrănită la predica fratelui Sandru care locuia la etajul clădirii Bisericii. El a vorbit despre cele șapte izvoare ale bucuriei.

Revenită în Preventoriul de la Șosea, nu puteam învăța, pentru că erau

aici suflete pe care le condusesem la Domnul și aveau probleme. Astfel petreceam ore întregi cu Nina care se afundase în iubirea ei pasionată, cu crize de depresie nervoasă, cu certuri și împăcări spectaculoase ce făceau deliciul tuturor, dar care o aruncau în stări contradictorii. Căsătoria ei năvea să rezolve nimic. În plus, o conduceam pe Cincinela B. o nouă colegă de cameră pe calea mântuirii, citindui și explicându-i și ei Predica de pe Munte și texte legate de aceasta. Aveam convingerea că, așa cum Dumnezeu are nevoie de vestirea Sa în lume prin mine iar eu nu mă preocupesc în a face voia Sa, și El Își va face lucrarea, în ce privește salvarea anului meu de studii.

Am luat primul examen, dar nu mă înduram să învăț pentru celelalte, pentru că nu doar de Nina și de Cincinela care se dovedea frivolă, mă ocupam, dar Dumnezeu îmi dăduse un caz fascinant de rezolvat: un student mai în vârstă, Stelian B., internat și el cu mine, la Preventoriu. Ne nimeriserăm împreună la masă și el mi sa plâns de niște greutăți. Atunci am spus un verset biblic, sub forma unei maxime: "De păsările cerului Tatăl îngrijește". El ma privit cu suspiciune. A doua zi, cântam la pianul din holul sălii de mese, un imn compus de mine, având ca refren : "Osana! Osana!". Stelian era acolo și ma abordat:

Ce tot cânti tu acolo?

Nai auzit? "Osana!" Ori nu știi censeamnă "Osana"?

Ba da, înseamnă slavă, dar nu oricui.

Tocmai asta cântam și eu: "Slavă lui Dumnezeu în locurile prea înalte"

"Gloria in excelsis ..." murmură el, după care, ca trezit dintr-o vrajă, a plecat ca din pușcă. Dar iar neam nimerit împreună la masă, pentru că noi mâncam regim și, cum nu eram mulți la regim, personalul care ne servea nu suporta să deranjăm mai multe mese, dacă mai era un loc la una din ele. Cum am rămas singuri, mia spus protector, că nu e bine să discut tare despre "astea" și căn general trebuie să fiu mai prudentă cu termenii folosiți. Era ora două. Am ieșit în curte pentru siestă. Dar discuția noastră abia începea. Pentru că abia la ora nouă seara aveam s-o terminăm.

Mia spus că el a fost preot și că făcea această facultate (nu mai țin minte care) cu teama că oricând poate fi dat afară. Credea că știu ceva și că de aceea iam spus prima oară acel verset. În realitate, începea să simtă că Dumnezeu îl chema la El, folosinduse de mine. Puteam săl las și să mă duc în bibliotecă, să învăț la literatura universală, sau la limba latină, pe care le mai aveam de susținut? Eu mă simțeam instrumentul lui Dumnezeu de mântuire a celor din jurul meu și eram gata să pierd încă un an, dacă trebuia să plătesc un preț. Și tot maș fi simțit în câștig.

Unde să mă duc cu el, săl conduc la Domnul? Pe la șase seara, am plecat cu Stelian la Biserica din Basarab. Sora Busila ma lăsat să intru și sa retras, după ce am făcut prezentările. Era miercuri, 14 septembrie 1960. Am cântat "Mai aproape, Doamne, către Tine...", pe care el o cunoștea sub forma:

"Mai lângă Tronul Tău, să fiu mereu,

Oricât ar fi de greu necazul meu.

Oricât aș suferi, cântarea mea va fi:

Mai lângă Tronul Tău să fiu mereu".

Cu o superbă voce de tenor, el cânta vocea întâi, iar eu vocea a doua. Lam îndemnat să se predea Domnului, el simținduși din plin nevrednicia. Acum, când scriu, realizez că făcuse parte din Oastea Domnului, de vreme ce știa cântări care se cântau la ostași.

Mam rugat cu inima zdrobită pentru el, săl primească Domnul. El plângea îngenuncheat alături, acolo, lângă orgă, unde eram. Nu a vrut să se roage - a folosit aceeași scuză ca și la mine: "Mam rugat în gând". Lucrarea lui Dumnezeu era prea evidentă mărturisise și el că de la Dumnezeu e cercetarea aceasta, ca săl las să plece așa. Iam spus că nu plec de acolo, până nu se roagă Domnului cu voce tare. Era atât de apăsător, că ar fi preferat să fugă așa, cu povara aceea, departe de el, departe de Dumnezeu. Sa rugat, însă, pentru iertarea păcatelor, pentru mântuirea sufletului lui. Dar mia spus apoi că nu va intra în adunare, până ce nu va fi vrednic de ea, simțind că întro adunare de sfinți trebuie să fie vrednic de ea.

Rugându-mă seara în camera mea, eram înfricoșată, parcă, de puterea dragostei lui Dumnezeu umblând pe urmele oamenilor, ca să-i mântuiască de pierzarea veșnică. Mă bucuram în Domnul, conform unui verset, "tremurând". Ce mă făcea pe mine să mă bucur astfel era că în această lucrare de anvergură veșnică, tocmai pe mine mă alesese Dumnezeu să fiu "împreună lucrătoare" cu El.

Din păcate, Stelian a început să mă suspecteze de sectarism și să supărat odată pe mine, când iam vorbit despre adevăratul post. Mă întors spatele și de atunci nam mai stat de vorbă niciodată, cu el.

Dumnezeu mă făcuse surpriza de a trece cu bine toate examenele. Am trecut, după o frecventare a cursurilor de efectiv două luni și aceasta cu 30% reducere de frecvență în anul al treilea.

O dată cu întâlnirea mea cu El și cu consacrarea în lucrarea Sa, mam vindecat deplin și boala mea cea atât de nemiloasă înainte nu sa mai reactivat niciodată. Deatunci încolo, la orice microradiografie apărea ITN, adică Imagine Toracică Normală. Dar și mai minunat a fost că, la un examen ultramodern pe care mi la facut Gabi, în 1983, la spitalul T.B.C. unde lucrează, nimic nu indică să fi avut vreodată ceea ce am avut, la plămâni.

O L G U Ţ A Ş I F I L I P

Un trup înalt și suplu, cu mișcări de fecioară. Ochi căprui, catifelăți, datorită bogatelor gene. O frunte înaltă, lăsată liberă de orice șuviță rebelă, care sar fi strecurat de sub baticul care nui lipsea de pe cap. Obraji subțiați, pe care au curs multe lacrimi, nu toate strânse, după cum avea sămi mărturiseasca chiar ea, "în burduful lui Dumnezeu". Umeri nu prea largi pentru câte poveri aveau de purtat. Și zâmbetul acela jenat, ori de câte ori vorbea despre ea, dar încurajator, când i te spovedeai. Dar glasul! Nu era în stare de sunete acute. Și farmecul lui era rostirea cu greu a lui "r". Aceasta era Olguța de până în anul 1970, când a plecat în Israel.

Cunoscută prima oară la mine la spital, Olguța avea să devină o adevărată mamă duhovnicească. Căsătorită cu Filip S., un evreu convertit la Domnul Isus, care era tot timpul în lucrarea Domnului și având și trei copii, toți băieți, această ființă mia fost un model de viață creștină. Temelia credinței ei fusese pusa încă din copilărie de către tatăl său, un creștin evanghelic căruia credincioșii îi datorează monumentala "Concordanță Biblică", prezentă pe toate mesele de lucru ale credincioșilor evanghelici români. Aceasta ii fusese de două ori confiscată părintelui Panaitescu de către securitatea comunistă. Dar el se apucase de fiecare dată din nou și din nou de ea. Amănunte despre această trudă se pot citi chiar în prefața Concordanței.

Apartamentul acestor preaiubiți prieteni credincioși era întrun bloc vechi, pe lângă Hala Traian. Aveam să trag la ei de câte ori veneam în București și nu apucam sămi fac cazarea la preventoriu în aceeași zi. Dar uneori rămâneam la ei doar de dragul lor. Aveau două camere gen vagon. Cea din față, cea mai mare de fapt două camere al căror glasvand fusese scos era dominată de un pat pe centru, uriaș. Aș greși dacă iaș spune pat dublu, la fel cum aș greși dacă iaș spune triplu. Era un pat quadruplu, căci patru persoane dormeau în el fără să seatingă. Era deliciul meu să dorm în pat cu ei. Mai era un pat îngust, lângă fereastră, unde dormea Teo. În camera cealaltă, jumătate cât prima, era de asemenea un pat pe centru, dar nu atât de mare cum era cel dintâi. Trei persoane, însă, puteau dormi confortabil. Acolo dormeau mătușa Olguței, tanti Ida cu ceilalți copii. Cu ei era tanti Ida pururi în conflict. Dar, deși nu era încă întoarsă la Domnul, ea era primitoare de oaspeți și de mare ajutor pentru această familie.

Ce am întâlnit la ei, fără abatere de la regulă, era iubirea. Nu doar ei, ci și copiii iubeau. Când ajungeam acolo și nu erau părinții, copiii se întreceau care mai de care să mă facă să mă simt ca acasă. Cu mijlociul - Teo cel mai nărăvaș din toți băieții, ajungeam să mă cert. Dar nu se putea ține supărarea, pentru că venea la mine și, cu un zâmbet care i se prelungea până spre urechi, mă aducea la împăcare. Mihai era mai ponderat și mai atent la cuvinte. El era întâiul născut. Emanuel (Mani) era echilibrul însuși, un băiat foarte interiorizat și serios, care nuși ieșea niciodată din fire. La el se gândeau părinții că va fi evanghelist când se va face mare. Dacă aș fi vrut să miL imaginez pe Domnul Isus copil, fără îndoială că ar fi avut înfățișarea și personalitatea lui Emanuel, cu excepția petei sale de pe obrazul stâng amintire de la Teo, care contribuia, desigur, la smerirea lui.

Puțintel și slăbuț, Filip avea un păr bogat, roșcat, care încadra fața lui mirată, de copil. Fizionomia lui era cea a bunătății și ochii și obrajii uscățivi și gura cu buze subțiri, pururi zâmbitoare. Lângă Filip te simțai în siguranță. Povestea cu o voce blândă, caldă, mai mult a inimii decât a cuvintelor, întrun ritm lent, dar fermecător. Și știa atâtea povestioare pline de tâlc! Mergeam cu el în lucrarea lui Dumnezeu, fie la spitalulcămin de handicapați din Berceni, fie la biserici mai mici, fie la Ploiești. Olguța nu ne însoțea întotdeauna, ea avea bătrânelele ei, cărora trebuia să le ducă brânza cu smântână la pahar, gen "Făgăraș", sau să le facă focul, sau să le dea un sfat. Navea serviciu, dar era maă ocupată decât dacă ar fi avut două

servicii. Vorba ei blândă dar convingătoare lăsa în urma ei bucurie. O însoțeam și eu uneori la o distinsă bătrânică, sora Becaru, care stătea prin Giulești, pe o străduță. Era imobilizată la pat și atât se bucura când mă vedea, încât îmi doream săi fac vizite mai des.

Deși evreu, Filip a primit credința în Domnul Isus Mesia la vârsta de douăzeci și unu de ani. Ca și mine, contractase o boală de plămâni, dar cu mult mai gravă, întrucât îl lăsase fără un plămân și jumătate. În spitalul unde era internat cantrun azil, așteptânduși moartea, a intrat într-o duminică după amiaza, un grup de credincioși, avându-l în frunte pe fratele Moceanu, din București. Acesta, infirm la rândul său, mergea de la pat la pat, vorbind cu fiecare din cei bolnavi.

Numai de nar veni la mine, se gândea Filip.

Dar fratele sa oprit la patul acela prea mare pentru un trup atât de firav, al tânărului evreu. Sa apropiat de fortăreața inimii acestuia și a găsit intrarea, astfel că Domnul ia vorbit lui Filip, dinăuntru lui, printrun glas duios și iubitor:

Ești bolnav?

Dumneata nu vezi? ia ripostat, cu voce stinsă, Filip.

Dar fratele Moceanu nu sa supărat, ci a întins o punte de salvare:

Cunosc un Medic Bun. Vrei să țiL recomand?

O lumină de speranță se aprinse în ochii stinși:

Mai întrebi? Sigur că vreau!

E Domnul Isus, Mesia așteptat de întregul Israel, Fiul lui David.

O, nu! Numi spuneți de asta! Voi credeți în Isus, eu cred în Moise.

Chiar crezi în Moise? Întrebarea parcă ia sfredelit inima. Atunci tu crezi chiar în Isus!

Cum asta?

Și fratele Moceanu a deschis Biblia la cartea a cincea a lui Moise, la capitolul al optsprezecelea, de la versetul 15: "Domnul Dumnezeuul tău îți va ridica din mijlocul tău, dintre frații tăi un proroc ca mine: să ascultați de el." Filip știa pe dinafară textul, acesta era temelia speranței în Mesia și a devenit atent.

Acest lucru e descoperit lui Moise, dar vremea împlinirii a venit demult și nu mai trebuie săL aștepți pe Mesia, trebuie doar săL primești.

Și deodată, totul i sa părut simplu, Filip a crezut și a înviat, asemenea Domnului Său, din morți, sfidând toate legile medicinei.

A cerut să fie externat și de atunci a mers să caute oile pierdute ale casei lui Israel și nu numai pe acelea. Avea să plece la Mesia, în Împărăția slavei, "ca snopul strâns la vremea lui", după încă cincizeci și patru de ani de slujire a Mântuitorului său. Pe piatra funerară a cimitirului din Haifa din Israel, sub datele între care șia desfășurat trecerea pe pământ, sunt săpate două versete în limba română, care au fost "duh și viață" pentru el: "Isus Mesia este același, ieri, azi și în veci" și "Gustați și vedeți ce bun este Domnul! Ferice de omul care se încrede în El!" Spre aceste cuvinte cerești urcă flori proaspete roșii și albe, stropite cu regularitate de cea pentru care na sunat încă trâmbița.

Așa se explica dragostea și jertfa Olguței față de omul pe carel privea mai degrabă ca pe un apostol al lui Hristos, decât ca pe propriul ei soț. Ea nu era ceea ce se crede că trebuie să fie o femeie: fragilă, protejată, menajată. Dimpotrivă, ea era cea care își menaja bărbatul. Făcea totul în casă: cumpărături, curățenie, scuturat de covoare, gătit. O ajuta, însă, tanti Ida, dar veșnicul bombănit al acesteia o făcea să nu prea apeleze la serviciile ei. Ea căra bagajele, până când băieții sau făcut mari. Îmi amintesc de o experiență deosebită pe care o avusese Olguța în vremea aceea.

Era într-o vineri seara. Își luase serviciu la ROMARTA, cu muncă la domiciliu. Învățase să tricoteze, pe o mașină destul de simplă, o specialitate pentru copii mici. Plecase la ora nouă dimineața și se întorsese la aceeași oră, dar seara. Era cu adevărat epuizată de încordarea cu care lucrase, ca să

iasă totul perfect.

Ați făcut baie? iantrebat pe copii, căci vinerea era ziua de baie.

Încă nu, se grăbi Teo, cu răspunsul.

Cum, până la ora asta nați pus apa la încălzit? Apa se încălzea cu gaz metan, de la butelia de aragaz.

O, mamă, am pus încălzit de două ore! se grozăvi din nou, Teo.

Vai, se îngrozi Olguța, și na plesnit cazanul?

Lasă, mamă, facem baie, nu te supăra!

A, nu, acum fac eu, se supără ea dea binelea.

Dar ontoarse din drum glasul tânguitor al lui Filip:

Da' eu vreau să mănânc ...

Atunci a simțit o presiune urcânduise la cap.

Cum, nici nați mâncat până acum? A trebuit să mașteptați pe mine?!

A intrat, totuși, în baie, dar i sa făcut rău, încât a trebuit să iasă din cadă și să sentindă pe pat. Mani ia pregătit o limonadă, tanti Ida ia masat zona gâtului. Rămasă singură, deodată, a început să plângă, de parcă șiar fi sfâșiat inima. Ar fi vrut atunci un umăr de care să se sprijine și să hohotească. Simțea că viața ei nui decât o corvoadă din care nu va scăpa niciodată, ca toți de la ea așteaptă totul și cămăși călcate și mâncare și pusul și strânsul mesei. Se simțea trădată în visurile pe care și le făcuse despre căsnicie cuvânt pe care nu și la visat a fi derivat de la "caznă". Dar era singură în cameră și nimeni nu știa ce se petrece cu ea în ceasul acela târziu din noapte. Nimeni? Mai era Cineva a cărui prezență o întunecase zbaterea ei de a le face pe toate. Domnul Isus a venit la ea, dar bocetele ei îi întunecau prezența. Și atunci a răsunat limpede vocea Lui:

"Acestea nus lacrimi strânse în burduful Meu. Renunță la pretențiile tale!". A adormit pe perna ei de jale de sine. Dar peste noapte, un nou rău sa năpustit asupra ei.

Doamne, mor! Doamne, mor! gemea.

Și totuși, sa dus dimineață la piață, să ia carne. Va reuși să stea în picioare? Șapte, șase, patru, număra persoanele care erau în fața ei, la rând. Încă un pic să mai pot răbda! Doamne, ajută-mă! Trei. Doamne, ajută-mă! Două. Încă un pic! Doamne, ajută-mă să ajung acasă, se ruga, cu sacoșile grele, pline de cumpărături.

Când a văzuto în cadrul ușii, tanti Ida sa speriat. I lea luat din mână, a certato și a duso în pat. A zăcut astfel, până la cinci după amiază, când șiia adus aminte brusc că trebuia să predea lucrul chiar în ziua aceea și ea nu lucrase nimic. Șiia adunat fărâmele de putere și sa așezat la masă, în fața mașinii de tricatat. Atunci a auzit, distinct, o voce, întrebându:

Ai putere să lucrezi?

Da, Doamne, a înfruntat ea, vocea Domnului.

Atunci, să ai putere să te duci la ora de rugăciune, a adăugat Domnul.

Serviciul de închinare începea la ora șase. Casa de rugăciune era aproape. Sa îndreptat spre ușă, când Filip a întrebato unde pleacă.

La ora de rugăciune.

Dar ție rău, a încercat el săi pondereze elanul.

Dacă am putere să lucrez, am putere să merg și la ora de rugăciune a răspuns, întocmai după dialogul ei lăuntric, dar fără alte detalii.

Spera mult de la ora de rugăciune, dar răul persista. La prima îngenunchere, ia spus unei prietene lângă care se nimerise:

Lidia, roagăte pentru mine, mie un rău de moarte.

Și de ceai mai venit? o muștră aceasta.

Lidia, mor, a spus după a doua îngenunchere.

Când sa îngenuncheat a treia oară, Olguța a strigat la Dumnezeu:

Doamne, spunei celui rău: "Până aici!"

Ca și cum i sar fi dat la o parte o ceață groasă, a văzut limpede că ea nuL întrebese pe Domnul cei cu ea, cu ce a păcătuit de i se întâmpla așa ceva. Dar na apucat să formuleze înaintea Domnului acest gând, când Domnul ia vorbit limpede :

Nu țiam spus: "Renunță la pretențiile tale!"?

Atunci șia adus aminte că Domnul îi vorbise în ajun, dar că ea nu luase seama când îi spusese: "Acestea nu sunt lacrimi strânse în burduful Meu!" Șia dat seama că neglijase tocmai părtășia cu Domnul pentru care muncise, în duhul Martei. Și că ceea ce o făcuse să plângă a fost mila de sine care nu venea de la Domnul, pretențiile ei de a fi înțeleasă de toți și de a se face ca ea. Și mai ales, spiritul de victimă. Ia dat dreptate Domnului și simultan în fața ei a apărut un glob luminos, strălucitor, din care ieșeau raze venind spre ea. Acestea iau atins gâtul, apoi trunchiul, iau cuprins, ca într-o ungere, trupul în întregime și a fost tămăduită.

Acum ar fi vrut să strige, să chiuie, să cânte, să sară de fericire că Domnul a venit la ea, credincios ca întotdeauna și o iertase. Dar nu putea să facă gălăgie la adunare. Sa refugiat într-un colș și a dăruit Domnului, într-o desăvârșită predare, celelalte lacrimi, ale recunoștinței, care aveau să fie "strânse în burduful" Său.

Mulți ani mai târziu, aveam să trec și eu printr-o experiență asemănătoare, care a rămas înfiptă pentru totdeauna în conștiința mea, ca o lecție din Cer. Și eu am plâns odată de mila mea și mă gândeam la experiența Olguței, dar nu mă ajuta în mod personal. Plângeam și mă rugam aproape cu bocet. Atunci a venit Domnul la mine și mia vorbit în duhul meu :

"De ce vii la Mine cu un duh de sclav? CheamăMă cu demnitatea unui fiu al Meu!"

Pe loc mia dispărut starea și mam pocăit în inima mea pentru duhul robiei de care mă lăsasem cuprinsă.

Cum Olguța avea niște cearșafuri de țiera milă să te culci în ele, miamintesc de o altă întâmplare povestită de ea.

Ia sunat la ușă, într-o noapte, un frate de la țară, pe carel cunoscuseră într-o adunare unde predicase Filip. Imediat, a fost eliberat patul cel de o persoană. Olguța a fost cuprinsă de gânduri: săi schimbe patul, sau săl lase să doarmă în așternutul băiatului? O durea inima să scoată din șifonier colile de zăpadă ale proaspăt călcatelor cearșafuri. Desigur că un om care era învățat cu greul ar fi dormit și pe jos. Și, pe când se hotărâse săl lase pe oaspete în așternutul gata făcut, ia venit un gând: "Dar omul acesta în nevoie e Domnul Isus!" Sa mai uitat odată la omul care în viața lui nu dormise într-un așternut de lux sau măcar într-o pijama și a scos un așternut nou pentru el, tocmai pentru el. Avraam e cunoscut în Biblie pentru că șia adus ca jertfă singurul lui fiu. Domnul Isus ne vorbește în Evanghelii ca prețuind și altfel de jertfe, cum ar fi cea a mirului de preț turnat pe picioarele Sale spălate cu lacrimi și șterse cu părul lung al unei femei "care a iubit mult".

Când a venit mama la București, nam mai lăsato să se chinuiască la tanti Jenica. La propunerea Olguței și a lui Filip, am aduso să doarmă la ei și, bineînțeles, am rămas și eu aici. Am dormit toți patru în patul princiar. Au tratato pe mama ca pe un oaspete de soi. În viața ei na fost mama tratată astfel. No lăsa Olguța să facă nimic. Aerul curat al unei case de sfinți a copleşito pe mama pânăntratât, încât mia spus a doua zi, dimineața:

Doamne, Ticuțo, în viața mea nam cunoscut oameni atât de buni ca oamenii aștia ...

Filip a început săi vorbească mamei cu blândețea lui despre iubirea lui Dumnezeu care a dat tot, ca săl facă pe om fericit. Dar omul sa dus departe de Dumnezeu și Ia nesocotit iubirea, Ia călcat în picioare jertfa, La hulit. Mama îl asculta plină de respect și de bun simț, dar cele spuse de Filip nu i se potriveau, căci mama îl iubea în felul ei profund și evlavios pe Domnul Isus Hristos. De altceva ar fi avut mama nevoie, numi dau seama de ce anume, dar, așa simplă cum era, ea nu se îmbăta de vorbe niciodată. Ea își pierduse fiul cel preaiubit și nu înțelegea de ce tocmai pe fiul cel bun il luase Dumnezeu, în timp ce fiul celălalt o purta prin tribunale și ridicase mâna asupra ei. Și totul pentru o cămăruță de nici patru metri pătrați, din paiantă sau chirpici și cu pământ pe jos, din a cărei închiriere mă ținea mama la facultate, în timp

ce el avea, în aceeași curte cu ea, casă din cărămidă, tencuită, rezistentă și foarte încăpătoare. Na înțeles niciodată de ce sa născut într-o familie care ia ucis brutal orice vis, încă dinainte de a da muguri; de ce apoi sa căsătorit cu un bărbat fără cea mai mică urmă de finețe, care na vrut niciodată să știe ce o doare, cu care na avut nici o altă comunicare decât aceea, laconică, legată de problemele urgente ale vieții; de ce a fost atât de frumoasă, dacă nu ia folosit la nimic; de ce a lăsat-o Dumnezeu uneori săși culce copiii fără să aibă ce să le dea de mâncare; de ce nu avea și ea bucurii cum au altele. O fărâmiță de bucurie iar fi fost de ajuns.

Ea ne povestea o întâmplare din copilăria ei, pe care o spunea cu un glas stins : mama ei, ma'marea, făcuse într-o zi un cozonac, unul singur, pentru ca săl ducă nașei sale. Mirosea în toată casa. Mamei, în vârstă atunci de cinci sau șase ani, ia fost poftă. Și, cum rămăsese singură, a început săl scobească pe dedesubt și să ia, de poftă. Dar era așa de bun, încât ia mâncat tot miezul. Nu ia mai ținut minte gustul, dar a ținut minte bătaia pe care a luato de la mamaia care așa de tare sa înfuriat, încât a bătuto cu picioarele. Mama nu avea să ne certe niciodată pentru mâncare, știa cât de pofticioși sunt copiii.

O, dacă ar fi fost cineva care săi poată da răspunsurile în stare săi străpungă inima! Cu toate acestea, ea a păstrat o imagine ireproșabilă a acestei familii care era, în ochii ei, fericită și mă fericia și pe mine că iam întâlnit. Când a plecat, voia să le cumpere un cadou, dar iam explicat că ei ar fi mârniți, socotind că au fost plătiți pentru ospitalitate. Totuși venise cu cel mai reușit cozonac al ei, care a umplut toată casa de aroma vaniliei.

Olguța nu mânca "șocolată", cum îi spune ea. Cu precizie, nam înțeles niciodată de ce, dar cred că avea sentimentul de vinovăție ca ea să dea bani pe o ciocolată, când nui ajungeau pentru "Făgăraș", ca să ducă la bătrânelele ei. În plus, nu voia săși răsfete firea pământescă:

Azi îi dau șocolată, mâine cine știe cemi mai cere...?

Cum nu avea un alt venit, decât câștigul din meseria de frizer la un spital, a soțului ei, banii ei erau cei rezultați din economiile severe de la coșul zilnic. A rămas proverbială performanța ei de a obține, odată, dintr-un singur ou, trei feluri de mâncare: maioneză, din trei sferturi de gălbenuș; șnițele din sfertul de gălbenuș rămas și un sfert de albuș și o foaie de tăiței din restul de albuș. Cred că Olguța trăia cu adevărat ceea ce spusese apostolul Pavel: "Știu să trăiesc smerit și știu să trăiesc din belșug. În totul și pretutindeni mam deprins să fiu sătul și flămând, să fiu în belșug și să fiu în lipsă. Pot totul în Hristos, care mă întărește." (Fil.4)

Duminica eram în mod legic la ei la masă. Cu pedanteria caracteristică, Olguța așeza o față de masă albă, apretată, din damasc și totul strălucea. Filip și cu mine așteptam să fim serviți. Discutam lucruri prea înalte, pentru a ne mai gândi și la Olguța, care trebăluia zorită, la bucătărie. Aveam inocenta nepăsare a Mariei față de multa alergare, pe care o socotea inutilă, a Martei. Și o judecam pe Olguța care pierdea timpul cu mâncăruri servite frumos. În realitate, cochetaria Olguței suplinea lipsurile de la masă. Nu prea înțelegeam de ce nu mânca niciodată cu noi, decât supă și doar garnitura de la friptură. Aveam sonțeleg mai târziu, când aveam săi joc, la rândul meu, cu prisosință rolul.

Dar și Filip avea nevoie de bani în plus, pentru misiunea sa pe la bolnavi, prin alte localități. Mie îmi plăteau ei întotdeauna și trenul și mașina. La Ploiești, stăteam de obicei la familia pastorului Cruceru.

La fratele Cruceru înnoptam când mergeam în Ploiești. Acest pastor mă zidea puternic prin predicile sale atât de inspirate. Mia rămas înrădăcinată în memorie o predică dea lui, despre Caiafa și Isus. Primul dorea salvarea națiunii. Isus, pe a întregii lumi. Caiafa cerea jertfă. Isus o dădea El Inuși. Cu toate acestea, fratele Cruceru avea un suflet neliniștit. Mia povestit ceva terifiant care avea să mă urmărească o vreme. Pentru a scăpa de frica de moarte, sa dus la crematoriul din București. A văzut o incinerare. A văzut cum trupul mortului sa ridicat sub puterea flăcării, dar nu mai țin minte cum anume a scăpat, după acest spectacol, de frica morții. Eu scăpasem fără să

urmăresc așa ceva, ba, din contră, abia așteptam să ajung în împărăția Domnului Isus, ca să mă minunez de chipul Său.

Prin Filip și Olgața am intrat și în anturajul lor. După pocăința mea, mă rugam, fără să-i cunosc, pentru cei închiși pentru credința lor: Traian Dorz, Wurmbrand, Moldoveanu și pentru cei căzuți din credință, cum era cazul fratelui Țon. Dacă pe majoritatea din aceștia aveam să-i cunosc mai târziu, pe cel mai iubit dintre toți, pe duiosul poet Traian Dorz, nu l-am cunoscut niciodată.

Am cunoscut-o pe soția fratelui Wurmbrand, sora Binția. Casa lor din strada Olteni era un altar al rugăciunii. Era un simbol al focului care cade din cer. Nu am cunoscut femeie mai smerită, în ciuda culturii sale, ca ea. Era îmbrăcată modest, în culori stinse, dar acestea nu puteau decât scoate în evidență distincția și seninătatea unei femei sfinte. Veneam la ea să o întărim și plecam noi întăriți de acolo.

Când am vizitat-o prima oară, sora Binția era cu lectura Bibliei la Exod. Mia vorbit din versetul 40, capitolul 25: Vezi să faci după chipul care ți sa arătat pe munte. Nu doar înțelepciunea ei deosebită, dar însuși Duhul Domnului Isus îmi vorbea prin ea :

Există o descoperire personală pe care Dumnezeu ție o face ție. Îți spune sau îți cere ceva anume. Dar tu te uiți în jur la ceilalți frați. Vezi că ei au un alt fel de viață, fără atâtea gânduri, fără atâtea rugăciuni, au loc și timp și pentru alte lucruri pe care Dumnezeu ție nu ți le îngăduie. "Vezi să faci după chipul care ți sa arătat ție, pe munte". E vorba de starea ta personală de părtășie cu Domnul. Acesta e muntele. Cu cât ești mai sus, cu atât ești mai separat de mentalitatea altora, chiar și a fraților în credință. Tu să te iei după dragostea ta dintâi, când ția vorbit Dumnezeu întâia oară. Nu după presupuneri, nu după cele ce se văd jos, în vale. Pe munte ți Sa arătat Dumnezeu. "Vezi să faci după chipul care ți sa arătat pe munte." Rămâi statornică în ceea ce ai primit atunci. Aceasta este datoria, dar și vrednicia ta.

De atunci, altfel am privit Vechiul Testament și am început să citesc Leviticul cu alți ochi, căutând să văd în el nu doar legile preoției, ci exigențele unui Dumnezeu sfânt care mi cerea o sfințenie ca a Sa: "Fiți sfinți, căci Eu sunt sfânt!" Sorei Binția îi datorez poezia "Îți amintești...?" care are ca motto acel verset. Ea mă încurajat să scriu poezie duhovnicească, ziditoare, răscolitoare și a arătat deplină încredere în chemarea mea. Mergeam adesea la ea și niciodată n-am plecat de acolo cu mâna goală. Îi datorez multe binecuvântări și recunoștință față de felul cum a fost folosită de Domnul pentru a mă abate de la unele ispite subtile. Ea a fost de asemenea un model pentru mine, prin blândețea și sfințenia sa.

Tot atunci l-am cunoscut în casa Olgaței pe fratele Caraman, un sfânt al lui Dumnezeu, consacrat în totalitate Lui, nefiind vreodată căsătorit. Pururi proaspăt, îmi dădea impresia că doar ce a coborât de la izvorul lui Dumnezeu. Și el avea să sufere, datorită râvnei sale de pe ogorul Evangheliei, multă prigoană din partea autorităților ateiste care voiau oameni noi, dar fără Hristos. Dar fratele avea în el duhul biruinței lui Hristos și l-are.

CAP. XXII

I S P I T E A S C U N S E Î N L U C R A R E A D O M N U L U I

Cum eram decisă să nu mă căsătoresc vreodată, mai ales din pricina bolii mele, care n-avea permisiunea o viață de căsătorie, după ce mam întors la Domnul, mai ales atunci, problema de a avea și eu un prieten, ca toate fetele de vârsta mea nici nu se puneau. Aceasta nu înseamnă că nu am fost ispitită în inima mea cu sentimentul unei lipse, mai ales când mergeam la nunți și se predica aproape fără excepție din versetul: "Domnul Dumnezeu a zis: ~Nu este bine ca omul să fie singur!~". Cu toate acestea, în mine nu locuia sentimentul că mi-ar lipsi ceva, că întâlnirea cu Mântuitorul meu nu mă marfi împlinit întru totul.

La Biserica din Basarab, predicau uneori seminariștii. Era practica lor iar eu nu prea făceam atunci diferența între un pastor ca fratele Țunea și un seminarist. Am observat privirile ceva mai insistente ale unuia din ei, un băiat mărunt, gras, cu păr negru, buclat și cu ochi verzi și nu iam dat prea mare importanță. Îl voi numi Vinicius, după cum îi plăcea săși spună. Într-o duminică seară, ieșind de la adunare, Gabi ma condus la preventoriul de la șosea, pe jos. Era o seară nefirească de caldă, de sfârșit de martie. El mergea în urma mea, împreună cu un coleg. Flatată și intrigată în același timp de acest comportament, mam întors spre el :

Doriți ceva de la noi?

Eu? Sandule, dorești ceva de la domnișoarele? a încercat el să o dea pe glumă. Lam fulgerat cu o privire ca o sentință și atunci, îmblânzit, sa apropiat de mine. Gabi ma lăsat cu el. Naș fi bănuir că putea exista un seminarist, un viitor pastor care să găzduiască gânduri cum erau ale lui. Era exact tipul damnatului, răsând de pocăință și de Har. Avea de gând săși pună capăt zilelor. Logodit cu o fată credincioasă din satul său bănățean, peste trei luni avea să termine seminarul teologic baptist, să se căsătorească și să înceapă lucrarea pentru care se pregătise atât, dar în el erau lupte sfâșietoare. Credeam că nu întâmplător șia deschis sufletul în fața mea și nam rezistat să nui întind colacul de salvare. Așa că am acceptat să merg cu el, când, într-o seară, ma căutat la preventoriu. Neam dus în Herastrău. Era o luptă foarte dură. Mă îngrozeam săl aud spunând, ori de câte ori îi vorbeam de Dumnezeu:

Voi, creștinii... Mila voastră creștină ...Pe voi vă iartă Hristos al vostru ...cu un răs răutăcios, care nu părea să fie omenesc.

Auzindul vorbind astfel, mam ridicat hotărâtă să plec, înțelegând că stăteam de vorbă cu un om pe care nul puteam salva împotriva voinței sale. Atunci a făcut un gest desperat: șia scos jacheta groasă de pe el era o seară foarte friguroasă, cu vânt și mia spus că stă așa până dimineață, dacă plec. Apoi, că se aruncă în apă. Am rămas. Atunci mia spus că moartea lui e inevitabilă. Ca în vacanța de primavară se va purta urât cu ai săi și că apoi își va pune capăt zilelor, căutând să nu lasen urmă regrete. Ma întrebat de când îl cunosc și iam spus că de când a predicat în Basarab. Atunci, el sa ridicat în picioare și mia spus cu glas solemn:

Ei bine, eu te cunosc de douăzeci de ani. De atâta timp aștept eu clipa aceasta ... Știa poezii de dragoste și mi le recita, iar eu simțeam că altceva decât voisem se înfiripa între mine și tânărul acela nefericit, care își deschidea tainița inimii în fața mea. Mia cunoscut punctul sensibil, poezia, mai bine decât lam putut eu vreodată cunoaște pe al lui. Am crezut că Dumnezeu mi la scos în cale, pentru al întoarce la El și pentru ai fi tovarășă de misiune prin căsătorie. Dar nam vrut să cedez sentimentelor mele, spunându-i că, dacă vrea să ne mai întâlnim, sămi promită că se va ruga cu mine. A rămas să vină a doua zi. A venit când obosisem săl aștept, pe la ora nouă seara. Eram destul de supărată pe acest gest. Dar mam dus, totuși, cu el. Am făcut câțiva pași la Șosea, apoi neam întors în parcul "Barbu Delavrancea", de lângă cămin. Atunci sa rugat cu mine, cerând îndurarea Domnului peste el. Peste încă o zi, îl duceam la Basarab, pentru a continua lucrarea de împăcare a lui, cu Dumnezeu. Na vrut să intre și mia citat din Eminescu:

"Ea un înger ce se roagă El un demon ce visează ..."

Cu greu a intrat. Mam rugat întâi eu, apoi el, într-o revărsare tulburătoare a inimii. O, cât eram de fericită că am smuls un suflet din iad! Apoi am plecat în parc, în acel început de aprilie, când se împlinea un an de când mă întâlnise Mântuitorul și pe mine, iar acum conduceam eu pe un altul la El. Am cântat împreună: "Mam depărtat de Dumnezeu/ Azi vin acasă ..." și alte cântări, în liniștea netulburată, plini de bucuria lui Dumnezeu.

Așa a plecat în vacanța de Paști acasă, într-un sat de lângă Arad, hotărât să trăiască o viață nouă. Păstrez câteva scrisori deale lui, în care e redat, pas cu pas, drumul spre descoperirea lui Dumnezeu. Una din acestea mia inspirat poezia "Spre Emaus". Iată fragmentul scrisorii:

"Am căutat să citesc ceva, pentru inspirație. Am deschis la cei doi ucenici în drumul Emausului, cărora li Se arată Isus, mergând cu ei. Când am ajuns la acest pasaj, plângeam. Fratele (n.: care era cu el în lucrare) nu înțelegea ce se petrece cu mine. Iam spus:

Frate, știi dumneata ce înseamnă să mergi alături cu Isus, pe cale, ca acești doi ucenici, și să nuL cunoști? Să ai Biblia în mână, so predici și să nuL simți, să ai pe ochi solzii necunoașterii, pâcla îndoielii?

Lam văzut cum pleacă capul, cum ochii i se împăienjesc și cum apoi lacrimilei curg. Mia spus:

Negreșit, frate, mata ai trăit asemenea stări. Altfel, de unde puterea de a vedea așa de plastic adâncul durerii, amărăciunea regretului că poate cineva umbla cu El și să nuL cunoască?

Nu mai vorbesc despre predicile de evanghelizare, în care pacea grăită de Cel Înviat ma făcut săL pot zugrăvi în așa fel, încât unul din cei mai zeflemiști dintre copiii fraților, neconvertit, a venit sămi spună ieri, la adunare, că încă niciodată nu sa simțit cum sa simțit de Paști, la adunare ~Îmi făcea impresia, îmi spunea el, că Domnul Însuși a venit între noi.~"

Dar, deși plecase să pună lucrurile la punct și cu logodnica lui pe care, spunea el, no iubea, aceasta abia atunci la îndrăgit cu adevărat, văzând schimbarea din el. Scrisoarea continua cu veșnicele lui dileme și, bineînțeles, cu o tulburatoare declarație de dragoste pentru mine.

Sosit în București, a început să mă caute, ne întâlneam frecvent, iar eu începusem săl tratez ca pe un copil al lui Dumnezeu. În același timp, înțelegeam că starea lui era încă tulbure și na trecut mult până când miam dat seama că mă ducea cu vorba, că toată credința lui fusese un foc de paie. Dar era mai, apoi iunie, teii de la Șosea erau în floare, iar broaștele din lacul Herăstrău dădeau un concert de poveste sub clarul de lună al acelor nopți. Nu ne mai rugam, pentru că focul din el se stinsese, iar eu îmi cam pierdusem autoritatea spirituală asupra lui. Nu mai venea să mă caute, iar apoi, când venea, născocea tot felul de povești. Alteori scotea din buzunar un pachet de țigări și fuma deadevăratelea, ca să mă exaspereze. Era un continuu chin pentru mine să fiu într-o prietenie cu el, bazată numai pe ipotezele mele, căci el era tot mai ambiguu în explicațiile sale. Și nu mă puteam hotărî să curm această poveste. Gabi îmi ilustrase această stare de despărțire dintre doi, foarte sugestiv. Era ca și cu tăierea unui pui. E o cruzime săl tai încetul cu încetul. Așa era cu mine. El juca față de mine rolul celui îndrăgostit, cum spunea el, deo "steauă de pe cer", dar ursit să nu ajungă niciodată atât de sus. Era greu pentru mine să nu fiu captivată de iubirea lui chinuitoare, căci îl credeam, voind săl salvez sieși și damnării sale.

Se apropia ziua plecării sale definitive și nimic nu era clar între noi. Cu o zi înaintea acesteia, ma căutat să stea de vorbă cu mine pentru ultima oară. Ma asigurat că logodna a desfăcuto demult, dar că nu se poate căsători cu mine, pentru că mă diviniza. Dar ce mă durea cel mai tare era că pleca nemântuit, după ce gustase harul mântuitor. Mă învinuiam singură că luasem locul lui Dumnezeu în inima lui, cî nu fusesem mai categorică. La despărțire, iam spus să nu uite că jertfa Domnului Isus e valabilă și pentru el și că, pe cel ce vine la El, Mântuitorul nul alungă. Apoi neam făcut semne cu mâna, până când a dat colțul.

Și acesta ar fi fost epilogul, dacă a doua zi, voind să mă duc la Gabi să ne rugăm împreună, naș fi luat, în loc de tramvaiul 19, tramvaiul 3. Abia pe la Calea Griviței miam dat seama că mam urcat în cel ce mă ducea la Seminar și atunci am coborât la "Virgiliu". Nu se aștepta să mă vadă. Se odihnea înainte de plecare. Iam spus că sunt convinsă că Domnul ma trimis la el și lam determinat să se roage, încredințânduși viitorul în mâna Lui.

Pe când prezența dulce a Duhului lui Dumnezeu îmi confirma că El e cu mine, cineva la strigat la telefon. Ușa a rămas deschisă, telefonul era la un etaj inferior, chiar pe coridor, iar el vorbea tare, căci nu era bine auzit. Numi venea sămi cred urechilor. A trebuit să mă cunoască tot adevărul:

Era ea ...Nam avut puterea sați spun... Mă căsătoresc... Iartămă...

Eu lam privit și, uitându-mă la el, am deschis ușa și am plecat. Tramvaiul în care mam urcat la voia întâmplării mă ducea în Apolodor, la Gabi, unde nu voiam decât să mă prăbușesc înaintea Domnului meu și săL întreb de ce a îngăduit să fiu înșelată atât de rău, când eu voisem să fac o lucrare pentru El. Căci eu nul crezusem pe prietenul său, Sandu, când îmi spusese că Vinicius se legase față de ei că mă va cuceri, oricât de credincioasă păream eu a fi în ochii lor. Fusesem victima unui pariu și Domnul nu mă ferise. Nu rămăsesem întotdeauna Lygia Callina cea din "Quo vadis". Eram atât de amărâtă, că numi puteam stăpâni lacrimile. Noroc că ploua și cine mă privea plângând credea că pe obrazii mei curg picături de ploaie.

Ajunsa la Gabi, am găsit-o învățând în pat, cu un lighenaș de plastic, plin cu cireșe mari, pietroase, lângă ea. Am cerut o batistă și deodată am izbucnit întrun plâns deznădăjduit, plânsul celui care a investit mult și a dat faliment. Gabi a început să cânte cântarea:

"Din strâmtorări, în bucurii,
Alerg, Doamne, la Tine.
Cine mar putea despărți
De Tine, o, Isuse...!?
Alerg, Doamne, alerg, Doamne.
Numai la Tine doresc.
Alerg, Doamne, alerg, Doamne,
Dămi odihna, Isuse!

Eu plângeam în hohote, prăbușită în genunchi, înaintea patului, pentru trădarea sentimentelor mele. Și nu puteam să mă rog, așa că Gabi a continuat să cânte. Dar nul puteam lăsa la infinit pe Domnul să mă aștepte și am încercat să mă rog. Iam chemat Numele lui de Mântuitor și am stat așa, așteptânduL. Și deodată, într-o străfulgerare, am înțeles că Domnul Sa slujit de mine săi arate acestui tânăr mântuirea, dar că el a lepădat-o și de aceea îl înlătura din calea mea. Felul în care aflasem crudul adevăr al duplicității sale era dureros, dar necesar, pentru ca să pot tăia legăturile. În timpul rugăciunii, miam dat seama cămi secase izvorul lacrimilor și, cu el o dată, amărăciunea, întristarea mea prefăcându-se în bucurie! Am experimentat atunci, în clipele acelea, acest lucru. Lacrimile mele erau acum lacrimi de fericire pentru siguranța mântuirii mele. Iam cerut Domnului să nu mai vină la mine niciodată regretul. Iam cerut să mă îmbrace în continuare cu Duhul Său pentru aL servi cu mai mult folos. Acum cântam cu Gabi cântări de biruință!

Minunea constă în faptul că mi sa topit durerea până-ntratât, încât nici măcar nu miam mai adus aminte de ea. Credincios promisiunilor Sale, Domnul îmi ridicase povara și mi luase și sentimentul dragostei înșelate.

O singură dată mia mai sângerat inima. Eram la San Petru, când am primit o scrisoare de la Sandu care mi scria că, la o lună după despărțirea mea de Vinicius, acesta se căsătorise. Mam dus pe munte și mam simțit foarte tristă. Dar pe un munte stătuse și Avraam, când era gata săși aducă jertfă fiul, unicul fiu. Nu merita comparație! Mam uitat la cer, la norii albi, puri, strălucitori și am recitat Psalmul 8: "Ce este omul, ca să Te gândești la el și fiul omului, ca săl iei în seamă ... ?"

În timp, am aflat că el a căzut scandalos, că se îmbată, vorbește urât, nuși iubește copiii și că e o cruce pentru soția lui credincioasă. Mam rugat pentru el, dar mi sa întărit de atunci convingerea că pentru "cei ce au fost luminați odată și au gustat darul ceresc și sau făcut părtași Duhului Sfânt și au gustat Cuvântul cel bun al lui Dumnezeu și puterile veacului viitor și care totuși au căzut, este cu neputință să fie înnoiți iarăși și aduși la pocăință, fiindcă ei răstignesc din nou pentru ei, pe Fiul lui Dumnezeu șiL dau să fie batjocorit." (Evrei 6: 46)

Luna iulie a vacanței mele din vara anului 1960 am folosit-o pentru a determina pe tinerii din Brăila să fie serioși cu credința lor. Organizam programe de tineret centrate pe un subiect. Cântările, poeziile și predica trebuiau să se încadreze acestuia, ceea ce a contribuit la creșterea spirituală a tinerilor care au adus un nou șuvoi de viață în Biserică.

În vara anului 1961, mam simțit epuizată. Uneori nu puteam face nimic. Atâta consum nervos îmi crea uneori stări de apatie, iar mai târziu de depresie nervoasă. Toți cei pe carei condusesem la Domnul și erau în preajma mea veneau la mine și mă încărcau cu feluritele lor poveri. Nina venea la mine și mi reproducea cu fidelitate, timp de ore întregi, replicile dintre ea și iubitul ei. Se mira cum de pot eu fi atât de calmă. În realitate, începeam să nu mai fiu. Numai Domnul a putut purta poverile oamenilor fără să se contamineze. Pentru mine, însă, era prea mult. Mă pomeneam că gândesc uneori gândurile lor, mă simțeam apăsată, nu mai aveam duh de rugăciune. În plus, slăbisem mult și nu mai puteam mânca.

Cum trăisem încă o decepție puternică, în care investisem multă energie a trebuit să mă internez într-un alt spital, tot studentesc, la "Popov". Mău descoperit o boală de digestie, pe care o bănuiau a fi de natura TBC. Analizele nu confirmau bănuiala medicilor, dar nici nu adus vreo lumină. În realitate, eram obosită fizic, nervos și psihic.

Aș fi avut nevoie de cineva care să mă viziteze, în puterea Duhului Sfânt și să mă îmbărbăteze, așa cum eu iam îmbărbătat pe atâția. Aș fi vrut un Cuvânt al Domnului Isus Hristos, din acelea care puteau chema morții la viață. Și nu venea. Știam că suferința mea era fiindcă mă depărtasem de Domnul. Dar una e să știi că ești într-un hățiș și alta e să și ieși din el. Diagnosticul nu implică și vindecarea.

Atunci, mia dat cineva "Gânduri asupra Exodului" de C H M . Când am citit cum marele preot purta pe inimă și pe umeri numele celor douăsprezece seminții ale lui Israel, săpate în tot atâtea pietre scumpe, a venit Lumina peste sufletul meu chinuit. Mici sau mari, vrednice sau nevrednice, acestea erau purtate "înaintea Domnului", pentru că Aaron era înaintea Domnului, în Locul Sfânt. Cât de natural! Cât de simplu era totul! Lumina din sfeșnicul de aur cu șapte brațe sculptate cu măiestrie cădea peste pietrele acelea, făcându-le să strălucească înaintea Domnului. Nu puteau rămâne neobservate. Cine ar fi putut străbate în locul sfânt, să ridice de pe inima lui Aaron numele unei singure seminții a lui Israel!? Ele erau în afara atingerii oricărui vrăjmaș, dincolo de orice înrăurire rea. Ca Mare Preot, Domnul Isus mijlocea pentru mine chiar în Locul Preasfânt din Tabernacolul de Sus, nu în "umbra" acestora, cea făcută de mâini omenești. Eu eram în Hristos, în semnul cuielor Sale. Eram acolo și nimeni nu mă putea smulge din El, așa cum nimeni nuI putea tăgădui cicatricele. Nu era ca și cum Iar fi scris Tatălui despre mine așteptând soluționarea. Cât El era Mijlocitor, eu eram în palmele Domnului, direct sub ochii Celui Ce vede totul. Mam ridicat cu forțe noi, am fost externată, mam dus acasă și, în urma unui regim serios, miam recăpătat sănătatea și pofta de mâncare. Dar am amânat din nou anul universitar și mam înscris din nou în anul al treilea, 1961/1962.

Dar doctorul Dinu, care fusese contactat de către medicii interniști de la spitalul "Popov", mia făcut internarea în spitalul din strada Sfânta Ecaterina, suspectându-mă că acea ileită terminală a mea ar putea fi de natură T.B.C. așa că, începând cu marți, 3 octombrie, 1961, mam aflat acolo unde mi se formase conștiința și unde mă căutasese și mă găsisese Dumnezeu. Mam bucurat, de parcă aș fi fost în Rai. Am retrăit, pe banca din curtea interioară a clădirii cele dintâi bucurii. Aceasta a fost pentru mine o dorită retragere în pustie, de care aveam nevoie, pentru reconfortare spirituală. Atunci am citit cartea lui S.D. Gordon, "Fără luptă nui cunună". Am fost pe deplin vindecată de rănilile sufletești pe care le acumulasem în timp și la a căror acutizare contribuise o cumplită decepție.

Cum putusem să cred că lumina poate trăi în părtășie cu întunericul? În

loc să luminez eu în întuneric, lumina mea bătea spre stingere. Era un fapt dovedit puternic cu înseși stările mele duhovnicești.

Prietenele mele, Gabi și Lia, se aflau sub influența unui pastor de o spiritualitate foarte rafinată, care susținea că un credincios nu poate cădea, orice ar face, pentru că "Lumina luminează în întuneric și întunericul na biruito". Așa că, atunci când eram pe punctul de a mă îndrăgosti, ele mă încurajau, spunându-mi că nimic nu poate stinge lumina mea și că dragostea e de la Dumnezeu, prin urmare, trebuie acceptată. Or, tocmai aceste idei mă secătuiam pe mine, căci nu eram atât de coaptă, încât să-mi dau seama că ideile care dădeau undă verde firii pământești nu vin de la Domnul. Eu însă, nu făceam delimitare în această dihotomie: duh fire pământească. Credeam că firea mea era înghițită de duhul meu cel mântuit. De aceea, cartea pe care o citeam mă scotea din hățișul acestor gânduri și trăiri confuze, dezvăluind-mi strategia subtilă a vrăjmașului.

Mai târziu, acel pastor avea să cadă într-un păcat care a provocat mari pagube lucrării lui Dumnezeu, susținând ideea poligamiei ca îngăduită tocmai celor mântuiți.

La spital, stăteam în cameră cu o fată oarbă, Matilda, de o frumusețe carnală și care nu suferea de complexul infirmității sale, dimpotrivă, șio fructifica din plin. Am stat mult de vorbă cu ea, dar pe ea nu o interesa prea mult problema mântuirii sufletului.

După două luni de ședere în spital, am primit două luni de concediu medical, pentru întărire, pe care le-am petrecut la Brăila, unde am stat de pe 13 decembrie 1961 până pe 12 februarie 1962.

Aici mam ocupat de tineret, am ajutat corul, am făcut programe spirituale, de tineret. Pastorul le spusese tinerilor să aibă încredere în mine și mă iubeau toți, după cum îi iubeam și eu. Acasă, studiam viața prorocului Ilie. Începusem studiul în niște dureri îngrozitoare, de măsele, dar, când am citit episodul căderii focului din cer peste jertfa lui Ilie, mam umplut de o bucurie mare, care mia mistuit acele dureri.

Vedeam în fața ochilor mei o scenă din copilărie, care îmi rămăsese întipărită în minte. Mama se chinuia să aprindă focul în godinul nostru de tuci, de la bucătărie. Pusese vreascuri subțiri, dar erau de afară și erau umede și nu se aprindeau. A pus ziare printre ele și acestea nu aveau tăria să aprinda lemnele. Atunci, a turnat gaz. Au luat foc cu o vâlvătaie puternică, dar sau stins repede. O vedeam pe mama, îngenunchată înaintea sobei și făcând vânt cu o bucată de carton. Până la urmă, a mers.

Nici unui om normal nu iar fi trecut prin cap să scalde lemnele în apă, înainte de a le aprinde, cum făcuse Ilie. Dar El Îl invocase pe Dumnezeul imposibilului săși manifeste prezența în fața unui popor derutat de falșii proroci. Îi pusese piedici de netrecut. Așa se explică reacția poporului care sa aruncat cu fața la pământ înaintea unui Dumnezeu Atotputernic Carei iubise pe strămoșii lor și Care săvârșise în mijlocul lor semne și minuni. Și Acestui Dumnezeu Atotputernic eu îi spuneam "Tată"! Nici Ilie nuI spunea așa.

Tinerilor din Brăila care nu puneau preț pe lecții, le-am spus că și lecțiile trebuie să și le facă așa, "ca pentru Domnul". De atunci, îi întrebam despre note și trebuiau să învețe bine, ca să-mi raporteze note bune.

După adunare mergeam în "Monument", unde ne împărtășeam experiențe cu Domnul și ne întăream unii pe alții în a sluji fără compromis, Domnului. Și iam mai învățat ceva: să privească în jur frumosul. Într-o noapte de ianuarie, tinerii mă conduseseră acasă. Neam oprit puțin, pe drumul de la linia de tramvai spre șoseaua Viziru, lângă parcul natural căruia brăilenii îi spun "Monument". Ninsese. Sub strălucirea lunii albastre parcă, totul din jur părea un tărâm de basm. În atâta frumusețe, iam rugat pe tineri să mulțumească Domnului Creator. De atunci, ei au învățat săI mulțumească Domnului pentru frumusețea naturii opera mâinilor lui Dumnezeu.

O scumpă prietenie sa legat între mine și Virgil S., un băiat de liceu care nu se gândise niciodată până atunci că Dumnezeu e mai mult decât mersul la adunare, rugăciune, citirea Bibliei. Că Dumnezeu își face sălaș în inima umană,

întro sublimă părtășie cu creația Sa. Scria poezii, cânta și compunea cântări la diferite instrumente, era dotat cu inteligență și subtilitate, la care se adăuga și simțul umorului. Curând și-a deschis inima pentru Domnul. Prietenia noastră era cimentată pe Dumnezeu. Și Virgil sa născut din nou. Noi semănăm foarte mult. Eram atentă ca nu cumva el săși facă un idol din mine și vegheam cu grijă în această privință. Scrisorile pe care i le scriam apoi erau pline de încurajări în a umbla "după chipul care sa arătat pe munte". Dar numai o inimă de mamă, speriată ca nu cumva o tânără cu cinci ani mai mare decât el să pună ochii pe băiatul ei, a putut citi printre rânduri altceva. Scrisorile mele au fost date pastorului care na văzut ceea ce a văzut mama, dar ma sfătuit, totuși, să fiu mai rezervată cu băiatul. Răstălmăcirile acestea au provocat multă amărăciune de ambele părți și au dus la stingerea acestei prietenii. Din fericire, el a rămas născut din nou și a început o lucrare printre tineri, în puterea Domnului.

Ce ma durut pe mine, însă, a fost atitudinea unchiului său, renumit profesor la Seminarul Teologic Baptist, care avea să mă cheme și sămi vorbească dur, ca unei femei depravate, că alerg după tineri săi zăpăcesc, asemenea femeii din Proverbe capitolul 7, care ademenește bărbații cu pretextul religiei (vers. 14 și 25). Ani de zile am suferit din cauza acestei jigniri și nu știu dacă vreodată fratele și-a dat seama cât de nedrept a procedat cu un copil al Domnului, el, care era pastor în primul rând și dacă sa pocăit de acest gest. Îmi venea să intru în pământ și, când deschideam gura să spun ceva, mă repezea întrun mod incalificabil. Soția sa, fiică de pastor și ea, îi ținea isonul. Vai, comportarea lor față de mine a fost un păcat, căci chiar așa să fi fost eu, ei ar fi trebuit să mă îndrume pe calea cea dreaptă, nu să mă dărâme. Ajunsesem să mă întreb dacă vreodată îl cunoscusem pe Dumnezeu, dacă nu cumva idealizasem credința aceasta și pe pastorii bapțiști. Sufletul meu sângera. Pur și simplu mam îndoit de propria mea mântuire.

Dar important era cum mă găsește Dumnezeu, ce caracterizare îmi făcea El. Din această experiență care, vai! na fost singulară, aveam să scriu mai târziu, poezia "Confesiune".

Prin încercări și suferințe multe,
Ceadeseori mi Teau învăluit,
Eu Team urmat în viață sus, pe munte
Și chipul Tău, zărinduL, Team iubit.

În umbletumi, iam întărit pe alții,
Tot sufletul miam pus, ca săi mângâi.
Greșit mau înțelea adesea frații,
Răstălmăcindumi dragostea dintâi.

Știu, nor să mănțeleagă toți, vreodată,
Nici cel de care sunt legatân veci.
Nici cei mai scumpi prieteni, nor să poată.
Dar Tu ... și în greșeli mă înțelegi.

Deaceean Tine am credința vie
Că azi, când din iubire Te urmez,
E pentru Tineatâta bucurie,
Că Țieste drag din cer să mă veghezi.

Și când în slava slăvilor divine
Mi sor deschide ochii, în sfârșit,
Atunci ... mărturisiva pentru mine
Iubirea Ta, întoarsă inmiit.

Mă vei lua atunci, duios, de mână,
Ca peo mireasă dusă la altar ...

Tu însuși îmi vei puneacea cunună,
Ducându-mă la Tronul Tău, de Har

Șiacolo, când năframami va fi trasă,
Când voi privi la chipul Tău sublim,
Voi ști că, spre vecia glorioasă,
Am suferit în viață prea puțin ...

Peste ani, după ce valurile sau liniștit, am regăsit în Virgil un frate scump, sincer, recunoscător Domnului pentru dragostea aceea curată, care la condus către Dumnezeu viu, adevărat, mai presus de orice confesiune religioasă.

În noua grupă, unui coleg începuse să-i placă de mine. Era poet, nu prea vorbea cu nimeni, având o fire ciudată. În loc să mă flateze, această iubire mă speria, pentru că mă simțeam asediată. Am încercat să-i deschid ochii asupra stării mele fizice, dar nu lam îndepărtat. Iam vorbit atunci de Dumnezeu și, în loc săl îndepărtez, aceasta ma făcut să cresc în ochii lui. Ar fi acceptat orice, numai săl iubesc. Adevărul e că eu însămi eram impresionată să mă știu idolatrizată în felul acesta și mi pusesem de gând să mă ocup de sufletul său. Dar Filip a avut un vis din partea Domnului: Tocmai intram într-o adunare, când un ins negru la față, mă trăgea de mână să nu intru. Afară era întuneric dens și spre întuneric mă trăgea el.

Te pun răspunzător față de sufletul Tatianeii, ia spus o voce.

Cu prima ocazie, Filip ma luat lângă el și ma întrebat ce mai fac, cum am mai crescut duhovnicește. Eu iam spus și de colegul poet și de faptul că cred că Domnul ma ales săi vestesc calea Domnului. Filip ma întrebat cum arată la față și, când i lam descris, mia istorisit visul. Acesta ma impresionat dar luptam eu însămi cu mine, pentru că nu mi se părea creștinesc gestul de a respinge brutal un suflet pentru care a murit Domnul Isus în timp ce Filip aproape că mă soma să fac. Devenise o problemă pentru mine iar când băiatul mia spus că are un bunic la care ține enorm și care este credincios ca mine, am simțit că trebuie să merg în satul său, de lângă Târgoviște, Bezdead. Aici, Domnul ma folosit pentru trezirea tineretului adunării. Peste mai bine de douăzeci de ani, aveam să fiu recunoscută, într-o părtășie de familie, în Mediaș, de una din fetele care mă întâlneau atunci, Viorica P. Ce mult mau întărit cuvintele ei:

Văd că Domnul va păstrat la fel, în lucrarea Sa pentru El. Pentru mine, ce miați spus atunci, în 1962, a însemnat cotitura vieții mele.

De Aurelian, care făcea adevărate crize de gelozie, nu aveam să scap așa de ușor. Într-o zi, lam dus la fratele Staneschi, în strada Berzei. El ia spus că eu sunt o fată credincioasă, dar se îndoiește că el e sincer cu Domnul, că mai degrabă îl iubește pentru că Dumnezeu e însăși rațiunea mea de a fi. Apoi am rămas singură cu fratele. Discuția cu el a fost dură, dar dreaptă. El ma sfătuit să nu mă joc cu libertatea duhului și să rup cu acest băiat, pentru că Domnul ma ales pentru lucrarea Sa, dar el mă poate trage înapoi. Nu cunoștea cazuri în care partenerul să fie atras la Dumnezeu după căsătorie, dar invers, din păcate, cunoștea multe cazuri. Insistența fratelui Staneschi a fost ca un duș rece, dar binefăcător, pentru care iam rămas îndatorată. Filip și Olgața tremurau pentru mine și se rugau. Practic, eu nu țineam la acest băiat, dar nu voiam săl rănesc. Nui permiseseam intimități. Mergea la adunare, dar stătea acolo cu fruntea sus, ca o provocare aruncată lui Dumnezeu. Nu făcuse pasul predării și nici nu lar fi putut face, întrucât Dumnezeul lui era marele lui talent literar. Mă silea, pur și simplu, să mă logodesc cu el. Am jucat totul pe o carte și i mulțumesc Domnului că ma sprijinit. Am pus un semn de comun acord: Dacă această logodnă e după voia Lui, a doua zi, când vom merge la "Bijuteria", să găsim verighete pe măsura noastră; dacă nu, înseamnă că nu e voia Lui să ne logodim. Când iam spus fratelui Staneschi acest lucru, sa speriat. Dar eu mam rugat în seara dinainte serios și am primit încredințarea

că rugăciunea mia fost ascultată.

La "Bijuteria" nu aveau verighete deloc. A insistat să mergem în altă parte. Nici în altă parte nu am găsit. Acesta a fost prilejul de a mă despărți de el și pentru el de ași lua gândul de la mine.

În tot acest timp, Dumnezeu îmi pregătea un soț.

Cap. XXIV

" M A M Î M B O G Ă Ț I T C U U N O M ! "

Așa scriam în jurnalul meu, marți 5 iunie 1962 : "Am descoperit un om! Mam îmbogățit cu un om!" Iar mai încolo: "Mie dor de un cămin curat, frumos, alb, cu Cerul deasupra. E rău? E bine? E după voia Domnului? Nu miam găsit încă omul. Îl aștept cu ochii "ațintiți la Căpetenia desăvârșirii" mele. Îl aștept cu genunchii plecați smeriți la pământ".

Nu cred că mă voi căsători vreodată, Olguța, mă destăinuiam eu ades. Filip tea găsit pe tine, săi fii devotată, săl cruți, săl ajuți. Nu cred însă să existe bărbați care să înțeleagă că trebuie să treacă pe planul al doilea. Să facă ei treburi casnice, pentru că soțiile ca mine nu pot.

Domnul îți va pregăti bărbatul care ți se potrivește, un bărbat sfânt.

Olguța, dacă aș întâlni omul care săL aibă pe planul întâi al vieții lui, pe Dumnezeu, cred că aș fi în stare săi spal și picioarele.

Tu roagăte Domnului, îmi recomanda Olguța cu acel deosebit "r" al ei.

Pe acel om despre care notam în jurnal lam văzut pentru prima oară la o nuntă, în Basarab. De regulă, nu mergeam la nunți. Preferam să stau în rugăciune. Dar nu era o nuntă ca oricare, ci era chiar nunta lui Paul și a trebuit să merg. Mă bucuram din tot sufletul pentru această pereche, pentru că Paul fusese un adevărat frate care veghease asupra mea, mă ajutase la botez, când fusesem ispășită că mam rătăcit, la mutatul de la spital la preventoriu, la bagaje, mă conducea la adunare și înapoi, căci seara aveam amețeli, mă ducea și mă aștepta la gară când plecam sau veneam, ba îmi mai dădea și bani. Numai Dumnezeu știe cât eram de liniștită când venea Paul. Nu ma refuzat niciodată și făcea binele cu o conștiinciozitate pe care nam întâlnit de atunci, decât foarte rar. Uneori, eu și Gabi îl catalogam ca fiind formalist. Dar cred că eram nedrepte cu el, pentru că numai Dumnezeu știa ce era în inima lui, noi naveam această cădere. Cât despre Dora, fata cu care se căsătorea, o cunoșteam de asemenea, fiind în cercul meu duhovnicesc. Ea tocmai terminase medicina.

La nunta aceea, privirea miera atrasă mereu de cineva care se tot uita la mine. Un băiat nu prea înalt, cu niște obraji bucălați, de fată, râdea la mine mereu, dinspre ușa laterală, larg deschisă, din partea unde erau așezați frații. Acest lucru mă sâcâia de obicei și mam încruntat puțin. Dar zâmbetul lui nu sa stins. Ce băiat caraghios! mam gândit. Cineva, lângă mine, mia spus că e un seminarist din anul al doilea. Eu nul mai văzusem, pesemne că era repartizat la altă adunare din București, pentru practică. La nici o săptămână, stăteam de vorbă cu el. Era din Constanța, din Biserica pastorului C. pe carel apreciau atât de mult Gabi și Lia și se numea Nicu Cucui. El mia povestit încă de la început cum sa întâlnit cu Domnul.

Se născuse în Ardeal, într-o comună pe lângă Blaj. La patru ani, a avut și prima revelație divină. Într-o dimineață sa sculat și a povestit un vis. Se făcea că în flacăra lămpii mari, cu petrol, suspendată de tavan, sa arătat Domnul Isus Hristos. A făcut un semn cu mâna către mama lui și aceasta sa suit la El în lampă și nu sa mai văzut. Cei mari sau mirat și au făcut chiar glume, ba mama a încercat să interpreteze visul și altfel:

Vezi, Niculiță? Dacă nu ești cuminte și nu masculți, Domnul Isus o să mă ia de la voi șio să rămâneți singuri. Căci mai avea un frate, de nici doi ani. Mama era tânără, avea doar douăzeci și unu de ani și nu suferise vreodată de ceva. Se ruga cu cei doi băieți ai ei șii învăța calea Domnului. Uneori cântau împreună. Până seara, sa îmbolnăvit și striga căi plesnește capul de durere. Rudele au început să foiască prin casa lor și, odată cu ele era povestit și

visul cel minunat care a făcut înconjurul comunei Cetatea de Baltă. A venit și mama soacră de la Constanța, bunica lui Nicu. Îi pune pe copii să se roage, dar inima ei sa lipit de băiatul cel mare, care nu mai voia să doarmă, decât cu capul pe pieptul ei. Deși nui sta în fire să fie tandră și duioasă, această femeie a fost cucerită de dragostea celui dintâi nepot al ei. Avea o voce puternică și frumoasă și canta, de umplea casa.

Când a venit, muribunda a rugato săi cânte. Dar cum să cânti, când casa era plină de neamurile ei, care o și boceau?

Mamă, cântămi o cântare, cântarea aia demi plăcea mie.

Care cântare, tu, Marie, că nu mai știu.

Cântarea aia cu timpul care se duce.

Și bunica a început să cânte și i sa alăturat și mama lui Nicu.

"Vezi cum în zbor se duce timpul!

Așaa trecut chiar mii de ani.

Și noi vom trece toți ca gândul

Făra lăsa urme, măcar.

Așa se duce zi ca alta,

Și toate trec în veșnicii.

În grabă vine și sfârșitul

Întregiiacestei omeniri.

Întreaga noastră zbuciumare

Cu lupte, munci și grijuri mari

Se pierd cu toaten lumea mare

A celor slabi și a celor tari.

Șiacum, de ceai venit pe lume

Șiatat de mult teai chinuit?

Ca să sfârșești în groapan care

De viermi să fii tu nimicit?"

Era o jale sfâșietoare. O femeie în pragul morții cânta pentru cei ce erau acolo, ca să se întoarcă la Dumnezeu Mântuitorul. A ingenuncheat pe pat cu puteri supraomenești și sa rugat cu glas tare, Celui ceo chemase din lumina flăcării lămpii, incredințânduI cei doi copilași, bărbatul plecat la razboi și propriul său duh. Când a sfârșit rugăciunea, a murit.

După înmormantare, bunica se gândea la plecare. Nici prin cap nui trecea să se împovăreze cu creșterea celor doi orfani. Dar băiatul cel mare a înțeles că pleacă și, în seara aceea, ultima, sa întors cu spatele și na mai vrut săși pună capul pe pieptul încăpător al bunicii. Bunica, însă, îi simțea suspinele. Cu greu la întors spre ea și copilul a trebuit săși explice starea, printre suspine:

Mama bună, matala pleci și eu ... acum, că mama so dus ..., cu cine am să mă mai rog la Domnul Isus?

Cucerită total, bunica a pus la cale o strategie, împreună cu micuțul:

Uite ce e, Niculiță, eu acuma plec. Dar tu să te rogi la Domnul Isus să te aduca la Costanța (sic!). Și eu o să mă rog acolo. Și rugăciunile noastre o să ajungă la Domnul Isus și o să vezi co să teaducă la Costanța.

Și Dumnezeu a auzit cele două rugăciuni. Băiatul ei, tatăl lui Nicu, era concentrat la Cobadin. Ea sa dus la comandant și sa rugat de el săl învoiască pe soldatul Cucui Niculae să plece acasă, că ia murit nevasta și trebuie săi aducă copilul, ca să aibă grijă de el. Comandantul sa lovit cu mâinile de cap:

De astami arde mie acum, bătrâno? Uite aici, ordin de luptă. Pornim chiar acum pe front.

Domnule comandant, acolo, la el, plânge copilul fără mamă și tată să vie aci, la mine. Dumnezeu vă va răsplăti, domnule comandant ...

Da' nunțelegi, femeia lui Dumnezeu? De unde ești mata?

De la Cetatea de Baltă, de la ...

Și eu is de peacolo. Bine, ia asta.

Și ia trântit o coală de hârtie să scrie o cerere și să prezinte motivele, în scris.

Dacă zici că ești așa credincioasă, țioajuta Ăl de Sus.

Bunica sa refugiat întrun colț și șia vărsat inima înaintea Domnului. La un moment dat, a simțit că Dumnezeu a ascultat și nu mai putea decât să mulțumească. Era plină de Duhul proslăvirii lui Dumnezeu. Întrun târziu, a auzit pe cineva, strigând:

Undei femeia ceea cu cererea ? Ți sa aprobat, mătușă, dar mii să nu fie târziu, cai noștri au plecat la gară, ia spus curierul.

Bunica na mai așteptat. A pornito întrun suflet. În față, a zărit coloana de ostași, pierzându-se în zare. Sa dat de știre de la rând la rând:

Soldatul Cucui Neculai... îl cheamă mama ...

Zvonul a ajuns la urechile soldatului căutat.

Mama? Ce caută mama aici?

Când sau întâlnit și a aflat că are permisie de trei zile, acum, când regimentul lor pleacă pe front, a hohotit în plâns:

Mamă, nu trei zile, nici două, un ceas, mamă, miar fi fost deajuns ca să scap de front.

Așa a ajuns Nicu la Constanța. Rugăciunile copilului de patru ani au pus în mișcare oștirea lui Dumnezeu care a adus biruința.

Adolescent fiind, nu voia să se mai roage cu mama bună, care se ruga interminabil. Făcea tot posibilul să scape și de mersul la Biserică, de aceea ajunsese la o învoială cu ea : dimineața la Biserica, după amiaza la meci. Uneori scăpa și la cinematograf.

În casa lor nu era radio. Sfatul popular le pusese difuzor. Întro zi, bunica la scos și la ascuns, dar firele erau acolo. Nicu a găsit o cască telefonică, pe care a conectato la firele din perete și a prins postul de radio, dar mai slab. Odată, a uitat so deconecteze, când a plecat la școală. Mama bună a intrat să caute ceva și a auzit că în cameră vorbea cineva! La început, cum nu era nimeni în cameră, sa speriat. Nu se putea dumiri de unde veneau vocile, până când a descoperit aparatul. Seara lantâmpinat:

Tulai, Nicule, am scăpat de satana mare și tu vii cu satana mică?!

La adunare mergea acum tot mai rar. Avea șaptesprezece ani și gânduri mari. Voia să dea examen de admitere la facultate, la matematică, dar bunicii nici nu voiau să audă. Ei țineau post să nu reușească. Și na reușit.

Întro zi, Dumnezeu la cercetat. Venise un credincios, bun prieten și lea povestit o intervenție miraculoasă a lui Dumnezeu, în viața sa. Inima lui Nicu a fost străpunsă de Duhul Domnului și, când au ingenuncheat să se roage, el sa simțit atât de nevrednic de a sta în fața sfințeniei lui Dumnezeu, încât sa prăbușit înaintea Lui și a început săși plângă nevrednicia. Atunci șia mărturisit păcatele, șia predat inima Domnului și a devenit un alt om. Totul era acum schimbat. Cartea cea mai iubită a devenit Biblia, iar de la adunarea Domnului na mai lipsit.

Văzându-i comportarea și râvna pentru Evanghelie, comitetul Bisericii baptiste din Constanța ia propus să studieze la Seminarul Teologic Baptist.

În ciuda aspectului său atât de copilăros, care te făcea să tendoiești că ar fi făcut armata, acest băiat era foarte profund și nu mia trebuit mult până să observ că vorbeam aceeași limbă duhovnicească. Nu era meșter în a cuceri fete, numi recita poezii, nu căuta să mă impresioneze prin artificii. Sa trezit spunându-mi:

Dacă Domnul ne va face harul să fie între noi mai mult decât o prietenie ...

Văzând că lua în serios posibilitatea unei căsătorii, mam simțit datoare săi povestesc despre boala mea de plămâni, care numi permitea eforturi, nici măcar pe cele normale, ale gospodăriei.

Daca ești așa de bolnavă, înseamnă că ai nevoie de un ajutor în viață, și simt că Domnul mă cheamă pe mine săți fiu acest ajutor.

Inutil să descriu ceam simțit eu auzind această făgăduință. El a insistat să stăm înaintea Domnului cu problema unirii noastre, pentru ca Domnul să lucreze, iar nu noi.

Nicu Cucui era exact contrariul idealului meu personal, de bărbat cu care să mă căsătoresc. Nu era nici înalt, nici voinic, nici grav și nici cel puțin

mai mare decât mine. Eram deo seamă, eu având chiar câteva luni în plus față de el. Iam spus odată că asta e cea mai importantă piedică.

De ce? Unde scrie că băiatul trebuie să fie mai în vârstă decât fata?

În Biblie, am răspuns eu, fără să mă gândesc prea bine.

Unde anume, că eu numi amintesc.

Numi aminteam nici eu, dar deodată miam dat seama:

Păi întâi a fost creat Adam și apoi Eva, deci el era mai mare.

Am râs amândoi cu poftă.

Nu nea trebuit mult până să constatăm că aveam aceeași perspectivă asupra Bibliei, a vieții veșnice, că aveam aceleași preferințe, că ne plăceau aceiași autori. Și pentru el, "Mizerabilii" lui Hugo era o carte de căpătâi. Și el pune pe primul plan voia lui Dumnezeu.

Așa am plecat la preventoriu, la Sân Petru, să mă refac, după examene. Pe 2 iulie eram acolo. Iam regăsit pe cei cărora le vestisem Cuvântul Domnului și am reluat părtașia cu ei, fie pe munte, fie la Brașov. Speram să vină și Ani, dar ea mia scris că nu poate veni la munte, căci are nevoie de mare, pentru oasele ei.

Au început să mă invadeze scrisorile de la Nicu. Îmi scria în fiecare zi câte una, prin care făcea o punte nu numai între inimile noastre, dar și între munte și mare, pentru că eu auzeam vuietul valurilor mării, citind scrisorile din Constanța, iar el vedea pe plaja undemi scria, lungit pe nisip, umbrindul coroanele brazilor de aici. El nu fusese la munte. Eu nu fusesem la mare. Dar, prin scrisorile noastre, ne făceam cadou unul altuia ce nu avuseserăm încă.

De ce miai scris zilnic? lam întrebat, când neam întâlnit.

Trebuia să stau de vorbă cu tine în fiecare zi.

În vara aceea, am început să mă simt rău la munte. Nu doar epuizarea de după examene, dar un rău mai adânc. Nu puteam sta în picioare, nu puteam umbla și asta mă făcea apatică. Era ca și când muntele îmi făcea rău. Mi se părea straniu, pentru că aerul de munte făcea parte din cura pentru vindecarea plămânilor mei care încă primeau insuflații cu aer. Nici doctorul de la preventoriu nu a înțeles ce poate fi, de aceea, la cererea mea, mia făcut, pe 18 iulie, externarea. După doar două săptămâni.

Totul a fost făcut în grabă, de parcă Domnul însuși mar fi scos de acolo. Oricât mam grăbit, am ajuns în sat, condusă de colegii care miau cărat bagajele, cu un sfert de oră după ora plecării autobuzului de Brașov. Dar în stație era lume multă, căci mașina nici măcar nu sosise. Totul a mers de minune. Am ajuns la gară la timp, am găsit loc în tren, am ajuns la București. Filip și Olgațu mau primit cu mare dragoste, am înnoptat la ei, după ce am fost împreună la sora Binția. În ziua următoare am trecut și pe la preventoriu. Acolo am întâlnit pe Nina care doar ce sosise, spunându-mi că, la câteva ore după plecarea mea precipitată, sosise la preventoriu Aurelian, colegul meu de grupă. Am izbucnit într-o laudă spontană la adresa Domnului care îngăduise acel rău, ca să mă scape de un nou conflict cu acest băiat care nu se putea resemna.

Dar înainte de a pleca la Brăila, îi trimisesem lui Nicu o scrisoare senină despre starea mea fizică proastă, oarecum și pentru ca săși ia gândul de la o fată bolnavă. El, însă, la primirea scrisorii mele, a intrat în camera bună, unde nu intrau decât musafirii, a ingenuncheat înaintea patului și a întins scrisoarea înaintea Domnului, de parcă Iar fi spus: "Citește, Doamne!" A stat astfel înaintea Lui, ca altădată Ezechia, la năvălirea lui Sanherib (II Imp. 19: 14 ...). Apoi, La pus pe Dumnezeu la încercare, rugându-l ca, dacă e după voia Lui să se căsătorească cu mine, să mă vindece.

El a păstrat scrisoarea aceea, așa cum lea pastrat și pe celelalte. Iată un fragment: "Eu mă apropiu de veșnicie. Am în mine încredințarea aceasta că voi mai avea puțin de stat printre oameni. Și încredințarea aceasta se întărește, când văd că nici vitaminele, nici odihna, nimic și nimeni numi poate reda sănătatea pierdută. Nicu, Domnul va îngriji de tine să nu suferi prea mult pentru mine ... "

Sosită la Brăila, încet încet miam revenit, mai ales când mam văzut în mijlocul tinerilor din Biserică. Măș târziu, aveam să primesc un plic

voluminos, expediat de Nina, cu scrisorile sosite la preventoriu de la Nicu, hotărât sămi scrie zilnic, care sau adăugat primelor șapte.

Cap. XXV

" L A B I N E Ș I L A R Ă U "

Prin scrisori ne înțelegeam de minune. Nu aveam divergențe. Dar când neam întâlnit, câteva zile mai târziu la Brăila, am descoperit lucruri în care nu ne potriveam. Sărea de la una la alta, trecea cu mare ușurință peste lucrurile generatoare de conflicte și, în general, îmi părea că e profitor. Pur și simplu, imaginea din fotografie nu semăna deloc cu cea reală și mă gândeam că mam pripit deschizându-mi inima în fața acestui copilandru. Stăteam înaintea Domnului, așteptând dezlegarea de tot ce mă reținea față de Nicu.

Când ceva numi convenea, eu obișnuiam să tac și trăgeam podul. Orice ar fi spus celălalt, nu mai ajungea până la mine. Eu eram în fortăreața mea. Așa se întâmpla și în zilele acelea. În timp ce el era liber, eu nu eram. Nu mă putea ajuta certitudinea lui ca voia Domnului e să ne căsătorim. Mie îmi trebuia propria mea certitudine. Încă nui spuseseam acel "da" fără recurs. Întro zi, adunarea tineretului a fost la mine. Mi sa părut că Nicu se impunea acestora, ca și când ar fi avut asupra lor o autoritate spirituală deosebită. Am simțit căl judec fără să am dreptate, pentru că el era sincer în această atitudine. El era în Brăila, voia să ne întâlnim și dimineața și după amiaza, iar eu nu mai știam ce să le spun mamei și sorei mele, căci, deși aveam douăzeci și trei de ani, nu plecam în oraș fără să le cer voie. În plus, nu aveam această dezlegare să ies cu el. El nu mai vorbise cu vreo fată și nu știa să se poarte, iar acest lucru era încă o piedică.

Am venit cu toată seriozitatea înaintea Domnului și iam spus:

Doamne, aș vrea și naș vrea ca băiatul acesta sămi fie soț. Dar dacă Tu ești de acord cu această căsătorie, îti cer un semn: Fă ca azi, la întâlnirea cu Nicu, chiar mama sau Mioara să mă trimită în oraș.

Și în acea zi memorabilă, de miercuri 8 august 1962, când a venit de la serviciu, sora mea mia spus de cum a intrat pe poartă, să mă duc în oraș și săi cumpăr ceva care nu sa găsit multă vreme. Mă zorea să plec mai repede, ca nu cumva să se termine produsul acela de care avea nevoie. Aceasta a fost și ziua eliberării mele de orice reținere de a mă întâlni cu el.

Trebuia să merg la Constanța, pentru logodnă. Bineînțeles că nu puteam săi spun mamei mele că mă căsătoresc cu un seminarist, viitor pastor, când mama nu visa pentru mine, decât un doctor. Nici sorei mele nui puteam spune. Doar Domnului. Eu primisem certitudinea că Nicu este cel ales de Domnul pentru mine, dar mama nu putea primi așa ceva și aș fi stricat totul. Am început să mă rog să pot ajunge la Constanța. Iam scris pastorului C., de acolo sămi pregătească un loc de găzduire, iar acum toate speranțele mele de răspunsul acestuia se legau. Nicu plecase la Iași, unde era repartizat pentru practică, dar după o săptămână urma să vină să mă ia ca să plecam împreună la Constanța. Sora mea îmi lucra deja un costum de plajă drăguț, știind că merg la mare, cu niște tineri credincioși. Dar scrisoarea întârzia.

Nicu a venit într-o joi, a doua zi urmând să plecăm. Scrisoarea de la pastor, însă, nu sosise, eu nu puteam merge chiar așa, și în plus, nu aveam curaj săi spun mamei că plec mâine. Orele treceau. Era unsprezece noaptea, a doua zi la zece aveam tren, iar eu încă nui cerusem voie mamei. Intrasem într-o mare tulburare: dacă nu iam spus până acum, cum săi spun la miezul nopții că plec? Când ea sa dus sa încuie poarta, Lam implorat pe Dumnezeu:

Doamne, dămi putere! Dacă no fac acum, mâine e târziu.

Mama a încuiat și ușa de la marchiză și a intrat în cameră să se culce. Era obosită și, când era astfel, era încruntată. Dar ...acum, ori niciodată!

Mămică ...

Cei?

Măine vreau și eu să plec la Constanța ...
Păi, parcă ziceai că depinde de o scrisoare.
A venit cineva de la Constanța și ...
Bine, dute ! Dar să știi că nam bani. Îți dau 40 de lei.
Inima mea dădea peste ea.

În noaptea aceea nam putut adormi, așa cum totdeauna adorm greu înaintea plecărilor din localitate. Am văzut cum apunea luna, cum sa întunecat totul, întrun mod complet, înainte de a se ivi zorii. Dispăruse orice stea. Dar apoi, o dără de culoare, vagă de tot, ca o părere, sa ivit în noaptea totală. Era ca o dără de albastru marin pe un fond negru. Se simțea o încordare în Firea nemărginită, sus și jos. Nu se auzea nimic, nu se distingea nimic, totul era intuitiv. Această ezitare a durat câteva minute, poate, după care noaptea șia retras, una câte una, ostile, mai întâi pe cele de la linia orizontului, apoi pe cele din tăria cerului. Albastrul întunecat a început săși degradeze tușa de culoare către albastru de cobalt, apoi către albastru de mangan și, deodată, a început ciripitul a zeci și zeci de păsărele care proslăveau nașterea zilei din noapte, mai înainte de a o fi văzut la chip. De unde venea imnul? Din experiență? Din intuiție? Din credință? Pentru mine, păsărelele însemnau încrederea în biruința luminii mai înainte de a se fi arătat în tăria cerului. Încetîncet, culorile dimineții sau împletit cu cele ale soarelui careși trimitea solii roșii pe cerul înalt, săl aprindă.

Lam proslăvit și eu pe Domnul și am recitat, la fereastra deschisa în răcoarea dimineții:

"Cerurile spun slava lui Dumnezeu și întinderea lor vestește lucrarea mâinilor Lui. O zi istorisește alteia acest lucru, o noapte dă de știre alteia despre El. Și aceasta, fără vorbe, fără cuvinte al căror sunet să fie auzit: dar răsunsetul lor străbate tot pământul, și glasul lor merge până la marginile lumii. În ceruri, El a întins un cort soarelui. Și soarele, ca un mire care iese din odaia lui de nuntă, se aruncă în drumul lui, cu bucuria unui viteaz: răsare la un capăt al cerurilor și își isprăvește drumul la celălalt capăt; nimic nu se ascunde de căldura lui". (Ps. 19).

Mam închinat înaintea Celui cemi purtase de grijă până aici. Apoi mam rugat pentru călătoria caremi stătea înainte. Și pentru pasul pe care urma să-l fac. Aici îmi era cel mai teamă, din pricina firii mele așa de sensibile. Dar mam încredințat în mâna Celui care își binecuvântează copiii "la plecare și la venire, de acum și pânăn veac." Mă simțeam Rebeca pornind la drum, în întâmpinarea mirelui.

Apoi am deschis Biblia pe patul înaintea căruia eram îngenuncheată. Se luminase suficient, încât să văd să citesc. Textul la care era deschisă Biblia mea pe pat mia confirmat o dată în plus că alegerea mea era după voia lui Dumnezeu. Era la Geneza 24, despre căsătoria lui Isaac. Versetul care mia atras în mod deosebit atenția era răspunsul dat Rebecăi de către frații săi: "De la Domnul vine lucrul acesta; noi nuți putem spune nici rău, nici bine." (v. 50)

Am plecat cu o încredere fericită la Constanța. Mergeam pentru prima oară la mare. Dar în tren ne cam îngrijoram, neștiind dacă aveam unde să stau. Știam că Dumnezeu a înmuiat inima mamei să mă lase să plec, fără să mă întrebe prea multe; știam că El îmi pusese înainte, încă din zori, cuvântul din Geneza. Dar îmi era greu să stau chiar cu totul liniștită, când plecam în necunoscut, cu un băiat, chiar și credincios. Șiatunci, neam amintit de rugăciunea lui Samson după o mare victorie asupra filistenilor. Din textul acesta vorbise Nicu la Brăila, cu nici două săptămâni în urmă. După acea mare biruință, lui Samson ia fost sete. Dar nu era nici un izvor pe acolo, ci doar un loc stâncos. Și el sa rugat Dumnezeului lui Israel, astfel: "Tu ai îngăduit prin mâna robului Tău această mare izbăvire; și acum să mor de sete și să cad în mâinile acestor netăiați împrejur?" Era lipsit de sens ca Dumnezeu săi fi dat o mare biruință, după care unsul Său să moară în mod stupid: nu ca un erou al lui Dumnezeu, ci de sete! Și Dumnezeu a despicat stânca și ia dat apă, înviorându-i duhul. (Judec. 15: 18). Sosise timpul de a pune în practică ceea ce sufletește ne zidise. Așa că am luat acest pasaj biblic ca pe o făgăduință și neam sprijinit

pe ea.

Ajunși la Constanța, Nicu ma lăsat la bunicii lui și sa dus la pastor acasă, să vadă ce a făcut pentru cazarea mea. Nici nu se urcase bine în troleu, când se auzi strigat, de nimeni altcineva, decât de către cel căutat:

Ce faci? Ești "solo"?

Uimit, Nicu ia spus că tocmai la el se ducea, ca săl întrebe ce a făcut cu camera. Acesta sa mirat că nam primit scrisoarea pe care mio trimisese de o săptămână și prin care îmi comunica să vin, că am unde sta. Domnul făcuse să întârzie scrisoarea ca să învăț să umblu prin credință. Trebuia ca încă de la începutul vieții noastre în doi să învățăm să mergem prin credință. Această întâmplare mia consolidat încrederea că Nicu era cel ales de Domnul.

Familia la care am stat era deosebită. Cu fratele Isaia G. mam împrietenit imediat, povestindumi lucruri minunate despre revelarea lui Dumnezeu în viața sa. Ce fericire să le găsesc la Constanța pe cele mai bune prietene ale mele, Lia și sora ei din Galați! Am aranjat să mergem la plajă împreună. Ușor de spus, greu de făcut. Mam întâlnit cu ele la Cazino, dar când lam văzut pe Nicu, am înmărmurit. Cum să stau așa, în costum de plajă, chiar dacă unul intreg? Eu avusesem complexe o viață și chiar dacă nu leaș fi avut, tot nu puteam să mă arăt așa. Dar Nicu a venit la mine plin de naturalețe, ma făcut să mă ridic în picioare și ma dus în mare. Eu nu mai văzusem marea decât în filme. Sa dus ca o săgeată spre larg, dar sa întors, să mă învețe să înot. Cum sora mea îmi împuiase capul cu povești despre înecați, am fost atât de crispată, că nu mă puteam ține deasupra apei. A doua zi na mai fost atât de rău. Erau valuri line, străvezii iar eu mă bucuram de răcoarea și de culoarea mării șiL proslăveam pe Dumnezeu, pentru creația Sa.

Pe 28 august 1962 a fost logodna noastră.

În ajun, seara, simțeam nevoia să rămân singură și să mă rog. Nu rezistam să fiu mereu printre oameni, să vorbesc, să ascult, fără să mă și încarc prin rugăciune. Când neam despărțit, seara, ca să mă duc la gazda mea, îmi doream să fiu singură în toată casa. Când am văzut casa cuprinsă de întuneric, miam dat seama că dorința mia fost împlinită. Pur și simplu, am stat înaintea porții și Iam mulțumit Domnului. Apoi am pus mâna pe clanță. Dar poarta era încuiată. Nu se deschidea nicidecum. Dacă ar fi fost Nicu aici, ar fi sărit gardul. Știam că e un zăvor pe dinăuntrul porții, dar nici o lumină nu era aprinsă pe stradă. Mam oprit din orice încercare, ca să mă gândesc. Era illogic: sămi doresc singurătatea, so am, săI mulțumesc lui Dumnezeu, pentru ca apoi să fiu ținută în afara binecuvântării! Nu se poate, mam îmbărbătat singură. E o încercare a credinței mele. Am pus din nou mâna pe clanță și deodată miam simțito alunecând ușor, împreună cu zăvorul care se trăgea parcă singur. Poarta sa deschis. Am fost atât de fericită, încât mam predat o dată în plus în mâna atotputernică a Dumnezeului meu. Eram ca Petru căruia, când ia deschis Îngerul Domnului poarta închisorii, credea că visează.

Logodna noastră a fost o binecuvântare și pentru cei invitați, nu numai pentru noi. Încă de la plecarea de acasă, noi am fost binecuvântați prin felul în care ne purtase Domnul de grijă. Tot ce trebuia cumpărat sa găsit, iar pregătirea deosebită a unor feluri de mâncare, a făcuto un unchi deal lui Nicu, sosit atunci la mare, tocmai din Ardeal, pentru plajă. Era un artist în arta culinară. Toate, în amănunt, erau binecuvântate. Doar verighete nu aveam, deși ne doream foarte mult. Dar fratele Ștefanică nea logodit și fără verighete.

Cunoscândul pe pastorul din Constanța, am învățat de la el, pentru toată viața, logica credinței. Punctul de plecare pentru această teorie a lui era în Ieremia 2: 2 aL urma pe Dumnezeu în cele mai nefavorabile împrejurări. Maria, sora lui Moise, a cântat, sublinia acest pastor, după desplicarea Mării Roșii, după ce a văzut. Dumnezeu Sar fi bucurat so audă cântând înainte de a o vedea desplicată. Domnul la muștrat pe Toma, că I sa închinat după ce La văzut. De preferat era să fi crezut, fără bază materială. "Ferice de cei ce nau văzut și au crezut!" Credința mută munții oricăror împrejurări nefavorabile.

Iată, noi ne logodiserăm, Dumnezeu era cu noi, dar nici unul din noi nu avea cu ce întreține o familie, fiecărre locuiam la cămin și mai aveam de

învățat, încă doi ani, fiecare. Temelia noastră era credința în Dumnezeu.

Aceasta ma ajutat foarte mult, căci am avut necazuri cu un examen, la limba română contemporană, caremi fusese echivalat, dar la care noii colegi dădusera și un colocviu în plus. Am apucat prin credință binecuvantarea că voi fi în anul al patrulea și, în urma unui consiliu care a întrunit catedra respectivă, sa hotărât sămi fie echivalat și colocviul. Așa am trecut în anul următor, al patrulea, grupa 401.

Fratele Țunea nea felicitat și a fost binevoitor față de noi, recomandându-ne să nu lungim prea mult logodna. El avea să se zbată mult să ne găsească o cameră, fie și la seminar și ne arăta o dragoste părintească, deși nu era cu mult mai în vârstă decât noi.

Bani nu aveam mai niciodată. Ca student la seminarul baptist, lui Nicu nu i se asigura decât cazarea și mâncarea, banii de buzunar nefiind puși la socoteală. Mai primea uneori ceva bani, pentru tramvai, de pe la bisericile unde predica, altelei de la unii credincioși. În rest, nici o altă sursă. Și atunci, de unde bucuria aceea a lui, care parcă dădea pe dinafară? Se mulțumea cu minimumul necesar existenței și mi spunea că, dacă Domnul ar ști că lui îi trebuie bani mai mulți, iar da. Dar Domnului îi place ca el să depindă în totalitate de Dumnezeu. Și totuși, mereu venea cu câte ceva la întâlnirea cu mine, chiar dacă era un Mentosan luat cu ultimii bani, urmând să se întoarcă la seminarul din strada Berzei, pe jos. Preventoriul fiind sub ocrotirea Ministerului Sănătății și deci gratuit, cum stăteam la preventoriu, eu luam bursă întreagă în mână 315 lei. Auzisem că nu era legal să iau acești bani, totuși nam întreprins nimic spre a mă asigura că pot beneficia de bursă.

După logodnă, Nicu sa angajat să lucreze cu o echipă de zidari, ca să cumpărăm verighete. Când iam avut, însă, mie mi sa imputat restituirea bursei pe cinci luni, așa că toată truda lui Nicu a fost zadarnică. Bani pentru verighete sau vărsat în bugetul Ministerului Sănătății sau al Învățământului. Noroc că mama îmi trimitea lunar 150 de lei, bani rezultați pe închirierea unei biete cămăruțe.

Frații și surorile mă iubeau nespus. Era o soră din Biserica din Basarab, a cărei vorbire era greu de înțeles, sora Ioana Chircu, bătrână, slăbuță, care lucra ca femeie de serviciu la Institutul Agronomic. Era atât de iubitoare! Ma rugat într-o duminică sămi fac puțin timp pentru ea, în cursul săptămânii care urma. Eram convinsă că vrea un sfat în vreo problemă. Mai devreme de miercuri, 17 octombrie, când nu aveam seminarii, nu puteam. Mam dus la adunare, am urcat în "camera de sus" și, până să vină sora, am stat în părtășie cu Domnul. Am deschis Biblia la cartea lui Isaia. Capitolul 48 era un adevarat rechizitoriu pe care il facea Domnul poporului Său care vedea împlininduse prorociile anunțate cu mult înainte și cu toate acestea nu voia să se întoarcă la El. Așa că Dumnezeu ajunge la un fel de compromis, când declară: "Din dragoste pentru Mine, din dragoste pentru Mine vreau să lucrez. Căci cum ar putea fi hulit Numele Meu? Nu voi da altuia slava Mea." (48: 11) Era vechea problemă a idolatriei. Și din nou, răbdător, Dumnezeu reîncepe săi învețe cele dintâi adevăruri despre Sine. (48: 12-19) În încheierea capitolului se afla o făgăduință pe care eu am luato ca pentru mine: "Și nu vor suferi de sete în pustia în carei va duce: ci va face să curgă pentru ei apă din stâncă, va despica stâncă și va curge apa." Cu exact două luni în urmă, în trenul care mă ducea spre Constanța, pentru a mă logodi cu Nicu, Domnul îmi vorbise despre despizarea stâncii în fața mea, cum o făcuse pentru Samson și împlinise totul pentru mine.

Cum rămăsesem iarăși fără bani, mam rugat:

Doamne, despică stâncă iarăși și scoate apă pentru mine!

Sora Ioana venise sămi dea o sută de lei pensia ei pe o lună întreagă, din dragoste pentru mine, ca să ne luăm verighete.

Sora Ioana, iam spus, dacă nu maș fi rugat chiar aici și chiar acum sămi dea Domnul bani, nu iaș primi, dar știu că banii sunt de la El. De aceea îi primesc în Numele Sau și fie ca El să vă răsplătească mult mai mult!

Când, căsătoriți fiind, am vizitat-o, pe strada Magheru, la un bloc, la

etajul al șaselea, am rămas încremeniți: toată mobila ei din camera aceea de un metru și jumătate pe doi, camera servitoarei de odinioară, consta întrun pat de fier, cu saltea de paie peste care era întinsă o pătură cazonă, ruptă. Nici măcar un șifonier nu avea. La uimirea noastră, ea nea răspuns, în limba ei greoaie:

Cemi trebuie mai mult? Nui aici țara mea!

Și mi sa părut că Domnul era lângă noi, dându-ne de exemplu pe sora, ca odinioară ucenicilor, pe văduva cea săracă, cu cei doi bănuți ai ei.

Dar o piedică greu de surmontat se ivise. Era vorba de sănătatea mea. Miam făcut analizele, iar I D R ul cu tuberculină a ieșit atât de mare, încât mi sau umflat mâinile. Am fost din nou internată la Spitalul Studentesc. Doctorul DinuCranguri a chemat un fotograf sămi fotografieze mâinile, atât erau de ieșite din comun. Și eu, care încetasem pneumotoraxul în 15 iunie, anul acela! Doctorul mia făcut radiografii, tomografii pulmonare, nu era nimic la plămâni. Urma să mai suport o dată îngrozitoarea bronhoscopie! De toate făcusem în viață : radioscopii, tomografii, perfuzii, insuflații, extracții de măsele, irigoscopie. Dar bronhoscopia mă îngrozea, pentru că miera atât de greu să suport anestezia căilor respiratorii! Simțeam că mor sufocată.

Dumnezeu, însă, ma asigurat că e vorba de o încercare, pentru ami consolida credința. Am primit din partea Domnului, într-o rugăciune deosebită, încurajare după încurajare. Dar textul care mia dat tărie a fost din Isaia 33: 1821: "Inima ta își va aduce aminte de groaza trecută și vei zice: ~Unde este logofătul? Unde este vistiernicul? Unde este cel ce veghea asupra turnurilor? ~...Ochii tăi vor vedea Ierusalimul ca locuință liniștită, ca un cort care nu va mai fi mutat, ai cărui țărushi nu vor mai fi scoși niciodată și ale cărui funii nu vor mai fi dezlegate. Da, acolo Dumnezeu este cu adevărat minunat pentru noi".

Eu mă țineam de aceste făgăduințe peste care sufla uraganul eventualei mele reîmbolnăviri. Procesul pulmonar se reactivase de prea multe ori la mine, ca să nu mă tem. Eram, practic, pățită. Dar atunci nu aveam un Mântuitor. Așa că mă agățam de făgăduințele din Isaia, ca și cum mi sar fi adresat expres mie.

Bronhoscopia a fost așa cum mam temut. Atâta, doar, că lângă mine a stat logodnicul meu, care șiar fi dat bucuros din sănătatea lui, ca să nu sufăr atât. Iar eu eram recunoscătoare Domnului că voi avea un soț sănătos, ai cărui umeri să poată duce povara căminului nostru.

Bronhoscopia a fost prețul pe care trebuia săl plătesc pentru a afla că eram sănătoasă, după promisiunea Domnului. Doctorul DinuCranguri nu știa ce să mai creadă, cu toate acestea mia dat adevărul pentru ami scoate certificatul prenupțial, atrăgându-mi atenția să nu fac eforturi, să țin zilnic cura de odihnă la orizontală și, mai ales, să nu nasc.

Iar acum, când scriu, "inima mea își aduce aminte de groaza trecută".

Nicu a primit o scrisoare de acasă, de la bunici, în care scria că sa anunțat în Biserica din Constanța că nunta noastră se va oficia pe 25 noiembrie, iar noi nici nu depuseserăm actele. Când mam dus sămi scot certificatul prenupțial, se închisese. A doua zi, însă, toate neau mers din plin.

Mam întâlnit cu un cunoscut, domnul Mitroi el mă cunoștea, căci lucrase la preventoriu și, întrebându-mă ce mai fac, iam spus că mă căsătoresc, dar că mă și grăbesc, pentru că deja cununia era anunțată pentru 25 noiembrie și noi, în 14 noiembrie, nici măcar nu depuseserăm actele la Starea civilă.

O, dar pot eu să vă ajut, a exclamat el, amabil. Eu am lucrat la Sfatul Popular, raionul "30 Decembrie". Ducețivă chiar azi, întrebați de "tovarășa Nina" și o să vă servească. Ba nu, nu așa, am să vin chiar eu acolo, la ora la care veniți și dumneavoastră, fac tot posibilul.

Am aranjat să vin acolo cu Nicu, la ora cinci și jumătate. Apoi mam dus la el la seminar, ca să mergem să depunem actele. Dar el nu le legalizase. Mam supărat așa de tare, că am plecat, aruncându-i fără milă:

Dacă nici atâta lucru nu teai pr@eput să faci, ceo să mă fac cu tine o

viață, că tu nu te descurci în nimic! Să fim realiști, cred că am greșit când mam logodit cu tine.

El stătea vinovat înaintea mea și tăcea, așa că eu am luato spre șosea, să ajung la preventoriu. Degeaba îl mai încurcam și pe domnul Mitroi. Dar ceo să zică de mine? Eram foarte nervoasă și plină de gânduri contradictorii, când am simțit că cineva mergea lângă mine: era Nicu. Nu voiam să cedez și să vorbesc cu el, pentru că situația era fără soluție. Degeaba am mai fi mers la Sfatul Popular!

Nu leam putut legaliza pentru că nu miau ajuns banii ... sa justificat el. Eu aveam trei lei și cincizeci de bani și mi trebuiau cinci.

Și eu cum să dau ochii cu domnul acela care sa oferit să ne ajute?

Hai să mergem până acolo, dacă tot a spus că vine acolo.

De ce să merg, dacă navem ce ne trebuie?

Ei, poate ... cine știe ... ?

Cu aceste "argumente" ale lui, am plecat totuși. Dar fără încredere. "Tovarășa" Nina a fost deosebit de binevoitoare cu noi. Nea primit copiile după certificate și nelegalizate. Și supărarea mi sa topit ca prin farmec. Nui deloc descurcăreț, dar e credincios, lam iertat eu.

Dar o altă piedică, chiar insurmontabilă sa ivit: nu ne puteam căsători în București, pentru că Nicu nu avea viza de flotant.

Dacă ați găsi pe cineva să vă ia în spațiu, dar repede, că noi la șapte închidem ... se îngrijora "tovarășa" Nina. Dar însuși domnul Mitroi a găsit soluția: a mers cu noi la miliție și, în douăzeci de minute, la luat pe Nicu, pe care nul mai văzuse până atunci, în spațiul său locativ. Abia acum am înțeles că Dumnezeu lucruse la inima celui contabil, să vină la Sfat, ca să aibă soțul meu pe buletin, viza de flotant, în București.

Când am ajuns cu toate actele, la ghișeu a căzut și ultima redută: problema numelui de familie. Eu nu voiam să mil schimb, pentru că nu voiam să spun la facultate că mam căsătorit, Nicu fiind la seminarul baptist. Când să deschid gura să spun, totuși, "Cucui", Nicu mia luato înainte, spunând tare, spre uimirea mea: "Topciu". A fost un gest ce ma făcut să mă rușinez căl bănuiam de orgoliu și să cred în dragostea lui profundă pentru mine.

Am depus actele pe 14 noiembrie și am scos certificatul de căsătorie pe 22 noiembrie 1962.

Era o zi însorită, ca de primăvară. Martora mea fusese Nina. Purtam o rochie roșie, de stofă de lână fină, peste care îmbrăcasem pardesiul meu de culoarea florilor de liliac, cumpărat din banii de bursă. Eram încălțată cu pantofii mei Guban, gri stins. Nicu purta un balonzaid bej peste costum și, nelipsita bască. Așa ne țin minte cele câteva fotografii.

Dar greul abia acum începea. Sosiserăm vineri, 23 noiembrie, la prânz și doar o zi era la mijloc pentru ami cumpăra cele necesare. Nicu nu avea un costum bun, eu nu aveam rochie de mireasă, voal și celelalte. Bunicii lui scosese de la CEC banii economisiți pentru nepotul lor care lea fost ca un fiu, dar nam găsit cemi trebuia.

Eu nu voiam să mă îmbrac în tradiționala rochie de mireasă, ci doar cu un compleu alb sau crem cu fustă plisată și o pălărie la fel, cu voaletă. Dar nimic nu mi sa potrivit. Iar în ajunul nunții am plâns, când miam dat seama că mama nu va veni la nuntă. Eu îi scrisesem din timp, dar nu mia putut ierta așa ușor alegerea. Sperase mereu că voi reveni la religia strămoșească, or căsătoria mea cu un viitor pastor baptist îi alunga și cea din urmă speranță. Eram amărâtă și de protocolul pe care trebuia săl respectăm, cu nunta. Însă o fată pe care o cunoșteam din Ploiești și care se căsătorise cu câteva luni înainte, în Constanța mia împrumutat rochia ei de mireasă și câteva accesorii, iar soțul ei ia împrumutat soțului meu costumul lui de ginere, care, însă, îi venea scurt la mâneci și la picioare. Bunicul a împrumutat de la un vaporean un voal splendid care, însă, avea să declanșeze o tragedie de proporții, când a fost sfâșiat în mașină, din nebagare de seamă, chiar de bătrân.

În dimineața acelei zile am umblat o mulțime după buchetul de mireasă. A fost prima oară când lipseam de la ~~S~~serviciul de închinare. Ba nu, eu mai

lipsisem odată, când fusesem amendată pentru traversare neregulamentară. Mă convocase la miliție într-o dimineață de duminică. Am stat acolo ca pe ace. Când, pe la unsprezece, am fost liberă, nu știam cum să ajung mai repede la adunare. Am ajuns spre încheiere, dar pentru prima oară miam dat atunci seama ce har e să poți participa la adunări de închinăciune reală către Dumnezeu cel viu și adevărat!

La florariile din centrul Constanței, ni se spunea că așa ceva se comandă cu zece zile mai devreme. Totuși, cuiva i sa făcut milă de nepriceperea noastră și mia încropit un buchet de mireasă din garoafe albe, cu brad. Întorcându-ne spre casă cu valorosul trofeu, Nicu sa gândit în troleibuz să citim ceva din Biblie. Aceasta sa deschis la Proverbe, capitolul cincisprezece. El a citit așa ca săl aud, uiminduse, ca în fața unei profeții:

"Izvorul tău să fie binecuvântat și bucură-te de nevasta tinereții tale, Cerboaică iubită, căprioară plăcută, fii îmbătat tot timpul de drăgălășiile ei, fii îndrăgostit necurmat de dragostea ei! Și pentru ce, fiule, ai fi îndrăgostit de o străină și ai îmbrățișa sânul unei necunoscute?" (1520)

Da, Dumnezeu ne făcea atenți, ne profetea viitorul, căci la o lună după nunta noastră, Biserica avea să fie lovită de un puternic cutremur: descoperirea faptului că pastorul mai avea o soție, conform ideii sale de poligamie. Noi lam apărât și am fost și noi excluși și îndepărtați din lucrarea pentru Dumnezeu. Mai târziu, Nicu a fost exmatriculat din seminar. Tot ce făcuse Dumnezeu pentru noi se năruise prin simplul nostru atașament față de acest pastor pe care îl socoteam prea spiritual pentru o asemenea Biserică.

Dar în ziua aceea, de 25 noiembrie 1962, o zi însorită, nu ne stătea gândul prea mult la așa ceva. Noi ne gândeam că obținuserăm buchetul, că aveam să stăm în fața Bisericii, eu în rochia de mireasă, el în costumul negru al lui Onica, un pic cam scurt, precum ne păstrează fotografia, că aveam să încheiem un legământ în doi, cu Dumnezeu. Și am stat acolo, pe cele două scaune decorate cu flori, în fața Bisericii și a lui Dumnezeu și am primit binecuvântarea pentru noua noastră viață.

Iar din toată prorocia, Nicu a reținut doar că trebuie să se bucure de "nevasta tinereții" lui, ceea ce făcea din plin.

C E I D I N T Â I P A Ş I Î M P R E U N Ă

"Voiajul nostru de nuntă" a fost o săptămână acasă, adică în aceeași casă cu bunicii, noi în odaia cea bună, ei în "sală", odaia în care se intra de afară. Nunta a avut loc aproape de decembrie și nu era chiar atât de ușor să dormi într-o cameră de 2530 metri pătrați, fără foc. Bătrânii lăseau ușa dintre camere deschisă, făcând un singur foc, deoarece nu era sobă în camera noastră, așa că în sală era o caldură insuportabilă, iar în odaia noastră, un frig suportabil până la o bucată din noapte. Când, mai târziu, veneam pentru treipatru zile, la Constanța, soțul meu se ducea să încâlzească patul și, după vreun sfert de oră, veneam și eu. Când aprindeam lumina, vedeam sticlind pereții, de gheață. Dormeam cu pulovere, căciuli și cu șosete groase, de lână și tot tremuram. Și totuși, cât eram de fericiți! Trăiam din plin fericirea de a ne aparține unul celuilalt.

Dar a trebuit să ne întoarcem la București, să ne continuăm studiile, eu rămânând să locuiesc la preventoriu, iar el, la seminar. Pastorul din Basarab, fratele Țunea, a dus tratative cu directorul de la seminar, ca să ne dea o cameră, să stau și eu cu el. În principiu, acesta a fost de acord, dar practic, nu se putea să stau acolo, o soție tânără, de douăzeci și trei de ani, printre atâția tineri. Așa că neam dus viața dinainte, cu întâlniri prin parc, când era vreme acceptabilă și prin cofetării, când era vreme rea. Așa neam cheltuit toți banii de la nuntă, care nici nu fuseseră prea mulți, nici 1500 de lei.

Bucătăreasa de la seminar nea spus de o cameră, undeva, la periferie, pe strada Baba Novac. Dar când am fost so vedem, nea deprimat total. Era aproape o colibă, cu pământ pe jos, cu un pat din scânduri de trunchi și cu o sobă de pământ. Ne doream să fim împreună, dar nici chiar așa.

Însă excluderea din Biserică avea să atragă după sine exmatricularea din seminar și plecarea lui Nicu la Constanța. Așa că mă duceam eu la el, cam la două săptămâni și, când îl biruia dorul, venea el la București. Aveam cu el o deplină părtășie duhovnicească, împărtășindumi tot cei dăruia Domnul ca hrană pentru suflet. De fapt, aceasta fusese și rațiunea pentru care ne căsătoriserăm să lucrăm cu forțe unite pentru Împărăția lui Dumnezeu. Când ne trezeam alături, începeam ziua prin a ne ruga împreună și a cerceta Sfânta Scriptură și totul mergea minunat în viața noastră. Credeam că nu mai avem nevoie de adunarea Domnului, că El ne este deajuns.

Apoi neam trezit în fața unui zid. Nu mai mergeam la adunare, nu mai mergeam în lucrare, nu vizitam pe nimeni și nu ne vizita nimeni. Ne aveam doar unul pe celălalt și pe pastorul nostru repudiat de Biserică. Nicu șia găsit un serviciu de funcționar la I.R.T.A. Seara venea cu scrisoarea scrisă de dorul după mine. Eu eram mai mult la București, căci trebuia să urmez cursurile, ca sămi termin facultatea. Am vrut să mă transfer la Institutul Pedagogic de trei ani, să pot fi alături de soțul meu, dar Nina, care făcuse acest lucru șiil regreta, ma sfătuit să am răbdare, căci cândva o sămi folosească. A fost un sfat înțelept.

Curând, miam dat seama că voi avea un copil. Nimeni nu mă formase, de când mam întors la Dumnezeu, pentru viața de căsnicie. Știam mult mai puțin despre aceasta, decât știe o adolescentă de astăzi. Adolescentă fiind, imaginea cuplului mio formasem din romane și din filme. După ce mam întors la Domnul, toate aceste probleme leam socotit deșarte și lumești. Eu contam pe Dumnezeu chiar și în cele mai mici lucruri. Astfel că noua viață am începuto cu inocență, bazându-mă pe Dumnezeu.

Dar cum aflasem că voi avea un copil, nu știam unde o săl cresc, căci avea să vină pe lume cu un an înaintea terminării studiilor. Bunicii soțului neau spus pe față că ei nu ne pot ajuta, iar la mama mea, după tot cei făcusem, nu puteam apela. Căci, imediat după Anul Nou 1964, la o lună și ceva de la nuntă, am primit la București un colet cu bunătăți de acasă, ca de Crăciun și cu 150 de lei dar și cu o scrisoare care ma mâhnit amar: "Tu crezi că ești

fericită? Ai luat un om cu un viitor strălucit? Cred că toate colegile au râs de tine. Păcat de anii pierduți în București. Credeam că va ieși ceva din tine, dar neam înșelat amarnic. Atâtea neai făcut, dar asta mămica nu îți mai iartă. Ne e și rușine să spunem la rude ceai luat: un om fără viitor."

În plus, toți mă judecau că nu trebuia să mă fi căsătorit, dacă voiam să și studiez și mi proceau sinistru că nici facultatea no so termin, nici căsnicia no să meargă. Atunci neam pus toată încrederea în Cel Care hotărâse venirea copilului pe lume, că se va îngriji și mai departe de viața lui. De aceea neam rugat pentru copil de cum am aflat de existența sa.

Numi făceam probleme nici asupra nașterii în sine, despre care auzisem că ar fi cu mari dureri, pentru că eu credeam că eram scoasă de sub blestemul Evei, datorită primirii mele în Har și, prin urmare, voi naște fără dureri. Nu aveam nici o îndoială în privința aceasta. Cât despre pronosticul doctorului DinuCranguri că sar putea să mă decalcifiez, nici nul luam în seamă. Eu îmi vedeam de cursuri, la București, făcând și practică pedagogică la "Școala medie de muzică nr. 2", pentru care mi dădeam tot interesul. Lunile martie și aprilie miau fost ocupate cu asistențe la profesorul de limba română, la care eram repartizată. Am fost săl asist pe profesorul Gheorghe Stănescu, de douăzeci și trei de ori, plus la o lecție educativă. Iam folosit metoda predării prin descoperire, toată viața mea.

Când mia venit rândul să predau și eu prima lecție, de gramatică, profesorul, după ce a făcut aprecieri elogioase la adresa tactului meu pedagogic, mia pus nota 8 (opt). La următoarea, mia pus 9 (nouă), iar apoi numai 10 (zece), ca și la lecția finală, un an mai târziu. La discutarea lecției finale, ținută la clasa a IXa cu subiectul "Natura în opera lui Mihail Sadoveanu", a făcut cea mai frumoasă apreciere, afirmând în fața colegilor de grupă că nam învățat să fiu profesoară, ci mam născut cu această vocație. Această apreciere îmi confirmă o dată în plus că făcusem cea mai bună alegere, atunci când mâna mea a scris: "Filologie limba română", înscriindumă la facultate prin contract cu Sfatul Popular Galați. Și mia dat încredere pentru viitorul pe care aveam săl încep în această carieră.

Deabia așteptam să profesez!

La noul serviciu, Nicu sa lovit de încercări. În birou erau mai mulți funcționari, dar el fiind cel mai tânăr și proaspăt angajat, era pus să răspundă la telefon.

Tovarășe C., vă cheamă la telefon ...

Șeful îl apostrofa:

Nu așa, ci vezi întâi cine mă caută și pe urmă mă chemi și nu tare, acoperă microfonul când mă chemi.

A doua oară așa a făcut, dar șeful ia spus scurt:

Nus aici!

Ia venit greu să mintă și atunci a îngăimat în receptor:

Vă rog să reveniți mai târziu, și a închis telefonul.

Lupta era mare: de o parte era șeful și nevoia unei slujbe, deci obligația de a asculta de el, de cealaltă, era Dumnezeu și obligația de a asculta de Domnul, deci de a nu minți. Îi era groază când suna telefonul. Așa nu mai mergea! Ținea mai mult la serviciul său, decât la Domnul!?

Întro zi, după o situație de acest gen, sa dus la biroul șefului și, cu inima bătându-i puternic, a spus:

Tovarășe C., nu vă supărați, dar eu nu mint.

Cum, nu minți?

Toți colegii din birou au ridicat capetele. Nu se auzea bătând la nici o mașină, nici cel puțin scârțâitul unui creion. Era ceva inedit! Nimeni nu se împotrivișe vreodată acestui om de o mare autoritate în întreprindere.

Nu mint! Dumneavoaștrămi spuneți să spun că nu sunteți în birou, când sunteți, a cutezat soțul meu.

Și astai minciună?

Eu așa cred.

Șeful a tăcut, ceilalți șiau reluat treburile, jenați că fuseseră martori la o discuție oarecum nefavorabilă prestigiului acestuia, dar Nicu a crescut în ochii acestuia și ia obținut deplina încredere. La socotit cel mai cinstit om și cele mai pretențioase lucrări lui i le dădea. Îi plăcea atenția pe care o acorda tânărul său subaltern aspectului borderourilor și, când era ceva de trimis mai "sus", lui îi dădea să le scrie. Ba încăl favoriza, căci niciodată nu la trimis pe la țară, cu probleme de deplasări, de defecțiuni de vehicule, ci la păstrat lângă el, având o desăvârșită încredere în tânărul de douăzeci și trei de ani.

Încrezătoare în călăuzirea Domnului cu privire la noul meu cămin, mam dus la București sămi dau examenele. Din pricina somnolenței datorate sarcinii, nu prea putusem învăța, iar ca să stau în București, trebuia să cer internarea în preventoriu, de la doctorul DinuCranguri. Dar cum să mă arăt înaintea lui, înărcinată în luna a șaptea, când el îmi interzisese aceasta? Iar emoții, iar rugăciuni și întăriri. Și nu ma certat, dar mia dat câteva indicații în scris, de care am ținut cont, la momentul dat.

La preventoriu, am fost pusă la supraalimentație. Prietenele mele mă căutau să le dezleg problemele de credință și iar nu am avut timp de învățat. Cu toate acestea, în starea aceea, am luat cinci examene, rămânându-mi pentru toamnă încă trei.

Mam întors în Constanța, crezând că voi putea învăța, însă bunicii au închiriat ambele camere, nouă amenajându-ne nici mai mult nici mai puțin decât cocina în care ultimul porc fusese tăiat cu șase luni în urmă, după care fusese transformată în afumătorie la care toți vecinii aduceau fie carne, fie pește. Cei drept, era văruiată, dar mirosul nu dispăruse din scândurile ei. Cu sarcina înaintată și cu sensibilitate sporită la mirosuri, nu mă puteam odihni și reface după efortul examenelor. Ziua era de spălat și de făcut mâncare, căci soțul meu nu mă ajuta în fața bunicilor, ca să nui întristeze. Căci odată, bunica lui, căreia îi spuneam "mămică", mia spus în față:

Dacai știut că nu poți să faci treabă, o trebuit să șezi așa, nu să te măriți și săl chinuiești și pe Nicu. Do'r deaia sonsurat, să scap și eu. Dar așa, m'ai mai căzut și tu pe cap. Iar lui Nicu îi cereau bani mai mulți, că mai au "o gură de hrănit". Toată această stare de nemulțumire manifestă a lor se datora supărării pricinuite de erezia pe care o susțineam.

Până acuma biruisem, căci Nicu era de partea mea. Dar acum eram singură și, dacă încercam săi prezint lui Nicu conflictele cu ei, el spunea în stilul său invariabil:

Lasă, așa spun ei, dar tu zi ca ei, și te lasă în pace.

Am început să mă simt trădată și, ce era mai rău, mă simțeam trădată de Dumnezeu caremi dăruise un astfel de soț. El dormea toată noaptea și dupăamiezile întotdeauna. Nul deranjau mirosurile și cred că nu mă credea. Dacă ieșeam din cocină să respir aer curat, dădeam de W.C. Așa nu se mai putea!

Atunci, iam scris mamei, descriindui cam jenată situația. O, mama și sora mea aveau cu totul alt stil de viață. Somnul fiecăruia era respectat cu sfințenie și ne înțelegeam neputințele. Mama a lăcrimat când a aflat că alesul meu mă lasă să dorm într-o cocină. Acasă mam simțit din nou copil, deși așteptam la rândul meu un copil. Am revenit în august, când trebuia să merg la controlul medical, iar doctorul mia spus că trebuie să nasc. Eu aveam o fișă medicală specială, din pricina sănătății, eram ceea ce se numește o gravidă problemă și am semnat că nasc pe propria mea răspundere.

Căldurile erau insuportabile. Felul în care arătam mă deprima. Miera tot mai greu să mă mișc, picioarele mieraum flate. Toată vara am umblat în două rochii, făcute de sora mea care mia cumpărat și materialul. Miera rușine să merg în oraș și miera greu să stau acasă cu acești oameni care nu mă puteau iubi nicidecum. Nu le plăcea numele meu, de aceea lau scurtat, spunându-mi Ana, care e un nume, nu "Tantiana", cum pronunțau ei. Nu eram genul lor, de femeie robustă și roșien obraji care să robotească din zori și pânănoapte. Eu stăteam mult în cameră să mă rog, în clișul dimineții, iar ei credeau că pierd

timpul. Așa am scris poezia "Marta și Maria". Leam înțeles gelozia, deși miera greu. După zece ani, bătrâna a venit la noi la bloc și mia cerut iertare:

Io nam știut că tu ești așa de credincioasă, mia spus. Că ești de casă. Vedeam că salți toată ziua și mă gândeam că ești din cele ... Să mă ierți, Ană, că team judecat așa. No fost drept ...

În același an, la jumătatea lui august, avea să treacă Pragul, liniștită, cu Biblia deschisă în mână, ca săși întâmpine stăpânul ca o "slugă bună și credincioasă".

Dar în vacanța aceea a anului 1963, Nicu a descoperit un afiș prin care se populariza școala de radio și televizoare din București, prin contract cu o cooperativă de profil. Când a citit afișul, era miercuri, 21 august, 1963. A adus vorba pe departe, spunându-mi că nui place munca pe care o face și, la insistențele mele, mia mărturisit că visul lui e să repare aparate de radio și televizoare. Apoi a intrat în subiect. El fusese deja la președintele cooperativei care ia spus că sau încheiat înscrierile, urmând 23 și 24 august, zile nelucrătoare și apoi duminica, dar că, dacă reușește până seara să facă rost de tot cei trebuia, el îl așteaptă. A umblat cu încă un tânăr și toate ușile i sau deschis în față. Seara își depunea dosarul cu toate analizele medicale și copiile după actele cerute. Dar mai era o problemă și anume întreținerea, căci bunicii nici nu voiau să audă de o nouă școală.

No bine, Nicule, căți trabă școală iar. Nai două? Veziți mai bine de casă, că acuma ești însurat.

Atunci, iam scris mamei, solicitându-i acel ajutor în continuare. Deși dezamăgită de mine, mama sa angajat să ne trimită bani în continuare, încurajându-l pe soțul meu să facă această școală, căci meseria aceasta este foarte bună. Planul nostru era ca Nicu să vină la București pentru examen, dar la serviciu să spună că vine săși scoată soția din maternitate.

Medicul obstetrician mia dat recomandare pentru Spitalul Polizu, din București. O familie din București care era cazată la bătrâni, vară de vară, mă îndrăgise și mia spus să le dau telefon când nasc, pentru a mă ajuta. Erau niște oameni foarte religioși, care făceau binele aproape cu voluptate.

Cap. XXVII

S I N G U R Ă , U R C Â N D C A L V A R U L

Pe 10 septembrie am vrut să mă duc să dau examen, dar nu mai puteam merge, termenul nașterii fiind deja depășit. Tot Olguța mia fost de ajutor. Mia explicat etapele nașterii și mia dat curaj. Iar pe 12 septembrie ma internat la Polizu, unde mau pus la regim fără sare. Atunci am înțeles pentru prima oară cuvintele Mântuitorului: "Voi sunteți sarea pământului." Nu miam dat seama până atunci că mâncarea fără sare, cât de bună ar fi, nare gust!

Nu pot descrie calvarul nașterii copilului. După cinci zile de la pierderea dopului gelatinos, am fost dusă în sala de travaliu la opt seara și a urmat noaptea cea mai lungă din viața mea de până atunci. Credeam că nu voi mai naște niciodată și am trăit, pentru prima oară în viața mea de după întoarcerea la Dumnezeu, panica, în sensul ei cel mai real. Mă simțeam deasupra prăpastiei, ținându-mă de ceva nesigur și nu știam cum am ajuns acolo. O, cât aș fi vrut să dau timpul cu zece luni înapoi! Dar nu se mai putea face nimic! Mă rugam, deși mă simțeam părăsită de Dumnezeu. Mă gândeam că soțul meu doarme cu capul înfundat în perna moale, în timp ce mie îmi treceau prin trup dureri sfâșietoare. Nu urlam, nu strigam, nu gemeam, pentru că eu tot nu voiam să accept durerile nașterii. Dar a venit descumpănirea, când durerile au devenit cuțite și când exercițiile de respirație nu miau mai ajutat. Lam urât pe soțul meu că ma adus în această stare și Lam judecat pe Dumnezeu că e părtinitor cu bărbatul. Era a doua noapte de dureri, surorile îmi spuneau că totul decurge normal, dar, vai, nu era deloc așa, căci au trezito pe doamna doctora A. Popescu care era de gardă. De la patru dimineață și până la ora șapte, sa ocupat cu răbdare de mine, dar am văzut căi era frică. Eu, însă, nuL puteam

înțelege pe Dumnezeu, ce are cu mine, de mă lasă sub acest teasc.

"Dumnezeule! Dumnezeule! Pentru ce mai părăsit și pentru ce Te depărtezi fără sămi ajuți și fără sascuți plângerile mele? Strig ziua, Dumnezeule, și numi răspunzi; strig și noaptea și tot nam odihnă. Nu Te depărta de mine, căci seapropie necazul și nimeni numi vinen ajutor ... Am ajuns ca apa care se scurge și toate oasele mi se despart; mi sa făcut inima ca ceara și se topește înăuntrul meu. Mi se usucă puterea ca lutul. Mi se lipește limba de cerul gurii: mai adus în țărâna morții ... " De ce femeile din jurul meu, care nu șiau închinat Ție viața, nasc simplu, iar eu, cu atâtea chinuri? Dumnezeule Isus! Dumnezeule Miel junghiat! Nu mă lăsa! Vino acum!

Nici în cele mai sumbre momente ale vieții mele nu miam imaginat că așa arăta o naștere. Cele mai înduioșătoare filme despre femei care nasc, având la bază scenariile scrise de bărbați, nu exprimaseră nici a suta parte din ce era, în realitate, actul nașterii.

Fetița mea a apărut pe lume, prin vaccum extractor, la ora șapte dimineța. Iam auzit țipătul vieții, după care nu am mai știut nimic. Dar mau trezit din nou dureri îngrozitoare. De data aceasta, pentru medici a fost ceva mai simplu. Numai că atunci sa pornit hemoragia despre care doctora mia spus că era "ca la robinet". Sa dat alarma că moare o tânără mamă și în jurul mesei mele de naștere sau adunat toți medicii care fuseseră de gardă și care intrau în schimbul de zi. Pudoarea mea sta răstignită înaintea unei mulțimi de halate albe, care numai la asta nu se gândeau. Mă trezeau pungile de gheață și întrebările medicilor care voiau să se asigure că mai sunt conștientă. Noroc că știam ce grupă de sânge am. Patru ore am stat la reanimare, pe masa de naștere, cu perfuzii, în timp ce medicii se luptau sămi oprească hemoragia aceea. Am primit 750 de ml. de sânge, cu calciu și alte întăritoare. Dar și venele erau o problemă la mine, căci, din pricina a peste doi ani de tratament cu perfuzii, venele mele erau sclerizate, așa că mau umplut de hematoame. O soră stătea lângă mine, sămi țină mâna în care era perfuzia. Pe abdomen aveam o pungă cu gheață. Când au apărut frisoanele, mau acoperit cu pături, dar nu puteau renunța la pungile de gheață.

În sfârșit, am fost dusă întrun salon, singură, să mă odihnesc. Lumina naturală a zilei îmi făcea rău. Mă chinuia o sete cumplită. Buzele mele erau arse și rănite de cât mi le mușcasem în durerile nașterii. Ce binemi cădea ceaiul acela sălcu, pe care mil aduceau de la bucătărie!

Atunci, am murmurat : "O, Doamne, tot mai scăpat, până la urmă! Iartămă că nam răbdat cu liniște! Mulțumesc că m'ai dat o fetiță! Bindecuvânteazo! Mulțumesc că am scăpat!"

Dar nu scăpasem de tot, căci a urmat febra laptelui. Olguța a venit la mine cu grătar de vită. Știam ce puțini bani are, dar naveam cum so răsplătesc. Parcă venise mama mea. Când am putut vorbi, am întrebato ce iau spus medicii, iar ea mia spus că doctora Popescu a folosit expresia : "Nu cu un picior, ci cu un picior și jumătate în groapă", iar hemoragia sa datorat faptului că mușchii mei uterini nu funcționează. Adăugând și boala de plămâni, riscul meu a fost enorm și de aceea să am grijă pe viitor.

Noi nam avut nume de fată. Siguri că va fi băiat, îi aleseserăm numele de Mugurel. Când mau întrebat ce numei dau, am fost derutată. Iam spus Luminița, pentru că venise o dată cu lumina zilei, dar și pentru că o voiam lumină în lumea aceasta și iam spus și Daniela la dorința surorii mele.

Abia după patru zile mam putut ridica și am putut face pași. Cred că așa se simt cosmonauții în navele lor. Eu nu aveam pondere. Eliberată brusc de toată greutatea aceea, rămăsesem prea ușoară. Despovărarea nu avusese loc treptat și trupul meu nu se adapta la noua sa greutate. Când mergeam, mă așteptam să simt atingerea cu solul. Dar eu no simțeam, de aceea aveam neplăcuta senzație a imponderabilității. Cu greu am învățat să merg iarăși.

Când am putut ține iarăși un stilou în mână, miam luat jurnalul și am notat : "Ce interesant: Dumnezeu a despicat marea, pentru trecerea poporului Său. El putea face ca egiptenii să nui lăsmărească, ori putea să lucreze altcum.

Însă a trebuit ca ei să treacă prin mare. Și eu a trebuit să trec prin marea încercare. A trebuit ca Domnul să despice apele și să mi facă loc. Așa am trecut prin naștere: prin apa morții, spre viață." (Polizu, 21 sept. 1963)

Încă dinainte de a da naștere fetei, făcusem forme pentru a o da la Casa Copilului, până ce terminam facultatea. De alăptat nam avut voie, dar nici so țin în brațe nu mio dădeau. Nici când nam mai simțit ceva atât de valoros, ca avuția de a avea un copil. Fetița, de aproape patru kilograme și lungă de 53 de centimetri, avea o coamă bogată de păr negru și semăna atât de bine cu Nicu, încât mia fost puțin ciudă.

Toate mamele își țineau copiii în brațe, numai eu mă uitam cu amărăciune cum o hrăneau îngrijitoarele și o priveam de departe. Unei îngrijitoare i sa făcut milă de mine și mia dato so hrănesc cu biberonul. Iar eu mă minunam de ea cum știa deja să tragă din biberon și cu câtă putere.

Atât a fost suficient ca să mi schimb intențiile inițiale. Pe noptiera mea era un telefon la care mă chema zilnic Nicu. Iam dat aviz telefonic mamei și iam spus că am născut o fetiță și că aş vrea so aduc acasă la Brăila, pentru că bunicii lui Nicu nu ne primesc cu ea și nu mă mai îndur so dau la un cămin, ca peun copil al nimănu. Când a auzit mama că am reușit, în ciuda sănătății mele fragile, să aduc pe lume un copil, atâta sa bucurat că a țâșnit din ea, mai îmbelșugat ca oricând, dragostea zăgăzuită de mândria ei. Mia spus că pentru atâta lucru nici nu trebuia so sun, să mai cheltuiesc bani. Medicii au fost de acord so iau, după ce miau făcut instructaj cum să i prepar laptele praf.

Grătarul zilnic și odihna mau făcut aptă să părăsesc spitalul peste opt zile. Dar eu nui adusesem copilului nimic în care să l scot. Noroc că a venit doamna Codreanu care mia adus un trusou și niște scutece și ma dus, bineînțeles, la Olguța. Drumul până la ea a fost un Calvar. Iam cumpărat tetine și biberon și am început să fiu mamă. Când a trebuit să schimb fetița, mă așteptam so facă Olguța, căci mie îmi era silă de ce vedeam. Olguța a făcuto cu dragă inimă, asigurându-mă că la un copil nevinovat totul e curat. Fetița era foarte vioaie. O pusesem dea latul, pe patul cel de o persoană, care era lângă calorifer, având din această cauză, un spațiu liber până la perete. În cea de a opta zi a vieții sale, Luminița sa proptit în călcâie și așa a ajuns cu capul gata gata să cadă în gol, dacă no vedea Mani, băiatul cel mic al Olguței și no salva la timp.

Acum așteptam să vină Nicu pe care l anunțasem încă din maternitate că am născut, să mă ia și să mă ducă acasă. Prima noapte a fost un chin, pentru că fetița tot plângea, iar în casă nimeni nu se putea odihni. Și Nicu nu mai venea! El voia să vină pentru examenele care începeau pe 7 octombrie și nuși făcea probleme din cauza mea și a copilului. Deabia mergeam și a trebuit să merg la poștă iar, ca să i telefonez să mă ducă la mama. Atunci a venit imediat și am plecat la Brăila. În tren, copilașul a dormit tot timpul.

Am deus povara pe umerii mamei care a învățat atunci să crească un copil și artificial. După ce am învățat să ne purtăm cu ea, Luminiței a început să i mearga bine. Nu mă puteam sătura so privesc.

Dar începuse anul universitar, iar eu nu eram nici în anul al patrulea, nici în următorul. Nicu se ducea mereu la secretariatul facultății să vadă care e situația cu mine, mai ales că avusese ferma convingere că voi trece anul. Dar secretara ia spus că sa terminat și perioada reexaminărilor. Și atunci sa dus în audiență la rector, care era pe atunci Al. Balaci, dar acesta, uitându-se la soțul meu atât de tânăr și de copilăros, la repezit:

Nu trebuia să vă grăbiți cu copilul. Acum suportați consecințele! Și ia spus să mă înscrie în anul al patrulea, căci altfel mă va exmatricula.

Pe 14 octombrie, am primit aviz telefonic de la Nicu, din București. Mia spus cu mare emoție că a sosit de la minister o aprobare specială, pentru o sesiune extraordinară de reexaminare, pentru studenții care au fost bolnavi în perioada sesiunii de toamnă. El tocmai se hotărâse să mă înscrie și trecuse pe la facultate în acest scop. Secretara nu știa de unde să l ia. Când la văzut pe Nicu, nu mai putea de bucurie. Ia spus că așa ceva nu sa mai întâmplat și că

suntem norocoși. Îmi trimisese și mie acasă o adresă cu această aprobare ministerială. Norocul nostru, însă, era Harul și credincioșia lui Dumnezeu față de încredințarea dăruita nouă.

Aș fi pierdut această șansă dacă naș fi fost anunțată de soțul meu, telefonic, căci data limită era 20 octombrie, iar pe 14 octombrie se expediase adresa.

Se ivea acum altă problemă: eu nu mai învățasem, căci, în urma pierderii de sânge, mă anemiasem întratât, încât uneori îmi venea să leșin chiar și șezând, uitasem tot, până și numerele uzuale de telefon. Dar neam gândit împreună că Dumnezeu numi deschisese această ușă ca să mio închidă apoi în față. Așa mam prezentat pe 17 octombrie la primul examen, cel de Estetică, la care profesorul I. Ianoși, la sfârșitul unei discuții libere despre frumusețea morală, mia acordat nota 9(noua). Și am trecut și la celelalte examene. Dumnezeu mia dăruit anul al patrulea și o mare întărire a venit prin această minune, peste sufletul meu. Mai târziu am aflat că din toată universitatea, de acea dispoziție ministerială nu a beneficiat decât un student și anume o studentă eu, căci numai eu avusesem certificat medical, fiind spitalizată în perioada sesiunii de toamnă.

Martor al acestei minuni îmi este un bilețel scris de mână și sunând astfel: "17. X.1963 Tov. Topciu Dumitra are dreptul să se prezinte la examenul de Estetică pentru anul IV. Secretar, semnat M. Cernega". Am păstrat acest petec de hârtie, îngălbenit acum, ca pe o dovadă a intervenției personale a lui Dumnezeu în viața mea. Dar și adresa cu "Nr. 3415. Data: 14.X. 1963. O redau întocmai:

"R.P.R. UNIVERSITATEA Bdul 6 Martie nr. 64 București. Fac.Lb. și lit. română (sic!) Către tov. Topciu Dtra: Ministerul Învățământului a aprobat o ultimă sesiune de reexaminare până la 20 octombrie 1863 pentru studenții bolnavi. Vă rugăm să vă prezentați de urgență pentru lămurirea situației examenelor dvs. cu certificate medicale. Secretar ..." Prin îndurarea Domnului, a reușit și Nicu la școala mult visată, scăpând de o muncă fără sens pentru el. Aveam să fim astfel un an alături.

Eu mam întors la mama sămi petrec concediul de maternitate. Mam refăcut cu greu și am revenit la cursuri și seminarii. În ianuarie și februarie am avut cea din urmă sesiune din viața mea de studentă și am luat toate cele cinci examene, apucându-mă de lucrarea de diplomă, pe care am avuto la domnul Ion Coteanu "Aspecte ale stilului discontinuu".

Între timp, eram mereu la fetiță pentru care neam vândut: Nicu ceasul, eu un pulover elegant, ca să avem bani de tren. Luminița se dezvolta frumos, avea un ten de petală de măr și un glas ca porumbel, când gângurea. Pe mama o iubea cel mai mult. În iunie aveam să io luăm, studiile mele fiind terminate. Ce dureros a fost pentru mama! Dar eliberarea ei sosea la timp, căci peste câteva săptămâni avea să suporte o operație groaznică la sân, cu un diagnostic crud. Cu toate acestea, mama sa refăcut încetîncet, ajungând să ne fie ani de zile de atunci încolo încă de ajutor. Bunicii șiau întâmpinat cu drag strănepoata, dar Luminița na vrut să se ducăn brațe decât la bunicul, ceea ce a creat în el o dragoste plină de devotament, care avea să se manifeste îndeosebi printro hrănire excesivă a ei.

Capitolul XXVIII

U N N O U D R U M

Pe Tabita, am întâlnito într-o amiază din primavara anului 1963, în Constanța, pe stradă.

Ce faci aici? ma abordat ea carel ținea pe Andrei, băiețelul de nici doi ani, de mână. Miam adus aminte fulgerător, că tot cu Andrei de mână era și în București, când am întâlnito pe stradă și tot ea ma văzut întâi.

Mam căsătorit cu un băiat din Constanța.

Hai, vino pe la mine, locuiesc pe la Republicii, aproape de gară.

Ce binecuvântare! O cunoșteam din București, căci locuia în aceeași clădire cu sora Binția. Cum soțul ei fusese transferat cu serviciul în Constanța, aveam în ei cei mai buni prieteni. Era ca și cum aș fi rămas printre cei mai scumpi prieteni din București.

Chipul ei semăna aproape până la confundare cu Mona Lisa lui Leonardo da Vinci. Fața albă, cu un ten de invidiat era încadrată cu simplitate de părul negru, lins, pieptănat pe spate și strâns întrun coc. Tânjea, ca și mine, după desăvârșirea sfinților, deși adesea și glumeam împreună, căci Tabita avea un deosebit simț al umorului care trăda un spirit înzestrat. Cum eram nou venită în Constanța, fără prieteni temeinici, ea a ajuns să fie ce fusese Olguța pentru mine în București oaza mea de liniște. Na trebuit să insiste. Am vizitato cu cea dintâi ocazie care, însă, ma aruncat în brațele ei plângând. Venisem la soțul meu, fără săl anunț. El era la serviciu, iar bunicul ma apostrofat:

Ce tot vii? Cheltuiești bani fără rost. Nu te mai ține atâta după el.

Am tăcut. Miam scos din sacoșă un pateu de ficat și am început săl pun pe pâine.

Ce faci? De ce mănânci pateu, când e mâncare gătită?

Pentru că numi face bine mâncarea cu afumătură.

Da pateuți face bine, 'ai? Cheltuiești fără rost banii.

Sigur că mia căzut greu acest lucru. Am ieșit din casă, săl aștept pe Nicu în stația de troleibuz, dar era mult de așteptat și atunci mam dus la Tabita care ma primit ca o soră în Domnul.

Pentru mine era o bucurie mare de tot să merg la ei. Cred că aș fi stat zi și noapte cu ei, atât de bine mă simțeam acolo. Crescută sub influența sfintei femei despre care am amintit, Tabita era toată iubire și bunătate și cu un deosebit spirit de jerfă. Copiii veneau unul după altul, necazurile și ele, sărăcia își arată colții, dar în casa lor se cânta, căci Titi era dirijor de cor, un talentat bas, la rândul său și necazurile se topeau. Exact ca în Psalmul 18: "Eu strig ~Lăudat să fie Domnul!~ și sunt izbăvit de vrăjmașii mei". Avera lor era o pianină care făcea să răsune apartamentul de cântări voioase. Cum nu mă împăcam cu mâncărurile ardelenești, pline de rântaș și afumături, gătite de socrii mei, la ei mâncam ca acasă. A rămas proverbială o replică dea lui Titi, adresată băiatului celui mare, Andrei, care nu se sătura cu una cu două:

Lasă, tată, că mai mănânci și mâine!"

Niciodată nu mam simțit în plus, la această familie. Buna lor dispoziție făcea totul frumos și îmbelșugat la ei. Pe deasupra tuturor treburilor dintre familie cu atâția copii, Tabita îmi mai cosea și mie, căci era maestră în croitorie, iar eu naveam bani să dau unei croitorese. Materialele mele, luate de la solduri, îi dădeau multă bătaie de cap. De la ea aveam să primesc și hăinuțe pentru primul meu copil, căci nu aveam cum săi cumpăr. Mă leagă de această familie cele mai calde și duioase amintiri, căci, în timp ce alți frați nu voiau nici să ne vadă în ochi, ei se rugau pentru noi, care ne depărtaseram de adunarea Domnului șiși deschiseseră inima și casa pentru noi. Ei erau adunarea noastră și tot casa lor a fost altarul pe care avea să cadă focul trezirii din Constanța, din anul 1967.

Nu se mai putea pune problema să mă odihnesc. Un copil ca Luminița, energic, care a început să meargă la unsprezece luni mă solicita în întregime. Dar nu era doar atât, ci mai ales, amestecul brutal al socrilor mei în modul de ami crește acest copil. Ei aveau obsesia hrănirii. Luminița făcea des dispepsii, iar ei pândeau când nu eram pe acolo, săi încalce regimul alimentar: mâncare din ajun, mâncare cu rântașuri, fasole, orice, "ca să senvețe copila cu de toate". Era de parcă ei ar fi suferit mai mult pentru ea și aveau impresia că o hrănire organizată era o cruzime din partea mea. Miera groază să plec undeva, știind de la vecini că unul stătea la poartă să vadă când vin, iar celălalt o hrănea. Nici un copil de vârsta ei nu arăta ca ea, atât era de voinică, trebuind săi cumpăr lucruri pentru o vârstă cu doi ani mai mare. Cu toate acestea, spuneau tuturor că chinulăsc "copila".

Repartițiile sau dat în anul 1964, la Cluj. Am aflat întâmplător că începuseră deja, de aceea a trebuit să iau avionul până acolo. A fost prima oară în viața mea când am călătorit cu avionul și mam umplut de sentimentul măreției lui Dumnezeu "Care locuiește în locuri înalte și în sfințenie", dar e "cu omul cu inima zdrobită și cu duhul înfrânt". Era minunat să văd Carpații ca o mână de pământ albastru, cu firișoare fine de funigei, care erau zăpezile veșnice, apoi firele râurilor. Vedeam de la înălțimea aceea o geografie în care nu mă descurcam, decât prin admirație.

Mam întâlnit cu colegii mei de grupă și lam căutat pe reprezentantul Inspectoratului Școlar al județului Constanța. Mai rămăseseră posturi de profesori de limba română, neocupate, la: Dumbrăveni, Plopeni, Lanurile, Potârnichea, Tataru, Fântana Mare, Ivrinezul Mic și Mare, Pecineaga, Cobadin, Târgușor, Limanu și încă vreo zece. Cele care erau mai aproape de Constanța fuseseră solicitate înaintea mea. Așa că am ales, dintre toate, Târgușor, știind că, oricum, nu mă voi duce acolo.

Tot am avut timp să mă duc în Mănăstur, la adunare, cu speranța să dau de Ani P. sau măcar să aflu noutăți despre ea. Fratele Hușanu, pastorul, șia adus aminte de grupul de studenți, dar de ea uitase. Eu am fost bucuroasă să văd adunarea și mam întors acasă, de data aceasta, cu trenul.

Am revenit la Cluj treizeci și unu de ani mai târziu, pe 1 decembrie și tot cu avionul, numai că pe întuneric. Nu miam dezlipit privirea de geam căutând să trăiesc din plin bucuria zborului. Deasupra erau aprinse stelele, iar când nu erau nori dedesubt, zăream lumini minuscule în adânc, făcându-mi impresia că, asemeni Luceafărului, călătoream între două ceruri de stele:

"Un cer de stele dedesubt,
Deasupra cer de stele ..."

Când zburam deasupra vreunui oraș, luminile lui îmi făceau impresia unor giuvaeruri aruncate pe catifeaua închisă a nopții și prin aceasta strălucind mai aprins. Iar Clujul ma întâmpinat cu ghirdanda de lumini multicolore din piața Teatrului Național.

Pe 2 septembrie anul acela, 1964, am depus la Inspectoratul Școlar Județean Constanța o cerere prin care ceream schimbarea repartiției ministeriale numărul 900 cu o alta, într-o localitate mai apropiată, din motive de sănătate și de îngrijire a copilului. Mereu eram la inspectorat, spre ușurarea bunicilor care puteau hrăni în voie fetița. Dar nu am rezolvat nimic. Mam dus într-o zi cu Nicu la Târgușor să le spun că nu cred că voi veni și am întâlnit acolo niște oameni care neau cucerit. Mai că maș fi dus, atât erau de amabili și respectuoși. Dar leam spus situația cu copilașul și ei au rămas să mai aștepte. Pe 15 septembrie am căzut într-o mare tristețe când am văzut elevii trecând în uniforme și regăsinduși cu strigăte entuziaste colegii, vorbind despre schimbările survenite, de clase, de profesori, de colegi. Numai eu nu eram nici studentă, nici profesoară.

Aceasta ma hotărât să merg în anul 1964/1965 la Târgușor.

Școala era chiar la șosea: o clădire mică, având cinci încăperi: patru pentru cele patru clase și una pentru laborator. O cameră micuță, lungă servea drept cancelarie, iar una și mai mică, pentru lucrări de secretariat. Ședintele se țineau într-o clădire alăturată, din curtea școlii. Intrarea era prin spate, dar în față, de jur împrejurul clădirii, erau flori multicolore. Aceasta era o trăsătură a tuturor caselor din Târgușor. Numai la Agapia aveam să mai văd această prezență îmbelșugată a florilor în jurul caselor.

Colegii mau îndrăgit imediat, pentru firea mea veselă și pentru tinerețea mea. De la început mam legat de perechea de învățători modești, dar străluciți, Gorgoi. Directoarea, domnișoara Ana Avram, al cărei spirit armonios, cinstit și organizat își pusese pecetea asupra școlii, sa ocupat personal de cazarea și de hrana mea, mia lăsat sâmbăta liberă și mia dat ore suplimentare, ca să câștig mai mulți bani. Veneam luni la prânz, după un drum cu personalul spre Tulcea, de aproape două ore și mă întorceam vinerea seara. Ce emoții am trăit când am intrat pentru prima oară în cea dintâi clasă de elevi din viața mea! Am stat înaintea ușii, să trag adânc aer în piept. Ce liniște era dincolo de ușă! Ai fi

zis că nu e nimeni în clasă. Dar eram cu directoarea care voia să mă prezinte copiilor și a trebuit să apăs pe clanță. O dată intrată și momentul organizatoric depășit, mam simțit ca acasă și sa dat sfarăn sat că a venit la Târgușor o "soară" tânără și simpatică. Eram pentru toți acei elevi, "to'a'șa 'șoară" adică "tovarășa profesoară", pe scurt.

Mă așteptau de atunci încolo douăzeci și nouă de ani de lucru neîntrerupt cu mintea și cu sufletul copiilor.

Ce îndatorată iam rămas acelei directoare care a știut să armonizeze interesele școlii cu cele umane! Când sa început practica în agricultură, deși eram dirigintă, sa oferit personal să aibă grijă de acea clasă, lăsându-mă acasă, sămi văd de copil și de pregătirea examenului de stat.

Am fost cazata la "tanti Fana", care avea trei copii, dintre care unul era handicapat, iar fiica îmi era elevă. De la Gostat puteam face rost de găște ieftine. Pentru trei sute cincizeci de lei lunar, tanti Fana ne asigura mie și colegei de cameră, și masa. Cu colega mea de camera și de pat mă înțelegeam de minune, fiind o fată veselă și bună la suflet. Îi spuneam Mimi.

Întro zi, Mimi făcuse o ciorbă de cartofi, fiartă pe godinul pe carel alimentam cu coceni de porumb.

Ah, ce bună ar fi ciorba asta dreasă cu ou!

Nimic mai simplu, iam zis eu. Roagăte la Dumnezeu.

Pentru un ou? a făcut ea ochii mari care și așa erau foarte mari.

Ți se pare prea puțin, sau ce...?

Mi se pare nedemn săI cerem asta lui Dumnezeu.

Eu mam dus în magazie să aduc coceni. Când săi arunc în foc, sa rostogolit dintre ei ... un ou!

Mimi, vino repede să vezi minunea, am strigato eu.

Cei? Doar nai găsit un ou !

Mimi a rămas fără replică. Doar văzuse și ea că nu fusesem să cumpăr ouă, mai ales că rămăsese-am amândouă fără bani. Dar ce nu puteam eu înțelege era cum de a apărut oul acela între coceni, cum de nul văzusem când luasem acel braț și, în fine, cum de na căzut în drumul din fundul curții până în camera de la față.

Întro dimineață eram singură în cameră și, înainte de a mă da jos din pat, am deschis Biblia, vrând să mă rog. Atunci miam adus aminte că în ajun luasem salariul și am scos plicul, numărându-mi banii. Totodată, făceam și socoteala că numi rămânea mai nimic din ei. Gazda, abonamentul de tren, Nicu, bătrânii și datoriile mii luau pe toți, înainte de a fi început săi cheltuiesc. Ia te uită, miam zis, și cu ore suplimentare și cu economii și nu reușesc sămi iau nimic pentru mine, nici măcar bomboane. Oftând, iam pus la loc, în plic.

Deschisă, Biblia mea aștepta sămi hrănească sufletul. Dar mie îmi venea so închid și să mă apuc de planurile de lecții. Mam scuturat însă ca de un gând rău și miam coborât privirile asupra ei. Textul unde deschisesem fără să caut ceva anume se afla în cartea prorocului Isaia, la capitolul 55 și a răsunit în inima mea ca o voce din Cer:

"De ce cântăriți argint pentru un lucru care nu hrănește?" scria acolo. "AscultațiMă, dar, și veți mânca ce este bun și sufletul vostru se va desfăta cu bucate gustoase ..."

Cuvântul Domnului îmi vorbea direct și sufletul meu sa simțit desfătat de părtașia Domnului. O, eram atât de fericită dintrodată, încât Mimi care a venit acasă mantrebat ce mi sa întâmplat. Iam povestit și a trebuit să citească ea personal în Isaia 55, ca să se convingă că chiar așa scrie acolo.

Întro vineri pe la sfârșitul lui octombrie, eram de serviciu pe școală trebuind să sun de intrare, de ieșire, să supraveghez elevii în curte, în clase, la joacă. Se însera repede, așa că la ora patru, în dupăamiezile noroase, era întuneric. Sunasem de intrare, dar copiii continuau să joace mingea; am strigat la ei, dar nu sau sinchisit; am agitat din nou clopoțelul; același rezultat. Atunci, am vrut să le stric jocul și am aruncat cu o piatră în mijlocul lor. Nu sunt o bună ochitoare și la sport, la aruncarea mingii de oină eram recunoscută drept cea mai slabă. Atunci, însă, a triumfat legea lui

Murphy: lam nimerit pe un copil drept în cap. Sa întors nervos spre locul de unde venise lovitura și ma înjurat urât. Acelui copil îi eram dirigintă. Eram în a doua lună doar a vieții mele de profesoară. Niciodată naveam să mai procedez astfel, dar atunci nam vrut să mai vin la școală. Am plecat acasă și leam spus colegilor că nu mă mai întorc. În vinerea aceea a venit și soțul meu acasă de la București și eu eram foarte supărată: pe de o parte eram supărată pe mine, pentru gestul meu neinspirat, pe de altă parte, pentru că fusesem crunt jignită de un elev, în auzul celorlalți. Eram într-o situație fără ieșire. Soțul meu mia spus:

Dacă pleci acum, pleci înfrântă. Tu trebuie să biruiești!

Mie miar fi plăcut ca soțul meu să țină la onoarea mea jignită, de aceea lam întrebat :

Cum?

LasăL pe Domnul să fie profesor în locul tău.

Cum?

Vei vedea tu singură, cum.

Ca idee, suna grozav: săL las pe Domnul Isus să lucreze în locul meu. Dar practic, ce însemna asta: să mă duc și să stau în cancelarie, sau într-o bancă și să aștept să vină Domnul și să le țină o predică acelor copii, sau chiar lecțiile? A venit ziua de sâmbătă, apoi duminică, iar eu nu mă hotărâsem încă ce să fac. Luni pleca Nicu și eu încă nu luasem o hotărâre. La despărțire, Nicu mia spus:

Fă cum crezi, dar Domnul vrea săI dai mână liberă să lucreze El, în locul tau. Tu ai să pleci din Târgușor, dar important e cum pleci: înfrântă sau biruitoare. Toată viața vei purta cu tine înfrângerea sau biruința.

Mam întors, sub pretextul cămi strâng lucrurile. Directoarea a venit la mine, cu elevul în cauză care fusese muștrat de mulți profesori chiar sâmbătă, când sa aflat despre ofensa pe care mia aduso. Băiatul mia cerut iertare și de atunci, a început o nouă perioadă în viața mea, învățând să am încredere în Cel ce "prea iubiților Săi le dă pâinea ca în somn". Și am rămas în continuare acolo.

E aproape anecdotică o întâmplare absolut reală. Când a început școala în ianuarie, noi, fiind ca după sărbători, nu mai aveam aproape ce mânca, pentru că ne retrăseserăm de la tanti Fana cu masa, nu mai știu din ce cauză.

Hai să facem o vizită la familia Done, în calitate de diriginte, zic eu, poate ne servește cu ceva bun. Amândouă îi aveam pe copiii acestei familii în clasele unde eram diriginte. Ce surpriză plăcută! Mama copiilor tocmai prăjea niște cârnați pe mașina de gătit. Ea, săraca se tot scuza că miroasen casă, iar noi tot așteptam să ne invite la un cârnat fierbinte, prăjit. Stăteam de vorbă despre cei doi copii, când o vedem pe doamna Done că se scoală, ia o tavă, trece în camera de alături și se întoarce cu două farfurioare pline cu ... miere și cu două pahare cu apă rece. Neam uitat una la cealaltă, complicitar și deabia ne abțineam să nu izbucnim în râs. Doamna Done se jenase să ne servească cu cârnați, i se păruse ceva degradant. În drum spre casă, nea apucat o criză de râs, pentru că noi pățiseram ca în snoava aceea: ne hrăniserăm cu miros de cârnați, în timp ce mâncam miere.

În februarie, au sosit la școală posturile pentru transferări. În Constanța, era doar un post la Școala Specială Ajutătoare, dar în vecinătate erau la Agigea, Ovidiu, Școala sanatorială din EforieSud și CăminulȘcoală din Techirghiol. Dosarele de transfer se depuneau până la data de 5 martie 1965. Motivele care figurau erau: apropierea de soț dacă e încadrat în muncă și nu șio poate părăsi, îngrijirea sănătății, cercetarea științifică și apropierea de părinți bătrâni sau bolnavi. Iam scris soțului meu de urgență, comunicându-i toate criteriile și rugându-l sămi telegrafieze pentru ce să optez: pentru Brăila, unde erau opt locuri în oraș, sau pentru Constanța, unde nu erau? O hotărâre atât de importantă ne privea pe amândoi, de aceea îi ceream soțului meu sămi telegrafieze un singur cuvânt una din cele doua localități. Pe 22 februarie, cu două zile înainte de a începe depunerea dosarelor, am primit o telegramă : "Te rog, preferă Constanța11Nicu." În ajunul sosirii acesteia, mă

decisesem și eu pentru Constanța. Am optat pentru Școala Generală Sanatorială EforieSud.

De 8 martie, elevii sau gândit să mi facă daruri și, dacă naș păstra inventarul celor primite, într-o scrisoare către soțul meu care era la școală la București, miar veni greu să cred în așa ceva: optsprezece ouă, de la domnișoara directoare, un șerbet, batiste, săpunuri și apă de colonie. Adunate cu ale lui Mimi, cadourile noastre erau o avere: icre, slănină, brânză, doi cozonaci imenși, o găscă, făină, biscuiți, iaurturi, bomboane și un pandișpan de la doamna Gorgoi. Aveam mare noroc cu Mimi că îi plăcea mult mai mult să gătească, decât să facă planuri de lecții. Ne înțelegeam de minune!

Ce mult mă purtat Dumnezeu de grijă în anul acela când eram străină într-un sat dobrogean, cu străzi nepavate, în al căror noroi alunecam, desfășurând o întreagă strategie să nu mă vadă cumva elevii cum merg!

Întro seară, eram din nou lihnite de foame.

Nai ceva, un biscuit, o eugenie, ceva? mă cerut Mimi cu glas stins.

De ce? am întrebat eu, fără să mă gândesc?

Nai ceva de mâncare? a reluat ea întrebarea.

Nam, dar mie foame.

Și Alimentara enchisă ...se plânse Mimi.

Știu un magazin unde nunchide niciodată, am început eu.

Da? Unde știi tu așa ceva în văgăuna asta?

A, dar cine ți-a spus că în văgăuna te trimit?

Hai, spuneodată și nu mă mai fierbe.

La Dumnezeu nu enchis niciodată și El dă totul din belșug, "fără bani și fără plată". Țiam citit asta.

Da? Țio da ție, dar eu, una, nu cred că mi dă să mănânc.

Știi ce scrien Biblie?

Ce?

"Cereți și vi se va da; căutați și veți găsi; bateți și vi se va deschide."

Doar ce spuseseam aceste cuvinte și sa auzit o bătaie în geamul nostru.

Ai auzit? am zis eu. Poate că nea și răspuns Dumnezeu!

Mimi sa uitat pe geam și a văzut în întuneric, la lumina care cădea de la fereastra noastră în curte, o femeie.

Vai! a exclamat ea, e madam Nicola, mama celei mai bune eleve din clasa mea. Ce so fintâmplat? Și sa dus săi deschidă, puțin speriată de această vizită târzie. Intrată în cameră, femeia nu mai prididea să se scuze, desfacând un ștergar din care ieșea o aromă de vis: pâine caldă, fierbinte.

Acum leam scos din cuptor și mă venit așa un gând să mă aduc și dumneavoastră acum, cât e caldă. Mă scuzați ... Și niște brânză și puțin lapte de la vacuță. Acum lam fiert. Am vrut să trimit mâine pe Lena. Dar nu știu ceam avut, așa, o nerăbdare, de parcă se dărâma pamantul până mâine...Acum, dacă vam supărat...

Dacă neați supărat...? am intervenit eu. Nu, doamna Nicola, dumneavoastră sunteți un înger trimis de Dumnezeu. Noi tocmai despre asta vorbeam, ca nu prea avem mâncare ...

Mimi na uitat până azi cea întâmplare pe care a considerato întotdeauna o minune dumnezeiască.

Înainte de Paști pe atunci nu se dădea vacanță iam spus lui Mimi că eu voi petrece acest eveniment acasă cu familia. Dar tocmai de Paști nea pus învățământul politic la care venea un "tovarăș important". Nu era prima oară când ne chema duminica, pentru așa ceva. În perioada aceea, învățământul politic se ținea doar duminica. Dar chiar și de Paști?

Ei, acum ce mai zici? ma ispitit Mimi. Unde petreci Paștele?

Acasă.

Vrei să spui că chiulești de la învățământul politic?

Nu chiulesc, dar o să fiu acasă.

Venea și Nicu la Constanța și eu voiam să fim toți trei acolo, să ne bucurăm deplin de învierea Domnului Isus!

Nu era nici o veste că s-ar fi schimbat ceva. Vineri, în "vinerea mare" miam făcut bagajul ca de obicei când trebuia să plec la tren, căci plecam direct de la școală. Și nu s-a întâmplat nimic. Știam că nu trebuie să umblu prin vedere, ci prin credință. A sosit și ultima oră. După ce a sunat de intrare, am intrat la clasă. Era interesant ce se petrecea cu mine: eram bucuroasă în Domnul, fără să fi primit vreo rezolvare vădită. Efectiv, mă bucuram "cu o bucurie negrăită", fără să am vreun motiv. Când ajunsesem la fixarea noilor cunoștințe, cineva a bătut la ușă și a intrat destul de speriat, anunțându-mă să vin la telefon. Era de la comitetul raional de partid din Medgidia, de care aparținea școala noastră. Mia comunicat personal că sunt convocată pentru duminică, ora 10, la ei.

Nu vă supărați, dar nu cred că pot veni, pentru că noi aici avem învățământ politic, duminică.

To'a'șa ... dacă vă spun că trebuie să fiți aici, se înțelege că nu stați la învățământ.

Auzeam și numi credeam urechilor. Cine mar fi putut învoi pe mine de la învățământul politic mai bine decât partidul? Am început să mă bucur și, când a sunat de ieșire, leam comunicat că eu nu vin duminică la învățământ politic, pentru că sunt chemată la comitetul raional de partid, Medgidia. Mimi iar făcuse ochii ei mari și mai mari. Până la gară era drum lung, iar eu săltam și cântam, spuneam psalmi și aduceam laude clocotitoare lui Dumnezeu. Era în inima mea adunarea în sărbătoare a îngerilor care cântau alături de mine, pe drumul ce ducea la gara din Târgușor.

Astfel că Paștele lam petrecut împreună cu familia, iar atunci mă chemaseră sămi dea sarcina de a ține niște conferințe la Căminul cultural, despre misticism. Auziseră că sunt credincioasă și voiseră sămi dea de înțeles că "Partidul en toate". Ieșind în duminica aceea de la cabinetul de partid, o undă de îngrijorare mia umbrat bucuria izbăvirii. Dar am primit din Cer un gând: să nu mă îngrijorez pentru ce va fi, pentru că Dumnezeu nu mia făcut o bucurie ca să mă amăgească doar! O, câtă dreptate aveam să mă scutur de umbra aceea! Pentru că eu nam mai fost solicitată pentru acele conferințe niciodată. A fost doar mâna Domnului ca săi demonstreze kolegi mele că există Dumnezeul cel adevărat în viața mea.

Această comună, tipic dobrogeană, cu dereaua curgând până printre case, avea farmecul ei. Îmi plăcea să mă duc în liziera de la marginea comunei, să stau pe iarba umbroasă, căutând ciuperci comestibile. Pomii erau rari, dar eu aveam în tărâmul acela bucuria mea de a fi singură cu Mântuitorul meu, sub bolta de frunze tinere. Părtășia mea cu El era tot ce visam mai presus.

Am ținut odată o lecție deschisă de dirigenție despre personalitatea lui George Coșbuc. Au venit toți colegii. Am recitat "Rugămintea din urmă", "O scrisoare de la Muselim Selo", "Regina Ostrogoților" pe care o lucrasem la școala populară de artă în liceu, "La oglinda". Era în clasă o tăcere așa cum îmi plăcea mie, când recitam. Dar nu eram atât de transportată, încât să nu observ cum se ștergea câte-o lacrimă icicolo. Am fost o revelație pentru kolegi, doamna Gorgoi afirmând că eu realmente nam nevoie de nici un material didactic ori de mijloace de învățământ. În realitate, îmi plăcea săi aduc în lecții pe toți: profesorul cu actorul, cu poetul cu desenatorul, ca să nu mai spun că era prezent și cântărețul.

Serbarea de sfârșit de an școlar pentru ciclul al doilea am organizato aproape în totalitate: o piesă de teatru Virgil Stoenescu : "Un prieten adevărat", recitări, și chiar și un număr de balet cu un băiat Aurel Utuleanu și o fată Elena Pena, amândoi deosebit de elastici și de grațioși. Linia coregrafică eu leam desenato. Muzica un vals spaniol. Băiatul, Aurel, joacă teatru de amatori și am avut plăcerea săi răspund invitației și să merg la spectacolul în care avea rolul principal. Aurel ma descoperit incredibil! în holul Casei de Cultură din Constanța unde aveam o expoziție de pictură în ulei, el acolo urmând cursurile de actorie. Cum ma recunoscut? După nume, dar, mai ales, după portretul în ulei al mamei mele cu care, spunea el, semănam de minune. Ma căutat, ma vizitat, am stat ~~de~~ vorbă adeseori.

Anul școlar era spre sfârșit, iar eu încă nu știam dacă la anul voi veni tot aici, pentru că îmi doream să fiu lângă fetița mea și să mă minunez de felul în care i se dezvoltă conștiința și receptează lumea în care sa ivit, voiam săi smulg lăstarii răului și so învăț săL iubească pe Dumnezeu, voiam so cunosc și să mă cunoască.

În anul 1965, 15 iunie cădea într-o marți. Luni, a sosit la școală o hârtie caremi era adresată. Avea numărul 24.436 și era redactată pe 12 iunie: "În conformitate cu instrucțiunile Ministerului Învățământului nr.267/ 1964 și în baza Ordinului Ministerului Învățământului nr. 2567/1965, vă facem cunoscut că vi sa aprobat la cerere transferul de la Școala generală de 8 ani din Târgușoru, raionul Medgidia, regiunea Dobrogea, la școala sanatorială din Eforie Sud (..) în funcția de prof. lb. rom. începând cu data de 1 septembrie 1965. Șef de secție, prof, Sever Baltac."

Adresa sosise chiar la sfârșitul anului școlar. Dumnezeu luase în mâinile Sale problema mea, iar eu plecam din Târgușor cu laurii unui învingător. Ce bine că răbdasem trecătoarea încercare!

Dar faptul că Dumnezeu mă scăpase de drumul săptămânal cu trenul și de marea distanță de casă, nu însemna că totul trebuia sămi meargă după plac. Școala din EforieSud, la care ajungeam cu un autobuz ce pleca din gara Constanței la fiecare jumătate de oră nu avea sămi dea satisfacții profesionale, deoarece aici veneau serii de elevi pe durata a douăzeci și una de zile, din toată țara, așa că, până întocmeam catalogul, pânăi aduceam la un nivel comun, se termina timpul de ședere a acestora, iar eu simțeam că muncesc în gol. Nu vedeam fructele muncii mele. Cu toate acestea, aici am avut bucurii deosebite. Aici am cunoscut o tânără profesoară de matematică, necăsătorită, mignonă, cu un păr absolut creț în jurul unui chip de copil poznaș. Dar acestea erau doar aparențele, căci Magda S. era un spirit profund și foarte luminat și ce bine știa să convertească necazul în înțelepciune! Între noi sa creat o prietenie din cele cu adevărat durabile și care a fost păstrată cu statornicie până azi, de ambele părți.

Tot aici, am avut bucuria să fiu o oază de har pentru niște copii din Deva, credincioși, internați aici. Miam dat seama că sunt credincioși după prenumele lor, căci unul se numea Teofil iar celălalt Timotei M. Cât erau de deosebiți acești copii! Aveau fețe luminoase, dar unul era și blond, cu niște minunați ochi albaștri care aduceau și mai multă lumină figurii sale de îngerăș. Iam încurajat în credința lor, iar ei au avut impresia că însuși Domnul li sa arătat, prin mine. În altă serie, au venit și cu Cornelia, cea mai mică soră a lor. Am recunoscut și în ea aceeași blândețe a credinței lor. Păstrăm și azi o deosebită afecțiune și, când lea fost chemată acasă mama, acești copii miau scris și miau trimis și fotografiile. Erau șase frați. Domnul, însă, lea purtat de grijă și toți sunt astăzi credincioși, căsătoriți și lucrează pentru Domnul, chiar dacă pe depărtate meleaguri de care ne desparte un ocean.

Dar tot aici am fost supusă la o încercare. Într-o zi, la clasa a șasea după ce am strigat catalogul, am pus absențele și am verificat temele, am părăsit locul în care stătusem cam douăzeci de minute, ca să scriu un text pe tablă. În momentul în care am scris prima literă din text, sa făcut auzit un zgomot asurzitor, care nea înghețat pe toți: o bucată mare din plafonul care se afla la aproape trei metri sa prăbușit deasupra catedrei, zdrobinduse în bucăți mari de moloz, de catedră, fără să rănească, însă, pe cineva. Dacă naș fi plecat din acel loc, molozul mar fi lovit din plin și poate mar fi omorât, având o grosime de douăzeci și mai bine de centimetri. Zgomotul a fost atât de mare, încât sa creat panică în școală. Toți au ieșit din clase să vadă ce anume sa întâmplat. Atunci, fetița care era în banca întâi, cea expusă la pericol, a exclamat:

Tovarășa profesoară, ce norocoasă sunteți, pentru că dumneavoastră ați stat în locul acesta tot timpul și plafonul na căzut, până ce nați plecat în alt loc!

Cap.XXIX

I E Ş I R E A D I N E R E Z I E

De când ne excluseseră din Biserică, izvorul meu de poezie secase. În anul 1966 poezia sa întors la mine. Şi iată cum. Treptat, eu mam convins că pastorul C., cel care ne buimăcise cu ideea poligamiei, nu avea dreptate. Era o greşeală în toată teoria lui şi Dumnezeu ma luminat so descopăr. Iată unde se încurcase el. În Legea Vechiului Testament era scris : "Să nu preacurveşti!", dar erau date şi reglementări pentru bărbaţii poligami. (Deut. 21: 15 17). Aceasta înseamnă că poligamia nu era păcat.

Rătăcirea acestui pastor era în logică: Sa schimbat Dumnezeu? Nicidecum. În El "nu e schimbare, nici umbră de mutare." (Iac. 1: 17 b). Prin urmare, dacă Dumnezeu nu a socotit poligamia păcat în Vechiul Testament, no socoteşte păcat nici în Noul Testament. Logic! Eu, însă, simţeam ceva putred în toată logica lui. Dar era greu sesizabil. Şi deodată am înţeles! Noul Testament pune accent pe făptura cea nouă, născută din Duhul lui Dumnezeu, căci în Vechiul Testament omul peste care cădea Duhul Sfânt nu era născut din nou şi nici nu era acesta scopul Său. Toate binecuvântările Vechiului Testament erau pentru trup şi pentru viaţa aceasta. Una din binecuvântări era "lungirea zilelor". Or, vedeam că în Noul Testament au murit în floarea vârstei martirii Domnului Isus Hristos şi nu ca pedeapsă. Apoi, nicăieri în Lege nu apare făgăduinţa vieţii veşnice. Binecuvântările Noului Testament contrastează izbitor cu cele ale Vechiului Testament. Privitor la cuplu, am găsit în I Cor.7:2 că apostolul Pavel vorbeşte despre soţia unică şi despre soţul unic. În fine, omul Vechiului Testament păcătuia numai când făptuia, pe când omul Noului Testament păcătuieşte şi numai când gândeşte.

Nicăieri în Veciul Testament nu există conceptul de "fire pământescă".

Asupra tuturor acestor lucruri am meditat în linişte, la Preventoriul de la Timişul de Sus unde mam dus să mă odihnesc în timpul sarcinii cu cel deal doilea copil.

La Timiş, într-o noapte, ma trezit ceva indicibil, ca un farmec venind de undeva. Numi era frică, nu ştiam ce e. Era ca o muzică la xilofon, dar cu sunete estompate şi, prin aceasta, cu atât mai armonioase. Erau parcă tremoluri pe nişte viori suprapământene, executate cu desăvârşită maiestrie de nevăzuţi virtuozii. Nu, nu eram în cer! Fereastra era deschisă spre munte şi luna plină scâldea în albastru pădurea. Şi miam dat seama: în clarul de lună acelaşi la munte ca şi la mare, cântau privighetorile. Cântau pentru mine, special pentru mine, sub cerul lui Dumnezeu! Iar eu mă simţeam pe un prag de Cer.

Approape trei ani nu mai scrisesem poezii. Revenindumi din erezie, Dumnezeu mia dăruit aici poezia "Bucuria încercării", care a desfumat fântâna. Dintre poeziile mele, aceasta, compusă în iunie 1966, la Timişul de Sus a fost cel mai des recitată. O dată cu ea, Dumnezeu însuşi Sa întors la mine.

Motto: Rom. 8: 18

"Cât de marei preţul vieţii, ce odată, tot apune.
Dar ea merită alături cu cea veşnică o pune?
Merită să pui alături încercarea deo clipită
cu cununa glorioasă ce va fi în cer primită?
Merită săţi pierzi credinţa, pentru trecătoare lipsă?
Pentru clipă dencercare, veşnicia săţi steanchisă?"

Binecuvantează, dară, un necaz, o strâmtorare :
Ai fost astfel găsit vrednic să fii pus la încercare.
Cinencearcă foc metale care nau nici o valoare?
Aurul sencearcă astfel! Strălucirean foc răsare!
Încercarea e dovada că în tine este aur!
Dar eamestecat cu zgură. Dumnezeu, ca Meşter Faur,

trebuie prin foc săl treacă spreai verifica tăria.
După focul încercării vei cunoaște b u c u r i a !

Liniștește-te tu, care ești supus la încercare :
Dumnezeu Sencreden tine, veden tine o valoare.
Dacar ști că te vei pierde, focul chiar acum lar stinge,
nar îngădui, fii sigur, de tine a se atinge.
Domnul pe cei slabi îi cruță și îi lasă voia firii.
Dar aceștia, vai, nu gustă b u c u r i a i z b ă v i r i i .

Fii convins: cu cât mai mare e acum o încercare,
cu atâta bucuria va fi mai strălucitoare.
Și ca să o strângi în suflet, ca peo binecuvântare,
nu e prețul încercării pe potrivă ei de mare !"

Scrisorile mele de la Timiș erau pline de dragoste dar și de suferința pe care soțul meu ar fi trebuit să o vadă.

La întoarcere, am finalizat toate meditațiile mele asupra poligamiei, am scris un material intitulat "Harul despre poligamie" și l-am citit în Biserica baptistă din Constanța, după care am fost reprimată ca membră cu drepturi depline și înconjurată cu dragoste. Dar aveam încă discuții serioase cu Nicu. Simținduse trădat, mă învinuia de nesupunere și eu începusem să mă gândesc la despărțire: "Căci ce știi tu, nevastă, dacăți vei mântui bărbatul?" Nicu și-a terminat școala cu bine și a fost repartizat la un atelier de reparații de aparate de radio, la EforieSud. Primul salariu la luat pe 10 octombrie 1966. Atunci, am mers și am cumpărat cele necesare nașterii celui de al doilea copil. Bineînțeles, am cumpărat totul în bleu, căci nu ne imaginam ca măcar al doilea copil să nu fie băiat.

În seara aceea, au venit pe la noi Tabita și Titi. După plecarea lor, au început durerile. Nicu sa dus să anunțe salvarea de la un telefon public și, până să se întoarcă, am auzit mașina la stradă. Am încuiat ușa și am pornit spre poartă, incredințându-mă Domnului Isus care spusese că vom avea necazuri, dar să îndrăznim la El. Știam acum ce înseamnă o naștere, dar mi se spusese că a doua nu mai e chiar așa de grea.

Vai, nu era pentru mine! Mușchii mei uterini erau atoni și nu ajutau deloc. Și ca și cum atâta nu era de ajuns, prezentația fătului era pelviană! Dinafară nu puteam fi ajutată cu nimic! De la ora unsprezece mam zbătut în chinuri mari. Îmi repetam obsesiv un verset din Isaia| "~Aș putea să deschid pântecul mamei și să nu las să nască? Eu Care fac să nască, aș putea să împiedic, oare, nașterea?~ zice Dumnezeuul tău."(cap.66: 9)

Aceeași situație: femei care veneau în urma mea nășteau rapid și erau duse. Dar la ora cinci dimineață, am trecut din nou Iordanul pentru a ieși pe celălalt mal cu cea de a doua fetiță a noastră.

Uitațivă, dom' doctor, ce copil frumos! sa minunat asistenta.

Gabriela a avut 3800 de grame și 52 de centimetri lungime. Această a doua naștere a avut loc în Constanța, la vechea maternitate. A fost așa de drăgălaș gestul lui Nicu care se strecurase în curtea spitalului, sub fereastra mea și a strigat de acolo, de a auzit toată lumea:

Tatiana, să nu te superi că e tot fetiță! Domnul so binecuvânteze!"

Dar eu miam revenit greu. Când am putut pași iarăși, mă simțeam dezumanizată de atâta suferință și mizerie și mergeam pe coridor, fără să mă fi împăcat cu Dumnezeu. Eram supărată pe El. Parcă aș fi spus: La ce bun? Nu cred că Dumnezeu intră într-o maternitate. Cum mergeam așa, fără nici o poftă de viață, mia sunat în minte un verset cunoscut: "Căci suferințele noastre ușoare de o clipă lucrează pentru noi tot mai mult o greutate veșnică de slavă."

Povara mia căzut. Dumnezeu îmi vorbea iarăși. Mă căuta, să mă recupereze. Și mam împăcat cu Dumnezeu.

După ce am ieșit din maternitate, la o săptămână, a venit mama să mă ajute. Dar după o lună, a trebuit să plede. Nu înainte, însă, de a mă însoți la

adunare, împreună cu Gabi pentru a fi binecuvântată de Dumnezeu. Am ales o seară în care soțul meu nu era acasă, căci n-ar fi acceptat așa ceva.

Încordarea dintre noi devenise regulă de viață. Mă veni o idee: am convocat pe toți pastorii care mă cunoșteau și cunoșteau și situația noastră la o zi de post și rugăciune. Acesta a avut loc pe 19 noiembrie 1966.

Eu nu mai primeam în casă pe acel pastor căzut, pentru că am văzut că nu era consecvent. El ne spusese că numai dacă soția nui corespunde ca nivel spiritual, are soțul dreptul de ași mai alege o soție, dar am văzut că, deși la noi nu se pune problema, el îl încuraja pe Nicu să facă pași îndrăzneți pe acest drum.

În ziua aceea memorabilă, am citit, neam rugat și Dumnezeu ia vorbit soțului meu prin prorocul Ieremia: "Dacă vei despărți ce este de preț de ce este fără preț, vei fi ca gura mea." (15: 19) Lam văzut atins de Duhul lui Dumnezeu când a spus:

Chiar așa, ideea acesta e un lucru fără preț! Nu vreau să le amestec.

Bucuria că Dumnezeu ne și răspunsese mă făcut să explodez, fără pic de tact:

O, Nicu, binecuvântat să fie Domnul! Azi e o zi de post în țară, pentru tine. Eu leam cerut fraților păstori să ...

Da? Ai și trâmbițat în țară căderea soțului tău?

Totul sa dus de râpă, dar mă servit de lecție pentru viitor. Trebuia să știu să fiu discretă înaintea Domnului. Trebuia să nu sun cu trâmbița înaintea mea. Așa cum poporul evreu a ținut secretul izbăvirii din robie față de vecinele egiptence, ca să nu zădărnicească planul lui Dumnezeu. Așa cum Maria "păstra toate cuvintele acelea și se gândea la ele în inima ei". Trebuia să învăț a avea și secrete față de soțul meu. Gestul meu stricase totul!

Din pricina eforturilor, la șase săptămâni de la naștere am avut o puternică hemoragie care mă adus internarea de urgență. Starea sănătății mele se înrăutățea. Doctorița care mă controlat mă propus să merg la munte, pentru refacere, iar medicul de la Dispensarul T.B.C. mă făcut internarea la Avrig. Am chemat pe mama la telefon, iam explicat situația și a venit să vadă de fetițele mele.

Cap. XXX

P S A L M I S T U L O A S T E I D O M N U L U I

Am ajuns la Avrig, spre ziuă, sâmbătă, 17 decembrie 1966. În gară am fost întâmpinată de un delegat care mă condus la preventoriu prin spate, prin parcul natural al acestuia. În fața mea se deschidea o alee de brazi bătrâni, careși întâlneau ramurile în formă de boltă. Ninsese din belșug, zăpada se depusese de un lat de palmă, uniform, fără nici un pic de zbucium, pe crengi, pe jos. Totul era pufos și zgomotele erau înăbușite. Nu era o zapadă care să scârțâie, dimpotrivă. Aleea aceea îmi spunea un bun venit atât de solemn, de parcă intrasem în Paradis. Mă aștepta o cameră cu trei paturi, încălzită cu sobă de teracotă. După ce mam odihnit după călătorie, am mers să caut casa de rugăciune.

Aceasta a fost o nouă bucurie pentru mine. Deschiși și iubitori, acei frați au recunoscut chemarea mea în slujba Evangheliei și mi dădeau întotdeauna cuvânt, mai ales la ora de lecție duminicală. A fost o mare înviore pentru mine, iar familia Spiridon mă primit ca pe propriul lor copil. Am repetat colinde, iar în noaptea de Crăciun am colindat cu corul pe la casele oamenilor și la preventoriu. Mam împrietenit cu tinere din familii de credincioși pe care leam condus la Domnul, am fost la un priveghi unde frații mă rugat să vorbesc, dar nici naș fi putut să tac, deoarece inima mea era în clocot, de Harul Domnului. Am făcut, împreună cu frați din comitet, vizite la bolnavi și la bătrâni și Harul Domnului mă însoțea pretutindeni. Vorbindui unui tânăr pacient, ungar, Jozsef, credincios unitarian, dar însetat după Dumnezeu cel viu, lam condus la Domnul Isus Hristos! Aveam acasă doi copii, dar nu tânjeam

dupa ei, atât eram de fericită să-I slujesc Domnului!

O, dacă aş fi ştiut ce e acasă! Diavolul a vrut să mă lovească, fetiţa cea mică, de două luni, îmbolnăvinduse grav. Într-o zi, mama şi mămica au fost la saună, iar cu copiii a rămas bunicul. A pus în soba din camera copiilor, cărbuni, iar gazele emanate au sufocat aproape pe Gabi. Na dormit în noaptea aceea, iar a doua zi îi era rău. Mama a întrebat unde e dispensarul, dar mămica a zis să nu exagereze, căci "Nare nimic copila". "Copila", însă, se pierdea. Mama a ieşit pe stradă şi a întrebat de medic. Atunci, mămica sa dus la dispensar şi a venit cu doctoriţa. Când a văzuto, aceasta a strigat:

Scoateţi imediat copilul afară! Na mai aşteptat so îmbrăce, a pus-o într-un pled şi a scos-o chiar ea. Gabi gemea din greu, ochii îşi pierduseră expresia de viaţă din ei.

Unde e un telefon pe aici?

Na dus în vecini şi a cerut o salvare specială, cu oxigen.

Nu ştiu dacă scapă până la spital, le-a spus celor două femei.

Tăticu sa dus la Nicu la serviciu să-l anunţe. Deşi dormise în cameră cu fetiţa, soţul meu na simţit că aceasta era bolnavă, şi nici că mama o plimbase toată noaptea prin cameră. Nu ia venit să creadă că e chiar aşa de grav şi a fost de părere că nu e cazul să mă cheme acasă, ci să stau acolo şi să-mi îngrijesc sănătatea. Mama a însoţit salvarea. Ajunsă la spital, doctorul de gardă a consultat fetiţa care se uita cu ochii mari şi trişti în ochii acestuia.

Ah, copiii aştia! Mor uitându-şi ochii, a oftat el.

Diagnosticul a fost dublă congestie pulmonară. Cu greu sa întors mama de la spital, lăsând acolo copilul cel de două luni şi ceva. Mergea zilnic acolo să afle veşti. A fost cel mai trist Crăciun al lor, dar aveau speranţa că Gabi e în afara oricărui pericol. În ajunul Anului Nou 1967 a venit acasă.

Dar eu la Avrig am trăit o experienţă unică, ce avea să producă o schimbare hotărâtoare în cercul nostru de prieteni. Marioara Bogdan, o scumpă surioară, a aflat că sunt la Avrig şi a dorit să facem revelionul împreună. Aşa că mam dus la Sibiu şi familia Vasile ma găzduit în casa sa liniştită şi încăpătoare, din Magheranului 22. Era cu adevărat o casă din Betania pentru mine. Îmi dăduse, ca Domnului, cea mai bună cameră, spaţioasă, mobilată cu gust. Acolo am făcut revelionul. La miezul nopţii, sa auzit o cântare în curte. Când a intrat micul grup de trei persoane, lam cunoscut pe fratele Niculiţă Moldoveanu despre care nu ştiu dacă auzisem până atunci vreodată. Am trăit o adevărată revelaţie. Prima cântare pe care am auzit-o de la el a fost "Tot ce priveşti (doreşti) o clipă ..." Era ceva unic. Cântarea curgea de la sine, iar noi ne uitam unii la alţii cu ochii umezi de dragostea lui Hristos. Nu mi se mai întâmplase până atunci să trăiesc atât de deplin bucuria cântării, deşi eu cântam mereu. Cântările curgeau una din cealaltă, legau răni, ungeau cu balsam, întăreau. La baza lor era doina românească, ardelenescă, pe alocuri trăgănată, ca într-o extatică pierdere de sine. Mă simţeam ca şi negustorul acela de mărgăritare de mare preţ, care e gata să vândă tot ce are, când găseşte unul fără seamăn. Simţeam că mam îmbogăţit peste noapte şi deabia aşteptam să ajung acasă să-i povestesc lui Titi B. despre descoperirea făcută. Dar pentru moment, cântam, cântam descoperind că există şi slujirea Domnului prin cântare: "O, noi neam bizuit pe Domnul", "Nu eşti învins", "Ce dor frumos ...", "De oriunde vin ...", "Ceaş fi ...", "Cer senin", "Nu tendoi, ci crede", "Suferinţă, şcoala sfântă ..."

Dar câte nu sau şi povestit atunci! Fratele Niculiţă ne povestea cu teama de a nuşi pierde cumva răsplata, despre cele îndurate în închisoare. Atât de mult mia întărit credinţa în credincioşia Domnului! Eu ştiam teoretic că acolo unde e Domnul e Raiul, dar omul acesta fusese în Raiul suferinţei pentru Domnul, şi sa întors de acolo desăvârşit, asemenea "Căpeteniei mântuirii" sale, pe Care Dumnezeu a găsit cu cale "să-l desăvârşească prin suferinţe". Nici cea mai vagă undă de judecată faţă de cei ce lau chinuit nu ieşea la suprafaţă, din fântâna curată a credinţei acestui ucenic al Domnului. Sentimentul lui era recunoştinţa profundă faţă de Domnul că-l găsisse vrednic de suferinţa pentru

Numele Lui. Iar din această fântână țâșneau către noi cântările. Când mam trezit a doua zi cu sentimentul aproape dureros de fericire că ceva extraordinar mi se întâmplase, am știut că pentru mine a fost cotitura cea mai însemnată a vieții mele cu Domnul Isus. Lam binecuvântat pe El că are și azi ucenici devotați și miam reînnoit predarea.

A trebuit să cobor pe pământ, întorcându-mă acasă. Dar am adus cu mine comoara "Cântărilor Harului". Aici am înțeles că diavolul voise să împiedice trezirea, chemându-mă acasă, înainte de al fi cunoscut pe psalmistul Oastei Domnului.

Cap. XXXI

P O C Ă I N Ț A B I R U I E Ș T E D R E P T A T E A

Împlinisem trei ani de activitate la catedră și eu trebuia să mi dau definitivatul. Pentru aceasta, trebuia să mi se facă inspecție la ore și să primesc un calificativ. Dar vai de pregătirea acestor lecții! La Târgușor am fost apreciată ca fiind pasionată și antrenându-mi copiii. Aici, însă, nu era doar problema structurii speciale a claselor după seriile de copii bolnavi de reumatism, ci mai era o problemă foarte delicată, cea a timpului. Bunica soțului meu nu era mamă, ci soacră, adică nu mă ajuta. Pretenția ei era ca atunci când sunt acasă, eu să fac totul, iar ea, doar în lipsă. Prin urmare, eu făceam mâncare, hrăneam fetița cea mică, spălam, făceam curat, călcam, spălam vasele, așa că se făcea ora două, oră la care ieșeam din casă, pentru a prinde mașina de Eforie. Dacă aș fi fost la casa mea, eu puteam lăsa vasele să le spăl și mai târziu, la întoarcere, ca să mi pot face planurile de lecții la care eram controlată. Încercam să fac duminica mai multe planuri, dar era imposibil. Dar când veneam acasă, reluam treburile de unde le lăsasem. Viața mea era un perpetuum mobile al treburilor mici, dar multe și care trebuiau făcute. Uneori, căutând lucruri cu care să o schimbe pe Luminița și negăsindule repede, socrul meu mi le răscolea pe toate, cu ostentație. Asta puneam capac la toate, căci eu aveam un șifonier aranjat la linie. Viața mea cu Dumnezeu șchiopăta și trăiam din amintirea unei predări de demult. Miera dor de El, dar în fața Lui nu puteam veni chiar așa, cu inima plină de nemulțumire și de judecată.

În mai, 1967, sa anunțat inspecția. Mama era iarăși plecată la Brăila, iar în treburile gospodărești nu mă ajuta nimeni cu nimic. Cantitatea de muncă și stresul pentru inspecția care se apropia miau creat din nou o tensiune nervoasă. Mă rugam pe fugă. Ah, cât aveam nevoie acum de ajutorul soțului meu, dacă soacra mea nu mă ajuta!. Dar el obișnuia să spună:

No, las' că te descurci tu!

Cum mă "descurcam" cu doi copii mici care mă sculau noaptea când unul, când altul și cu gălăgia lor, numai Dumnezeu ma înțeles. Eram atât de nervoasă, că nam mai vorbit cu soțul meu. Mă baricadasem în autoîndreptățire.

Când a venit inspectorul Alexandru F. la primele ore, sâmbătă, 20 mai 1967, mie mi sa părut că am predat lamentabil. Planul de lecții care era sub ochii inspectorului nu fusese respectat, copiii dădeau alte răspunsuri. Întorcându-mă cu mașina mică a inspectorului care o luase și pe doamna Lazaride, directoarea, mă simțeam penibil. În această stare a mea, directoarea, încercând să mă consoleze a aruncat întro doară:

Ceai avut, măi Tatiana, azi, că tu faci lecții bune...

Cu inspectorul acolo, am simțit că alunec în prăpastia deznădejdiei. Ajunsă acasă, iam spus lui Nicu:

Nam fost în stare de o lecție ca lumea! Sunt foarte surmenată, asta e.

No, las' c'o să fie bine, mă consolă el, punânduși ca de obicei când venea acasă, capul pe pernă, pentru două ore.

Numai eu știam ce era în inima mea. Aș fi vrut ca soțul meu să simtă cu mine, să mă întărească, să se roage pentru mine. Și, în timp ce în cameră se auzea respirația lui egală, liniștită, eu am început să plâng, simțindură singură cu necazul meu.

De ce plângi? Vrei ajutor prompt, la nevoie? Dar tu? Tu ai răspuns prompt nevoii lui Dumnezeu, de a mântui lumea? Teai baricadat înăuntrul dreptății tale, al treburilor tale.

Câtă dreptate avea Glasul! Merit din plin, Doamne, ce mi se întâmplă. Și nu merit să iau inspectia. Și, în loc să mă apuc să scriu planuri de lecții pentru următoarele ore, am luat caietul și am scris o poezie care reflecta starea mea:

S Ă N U T E S U P E R I ...

Să nu te superi niciodată, cu nici un chip, pe Dumnezeu,
dacă adeseori în viață nu izbutește planul tău.

De câte ori nai stat tu, oare, nepăsător chemării Lui?
Când tea trimis El în lucrare, tu ai pornit? Ai mers să spui
de Dumnezeu, la lumeaaceasta ce e orbită deamăgiri?
Teai mulțumit să ducă alții mesajul sfintei mântuirii.
Șiașa, ții ai întărit urechea și inima șiai început
să te închizi în cercul propriu în care Domnul nancăput.
Și tu, când vrei săți izbutească urzirea planului firesc,
vrei săți răspunda prompt dorinței, cu ajutor dumnezeiesc?

Ce simți tu azi, în nemplinire, lipsit de orice ajutor,
simți El însuși, când rămasai chemării Lui nepăsător!

Când părăsit te simți pe lume de cei ceodată teau iubit
șiamarnic suferi părăsirea, în chin șin plâns nestăvilit,
gândeștete ce simte Domnul, când tu, Mireasa lui Hristos,
te duci în lume după idoli și sub orice copac umbros,
tu calci sfințenian picioare, cereascănvățăturaa Lui,
ca sămplinești dorința firii, trădezi iubirea Domnului.

Iar azi, când bântuie furtuna, când valul se ridică sus
și când te zbați în încercare, copil al Domnului Isus,
aduți aminte de umblare! Roșește! Pune capun piept
și recunoaște că șiacuma, chiar în înfrângerii, El e drept!

Poezia se încheia cu acceptarea înfrângerii ca meritată răsplată.

Dar nu acesta ia rămas sfârșitul, pentru că a trebuit săi dau altul, mai real ca primul. O, adâncul bunătății lui Dumnezeu față de copiii Săi!

Luni, când inspectorul a revenit pentru următoarele lecții, am trăit un adevărat triumf, iar la discutarea acestora, directoarea și inspectorul erau evident marcați de emoție. Ei bine, nota mea în urma inspectiei la lecții a fost nesperat de mare. Am primit 10(zece), ca urmare a pocăinței! Dar ce e cu adevărat minunat este că nu mai făcusem pregătiri speciale ale lecțiilor. Pur și simplu, nu mai voiam notă mare. Pentru că "suferisem pedeapsa", înțelegând că Domnul se purta cu mine ca și cu o fiică pe care o pedepsește pentru că o iubește. (Evrei 12| 611)

Și iată sfârșitul poeziei:

Și când vei înțelegeaceasta,
și când vei ceren plâns, iertare,
vei fi umplut cu tot belșugul de har și binecuvântare.

(20 mai 1967)

Caruselul treburilor și al nemulțumirilor mele legate de acestea continua să se învâртеască. Și Dumnezeu continuă săși înmulțească Harul față de mine.

Odată, am plecat foarte nervoasă la școală. Știam că întârzii, dar trebuia să spăl vasele și să le mai pun și la loc. Pur și simplu nu am avut timp să mă spăl pe mâini de mirosul de vase. Miam luat în viteză o fustă de pe scaun și poșeta cu abonamentul și am zbughito pe poartă, sperând să mă fac înțeleasă de socri fără alte explicații. Când am ajuns la troleibuz, acesta plecase. Când a venit, în sfârșit, din gară tocmai plecase cursa de Eforie. La EforieSud nu mergea decât cursa de Mangalia, din oră în oră, pe când pentru EforieNord mai era o posibilitate tot din jumătate în jumătate de oră și anume cursa de Techirghiol.

Stăteam în stația aceea și Duhul Domnului a început să mă cerceteze: Asta e fiindcă am plecat nervoasă. Mânia nu e roada Duhului Sfânt. Cât de mult scăzusem în credință! Și acum, directoarea o sămi taie și orele. Mă chinuiam procesele de conștiință de vreo cinci minute, când am văzut venind spre stație o mașină de Eforie. Cei drept, era un "T.V." care pârâia din greu, scoțând gaze, dar era o posibilitate nevisată, de a ajunge la timp la școală! Dar ce uimire să văd cum a ajuns din urmă pe cea scăpată de mine și a depășito! Era incredibil! Inima mea deborda.

Eram în mașină! Stăteam pe un scaun, în partea stângă, mașina fiind aproape goală. Dumnezeu făcuse o minune pentru mine: îmi trimisese o mașină! Am scos caietul și am scris poezia "Mânia mea", căreia compozitorul creștin, fratele Niculiță Moldoveanu avea săi compună o melodie. Iată poezia:

"Mânia mea nerăstignită
mă biruiește uneori
șioricât ar fi dendreptățită,
mă jefuiește de comori.

Șiatunci vii, Doamne, Tu cu Harul,
croindumi căi de izbăviri,
pășind măreț peste hotarul
nerăstignitei mele firi.

Statornic când Te văd pe Tine,
cum nu ții seama de greșeli,
îmi umplu fața de rușine,
când vii la mine și mă speli.

O, pururi am nevoie, Doamne,
să fiu albităn jertfa Ta.
Greșeala mea mai mult Tendeamnă
a mă iubi, a mă ierta.

Rămâne veșnic adevărul
cuvântului ceai spus cândva:
"Nu trebuie decât piciorul
săși spele cel ce sa scăldat".

Ce landemână Țieste apa!
Teapleci peste greșeala mea
șimi iei cu simplitate talpa,
spălând tot praful de pe ea.

Tu știi că din al vieții umblet
la Tineam să măntorc murdar.
"O, nui nimic, îmi spui cu zâmbet,
bine că vii la Mine, iar!"

Poezia este datată 10 octombrie 1967.

" S C U L A Ț I V Ă Ș I P L E C A Ț I . . . "

Încă de la început, miam dat seama că soțului meu nui plăcea să aibă probleme și le rezolva, mai în glumă, mai în serios, prin eludare.

O problemă amânată e pe jumătate rezolvată, spunea el râzând.

Dar amânarea avea la el un cu totul alt înțeles, și anume: neglijare. Pentru mine era tot mai greu să stau acolo, pentru că simțeam că nu e casa mea. Eram noi doi, plus doi copii într-o singură cameră. Când venea mama, care, bineînțeles, dormea cu noi în cameră, eram cinci. După ce Gabi a împlinit un an, miam dat seama că voi mai avea un copil. Pe deasupra tuturor, socrii mei nu mă suportau, nu eram genul de femeie ardeleană, roșien obraz și grasă. Soacra meami zicea de la obraz:

Tulai, Ană (nu mia putut zice niciodată Tatiana), că galbenă mai ești, ca o moartă.

Știind că doctorii miau interzis eforturile și, adunând la asta faptul că e păcat să nu aduc pe lume toți copiii pe care mi iar da Domnul, ea ajunsese la o soluție care, când mia spus, ma indignat:

Lasă, Ana, că poate moare la naștere. Când îi mic nuți pare așa rău.

Abia după aceea am înțeles de ce spusese odată Luminița, în graiul ei drăgălaș, înspăimântându-mă:

Mamă, o să moară Cocuța. ("Cocuța" era Gabi.)

Naomi, soacra lui Rut, e unică în Biblie și rară în viața de toate zilele. Predicile frumoase pe care le auzisem despre ea nu se potriveau cu realitatea din viața mea, dar îmi serveau de învățătură mie însemi, când copiii mei vor crește mari.

Însă ce mă irita la culme era că nu eram lăsată sămi educ copiii așa cum aș fi vrut eu. Luminița avea un obicei: săși ducă la nas un pled moale. Când am fost la Brăila cu ea, în bună înțelegere cu mama, am "înțărcațo" de acest obicei. Nu putea adormi, până nuși ducea la nas pledul țuguinduși buzele, ca și cum ar fi supt. Dar, după ce la cerut vreo trei zile, la uitat. Întorși acasă, am uitat să arunc pledul, dar leam povestit socrilor victoria. Bătrâna mia dat dreptate, dar bătrânul a făcut ceva incredibil. Când am venit de la școală, am găsit-o pe Luminița cu pledul la nas, iar șifonierul era complet răscolit. Am bătuto, crezând că ea a făcut deranjul acela, găsiind și pledul. Ea a început să plângă, bătrânul a intrat în cameră, ma jignit și mia spus că sunt prea rea, dacă am putut săi iau "bucuria copilei". Eu am făcut aproape o criză de nervi, iar el mia aruncat în față că sunt demonizată. Când a venit Nicu acasă, a văzut încordarea, dar na fost interesat, conform felului său de a fi, să știe despre ce este vorba. Eu lam pus la curent, răbufnind în final:

E o crimă săntorci pe un copil la un obicei rău de care sa dezbărat.

Soțul meu lua însă lucrurile ușor, iar seninatatea pe care io admirasem atât de mult la început a trebuit curând sămi dau seama că nu era o calitate, ci un viciu semn distinct al superficialității.

Încă din august 1965, îi scriam de la Brăila soțului meu, despre necesitatea de a avea și noi casa noastră, de a ne croi un drum singuri, căci îi incomodam și pe bătrâni și ne și ciocneam mereu. Lam convins să mergem în audiență la Sfatul Popular, să cerem locuință. Dar eram în dilemă: să cerem pentru noi, sau pentru chiriașii care ocupau celelalte două camere ale casei? La început, aceasta nu conta prea mult, cine pleacă de acolo, așa că săptămână de săptămână mergeam în audiență și uneori stăteam nopțile ca să obținem bon de audiență. Dar eram continuu duși cu vorba. Au venit la fața locului și au văzut situația, dar nimic nu sa urnit. Spre sfârșitul lui octombrie 1966, am trimis un memoriu la Comitetul Central al P.C.R. Am primit promisiuni în scris, tot de la cei din Constanța. Trei ani sau scurs astfel.

Întro seară de ianuarie, după un conflict incredibil de furtunos izbucnit între mine și bătrâni, am plecat din ~~dașă~~, luându-mi Biblia. Am mers în fundul

casei, la bucătăria de vară și mai în fund, în magazie, lăsându-l pe soțul meu să doarmă liniștit. Am încercat să citesc din Biblie, dar nu se lipea nimic de sufletul meu amar. Mam rugat, mam smerit, am cerut iertare Domnului, am așteptat. Nimic. Sigur, mam gândit eu, cu nervii aceia, acum două ore, iar acum, cu pocăință și smerenie! Am început să mă rog:

Doamne, Tu ești credincios. Nam pe nimeni la care să mă plâng. Sunt dezamăgită de Nicu, dar știu ca Tu mi lai dat și că Tu poți săl schimbi. Mie tot mai greu săi suport pe bătrâni și nu vreau săl despart pe Nicu de ei. Mie inima atât de grea, că, dacă nu vii Tu, nam nici o nădejde de scăpare. Doamne, nu mai pot așa. Spunemi ce să fac: să stau aici? Să cer pentru noi? Doamne, ajută-mă, pentru că numai Tu vii în ajutorul celui amar. Naș vrea să mă întorc în pat fără sămi răspunzi. Vreau certitudinea că încă ești cu mine.

Atunci mia vorbit Dumnezeu. Cu ochii înlăcrimați am citit cuvântul spus prorocului Mica, dar pe care Domnul mil spunea în seara aceea de început de ianuarie 1968, special mie:

"Sculațivă și plecați, căci aici nu este odihnă pentru voi."(2: 10)

Puteam primi ceva mai deslușit?

Am izbucnit în laude și mulțumiri. Acolo unde eram, era chiar o magazie cu pământ pe jos, un pământ tare ca cimentul. Mam adus pe mine însămi acolo, căzând în genunchi pe pământul acela și Iam mulțumit lui Dumnezeu pentru că ascultase "glasul meu, strigătele mele". Eram tot atât de sigură de ascultarea rugăciunii, ca și cum aş fi primit deja apartamentul. Întoarsă în cameră, am adormit ca un copil mic pe perna încrederii în Cel Atotputernic.

Luni, 25 martie 1968 am fost la București, la Comitetul Central al PCR pentru a cere o audiență în problema locuinței. Eram însărcinată în luna a șasea cu cel deal treilea copil și locuiam într-o singură cameră, mare, cei drept, împreună cu mama mea și cu încă doi copii. Situația prezentată era cum nu se poate mai reală. Peste nici două săptămâni, eram chemați la primul secretar al județului Constanța, domnul Petre Ionescu, un om curtenitor, dotat din belșug cu simțul umorului, dar și al responsabilității. Nea ascultat cu răbdare, nevenindui să creadă că vicepreședintele la care mergeam săptămânal ne putuse sfătui să le facem chiriașilor viața amară ca ei să plece de acolo și noi să ne putem extinde. Nea crezut, nea înțeles și peste numai două zile, a venit um I.M.S. la poarta noastră. Nicu era la serviciu. Miau spus sămi iau buletinul și mau luat cu mașina aceea la ICRAL. Peste o oră, țineam în mână contractul de închiriere a unui apartament cu două camere, al nostru și numai al nostru, în Tomis IV, într-un blocturn, la etajul al șaptelea. Liftul nu funcționa, stația de mașină era departe, dar mie mi se părea o fericire să urc până la etajul acela, cu Gabi ce avea un an și jumătate, adormită în brațele mele și cu sarcina avansată. Atunci, parcă neam căsătorit a doua oară. Neam luat mobilă nouă, în rate, perdele, covoare și eram nespuse de fericiți. Când am primit apartamentul, Luminița era la mama, la Brăila, dar, ca o presimțire, se juca dea mutatul.

Unde te duci, Luminița, cu sacoșile pline?

Mam mutat la bloc, spunea ea.

Când au primit vestea cea mare, deabia aștepta să vină la noua casă. Ea avea "bagajele" gata făcute.

Cap. XXXIII

T R E Z I R E A

Fratele Niculiță a venit la Constanța în vara anului 1968. Ne strângeam tot grupul care se închegease, de vreun an, din care făceau parte Titi și Tabita, familiile Dumitru Petre și Ștefănică, fratele lor, Culea Ion, familiile Aostăcioaiei, Ene Petre, Voicu Ștefan, Obeadă Simion. La început, nucleul era mai mic, reducându-se doar la primele trei familii. Scopul străngerilor noastre era rugăciunea pentru întoarcerea soțului meu în lucrarea Domnului, pentru ca

el să învingă ideea poligamiei și toate celelalte ce îi erau inoculate de fostul pastor. Până la sosirea noului pastor, I. Dăduica, interimatul a fost asigurat de fratele Ștefănică. Noi aveam o plăcută părtășie duhovnicească împreună și ei mă întăreau întotdeauna. Sora Lenuța, soția fratelui Petre mia fost de mare ajutor, confecționându-mi cu gust lucruri necesare, fără a primi în schimb ceva, deși avea probleme mari cu o mână. Dar ea nu ma lăsat să-i pregătesc unicul fiu pentru examenul de admitere la liceu, fără să-mi plătească:

Lasă că știu eu cât câștigă profesorii. Eu am bani.

Eram foarte legată de ei, pentru că Norica, fiica lor cea mare, care era în ultimul an de liceu, cânta minunat la vioară, iar vocea ei de soprană uimitor de impostată și curată mă fermecase. Ce să mai spun de talentul de recitatoare al Noricăi! Așa că între noi sa legat o prietenie fără rezerve. Alergam la ei oricând aveam nevoie de ajutor în rugăciune. Iar cu Norica aveam o caldă părtășie duhovnicească.

La câteva luni de la nașterea lui Gabi, iam rugat să stăruiască împreună cu noi, pentru ca Dumnezeu so vindece pe Gabi care se născuse cu o pată ce ulcerase, provocându-i dureri usturătoare. Când neam rugat, o soră sa uitat la ea și a văzuto zâmbind. Poate căL vazuse pe Domnul Isus, pentru că rana aceea sa curățat, ca și când nar fi fost niciodată. Familiile Dumitru Petre și Ștefănică aveau experiențe incredibile cu Dumnezeu pe care, dacă nu mi lear fi spus ei înșiși, nu leaș fi putut crede.

Fratele Ștefănică ne povestea cum odată, în timpul războiului, mărșăluind fără oprire zile și nopți, sau oprit zdrobiți de oboseală, pe malul unui râu. Era noapte. Lui îi era o sete mistuitoare și sa aplecat așa cum era echipat, să soarbă apă. Dar apa nu era la nivelul lui, așa cum i se păruse, ci mult sub el. Greutatea din spate la tras în jos și el a căzut în apa aceea adâncă, pomeninduse pe fundul ei. Era frig și mantaua cea groasă, cizmele și toate sau îmbibat de apă și navea cum să iasă la suprafață. Dar el era din copilărie un slujitor al Domnului Isus. Și acolo, "în fundul adâncului", ia trecut întro clipă prin fața ochilor, ca întrun film, toată viața. Atunci sa întrebat, neputând să înțeleagă:

Să mor înecat ... ?

Dar a auzit în duhul lui acest îndemn:

Strigă la Isus!

Atunci sa auzit acest Nume strigându-se și propagându-se cu ecou în apă. Nu era sigur că lar fi strigat chiar el. Poate doar duhul lui. Cert este că o putere la ridicat de sub tălpile ca de plumb și la plonjat în sus, până ce a căzut ca un arc, pe mal, în mijlocul camarazilor. Toți au rămas uimiți și sau închinat. Pentru că el nu venise înot, ci fusese aruncat pe mal ca un proiectil. El este cel care șia pus mâinile peste capetele noastre, chemând binecuvântarea Domnului, la căsătorie.

Celălalt frate Dumitru, Petrică, ne povestea o minune care sa petrecut sub ochii lui, în tinerețe. Li se îmbolnavise un cal. Până seara, a murit. Atunci, el și ceilalți frati ai lui au început să plângă, spunând:

Doamne, ce nenorocire! Aveam nevoie de acest cal, Tu știi asta! Și plângând, îl mângâiau pe spate. Deodată, au simțit un cutremur ușor sub mâinile lor, ca și cum calul se scutura. Apoi acesta a devenit mai puternic și ei au văzut uluiți cum calul lor se mișcă, se ridică de pe coastă pe care zăcea mort și stă apoi drept, în picioare. Calul lor înviase din morți!

"Toate lucrurile sunt cu putință la Dumnezeu!" obișnuia fratele Petrică să spună mereu, cu vocea lui tunătoare, citând cuvintele Mântuitorului.

În galeria prietenilor mei, lam lăsat la urmă cel mai drag dintre toți: pe Lenuta A. O cunosc de când sa născut Gabi și a venit la mine să mă viziteze. Soțul ei fusese pastor la Galați. Dar acum lucrau amândoi la Constanța. Lenuța avusese o întoarcere cu totul deosebită la Cel ce era pentru ea Apa Vieții, Pâinea Vie, Păstorul cel Bun ... Rămăsese orfană de mamă, de la șapte ani. Nu avea încă paisprezece ani când sa întâlnit cu Mântuitorul, predânduși viața în mâinile Sale. Mama vitregă căuta să iL scoată din inimă pe Mântuitorul, considerând că sfidează religia străbunilor așa că o bătea fără milă. Odată, după

ce a bătuto, a gonito de acasă:

Să pleci undeoși ști, să nu mai aud de tine.

Undear fi putut să se ducă o fată de paisprezece ani? A luato pe jos, din capătul cartierului Coiciu, unde locuia și sa oprit, sfârșită de foame și de oboseală, pe plajă, la Trei Papuci. Văzându-se singură și liniștită, a început să se roage lui Dumnezeu, să cânte și săl mulțumească. Nu citise încă întâmplarea de la Betel, a patriarhului Iacov, dar sa rezemat de una din pietrele mari de acolo și a adormit.

Dar, ca și Iacov care, dormind cu o piatră drept căpătâi, a văzut cerul deschis și acea scară pe care suiau și coborau îngerii lui Dumnezeu, Lenuța a văzut marea aprinzându-se parcă, de o lumină fără putință de a fi descrisă și luând conturul Unei Făpturi care, mergând pe ape fără să leatingă, venea drept spre ea, răspândind raze dulci de jur împrejur. Apoi sa uitat în ochii ei, ia zâmbit și, ridicânduși mâinile a binecuvântare, a rostit o făgăduință care a însoțito toată viața:

"Eu voi fi cu tine până la sfârșitul zilelor tale. "

Se împlinea Cuvântul Domnului Isus, spus ucenicilor: "Ferice de voi care plângeți acum, pentru că voi veți râde! Ferice de voi, când oamenii vă vor urî, vă vor izgoni dintre ei, vă vor ocări și vor lepăda numele vostru ca ceva rău, din pricina Fiului omului! Bucurați-vă în ziua aceea și săltați de veselie; pentru că răsplata voastră este mare în cer".(Luca 6: 21-23) Fericit copil orfan, bătut și chinuit de foame din pricina lui Hristos, adormit la malul unei mări peste care trece Isus, cu făgăduințele Sale! El nui lasă pe copiii Sai neînsoțiți de ocrotirea Sa. Dormea? Visa? Vede a ceea? Lenuța na fost niciodată prea sigură, dar de un lucru e sigură: că Domnul Șia ținut făgăduințele făcute copilei de paisprezece ani care credea în El.

Na fost prima și nici ultima bătaie ca să se lepede de Mântuitorul.

O zi întregă, a stat închisă într-o cameră rece, fără mâncare, fără apă. Și totul, pentru că se ducea la adunare. Bătaia cu pumnii nu i se pare mamei vitrege suficient de convingătoare. Și atunci ia vătraiul. Și Lenuța nu țipă. Râde, pentru că efectiv no doare. Se trezește gândind tare:

Pentru că loveșten Domnul Isus. Ah, loveșten Domnul Isus!

Fata asta are pe Satana, altfel cum să rîdă, la durere?

Când obosește, mama vitregă o încuie în camera aceea. De dincolo de ușă o aude pe Lenuța rostind rugăciuni de implorare:

Ajută-mă, Doamne Isuse, să ajung la adunare!

Femeia se înduplecă:

Dute și să nu te mai vîd, șiși face semnul crucii în urma ei.

Ce bucurie! Ce bucurie! Întrun picior sărea, îndreptându-se cum altfel, decât pe jos? din Coiciu, spre adunarea din strada Mareșal Joffre.

Hei, undealergi așa de veselă? o oprește o femeie. Era sora Chirilă, o cunoștea de la adunare. Dar cei cu tine? Ești plină de vînatăi pe mâini și pe picioare.

Ei, ma bătut mama.

Dar chiar așa de rău?

Da, cu vătraiul. Ca să nu mai merg la adunare. Dar nu ma durut deloc, pentru că Domnul Isus e în inima mea și cred că dădea în El, nu ajungea până la mine. Pe măsura ce povestește, bucuria începe să i se diminueze. Și fetița a înțeles că nu trebuie să trîmbeze chiar așa suferința pentru Domnul, ca să poată săși păstreze nealterată, bucuria de a fi prigonită pentru Numele Mântuitorului ei.

Nimeni nui lua apărarea acasă, pentru că tatal ei nu prea era de găsit treaz. Dar nu asta o durea pe Lenuța, cât faptul că tatal ei era prizonierul diavolului. Îi plăcea să se laude, mai ales la beție, cu tabachera lui de argint pe care o deschidea fălos, aprinzânduși apoi țigara.

Amărătule, altceva nu știi decât beție și pufăială și fieta sa dat cu pocăiții și nu știi ce fac ei acolo. Căși schimbă sângele și câte și mai câte. De ea nu știi să ai grijă că umblă brambura, sărea nevasta cu gura.

Tăticule, te rog, vino duminică și sămătales cu mine, să vezi că nui așa cum

zice ea, se ruga Lenuța de el, când erau doar amândoi.

Vin, fata tatii, vin.

Dar nu știu cum se făcea, că duminica era totdeauna beat. Un an întreg a promis și șia călcat promisiunea pe care o tot reînnoia.

Și într-o zi la prins treaz:

Tăticule, mii promis că vii. Hai, tăticule, de un de zile tot spui că vii și nu te ții de cuvânt.

Încolțit, na avut încotro și au plecat. Ceo fi fost în mintea și în inima lui nu e greu de ghicit, căci, când să dea colțul la strada pe care era adunarea la a doua casă, tatăl Lenuței sa oprit ca țintuit locului.

Doamne, ce fac eu? Unde mă duc eu? Ce caut eu aici cu copila asta?

Hai, tăticule, cam ajuns. Uite, se uită oamenii la matala. Hai!

Dar omul nu voia să mai facă nici măcar un pas, înainte. Frații veneau grăbiți spre casa de adunare căci era ora nouă și vedeau lupta care se dădea între omul acela și Satana. Tot sora Chirilă a scoso pe Lenuța din încurcătură. Sa apropiat de fată, șia dat seama că acela era tatal ei și, încet încet la condus înăuntru și la așezat pe scaun. Când au intrat, credincioșii intonau cântarea :

"Al rugii ceas ce dulcemi ești
Din toate ostenele
Tu mă conduci la Dumnezeu
Sămi pot plânge necazul meu.
Și când durerea e mare
Isus îmi dă ușurare
Mă scapă din primejdie
În timpul de rugăciune ..."

Ce caută el între oamenii ăștia? Ceare el cu oamenii ăștia care cântă?
Ar zbughio la goană, dacă nar fi în stânga și în dreapta lui câte un credincios. Unde să fugă?! Na fugit destul până acum? Aici nui în cârciumă, aici e la ușa îndurării lui Isus Hristos care dă ușurare de păcat. Și ce mângâiere curge din cântarea aceasta cântată de o mână de oameni simpli, cu cartea de cântări în mână! Acesta e ceasul când a intrat și el între sfinți! A trebuit săl conducă la Isus cel Blând copilul lui și el de un an întreg de zile, duminică după duminică La respins! Doamne, cum am putut să fac asta? Doamne, cum am putut să calc sfânta Ta Cruce în picioare, când mambătam, în loc să mă pocăiesc? Șiroaie de lacrimi i se preling pe obraji și i sennoadăn bărbia carei tremură. Așa o ține până la sfârșit, când, fără săl poftească nimeni, întreabă:

Ce trebuie să fac, ca să mă primească și pe mine Dumnezeu? Că eu ... de azi înainte ... și hohoteșten plâns.

Frații lau înconjurat și lau condus să se împace cu Mântuitorul.

Ajuns acasă, primul lucru carei saren ochi e tabachera lui de argint, de care fusese atât de mândru. O ia și o azvârle cât colo, rostind cu mare ușurare:

Sa terminat cu astea!

Nevasta crede cannebunit și, ca săi scoată pocăința din cap, nui mai dă mâncare duminica:

Nu mia ajuns un nebun la casa mea; acum am doi. Săți dea de mâncare pocăiții! Și urmează blestemele. Zece ani de zile tatăl Lenuței a mâncat duminicile la cantina populară, sau pe unde mai apuca.

Întro zi, nevasta lantrebat:

Măi, dar ție nu ție foame, nu ceri de mâncare?

Nu, cam mâncat.

Undeai mâncat?

La cel mai bun restaurant din oraș, a glumit el. Dar femeia, crezând că dă banii pe la restaurante, ia retezato:

Deacum mănânci acasă și dai toți banii aici!

Ce bucurie avea Lenuța să meargă în vacanțe la bunici, în Ardeal, întrun sat de lângă Huedin. Culmea, că ambii bunici erau în același sat, la capetele

opuse. Ea stătea la bunicul dinspre mamă, dar îl iubea și pe bunicul dinspre tată, care avea o inimă aleasă. El citea Biblia și cunoștea tot adevărul, știa că voia Domnului era pocăința, dar nu se putea hotărî să facă acest pas. De câte ori venea Lenuța, discuțiile se axau pe Biblie. Dar Lenuța îl ruga să vină și el la adunare, să vadă cum e. De la celălalt capăt al satului, plecând cam cu două ore înainte, se ducea pe la bunicul, ca săl ia la adunare. Și se întâmpla cu el ce se întâmplase și cu tatăl ei. Amâna. Întro astfel de duminică, după vreo trei luni, Lenuța a izbucnit în plâns:

Bat atâta drum până aici, că vii, că vii. Zi că nu vrei și gata, nu mă mai chinuiesc să bat atâta drum!

Bătrânul sa lăsat înduplecat și a mers cu ea. Era întocmai cum sperase: oameni îngenuncheați înaintea lui Dumnezeu, cântări cu ochii înlăcrimați, pocăință. La sfârșit sa ridicat și a zis atât cât ia îngăduit plânsul:

Eu demult știu calea, din Scriptură. Da' nu știu ce mo ținut. Rușinea. Da' acu mă pocăiesc. Nu mă rușinez de Domnul Hristos, că El nu So rușinat să steien arșiță pe Cruce ...pentru păcatele mele ... Deamu vreau să mă leg că umblu cu El ... Vreau să mă botez.

Bunicul a fost mai târziu botezat în apa curgătoare a unui râu, departe de ochi omenești, sub Cerul a cărui bucurie o trăia din plin.

Titi Blaj sa dus la câțva timp după cei povestisem revelația, până la Sibiu și la cunocut pe fratele Niculiță. Era atât de emoționat! Atâta doar, că mia spus că eu îi creasem impresia unui om mic și uscățiv, așa că imaginea omului din fața lui, înalt și bine legat, la făcut săi vină inima la loc. Venise plin de noi cântări, iar corul Bisericii din Constanța a primit o proaspătă revărsare de har.

Așa au venit Cântările Harului la Constanța.

Noi ne strângeam seară de seară, pentru că peste noi suflase Vântul despre care se știa doar că bate, dar niciodată de unde și încotro. Nimic nu era mai important ca părtășia noastră în rugăciune. A rămas proverbială expresia "ultima mașină", când era vorba de fratele Ilie B. care venea ultimul și pleca la fel. Ne iubeam cu toată inima, fără să ne fi poruncit cineva acest lucru. Începuserăm prin a ne ruga pentru soțul meu, apoi prin a asculta predicile fratelui Wurmbrand, apoi am urmat a asculta cântări de fratele Niculiță și a le cânta. Și făceam acest lucru din toată inima și cu toată puterea noastră, așa că nu ne puteam aduna decât la familiile care locuiau la curte. Cu adevărat, peste noi trecea acel Râu care țâșnește în viața veșnică. Ne lua și ne purta pe unde îi era cursul. Nimeni nu era legist, conta fiecare din noi, fie că eram surori sau chiar copii. Nu ne preocupa cum arătăm, ce îmbrăcam. În cercul nostru de părtășie niciodată nu sau ridicat astfel de probleme.

Înainte de închegarea acestui grup, tot ce puteam face era săl conving pe Nicu să mergem la Titi și Tabita, duminica după amiază, căci nu mergeam la adunare, dar el mergea la reparat televizoare. Mă durea sufletul să văd cum, una câte una, cele mai sfinte încredințări ale soțului meu, din partea Domnului erau desconsiderate. Duminica noi o socotiserăm sfântă. Era ziua părtășiei cu Domnul și cu ai Săi. De aceea, oricând veneau vecini săl roage să le repare în ziua aceasta televizorul, eu le spuneam că soțul meu nu lucrează duminica. Dar auzind acest lucru, el sa supărat, reproșându-mi căi stric clientela. În realitate, el căuta să scape de acasă, ca să nu mai fie nevoit să stea cu mine în rugăciune. Asemenea incidente mau făcut pe mine să merg din nou la adunare. Pur și simplu nu merita, pentru că noi fixaserăm duminica drept zi a Domnului, dar se iveau treburi, când la el, când la mine. Așa că uneori nu reușeam toată ziua să stăm cu Domnul, iar Nicu începuse să plece pe la clienți. Eu voiam ca măcar după amiaza săi dau șansa părtășiei duhovnicești. Numi trebuia multă muncă de convingere, pentru că Titi și Tabita aveau televizor, iar pe atunci, duminica era faimoasa emisiune "Dialog de la distanță". Alteori erau meciuri. Așa că bărbații "se sacrificau" cum glumeam noi două, să stea la televizor, cu

copiii, în timp ce noi ne povesteam întâmplări legate de ajutorul lui Dumnezeu.

Întro duminică seara, la Tabita, pe când soții noștri râdeau tare dincolo, iar noi altceva așteptam de la ei, eu am primit un mesaj din partea lui Dumnezeu. Mia fost limpede ca niciodată că Dumnezeu e gelos pe televizor. Mia fost limpede că televizorul era neghina semănată în grâu, care înăbușă sămânța cea bună și o face neroditoare. Televizorul aducea informații, cultură, dar aducea imaginea lumii acesteia, care îl lepădase pe Dumnezeu și nu era după chipul și asemănarea Lui. Și imaginea aceasta se lipea de noi. O parte din noi primea duhul lumii și cealaltă parte se ruga la Dumnezeul Mântuitor, spunându-i că-l iubește mai presus de orice. Trăiam într-o lume în care ne fixam prin rădăcini tot mai adânci, tot mai ramificate, tot mai puternice, uitând că cetățenia noastră nu era în această lume, dar declarăm că ieșiserăm din ea și că așteptăm venirea Domnului Isus. Eram niște farisei cu inima împărțită.

În acea seară, în primavara anului 1967, ne întorceam spre casă, de la Tabita. Eu eram copleșită de amărăciune. Voisem să-l scot pe Nicu din cele obișnuite, să avem discuții duhovnicești și când colo, el dăduse drumul la televizor el era profesional fascinat de el și uitase să-l mai închidă. Pianul aștepta să-l atingem, Biblia aștepta să o deschidem, noi îi tot așteptam pe soții noștri să intre în camera noastră și așa să facem ora de culcare a copiilor și noi am plecat. O seară de duminică ratată, mă gândeam eu, urcând strada Dobrogei, spre casă. Și, cum mergeam în pas egal, mie mi s-a părut că Domnul e trist și plânge și azi, ca atunci când știa cercetat cetatea, iar ea nu l-a simțit cercetarea. (Luca 19: 41, 42) În cadența pașilor, au început să curgă versurile poeziei "Câte lacrimi...":

Câte lacrimi varsă Domnul și astăzi, pentru a Sa cetate,
când străbate cu privirea suflete la rând, pe toate
și când vede atâția idoli așezați la loc de cinste,
pe orice stradă orice casă unde raza Sa pătrunde ... !

Căci acolo unde glasul cel dumnezeiesc răsună,
se aude muzică și glume, vorbe sfinte împreună,
iar pe străzile de aur, strălucind sublim în soare,
vede pete și gunoaie, vede lucruri de ocară,

vede inimi împărțite dureros de tot, în două:
într-o jumătate soare, într-o jumătate plouă.
una se predă cu dorul să slujească mântuirii,
iar cealaltă se complăce liniștită în pofta firii.

" O, de ai ști, Ierusalime, Harul, de ții ai ști chemarea,
cum ții ai scoate într-o clipă idolii și bunăstarea,
cum ai alerga pământul, să rămâi în mântuire,
când ai ști tu câte haruri îți păstrez Eu în iubire...!

Unde ai nașterea din Duhul Mi? Unde ai setea după Mine?
Unde ai dorul tău, cetate, de ai vedea minuni divine,
când tuncorci cu nepăsare spatele la ce e bine,
închinându-te la pofte, fire și deșertăciune ... ?

Ziua Mea ție împărțită: dimineața la adunare,
după masa la plimbare, cinema, televizoare ...

Unde sunteți voi, apostoli care ați străbătut pământul
cu piciorul gol prin arșiți, ploii, bătuți vestind Cuvântul ... ?
Voi, martiri din sfinte veacuri, arși de vii ori dați la fiare,
ați putea privi creștinii de azi, creștini de sărbătoare ... ?

De aceea plâng și astăzi, aplecat spre Mea cetate,
că nuți vezi înșelăciunea, nuți simți prețul jertfei date,

plâng, căn ziua de pe urmă, când deaici vei fi chemat,
vei plăti, Ierusalime, groaznic, Harul lepădat!"

* * *

Nouă, spune Cartea Sfântă, nouă, Doamne, se cuvine
fețele să ni se umple și de plâns și de rușine,
dar să nu plângi Tu cu jale, Dătător de veșnicie!
Ție deajuns suprema jertfă, Ți se cade bucurie!

Suflă, Doamne, peste oase Duhul Tău de Viață Vie!
Poruncește și poporul tot, pe dată o sănvie!
Umplene de râvnă sfântă, umplene dea Ta cântare!
Fie, Doamne, să Te bucuri când privești spre Ta lucrare!

Această poezie avea să fie ca un premiu de consolare pentru zdrobirea inimii mele, din pricina jignirii Domnului, dar nu de către această lume care nu l cunoștea, ci de către cei ce se numeau copiii Domnului și care nuși mai onorau legământul cu El...

Verile le petreceam la Brăila. Când am venit, la începutul lui iulie la Braila, cu Gabi, am fost supusă la un test destul de greu, al temeiniciei convingerilor mele spirituale. În camera surorii mele, cea mai izolată și mai curată, era televizorul. Era vineri, 14 iulie 1967, pe la ora trei, după amiaza. Acolo am pus-o pe Gabi, care avea nouă luni, pe recamier, ca să doarmă și am rămas și eu în cameră cu ea și cu televizorul. Eram în sfârșit în vacanță, eram la mama și nu mai aveam atâtea griji ca acasă. Atunci am fost ispășită să deschid televizorul. Sigur, atâția credincioși deschideau televizorul și stăteau la emisiuni fără muștrări, dar eu doar ce avusesem experiența de la Tabita, din care se născuse poezia citată mai sus. Îmi spuneam mie înseși acest lucru și cineva în care nu mă recunoșteam spunea parcă:

Asta a fost la Constanța. Aici ești la mama. Ești în vacanță. Ai și tu dreptul la un pic de bucurie. Prea ești severă cu tine.

Și am deschis televizorul. Imagini dintr-o întreprindere, cu macarale, muncitori și producție sau perindat pe ecran. Nu era nimic atrăgător. Dar nu în aceasta consta problema, ci în încălcarea principiilor. Stăteam și mă uitam la acele imagini și mi dădeam seama că și eu sunt frivolă cu incredințele Domnului și că fac ceea ce osândeam la alții. Că una cred și spun și alta fac și sunt în realitate. Voiam să mă ridic să sting televizorul, dar eram inertă. Îmi făceam reproșuri și nu luam măsuri. Și atunci sa întâmplat ceva. Gabi a început să tușească rău, de parcă înghițise ceva și se îneca. O tuse cu spasme de sufocare. O, ce putere mia venit atunci să închid televizorul! Mam dus apoi spre Gabi, spunându-i Domnului:

Doamne, am înțeles! Știu că merit să mă pedepsești, dar nu așa!

Am luat copilul, l-am bătut pe spate și și-a recăpătat culoarea feței, iar tusea ia încetat. Cred că găsisese prin pat un nasture sau o monedă și, conform obiceiului ei, băgase în gură. Pentru mine, această întâmplare fusese soneria lui Dumnezeu. Cât am mai stat la Brăila, am reușit să rezist ispitei și, ori de câte ori ai casei petreceau la televizor, eu aveam liniște pentru studierea Cuvântului Domnului sau pentru rugăciune, căci nu mă deranja nimeni.

Toate poeziile mele mau zidit întâi pe mine. Unele curgeau fără efort, altele au necesitat dalta șlefuirii ideii care venea de la Domnul, căutându-i o formă pe măsură. Ele rezultau fie din experiențele mele cu Mântuitorul, fie din părtașia cu El. Au fost stări când am coborât din Cerul părtașiei cu Domnul cu niște teme cu totul înalte, care miar fi servit de material de inspirație, dar nam avut întotdeauna libertatea de a le exploata. Era de parcă Domnul îmi spunea:

Asta e doar între noi, nu o face publică.

Unul din frații Dumitru căruia îl spuneam 'nea Ionică, se alipise acestui

grup din toată inima. El nu prea frecventa Biserica, deși era un om credincios, dar suferind nam știut niciodată prea clar de ce anume. Știam că avea diabet și suferea de grave insomnii. Ne rugam și pentru vindecarea lui. Întro astfel de părtășie de grup, în urmă cu vreun an, Dumnezeu mia dat o lumină cu privire la vindecarea sa, vorbindumi din pasajul cu "Pescuirea minunată". Întro noapte, Petru a fost la pescuit, dar fără succes. Dimineața, a venit la el Isus și ia spus să se ducă în larg și să arunce mrejele. Dar Petru făcuse asta o noapte întreagă. Era superfluu. Iar Cel cei dădea indicații în meseria lui nici măcar nu era de meserie. Cu toate acestea, pescarul încercat cedează: "Dar, la cuvântul Tău, voi arunca mrejele." Zis și făcut! Și atâta pește a prins, încât sa umplut nu doar corabia lui, ci și cea care ia venit în ajutor, până acolo, încât se înclinau maimai să se scufunde. Acest "la cuvântul Tău" lam numit "momentul lui Dumnezeu". Poți să te zbați ani întregi, o viață, întro problemă. Când vine "momentul lui Dumnezeu", totul se rezolvă simplu și glorios. Așa mam gândit și la suferința lui 'nea Ionică. Va veni "momentul lui Dumnezeu", când, "la cuvântul" Său, "boala și gemetele vor fugi" și "zilele suferinței se vor sfârși". Așa am scris poezia " Când trupul tău en stări de neputință ..."

Da, de la Dumnezeu fusese lumina aceea, pentru că fratele nostru avea să se vindece în chip minunat, la "momentul lui Dumnezeu", când a adormit pentru prima oară fără tranchilizante, iar analizele sale de laborator au confirmat vindecarea de diabet. Atunci a aruncat la gunoi medicamentele.

Cap.XXXIV

O F E T I Ț A N U M I T Ă G L O R I A

Anul 1968 a fost anul în care sa dat decretul cu interzicerea avorturilor și obligativitatea nașterilor. Nu avea legătură cu mine decât întro privință: a fost anul se pare singurul în care pentru transferuri în învățământ a contat numărul de copii. În perioada întocmirii dosarelor, am văzut că era liber câte un post la Școala generală numărul 7 și 29. Nici nu știam pe unde vin, pentru că doar ce se construiseră. Cum aveam dreptul să optez pentru trei posturi, eu am scris de trei ori, unul sub altul:"Școala generală nr. 7 Constanța". Am fost singura profesoară cu trei copii și am obținut transferul la Constanța. Aveam să aflu fericita veste pe 7 iunie în acel an. Când mam interesat unde este, copiii din blocul unde doar ce mă mutasem prin Harul lui Dumnezeu miau spus că acolo învață, aparținând de ea. De acasă și până la școală, făceam cinci minute cu lift cu tot. Ce binecuvântare! Ce glorie! Întâi apartamentul, acum catedra! Scăpasem de teroarea mașinilor. Două sarcini le purtasem pe mașinile de Eforie. Gata! Se terminase calvarul navetei. Aleluia!

În seara de 2 iulie 1968, eram mulți la 'nea Ionică în casă. În mijlocul nostru era fratele Niculiță Moldoveanu care ne adusese desaga plină de cântări, din Dumbrava de Sus a părtășiei sale cu Dumnezeu. Eu eram așezată pe partea superioară a recamierului și, cu toate că mă așteptam dintro zi în alta să nasc cel de al treilea copil, cântam din toata inima. Pentru a doua zi, lam invitat pe fratele Niculiță la masă. Seara, iam spus mamei că avem musafiri la masă chiar pe fratele Niculiță cu familia și să facem ardei umpluți. Dar dimineață, mam internat, pentru că începuseră contractiile.

În dragostea Sa, Dumnezeu mia pregătit o moașă care mă cunoștea din liceu, cunoscută cum eram pe atunci, ca poetă și sa purtat cu toată bunătatea față de fosta ei colegă care acum scria poemul celei de a treia nașteri cu pana înmuiată în culorile unor suferințe mai mari decât ale altora.

Abia la ora trei fără douăzeci de minute, pe o ploaie repede și binecuvântată, de vară, am reușit să nasc tot o fetiță, căreia iam pus numele Gloria, pentru că o dată cu ea primisem apartamentul, catedra la doi pași și, din prezentație transversă, cu două săptămâni în urmă o luase pe cea normală,

craniană. Fetița avea 3700 de grame și 50 de centimetri lungime. Numele îndrepta gloria către Dumnezeu.

Când am aduso acasă, la doar trei zile, Gabi, care nu avea decât un an și nouă luni neîmplinite, sa uitat cum mama o ținea în brațe și, văzând că altcineva ia luat locul, șia revendicat dreptul, în limba ei nespus de încâlcită pe care și eu deabia deo înțelegeam:

Dun Cocuța! ("dun" însemna "jos", iar "tun" "sus").

Noi ne amuzam de criza ei de gelozie, când deodată, a răsunat în liniștea camerei zgomotul unei palme ce nimerisen plin, urmată de plânsul speriat al "Cocuței". Da, Gabi o plesnise zdravăn, dar sa justificat :

Dun Cocuța! Babi bațe! (Jos Cocuța, Gabin brațe!)

Dar Gabi a iubito din toată inima și a socotito toată viața drept cea mai bună prietenă, un dar de la Dumnezeu.

Când, după câteva zile, nea vizitat fratele Niculiță, să vadă Cocuța, a întrebato:

Ei, ia spune, îți place Piteteia? Căci așa spunea Gabi la păpușă. De data aceasta, se referea la Păpușa cea vie și chiar și acum fratele Niculiță așa o alintă pe Gloria.

Dar Gloria nea mai venit cu o bucurie. E un fel de a spune, pentru că bucuriile ne vin de la Domnul, dar și ca să ne compenseze, cum știe El, în înțelepciuneaI veșnică, necazurile. La două săptămâni de la naștere, i se întâmpla ceva și nu puteam înțelege ce anume. Am chemat medicul și acesta o femeie, a dezbrăcato, a controlato și na văzut mare lucru. Nea spus că trebuie îmbrăcata sumar, căi e cald. Când a întorso, a țipat. Unde o atinsese? Pe mână, sub minusculul ei cot. Da, acela era răul. Acum se putea vedea bine celulita. Micuța fetiță, a trebuit să sufere injecții cu penicilină la cincisprezece zile și totodată și o incizie care ia eliminat răul. Dar Domnul nea pregătit și bucuria despre care spuneam: nea sosit butelia și am cumpărat un aragaz cu patru ochiuri, la care puteam acum pregăti cu ușurință laptele pentru Gloria. Multe nopți nu nea lăsat să dormim, plângea sfâșietor. Iar a venit acea doctoriță și de data aceasta a descoperit furuncule în zona capului, pentru care a trebuit so internăm. A fost prima noapte când am dormit neîntoarsă, grija față de copilaș fiind lăsată în seama medicilor. Dar cât mam bucurat când a venit din nou acasă!

Odată, întro dupăamiază, am culcato pe Luminița, care avea cinci ani pe recamierul din sufragerie, unde era pusă și Gloria. Noi eram de asemenea așezați în pat. Dar Gloria plângea. Nicu îi spunea mereu Luminiței:

Punei tetina!

Plictisită de atâta sâcâială, Luminița a răbufnit, cu tandrețe, totuși:

Uf, cine teo mai fi dat și pe tine jos din cer, să vii aici, să ne chinuiești ?!

De, Luminița, iam zis eu, ce să faci? Dacă ești mai mare, trebuie so ajuți. Când erai și tu mică te ajutau alții. Dar ești mai mare ca ea, pentru că tu teai născut înaintea ei.

Ei, eu am vrut să mă nasc mai târziu, dar nu sa putut! a conchis ea.

Vară de vară, vacanțele neau fost binecuvântate de Cântările Harului. Și mamei îi plăcea să participe la strângerile noastre, când era cu noi fratele Niculiță. Blândețea acestui uns al Domnului îi aducea aminte de Filip.

Cântările Harului ne zideau și ne sudau între noi, totodată. Nu doar melodiile dulci, dar și textele duhovnicești ne umpleau de pace și de putere lăuntrică.

În 1969 trebuia să mă duc sămi dau definitivatul, pentru că mai încercasem în vara trecută, dar nu reușisem săl iau, deși eu și acum cred că a fost o greșeală, deoarece o profesoară din urma mea nu a știut nimic, iar eu am răspuns mereu în locul ei și totuși nu am trecut. Cred că a fost o confuzie de nume, la trecerea notelor. Dar acum îmi pierdusem curajul și, în plus era și o cheltuială destul de substanțială. Fusesem la pregătirea definitivatului la București, în vacanța de primăvară. Dar sa întâmplat ceva care ma decis. A venit la mine o prietenă dea lui Filip ~~și~~ Olga, plecată în Germania de câțiva

ani, care, la plecare, mia lăsat niște bani. Eu am protestat, dar ea ma asigurat:

Domnul mia pus pe inimă să ții dau. Poate ca să te duci la examen.

Da, atâția miar fi trebuit pentru București.

Când am plecat, Nicu spunea tuturor fraților din grup, râzând:

Tatiana sa dus să ia definitivatul cu 90% credință și 10% cunoștințe.

În acele zile, cât eram la examen, Nicu a înscriso pe Luminița la școală, deși abia a doua zi de la începerea școlii împlinea șase ani.

Mam întors cu examenul luat cu ajutorul lui Dumnezeu. Eu intram în al șaselea an de învățământ, iar fiica mea în clasa întâi, la aceeași școală.

Directoarea mea, o femeie exigentă cu sine și cu ceilalți mia câștigat respectul, prin integritatea caracterului său, prin fermitatea cu care știa să conducă o școală, eliminând bârfele inerente unor colective mici. Ma asistat la o oră de literatură și nu a spus decât:

Bune promoții mai scoate Universitatea din București.

Dar, vai, curând după naștere, mam îmbolnăvit. Nu puteam sta în sus. Oboseam nejustificat. Nici pe marginea patului nu puteam sta. Doar culcată. O epuizare extremă mă stăpânea și mi trecea prin cap că tot procesul pulmonar sa reactivat, pentru că doctorii mă preveniseră să nu nasc. Am chemat medicul care mia descoperit o boală care avea să fie o mare binecuvântare pentru mine, maladie mitrală reumatismală, care a necesitat repaus absolut, injecții cu Moldamin și cu vitamine. Mi sa acordat concediu medical de trei luni. Proaspeții mei elevi mau vizitat. Veniseră atât de mulți, că stăteau și pe holul blocului. Păstrez și acum scrisorile directoarei mele dragi, pline de o grijă tandră și pentru mine și pentru elevi, cu scrisul atât de frumos, expresie a unei deosebite limpezimi și armonii de spirit.

Eu o trimisesem pe mama la școală cu certificatul medical și cu câteva rânduri absolut necesare. Dar doamna Ileana J. directoarea, avea un adevărat cult față de mamele care ard pentru fiicele și fiii lor, așa cum propria ei mamă o făcea pentru ea și pentru ceilalți, cu o demnitate pe care io dădea înțelepciunea. Mama a impresionato foarte mult. O, mama impresiona prin sinceritatea cu care trăia ceea ce spunea.

În vacanța de iarnă ma vizitat și atunci lea cunoscut pe cele trei fetițe pe care lea îndrăgit, spunându mi deschis că leam dat o educație aleasă. Eu aveam jambon făcut de bunicul și leam servit și cu vin, deși noi nu beam. A fost o atmosferă destinsă, chiar dacă Gabi începuse cu mofturile ei, ca de obicei, când i se acorda prea multă atenție.

Directoarea îi luase mânuța și io mângâia cu ochii încălziți de dragoste. Gabi șia retraso brusc, punândo la punct:

Mîna!

A fost un răs ... ! Și astăzi râdem când retrăim scena aceea.

Am început să mă rog pentru ea, între noi sa înfiripat o prietenie țesută din respect și admirație reciprocă, ea admirându mi devotarea pentru propriii copii ca și pentru elevi, iar eu, cultura și profesionalismul ei.

Mai târziu, când a plecat de la școala noastră, neam vizitat, ea fiind foarte atentă cu zilele de naștere ale copiilor mei, adesea o invitam la adunare de Crăciun, la serbarea copiilor și în scurt timp am devenit confidenta ei față de care nu avea rețineri, chiar dacă mie miera teamă de o prea mare confesare în acele vremuri, în care credința era un delict major ce putea atrage după sine expulzarea din învățământ.

Dumnezeu avea să mi asculte rugăciunile cu privire la sufletul ei, aducându mi mântuirea, douăzeci de ani mai târziu.

B U C U R I I Î N N E C A Z U R I

Toată zbaterea mea zilnică, împreună cu lucrul cu copiii la școală, la care se adăuga gălăgia propriilor mei copii, au slăbit rezistența mea nervoasă. Aveam trei copii mici, Luminița mergea la școală, în clasa a doua, iar lecțiile le făcea sub supravegherea mea, Gabi se plângea mereu cu un glas miorlăit că nu i se dădea cine știe ce, în timp ce Gloria, în energia ei, lua totul în picioare.

Gabi avea uneori niște accese de răutate. Odată miera rău. Ea avea sub doi ani și intra mereu la minen cameră, unde zăceam, făcând gălăgie.

Închide ușa! o rugam.

Nu, ata! (adică "așa!") decidea ea, știind că sunt prea bolnavă ca să mă scol și so pedepsesc.

Altădată, o tot necăjea pe mama care făcea patul. Îi dădea mereu cuvertura la o parte cu invariabilul:

Ato ata! (Laso așa!)

Dar mama nu se supăra pe ea. De când fusese pe pragul morții, la două luni, mama a iubit-o ca pe nici un alt nepot. Dar și Gabi îi semăna leit la frumusețe și la culoarea feței și, mai târziu, la blândețe.

Aș țineo toată noaptea brațe și nu miar fi greu, spunea mama, când îi era rău fetiței.

Artisto ! se făcea mama că o ceartă, când îi tot deranja cuvertura. Dar Gabi, la nici doi ani, iontorcea în limba ei cu totul originală:

Atita mamaia, atita Babi nu, "atita" la ea însemnând "artistă".

Când nu eram acasă și mama intra în baie, îi spunea:

Gabi, dacă sună la ușă, să nu descui, să vii sămi spui.

Mama se dezbrăca, intra în cada plină cu apă caldă și numai ce auzea:

Mamaie, tună! (adică:"sună")

Mama ieșea repede din cadă, își lua un halat și așa, udă, se ducea să întrebe la ușă cine e. Dar de dincolo, nu răspundea nimeni. Atunci se uita pe vizor și în fața ușii nu era nimeni.

Gabi, de ce minți? Răcește mamaia, dacă iese udă din baie, o muștra mama, cu infinita blândețe. Răspunsul ei era dezarmant:

Data baia! (Gata baia)

Eram și eu acasă când nea dat mari emoții.

Sencuiasen baie și stătea acolo. Eu trebuia să plec la școală și nu știam ce să fac ca so scot de acolo. Vorbeam cu ea prin ușă, dându-i indicații cum să procedeze să descuie, dar ea nu executa nici un ordin. Nici amenințarea mamei că pleacă la Brăila fără ea, nici făgăduința unor bunătăți nui schimba gândurile. Nui era deloc frică în baie, mai ales că avea lumină naturală. Dar nu puteam so las acolo și să plec. Incidentul dura cam de un sfert de oră. Cei cu ea? De ce se încăpățânează să descuie? Nu cumva a pierdut cheia? Iam spus să se urce pe ceva și să ia cheia din chiuvetă. A făcut astfel, dar cheia nu era acolo. Atunci mia venit o idee:

Acolo să stai, Gabi! Să nu cumva să descui ușa și să ieși! Ai auzit?

Ba da, Babi decuie! ma contrazis ea și, conform inclinației ei dea face contra, a descuiat concomitent ușa, fericindune pe toți.

De aceea am vrut so dăm la creșă. Dar ea nu sa putut adapta. Prima zi, sa ținut numai după "tanti Deta" (Geta), infirmiera care o luase în primire, iar copiii toți după ea, datorită aspectului ei de prințesă. Avea un păr lung, arămiu deschis, pieptănat în coadă de cal carei cădea în bucle mari pe spate, o față albă și ochii negri, mari, cu pleoape ușor lăsate peste lumina ochilor. Rochia de stofă roșie cu carouri, primită din străinătate o făcea și mai atrăgătoare. A doua zi, plângea cu amar că ea nu merge acolo. Am duso, totuși, dar până seara nu sa consolată.

Atunci am luato lângă mine și iam spus:

Vezi, Gabi? Dacă ai vrea să fii cuminte și ascultătoare, eu nu te-aș duce la creșă.

Așa mică cum era, ma privit cu toată seriozitatea și disperarea a făcuto sămi promită că va fi cuminte.

Scurta experiență a creșei a determinato să se cumințească și, de la doi ani, a devenit cel mai cuminte copil din familie.

Acasă, soțul meu nu făcea diferența între serviciu și profesie. Era vorba de asistențe, de reciclări, de inspecții, de pregătirea examenelor de grad. Era vorba de o profesie. Deja cartierul începuse să mă cunoască și să mă respecte pentru calitatea lecțiilor. Dar vai, de câte ori nu plecam îmbrăcându-mă în lift, ca să nu mai vorbesc de faptul că nu știam la ce clasă voi intra și ce va trebui să predau: literatură sau gramatică? Îi eram recunoscătoare lui Dumnezeu pentru memoria mea în ce privește textele de gramatică pentru predarea unor noțiuni. Mie nu mia trebuit niciodată un caiet cu texte, ori plicuri cu fișe, pentru că ele erau bine imprimare în memoria mea, așa că, oricine ar fi venit la orele mele, inopinat, eu scoteam din fișierul memoriei textul fie în proză, fie în versuri pentru predarea noțiunilor respective. Dacă aveam de predat adjectivul, scoteam fișa cu versuri din poeziile lui Eminescu, dacă aveam de predat propoziția predicativă, scoteam fișa cu texte pentru predicatul nominal, al cărui nume predicativ le ceream elevilor săl extindă în propoziție și astfel descopereau și corespondența dintre partea de propoziție și propoziția subordonată corespondentă.

Mai greu era când aveam alte obligații, de exemplu căutarea unei cărți care să aducă o informație suplimentară bucatii de lectură de la clasă, dar și căutarea fragmentului respectiv. O, de câte ori nu mam dus cu cartea respectivă, fără să fi avut câteva minute vreme să caut fragmentul cu pricina! Așa se întâmpla cu monografia lui Călinescu asupra lui Eminescu, privind întâlnirea poetului cu propriul lui ideal de frumusețe feminină, la Viena. Răsfoiam cartea în clasă, ca din întâmplare, explicând în același timp și sfârșeam prin a nu găsi ceea ce era relevant. Lucrul acesta mă umilea.

Ce să mai spun că atâția credincioși aveau mereu copii în clasa a opta, care trebuiau pregătiți pentru examenul de limba română pentru admiterea la liceu! Și asta an de an! Întorcându-mă acasă, mă gândeam, în cele șapte minute de drum, că primul lucru pe carel voi face va fi să pregătesc de seara materialele pentru a doua zi. Dar, pe măsură ce mă apropiam de bloc, începea sămi bată inima de teamă ca nu cumva una din cele mici să fi ieșit pe balcon și să fi căzut de la etajul al șaptelea. Dacă vedeam că nimic nu e deosebit în preajma blocului, îmi venea inima la loc și mă îndreptam inspirând adânc, spre lift. Înăuntru, urma raportul gălăgios al evenimentelor petrecute în cele câteva ore de lipsă. Dacă intram în baie, vedeam rufe pe care nu apucasem încă să le clătesc. Dacă intram în sufragerie, vedeam dezordine și așa mai departe. Când era mama la mine era minunat, dar sora mea născuse și mama nu mă putuse ajuta decât până când sa făcut Gloria de nouă luni.

Așa că a doua zi o luam de la capăt. Și acestea erau zilele normale, când nu survenea vreo boală sau vreun accident al celor mici.

Teama cu balconul îmi dădea reale palpitații. Până într-o zi, când am depus această povară la picioarele Domnului. Și El, în credincioșia Sa, mia luato și mam simțit eliberată.

Așteptam vacanțele, făcându-mi planuri, mai întâi și mai întâi sămi pun în ordine viața de părtășie cu Dumnezeu, apoi să stau de vorbă mai mult cu copiii, să orânduiesc fotografiile în câte un album pentru fiecare, sămi aranjez poeziile, să cos, să cârlesc călcâiele ciorapilor, să modific lucrurile fetițelor, care le rămâneau mici, chiar să le brodez rochiile. O, dar câte numi planificam!

Dar cemi doream eu cel mai mult era să urmez sfatul învățătoarei Gorgoi, de la Târgușor, care se căia că, atunci când unicul ei copil, Viorica, se juca și trăgea de timp când so ducă la cămin, ea, fiind în criză de timp o brusca. Iată cemi spunea:

Doamna Topciu, vă rog, facețivă timp să vă jucați cu Luminița (pe atunci numai un copil aveam), pentru că o să vină vremea când o să vreți să vă jucați cu ea și ea va fi mare. Respingându acum, o depărtați de dumneavoastră șio să vă pară rău.

Vacanțele, însă, erau un chin cu atât mai mare, cu cât îmi făceam visuri fără a le putea împlini nici a zecea parte, căci soțul meu, foarte primitiv de oaspeți, invita tot felul de musafiri la noi. Uneori veneau credincioși necăsătoriți. Și cum procedam? Îi culcam pe copii cu noi, pe recamier, înghesuindui pe toți trei, iar în dormitor îi cazam pe musafiri. Alteori, procedam invers, ca aceștia să nu fie deranjați de copii. Soțul meu, conform serviciului său, venea acasă în jurul orei unsprezece noaptea. Așa că eu trebuia să susțin și conversațiile cu musafirii.

Așa se întâmpla cu doctorul Banu din Sibiu, care, când venea la mare, stătea la noi. Mie miera deosebit de drag, mai ales că el ia găsit un nume nou lui Gabi: "Minune Mică". Gabi se bucura de acest nume, reluându:

Fate Banu pune (spune): "Munune Mică" și râdea alintându-se. Dar miera greu. El dormea cu noi în cameră, noi în pat, el pe recamier. Când oboseam și soțul meu nu mai venea, mă duceam la baie să mă dezbrac, veneam în cameră cu halat, intram în pat, îl scoteam pe sub cearșaf și căutam să adorm. Dacă venea Nicu, până să adormim, începea să discute cu fratele pe un ton volubil, de nu mai termina.

Odată, sa invitat la noi soția fratelui Banu (ei erau divorțați) cu tatăl ei. Miaduc aminte și acum, cu strângere de inimă, cum am făcut curățenie, până la extenuare, în dormitorul copiilor, ca săi cazez. Numai că ei au fost deosebiți și miau lăsat la plecare bani. Deși numi prisoseau, mă lipseam bucuroasă de bani, numai să fiu liniștită.

Cu toată epuizarea mea, Dumnezeu a lucrat în inima acestei femei foarte cerebrale, convingându-se că El lucrează în viețile noastre. În seara dinaintea plecării, se pierduse o pereche de ochelari, chiar ai doamnei. Iam căutat peste tot, dar nu erau de găsit. Atunci leam spus să stea liniștiți, că ne vom ruga Lui Dumnezeu săi găsească. A doua zi, urma ca ei să plece dimineață, în timp ce noi dormeam. La sculare, pe capacul de la aragaz am găsit un bilet scris pe dosul unui ambalaj de ciocolată, cu o culoare albastră, tocită. Redau întocmai:

"Dragi prieteni, sa înfăptuit minunea. Au fost la tata în portevizite (sic!). A crezut că sunt ai lui, în oboseala lui cea mare și ia strâns la el. Întâmplător (!) a umblat la el și așa sau găsit la timp pentru scris. Mulțumesc, pentru puterea rugăciunii voastre, oameni ai lui Dumnezeu. Lăudat să fie Domnul!"

Întro vară, pe când Gloria avea un an, tocmai ne pregăteam să plecăm la Brăila să o duc pe Gabi la mama, când a venit un grup de tineri credincioși, din Sighet, în număr de șapte. Eu leam spus că nu pot sta la noi, că nu e loc, dar soțul meu a insistat să le dăm cheia, să doarmă în apartament. Leam spus că noi ne întoarcem a doua zi, și săși găsească în altă parte. În plus, conform obiceiului meu când plecam în altă parte, făcusem curățenie de strălucea totul. Când neam întors, obosiți și cu Gloria mică și nemâncată, am vrut să intru în baie, dar și acolo erau niște fete. Imposibil să descriu ce am simțit când am dat de maldărele de încălțăminte învălmășită, de gențile de voiaj din care ieșeau lucruri în dezordine și de aglomerația aceea de tineri și tinere îmbrăcați sumar. Soțul meu nu spunea nimic. Eu am început să strig la fete sămi elibereze baia. Ele sau uitat la mine cu un reproș de parcă eram un intrus, iar ceilalți nu știau de cine să asculte, căci simțeau că soțul meu ține cu ei. Am insistat să plece, căci sunt obosită și vreau să mă așez și să mă liniștesc.

Măi, Tatiana, mia spus soțul meu în auzul tuturor, nu fi absurdă, cum săi lăsăm pe oamenii aștia în drum? Nui creștinește.

Și noi unde să stăm?

Nenghesuim puțin.

Cum, "puțin" ?

Hai, măi, nu fi absurdă.

Eu absurdă? Mie mi se pare că absu#d e ce susții tu.

Dar unde vrei să se ducă?

Nicu, noi leam spus că nu lipsim decât o noapte și săși caute. Tu știi că eu, când schimb locul, nu pot dormi. Eu nam dormit noaptea trecută și acum trebuie să dorm.

Dar nunțelegi că nau unde se duce?

Atunci am strigat:

Dar nu iam chemat eu la mare, și încă atât de mulți!

Soțul meu a trebuit să plece cu ei să le caute, dar greutatea consta în faptul că ei voiau să fie și împreună, în același loc.

După plecarea lor, nu știam de unde să încep curățenia. Sub chiuvetă, gunoiul deborda; la baie, hârtii de la cele despachetate de ei; Covorul, scuturat cu două săptămâni înainte, era îmbâcsit de nisip. Nu găseam cuvertura cea scumpă, de pluș; am descoperito pe jos, prin balcon, unde se dormise. Nu e ușor să stai tare în asemenea împrejurări, mai ales când cel ce se pretinde a te iubi "cum șia iubit Hristos Biserica" se leapădă de tine. Acel grup avea în mijlocul lor un lider foarte talentat, Jean G., un minunat și înfocat compozitor și interpret de cântări spirituale. De la el am învățat cântările "Până la moarte, suntem ai tăi, Doamne ..." și "Iată vestea cea venit din Cer." În schimb, era plin de duritate, față de cei care nu cred în prorocii și alte fenomene din acestea și le asigura locul în iad. Miam dat seama că era un dictator, având boala de a comanda altora.

Când veneau oaspeți, nu stăteau mult, căci își dădeau seama că miera greu. Uneori, din fericire, se strica vremea și atunci se hotărau, spre ușurarea mea, să plece a doua zi. Dar intervenea soțul meu:

Mai stați, poate se îndreaptă vremea. E ceva trecător.

Inutil să descriu ce simțeam, când, seară de seară, îi vorbeam de extenuarea mea, iar el proceda parcă în pofida puterii mele de a face față. O, ce departe era jurământul lui, când mă ceruse în căsătorie!

Una din trăsăturile soțului meu era să se desolidarizeze de mine, în virtutea dreptului său de a fi cap. Că eu nu puteam suporta aceste avalanșe de musafiri de care vară de vară nu scăpam, decât câte o zi două, în care strângeam după ei, el nu înțelegea, fiind tot timpul plecat de acasă și nerealizând ce consum nervos și fizic era pentru mine primirea de musafiri ce veneau să facă plajă la mare.

Așa mă trezeam că, o dată cu stricarea vremii, se făcea 1 septembrie. Extenuată, începeam un nou an școlar.

Zgomotele mă iritau, contrazicerile copiilor, strigătul mumelui meu pentru orice. Eu fusesem atât de calmă și de răbdătoare! Dar acum ceva se dereglase, nu mai suportam să le aud pe fetele certându-se, disputânduși cine știe ce drept de proprietate asupra a cine știe cărui lucru. Miera teamă că numi voi mai reveni niciodată și că cine știe ce pot să fac în stările acestea de iritare. Viața mea cu Dumnezeu era o amintire caremi trezea nostalgii și muștrări de conștiință. Să merg la un neurolog eu, un copil al lui Dumnezeu? Greu mam hotărât so fac. Doctorul Friedman mia găsit ușor diagnosticul:

Lucrați, doamnă?

Da.

Unde?

În învățământ.

A, e și normal!

Aveți copii?

Da.

Câți?

Trei.

E și normal!

Diagnosticul lui a fost "Astenie nervoasă reactivă", pentru care mia dat tratament cu tranchilizante. Nu leam luat. Ca să le fi luat, miar fi trebuit o plecare undeva, unde să nu mă deranjeze nimeni. Ori un concediu medical. Eu știu ce mă obosea cel mai mult: faptul că pe umerii mei apăsau prea multe. Eu aveam niște poveri pe care nu le puteam suferi, în timp ce pentru ceea ce mă

simțeam întradevăr chemată să fac, numi rămânea timp. Nu aveam timp să mai scriu, să mai învăț poezii, ceea ce noul împiedica pe soțul meu să mă întrebe, la Biserică, dacă n-am o poezie de recitat. Culmea era că nici nu plângeam, nu puteam plânge, ca să mă descarc nervos.

"De unde vin toate acestea? mă întrebam eu în jurnalul meu, la începutul anului 1971. Din neîmpăcarea mea cu viața, așa cum mia fost croită. Am trei copii și o grea povară apasă asupra mea. E gălăgie, e treabă multă de făcut. Toate idealurile mele despre căsnicie, despre viață sunt la pământ. O, dacă ele ar fi moarte, naș mai suferi, dar ele își strigă cerințele, mă cheamă spre ele, în timp ce sunt țintuită ceasuri întregi în fața mesei de bucătărie și a aragazului. Vreau să scriu, să cizelez poezii ce clocotesc în inima mea și nu am timp!" (7 ianuarie 1971) Acum tânjeam după naveta zilnică la EforieSud, în care aveam timp în mașină, să scriu. Mă vizitau ideile și le priveam neputincioasă cum se stingeau, uitându-mi se ochi.

Cap. XXXVI

"L A A N U L P E V R E M E A A C E A S T A . . . "

Pragul Anului Nou, începând cu acel binecuvântat An Nou, cu totul Nou, 1970, îl treceam alături de frații în credință. Obişnuiam atunci să depănăm nu simple amintiri, ci ne împărtășeam unii altora izbăvirile Domnului din anul careși trăia ultimele ore. În felul acesta, ne îmbogățeam experiența proprie în viața de credință cu aceea a celorlalți, întărindune încrederea în Dumnezeu izbăvirilor.

Revelionul 1971 însemna pentru nou trecerea întrun nou deceniu și lam petrecut la fratele Ionică, în grupul de credincioși în care am cântat cântările Harului lui Dumnezeu. Sa creat o atmosferă binecuvântată a prezenței Domnului și, după miezul nopții, toți șiau dorit un cuvânt viu din partea Domnului, ca o călăuză pentru noul an, necunoscut. Eu, de când mam întors la Domnul, am înțeles să numi mai număr anii așa cum o face lumea, căci mă simțeam intrată în Anul cel Nou de îndurare al Domnului. Dar parcă doream o întărire, de pe acest prag. Am rămas ultima să mi se citească și am spus numărul versetului, și anume: 16. În Biblia pe care a deschiso unul dintre noi (fratele Dumitru?) versetul cerut suna astfel:

"La anul, pe vremea aceasta, vei ține în brațe un fiu."

În general, am detestat un asemenea obicei, dar mam conformat dorinței unanime, într-o împrejurare ca aceea, când toți erau de părere că lea vorbit Dumnezeu, în pragul Noului An. Într-o fracțiune de secundă miam dat seama că numai un al patrulea copil numi trebuia mie, dar versetul mia sunat ca o prorocie din partea Domnului și de aceea am rostit în tăcerea care se crease:

Amin, Doamne!

Viața șia urmat cursul, aceleași probleme luândumă în primire în fiecare dimineață, cu aceeași viteză perpetuă de lucru care nu se mai sfărșea. În primăvară, miam dat seama că rămăsesem iarași însărcinată și atât de tare ma nemulțumit această veste, încât nici nu miam adus aminte de acea prorocie. Dacă miaș fi adus aminte de ea, naș fi ales tot un nume de fată: MonaLucia.

Ca să numi mai fie atât de greu cu cei trei copii, leam înscris pe cele mici la cămine cu orar prelungit. La cei trei ani ai ei, Gloria a plâns cu amar, simținduse trădată de tatăl ei care o lăsase educatoarei și plecase. Toată ziua a trebuit tânăra educatoare să o țină în brațe, de culcat nefiind vorba să reușească. Noroc că soțul meu a venit curând după prânz so ia acasă, tulburat el însuși de implorările copilului preferat:

Tăticuțule, nu mă lăsa!

Câte reproșuri, câte promisiuni! Biata fetiță na avut de ales și a trebuit să se supună. Le ducea soțul meu dimineața și seara le lua bunicul care ni le aducea acasă. Dar nu totdeauna.

Odată, prin noiembrie, a uitat să4le ia. Soțul meu avea terenul de lucru

în zona unde locuiau bunicii și unde stătuserăm și noi șase ani. A trecut pe la ei. Bunica tocmai amesteca mămăliga. Bucuria lui! Dar, când să o răstoarne, Nicu iantrebato despre fete. Bunicul și-a dat atunci seama cu groază, că uitase de "copile". Îngrijorat, Nicu a plecat glonț la cămin, dar toate luminile erau stinse. În timpul acesta, văzând că se întunecă, în acel octombrie 1971, eu am avut o amară presimțire că e ceva rău cu fetele. Se întunecase și bunicul nu venea. Eram tot timpul între balcon și ușa de la intrare, să aud liftul. În sfârșit, sa auzit soneria. Era bunicul, dar singur. Eu nu știam de ceea ce se întâmplase. Mia povestit el tot și cum navusese liniște și venise la noi să vadă dacă lea adus Nicu. Dar Nicu nu mai venea. Atunci bătrânul a plecat iarăși spre cămin. Abia spre zece seara lea adus soțul meu. Văzuse pe un geam luminat, la cămin, un anunț: "Surorile Topciu sunt la îngrijitoarea Cutare acasă." Cât a mai căutat adresa! Dar când a ajuns acolo, i sa spus că în ultimă instanță, le luase altă îngrijitoare, care avea și ea copilul la acel cămin. Soțul meu începuse să se îngrijoreze. Până la urmă a găsit și lea găsit și pe fete. Femeia le hrănise și tocmai se pregătea să le culce. Când la văzut Gloria, ia reproșat cu lacrimi:

Tăticuțule, neai uitat, tăticuțule!

La două săptămâni după ce sărbătoriseram a noua aniversare a căsătoriei noastre, pe 8 decembrie 1971 la ora trei dimineață, salvarea ma dus la spital, la maternitate. După toate previziunile medicilor, sarcina era depășită deja cu o săptămână. Mam dus cu încredere la maternitate, hotărâtă să nu cârtesc, ci să mă încredințez în mâinile Domnului Mântuitor. De câte ori am deschis Biblia acasă să citesc, aceasta sa deschis la întâmplarea din Ghetsimani, fie că se deschidea la Matei, Marcu, Luca sau Ioan. Șimi dădeam curaj că Domnul Care a suferit ca să ne strămute în odihna Sa, mă va elibera și pe mine. Trecuseră trei ani și cinci luni de la ultima naștere.

Un semn că Dumnezeu era cu mine a fost că la ora șase dimineață a intrat în schimb Rica, fosta mea colegă de liceu, cu care o născusem pe Gloria. Nu voi insista cu amănunte. Nașterea a fost tot grea, masa mea de naștere ia adunat din nou pe medici de mai multe specialități cardiologie, reanimare ...

Daniel a venit pe lume la ora opt și zece minute.

Nu cred că poate exista pentru o mamă un sunet mai plăcut decât plânsul noului născut al ei. Ea știe atunci că sa terminat și că a adus pe lume un copil viu. Încă nu puteam realiza că am scăpat, mai ales că, de atâta efort, îmi simțeam ochii ieșiți efectiv din orbitele lor, când am auzito pe Rica:

Tatiana, ai un băiat!

Băiat? Băiat, spui? Nu mă amăgești?

Dar cum îți închipui caș putea face o asemenea mârșăvie? Ai un băiat de patru kilograme și patru sute și lung de 54 de centimetri.

Nam avut atâta putere încât sămi ridic capul săl văd. Un băiat! În clipa următoare mam cufundat în somn.

Dar după douăzeci de minute mau trezit celelalte dureri. După scoaterea placentei de către medic, a urmat alunecarea spre moarte. Hemoragie la a patra naștere! Pungi cu gheață, perfuzii, frisoane, comprese reci pe frunte și pe piept. Când deschideam ochii, simțeam prezența unei infirmiere caremi ținea mâna să nu pierd perfuzia. Două lacrimi i se prelingeau pe obraji, de mila mea. O, ce rău mia fost când miau administrat calciu în sânge! Parcă trecea prin venele mele un fluid incandescent, care, ajungându-mi la inimă, mia dat fiorii morții. Am avut tensiometrul tot timpul la mână, căci tensiunea mea a coborât până ce a atins zero. Am rămas sub supraveghere douăzeci și patru de ore, dar mia făcut mai mult rău decât bine, pentru că era sala de travaliu, în care veneau femeile să nască și eu nu puteam dormi de vaietele lor. Când mau dus la salon, căutam să văd prin peretele de sticlă care e coșulețul băiatului meu. Furia laptelui mia creat din nou febră și frisoane. Dar a venit și clipa când lam ținut în brațe.

că cineva mătreba cum mă cheamă
pe când eu
auzeam numele meu cel nou:
"Mamă ..."

... Se făcea
că cinevami căuta venele cunfrigare
și că un glas seagita:
"Ce grupă sanguină are?"
pe când eu pășeam pe înalte hotare
dintre o zare
și altă zare ...
... Se făcea
că un halat alb
îmi măsura tensiunea arterială
ce scădea,
scădea fără socoteală
și parcă auzeam un glas străbătând adâncurile:
Alo! Reanimarea? Răspunde!
pe când eu mă duceam nu știu unde
și nu mai pricepeam nimic
și nu mai auzeam nimic.
Adânc fără fund.
Nimic.

Pesteo zi,
prin sticla străvezie,
ca prin vis vedeam fremătând
geneza cea nouă și vie.
Coșul pruncului meu se legăna ca o pădure ...
Dintre scutece răsăreau două mure.

Când mi lau dat
rodul morții și nvierii mele
iam zărit rătăcite prin ochi
stele ...
Întro clipită
pragul morții mele lam uitat.
Din belșug răsplătită,
îl strângeam la piept:

E băiat ...
E băiat ...
E băiat!

Nu știam că, afară, soțului meu i sa spus că are un băiat, dar că soția lui a murit. El era ca năucit. Dimineața era de serviciu o rudă dea soțului meu, Neti B., asistentă aici. Când ma văzut, când a citit fișa, sa ocupat de mine în mod deosebit: mia pregătit o limonadă naturală, mia adus ceai și a fost și la poartă ca săi spună soțului meu că sunt în afara oricărui pericol, asta pe la prânz.

Cam două săptămâni nu sa putut soțul meu bucura de faptul că are un fiu. Eu mam pus pe picioare datorită fripturilor care mi se aduceau de acasă și deabia așteptam să ajung acasă cu băiețelul, să lil prezint fetelor. Ele au fost fericite de bebeluș, iar Luminița, la cei opt ani ai ei, nu prididea săi admire degetele atât de mici și călcâiele roze. Nicu a cumpărat magnetofon și lam înregistrat cum plânge. A venit și mama și a stat cu mine două luni, scoțându-mă din greu. Ca să am lapte, am băut cremă de bragă, dar aceasta ia stricat băiețelului stomacul și, cât să tratat, mie mia secat laptele, așa că

el na supt decât două săptămâni, trebuind să-l hrănesc și pe el tot artificial. Cumpăraserăm pentru el un coșuleț căruiaii făcusem o husă din pânză bleu, înflorată. Era între noi ca o comoară, chiar dacă mai plângea uneori, de foame cei era, cu glasul lui răgușit.

Când mau vizitat surorile din cercul de rugăciune, miau adus aminte de versetul din noaptea Anului Nou 1971 și cum spusese eu: "Amin, Doamne!"

Adâncind această profeție, am înțeles că a fost cu adevărat din partea Domnului, având, în scurtul ei enunț, patru aspecte esențiale: am avut "fiu" și nu fiică și lam și ținut în brațe, deci nam murit, cum era cât pe ce să se întâmple; și lam ținut în brațe, după un an: adică în 1971, "pe vremea aceasta" adică de Anul Nou 1972.

Cât de minunat e Domnul cel Atotputernic! Cuvântul Lui e Da și Amin!

Dea lungul anilor, am constatat că Daniel a fost cu adevărat un fiu făgăduit de Dumnezeu, iar astăzi, când e un tânăr ceL slujește cu aleasă punere deoparte pe Mântuitorul pot spune ca și acum aproape douăzeci și patru de ani în urmă: "Amin, Doamne!"

Una din problemele caremi dădea bătaie de cap era cea a fetelor angajate la copii. Prima fată, Dorica, adusă din satul fratelui Dumitru și la recomandarea acestuia, când era Gloria mică, mia dat mult de furcă, datorită și firii mele prea prietenoase, dar care, când voia să fie autoritară, nu prea reușea și atunci făceam uz de severitate, dar datorită și ambiției ei.

Dor nam să fiu totdeauna hargată, am auzito odată, bombănind singură.

Ca să nu rămână "hargată", sa măritat la șaptesprezece ani cu un băiat cu aproape zece ani mai mare, a avut șase copii, a plecat în America și a suferit mult din partea soțului ei, de care a trebuit să se despartă.

Schimbarea de registre le deruta pe bietele fete. Pe de o parte, păream îngăduitoare, înțelegătoare cu faptul că sunt singure printre străini, iar pe de altă parte, mă irita superficialitatea treburilor făcute de ele. A doua fată a fost Victorița, o fire blândă și calmă, devotată și care a răbdat multe de la mine. Visul ei era să se căsătorească, să aibă o familie a ei. Odată, la vreo două luni doar, de la venirea ei, a sosit o telegramă că ia murit o soră. Mie mi sa părut o strategie ieftină pusă la cale de ea însăși pentru a pleca de la mine. Nam pututo crede. Dar vai! așa a fost și cât de rău îmi pare că nam lăsato să se ducă la înmormantarea acelei surori! După un an, a mai primit o telegrama că ia mai murit o soră. Am lăsato să plece și nu sa mai întors. Dar Dumnezeu avea să lucreze în alt chip.

Cap. XXXVII

L I D I A

Miercuri, 1 noiembrie 1971. După amiază. Soneria se rezezi strident, sfâșiindune aproape auzul.

Cine e?

Om bun, deschideți!

Deschide, Luminița, încuviințai.

În cadrul ușii deschise, trei figuri, dintre care una îmi era familiară, cea a Doinei M., soră în credință, cu care am împărtășit un destin comun având parte de surori, ca fete în casă, așa că, în timp ce la mine era Dorica, la ea era sora ei geamană, Eugenia. Duminica se întâlneau în oraș, în ziua lor liberă șiși plângeau împreună soarta lor de feten casă, visând la o libertate deplină. Adeseori puneau la cale să plece abandonândune și mult neam necăjit, când eu, când Doina, de nesupunerea lor. Dar aveam grijă să ingenunchez alături de Dorica, smerindune înaintea Domnului și atunci Dorica era o altă ființă, transfigurându-se sub binecuvântarea prezenței lui Dumnezeu. Și dacă după aceea se întâlnea cu sora ei, îi vorbea de Dumnezeu, dar tot schimbată în rău vena.

Simțeam în ochii ei calzi, de căprioară, un gând străin la pândă, care parcă ar fi spus:

De data asta nu mă mai las așa ușor.

Gândul acesta mă cerceta, mă judeca și, în ultimă instanță, mă ura.

De data aceasta, Doina era însoțită de o femeie grasă, cu gura deschisă întrun zâmbet larg, cu toți dinții și măselele aproape și cu fruntea sticlind de transpirație, sub baticul gros, de lână. Alături de ea, mititică, o fetiță cu fața mică, roșie, cu doi ochi speriați, căprui, răsărind din baticul prea mare pentru căpșorul ei: o iconiță de Grigorescu, parcă.

"Asta o fi fata? mă întrebai. Atât de mică? "

Da, asta era fata și o chema Lidia, fată pentru care se interesase Doina, ca sămi fie de ajutor.

Câți ani ai? am întrebato eu, încercând săi câștig simpatia.

Merg pe șaisprezece, îmi răspunse nodulețul de fată, cu un glas răgușit de emoție. În realitate, împlinise pe 3 iulie cincisprezece ani. Știu asta, pentru că era născută în aceeași zi cu Gloria.

Le invitai în sufragerie, bucurându-mă că, în sfârșit, voi avea o mână de ajutor, căci îmi dădeam seama că fata, în ciuda faptului că era mignonă, era plină de energie. Sosiseră în ajun și dormiseră la sora Doina care, culmea, o avea la copii pe Maria, sora Lidiei. Din nou complicații? Dar naveam de ales. Doina a plecat și eu am rămas cu cele două. Mia plăcut mult de sora Maria Papura, de felul ei prietenos, zâmbitor, poate prea zâmbitor. Dar părea a fi de treabă. Neam înțeles asupra banilor și a condițiilor de viață ale fetei. În seara aceea a dormit la noi, urmând ca a doua zi să plece. Noi aveam spațiu puțin. În dormitor dormeau copiii și în sufragerie noi. Cu Lidia aveam să fim șase, iar curând, după nașterea celui deal patrulea copil, șapte. Dar leam făcut cumva loc, culcându-le pe Luminița și Gabi în camera noastră, pe recamier. Când mam trezit, a doua zi, am văzut că Lidia strângea în dormitor, sub îndrumările sfătoase ale mătușii:

Sa nu stai deloc, Lidie, că nu moare nimeni de treabă! Să scuturi în fiecare zi preșurile, să ascuți de oameniaștia, căs oameni mari și credincioși.

Atunci am simțit o mare eliberare. Nicu dusesse fetițele la cămin, așa că am avut vreme pentru prima oară să citesc în liniște Biblia, știind că altcineva îmi face treburile.

Mătușa Marioara plecă seara și rămaserăm singure. O luai pe Lidia blând lângă mine, spunându-i:

Ai increderen mine, Lidia, eu sunt credincioasă și o să te simți bine la mine.

Da ...murmură ea, cu ochii în pământ.

O privii. Era îmbrăcată în uniforma de elevă de anul trecut, când terminase clasa a opta și carei rămăsese bună. Părul îi era împletit în două codițe. Buzele carnoase le tot strângea, cantrun tic, să pară ceva mai subțiri. Când râdea, își mușca buza de jos. Ochii căprui deschiși, mici și ei, dar larg deschiși erau cumiți. Cu toate acestea, parcă tănuiau ceva îndărătul lor. Te poți aștepta oricând la o surpriză din partea acestei fetițe tăcute, mam gândit, privindo.

Neam rugat împreună și am observat căși întocmește frazele cu pricepere și profunzime. Se ferea de fraze șablon, rugându-se simplu și la obiect. Trebui să constat că e inteligentă.

Învăță foarte repede rostul casei și atribuțiunile sale și, când ne rămânea timp liber, citeam Biblia cu ea, o antrenam la discuții. La început se ferea, dar încet, încet a căpătat încredere în mine.

Întâi studiam Evanghelia, apoi cântam ceva, meditam la cuvântul citit și abia apoi ne apropiam de Dumnezeu în rugăciune. De obicei, stăteam un timp fără cuvinte. Apoi începeam să mă rog eu, pe urmă se ruga ea. Primul verset care ia dat de gândit a fost: "Vindecămă Tu, Doamne și voi fi vindecat; mântuieștemă Tu și voi fi mântuit". Eu iam spus că acesta e strigătul inimii sale care însetează după mântuire. Atunci a cerșit Domnului mântuirea sufletului ei. A

cerut o fire nouă, după placul lui Dumnezeu.

Acesta a fost începutul lucrării dumnezeiești în viața Lidiei. Dar înaintarea era anevoioasă, datorită firii ei capricioase. Fetele se obișnuiseră cu ea și ea știa să se apropie de ele. Noul născut venit în casa noastră ne lua timpul prețios de până atunci. Nici nu știam cum treceau cele trei ore dintre mese. Ea se dovedi foarte pricepută. Uitându-se la mine cum procedam cu înfășatul, cu prepararea laptelui praf pentru el, îmi preluă curând aceste griji. Se descurca și în oraș. Dacă fusese o dată întrun loc, știa să se ducă acolo singură și nu se rătăcea. Auzind mă spunându-i odată lui Nicu despre Dănuț, că plânse de câteva ori noaptea trecută, îmi spuse:

Vreau să mă mai scol și eu noaptea, dar nău aud. Vă rog sculațimă dumneavoastră, ca să stau și eu cu el și să puteți să vă odihniți.

Naș fi făcut așa ceva pentru nimic în lume. Eram destul de bucuroasă de ea, de cât făcea în cursul zilei. Cum săi stric somnul acestei copile doar cu șapte ani mai mare decât prima noastră fiică?

Dar Lidia începu săl audă noaptea și odată, trezind mă îngrijorată că Dănuț nu plânse, am găsit-o pe Lidia dormind cu băiețelul pe genunchii peste care pusese o pernuță.

Crezând-o imună, am început să o laud în fața prietenilor noștri, chiar și în prezența ei și am văzut că roșea de plăcere. Dar, deși se ruga să fie smerită, nu mia fost greu să constat că era foarte vanitoasă. Se supăra prea repede și nu spunea din ce cauză. Poate nici ea nu știa de ce.

Îmi amintesc de o zi de început de primăvară. Fusese supărată pe mine din pricina unor observații de gospodărie. E drept că nu avusesem destulă răbdare cu ea, fiind mi cam consumată treptat, cu celelalte fete, cu propriii mei copii, cu elevii, cu studenții, cu boala mea cea îndelungată ...

După amiază urma să vină o prietenă credincioasă și a venit. Am chemat-o și pe ea și vorbeam de chemarea lui Dumnezeu pe care o adresează tuturor, în iubirea Sa. Ar trebui ca noi săl căutam pe Dumnezeu și săl chemăm, al nostru este interesul și totuși, El e Cel ce ne caută și ne cheamă, ca să ne ofere în dar veșnicia fericită care începe încă de pe pământ. Simțeam că suntem umbrite cu Harul divin. Neam aplecat la rugăciune. Dar a trebuit să mă smeresc înaintea Prezenței lui Dumnezeu cerându-i iertare pentru nevegherea mea în sfințenie, în ziua ce se scursesese. Prietena mea sa rugat săi dea Domnul putere să rămână statornică în hotărârile ei sfinte. Lidia nu sa rugat, a plâns doar. După ce a plecat musafira, Lidia mia mărturisit cu emoție:

Dumnezeu a fost în locul acesta.

Bineînțeles că a fost, am asigurat-o și...

Eu altceva vreau să vă spun: Lam simțit pe Dumnezeu în lăuntrul meu.

Cum? am vrut eu să verific autenticitatea acestei simțiri.

A fost o bucurie cum nam avut niciodată. O pace de care nam crezut că există.

Ei, poate a fost doar o bucurie deosebită.

Nu. A fost Dumnezeu, pentru că eu de azi nu mă mai pot îndoi că Dumnezeu există. Apoi a adăugat cu atâta dulceață în glas: Vă rog să mă iertați că am fost supărată pe dumneavoastră, că am stat toata ziua îmbufnată și vam judecat. Nui deajuns că Iam cerut lui Dumnezeu iertare, trebuie să vă cer și dumneavoastră. Nici eu singură nu știu cum deam fost așa de rea.

Nam mai avut nici o îndoială că Dumnezeu fusese în inima ei, de vreme ce ea se putea smeri și mărturisi mie, fără să se mai îndreptățească.

Încetîncet, o altă Lidia lua locul celei vechi. Începuse să aibă experiențe cu Dumnezeu și, ori de câte ori se ruga, simțea Prezența lui Dumnezeu. Întro zi, am întrebato:

Lidia, tu ești măntuită, ce crezi?

Dacă mați fi întrebat asta acum două luni, când am venit aici, naș fi știut ce să vă răspund. Dar acum cred că El e în inima mea, nu pentru că miați fi spus dumneavoastră, ci pentru că știu sigur că e.

O iubeam tot mai mult, poate și pentru că vedeam rodind semințele divine, semănate de mine pe pământul ei, nu tocmai fertil.

Îi plăcea să deseneze și mă gândeam că va trebui săi găsesc un serviciu în care săși folosească acest talent, cât de cât, când va împlini 18 ani.

Mamă, ne dai câteo coală de hârtie, să desenăm?

În pragul ușii stătea Gabi care avea cinci ani și jumătate și arăta blondă, cu ochi negri, mari, frumoși ieșind în evidență pe fața de un alb pur, încadrată de părul castaniu, ondulat, pieptănat de Lidia cu coadă de cal.

Mai dă una și pentru Lidia!

Se luau la întrecere care avea cel mai frumos desen. Întro seara ca aceasta, când toate erau ocupate cu desenatul iar eu corectam lucrări, a început Dănuț să plângă. Eu așteptam să se ducă Lidia, dar aceasta întârzia. În bucătăria curată, unde desenau, am auzit replici răstite: se certau pe culori. Plânsul suprapus peste strigătele lor începu sămi bombardeze creierul.

Lidia, strigai eu din sufragerie, vezi de Dănuț, de ce plânge așa.

Dute tu, Luminița, auzii vocea groasă, supărată, a Lidiei.

Da' ție ția zis mama, se rățoi la ea Luminița, care nici nu se omora cu desenatul.

Plânsul se întetea. Nu se mai putea suporta! Atunci mam ridicat să mă duc la copil, când am auzit un scaun trântinduse cu zgomot și vocea răstită a Lidiei:

Mori, dacă te duci până la el!

Dar tu mori? nu se lăsă Luminița mai prejos.

Neam ciocnit amândouă în holul mic, comun bucătăriei, sufrageriei și băii, care ducea la dormitorul unde plângea băiețelul.

Ceaveți? Cei cu gălăgia asta? Ia venit ora de masă, făi niște griș.

Lidia sa apucat de treabă. Eu îl plimb pe Dănuț în brațe, vorbindui liniștitor. Până se face grișul, până se răcește, crește încordarea de a cărei izbucnire mă tem că e iminentă. Cu stăpânire controlată, îi spun:

Vezi, Lidia, tu totdeauna aștepți ca Dănuț să țipe, ca săi pregătești mâncarea. Pe urmă țipă până i se răcește.

Ea tace, dar simt în ochii ei ura neputinței de ași depăși condiția de fată la copii.

*

Lidia! Ce ființă contradictorie! Se luptă să fie o ființă perfectă, își stie vrăjmașul ascuns în proprii natură și totuși o simt uneori o sălbăticiune care sar bucura să mă privească sângerând...

Descoperirea cea mai uluitoare a fost într-o împăcare.

Păstrase supărare pe mine câteva zile, în ascuns. În ziua aceea a fost fățișă. Refuza să mănânce, ca să mă rănească în acest fel. Stătea îmbufnată în camera ei.

Deodată, o văzui în cadrul ușii, mică, sfioasă, plânsă.

Lidia, de ce te chinuiești?

Vă rog să mă iertați că ...

Hai, lasă, fii cuminte, vino aici... Lidia scumpă, nu te mai chinui atâta...

Zilele acestea ați fost tot nemulțumită de mine și eu ... eu ...

Nu, nu de tine am fost nemulțumită. Am o perioadă grea, am multe lucrări pe care le iau la mine să le corectez în ore, când copiii lucrează teme independente, nu reușesc, le aduc acasă, acasă am altele, copiii mă întrebă mereu când le aduc, eu le promit că le aduc curând ... asta mie nemulțumirea: numi place să numi țin cuvântul dat.

Eu, așa de mult o iubesc pe sora Tatiana ...! Așa de mult...suspină.

Și sora Tatiana te iubește pe tine, fetiță scumpă și, mai presus, Dumnezeu. Și noi trebuie săL iubim pe El mai întâi de orice și de oricine.

În seara aceea mi sa revelat o dragoste ce izvora ca un șuvoi plin de proștețime, care se temea căi nevrednic de stâncile din care a țâșnit, de plaiurile spre care sendrepta să se reverse.

De atunci, am fost atentă cu ea, lăsa să scape de complexe ei de fată de la

țară, cu doar opt clase încheiate. Dar eu o socoteam din familia mea și la fel și Nicu. O făceam părtașă proiectelor mele, visurilor și chiar îndoielilor mele.

Dar ea a păstrat totdeauna o distanță, un vâl, un prag dincolo de care nu sa urnit. Uneori, mio trântea așa, din senin:

Ei, eu nu sunt decât o servitoare.

Lidia, cum poți să ...

Dar sunt servitoarea dumneavoastră, repeta cu un cinism în care se simțea bine.

Tu ești mâna mea cea dreaptă, ajutorul meu cel de preț, o asiguram eu, tu ești Lidiuța mea.

De ce a plecat, totuși...?

*

Ce atentă era cu ora mea de somn! Eu făceam des insomnii, pentru că miemi venea somnul natural la ora opt seara. Atunci mă biruia oboseala, atunci mă irita orice zgomot, iar gălăgia copiilor mă exaspera. Dacă maș fi culcat atunci, aș fi adormit cu ușurință. Dar mai erau atâtea de făcut la ora aceea! Iar gălăgia copiilor ...

Gata, spunea ea cu seriozitate, e ora dumneavoastră de culcare și, ca să mă determine să mă culc, îmi făcea patul.

O, de câte ori na făcut ea acest gest în tăcere!

Nu știi, însă, să mă fi culcat întrun an la ora aceea, de trei ori.

În mai au venit mătușa Marioara cu mama Lidiei, o femeie căreia Lidia îi semăna aidoma. Au decis să rămână la noi cam o săptămână pentru plajă și pentru a fi împreună cu fetele. Naș fi vrut să stea la mine, fiind cu ele două, nouă persoane, în două camere. Cred că de atâta înghesuială și Dănuț era nervos. Întro zi, plângea iritat. Așteptam săl potolească cineva dincolo, dar parcă dinadins plânsul lui nu se mai termina. Lidia știa că mie zgomotele îmi făceau rău, după cum îmi găsise și doctorul Friedman diagnosticul. Ea știa, dar îl lăsa să plângă. Peste o oră trebuia să plec la școală și eu eram deja epuizată. Atunci am izbucnit, de față cu mama și mătușa ei:

Lidia, de cel lași să plângă atât? Știi cât mă obosește nervos.

Cred că Lidia a dorit o astfel de manifestare a mea, ca să se poată plânge de felul în care o tratez. La asta mam gândit venind acasă, căci, culmea! Lidia nu părea supărată, după cum îi era obiceiul.

Am luato lângă mine săi spun cămi pare rău că am certato, dar, cu o lumină zâmbitoare în ochi, mia spus că nui nici o problemă.

Mătușa Maria legăna băiețelul instalată în fundul patului, în timp ce mama Lidiei, mică, sfioasă, stătea pe colțul patului unde se așezase de la început.

Sora Tatiana, începui mătușa Lidiei, cu vocea ei sigură de sine, noi am cheltuit cam mult și nu mai avem bani să ne întoarcem acasă, nu aveți dumneavoastră să ne dați, în contul Lidiei? Știți, când ia Lidia salariul, îi opriți banii ...

Puteam să spun nu? Ce stăpână se făcuse mătușa pe banii nepoatei! Urma, dupa ea, ca Lidia să fi muncit de pomană o lună. Și numai eu știam câte planuri își făcuse Lidia. Iam dat banii și nu iam oprit fetei nici un ban. În fond era un premiu pentru că mio adusese pe Lidia.

Cu Lidia aveam în continuare părtășie și cât mă bucuram so surprind citind și singură Biblia!

Mergeam destul de regulat la adunare, ascultam predica, plecam acasă și credeam că astai pocăința. Abia azi văd ce frumoasăi pocăința! Ce adâncă! Înainte mă rugam silită, acum, abia aștept să termin treaba și să mă chemați la rugăciune, mi se confesa Lidia cu căldura în glas.

Acum îl iubesti pe Dumnezeu pentru că Lai cunoscut cum este El. Teai întâlnit cu El și El tea schimbat. Tocmai asta înseamna viața veșnică: săL cunoști pe Dumnezeu și pe Domnul Isus. 15⁵

Dacă nu veneam la dumneavoastră, nuL cunoșteam niciodată. Mie nu mia vorbit nimeni așa, ca dumneavoastră despre Dumnezeu. Și așa este. Văd bine că așa este El.

Oricum, Dumnezeu tea avut în planul Lui de mântuire, Lidia...
Deamu nu mă mai tem de nimica. Îl am pe Dumnezeu de partea mea.
Dar de venirea Lui te mai temi?
Nu mă mai tem, deabia aștept!

*

Lidia a conduso și pe sora ei la Domnul și, când se întâlneau duminicile, căutau locuri retrase să discute despre mântuire și să se roage împreună. Odată, sau dus pe malul mării, înainte de sezonul de plajă. Sau așezat pe iarbă, au citit din Biblie și sau rugat. Și Dumnezeu a atins și inima sorei ei, Maria, care a avut o minunată revelație: La văzut pe Domnul Isus venind din largul mării spre ele, cu mâinile întinse, pentru binecuvântare. Inima ei a fost adânc mișcată.

Lidia nu se mai supăra chiar atât de ușor pe mine și căuta sămi facă surprize, încropind fără cheltuială, mici deserturi sau mâncăruri surpriză, pe care nu i le dădeam de făcut. Când mă uitam în ochii ei vedeam atâta sfințenie și iubire!

Era pentru noi ca o pasăre cântătoare întrun crâng înflorit sub cerul albastru, de primăvară. Era alt aer, parcă de munte, în casa noastră, cu ea. O iubeam toți și ne gândeam, eu și soțul meu, ce dar săi facem de ziua ei de naștere, care se apropia. Iam cumpărat o rochie roz cu steluțe, strânsă cu trei rânduri de elastic în talie, așa cum se purta atunci, care venea de minune pe corpul ei mignon. Sa bucurat de ea. Am plănuit să plecăm în concediu, întrun circuit și să o ducem și pe ea la Brăila, unde aveam săL lăsăm pe băiețel. Ea o cunoștea pe mama mea și o iubea. Neam luat bilete de tren în circuit, la clasa întâi. Deși numai de șapte luni, Dănuț a fost cuminte. Mama nea primit cu bucurie și Lidia sa simțit ocrotită și ea. A doua zi seara, pleca spre Suceava, și eram îngrijorați so trimitem singură, noaptea, pe tren. Așa că noi două neam dus în camera din față, cea în care avusesem experiența cu televizorul când era Gabi mică și neam rugat Domnului, pentru această călătorie. Am conduso amândoi la tren și am lăsat-o în grija unei doamne, din compartiment. Aveam să aflăm mai târziu că totul a fost în ordine. După ce neam revăzut părinții din Ardeal, am pornit spre Suceava, la Corocăiești, unde am ajuns într-o dimineață. Când a apărut în prag la mătușa Maria, unde am fost cazați, îmbrăcată cu rochia ei roz cu steluțe aurii, bucuria ne era nemărginită, mai ales că Lidia ne aducea, precum ne promisese, în fiecare dimineață, porumb fiert.

Dar și aici am avut de lucru, apropiind-mă de sora ei, Olguța, despre care toți spuneau că era rea și conducând-o la Domnul Isus. Ea șia deschis inima în întregime Domnului, simținduse pentru prima oară înțeleasă de cineva. Olguța, etichetată astfel, își făcuse din duritate o strajă, închizându-se în sine ca într-o cetate ferecată.

Cine ția spus că ești rea?

Dapăi toți.

Olguța, tu nu poți fi rea, tu doar nu ai întâlnit încă bunătatea lui Dumnezeu. Vrei sătâlnești?

Vreu.

Am ingenuncheat amândouă și am cântat:

"Așa cum sunt la Tine vin.

Putere nam, Tumi fii sprijin!

Mă spală SângeleȚi divin,

O, Mielule, eu vin, eu vin ..."

Cu sfială a venit Olguța la Mântuitorul săi ceară o inimă nouă și să scape de toată răutatea ei de până acum:

Doamne, se ridică din adânc, cu glas răgușit, rugăciunea Olguței, neînvățată de la nimeni. Eu sunt o fată (foarte rea. Nici nu îndrăznesc să vin

la Tine. Da' vreau deam să fiu copilul Tău ... Dămi putere, Doamne, să fiu și eu bună, ca Lidia, ca sora Tatiana ...

Suspinele se înteteau, sfârșind întrun plâns amar, întâiul plâns al pocăinței, al totalei neputințe.

Doamne, îți mulțumesc ... și glasul fetei se înecă în lacrimile recunoștinței, când prezența lui Dumnezeu coborâ peste ea, cu bunătatea Sa. Am vrut să citesc ceva deosebit, Cuvântul dar al lui Dumnezeu pentru noul Său născut și Biblia sa deschis la a doua epistolă a lui Timotei, capitolul 3. Am considerat ca din partea Domnului cuvintele spuse de Pavel lui Timotei pentru că i se potriveau de minune: "Tu să rămâi în lucrurile pe care leai învățat și de care ești deplin încredințată, căci știi de la cine leai primit. Din pruncie cunoști Sfintele Scripturi..."

Olguța, iam spus cu gravitate, în seara aceasta, tu nu mai ești cum ai fost. Ești un copil al lui Dumnezeu. Tu teai născut pentru împărăția Cerurilor, astăzi, 20 august 1972, ora șapte și jumătate, seara. Deacum va trebui să crești, altminteri vei muri. Citește Biblia, roagăte zilnic întrun loc unde să nu te știe decât Domnul și El îți va croi o cale minunată.

Tot cei spuneam i se lipea de inimă.

A doua zi, stăteam de vorbă, retrase într-o cameră mai liniștită și ne rugam, ingenuncherate, când ușa sa deschis cu zgomot și a intrat Lidia. Mă așteptam să tresară rușinată. Dar nu, ea a început să foșnească niște pachete, dinadins, fiind neplăcut surprinsă de starea noastră. Am muștrato din ochi, iar ea a preferat să iasă din cameră, tot zgomotos. Da, trezisem gelozia Lidiei, prin grija față de sufletul propriei sale surori. Na fost un gest singular, mai ales că Olguța îmi căuta mereu prezența.

Zilele șederii la Corocăiești sau scurs. Ne pregăteam de plecare. Cu o căruță trasă de un cal slab, mergeam spre gară cu inima strânsă, să nu pierdem trenul. Ne flancau, pe biciclete, Olguța, zveltă, înaltă, sprintenă, și masivă, dar tot atât de sprintenă, mătușa Maria care, până în ultima clipă fusese o gazdă desăvârșită.. Lăsam în urmă credincioși pe carei știam parcă dintotdeauna și care zi de zi ne vizitaseră și ne arătaseră dragostea lor, în plăcută părtășie, în curtea familiei Papura. În gară, Olguța plângea deznădăjduită, ca după un mort, când trenul sa pus în mișcare cu noi.

În tren, Lidia a stat rezervată. Nu o înțelegeam. Ajunși la Brăila, la mama, a avut loc o scenă penibilă. Nu vorbea cu nimeni. În ciuda insistențelor noastre, refuză să mănânce, să vorbească cu cineva, refuză să se culce, chiar. Nu mia dat nici un ajutor la despachetarea bagajelor, la spălarea copiilor. Atunci iam spus tranșant:

Să știi că am destulă bătaie de cap și nus dispusă săți îndur mofturile! Te rog să fii om!

Atunci ma privit și am văzut ura țâșnind, nezăgăzuită, prin ochi. Iar gura mare, cărnosă era strânsă până la rictus.

*

Așa a început al doilea an al meu școlar, de când o aveam pe Lidia. Era la fel de vrednică, dar aveam mereu impresia cămi pregătește ceva ca o lovitură de grație sub a cărei secerare să exclam și eu:

Tu quoque, filia ?

Cu Gloria nu vorbea, pentru că aceasta o trântise în tren, la întoarcere, din joacă, pe jos. Sigur că fetița de patru ani era vinovată, dar și Lidia îi permitea prea multe. Trecuse o lună de când nu vorbea cu ea. Odată am abordat această problemă, spunându-i că nu merită, pentru o supărare de nimic, săși piardă veșnicia. Și supărarea pe un copil de patru ani ne poate despărți de Dumnezeu. Căci noi nu ne mai rugam împreună.

Seara, pe când stăteam liniștită în camera mea, am auzit, prin ușile deschise, din dormitor:

Gloria, te iert că ai fost rea în tren și mai trântit pe jos.

Bine, răspunse cu gravitate fetița⁵

Acum te iubește Lidia, iar.

Da, încuviință ea.

Cu fetițele mele era ca și cu surorile ei și toată dragostea pe care mio purta mie se revărsa asupra lor. Lui Gabi, sensibilă la frumusețe și distincție, îi promisese o păpușă mare cu cărucior, care pe atunci costau 300 de lei, cu 150 de lei mai puțin decât primea ea de la noi, lunar.

Îi era mai ușor săși dea puținul ei venit, decât să se smerească.

Eu am intrat în concediu medical pentru maladia mea mitrală reumatismală căreia i sau adăugat rezultatele proaste ale analizelor (ASLO, fibrinogen...). Concediul meu era de trei luni, dar reclama odihnă și liniște și cât mai puține eforturi, bineînțeles. Lidia continua săși țină inima deschisă pe jumătate pentru mine. Se întâlnea în fiecare duminică cu Maria, sora ei, după care venea cu o hotărâre în atitudine șin privire care parcă suna:

Nu mă las!

Întro zi, am luato la mine în cameră și iam citit câteva gânduri despre rugăciune, din cartea lui Hollesby. Erau cu adevărat gânduri înălțătoare. Citeam pe genunchi, pentru că tot voiam să ne rugăm și tot alte gânduri veneau la rând, înlănțuite parcă. De trei ori ni sau ars cartofii pentru Dănuț care avea aproape unsprezece luni. Dar neam rugat iar Lidia sa rugat și ea. Cuvântul care ia vorbit Lidiei din partea Domnului, ca o adevărata profecie, orice ar spune unii sceptici, a fost: "Nimeni să nuși caute folosul lui, ci fiecare să caute folosul altuia." (I Cor. 10: 24)

Naveam de unde ști că Lidia primise o scrisoare de la mătușa Maria, pe adresa surorii ei, în carei scria să se pregătească grabnic de plecare, căci ia găsit un loc de fată în casă în București, la o familie cu doi copii și carei dă 600 de lei pe lună. Chiar în ajunul rugăciunii noastre plănuiuse cu Maria să accepte, ca să se răzbune pe mine, lăsându-mă bolnavă și fără nici un ajutor la treburi. Două zile după această întâmplare, am plecat în oraș și am luato și pe Lidia cu mine, so mai scot din casă. De fapt aveam oră de consultație la cardiolog și ea a vrut să vină cu mine. O țineam de braț și ea râdea mereu spre mine, cu o bucurie triumfătoare, parcă. Și nu pricepeam, până ce observai o scrisoare în buzunarul paltonului ei.

A, observai eu cu voce tare, citind adresa, iai scris mătușii?

Lidia sa arătat foarte încurcată, ceea ce a declanșat un șir de replici, culminând cu rugăminta mea de a mio da so citesc. De fapt, eu naveam această intenție, voiam doar săi văd reacția la o asemenea posibilitate. Încurcăturii ia luat locul spaima și în cele din urmă, obișnuita de acum zăvorare a Lidiei în sine. Intuiam că mă privește acea scrisoare. A doua zi, tăcea îmbufnată, deși pusese la poștă scrisoarea. Voiam să mă odihnesc, dar Lidia spăla ostentativ tare vasele la bucatarie și, ca și cum atâta na fost îndeajuns, ieșind să ducă gunoiul la burlan, a trântit îngrozitor ușa de la intrare care era chiar în fața ușii noastre. La întoarcere a întâmpinato Nicu:

Măi, fată, cei asta? De ce trântești? Tatiana e bolnavă și are nevoie de odihnă. Lasăne să dormim! El, care nu era sensibil la toate gesturile celor din jur, acum era dea dreptul iritat. Nu primi nici un răspuns și atunci o trimise din bucătărie, dar fără rezultat. Trântitul a continuat. Niciodată nu făcuse Lidia așa ceva.

Pe la cinci după amiază, stătea smerită în cadrul ușii, plânsă, cu fața congestionată, dar atât de gravă, de parcă ar fi urcat de bunăvoie pe rugul propriei sale arderi.

Soră Tatiana, vă rog să mă iertați ...

Eu scriam la masă niște scrisori și am simțit o milă față de ea până adâncul ființei mele.

... că nu vam lăsat să vă odihniți ...

Ca o rază prin desișul norilor negri, înflori pe fața ei un zâmbet al neputinței: nu se putea înțelege pe ea însăși; nuși aproba ieșirea avută; nu putea lupta să fie altfel.

Dar în inima mea era iertată dinainte de a veni la mine și ami cere so iert și de data aceasta, cu acea spăimă că sar putea să nu fie ultima ei

ieșire.

Atunci mia povestit cu un uimitor devotament despre scrisoarea mătușii cu propunerea aceea și despre faptul că ea acceptase și aceasta era în scrisoarea pe care nu voise să mio arate. Seara am luato cu mine la grupul de părtășie frățească în care am citit din viața lui Sundhar Singh, am cântat și neam rugat. Toți eram emoționați, numai Lidia se păstra rezervată. Se uita din când în când, complicitar, la mine în timp ce citeam din carte.

*

Sâmbătă 18 noiembrie 1972. Soneria se repezi strident, sfâșiindune aproape auzul.

Cine e?

Om bun, deschideți!

Am deschis chiar eu. Unchiul Lidiei, moșu Ghiță, cu figura lui de bonom se grăbește să intre ca la el acasă.

Ați venit so luați pe Lidia?

Nici o tresărire.

Da' ce, o dă el pe glumă, no mai țineți?

Păi nu iați scris dumneavoastră Lidiei să se gătească de drum, că iați găsit în București un loc mai bun, cu bani mai mulți...?

"Moșu Ghiță" schimbă brusc vorba și-și luă platoșa cu care sencinse strașnic: a găsit o Biblie pe masă și a început să citească cu voce tare din ea, ca să nu fie întrerupt.

Am încercat să vorbesc cu Lidia. Aceași reacție: privire îndârjită, închidere în sine. Luni seara, în ajunul plecării, am luato în camera mea să stăm de vorbă, să ne rugăm, so încredințez Domnului acum, că pleca. Seara aceea mi sa implantat în inimă ca o rană. A refuzat să se roage, șia refulat orice emoție în fața lacrimilor mele. Eu plângeam nu pentru că mă lăsa baltă, ci pentru că se ducea de râpă toată zidirea lui Dumnezeu din inima ei.

Lidia, fii atentă la ceea ce faci, ia spus în seara aceea soțul meu. Pentru că nimeni, niciodată nu te va iubi cum tea iubit Tatiana. Vor vorbi frumos cu tine, calm, nu te vor muștra, dar nici nu te vor iubi ca ea. Învață să prețuiești dragostea adevărată, nu doar gesturile. Nici o reacție.

A plecat marți, 21 noiembrie, cu o inimă împietrită. În ajun, am auzit glasul lui Dumnezeu: "Nu pe tine te leapădă, ci pe Mine Mă leapădă, ca să nu mai domnesc peste ea." (I Sam.8: 8)

În inima mea era un regret sfâșietor, cum dădea ea cu piciorul în dragostea lui Dumnezeu.

Obișnuit cu ea, Dănuț, care începuse să meargă singur, se ducea la ușă și, nereușind so deschidă, o striga mereu pe Lidia, pe limba lui: "Diida, Diida!". După vreo săptămână, a început so uite.

Eram bolnavă și singură cu patru copii, fără ca cineva să vină sămi ia ceva din povară. Miera greu și mă consideram sub pedeapsa lui Dumnezeu, mai ales că nu puteam face eforturi, datorită aritmiei. Mă mai ajuta Luminița la spălat, dar cât putea face o fetiță de clasa a patra! Îmi ziceam:

Doamne, voi ajunge vreodată să spăl rufe săptămânal?

Pentru că rufele le spălam de două ori pe zi. Cu rochia udă mergeam să le atârn pe sârmă, în balcon, mă duceam apoi să amestec în mâncare, mă întorceam în balcon să continuu, în timp ce dinăuntru se auzeau țipetele copiilor caremi dădeau strângere de inimă. Trăiam într-o încordare prea mare. Și miera greu când eram judecată că nu sunt mai liniștită. Și încă miera dor de ceva nedefinit: de o privire caldă, de un zâmbet bun, de o mână care să mi se așeze pe umăr:

Sunt cu tine!

Cu toate acestea, diminețile mierau mai liniștite, Nicu ducându-le pe cele mijlocii la cămin și aducându-le seara. Dar ele veneau obosite și se certau, Luminița, în loc să le împace, mai rău le enerva, iar Dănuț plângea pentru că era deranjat.

Totdeauna îmi făceam timp să mă lășog cu ele și să le citesc din Biblie.

Atunci, revenea pacea Domnului Isus peste noi, iertam totul și inimami redevenea ușoară. Dar mai aveam o bucurie pe care nu mio putea lua nimeni: în mijlocul tuturor treburilor, să ascult concertul broaștelor care se auzea limpede la etajul al șaptelea al apartamentului meu cu vedere spre ghiol. Ieșeam în balcon săl ascult, în nopțile de mai. Nici o muzică nu era atât de odihnitoare pentru mine. Și atunci, lucrurile se opreau din vârtej și prindeau să se așeze la locurile lor. Și mi regăseam odihna interioară. Și dacă era și lună plină... Deatunci dateaza poezia : "O, voi ..."

O, voi mă vreți o mamă ideală,
La sân crescându-mi pruncii fără murmur,
Țesându-lea poveștilor beteală
și adormindui seara blând, în cânturi ...

și voi mă vreți soția cea mai bună
plăcută lui și caldă lui în toate,
un adăpost de stâncă în furtună,
căminul meu vegheat cu pietate ...

Dar voi cunoașteți teama de ceasornic
cu care eu măsoz cunverșunare
secundele în iureșul statornic
al timpului ce fără rod îmi moare...?

De zeci de ori pe zi maud strigată
Nu pot opri preamultami alergare
șin miez de noapteabia ... câteodată
aud un nechezat în depărtare :

E calul gata înșeuat ceașteaptă
prin codrii mei de sălcii despletite ...
Mă tem amar că va pleca odată,
sătul să dea atâta din copite ...

Mă cheama calul alb ca să mă poarte
spre calul brun, de sub un tei în floare ...
mă cheamă să dea timpul la o parte
două perechi la fel de solitare ...

Eu tot mai cred că sunt Cenușăreasa
ce șia pierdut pantoful prin țărână ...
șiun Prinț aștept, săși caute aleasa,
să mă găsească, să mă ia de mână,

prin codrii mei de sălcii despletite,
spre calul alb ce bate din copite ...

La sfatul medicului cardiolog, prematur dispărutul doctor Ionescu Ovidiu, la care mă controlam la două trei luni, am plecat la preventoriu, la Avrig, ca sămi vindec rănilile. Nădăjduiam ca reîntâlnirea cu fratele Niculiță și cu familia Spiridon la Avrig sămi facă bine. Și așa a fost. Din 3 decembrie și până la 29 decembrie 1972 am petrecut un timp de har. Câteva suflete sau întors la Domnul cu toată inima și eram fericită să văd că Dumnezeu Se folosește de mine.

În seara în care am sosit acasă, mă aștepta pe noptieră o scrisoare de la Lidia. Ce zbucium! Ce căință! Ce asigurări că nu mă va uita vreodată! Deși eram sculată de la ora patru dimineața, mam apucat săi scriu dintro pornire de neoprit.

Mia răspuns cu atâta căință! "Eădevărat că eu nu am prețuit iubirea

dumneavoastră dar vă rog din inimă, iertați-mă pentru greșeala pe care am făcut-o ...". Iam scris iarăși și, văzând cât de tare regretă gestul ei nebunesc, am asigurat-o că poate veni oricând din nou la mine. Cei drept, o așteptam pe Victorița să vină la noi, dar pe Lidia nu puteam înlocui nimeni. Dar Victorița nu venit, iar Lidia dorea reîntoarcerea ca pe un paradis din care singură se izgonise într-un ceas de mândrie.

În prima duminică din februarie, a venit la Constanța să ne vadă. Îi părea atât de rău că singură își distrusese bucuria! Trăia cu intensitate fiecare clipă, stătea când lângă mine, când lângă copii ... vedeam în ochii ei că era Lidia de altădată ... neam făcut planuri ... Întoarsă la familia de ai cărei copii îngrijea, lea comunicat noua ei hotărâre iar ei iau spus că o lasă, dar nu înainte de două săptămâni. Acestea au trecut tare greu, dar pe când toate păreau gata de împlinire, a aflat "moșu Ghiță" care a trimis scrisori la toți cunoscuții sompiedice, iar aceștia au făcut un zid de netrecut în jurul ei, ținându-i în București. Scrisorile ei erau suspinele deznădejzii:

"Sora Tatiana, cât așteptam eu aceste două săptămâni să treacă mai repede, ca să pot să mă întorc înapoi, la Constanța! Și cât de greu au trecut și, când au trecut, tocmai nu mai plec la Constanța! Vam luat și agrafa pentru păr ... Vam spus la telefon că vin, dar parcă știam eu că moșu Ghiță nare să mă lase?" Am consolato, scriindui că important e săși păstreze relația bună cu Dumnezeu. Mia promis co va pastra și mi scria că merge la Biserică și că sa încadrat între tinerii de acolo și șia regăsit bucuria mântuirii. Apoi șia găsit un serviciu la o fabrică unde lucra împreună cu sora ei, apoi mia scris mai rar, apoi nu mia mai scris deloc.

După cincisprezece ani am aflat că sa căsătorit, că are copii, dar că soțul nu o iubește, că o bate și că viața ei este un iad. Sa căsătorit cu un băiat necredincios și a decăzut și ea treptat, treptat.

Dar lovitura de grație miau dato acești unchi ai ei, mătușa Maria și "moșu" Ghiță. Iau scotocit prin lucruri, iau găsit scrisorile mele și printre ele poezia "Agar" pe care leau interpretat cu o răutate specifică mărginirii lor spirituale.

Întoarcete, Agar, din pribegie
renunță azi, lantregul tău amar!
Nu, locul tău nu este în pustie,
Întoarcete, întoarcete, Agar!

Și noi, ca ea, fugim spre libertate,
cum vasul vrea să fugă de olar.
Dar Dumnezeu ne vrea supuși în toate.
Supunete, cum sa supus Agar.

Miau scris o scrisoare "anonimă" în care mă luau peste picior apoi se umflau de mândrie că viața lor este model și, în final, mă amenințau că mă denunță la partidul comunist și la forurile mele superioare că cred în Dumnezeu! Pare incredibil ca un om care e socotit de bază în Biserica Creștină după Evanghelie, din acel sat să se preteze la așa ceva, dar este purul adevăr, dovadă stă acel document al unui fariseism fără limite pe carel păstrez, așa cum păstrez scrisorile Lidiei către mine și ale atătoră, încă!

Cap. XXXVIII

R Ă S P U N S U L C R E D I N Ț E I

Sâmbăta, aveam ora tineretului. Veneau Gica U., David E., Antuta T., Mircea D., Vasile O. Cântam, citeam Biblia și o comentam împreună. Atunci am descoperit ce frumoasă era cântarea fratelui Niculiță, pe textul fratelui Traian Dorz:

Preaiubitul meu e Unul
Fără seamă pe pământ.
Glasul Lui e armonie,161

Cântec e al Său Cuvânt ..."

O cântam de fiecare dată când ne întâlneam și nu ne mai săturam de ea, mai ales strofa:

"Dulcea Lui înfățișare
este toatăun farmec sfânt:
Mii de primăveri sunt parcă
toateodată pe pământ ...

Mereu se adăugau tineri și alții mai puțini tineri și era cu adevărat Har peste noi. De aceea și satana căuta să mă împiedice să vin la aceste adunări, vinerea noaptea făcând, de cele mai multe ori, insomnie.

Rana trădării de către Lidia se închidea încetîncet.

Se apropia anul școlar și eu încă nu aveam fată la copii. Gabi intra în clasa întâi, Luminița în clasa a cincea, iar eu voiam să le înscriu și la școala de muzică, să studieze câte un instrument. Amândouă au reușit la probele de aptitudini muzicale Gabi la pian, Luminița la violoncel și anul școlar al lor și al meu a început.

La nici doi ani ai săi, am început săl duc pe Dănuț la creșă, dar nui mergea deloc bine, făcea mereu pneumopatii și trebuia săl tratez zilen șir cu antibiotice, după care luam aviz epidemiologic, spre a mil primi iar la creșă.

Pe la jumătatea lunii octombrie mia venit o idee. Tocmai citisem: "Voi nu aveți, pentru că nu cereți. Sau cereți și nu căpătați, pentru că cereți rău, cu gând să risipiți în plăcerile voastre." (Iacov 4: 2,3) Era într-o seară liniștită, aveam copiii lângă mine și leam spus:

Chiar așa, copii, noi nu avem fată, pentru că nam ceruto de la Dumnezeu. Vreți să ne rugăm să ne trimită El fata pe care nea ales?

De comun acord, neam rugat toate, pe rând, prezentânduI Domnului situația și cerânduI o fată pentru treburile casei. La sfârșit, am citit în Biblie și am apucat prin credința versetul 24 din Evanghelia după Marcu, la capitolul 11. Era incredibilă promptitudinea cu care Dumnezeu ne onora credința: "De aceea vă spun că orice lucru veți cere, când vă rugați să credeți că lați și primit șil veți avea", suna versetul. Exact ca în versetul pe care ne bazaserăm să pornim la rugăciune! Atât de puternică a fost încrederea copiilor, că au început să se bucure și se antrenau unul pe altul în această bucurie. Până și Dănuț se bucura, iar Gloria sărea fără milă pe salteaua de burete a recamierului din sufragerie. Veselia devenise generală era unul din darurile Gloriei și mau molipsit și pe mine. La cinci zile după această rugăciune deosebită, ce minune!

am primit o scrisoare de la Victorița pe care o mai avusesem la copii cu trei ani în urmă. Îmi scria că se întâlnește "din întâmplare"! cu fratele Dumitru, în Suceava, și ia spus că la începutul anului am umblat după o fată, dar nu știa dacă rezolvaserăm problema. Ea era amatoare să vină în Constanța, deoarece nu mai voia să lucreze la fabrica de conserve și în plus se făcuseră reduceri de personal. "Amu, că sunt redusă, scria ea, aș dori să vin la dumneavoastră, dacă veți mai avea nevoie. Eu îmi fac lichidarea și vin. Știu unde stați, mă sui în tren și vin tot amu."

Copii, iam adunat eu lângă mine, veniți să vedeți cum a lucrat Dumnezeu. Și leam citit scrisoarea. Cu mare bucurie Iam mulțumit Domnului și eu mam apucat săi scriu chiar în seara aceea că o așteptam, că am ceruto de la Domnul și că El a lucrat. Întradevăr, nu putea fi vorba de nici o coincidență, întrucât, după cum scria ea, am înțeles că se întâlnește cu fratele a doua zi după rugăciunea noastră.

Zilele au trecut cu așteptarea fericită a împlinirii efective a rugăciunii. Dar a trecut o săptămână și Victorița nu venea. Neam gândit în fel și chip și atunci iam mai scris o scrisoare. La nici o săptămână de la primire a venit Victorița. Neam pomenit că a sunat la ușă, când practic noi no mai așteptam. Nea povestit că gazda la care stătea nu ia dat scrisoarea, pentru că nu voia să plece, dar când a sosit cea de a doua, era acasă și a pututo primi chiar ea, sa lămurit în totalitate, șia strâns lucrurile și sa pornit la drum. Noi am înțeles că diavolul a vrut să zărnicească lucrarea lui Dumnezeu și să

ne îndoim de credincioșia Sa. Am mulțumit lui Dumnezeu Care își ține făgăduința dată ucenicilor: "În lume veți avea necazuri, dar îndrăzniți: Eu am biruit lumea."

Blândă și supusă, înceată dar sigură și mult maturizată, datorită greutăților prin care trecuse, Victorița șia început serviciul la noi pe data de 8 noiembrie 1973. O mare greutate mia căzut de pe inimă, iar Victorița mia luato pe umerii ei.

Cât a fost mică, Gabi a suferit mereu îmbolnăviri ale căilor respiratorii, făcând foarte des pneumopatii. Injecțiile cu penicilină sau înghițirea atât de amarului cloramfenicol, când ea încă nu înghițea pastile întregi, iau creat o teamă de viață și continuă căutare a unei ocrotiri. Nu spunea nimic, doar să stea cu mine sau, și mai bine, cu mamaia. Fetele de la biserică, nefiind căsătorite încă, văzândo atât de frumoasă, excamau:

Tatiana, zece copii vreau sămi dea Domnul!

Mai sceptice, surorile îmi spuneau:

Tatiana, fata asta o săți dea dureri de cap, cât e de frumoasă.

Eu o aduceam înaintea Domnului, ca so păstreze modestă și credincioasă. Într-o seară, pe când Gabi era în tratament avea vreo cinci ani, mia pus o întrebare dureroasă:

Mamă, de ce sunt eu mereu bolnavă?

Te iubește Dumnezeu, Gabi și vrea să te țină lângă El, în smerenie.

Răspunsul ei a fost pe măsura răspunsului meu:

Da' so mai iubească și pe Gloria, mamă.

Într-o duminică din acelea când Gabi avea amigdalită, noi am plecat la Biserică, lăsândo acasă, cu Gloria. Aceasta, de nici patru ani, ia propus cu o gravitate matură, să se roage Domnului Isus pentru vindecare.

Bine, ia spus Gabi. Începe tu.

Gabi, dar ce faci, te rogi culcată?

Păi, dacă sunt bolnavă ...

Gloria a rămas puțin descumpănită, după care ia replicat:

Dacă nu te pui în genunchi, înseamnă că nai credință.

Dar mă doare capul.

Sa învoit la un compromis: să îngenuncheze în pat.

Când neam întors de la Biserică, leam găsit jucându-se prin casă. Nici urmă de amigdalita sau de febra cu care o lăsasem. Gabi nea povestit bucuroasă cum o durea în gât când înghițea și cum, după ce sa rugat cu Gloria, sa făcut bine.

Încă de când mam mutat la bloc, în 1968, am realizat ca în curând, apartamentul ne va deveni neîncăpător, urmând să se nască Gloria, să vină mama să stea cu mine, sau să am o fată la treabă, care să doarmă la noi.

După ce sa născut și Dănuț și era și Lidia la noi, înghesuiala a devenit mare. Noi dormeam în cameră cu Luminița, Lidia cu Gabi în pat, Gloria în pătuțul de copil, cu gratii, iar Dănuț în coșuleț. Curând, însă, am renunțat la coș, băiatul fiind prea voinic, pentru el. Astfel că Lidia dormea înghesuită cu fetițele mijlocii, pătuțul preluându-l cel mic.

Atunci am început din nou audiențele la Consiliul Popular, unde mi se propunea să încerc un schimb de locuință. Nimeni însă nu a vrut să se mute la etajul al șaptelea, unde stăteam.

Am trimis un memoriu argumentat, la Comitetul județean al P.C.R. Adevărul e că aveam igrasie în dormitorul copiilor, orientat spre nord, plus marele curent, când bătea crivățul. Noi ne orientam după vânt, unde dormim. Când bătea vântul din nord, dormeam noi în dormitor și culcam copiii în sufragerie.

Mai târziu, a apărut și problema instrumentelor copiilor. Fiind la școala de muzică, Luminiței îi trebuia o cameră în care să studieze la violoncel și lui Gabi alta, pentru pian. Am cumpărat o pianină pe care am instalato în holul micuț de la intrare, unde erau cămara, ușa de la sufragerie și cea de la bucătărie. Dar problema cea mai serioasă era că eu nu aveam un colțișor liniștit unde să mă pot închina Mântuitorului, tot apartamentul fiind cu uși care dădeau în două holuri. Mă rugam sporadic și grăbit, fără să am un timp consacrat Domnului. Nu mă puteam refugia pânăantratât, încât să aștept ivirea Prezenței Domnului.

În 20 noiembrie 1968, pe când Gloria abia trecuse de patru luni, am primit de la Consiliul Popular municipal o adresă în care eram asigurată că sunt luată în evidența serviciului de gospodărie comunală și locativă pentru un apartament cu trei camere. Dar asta a fost tot, oricât am așteptat.

Așa au mers lucrurile, pâna când am făcut din nou un memoriu serios la Comitetul Central al P.C.R. De data aceasta, lucrurile au început să se precipite. Am primit vizita unei comisii care a vrut să se asigure că ceea ce am declarat a fost real și care a raportat superiorilor rezultatul. Apoi am primit răspuns de la Consiliul Popular al Municipiului datat 27 februarie 1973, că sunt luată în evidența sa spre a fi ajutată pentru primirea unui apartament cu trei camere. Eram totodată sfătuită să apelez și la Inspectoratul Școlar.

Din nou, aproape săptămânal, mergeam în audiențele care se țineau marți după amiaza, la sediul Consiliului Popular Municipal Constanța, dar pentru care înscrierile se făceau luna dimineața. Am apelat și la forurile superioare din Învățământ, dar inspectorul general, Leonida F. ma primit foarte rece, ca și cum problema aceasta nu era de competența sa. Mi sa promis, în sfârșit, un apartament cu patru camere într-unul din blocurile care erau în construcție în zona cartierului Km 45, "confort III îmbunătățit". Dar când am fost săl vizităm, mam îngrozit: sufrageria care era cameră de trecere nu avea prevăzute uși, iar cele trei dormitoare erau mult prea mici, și cu pereții strâmbi. Așa că am refuzat din capul locului, deși soțul meu era mulțumit, locuința fiind acum aproape de Biserică. Era însă prea departe de școala mea.

Da, spunea el, dar când vii acasă, ești liniștită, ai patru camere.

Astea nus patru camere, ci trei, în sufragerie nu se poate nici dormi, nici lucra, așa, fără uși.

Ei, cu ușile se poate rezolva.

Dar eu îmi cunoșteam soțul care nu se pricepea să facă reparații de vreun fel, așa că nam vrut cu nici un chip să accept așa ceva.

Cum eu aveam ore dupăamiaza, mergeam în audiențe cu schimbul.

Întro marți, pe 17 aprilie 1973, în holul unde se aștepta pentru a merge în cabinetul de sus, unde se țineau audiențele, sa petrecut un eveniment care

avea să constituie subiectul unei piese de teatru într-un act, pe care am numit-o atunci: "Reîntâlnire cu adolescența". Soțul meu îmi făcuse cunoștință cu un bărbat distins, tot profesor, dar de muzică și care venea în audiențe pentru foștii proprietari, de la care cumpărase o casă și care rămăseseră acolo, neavând unde să se ducă. El își adusese socrii de la țară și avea și două fiice. Dar era și el purtat, ca și noi, cu vorba.

În ziua aceea am stat mult de vorbă, audiențele începând cu aproape două ore întârziere, astfel încât ne luaserăm nădejdea să mai ajungem sus, la lista celor patruzeci înscriși adăugându-se încă paisprezece de rândul trecut, precum se întâmpla mereu.

Lumea era nervoasă, cu noi în vorbă intrase o studentă bolnavă de nervi care clipea des în timp ceși exprima nemulțumirea. Pe când stăteam de vorbă, tot părăndunise că neam mai cunoscut odată, dar nu în altă viață, vicepreședintele însuși a apărut în capul scărilor să ne spună:

Tovarăși, bănuiesc că toți ați venit la mine să vă dau locuințe. Și eu vreau să vă ajut, numai că eu nu dau locuințe, întreprinderea unde lucrați vă dă locuințe. Ați citit dumneavoastră Legea cu privire la cumpărarea sau construirea de locuințe proprietate personală?

La rumoarea creată, a adăugat:

Am înțeles, naveți posibilități. Ei, atunci veți primi de la întreprinderea unde lucrați. Eu o să dau citire numărului de apartamente repartizate pe an, întreprinderilor ... Eu vă stau la dispoziție, dar numai pentru situații speciale, a încheiat el.

Ne uitam cum se strigă nume, se taie bonuri, urcă, ori coboară lume, stăteam de vorbă, observam cum se întuneca: șapte și zece, opt, opt și jumătate, nouă. În ultimul sfert de oră, când ni s-a strigat și nouă numele, ca să primim voie să urcăm la biroul de sus, am avut o adevărată revelație. Portarul a înțeles greșit numele interlocutorului meu cel de șapte ore. La strigat "Hănuțu", iar el la corectat: "Hănuțiu". Automat mia venit în minte numele întreg și am revăzut și cadrul în care l-am cunoscut: Hănuțiu Adrian. L-am cunoscut când aveam șaisprezece ani și am fost într-o tabără UTC la Vălenii de Munte. Am văzut într-o iluminare strălucitoare apa Teleajenului, mică, dar atât de curată și străvezie, că se observau toate pietrele și pietricelele de pe fundul ei. Ne tot răcoream cu picioarele încălțate în sandale, în apa aceea. Și drumul mărginit de atâta vegetație, spre excursii. Și poiana unde stăteam să facem cursuri, așezati direct pe iarba proaspătă, de munte. Și băiatul acela înalt, slab, cu un măr al lui Adam, proeminent, cu un nas cam prea mare, drept pentru care stătea tot cu capul dat pe spate. Unde rămăsese acel adolescent? Căci distinsul bărbat din fața mea nu aducea în nici un detaliu cu el. Concomitent, ma recunosc și el. A fost un sfert de oră cutremurător, nevenindumi să cred în metamorfoza care se desfășura sub ochii mei: sobrietatea și stilul rezervat făcuseră loc unei tinerești exuberanțe, îmi lua replicile din gură, când nostalgic, când ironic cu băiatul lăsat în urmă.

Nu nea mai primit în audiență, trecuse de ora nouă seara, dar câștigaserăm amândoi ceva mult mai de preț decât o promisiune de rezolvare a problemei locuinței, ca atâtea altele până acum. Noi câștigaserăm o minunată prietenie, solidă și cinstită, care dănuie până astăzi între familiile noastre. Și un moment de adevăr ca o muștrare a părăsirii visurilor de atunci.

Aflând că se primesc cereri de înscriere pentru apartamente proprietate personală, neam hotărât să facem un pas hotărâtor: să ne construim un apartament cu patru camere. Învățămintul dispunea de un singur asemenea apartament. Am depus o cerere cu nenumărate acte, rămânând în așteptarea rezultatului discutării cererilor. Am pus problema locuinței înaintea Domnului Care mă mai ajutase o dată și Caremi promisese ajutorul Său "care nu lipsește în nevoi." Mergeam mereu la O.J.C.V.L.P.P. să vedem dacă nu sau afișat listele. În sfârșit, au apărut rezultatele dezbaterilor. Când am ajuns și eu să pot citi în inghesuiala creată, miam văzut numele în dreptul aprobării acestui unic apartament. În dreptul meu scria și motivul: "patru copii". Lângă mine, un

profesor a răbufnit:

Cineo mai fi și asta? Auzi, profesoară, cu patru copii!

Un singur lucru numi convenea, că păraseam zona aceea pitorească, din Tomis IV și că voi sta în plin centru, vederea parcului și a ghiolului fiindumi înlocuită cu cea a zidurilor de beton, iar concertul broaștelor, cu zgomotul unei străzi comerciale, ultracentrale și aglomerate. Dar mă încredeam în Domnul care alesese pentru mine această zonă.

Acum, așteptam să fiu chemată pentru încheierea contractului. Totul devenise o chestiune de timp. Un client al soțului meu lucra la acest oficiu și ne promisese că ne anunță dacă se începe încheierea contractelor. Întro zi, nea sunat și nea spus că sa început, dar că se fac tot felul de presiuni ca să se ia acest apartament și să se acorde altcuiva, mai ales că era și ultracentral și că ar fi bine să avem și aprobarea partidului.

Neam conformat și în prima luni, neam dus în audiență la partid. Primsecretar era tovarășul Tudor. Audiențele se țineau luna dimineața, într-o clădire din preajma tribunalului. Dar tocmai în luna aceea audiențele sau mutat dupăamiază! Iar eu dupăamiază aveam ore, și încă multe! Am stăruit de soțul meu să se ducă el și să prezinte situația, dar știam că el se lasă ușor păgubaș, că nui plăcea să pledeze pentru cauza lui proprie.

Cei de făcut? Culmea e că aveam ore chiar de la unu, când începeau audiențele. Am ajuns acasă puțin dezorientată, întrucât primisem de mai multe ori încredințarea că apartamentul nr. 31, din blocul ce avea să se numească M17, aparținând Inspectoratului Școlar, avea să fie al nostru, precum citisem și în lista afișată. Dar atunci, cei cu această piedică?

Așa mam dus la școală, hotărâtă să rog pe directorul meu, domnul Luca D. să mă învoiască măcar două ore. El avea totală încredere în mine și știa că spun adevărul, dar tocmai în luna aceea era inspecție în școală la o profesoară care își dădea gradul al doilea și nu se putea lăsa o clasă descoperită. Încercam să mă consolez cu gândul că merge Nicu.

Dar "bunătățile Domnului nu se sfârșiseră, îndurările Lui nu erau la capăt". Tocmai mă îndreptam spre pupitrul cu cataloagele, ca să merg la clasă, când am auzit pe cineva salutând și răspunzânduise cu prietenie. Mam întors și am văzuto la ora aceea, unu fix, pe Nina P., profesoară de limba română, care predase și la școala noastră și pe care o ajutasem într-o împrejurare, ținându-i orele o zi întreagă, când trebuise să plece la București, într-o sâmbătă.

Fulgerător, am înțeles că ea e soluția lui Dumnezeu, pentru că directorul doar cemi spusese:

Poți să pleci dacăți asiguri suplinirea dar cu cadru didactic adecvat.

Cadrul didactic adecvat era înaintea mea și eu am exclamat:

Nina, Providența tea trimis azi la școala noastră!

Ea venise săși ridice cartea de muncă și să ceară o anumită adevărită. A acceptat imediat, iar eu am zburat spre casă, ca nu cumva să plece Nicu. El tocmai se îmbrăca, pe hol.

Era la începutul lunii martie, 1974. Când ma văzut, ma întrebat:

Tea învoit directorul?

Nu, Domnul a trimis o colegă pe care am ajutat și eu la fel, odată.

Acum știam că Dumnezeu îmi va da apartamentul! El călăuzise pașii Ninei ca să ajungă tocmai în ziua aceea, la ora aceea, la școala mea, ca să pot ajunge la rândul meu, în audiență.

Când mia venit rândul și am intrat, când iam expus acelui demnitar situația, ma privit cu blândețe și mia spus:

Doamnă, vă cred, dar dacă nu sunteți aprobată de instituția dumneavoastră, nam cum să vă ajut.

Dar sunt aprobată!

A consultat lista, ma găsit și ma întrebat:

Atunci, carei problema?

Problema, iam spus eu, e că îmi trebuie avizul dumneavoastră, ca să numi conteste nimeni acest drept.

Aveți tot dreptul, doamnă curajoasă, mia zâmbit el, scriind, pe margine,

pe verif: "Se aprobă apartament cu patru camere, pentru ... "

Vineri, 8 martie, am mers la O.J.C.V.L.P.P., unde maimarele, înfumuratul tovarăș Bobe a început să se rățoiască la Nicu, pentru că, în loc de "tovarășul primsecretar Tudor" spusese "domnul".

Da un'te trezești dumneata, în capitalism.... ?

Când, însă, a văzut aprobarea scrisa de însăși mâna primsecretarului, a trebuit să se liniștească și să dea indicații pentru contract. Atunci am încheiat contractul de construire a apartamentului în care locuiesc și acum și în drum spre casă, îmi venea să sar, să fac piruete, să cânt cu voce tare slavă Domnului meu drag, care, iată, ne scotea la loc larg, "cu mână tare și cu braț întins".

Dar neam oprit la o florărie căci Nicu a vrut să mă felicite și de 8 Martie, și pentru contract și, cum nu aveau flori, mia cumpărat un ghiveci cu o ciclamă.

Venind acasă după prima ei zi de școală, luni, 17 septembrie 1973, Gabi mia spus cu entuziasmul ei ponderat, dar cu atât mai prețios:

De o mie de ori vreau să mă duc la școală.

Apoi a început pianul cu care sa familiarizat mai repede decât neam așteptat. Așa am cumpărat pianina, ca Gabi să poată studia în voie la acest instrument, fără săi deranjăm pe alții decât pe vecini.

Luminița a început cursurile la Școala de muzică, unde studia violoncelul, dar după un trimestru a trebuit so aduc înapoi, la școala unde învățase și unde eu predam limba română, deoarece profita din plin că nu mai era supraveheată.

Gloria a început studiul muzicii la preșcolari, la Școala de muzică, luând și lecții de vioară, acasă. Pentru ea, mersul la școala de muzică era o încântare. Nu mai prididea să ne povestească, așa că seara le ascultam relatările marilor lor evenimente. Le povesteam și eu despre elevii mei, despre tinerețea mea, despre manifestarea dragostei lui Dumnezeu în viața mea. Între noi sa sudat acea relație care a fost mai mult decât cea de la copil la mamă părtășia duhovnicească.

Una din marile bucurii era să mergem duminica pe șantierul blocului în care urma să stăm. Când au fost ridicate și nivelele, ne cățăram la etajul nostru și, printre grămezile de moloz, var și cărămizi, copiii își făceau planuri unde vor sta fiecare, cum își vor ține jucăriile, cărțile, pianul, biroul. Abia așteptau să ne mutăm! Inginerșef al lucrărilor de la acest bloc era un bun prieten, pe a cărui soție, Camelia O., o cunoșteam din facultate. El nea dat voie să facem mici schimbări, fie a unei uși mai întro margine, fie eliminarea unei nișe, prin care să ni se mărească bucătăria. Am pus faianța în bucătărie și la cele două băi și, în sfârșit, neam mutat.

Ziua de vineri 31 ianuarie se nimerise o zi ploioasă, când ne mutam cu bagajul. Plapuma nea căzut pe jos și sa pătat, sa rupt un picior al uneia din bibliotecii, teancurile de cărți zăceau pe parchet. Holul cel de opt metri lungime, cu care ne mândream devenise prea strâmt, dar noi eram întro fericită febrilitate. Când am vrut săl culcăm pe Dănuț după prânz, în camera carei era destinată, el nea rugat ca o implorare că vrea acasă. Iam explicat că aici e acasă! Apoi Iam mulțumit Domnului pentru că nea scos cu adevărat "la loc larg".

CAP. XL

Î N C E R C Ă R I Î N Î N V Ă Ț Ă M Ă N T

De când am venit la Școala nr.7, deci din 1968, eu am fost prevăzătoare cu vorbele mele, cu atitudinea mea, ca nu cumva să dau de bănuir că cred în Dumnezeu. De aceea și în relația tandră pe care o aveam cu directoarea mea de un an, Ileana J., eram prudentă. Știam că la Inspectoratul Școlar se cunoaște

situația mea, dar nu pentru credință se expulzau oamenii din învățământ, ci pentru credința manifestă sau, cum o numeau ei, pentru "activitate de prozelitism". Ca să nu fiu acuzată vreodată de așa ceva, eu mă păstram rezervată, ori de câte ori se iscau discuții pe tema religiei sau a credinței. Uneori, la școală, în ședințe, se făceau referiri la "anumite cadre didactice" care frecventează "anumite secte" și că trebuie să se desfășoare o susținută muncă de lămurire cu acești oameni, care nu pot educa tânăra generație în spiritul ateistștiințific, al partidului comunist. Eu, bineînțeles, tăceam, rugându-mă Domnului să nu îngăduie să roșesc.

La Biserică mă ocupam de educarea copiilor în credința în Dumnezeu, dar așa ceva era inadmisibil pentru un cadru didactic dintr-o școală de stat, cu regim comunist. Asta nu înseamnă că nu îi învățam pe copii despre calitățile spiritului și cultivarea acestora și că fugeam, la lecțiile de literatură, de explicarea unor termeni ca "apostol" ("Domnu Trandafir" de Mihail Sadoveanu) sau a expresiei: "Pentru toți, cândva cocoșul lui Sîn Petru a cântat" din drama "Vlaicu Vodă" de Al. Davila. Dimpotrivă, aceste explicații le socoteam cu mult mai importante decât comentariul literar al vreunei tirade din drama sus amintită sau decât caracterizarea învățătorului din evocarea citată. Iar peste ani, foștii mei elevi aveau să-mi spună că prinseseră interes pentru Biblie din acele explicații ale mele. Cel mai mult îi emoționa pe adolescenții din clasa a opta momentul întâlnirii privirilor Mântuitorului cu ale apostolului care La renegat și reînvierea cuvintelor profetice ale Domnului în mintea lui Petru: "Mai înainte ca să cânte cocoșul, te vei lepăda de Mine de trei ori."

Dar și la momentele educative mă foloseam de anumite pilde ca să le formeze convingeri morale. Astfel, le spuneam o istorioară care își făcea întotdeauna efectul scontat:

Odată, a plouat. În curtea cu orătănii sa făcut o băltoacă zdravănă. Din greșeală, un porumbel cu pene ca zăpada de curate, a căzut în ea. O, nu sa înecat, nu tremurați de emoție pentru el. Doar sa murdărit de noroi, un noroi care ieșea în evidență pe acele pene imaculate până atunci. După o clipă de spaimă, porumbelul a ieșit, sa privit, sa văzut murdar și apoi a început săși scuture penele de noroi; dar noroiul nu se ducea. Atunci sa dus lângă vasul cu apă curată, pus pentru păsări și a început să se curețe, stropinduse cu ciocul, scuturându-se, udându-se iar și iar, până când nimic nu mai macula podoaba neprihănită sale.

Dar cei acolo? Grohgrogroh ...iată porcul. El a fost chiar în dimineața aceea spălat cu apă și detergent și cu peria, de către gospodină. Se îndreaptă drept spre băltoaca mocirloasă și se trânteste în mijlocul ei, grohăind de plăcere. Săraca femeie, strigă la el, îl amenință, iese cu coada lungă a măturii și trage el, să iasă din mizerie. Zadarnic! El în mocirla aceea este fericit și ar fi în stare să sfâșie pe femeia care la spălat. Vam pus în față două tipuri de oameni. Puteți să comentați voi singuri?

Reflecțiile lor mature, profunde, mă ajutau să trag concluziile:

Se cade în greșeală în două feluri: din nebagare de seamă, fără voie, și intenționat. Cel care se sperie că a spus o minciună părinților săi, că a ascuns o notă proastă, că a reținut restul de la cumpărături e porumbel. Cel cărui ai place săși mintă părinții, să ia bani din casă, săi bată fără milă pe colegii nu mai e nevoie să spun, cine este.

Privitor la toanele modei cu care erau tentați copiii, le spuneam o maximă într-o singură propoziție, pe care o dezvoltam puțin: "Peștii vii înoată împotriva curentului". Curenții apelor trag după ei peștii cei morți. Cei vii înoată împotriva curentului. Victor Hugo e tot atât de mare, indiferent de curentele literare care sau perindat. La fel, Beethoven, Eminescu, Michelangelo. Și știți de ce? Pentru că ei nu sau lăsat conduși de mode vremelnice, ci au creat după propriul lor geniu și structură.

Și cum copiii povesteau acasă, eram cunoscută și în familiile lor. Nici unul dintre părinții interesați de cultura, educația și instrucția copiilor lor nu mar fi putut suspecta de ceva rău.

Dar răul a pândit mereu. Persecuția mea a început în anul 1976. Venise

la noi o brigadă de inspectori care se nimerise tocmai în ziua mea de naștere, când adusesem la școală cozonac, sămi servesc colegii. Nu credeam că vor intra și la mine, deoarece fusesem inspectată doar cu o săptămână în urmă, de către o profesoară metodistă, fiind înscrisă pentru examenul de grad.

Dar au intrat și la mine. Se nimeriseră la clasa a cincea, unde am discutat basmul "Tinerețe fără bătrânețe...", basmul meu preferat, din care am făcut o lecție educativă, insistând asupra făgăduințelor pripite. Împăratul ia făgăduit copilului său "tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte" ca săl determine să vină la viață. Dar a sosit vremea săși țină promisiunea. Adeseori, ca să scăpăm dintr-o încurcătură de moment, facem făgăduințe pripite. Atunci am generalizat: să nu facem niciodată făgăduințe care ne depășesc puterile, pentru că vine ceasul când ni se cere îndeplinirea lor, fie că putem, fie că nu putem. Dar aceasta ne poate costa amar. Faptul că tocmai calul care arăta cel mai rău era calul fermecat ia ajutat să înțeleagă că de multe ori, aparențele înșeală. Un țel măreț nu se atinge atât de ușor, ne învață basmele. Făt Frumos are de întâmpinat piedici serioase. O dată învinsă una, se ivește alta, mai grea, mai vicleană. El trebuie să vegheze. Chiar și cu idealul atins, încă mai trebuie veghere, tot mai rămâne o poruncă de păzit. Făt Frumos pierde tot din nebăgare de seamă. Am scos și alte învățături de viață, care leau mers la inimă, celor două inspectoare.

În pauza care a urmat, sau dus la director, domnul Luca D. și iau vorbit despre mine cu un entuziasm nemascat. Directorul lea lăsat în cabinetul său și a venit în cancelarie, ca să ne facă atenți să intrăm la ore de îndată ce sună și să stăm printre elevi, că e gălăgie. Dar de îndată ce a dat cu ochii de mine, fața i sa luminat, sa apropiat de mine, mia sărutat mâna și mia spus în auzul tuturor:

Tatiana, felicitări! Leai făcut o impresie ...! Au fost încântate de tine. Felicitări! Felicitări!

Asta mia dat curaj în puterile mele și în ziua aceea am plecat fericită acasă, povestind acasă întâmplarea. Apoi, am mulțumit împreună Domnului pentru biruința dăruită.

Aceasta a fost pe data de 10 februarie 1976.

Când au venit a doua zi la școală, nau mai intrat la orele mele, dar ori de câte ori mă întâlneau, îmi zâmbeau cu simpatie.

Peste două zile, însă ...

Neau chemat în sala de conferințe a Parcului Pionierilor să asistăm la discutarea lecțiilor la care se făcuseră asistențe, cu încă două sau trei școli din cartier. Când sa ajuns la școala noastră, sau făcut aprecieri generale, după care sa amintit un mare defect care mă viza pe mine:

Nu de profesori de limba română care sa strălucească avem nevoie, ci de profesori care săi învețe pe copii să scrie și să citească.

Numi venea să cred urechilor. Ce le făcuse să se schimbe așa, deodată? Mi sa dat calificativul "bine", în timp ce tuturor colegilor din catedră li sa acordat "foarte bine"! Aș fi fost gata să accept calificativul, dacă era corect, dar nedreptatea era evidentă, de vreme ce amândouă inspectoarele se manifestaseră elogios în privința mea, imediat după inspecție.

Ziua de vineri, 13 februarie 1976 are următoarea notă în agenda mea: "Marea nedreptate, strivitoare. Calificativul ~bine~. De ce?!"

Dar acest lucru ia pus pe gânduri pe colegii mei care fuseseră martori la elogiile directorului: Ce au cu Tatiana? De ceau nedreptățito? Și, conform unei legi nescrise, de a trece de partea celui slab, au început să mă încurajeze. Camelia O., o bună prietenă, împreună cu care învățam mereu pentru grade și perfecționări, locuind și aproape de mine, ma încurajat:

Bucurate, înseamnă că ești foarte bună, dacă țiau dat "bine".

Nu, nu era prima nedreptate. Cu un an înainte, trebuia să citesc poezie, în cenaclul "Poesis", din care făceam parte încă de la constituire. Florin P., cel care conducea acest cenaclu, a tot amânat, până când într-o zi ma vizitat acasă, în apartamentul cel nou, în care mă mutasem de curând. Mia spus că i sa pus în vedere că sunt un element periculos, dar că el nu credea așa ceva despre

mine, mai ales că noua lui soție, o tinerică, era baptistă. Mia sugerat să declar în scris că nu mai merg la biserică și în acest caz pot citi.

Pentru atâta lucru să fac asta? Iuda a făcuto pentru treizeci de arginti. Glumesc, Florine. Naș face așa ceva pentru nimic în lume. Nu merită.

Dar asta nu înseamnă că nu ma afectat, înțelegând că, din umbră, partidul îmi spunea, parcă: "Suntem cu ochii pe tine!"

Începeam să mă simt "luată în vizor".

Mam dus la examenul de gradul al doilea obosită, dar cu încrederea că voi lua. Mam rugat lui Dumnezeu sămi dea acest examen și Cuvântul Său de întărire care mia fost deviza a fost cel mai drag text din psalmi: "Domnul săți fie desfătarea și El îți va da tot ceți dorește inima. Încredințeazăți soarta în mâna Domnului, încredete în El și El va lucra." (Ps.37) E de neuitat felul în care am luat examenul de socialism științific. Unul din subiecte era lărgirea democrației socialiste. Nu prea știam ce să mai spun. Profesorul mia spus ceva despre gărzile patriotice și eu am început să zâmbesc. El a vrut să știe de ce zâmbesc și eu am făcut o glumă:

Eu am acasă o întreagă gardă patriotică!

Cum asta? ma încurajat profesorul Andreiescu să mă explic.

Am patru copii, am spus eu cu simplitate.

Patru copii acasă, și veniți aici sămi răspundeți mie la examen?

Mia dat nota 9(nouă), felicitându-mă pentru seriozitatea pregătirii.

Dar adevăratele încercări nu sosiseră încă. Ele au fost declanșate de cutremurul din 4 martie 1977. Era într-o seară de vineri. Soțul meu venise după ora nouă. Eu iam încălzit mâncarea și iam pus masa, căci avusese o zi de post. Apoi a venit în sufragerie și stăteam de vorbă, când a început să se clatine foarte tare blocul. Instinctiv, sa dus în camera unde era Dănuț, la luat pe sus și a început să coboare scările care se ondulau în tot acest timp. Luminița era în baie, încuiată, și, din cauza mișcărilor blocului, nu putea deschide ușa de la baie. Când a reușit, în sfârșit, a ieșit udă, cu un capot pus pe ea la repezeală și cu părul săpunit. Sau repezit cu toții în jos, pe scările care deveniseră nesigure. Eu, văzând că sa liniștit totul, nam mai coborât. Dar afară se asculta radioul și se anunțau noi replici tectonice. Copiii mă strigau speriați. Am coborât, dar mam urcat curând înapoi și am început să mă rog. Am căutat să citesc în Biblie și ea sa deschis la Ieremia 44, în care Domnul Își vestește pedepsele împotriva unui popor idolatru ale cărui cetăți "nu mai sunt decât niște dărâmături și un pustiu" (v.2, 6, 22). Îmi făcea impresia că Dumnezeu îmi vorbea din mijlocul mâniei Sale. Dar eram, în ciuda acestor lucruri, liniștită, cum se exprimase fratele Ioanid în poezia "Cât de mareț e Dumnezeu":

"Vuiiau de pe Sinai ecouri
când glasul Domnului vorbea.
Iar Moisenainta prin nourii
și tremura ...

La Tronul Alb se strâng sfielnic
voivozi de foc din Empireu
Și heruvimii vin cucernic
slăvind Eternul Vistiernic.
Șiacest Stăpân Atotputernic
e Tatăl meu!"

După jumătate de oră de la cutremur sa stins lumina și naveam ce face singură, în casă, în întuneric. Am coborât și neam învățit prin oraș, să privim. Primele urme leam văzut la magazinul de cosmetice, "Miraj". Căzuseră sticlute de parfum, era plin de cioburi pe jos, iar geamurile erau sparte. În parcul de la Fantasio am întâlnit-o pe colega mea de catedră Rodica P., al cărei soț fusese chemat la Consiliul Popular, fiind unul din vicepreședinți. Îi era frică să se ducă în apartament singură și atunci am luat-o la mine. Am

încurajato, iam vorbit de Dumnezeu și, cum aveam o Biblie nefolosită, iam împrumutato so citească, mai ales că era impresionată de capitolul din Ieremia despre care iam spus. Copiii sau culcat îmbrăcați. Dar în seara aceea nau mai fost replici. A fost totuși o noapte sinistră în care am simțit mânia lui Dumnezeu împotriva unui popor ateu și rău.

Cutremurul a venit deodată. Nimic nul prevestise. Doar luna, înconjurată de o aură cețoasă, densă, roșiatică mi se păruse, la venirea acasă, a fi de rău augur. A venit deodată, fără ca cineva săși fi pus întrebarea cear face dacă ar fi sfârșitul lumii. Dar pentru cei prinși sub dărâmături, acel cutremur a fost sfârșitul lumii. Unii spuneau: "Eu mă uitam la televizor"; "Eu mâncam"; "Eu dormeam"; "Eu mă rugam"; "Mai bun e sfârșitul unui lucru, decât începutul lui" observa Eclesiastul. De aceea pentru noi, credincioșii, cutremurul a fost un sunet de trâmbiță, sunând deșteptarea:

Oare cu ce vom fi ocupați la marele cutremur al revenirii Domnului Isus ?

Cap. XLI

"BUCURATI VĂ ÎN NĂDEJDE !"

Apoi viața șia reluat cursul. A trecut și panica Rodicăi. Mia adus înapoi Biblia, asigurându-mă:

Să știi că nici nam deschiso.

Apoi sa spovedit la biroul orgnizației de bază a partidului, din școală că iam dat o biblie și că am vrut să fac prozelitism cu ea. Colegele miau spus, dar eu am păstrat prietenia cu ea, ca și cum naș fi știut nimic. Ma gândeam la sufletul ei care are nevoie de Dumnezeu.

A existat o facilitate pentru mamele cu mulți copii, încadrate în muncă: posibilitatea de a lucra cu o jumătate de normă, fără ca vechimea în muncă să fie afectată. De aceea, din 1975, din noiembrie, am făcut uz de această lege și am funcționat cu o jumătate de catedră. Așa că, în loc să merg zilnic la școală, mergeam doar trei zile pe săptămână și aveam de regulă trei clase. Și salariul era jumătate, dar în acest fel reușeam să mai scap de activități politicoeducative, de activități pionierești, de dirigenție, de "practică" în agricultură. Ca profesoară de limba română, îmi reveneau, însă, destule sarcini, printre care pregătirea acelu colos cultural care se numea "Cântarea României". Odată am realizat un emoționant montaj literarmuzical, pe versurile strălucite ale unei eleve de clasa a șaptea, Anca Mizumschi. Sa scris și în ziarul local despre el, dar, când sau oferit premii în bani pentru realizări deosebite, mie nu mi sa acordat nimic, deoarece, nefiind dirigintă, nu eram comandant de detașament, prin urmare, nu mă recunoștea organizația de pionieri. Doar mă folosea.

Numai așa am putut să fac ore bune, urmărind mai multe aspecte, decât dacă aș fi avut patru sau cinci clase, cât era normă întreață.

În 1978, ca de obicei, miam făcut cerere de funcționare în învățământ cu o jumătate de catedră. Am primit aprobarea, urmând să predau la trei clase: două de a șasea cu profil sportiv una de fete, de volei, în care aveam so aduc pe Gabi în anul următor, cealaltă de băieți, de rugby și una a opta. În catedra mea mai aveam o clasă a cincea, dar o cedasem, pentru că învăța în cursul dimineții și încă una, a șaptea. Rămăsesem în catedră cu douăsprezece ore săptămânal.

Aveam ore după amiaza. Joi, 5 octombrie, însă, sa întâmplat ceva care mia demonstrat că autoritățile mă urmăresc. Aveam doi directori: unul plin, domnul Luca D. și o directoare adjunctă, I.D., ale căror nume de familie, prin simplă coincidență, erau identice. Deci, joi, directoarea ma chemat la cabinetul său și mia spus:

Măi, Tatiana, nu știu ce se întâmplă cu tine, dar ma sunat tovarășul inspector G. că trebuie să treci pe toată catedra, că ți sa anulat aprobarea de funcționare cu jumătate de normă. Așa că7de luni ...

E de la sine înțeles că mam întunecat pe loc. Era atât de bine pentru mine și pentru profesia mea acea jumătate de catedră! Puteam și eu să nu mai fiu atât de încordată cu serviciul și cu treburile casei. În plus, doar ce se definitivase orarul pentru a fi cuprinsă și suplinitoarea de la clasele abandonate. Era atât de complicat să trec acum pe normă întreagă!

Explicații nu mia dat. A doua zi, vineri, mam dus la inspectorat și am fost invitată în biroul inspectorului teritorial, cel care telefonase și care era inspector de limba franceză. Masiv și gras, cu chipul său care aducea a coreean, ma invitat cu o politețe glacială să iau loc în fotoliul din colțul biroului încărcat de hârtii. Mă dusesem acolo, dar nu știam cum sămi expun problema.

Ei, ce sa întâmplat? a spart el tăcerea.

Tocmai asta voiam să vă întreb și eu.

Tovarășa ... a mărit el distanța dintre profesor și inspector, ca nu cumva să cutez prea mult, dumneavoastră ați intrat la mine, spuneți.

Dumneavoastră ați dat un telefon la Școala 7, că trebuie să trec pe normă întreagă și nu știu de ce.

Atunci sa uitat la mine, mirat de "tupeul" meu de a afirma că nu știu despre ce este vorba, când, credea el, știu foarte bine. Eu iam susținut privirea și iam expus situația: sunt bolnavă de inimă și am de crescut patru copii încă mici. Atunci, mi sa adresat cu cinism:

Tovarășă, vă creșteți și copiii și instruiți și copiii școlii.

Apoi sa ridicat, semn că audiența mea luase sfârșit. Nam mai insistat și am ieșit, neînțelegând nimic.

Iam dat telefon profesoarei Elena P., suplinitoarea mea, o superbă femeie care semăna cu Barbra Streissand, punândo în temă cu cele întâmplare care însemnau pentru ea pierderea locului ei de muncă. Fiind rudă cu un important inspector și direct interesată în rămânerea situației așa cum era, ma asigurat că va acționa. Și ceva sa mișcat. În aceeași zi a sunat la școală inspectorul acela, vorbind cu directorul, în această problemă. Dar atât, semn că situația era mai complicată decât credeam eu.

Mia venit ideea săi cer medicului cardiolog pe atunci țineam de Policlinica nr. 2 dr. Pazara, un certificat medical cu reducere de normă de o pătrime, așa cum se acorda pentru bolnavii cronici, pentru trei luni pe an. Dar când lam dus la inspectorat, miau spus că nui valabil. Aceasta a fost picătura care a făcut să dea peste el paharul amărăciunii mele.

Încă de joi, după discuția cu directoarea, am fost tulburată, dar după aceste două întâmplări, pacea mea sa dus. Ce vor cu mine? De ce nu mă ascultă? E legal ca eu să am reducere de normă! E drept că legea acorda privilegiul acesta numai până la împlinirea vârstei de șapte ani a copilului în cazul meu, până în decembrie acel an, dar mai erau două luni până atunci! Era vorba de un trimestru întreg. Și atunci, de ce nui valabil certificatul medical, emis de Policlinică? Mi se încălca un drept în mod abuziv.

Veneam acasă și voiam să mă rog, dar eram așa de apăsată de nedreptatea care mi se făcea, încât mă sculam de pe genunchi, după câteva fraze. Încercam să citesc măcar din Biblie, dar cuvintele ei numi mai vorbeau. Mi se stingea orice vlagă și orice încredere. Abia sâmbătă, după ore, ma chemat directoarea sămi spună ce știa. Se primise reclamație din partea vecinilor de pe scară că adun toți copiii la mine și îi învăț cântece religioase și le citesc din Biblie, făcând prozelitism. Ce copii erau pe scara mea, decât fetița din apartamentul de deasupra noastră, Oana, a cărei mamă era și ea profesoară de română, și cu care fetițele mele se jucau adeseori? Întrădevăr ele îi povestiseră ce au învățat și ele la școala duminicală, la biserică și Oana era foarte mișcată, ceea ce a supărat pe mama ei.

Mamă, știi că cel mai bun prieten al lui Isus Hristos La vândut oamenilor răi, săL chinuiască și săL răstignească?

Despre cine vorbești tu?

Despre Iuda. Pentru treizeci de arginți ...

Termină cu lucrurile astea! Cine țîă spus? Spune imediat!

Gabi și Gloria ... a spus fata în cele din urmă.

De aici a reieșit că eu leaș fi pus pe fetele săi vorbească Oanei. Vecina mea sa plâns cu glas tare în cancelaria școlii de muzică, unde funcționa și de acolo până la inspectorat na fost drum lung. În 1978 erau destui cei care informau forurile superioare asupra unor lucruri ca acesta.

Acum eram lămurită, dar mă luptam cu duhul de judecată față de vecina mea și cu tentația de a o urî. Starea mea lăuntrică mă dovedea foarte slabă în furtuna încercării.

Duminică am rămas acasă, nam putut să mă duc la Biserică. Soțul meu plecase la CuzaVodă cu probleme, copiii la Biserică, și dimineața și după amiază. Luni nu aveam ore la școală, dar nu voiam să mai stau în această stare de apăsare și să încep o nouă săptămână așa. Umblam de colo până colo, mă așezam, strângeam lucruri. Dar pe la ora cinci după amiază, am luat hotărârea să stau cu Domnul. Mam rugat, de parcă aș fi urcat zece etaje. Nu mergea! Am luat Biblia și mam așezat pe marginea patului în dormitor, să citesc. În inima mea era un deșert înghețat. Nimic numi atingea lăuntru. Deschideam în Noul Testament și cuvintele îmi păreau lipsite de orice putere. Am deschis atunci mai pe la început, să citesc din Vechiul Testament, un pasaj narativ, ceva mai ușor de primit. Dar nimic nu ma atras. Atunci mam gândit că sunt împietrită și că Dumnezeu ma părăsit. Că prea am trăit ca toți oamenii și scânteia de Dumnezeire din inima mea sa stins. Că nare nici un rost să mai încerc să vin la Dumnezeu, de vreme ce El își întorsese Fața de la mine. Și eram atât de tristă, atât de lipsită de orice nădejde, stând pe marginea patului, cu Biblia în poală!

Înainte de a renunța definitiv, am deschis Biblia pentru ultima oară. Și atunci a venit Dumnezeu în Cuvântul Său! Am citit versetul 12 din Romani capitolul 12, pe carel mai citisem de atâtea ori, dar atunci el a răsunat puternic în inima mea, inviindo din morți:

"Bucurațivă în nădejde!"

"Bucurațivă!" ?! Așa a venit Dumnezeu la mine atunci.

A căzut peste el o lumină dumnezeiască. Am înțeles adevărul: să nu mai fiu tristă, apăsată; să mă bucur și nu pentru ceea ce am obținut, ci pentru ceea ce voi obține! Să mă bucur dinainte! În nădejde! Aleluia!

"Fiți răbdători în necaz!"

Chiar așa: eu nu știam să rabd în necaz. Trebuia săl îndur cu răbdare. Când, dacă nu în cursul trecerii prin acest necaz?

"Stăruți în rugăciune!"

Să mă rog până la deplina biruință. Să stăruiesc în rugăciune către Dumnezeul cel viu.

Sunt șaptesprezece ani de atunci de când "Cuvântul Domnului a vorbit astfel ..." sufletului meu iubit de Dumnezeu, dar nu am uitat această minune din seara zilei de duminică, 8 octombrie 1978, a învierii omului meu duhovnicesc, chinuit de nedreptatea oamenilor îndreptată asupra mea. Nu am uitat acel duh de biruință caremi luase inima în stăpânire. Aș fi vrut să împărtășesc cuiva izbăvirea pe care mio adusesse Dumnezeuul meu cel credincios, dar eram singură în toată casa. Ce bine! Atunci mam rugat Domnului și Iam mulțumit Lui pentru marea eliberare, căci nu mai aveam nici cea mai slabă urmă a gândurilor de judecată și de ură de până atunci. Era de necrezut cum se topise orice urmă. Mam rușinat de faptul că încercasem să rezolv problema prin cunoștințe, prin relații, prin oameni influenți.

Inima mea sa revărsat într-o închinare recunoscătoare față de Dumnezeu Mântuitorul meu Care coborâse din "locurile înalte și din "sfințenia " în care locuia, după cum sta scris, ca să vină aproape de ființa "cu inima zdrobită și cu duhul înfrânt" care aluneca în gol. Îmi venea să alerg, să bat din palme, să chiui, dar numi stătea în fire. Mă bucuram "cu o bucurie negrăită" "în nădejde", ca Ana, ca Maria și cântam pe genunchi, cu ochii închiși, din care alunecau lacrimi.

Abia așteptam să vină Nicu, să-i spun despre minune, dar pe Nicu nu la mișcat atât ca pe mine.

Bucuria aceea însă nu mia ajuns decât pentru trei zile, căci marți au început îndoielile sămi dea târcoale. Și iar am venit înaintea Domnului. Și El a trebuit să mă întărească iarăși cu un verset carel confirma pe cel dintâi: "Să nu vă părăsiți dar încrederea voastră pe care o așteaptă o mare răsplătire!" (Evrei 10: 35)

În înțelepciunea Sa, Dumnezeu mia trimis o amigdalită pultacee, cu febră, care mia adus un concediu medical. Cum, însă, în cele șapte zile care se acordau de la dispensarul medical nu mam vindecat, concediul medical mi sa prelungit de la cardiologie, căci infecțiile erau dăunătoare insuficienței mele mitrale, reumatismale.

Între timp, am sunat la școală să anunț îmbolnăvirea mea și totodată am întrebat dacă sunt noutăți de la inspectorat. Nu erau. Când am sunat să anunț prelungirea concediului, din nou am întrebat despre aprobarea funcționării cu o jumătate de normă. Nimic! Chiar că nu înțelegeam ce are Dumnezeu de gând, dar acum mă bucuram "în nădejde". Și, când nu mai puteam fi "răbdătoare în necaz", "stăruiam în rugăciune", aducându-mi aminte de versetul dăruit mai târziu, din Evrei 10. Și așteptam.

Concediul sa sfârșit, eu trebuia sămi reiau activitatea și nu știam la ce clase voi merge luni, 30 octombrie, după-amiază, când urma să mă duc la școală. Dar mai întâi, mam dus la Inspectoratul Școlar, hotărâtă să aflu adevărul. Aveam pace, dar nu mă simțeam la loc larg în nesiguranță. Cu emoție, am intrat la secretariat! Dar secretara, văzându-mă, mia spus că doar cemi trimisese la școală aprobarea de a funcționa cu jumătate de normă. În pas avântat am pornit spre școală. Numi băteam capul să aflu ce anume îi determinase săși schimbe ambițioasa hotărâre. Mă bucuram acum din toată inima, binecuvântându-L pe Dumnezeu pentru credințioșia Sa. Mă bucurasem și înainte, dar acum eram cancer. Peste câteva zile, țineam în mână adresa sosită prin poștă, nr. 3833, din 30 octombrie 1978, semnată de inspectorul general și de inspectorul cu evidența cadrelor, prin care mi se aproba funcționarea cu o jumătate de normă de la 1 noiembrie 1978 până la 30 iunie 1979.

O hârtie întrun dosar cu sute și sute de asemenea hârtii. Dar pentru hârtia aceea a mea se cheltuisese multă energie din partea lui Dumnezeu care a probat odată în plus făgăduința: "De aceea, pentru că ai preț în ochii Mei, pentru că ești prețuit și te iubesc, dau oameni pentru tine și popoare pentru viața ta." (Isaia 43:4)

Cap. XLII

"Î N A L Ț Ă M I M Ă R I M E A M E A !"

Păstrez cu mare grijă o carte poștală ilustrată, având pe față două iahturi superbe, din plăci albe, de lemn, cu cabine vopsite în roșu aprins, cu câte trei catarge involte spre cerul albastru, pierdut în marea albastră și ea, iar pe spate având cinci versete biblice, scrise cu diferite culori, datată "5 XI. 1979". Nu e semnată, pentru că nici nu era nevoie să fie, atât de cunoscut îmi era scrisul fratelui Sile R. tovarăș de vise și de credință.

Ajunsese la urechea lui că sunt prigonită și că rămânerea mea în învățământ are zilele numărâte. Totul mi sa tras de la Natașa G., o profesoară de limba engleză, credincioasă, care venise, în anul acela, 1978/79 din Timișoara, în Constanța, de unde era de fapt. Obișnuită cu libertatea de credință din Timișoara, carei permisese să fie șefa comisiei metodice, de engleză, Natașa sa comportat natural. Se ducea la Biserica baptistă, duminică de duminică, fără să pomenească despre Dumnezeu fapt care era interzis. Întro duminică, a fost văzută cu mare bucurie, la Biserică, de către o fetiță dintro clasă mică, unde preda engleza. Nici prin cap nu ia trecut săi atragă atenția acestei eleve asupra discreției. A doua zi, aceasta ia spus învățătoarei care o

cam lua peste picior, pentru credința ei, că "și tovarășa de engleză merge la Biserica" ei, a văzuto ea. Aceasta era tocmai secretara organizației de bază a școlii și a informat Partidul despre situația inadmisibilă, ca un cadru didactic să frecventeze o asemenea "sectă". Problema a fost luată în dezbaterea organizației de partid a școlii, Natașa a fost ironizată, criticată, apoi chemată la partid și scoasă pur și simplu din învățământ. Dezgustată, sa întors la Timișoara, dar veștile circulasera mai repede decât ea, așa că a avut de întâmpinat și acolo mari necazuri. Acestea, după ce trăise o dezamăgire, în legătură cu soțul ei și venise în orașul natal să se vindece! Acum este în America, unde continuă să ducă o viața de slujire a Domnului Isus.

Faptul acesta a răscolit și problema credinței mele care era trecută cu vederea, datorită faptului că eram mamă a patru copii și sufeream de inimă. O colegă foarte inimoasă, a cărei impetuozitate adăugată vocației sale profesionale o făceau aproape de temut, mia relatat, între patru ochi, următoarea întâmplare. Era la inspectorat, când cineva a spus, referinduse la mine:

Ființa aceasta nar trebui să mai stea în învățământ, mai ales că e și iubită de copii.

Atunci a intervenit ea, Alexandrina N.:

Dar voi știți că "ființa asta" are patru copii pe care trebuie săi hrănească și săi îmbrace? Nu vă rezeziți chiar așa!

Ma sfătuit să fiu prudentă cu mărturisirea credinței mele, căci am pe urme vânători interesați în obținerea catedrei mele. În plus, după cum avea să mi se spună, se primeau informații de la informatorii din Biserică asupra faptului că făceam educație religioasă copiilor de la Biserică, fapt inadmisibil pentru un cadru didactic care trebuie să facă elevilor educație ateistștiințifică. Așa că au început să mă examineze și pe mine, în mod direct. Depășisem, deci, stadiul aceluia: "Din păcate, sunt printre noi cadre didactice care merg la secte religioase și educă pe copiii de acolo....", care mă făcea să mă simt stingherită pentru ambiguitate, pâna acolo, încât maș fi ridicat în picioare să spun: "Eu sunt acel cadru didactic!" Dar nam făcuto niciodată și asta îmi dădea un sentiment de rușine spirituală, etichetându-mă singură, drept lașă.

În cadrul consfătuirilor cadrelor didactice din septembrie 1979, pe secțiuni, activistul de partid, tovarășul Dicianu a prezentat un material ateist. El a pus accent pe întetirea educației ateiste a tinerei generații, afirmând că credincioșii vârștnici sunt tolerați în speranța apropiatei lor dispariții. "Acolo unde nu este cultură este religie", a citat el pe cineva. Și ia amenințat pe toți educatorii din Constanța care cred în Dumnezeu că anul acesta vor fi puși să aleagă între religie și postul pe carel dețin. "Culte au devenit din ce în ce mai obraznice", repeta el din când în când. Sufla dinspre tribună un vânt înghețat al unei intoleranțe de rău augur pentru anul școlar care urma să înceapă. Iar eu mam pregătit de vreme rea.

De aceea am fost aproape ușurată, când au venit două inspectoare, cea de limba română, tovarășa Lucia N. și cea teritorială, tovarășa Valeria Z., ca să mă întrebe concret cei cu credința mea. Îmi luaseră orarul și au venit marți, 23 octombrie, la școală, la ultima oră. Mau chemat în cabinetul directorului, la o discuție deschisă, asupra credinței mele. Nu era greu să observ că se simțeau stingherite de ingrata lor misiune din partea partidului, a sindicatului și a învățământului. Cu sinceritate, am căutat să le spun că lumea nu se limitează doar la coordonatele fizice, că ea are niște năzuințe spirituale, o tânjire după perfecțiune, după ... Dar ele altceva voiau. Miau spus că au sarcina pe linie de partid și de sindicat de a mă investiga cu privire la credința mea. Că se știe că frecventez o "sectă", chiar de acolo de unde merg. Că acolo mi se spune "maica Tatiana"; eu leam corectat: "sora Tatiana" și am adăugat, adresându-mă celei care vorbise:

Tovarășa inspectoare, există paisprezece culte religioase recunoscute de statul nostru și eu un astfel de cult frecventez. Sectele nu sunt recunoscute. Dar statul garanteaza libertatea de credință și de exercitare a ei.

Tovarășă, nu ne luați pe noi cu "statul garantează". Bineînțeles că garantează! Nimeni nu face închisoare pentru credință. Dar dumneavoastră lucrați într-un sector educațional și nu puteți educa tânăra generație în spiritul ateistștiințific, cu concepțiile dumneavoastră. Înțelegeține, sunt incompatibile ...

Atunci leam spus că credința mea în Dumnezeu și catedra nu pot fi puse în balanță, credința e atât de prețioasă, că, dacă e vorba să aleg, eu am ales demult.

Și am început să le vorbesc, uitându-mă în ochii lor, așa cum făceam și când prezentam Evanghelia:

Dumneavoastră duceți o luptă în gol.

Ce vreți să spuneți?

Ca și cu pânzele de păianjen. Vreți să scapați de păianjen, rupându-i mereu pânza. Nu pe credincioși ar trebui să-i înlăturați, ci, dacă ați putea să-l înlăturați pe Dumnezeu, ați reuși să-i determinați și pe credincioși să nu-l mai urmeze.

Sau uitat la mine cu o mânie reținută; era evident că păreau jignite. Eu am continuat, simțindumă inspirată:

Dumnezeu a creat lumea aceasta și tot cei trebuie omului, ca să se întoarcă spre El cu mulțumire. Dar omul nu numai că respinge ideea de creat, crezându-se creatorul său însuși, dar îl și pândește pe Dumnezeu să-l anihileze influența. Ca un tată care se întoarce, după ani, la singurul său copil care, însă, nul recunoaște și nul primește în casă. Ba îl injură și-l îmbrânțește pe scări.

Nu spuneau nimic, mă ascultau.

Nu e o poveste. Scrie asta în Biblie: "A venit la ai Săi și ai Săi nu-Lau primit"... am citat eu din Ioan capitolul întâi.

Deja se instaurase un sentiment de jenă. Miam dat seama și eu de asta și atunci am mai adăugat:

Eu am avut privilegiul să-l întâlnesc pe Dumnezeu în viața aceasta. De aceea la mine nu e vorba de religie, sectă, cum iați spus dumneavoastră, ci de înțelesul real al acestui cuvânt "religio, religare" o relație cu Dumnezeu. O relație din care nimeni nu mă poate scoate, pentru că sunt în mâna Sa.

Nu mau contrazis, mi sa părut că au fost impresionate de liniștea mea în eventualitatea pierderii serviciului. Mau asigurat doar de faptul că ele au primit această sarcină de la partid și că le este destul de neplăcut să mă tot șicaneze. Miau cerut să dau o declarație scrisă asupra concepțiilor mele religioase. Când să ies pe ușă, ca să mă duc înapoi la oră, inspectoarea Victoria Z. mia spus:

De ce nu vreți să mergeți în continuare acolo unde mergeți, dar să dați în scris că nu mai mergeți? Asa, o simplă formalitate. No să știe nimeni, doar no să vă urmărească ...

Nu mam așteptat la așa ceva, am înțeles că mi voiau binele, nu se bucurau să fiu dată afară din învățământ. Din ușă leam răspuns:

No să știe nimeni, în afară de conștiința mea și de Dumnezeu, și am ieșit.

Declarația urma să dau mai târziu. Secretara mă anunța mereu că sunau de la inspectorat să întrebe dacă am dat declarația la școală. Nu aveam inspirație deloc. Mai ales că știam că "scripta manent". În cele din urmă, am scris, expunându-mi activitatea neîntreruptă de paisprezece ani la catedră, precum și în alte domenii: literar, cultural, educațional; am arătat că credința e un act de conștiință a cărei libertate e garantată de Constituția R.S.R. și de Pactele internaționale cu privire la drepturile civile și politice la care România a aderat și am citat din Decretul Consiliului de Stat nr.212 din 31 octombrie 1974 cu privire la acestea.

Am rămas într-o așteptare a limpezirii situației, căci acum lucrurile erau clare: eu mărturisisem în scris că cred în Dumnezeu iar școala comunistă nu admitea educatori ca mine. Eram într-o liniștită așteptare, privind mai degrabă ca o ușurare scoaterea mea din învățământ. Mă săturasem de documentele care

trebuiau studiate și explicate și copiilor, de politizarea lecțiilor de limba română cineva ne spunea că chiar și textele pentru predarea noțiunilor de gramatică pot fi alese din documentele de partid. Deși nu eram dirigintă, deci nici comandanta unui detașament de pionieri, nu eram scutită de activități pe linie politică, începând cu "Cântarea României" și terminând cu depănușarea porumbului, sub comanda de a pune și noi mâna la lucru, că doar nu suntem vechili. Miaduc aminte de o situație penibilă, când am avut un control inopinat de la Organizația de pionieri. Șiret, acel activist de fapt o femeie, intrase prin clase și îi întrebase pe copii dacă se face ora de informare politică. Aceștia, încântați că sunt luați în seamă, au răspuns că atunci fac meditație la limba română, sau la matematică. Apoi, la ședință bieții colegi au fost adânc jigniți că iau de pomană acea sută de lei a dirigenției, pe care mulți ar fi dato din propriul buzunar, numai să scape de nenumăratele corvezi. Tovarășa Elena C. tuna și fulgera. Culmea era că propriul ei copil învăța la școala noastră!

În această perioadă de neclaritate, într-o zi, după ce colegii au intrat la ore, eu având o "fereastră", colega mea, profesoară de matematică, Malva T., a rămas în urmă, a venit la mine și mia spus:

Tatiana, ai grijă cum te porți: ai dușmani. Fii atentă la ceți spun. Ieri am fost la inspectorat și acolo erau doi domni care așteptau pe hol, să fie primiți de inspectorul de română. Iam auzit vorbind de o catedră liberă, de limba română, la Școala nr. 7. Eu am intrat în vorbă cu ei și iam întrebat:

O catedră de limba română, la Școala nr. 7, spuneți? Una întreagă?

Da, una întreagă. E acolo un profesor care nu se ține de treabă.

Dar dumneavoastră de unde știți?

Ei nau vrut sămi spună și atunci leam spus eu lor, clar:

Eu lucrez la Școala nr 7 de cincisprezece ani și nu știu să fie acolo un profesor de română cum spuneți dumneavoastră. Dar e ceva adevăr aici și anume că e o profesoară pentru a cărei scoatere se țes multe intrigi, dar e o profesoară foarte bună, nu numai din școală, dar și din oraș. Și lea spus numele meu. Atunci ei au rămas descumpăniți, pentru că îmi cunoșteau numele, de când mai luasem cuvântul pe la consfătuiri. Fii atentă, Tatiana, ce faci, ce spui, cui spui, căci asta vine de la inspectorat! Deja ei șiau anunțat cunoștințele să stea gata.

Atunci iam răspuns:

Malva, pe mine nu mă ține în învățământ nici inspectoratul, nici diploma, nici competența mea, cum ai spus tu. Pe mine mă ține Dumnezeu și voi ieși din învățământ când o să hotărască El să ies. Dar mam auzit eu spunând, să știi că El na hotărât asta!

Ramânând singură, mam speriat de ceea ce spuseseam. Îndrăznisem să anticipez rămânerea mea în învățământ, tocmai când era mai clar ca oricând că postul meu se anunța prin culise, liber. Deja oamenii aceia așteptau acolo, chemați de inspectorul de română! Ma apucat teama de ceea ce spuseseam și am început să mă rog ca Domnul sămi ierte îndrăzneala de a fi vorbit în contul Lui. Dar am primit liniște și rugăciunea mea era: "Doamne, făcăse voia Ta, spre onoarea Ta!"

Pe atunci luase naștere organizația de apărare a drepturilor celor persecutați pentru credință. Aceștia abia așteptau cazuri cum era al meu. Mam întâlnit cu Emil D., fratele Noricăi, chiar în colțul blocului unde locuiesc și iam povestit prin ce trec. Mă așteptam sămi spună că se va ruga pentru mine, dar el mia spus să prezint cazul la acel organism. Am refuzat, pentru că nu voiam să fac din asta un capital de popularitate și sămi pierd răsplata. Am trimis totuși, pe data de 29 octombrie, un memoriu președintelui Cultului Penticostal, fratelui Pavel Bochian, la sfatul acestuia, arătând pe puncte persecuțiile la care am fost supusă de când soțul meu fusese ordonat ca pastor, al acestei Biserici, în Constanța. Dumnealui a cerut audiență la Departamentul de Stat pentru Culte și a expus cazul meu, în stilul său ponderat și demn. A fost sfătuit să stea de vorbă cu autoritățile locale, așa că a venit la Constanța unde a pledat pentru rămânerea mea în învățământ. Acestea leam făcut

ca oameni, dar a intervenit Dumnezeu Însuși.

Miercurea era ora de rugăciune a unui grup de prietene. Scopul acestei rugăciuni săptămânale era binecuvântarea familiilor. Am început prin a ne ruga pentru durerile de cap ale fiului Angelei, apoi pentru ceilalți copii din propriile familii, mai ales pentru cei răzvrățiți, apoi pentru familiile de credincioși, pentru Biserică, pentru pastori, pentru nimicirea influențelor păcătoase asupra tineretului credincios și pentru alte probleme. Aceasta se ținea pe atunci la mine, deoarece, locuind în centru, prietena mea, Lenuța A. venea pe jos de la serviciu, Angela B. stătea aproape, iar Coca M. avea și ea serviciul la doi pași de locuința mea.

Avuseserăm răspunsuri binecuvântate și, cum miercurea era ziua mea liberă, era o mare cucerire timpul acesta special de rugăciune.

Miercuri, 7 noiembrie 1979 a fost, ca de obicei ora de rugăciune la mine. Știind situația mea cu catedra, surorile sau rugat fiecare pentru rezolvarea acestei probleme, în așa fel, încât Numele Domnului să iasă triumfător. Noi obișnuiam să citim un text și după rugăciune, pe care săl luăm ca încurajare din partea Domnului. La sfârșit, eu am deschis Biblia ca să citesc un psalm. Sa deschis la Psalmii 71 74. Pe pagina din stânga, sus miau atras atenția versetele 2024, pe care leam citit cu glas tare, fără să le mai citesc în prealabil. Erau din Psalmul 71:

"Neai făcut să trecem prin multe necazuri și nenorociri; dar ne vei da iarăși viața,

ne vei scoate iarăși din adâncurile pământului.

Înalțami mărimea mea,

întoarceTe și mângâiemă din nou!

Și Te voi lăuda în sunet de alăută,

Îți voi cânta credincioșia, Dumnezeule,

Te voi lăuda cu arfa,

Sfântul lui Israel!

Când Te voi lăuda, voi fi cu bucuria pe buze,

cu bucuria în sufletul pe care mi lai izbăvit;

și limba mea va vesti zi de zi dreptatea Ta,

căci cei cemi caută pierzarea sunt rușinați și roșii de rușine."

O clipă sa făcut tăcere. Apoi Lenuța a exclamat șoptit:

Ce minunat! Parcăi anume pentru tine, Tatiana!

Chiar e, Lenuța, pentru că am senzația că se urzește ceva împotriva mea. Și, când am citit, mia străpuns inima "Înalțami mărimea mea". Cuvântul Domnului îmi spune cămi va da biruință, că înfrunțați vor fi cei cemi vor răul. Simt că Dumnezeu îmi pregătește o mare biruință.

A doua zi, mă pregăteam să plec la școală. Aveam ore la unu. Pe la ora douăsprezece și douăzeci a venit Nicu, să mă conducă la școală, cu mașina. Așa făcea când aveam ore, ca sămi fie mie mai ușor. Iam pus în farfurie și a început să mănânce. Miam pus și mie și mă pregăteam să mănânc, când am auzit telefonul. Of, tocmai acum, când sunt atât de grăbită! Am ridicat receptorul. În aparat sa făcut auzită o voce speriată, care mia comunicat conspirativ:

Alooo ? Doamna profesoară Topciu? Au sosit!

Cine? am întrebat eu, deși am recunoscut din intonație că era vorba de cele două inspectoare.

Sunt în cabinetul directorului. Vin să vă facă inspecții.

O recunoscușem pe pățimașă mea colegă, învățătoarea turcoaică Fevzie R. care avea și are și acum vocația adevărului, a dreptății. Mă aprecia și mă iubea și na suportat să nu fiu anunțată dinainte. A dat să închidă, când iam cerut o informație de mare preț pentru mine:

Doamna R., vă rog, la ce clasă intru prima oră? Secretara noastră tocmai scria orarul în condică, așa că mia spus. Miera deajuns.

Era ora douăsprezece și jumătate. Eu nu eram îmbrăcată, părul lung era o

problemă săl pieptăn, aranjându-l în coc, nici nu mâncasem. Inima îmi bătea foarte tare, pentru că mă speriasse nu știrea, cât alarma din tonul colegei mele. Am luat puțină miere direct din borcan, am băut apă, dar naveam timp să mă liniștesc, pentru că mi trebuia o carte de poezii de Eminescu. Am găsit volumul bibliofil la locul său. Am coborât în aceeași tensiune, consumându-mă pentru faptul că întârzii, că najung la școală înainte de a suna de ieșirea de la ora cealaltă, iar cele două inspectoare mă vor căuta în pauză, săși anunțe prezența. În cutia poștală am zărit o scrisoare. Am dat să scot cheile din poșetă, ca so iau, dar leam pus la loc: era foarte târziu. Și mam dus la mașină. Dar, auzind de scrisoare, Nicu mia spus:

Iao, poate e pentru acum.

Mam întors și am scos din cutie ilustrata despre care am pomenit. Ilustrata avea câteva versete în cadrul cărora apăreau cuvinte subliniate cu culori diferite. Versetele răsunau în inima mea cu glasul lui Dumnezeu:

"Toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu ..." (Rom. 8: 28)

"Dacă suferă (cineva) pentru că este creștin, să nui fie rușine, ci să proslăvească pe Dumnezeu pentru numele acesta." (I Petru 4: 16)

"Ferice de cei prigoniți din pricina neprihănită ... ferice când, din pricina Mea, oamenii ...vă vor prigoni și vor spune tot felul de lucruri rele și neadevărate împotriva voastră." (Matei 5: 10 12)

Când am ajuns la versetul următor, glasul mi sa înmuiat, de lacrimi:

"Nam văzut pe cel neprihănit părăsit, nici pe urmașii lui cerșind". (Ps. 37: 25). Aici era vorba chiar despre slujba mea, la urma urmelor.

"El împlinește dorințele celor ce se tem de El șiii scapă."

Ca fratele Sile, el însuși îndelung încercat în probleme de serviciu până ce a fost expulzat din instituția unde era cercetător, să se simtă îndemnat sămi scrie acest mănunchi de versete încurajatoare e de acceptat, ca fiind normal, într-o prietenie duhovnicească. Dar ca aceste versete sămi fie puse sub ochi exact în clipa încercării, ilustrata sosind nici în ajun, nici cu poșta de după amiază, deci după încercare e divin! Nu putea fi aici o simplă coincidență! Atât de convinsă am fost că ilustrata aceea era chiar de la Dumnezeu, încât, terminând de citit, am declarat:

Rămân în învățământ!

O, credințioșia lui Dumnezeu față de propriile Sale făgăduințe: "CheamăMă în ziua necazului tău și Eu te voi izbăvi, iar tu Mă vei proslăvi". (Ps.50: 15)

Mă întrebam cum ar fi arătat lucrarea lui Dumnezeu în această situație, dacă Sile, care acum era pastor, ar fi lăsat pe altădată expedierea acelei ilustrate.

Am coborât din mașină fără nici o emoție, cu inima bătânduși ritmul ei dintotdeauna și am intrat în școală cu capul sus. Emoțiile colegelor, agitația lor pentru mine nu miau putut răpi comoara de pace din inima mea.

Tatiana, știi că...?

Știu.

Tatiana, a întrebat directorul de tine.

Nui nimic ...

Prima clasă la care am intrat în ziua aceea de 8 noiembrie 1979 a fost a VIa E. Clasa o primisem anul acesta, no avusesem din a Va. De aceea lucram din greu săi obișnuiesc cu modul meu de studiere a limbii române. Majoritatea credeau că româna se învață "după ureche". Cu o oră în urmă, mă supărasem pe ei șii amenințasem căi abandonez, deoarece nu se conformau cerințelor mele. Avusesem "PrăvaleBaba", o lectură foarte gingașă, de Ionel Teodoreanu despre prima zi de școală a unor copii dintrun târg moldovenesc. Dar ei nuși scriseseră, nu învățaseră cuvintele, uitaseră acasă manualele. De aceea, le spuseseam așa:

Mai vin o dată la voi. Dacă nici de data asta nu învățați, iau altă clasă a șasea. Voi hotărâți.

În ziua aceea, pe când cele două se duceau spre fundul clasei să se

așeze, Milaela Lăcătușu, o fetiță plină de bune intenții, dar fără prea mari posibilități, venea spre mine cu o cutie de bomboane. Am trimiso la loc, cu un gest care însemna:

Acum ții ai găsit să ne servești?

Ea a înțeles și ora a început. Totul a mers nesperat de bine, pentru că elevii se vorbiseră între ei ca măcar de data aceea să învețe toți, ca să le rămân profesoară. Copiii au caracterizat personajele după schema lecției trecute, folosinduse de textul literar, pentru argumentare. Au folosit cuvinte alese. Nam vrut să mă folosesc doar de Adela Lepădatu, de Laura Marinciu, de Amalia Florescu și alți copii silitori și activi, ci am căutat săi antrenez pe toți, conform obiceiului meu. Mihaela însăși sa întrecut pe sine. Cunoștea lectura aproape pe dinafară, citând regionalisme și expresii artistice. Greșelile de exprimare sau transformat întrun triumf, când, călăuzindui pe copii prin întrebări, aceștia se luminau singuri. Nici dacă iaș fi anunțat că am inspecție, cred că nu sar fi pregătit mai bine. Dar Dumnezeu, care se folosește de "toate lucrurile" ca să lucreze "spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu", se folosise de supărarea mea din lecția trecută, ca să Se proslăvească acum.

Era așa o bună dispoziție în clasă, încât sau contaminat și inspectoarele de ea. Pur și simplu, sau simțit copii, deși erau mai în vârstă decât mine. Eram dăruiată complet lecției, eram în elementul meu.

Mam hotărât săi pun Mihaelei nota opt. Nam avut de lucru și am zis:

Ei ... cu ocazia zilei tale de naștere, îți fac și eu un cadou.

Ea, însă, ma corectat:

"Onomastică".

Eu știam că elevii confundă termenii și am ținut să fac lumină:

E aniversare, nu onomastică. Onomastica e ziua numelui.

Păi da, tovarășa profesoară, a explicat ea cu seninătate, pentru că astăzi sunt Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, e 8 noiembrie!

O, sancta simplicitas! În sărăcia ei de imaginație, Mihaela nu șia dat seama că era interzis să pomenești de sfinți, cu inspectorii în clasă. Eu nu știam de sărbătoarea aceasta, desi aveam o Gabrielă în familie. Și atunci, cele două au izbucnit în răs, dar un răs sănătos, dincolo de orice conveniență; au fost cucerite definitiv pentru mine. Iată că eram suspectată că fac educație religioasă, iar eu nu știam că în ziua aceea era o sărbătoare religioasă. Era evident și era atât de comic, încât au venit în față și au stat de vorbă cu copiii, întrebându-i ce le place mai mult: gramatica sau citirea. Copiii au spus în cor: "Citirea!" și atunci inspectoarea Lucica N. a tras concluzia în fața lor că le place literatura, pentru că profesoara lor ia făcut sondrăgească. Eroină a zilei, Mihaela lea servit cu bomboane de ciocolată.

Aceasta era inspectoarea care cu trei ani în urmă spusese în fața a patru școli, referinduse la mine că nu de profesori care să străluceasca e nevoie, ci de profesori care săi învețe pe copii să scrie și să citească? Era incredibil!

Ora următoare mau asistat la clasa a VIIA C, o clasă foarte bună, numai de fete, unde era și fiica mea, Gabi. Aveam de predat "Călin, file din poveste" de Mihai Eminescu. Din nou eram în elementul meu. Am citit fragmentele, de fapt lam recitat, intrând împreună cu copiii în lumea de poveste a pădurii de argint, sub clar de lună, în care totul e strălucire. Au citit apoi selectiv, fetele. După aceea mam gândit să fac un plan pe tablă, cu cele patru părți ale fragmentului:

- 1)Descrierea pădurii
- 2)Descrierea nuntașilor
- 3)Descrierea mirilor, îndeosebi a miresei
- 4)Nunta găzelor

Leam pus o întrebare privitor la cele trei păduri: de aur, de argint și de aramă. Sunt ele reale, sau există doar în imaginația poetului? AnaMaria Frunză citise că e un basm prelucrat de Eminescu și, prin urmnare, pădurile sunt imaginare.

Sunt și nu sunt imaginare, am căăvenit eu. Există în nordul Moldovei o

pădure de stejari bătrâni aceasta e pădurea de aramă. Există încă una, de goruni. Aceasta e pădurea de aur. Dar noi, aici, suntem în cea de argint. Și ea e de asemenea reală, în preajma locurilor natale ale poetului aflându-se o pădure de mestecenii. Știti ce culoare are coaja mestecenilor?

Știau. Și atunci, am zugrăvit, folosind imaginile poemului, pădurea "de argint" în care lumina se explică.

Pentru fiecare parte sau enunțat detaliile care compun tablourile, accentul căzând îndeosebi pe realizarea artistică.

La ultimul punct s-a sunat și a rămas să scoată copiii acasă detaliile acesteia, după modelul din clasă. Când am deschis manualul ca să le dau tema pentru acasă, am rămas o clipă fără grai: tot ce făcusem eu pe tablă, întreaga oră, era conținut în primele două exerciții. Eu nu știam ce exerciții sunt la lectură, ce îndrumări, deoarece eu îi conduceam pe copii prin textul literar după cum credeam eu de cuviință. Așa că lea rămas de lucrat ceea ce le cerusem deja și de memorat una din cele patru părți.

Inspectoarelor nu lea mai trebuit o a treia oră, ca săși formeze o părere despre mine. Dar a fost lucrarea lui Dumnezeu, pentru că urma o clasă paralelă cu aceasta, cea a băieților rugbiști, slabă la limba română. Faptul că nu am intrat cu inspectoarele la aceasta, ci la cea de fete îl datorez colegei Malva, care a intrat în locul meu la clasa aceea, ca să pot eu intra la clasa de fete, unde aveam oră mai târziu.

Lecțiile sau discutat chiar atunci, în prezența directorului. Ele notaseră lucruri la superlativ. Dar eu știam că datoram acest succes lui Dumnezeu, Caremi ieșise în întâmpinare cu cele cinci versete de pe ilustrată.

Mai târziu am aflat ce se întâmplase, de fapt.

Se schimbase inspectorul general de până atunci, careși desființase complet personalitatea în fața partidului comunist. Dar cine venise în locul său, să ia pe umeri povara învățământului constănțean?

1979 a fost anul când lui Ceaușescu ia trecut prin minte, urmare a cine știe cărei convenții internaționale, să promoveze în funcții de conducere, femei. Deci la conducerea învățământului de aici a venit o femeie. Și nu o femeie oarecare, ci însăși soția directorului meu de școală, care mă cunoștea de vreo șapte ani, doamna Olga Duțu! Dumneaei a vrut să rezolve problema rămânerii mele în învățământ în cel mai cinstit mod. Lea chemat pe cele două inspectoare, spunându-le:

Mergeți și vedeți ce este cu această profesoară. Faceții o inspecție neanunțată. Dacă e competentă, rămâne. Dacă face greșeli științifice, didactice, o scoatem din învățământ. Dar pentru bârfe și intrigi, nu admit.

Prezentând raportul, cele două inspectoare au spus:

Dacă am avea în Constanța cinci profesori ca tovarășa Topciu, nivelul învățământului ar crește considerabil.

Așa am rămas eu în învățământ.

Ba, mai mult, un an mai târziu am fost solicitată să citesc din poeziile mele, la o festivitate sobră dedicată zilei de 30 Decembrie, cu ce avea învățământul mai de preț, la care era prezentă și dumneaei. Mi sa făcut o prezentare care mia adus lacrimi în ochi. Am recitat poezia "Pe înalte hotare", scrisă după nașterea fiului meu. Sfârșitul lam recitat pe fondul unui suspin general:

"Întro clipită
pragul morții mele lam uitat.
Din belșug răsplătită,
îl strângeam la piept:
E băiat ...
E băiat ...
E băiat!"

După încă un an, am avut prima expoziție de pictură, în foaiorul Teatrului din Constanța, urmată de altele și de altele. Eu pictam doar pentru ca să mă exprim, nicidecum ca să expun public, vreodată, aceste căutări. De la

întoarcerea mea la Dumnezeu, eu am aruncat ca pe o zdreanță dorința de celebritate. Și nu voiam să mai iau ceea ce era gunoi. Dar Domnul voise altfel.

Cu adevărat, sa împlinit cuvântul spus Malvei, ca o profeție: "Pe mine mă ține Dumnezeu în învățământ și voi ieși când o să hotărască El să ies. Dar să știi că El na hotărât asta!"

Dar încă și mai minunat se îplineau cuvintele spuse prin Psalmul 71, după rugăciunea din ajunul inspecției: "Ne vei da iarăși viața, ne vei scoate din adâncurile pământului. Înalțăm mărimea mea!" Cu adevărat, după inspecția aceea, școala vuia de succesul avut, pentru că așa se află știrile într-o școală. Așa că, în loc să fiu scoasă din învățământ, de atunci, prestigiul "mărimea mea" a crescut foarte mult.

Și se îplineau cele cinci versete, cuvânt cu cuvânt, din ilustrata cu vaporașele în odihnă.

"Binecuvântează, suflete, pe Domnul și nu uita nici una din binefacerile Lui". (Ps. 103)

Cap. XLIII

" C I N E S E A T I N G E D E V O I

S E A T I N G E D E L U M I N A O C H I L O R L U I "

Dar na fost să fie ultima mea încercare în legătură cu catedra pe care o ocupam. Într-o zi, a sosit la școală o notă telefonică, prin care eram anunțată să mă prezint pe data de 12 martie 1986, la ora 8 dimineața, la partid la camera 38, la tovarășa Manoliu, care răspundea de învățământ.

De data aceasta eram fericită cu adevărat, deoarece eu îmi și scrisesem demisia, atât de revoltată eram de ceea ce se petrecea în învățământ, cu toată exploatarea mâinii de lucru, gratuite, a elevilor, în agricultură, cu faptul că nu se mai admiteau învoiri de la munca aceasta nici celor grav bolnavi, până acolo, încât un medic care trata o elevă de-a mea cu cheag pe creier a spus că nu poate să scutească. O scuteam noi, din omenie, dar încălcăm dispozițiile partidului. Eram revoltată că, după extenuantele săptămâni de "practică" în agricultură, fără duminici libere, copiii trebuiau să recupereze cu mare efort materia, să pregătească și "Cântarea României" iar între școli începuse o concurență în ierarhizarea după merite care mai de care mai aberante, printre care și depășirea planului de colectare de sticle și borcane. Și mai era ceva. Din 1980 începuse o criză de alimente și copiii nu aveau ce lua la pachet, la câmp. Școala se degradase îngrozitor!

Din 13 ianuarie 1985, de când se dăduse decretul cu privire la măsuri drastice de economisire a energiei electrice, curentul electric se oprea zilnic între orele 9-15. Elevii își făceau lecțiile la lumânări, lămpi cu petrol, iar unii părinți, mai ingenioși, montaseră la bateriile de la mașinile cărora li se interzisese complet circulația pe timpul iernii, becuri. La acestea se adăuga și frigul din apartamente în care caloriferul dădea în Tomis Nord o "căldură" de 812 grade. În centru era ceva mai cald, 1416 grade. În 1985, iarna sa întors din nou, în martie; dar căldura aproape ni se oprise, iar reșouri nu puteam folosi, câta vreme sistemul național energetic era în mâna partidului care luase măsurile acelea. În aceste condiții, Gabi a făcut degerături la degetele de la mâini și de la picioare, în acel martie, 1985, datorită slabei circulații periferice a sângelui. Și aceasta nu afară, ci în apartament și în clasă, unde se învăța cu paltoane, căciuli și mănuși. Eu descoperisem străvechile sticle cu apă fierbinte care nu o dată sau și vărsat în pat. Și, pentru ca cinismul acestei politici să triumfe, trebuia să intensificăm activitățile

educative prin care să le spunem copiilor de minunatele condiții create de partid pentru tânăra generație. La radio și televizor se vorbea interminabil despre aceste realizări. Îi detestam pe elevii care, fiind intervievați, declarau, uitându-se fix, că au cele mai minunate condiții pentru "dezvoltarea multilaterală a personalității" lor. Odată ne uitam la televizor la o astfel de emisiune, gen "anilumină" când Gloria a exclamat:

Dar si copiii aștia! Eu naș spune așa ceva.

Da, era ușor săi judeci, când erai acasă și îi priveai. Și, ca și cum Gloria ar fi cobit, Gabi a trebuit să vorbească la radio în data de 17 martie 1985, când vota pentru prima oară, după un text impus și memorat. Noi căutam săi susținem moralul, ca nu cumva să cadă în autoînvinuire.

Dar, deși o aveam scrisă, numi depuneam demisia. Era ca și cum Dumnezeu miar fi spus: "Așteaptă". De aceea mam bucurat că voi fi scoasă din învățământ.

Dar, ca să nu mă gândesc prea mult, Dumnezeu făcuse ca tot pentru ziua aceea să primesc o invitație să trec și pe la Bancă, unde tot așteptam să ne sosească niște franci francezi 1560 FF, vamă impusă pentru una din cele două sobițe cu butan ce ne sosiseră din octombrie anul trecut, de la un credincios din Franța. Eram șicanați și cu această problemă: pe de o parte nu le puteam scoate fără a plăti vama în valută, iar pe de altă parte nici nu le puteam returna, caci expediția în străinătate se cerea să plătim tot în valută. Prietenul nostru, Georges Gayet, care ni le expediase înțelesese situația și ne trimisese acei FF, care nu mai ajungeau. La vamă, mă milogisem de tovarășul Arabolu, unchiul unui elev foarte drag mie, să mi le păstreze până sosește valuta. Iar acum eram chemați la Bancă! Bucuroasă că, în sfârșit, voi putea obține o sobă din cele două reținute în vama portului Constanța, nu mă îngrijoram de faptul că aveam probabil să fiu trasă la răspundere pentru credința mea. Mă bucuram că iarna următoare nu să mai suferim de frig. Deabia așteptam să scap de la partid, ca să merg la Bancă.

Cu această stare sufletească am intrat eu la tovarășa Manoliu, unde am sosit cu punctualitate. Aici totul era ca într-o punere în scenă menită să mă intimideze. Discuția a început, fără să fiu invitată să iau loc, așa că mi mutam greutatea corpului când pe un picior, când pe altul, cam din trei în trei minute. Replicile erau întretăiate de telefoanele care sunau tot timpul, așa că miera greu să mă pot concentra.

Mați chemat... am început eu, văzând că nu mă lua în seamă.

Cine sunteți dumnevoastră?

Profesoara Topciu, de la ...

A sunat telefonul. Sa răstit plină de importanță, în receptor, după care a dat niște ordine.

A, da! Dumneata ești, carevasăzică, profesoara Topciu ... Apoi a început să mă certe că are multe reclamații împotriva mea. Am cerut lămuriri și a spus că fac prozelitism la școală.

Știți bine că nui adevărat. Nu fac prozelitism. Soțul meu e pastor...

Pai da, și crezi dumneata ca asta va mai dura așa, la ...? Din nou telefonul, același joc.

Nu știam ce să spun, dar nu eram intimidată deloc. Părea, oricum, mult mai limitată ca orizont, decât inspectoarele mele. În plus avea un ton zeflemist, subliniat și de expresia feței pe care se întipărise un fel de repulsie, aducând a rictus, ceea ce îmi aducea aminte de cuvintele Mântuitorului privitor la "mărgăritarele" care nu trebuie dăruite oricui.

Și copiii dumatiale, cam auzit ca ai ...și sa oprit, așteptând.

...patru, am ajutat eu.

Tocmai! Leai băgat și lor în cap astea ? Cam auzit căs copii buni.

Telefonul a întrerupt din nou dialogul, după care eu am reluat firul:

Dacă vă referiți la credință, copiii mei cred în Dumnezeu.

Cum de iai covins așa de tare?

Nu eu.

Da' cine? Soțul?

Dumnezeu ia convins.

Cum, Dumnezeu? sa răstit ea la mine.

Noi rezolvăm toate problemele noastre cu Dumnezeu. Am avut o fetiță mai bolnăvicioasă, mam hotărât eu săi povestesc, care făcea mereu pneumopatii. Odată se săturase de atâtea injecții de penicilină și neam gândit să ne rugăm lui Dumnezeu. Neam rugat toată familia și febra ia scăzut iar dimineața, când a venit doctorița care o ocrotea și iam spus numele și nu știa ce săi mai dea, a rămas mirată și ușurată că sa vindecat. Așa ceva nu se uită, am încheiat eu.

Bine, bine ... Părea ușor atinsă.

Dumneavoastră, am început eu, de ce mați chemat?

Ca să aud cu urechile mele că crezi în Dumnezeu, deaia!

Vreți să spuneți că ... numi găseam cuvintele, eram deja cu mâna pe clanță, veți trece la desfacerea contractului meu de muncă ...?

Repulsia i sa accentuat pe buzele ei bombate, când ma privit:

To'aașaaa, noi nu ne ocupăm cu desfacerea contractelor de muncă.

Și atunci...?

Mergi mata la școală și o să primești în scris.

Deja îmi acordase prea mult timp și atenție, când telefoanele sunau întruna. Am ieșit, cu presimțirea certă că zilele mele în învățământ sunt numărate. Felul în care mi se adresase, trecând vertiginos de la "dumneavoastră" la "dumneata" și apoi la deloc politicosul "mata" mă convinsese că partidul hotărâse demiterea mea. La ieșire mă aștepta soțul căruia iam relatat întrevederea. Neam dus repede la bancă, dar, vai, nu francii sosiseră, ci doar o scrisoare din partea băncii carei trimisese de cinci luni. Altă dezamăgire! Ajunsă la școală, iam spus directorului că nu voi mai rămâne în învățământ și leam povestit totul. Era și directorul adjunct acolo și amandoi mau încurajat că vor protesta, pentru că părinții li se vor "ridica în cap".

Dar eu știam că hotărârea să fiu scoasă din învățământ fusese luată și mă despărțeam în fiecare zi de activitatea pe care o desfășuram cu pasiune. Uneori era în clasă atâta căldură! Ochii copiilor mi se păreau ferestre de lumină prin care ideile mele intrau so aprindă mai tare.

Intro zi, în timpul unei ore în care elevi și profesor eram umblând prin tărâmul de basm al poeziei lui Eminescu, am simțit o sfâșiere că mi se fura dreptul de ai mai călăuzi pe copii. Atunci am scris poezia: "Eu nu sunt o scoică":

"Numi luați ochiraze/, numi luați ochiiflori!/, numi luați ochiizvoare /marile mele sărbători.// Dacă nu voi mai avea cum să trimit raze/și flori/ și izvor/ razei/ și florii/ și izvorului din ochi/, puteți fi siguri că mați surghiunit/ întral singurătății ghioc,/ unde toate acestea nau loc.// Vuiesc înăuntru valurile/, țipă 'năuntru păsările mării/, vinenăuntru eoul infinitului,/ dar eu/ nu sunt o scoică/ să păstrez toateacestea în mine.//

Miemi trebuie ochiraze./ Miemi trebuie ochiiflori./ Miemi trebuie ochiizvoare/ cu care să leg/ împărăție de împărăție.// Menirea de scoică,/ o, nu mi sa dat mie." (28 VII 1986)

Dar trimestrul al doilea, în timpul căruia eram când fusesem chemată, a trecut, a trecut și anul școlar 1985/1986 și nu se primise la școală nimic deosebit. Și a trecut și vacanța și nimic nu se anunța în problema mea. Așa a început anul școlar 1986/ 1987. Eu și uitasem acea întrevedere.

Ora de părtășie în rugăciune se ținea acum luna, la Lenuța, pentru că se pensionase din cauza diabetului. Într-o luni, în timpul rugăciunii era prin octombrie , am realizat că eu sunt încă în invatamânt, când trebuia, după toate cele petrecute, să fi fost expulzată. Atunci ma umplut Duhul biruinței Domnului Isus. Nu era legat de vreo știre, de pe undeva, ci de Sus, din Slava cerească, țâșnea o nevoie imperioasă de aL binecuvânta pe Dumnezeu pentru lucrarea Sa. Surorile aceleași surori care participaseră la izbăvirea din noiembrie 1979 sau bucurat și ele, împreună cu mine.

A doua zi, la școală, am aflat că 16varășa Manoliu e în spital.

Cum așa? am cerut eu amănunte.

Mai întrebați? a zâmbit spre mine secretara. Voia să vă dea afară din învățământ, nu? Uitați-vă că sa întors împotriva ei.

Dar nu așa, am protestat eu.

A, să nu credeți căi bolnavă. Sa internat doar ca să se pensioneze medical un mod onorabil de a nu fi dată afară din activitatea de partid.

De ce? am insistat eu.

Păi dumneavoastră nu știți?

Ce anume?

Iau rămas fiica și ginerele în Franța și vă dați seama că nu mai poate rămâne activistă.

Acum înțelegeam lucrarea Domnului de la rugăciune, din ajun! Duhul Domnului Isus mă inundase cu bucuria Sa, dinainte de a ști adevărul. Cât de minunat mă călăuzea Duhul acesta al Adevărului, al Mângâierii! Ceea ce era valoros era că toți colegii considerau că i sa întâmplat aceasta ca pedeapsă pentru că a îndrăznit "să se atingă de Tatiana". Dar eu îi corectam:

Pentru că a îndrăznit să se lupte cu Dumnezeu. Scrie în Biblie: "Cine se atinge de voi se atinge de lumina ochilor Lui!"

Chiar așa scrie ...?

În acest fel, Dumnezeu Însuși a mărturisit pentru mine că sunt copilul Lui iubit. Și, dacă pâna la prima încercare mă feream să se știe că sunt credincioasă, acum scăpasem de această povară. Câștigasem dragostea si prețuirea colegilor mei și deplina lor încredere. Mi sa împlinit visul de a putea vorbi deschis despre Dumnezeu, pentru că nu mai aveam de ce ascunde comoara credinței mele în Dumnezeul cel Adevărat, Care găsisese cu cale să pedepsească în mod public orgoliul ce se manifestase doar între cei patru pereți ai camerei nr. 38, a sediului partidului comunist, în care un activist de partid cutezase să se măsoare cu El.

V Ă S Ă L I C Ă

Clasa de fete în care era și fiica mea era deosebit de dotată pentru literatură. Încă de când erau în clasa a cincea, o profesoară de geografie care avea pauză în timp ce eu aveam oră la această clasă, venea de dragul acestor fete. Cu ele am făcut și o piesă de teatru o improvizație din viața de elev cu mici bucurii, păcăleli, care a plăcut foarte mult, personajele fiind reale și interpretânduși propriul rol. Profesoara aceea miera deosebit de simpatică, avea un farmec deosebit și ea era de asemenea atrasă de mine. Secretul lam aflat curând: se născuse într-o familie credincioasă, dar, cum se căsătorise cu un medic militar, nu mai mergea la Biserică.

În clasa a șaptea, în 1980, după inspecția care mia mărit prestigiul, am selecționat câteva fete pentru olimpiada de limba română. La faza județeană, sau calificat două eleve, printre care și fiica mea. Pentru faza republicană, sa calificat Gabi. Concursul avea să se desfășoare la Satu Mare. Din Satu Mare era Vasile O., un tânăr care făcuse în Constanța o școală tehnică de depanatori de radio și televizoare și pe care soțul meu îl lua uneori cu el, pe teren, ca să facă practică. Era un băiat înalt, blond, cu un suflet cald și știa poezii creștine pe care le interpreta cu multă sensibilitate. Pe atunci, eu mă ocupam de tineret și Vasile venea cu regularitate, împreună cu tinerii din Constanța. Îmi mărturisise odată că idealul lui era o fată zveltă, blondă, cu ochi albaștri, cu păr lung ideal eminescian. Dar plecase din Constanța de vreo șase ani, iar acum aflasem că se căsătorește. Invitase tot corul la nunta lui care avea să aibă loc la Satu Mare, pe 2 mai anul acela. Mă întrebam dacă șio fi găsit idealul. Sora lui, Ani O. era în Constanța, lucrând la Agigea, ca asistentă medicală și înființase o orchestră de copii la Biserică și formase și un cor de adulți. Eu o simpatizam într-un mod deosebit pentru firea ei dinamică și pentru inima ei caldă.

Fire retrasă cum era, Gabi a început să facă din această plecare o adevărată tragedie, pâna acolo încât a trebuit sămi fac timp să merg cu ea. Culmea era că plecarea avea loc în duminica Paștelui care în 1980 căzuse pe 6 aprilie. Când a auzit că plec la Satu Mare, Ani a insistat să mă duc să stau la un frate deal ei, căsătorit, și mia dat adresa. Ia scris și fratelui ei, ca să mă aștepte la gară. Era convinsă că toți se vor bucura de venirea mea. Eu, însă, nu eram atât de încântată săi deranjez pe acești oameni. Cu Ani aveam părtașie, venea adeseori la noi, cu Vasile, de asemenea, dar pe Ghiță, fratele lor cel mare, nul cunoscusem niciodată. Nici nu știam cum arată la chip.

Am călătorit în compartiment cu Gabi, cu câteva profesoare și cu inspectoarea de limba română, Lucia N. Neam urcat seara și am ajuns la Satu Mare a doua zi de Paști, la ora șase. Eram obosită, somnoroasă și mă gândeam cum o săl recunosc pe fratele lui Ani, dacă nu lam văzut niciodată. Gabi se uita tristă în jur. În gară ne așteptau câțiva delegați care săi conducă pe copii la un cămin de elevi. Eu mă tot uitam după cineva care să se uite după mine. Nimeni nu părea să fie în gară pentru mine. Căminul era aproape de gară și am pornit pe jos. Gabi nu mai era tristă, ci speriată, mai ales când am intrat în dormitor: șaisprezece paturi, geamuri sparte, pereți posomorâți, frig, iar ușa dormitorului, prevăzută cu geam, nu avea nici o perdeluță, nici un ziar care să le ferească pe fete de ochi indiscreți. Greu am convins-o pe Gabi să se culce, eu urmând să merg la adresa dată de Ani.

Să cauți o adresă nui chiar atât de complicat. Mam dus la gară să iau un troleibuz, ceva. Dar la Satu Mare, se ținea Paștele și șoferii nu lucrau. Peste toate, ploua mărunț. Eram nedormită și mă luptam cu un gând cenușiu:

De ceam mai venit pâna aici, și cu Gabi după mine? E clar că Dumnezeu nu e de acord cu această venire a noastră. Dacă era de acord, îi pune pe inimă acestui credincios căruia i sa scris, să ne aștepte. E clar că familia aceasta nu e încântată să le cădem pe cap deodată, două persoane. Și mașinile nu merg ... Toatemi stau împotriva. 19!

Am luat un taxi care ma dus pâna la Pod, unde era blocul lui. Lam găsit destul de ușor, era în margine. Stătea la etajul întâi. Am urcat și am descoperit apartamentul pe a cărui ușa era numele exact, gravat pe o plăcuță metalică. Mai aveam doar de întins mâna pâna la sonerie și de apăsat. Dar nam putut face aceasta. Mândrie? Timiditate? Rușine? Toate la un loc miau paralizat mâna, dar au dat vigoare picioarelor mele să coboare scările, la loc. Mam oprit la capătul podului, de unde o luam spre stația de troleibuz. Dar troleibuzele nu mergeau. Iar trebuia să iau un taxi: cheltuială în vânt! Îmi părea rau că mam pornit la drum, cu un copil așa de greu adaptabil, ca Gabi. De ce nam avut putere să sun? De ce a trebuit să mai vin până aici, dacă mam întors? Am luato înapoi spre bloc, așteptând o minune: cineva să vină la mine și să mă întrebe dacă nu cumva sunt persoana care trebuia așteptată la gară. Ce copilărie!

Din nou, scările până la etajul întâi. Din nou, ușa cu numele căutat, gravat pe plăcuță. Din nou am întins mâna spre sonerie. Din nou am lăsat în jos. Așteptam să se întâmple ceva, să aud mișcare dincolo de ușa aceea. Dar nici un zgomot nu răzbătea până la mine.

Și deodată, am sunat. Ca și cum cineva atâta ar fi așteptat, yala sa învărtit, ușa sa deschis larg și o figură care mi sa părut atât de familiară, cu un zâmbet bun pe toată fața sa ivit în cadrul ușii, asteptând parcă plăcut surprinsă să mă prezint.

Sunteți domnul Ghiță ...?

Da, chiar el. Dumneavoastră ...?

Sigur, semăna cu Ani, semăna cu Vasile, doar că era un bărbat robust.

Dar nam apucat să deschid gura să spun de unde vin și cine sunt, când am auzit un glas gătuit de emoție, un glas atât de cunoscut, exclamând:

Sora Tatiaana ...

Odată cu acel glas, înainta din fundul apartamentului spre intrare băiatul cel blond, Vasile.

Sora Tatiana la Satu Mare...! a exclamat el a doua oară, deschizând brațele larg, a fericită uimire.

În prag, în timp ce se făceau prezentările, am trăit adevărul din poezia "O, ce binei când o ușă se deschide cu iubire" a poetului Ioanid, pusă pe note de fratele Niculiță Moldoveanu. Nicicând nu mi sa părut mai reală ca atunci! Cât mă sfiisem să sun la ușă și ce întâmpinare mi se făcea!

Abia atunci am înțeles de ce nu mă așteptase măcar Vasile la gară: nu sosise nici o scrisoare de la Ani, care să le anunțe evenimentul.

Eu leam spus în câteva cuvinte motivul venirii mele aici și cum Gabi e la cămin și mai înainte de a le cere să ne cazeze, ei au sărit întrun glas:

La cămin? Locul dumneavoastră e aici. Avem trei camere. Avem loc suficient. Cum să vă lăsăm acolo?

Dar ce minunat lucruse Dumnezeu pentru ca Vasile să fie atunci, acolo. El nu locuia la fratele său, ci întrun sat, la Micula Mică. Avea, însă, serviciu în SatuMare și făcea naveta. Ziua aceea era prima de după concediu. Se dusesse la serviciu și

șeful îl programase în tura de noapte a aceleiasi zile. Nu avea rost să se întoarcă la țară și atunci trecuse pe la fratele său, căruiai promisese de multă vreme căi repară televizorul. La găsit acasă, dar nu se putea apuca de reparat pâna ce nu apărea "mira". Și nici că la mai reparat cât am stat acolo.

Așa găsisse Dumnezeu cu cale să aranjeze lucrurile, ca săl gădesc acolo pe Vasile care ne iubea atât de mult, de nea îndrăgit și familia lui. El fusese întrun fel, un discipol al nostru, cât stătuse la Constanța.

Și aveam să mă conving curând că nu pentru olimpiada de limba română a fiicei mele venisem eu la Satu Mare, ci pentru un scop cu mult mai serios, în care era implicat nu numai viitorul acestui băiat, dar chiar viața și, în ultimă instanță, mântuirea sufletului lui.

Ce fericită a fost Gabi, când sa văzut instalată atât de confortabil, în apartamentul soților Ghiță si Lidia O.! Am cântat amândouă cântarea:

"O, ce binei când o ușă se deschide cu iubire

șin chenarul ei, deodată, văzui un Rai, într-o privire,

când vezi două brațentinse și auzi un glas de frate,
dăruind o primăvară inimii înfrigurate,
deșteptânduți iar nădejdea întrun zbor mai sus de fire!
O, ce binei când o ușă se deschide cu iubire!"

Ziua aceea a fost pentru odihnă. A doua zi, neam interesat de programul lotului olimpic, neam povestit tot felul, neam bucurat de părtășie. Vasile povestise acasă minunea că a venit la Satu Mare sora Tatiana de la Constanța. Părinții, care, datorită lui Vasile ne iubeau, au dorit nespuse să mă cunoască. Așa se face că miercuri, 9 aprilie 1980, am plecat cu Gabi și cu Ghiță, la Micula Mică, cu o "cursă".

O casă atât de simplă! Doar două camere, cu pamânt pe jos. În odaie, un dulap vopsit în gri, cu uși cu geam în care erau înfipite fotografiile. Au scos una anume de acolo, o fotografie de grup și un deget să oprit pe un chip :

Astai logodnica lui Văsălică.

Asta? E cu puțință? Un chip inexpresiv care nu avea nimic atrăgător. Dar miam oprit reflecțiile pentru mine.

Tatăl era conducător de adunare și foarte înțelept și serios. Parcă n-ar fi fost un om simplu. Vorbea cursiv, nu se repeta niciodată, iar cuvântul lui avea în el o forță autentică. Uscățiv și chel, avea ceva ca o aură care îl transfigura, realmente. Am cunoscut și pe Reli, mezina care voia și ea să dea examen de admitere la fel ca Ani, ca să devină asistentă.

Neam întors în oraș și cu Vasile. Ghiță sa grăbit, să ajungă la repetiția de cor, iar noi trei am intrat într-o cofetarie, pe "Corso", cum îi spuneau ei străzii principale. Era puțină lume în cofetarie și între noi se așternuse liniștea. Mâncam înghețată într-o tăcere stingheritoare. Deodată, mam gândit că Văsălică nu scosese nici un cuvânt despre logodnica lui. Cum, oare? Peste trei săptămâni avea nuntă și el tăcea.

Văsălică, lam facut eu să zâmbească la felul în care îi imitam pe ai lui pronunțându-i numele, de ce numi vorbești despre ea?

A ridicat spre mine niște ochi de cerb hăituit. Deci sosise clipa, părea să spună privirea aceea.

Eeei, a oftat el din adânc. E o poveste lungă ...

Nu înțelegeam atitudinea lui.

Știu că îndrăgostiții nu vorbesc despre altceva.

Indrăgostiții ...? a reluat el cuvântul de parcă ar fi spus că nu cunoaște acest cuvânt.

Tu, nu știu cum, ai un aer, de parcă nu teai pregăti de nuntă, ci de înmormântare.

Fără să vreau, nimerisem în plin. Ma privit drept și eroic în ochi, rostind cu o amărăciune sfâșietoare:

Chiar așa, sora Tatiana!

Mia înghețat inima. Veneau presimțiri că e ceva rău la mijloc, că băiatul acesta credincios și romantic face greșeala vieții lui.

Bine, dar atunci de ceai mai deus actele pentru căsătorie?

Eeei, a oftat el prelung, cu ochii în jos. Au fost niște descoperiri în acest sens ... Dar nu iubesc! Nu pot iubi ... Când mă duc la Oradea, la ea ... nu știu cum să scap de ea mai repede și să vin înapoi.

Bine, dar ceai să te faci o viațăntreagă cu ea ? În aceeași casă, zi și noapte, fără puțința să mai evadezi întrun alt acasă?

Intuisem fulgerător că Vasile e victima propriei sale credulități în darurile Duhului Sfânt, pe care unii fără frică de Dumnezeu le contrafaceau. Problema era prea profundă ca să tratăm la o masă de cofetărie, în oraș, și în prezența unei fete de treisprezece ani.

Am mers acasă la Ghiță unde nu era nimeni, am lăsat pe Gabi în camera ei și am intrat în sufragerie, așezându-ne la masă.

Acum spunemi tot, dar iao de la început.

Eu mai mergeam la Oradea în casa unui frate și acolo veneau lucrări din partea Duhului Sfânt. Și a fost o lucrare pentru mine, să iau pe sora Maria în căsătorie. Acum, nu căi grasă și un ochi, dar nu pot să iubesc.

Câteodată, când suntem singuri, ea mă ia de mână și mie mi se pare că e un șarpe și mă scutur. Nu pot să sufăr! Am tot așteptat să iubesc, dar ... Sora Tatiana, se hotărî el să fie complet deschis: eu cred că nici nu mai sunt credincios. Și miera frică să analizez lucrarea. De la nimeni altcineva naș fi primit, ca să nu hulesc.

Ce să nu hulești, Vasile?

Știți dumneavoastră, "lucrarea Duhului Sfânt".

Asta? Lucrarea asta? Hai să luăm sistematic și să analizăm dacă de la Dumnezeu a fost. Unu: Ai crescut duhovnicește, sau ai scăzut, după prorocia aceasta?

Dacă ai scăzut?! Sunt zero! Mie și rușine să mă mai rog. Gol mă plec în genunchi și gol mă scol. Mie și silă de mine, și încep să plângă. Dacă nu mă rog, mă muștră conștiința, iar dacă mă rog, mă muștră și mai tare, că fac de formă și nu mai am duh de rugăciune. Sora Tatiana, am ajuns să mă rog lui Dumnezeu să mor, dar nici de moarte nu sunt pregătit !

Această mărturisire mă atins inima ca un vârf de cuțit: să vrei să mori la 24 de ani nu e de la Dumnezeu! Domnul spusese: "Eu am venit ca oile Mele să aibă viață și să aibă din belșug". Nu, Dumnezeu nu putea fi amestecat în așa ceva!

Să continuăm, Vasile, vrei?

Acuma merg până la capăt. Nam spus lucrurile astea la nimeni, nici Ghiță nu știe. Vede că mă consumă ceva, tot încearcă să mă ajute, dar nimeni nu mă poate ajuta. Numai Dumnezeu, dacă ...

Lasă, hai să mergem mai departe. Doi: Ția adus "descoperirea" asta pace sau tulburare?

Pace? Mă luato complet!. Mă întunecat de atunci orice orizont.

Mai departe. Trei: Ai reușit să iubești?

Dar v-am spus, doar. Nu! Nu! Nu! gemu eu.

Deci nu Dumnezeu ția făcut această descoperire care vrea pur și simplu să te nenorocească. Uite, când te va întreba pastorul: "Din dragoste și nesilit de nimeni ieși în căsătorie pe sora ...?" tu ceai să spui? Ai să spui "Da", ca să nu strici "lucrarea" și ții vei întemeia căsnicia pe minciuna asta. Iar mai târziu sar putea să întâlnești pe fata visurilor tale, pe blondă ta cu ochi albaștri. Și ceai să faci atunci? Ai să suferi. Sau ai să cazi în adulter, nui așa? Din păcat în păcat! Și o să ai poate o casă de copii și, cu conștiința împovărată, te vei socoti căzut și ții vei părăsi mântuirea tu singur!

Tăiam în carne vie.

Sora Tatiana, ridică Vasile spre mine ochii înlăcrimați, știți ce cred acum? Că Dumnezeu mă mai iubește, dacă va trimis pe dumneavoastră tocmai de la Constanța până aici. Eu vă cunosc și știu că am primit multă zidire duhovnicească la Constanța, știu că sunteți cu Domnul Isus.

Între timp se înserase. Am aprins lumina și am ingenuncheat lângă masa aceea fină, de lemn furniruit, fără vreo urmă pe luciul ei.

Vasile, hai să venim înaintea Domnului. De fapt înaintea Lui ai mărturisit tu starea ta, căci El e aici. Să ne smerim cu toată sinceritatea și să-I cerem îndurare.

Am început să cânt cântarea:

"Nu mergi de la mine, Isus!

strigă inima.

Spre alții verși milă de sus:

Fămi și mieașa ..."

Pe când stăteam înaintea Domnului, m-am adus aminte că era miercuri și că surorile din cercul de rugăciune se rugau pentru mine. Și mam simțit întărită în duhul meu. Pe luciul mesei cădeau încet, fără zgomot, lacrimile de amară pocăință ale unui copil al lui Dumnezeu, aflat pe marginea prăpastiei. Îl auzeam din când în când, printre gemete:

Doamne, unde am ajuns...? Când Team pierdut...? Nu mai cred. Nu mai sper. Nu știu cum să ies din mlaștina asta în care am căzut. Scapă-mă, Doamne! Ai milă de mine, Isuse, am ajuns pradă vrăjmașului Tău care se răzbună și râde acum.

Eram înaintea Domnului, eu suspinând și Vasile hohotind de plâns, mărturisindune fiecare starea. Eu suspinam de durerea că darurile Duhului Domnului erau folosite ca săi șantajeze pe tineri neexperimentați, ca acest băiat de lângă mine. Suspınam de durerea lui Dumnezeu că diavolul îi atacă pe cei mai sinceri credincioși în lucrările lui Dumnezeu. Și deodată, a coborât peste noi cu binefăcător balsam, Mângâietorul. Ceva supraomenesc a prins să curgă peste rănilile inimii lui Vasile, căci hohotele lui de plâns sau atenuat, apoi au pierit, lăsând loc unor suspine de mulțumire recunoscătoare.

Am început apoi să cânt cântarea aceea pe care o cântam cu atâta devotare la Constanța cu tot grupul de tineri: "Preaiubitul meu e Unul..." Vasile ma însoțit, după care a început să aducă iarăși mulțumiri pentru marea eliberare. Era copleșitor!

Eu am deschis Biblia și citeam din Evanghelia după Matei, capitolul 18. Ochii mi se opriseră pe versetul 20, dar meditam la pilda cu oaia rătăcită, așteptându-l să termine rugăciunea.

Vasile, ce verset ai vrea săți citesc?

Citiți-mi versetul 20, vă rog.

"Căci acolo unde sunt doi sau trei adunați în Numele Meu sunt și Eu în mijlocul lor."

Amin! a exclamat Vasile, cu toată convingerea. Știu, am simțit că Domnul a fost la rugăciune. Mia luat povara! De luni de zile eu nam mai trăit așa ceva. Acesta e Domnul! Acesta e Duhul Sfânt! Oare cum deam putut să fiu așa de laș și să nu spun tare că acela era un duh străin? Dar mai e un hop.

Vasile, mai e un verset 20. Ascultă-l: "Adevărat vă spun că, dacă ați avea credință cât un grăunte de muștar, ați zice muntelui acestuia: "Mută-te!" și sar muta, nimic nu var fi cu neputință".

Ce minunat! se entuziasmă Vasile. După ce ma iertat și ma înnoit, Domnul Se angajează acum să mute și muntele care chiar că e de neclintit: ce fac în continuare? Sâmbată sunt programat pentru scoaterea actului. Eu nu mă mai duc, dar ceo să spună fata? Am compromiso.

Nu tu ai compromiso, ci prorocii falși, de care cred că ea nui chiar străină, lam încurajat.

Dar tata? Vai, ce va spune tata? Cum săi spun că am renunțat la căsătorie, când invitațiile sau și făcut? Știți cum e la țară. Toți se cunosc. Tata e un om de cuvânt care e în stare să sufere o pagubă, decât săși calce cuvântul. Toți știu că am nuntă peste trei săptămâni. Cumpărăturile sau și făcut.

Asta da, era o problemă. Dar aveam făgăduința proaspat dată:

Dumnezeu va muta și acest munte. Ai credință!

Acuma am. Dumnezeu Sa întors la mine. Încă stăteam în genunchi cred că de mai bine de o oră, când am auzit ușa descuinduse și lam văzut pe Ghiță intrând. Na fost nevoie săi fac vreun semn. A venit și a îngenuncheat și el alături. Pentru noi a fost prilejul de a ne ruga Domnului săși desăvârșească lucrarea, așa încât răzgândirea lui Vasile să nu facă răni.

Când neam ridicat de la rugăciune, iam spus lui Ghiță tot. El intuiise că se întâmpla ceva rău cu Vasile, dar acesta a refuzat să i se destăinuie. Atunci neam gândit la viitorul imediat. Peste trei zile, urma scoaterea actului de căsătorie. Vasile nu trebuia să se ducă și să spună că sa răzgândit, pentru că nu avea această tărie de caracter, era prea milos. Dar îi va trimite o telegramă mâine dimineață și iam făcut și textul, cât mai cuviincios posibil. Urma so transmite chiar mâine.

Târziu, Vasile a plecat spre satul său. Cântând sa dus la autogară, cântând a coborât din cursă, săltând de fericire și recunoscător pentru prima oară, Domnului, că până la casa lor din marginea satului drumul era atât de lung și de pustiu. Era trecut de miezul nopții și inima lui Vasile dădea peste ea de fericire. Toți dormeau. Și a adormit și el. La o bucată din noapte, a fost trezit de glasul tatălui carei povestea mamei un vis. A ciulit urechea:

Ăstai un vis însămnat, tu, Marie, ie bine sama! Mașina aceea așe de plină de lume... șio pornit sângură la vale. 20 Dără șofer! Și io miam zis: Oare cea fi

cu lumea asta? Da' so oprit. O mers preț de o sută, două, de metri, nu mai mult. Șio stat.

Tânărul proaspăt izbăvit a înțeles, așa, somnoros cum era, că Domnul Isus Își ținuse făgăduința și mutase muntele, precum citiserăm.

Când sa sculat, tatăl său trebăluia prin curte. A mers săl caute.

Tei sculat, Văsăliciă ?

Bună dimineața, tată. Cei spuneai mamei? Deun vis, nu?

Apăi, am avut un vis, da' nui oarece vis, că îi vis deosebit. Eram la șosea. Și numai ce am văzut o mașină din ale domnești, cu scaune înalte și moi. Șionceput a se urca lume multă, până so umplut. Și cum mă uitam io, numa' ce so mișcat șio pornit la vale. Sângură, fără șofer. Și miam zis: Doamne, oare ce sa alege de lumea asta multă? Sa prăpădi. Da' no mers mult, așe, cam vro două sute de metri șio stat. Sângură o stat. Nu știu cea fi, dar îi însămnat.

Se știa în familie că tatal lor avea unele visuri profetice. Cu un zâmbet larg pe față, Vasile îl lămuri:

E un vis de la Dumnezeu, tată. Îți spun eu ce este: mașina pe care ai visato dumneata, autocarul acela mare e nunta mea, tată, care mă ducea la vale, să mă prăpădească, pentru că era pornit fără șofer. Am făcut cea mai mare greșeală, tată, care era să mă coste mântuirea sufletului. Și a început săi spună întreaga istorie, cu prorocia, cu starea lui duhovnicească și cu lipsa de orice iubire față de fata aceea. Și marea eliberare.

Dacă nar fi avut acel vis, tatăl ar fi căutat săl convingă de contrariu, dar a spus, ca un adevărat credincios:

Slăvit să fie Dumnezeu, că so oprit la timp. Hai săI mulțumim Lui.

În Biblia mea de atunci, versetele 20 de la Matei 17 și 18 au următoarea însemnare: "Satu Mare 9IV1980". Și astăzi mă uimește împlinirea lor.

Dar la telegrama lui Vasile a sosit răspuns tot telegrafic, fata implorându-l să revină asupra acestei hotărâri. Inima lui Vasile a sângerat de milă pentru fata aceea careși făcuse rochia de mireasă pentru nuntă și, o dată cu ea, atâtea visuri care îi puteau zdrobi inima. Am căutat săl convingem că e mai bine să sufere acum, decât toată viața. Și neam rugat Domnului săl vindece de mila aceea care nu era o virtute creștină, ci o slăbiciune.

Cercul de părtășie duhovnicească din Satu Mare a aflat despre întreaga lucrare și sa bucurat nespus. Neam întâlnit cu o scumpă soră unguroaică din grup, care iubea în mod deosebit familia lui Ghiță, cu familia celuilalt dirijor, fr. Ionel S. și neam bucurat împreună, de această minune.

Nu, nu venisem la Satu Mare pentru Gabi, pentru că rezultatele ei la olimpiadă au fost de neluat în seamă. Ci Dumnezeu alcătuiuse acest plan, ca săl întâlnesc pe Vasile și săl ajut să discearnă între lucrările veritabile și cele contrafăcute. Cred că a fost o lecție pentru toată viața, chiar și pentru cei din anturajul lor și anume că, atunci când lucrează Dumnezeu, El nu urmărește doar un scop imediat, ci, mai ales, pe cel veșnic: de a ne face destoinici pentru Împărăția Sa.

Așa am revenit la Constanța, dar, pentru că Gabi nu luase nici măcar o mențiune, iam dăruit eu un premiu: Neam întors acasă cu avionul, iar la aeroport nea așteptat Nicu, așa că până acasă, am avut timp săi povestesc soțului meu marele succes al lucrării Domnului. El a fost impresionat și na uitat niciodată această veritabilă minune.

Curând după întoarcerea mea acasă am primit telefon de la sora unguroaică, Elena S. despre ceva îngrozitor care era pe cale să se petreacă: Vasile sa dus întro zi la Oradea, ca săși retragă actele. Dar pe drum, sa întâlnit cu unul din prorocii din Oradea. Vasile na avut cum să evite întâlnirea și așa sa trezit în casa celui unde aveau loc stăruințele la care participase și el. Și iatăl în genunchi, cu ei. Și prorocia, ca un blestem:

Fiule, mânia mea este aprinsă împotriva ta și te voi face so simți. Dacă nu revii la hotărârea dintâi, tânara va muri, peste o lună, hotărât, dar voi cere sângele ei din mâna ta. Isus Hristos este Domnul!"

Vasile iar dăduse dovadă de slăbiciune de caracter, căci nar fi trebuit să se roage cu acești proroci dovediți 20fi falși.

Fraților, a spus gazda, să cercetăm prorocia, după Cuvântul Domnului. Să vedem pentru cine a fost... Vasile era dea dreptul scârbit de atâta fățărnicie și nu știa cum să iasă de acolo. A dat din colț în colț și de inima lui sa lipit o îndoială ca o teroare: dar dacă moare fata și se va pune pe seama lui toată vina?

Nu va muri nimeni, soră, transmiteții asta lui Vasile. E duhul vrăjmașului care vrea să anuleze lucrarea lui Dumnezeu. Să rămâna statornic în eliberarea pe care a primito în miercurea aceea, săși aducă aminte de visul tatălui său. Să nu se teamă, cel rău nu poate decât săl sperie, dar nul va înfrânge.

O lună de zile mai târziu, însă, din nou mau sunat cei din SatuMare, spunându-mi că Vasile a dispărut, de vreo săptămână. Nimeni nu știa de el. Acum chiar că mi sa strâns inima, mai ales că alt proroc îi prorocise că va muri el, nu ea.

Dar întro zi, ma sunat chiar Vasile.

Văsăliică, lam alintat eu, ca săl înveselesc, pe unde tot umbli?

Miam luat puțin concediu și mam dus undeva, singur, sămi adun gândurile și să mă apropii mai mult de Domnul. Acum știu că Domnul e cu mine și nu mă voi clinti de pe calea Lui.

Pe la sfârșitul lunii mai, am primit o vedere de la el. Pentru mine e ca o prețioasă "piatră de aducere aminte". Iatăi conținutul:

"Va multumesc pentru sprijinul acordat în clipele de grea încercare. Au mai trecut și alte valuri deatunci, dar am învins. Nu vă mai îngrijorați din cauza mea; toate au fost înspre binele meu. Multe salutari familiei dumneavoastra. Cu drag ... " Ștampila poștei a reținut data: 24.5.80, Micula jud. Satu Mare.

Câțiva ani mai târziu, Vasile a întâlnit o fată credincioasă de care sa simțit de la început atras. La rândul ei, și fata la îndrăgit. Au pus această iubire înaintea Domnului și sau căsătorit. Sunt o familie binecuvântată și trăiesc în America.

Cap.XLV

L U M I N I Ț A S E Î N T O A R C E L A D U M N E Z E U

Miercuri, 16 aprilie, la o săptămână după acea memorabilă zi, stăteam de vorbă, în sufragerie, cu Ani, sora lui Ghiță și Vasile. Luminița, care era foarte atașată de Ani, stătea și ea cu noi. Eu mam apucat săi povestesc lui Ani, în amănunțime, lucrarea lui Dumnezeu, începând cu neprimirea la timp a scrisorii trimise de ea, apoi cu faptul că în dimineața aceea, la Ghiță era tocmai Vasile, căruia i se schimbase tura și continuând cu vizita la Micula Mică și cu ceea ce a urmat. Ani rămăsese fără grai.

E la Oradea un grup de "proroci" care șiau pus de gând să le mărite pe fetele rămase nemăritate, cu băieți creduli.

Naș fi crezut așa ceva. Știu că și Vasile prorocia întrun timp.

Oricum, a plătit pentru asta și sper să nu se mai joace vreodată cu focul.

Apoi am vrut să ne rugăm, dar, cum Luminița niciodată nu participa la rugăciunile noastre, a ieșit din cameră. Șirul de întâmplări atât de coerent înlănțuite care au dus la eliberarea lui Vasile ia străpuns inima Luminiței. După ce am conduso la ușă pe Ani în viața căreia începuse în seara aceea un nou drum, de predare totală în mâna Mântuitorului, Luminița se tot învârtea pe lângă mine. Intuiam că ceva se petrece cu ea. Dar, întrucât aveam probleme cu ea, datorită firii ei rebele, am lăsat-o să facă ea întâiul pas.

Mamă, a început ea, cu toți te rogi, numai cu mine nu.

De ce spui asta? Tu ai plecat întotdeauna de la rugăciune și eu nu team silit niciodată să te rogi, dacă nai vrut. Vrei să te rogi cu mine?

Dacă vrei ... aș vrea foarte mult.

După vreun sfert de oră, în care20m pus niște treburi la punct, am luato

în dormitorul meu, acolo unde, de la primirea apartamentului, era altarul meu de rugăciune. În ziua aceea, împlinea șaisprezece ani și șapte luni. Cum stătea în genunchi, lângă mine, mia spus:

Lam întristat mult pe Dumnezeu, nu știu dacă mai poate să mă ierte.

Eu iam citat niște făgăduințe.

Da, dar eu Iam promis Domnului că, dacă iau treapta a doua, mă predau în mâna Lui și nam făcuto. A trecut aproape un an. Lam jignit foarte mult.

Luminița avea un duh de contrazicere din pricina căruia ieșeau certuri și, ca să le evit, tăceam înaintea ei de multe ori. Era în clasa a patra doar, când Dumnezeu ia trimis un vis zguduitor. Se făcea că era cu clasa și cu "tovarășa" undeva, la loc deschis. Și pământul sa împărțit ău două: jumătate era în întuneric și jumătate, în lumină. Venise parcă Judecata. Ea era în întuneric, dar ma văzut pe mine în partea luminată și a început să strige:

Mamă, iamă și pe mine în lumină, scoatemă de aici!

Dar eu iam răspuns că nu pot so ajut. Nu mai era cu puțință vreo schimbare a situației: între cele două părți se căsca o prăpastie de netrecut.

A fost un vis pe care nu la uitat niciodată, dar care na ajutato să ia o decizie de nezdruncinat. Nestatornicia ei era marea ei piedică. Îmi amintesc de o întâmplare mărunță. Era în preajma începerii unui nou an școlar. Soțului meu îi făcea o plăcere deosebită să meargă cu fetele și să le cumpere rechizite școlare. În ziua aceea lea luat și creioane, la grămadă: unele chinezești, cu gumă și altele simple, românești. Luminița trecea în clasa a șasea, Gabi în a patra și Gloria în clasa a doua. Ea făcuse distribuirea rechizitelor și le păcălise pe cele mici, luânduși ea ce era mai bun. Lăudase creioanele românești șiși luase mai multe din cele cu gumă în capăt. După ce au terminat cu aranjatul acestora, leam chemat lângă mine și neam rugat, mulțumindui lui Dumnezeu "pentru toate lucrurile". Aveam o cutie cu versete, după modelul celor din casa lui Filip și a Olguței, din care luam uneori, după rugăciuni deosebite. Luminița a luat versetul: "Mai bine puțin cu dreptate, decât mari venituri cu strâmbătate". (Prov. 16: 8). Nu laș fi ținut minte, dacă, după ce copiii sau întors la ale lor, ea nar fi venit la mine sămi spună:

Mamă, mai știi ce verset am scos eu din cutie?

Da, ceva cu lăcomia, nu? Ea mi la citat exact și a adăugat: De la Dumnezeu a fost. Tu nu știi, dar eu miam ales creioanele chinezești și lor leam dat cea fost mai prost. Dumnezeu a văzut asta și ma muștrat.

Ma lăsat fără replică, dar na fost nevoie să mai spun ceva, pentru că ea lea chemat pe surorile ei mai mici, lea povestit totul, lea cerut iertare lucru fără precedent până atunci și a reîmpărțit creioanele în mod corect. Dar nu sa vindecat de lăcomie niciodată.

Luminița nu era acum la prima ei cercetare, dar mereu îi rezistase Duhului Sfânt. Lucrarea minunată cu Vasile îi atinsese conștiința. Ce Dumnezeu înfricoșat! Și ea se jucase atâta timp cu mântuirea ei! Duhul lui Dumnezeu își începea judecata și Luminița plângea cu hohote și se căia de viața ei de răzvrătire față de toată bunătatea și iubirea Domnului. Miera milă de ea, dar știam că aceasta e lucrarea Duhului Sfânt care produce căința și pocăința. Pentru tot ce păcătuisse până acum șiși aducea aminte, cerea iertare Domnului. Cred că a plâns cam o oră și chiar și după ce iam prezentat ispășirea pe cruce a păcatelor, ea sa dus în camera ei și a plâns încă multa vreme. Nu am intervenit cu nimic, pentru că știam că e acea "întristare după voia lui Dumnezeu care aduce o pocăință care duce la mântuire și de care cineva nu se căiește niciodată". (II Cor.7: 10)

Când neam întâlnit a doua zi, Luminița era o nouă ființă. Radia de fericire. Am luato în camera mea, am început citirea Evangheliei după Matei, am explicat, neam rugat, am cântat. Fericirea ei era tot atât de mare pe cât îi fusese întristarea din ajun. Sa dus apoi la ea și a continuat să stea în părtașie cu Domnul.

Această stare de om nou a durat zece zile. Întoarcerea la romanul pe carel citea, "Iubim" de Octav Dessila, a reîntors în lumea acestui veac. Iam spus:

Lasă să se așeze credința adevărată în inima ta. Dă-l încolo de roman. Ma ascultat de formă, pentru că mai târziu am văzuto cu el. Atunci am lăsato în pace și părtășia ei cu mine și cu Dumnezeu sa stins.

Noi am continuat să ne rugăm pentru ea, dar niciodată nu a mai apucat pe această cale adevărată, strâmtă, a Domnului Isus Hristos. Ce sa petrecut cu Luminița, zdrobirea inimii ei în fața dragostei lui Dumnezeu, a fost pentru mine cea din urmă dovadă că de la Dumnezeu fusese lucrarea de la SatuMare, dacă mai era nevoie de vreo dovadă.

D E M I S I A C A B I N E C U V Â N T A R E

Directorul Luca D. a plecat de la noi și, în funcția de director adjunct, a fost instalat un profesor de biologie din școala noastră, deosebit de ordonat și de organizat și care, tocmai de aceea, a ajuns în scurtă vreme să se simta strivit de presiunea multiplelor sale obligații. Nouă ni se puneau atâtea sarcini în spate, încât să nu le putem duce, pentru ca, la ședințe, să ni se poată arunca în față strivitorul:

Cine dintre noi poate spune că a făcut totul, tovarăși?

Dacă ar fi fost să le adunăm, nu near fi ieșit, poate, cincisprezece ore, zilnic, ocupate cu toate acestea: sarcini profesionale, educative, de pregătire personală, schițe de planuri de lecții, lucru la o temă de cercetare cu finalitate în scris, munca în agricultură, informare politică, participare la "Cântarea României", control săptămânal al caietelor, al maculatoarelor, al celorlalte notițe, vizite la elevi, curățenia clasei, a curții școlii, colectarea maculaturii, a sticlelor și borcanelor, a plantelor medicinale, a dopurilor de plastic, a polistirenului, notarea ritmică a elevilor, pregătirea pentru olimpiadă, pregătirea pentru examenul de admitere cu cei slabi, consultații cu cei buni, cerc literar, mersul la corectat lucrări de olimpiadă, iar la sfârșitul anului, strângerea manualelor. Și încă multe altele! Dar ședințele săptămânale, dar cele de partid deschise, dar învățământul politic! Aceste sarcini prăvălite de către cei din vârful piramidei peste noi erau asemeni corvezilor impuse de către Faraon evreilor, ca să nu mai aibă vreme "să umble după năluci", adică să se închine lui Dumnezeu.

Dacă am amintit aceste lucruri nu este ca să înduioșez pe cineva, ci pentru a fi înțeles directorul meu, Emil P., care era întru totul conștiincios și răspundea de îndeplinirea tuturor acestor sarcini. Directoarea adjunctă ajunsese directoare plină și era suficient de contaminată de puterea funcției, ca săl împovăreze tot mai mult pe adjunct. De doi ani nu avusese concediu și suspina, în delicatețea sa, fără să ridice pretenții. Chiar când ne dădea sarcini, o făcea cu atâta bunsimț, de parcă near fi cerut scuze că trebuie so facă. Țineam mult la el și aș fi vrut săl ajut. Mi se plângea uneori cu glas coborât, de suprasolicitarea sa nervoasă.

Pe de altă parte, directoarei îi cășuna uneori pe câte cineva și făcea tot posibilul săl marginalizeze. Se înconjurase de câteva învățătoare lingușitoare carei raportau cam ce se discuta prin cancelarie. Neam dat seama că se întreținea un climat de pândire reciprocă a greșelilor, a cuvintelor care mergeau cu repeziciune dintro tabără în cealaltă, deturnândulise sensul inițial și întreținând un climat de bîrfă. Coca C., profesoară de franceză, fusese numită comandantă cu pionierii. Era o femeie subțirică și fină, cu un chip angelic, a cărei mamă era credincioasă. Nu știu exact de la ce a pornit conflictul între ea și directoare, dar se tot acutiza. Se primise la inspectorat o scrisoare anonimă despre activitatea dubioasă a comandantei de pionieri, dar noi știam cine era cel ce nu semnase anonima.

Întro duminică, pe când aveam invitați și pregăteam masa, am primit un telefon. Era mama Cocai C., care știa că sunt credincioasă, rugându-mă să postesc împreună cu ea, a doua zi. Nu puteam so refuz și am acceptat.

A doua zi nu mergeam la școală, eram liberă. Era în ziua de 2 noiembrie 1981. Am venit înaintea Domnului cu rugăciune însoțită de post. Mam rugat pentru colega mea căzută în dizgrația directoarei, ca Dumnezeu, Care cunoaște adevărul, să facă să strălucească în școala noastră lumina acestuia. Apoi miam adus aminte cât de exploatat era Emil P., directorul adjunct, și mam rugat ca Dumnezeu săi facă și lui dreptate. Am trecut apoi la treburi, am revenit în rugăciune și, după obiceiul meu atunci când aduc înaintea Domnului probleme deosebite, am cerut un cuvânt de îmbărbătare sau de răspuns, care să mă încredințeze că e Cineva dincolo de poarta la care bat.

Întradevăr, Dumnezeu mia vorbit ~~201~~ în prorocul Obadia. Cartea sa are un

singur capitol, cu douăzeci și unu de versete care se adresează seminției lui Esau, dar îndeosebi versetele 24 mai convins că Dumnezeu îmi vorbea mie, special în această problemă:

"Iată că te voi face mic printre neamuri și vei fi cel mai disprețuit. Căci mândria inimii tale te-a dus în rătăcire pe tine, care locuiești în crăpăturile stâncilor și domnești în înălțime; de aceea, tu zici în tine însuși: ~Cine mă va arunca la pământ?~

Dar chiar dacă ai locui tot atât de sus ca vulturul, chiar dacă ții așeza cuibul între stele, tot te voi arunca jos și de acolo, zice Domnul". Versetul 15 mi sa părut concludent: "Cum ai făcut, așa ți se va face; faptele tale se vor întoarce asupra capului tău."

Ce profeție! Eram absolut convinsă că stau în fața unei revelații. Înțelegeam că nu de prăbușirea lui Esau îmi vorbea Cuvântul Domnului, ci de prăbușirea directoarei, că acest lucru este hotărât.

Aveam această comoară în suflet, când mam dus a doua zi la școală. Am urcat scările spre etajul întâi, alături de Emil. În drum iam spus că asuprirea lui va înceta, că va fi eliberat, în sensul că I. D., actuala directoare, va cădea.

Va cădea, spui? Încă doi ani deacum încolo va trebui so rabd.

Nu, ci ea va cădea chiar anul acesta.

Nu cade ea așa de ușor. Are relații puternice.

Un director de școală se schimbă la sfârșitul unui an școlar, iar noul director este numit tot atunci, pentru ca, la începerea noului an școlar, să poată cunoaște problemele școlii pe care o va conduce patru ani. Oricine din învățământ știe acest lucru. Schimbarea unui director în cursul unui an școlar produce convulsii în procesul de desfășurare al activităților în școală.

Și atunci, incredințată că Dumnezeu îmi vorbise, am adăugat:

Va cădea, Emil, anul acesta, cred că nu se va încheia trimestrul și ea va cădea, ca să vezi că e mâna lui Dumnezeu. Și să crezi în El.

Și de unde ești tu așa de sigură? ma întrebat el, dândo pe glumă.

De la Dumnezeu!

Ția spus Ție Dumnezeu, de I.? Cum? Teai concentrat puternic și ... ?

Nu glumi, Emil. Eu îl cunosc pe Dumnezeu, El apără pricina celui slab și oropsit, și este cu cel "cu inima înfrântă și cu duhul mâhnit".

Așa am ajuns la clasă și discuția sa încheiat.

Seara, mam rugat ca Dumnezeu săși împlinească făgăduința eliberării lui Emil. Coca era plecată la București. O zi mai târziu, miercuri, 3 noiembrie, am fost anunțată să vin la școală, în ziua mea liberă, căci avem o ședință fulger, la care va veni tovarășul Marcel Iliescu, cel înaintea căruia mersesem de nenumarate ori în audiență pentru locuință. Ședința a fost programată să ducă la discreditarea și eliminarea din funcția de comandant de unitate, a Cocăi C. Aceasta venise de la București și, pentru că nam apucat să stăm de vorbă, eu fiind ca de obicei în întârziere, iam spus în treacăt:

I., va cădea, fii liniștită, Dumnezeu îți va face dreptate.

Tovarășul Marcel Iliescu a deschis ședința, anunțând mobilul ei: se primise la inspectorat o scrisoare anonimă, de la școala noastră, prin care se dezvăluiau niște nereguli în activitatea pionierească, deturnări de fonduri, abuz de funcție, stil dictatorial la noul comandant de unitate al școlii. Discuțiile, însă, au schimbat complet curentul de opinie care sa îndreptat împotriva directoarei. Sau scos la iveală nereguli în acordarea de calificative cadrelor didactice și altele.

A fost surprins și inspectorul care, însă, a promis că va cerceta cum stau lucrurile în realitate și va proceda corect.

Vremea sa scurs cu tensiunea legată de note, de lucrări și teze și de atâtea sarcini. Se apropia sfârșitul trimestrului școlar și nimic nu părea să se miște. Când îi spusese directorului că nu se va sfârși acest trimestru și directoare va cădea, eu mă bazasem pe următoarea logică: Dumnezeu face lucruri neobișnuite. Când lucrează El, trebuie să se recunoască mâna Lui.

Pe 14 decembrie 1981, cu o săptămână înainte de încheierea trimestrului, secretara a primit următoarea notă telefonică: Sa aprobat demisia directoarei! Toți se bucurau, dar numai Emil știa dintre toți semnificația profundă a acestei schimbări. El spusese: "Ani de zile nu scap eu de ea!" Iar eu afirmasem în Domnul: "Nu se va încheia trimestrul și ea va cădea, iar tu vei fi liber."

El a trecut în locul directoarei, iar adjunct a fost numit un învățător serios, matur și tot atât de conștiincios, domnul Floricel R.

Eram cu totul recunoscătoare Domnului pentru felul în care mă folosise din nou în această școală, ca să dovedească profesorilor că El este viu! A fost un nou imbold pentru mine să stăruiesc în rugăciune, înaintea Domnului, pentru director, pentru Coca, pentru cei ce au trăit izbăvirea aceasta, ca să le deschidă inima pentru El.

Nu, Dumnezeu nu lucrase pentru că mă rugasem eu să facă dreptate în școala aceea, ci am postit atunci și mam rugat, pentru că v o i a El să lucreze. De ce susțin acest lucru? Pentru că, după doisprezece ani, am aflat că Emil sa născut într-o familie de credincioși; în copilărie a mers la Casa de rugăciune, dar cu timpul a renunțat să mai meargă, pentru ași croi un viitor. Nimeni în regimul comunist nu putea săși facă o carieră, dacă nu era înscris în partidul comunist și nimeni nu se putea înscrie în acest partid, dacă nu trecea sub furcile caudine ale ideologiei ateistcomuniste. Nici azi, când scriu despre acest episod binecuvântat de Dumnezeu (august 1985), nam încetat să cred că Dumnezeu îi căuta sufletul sa il mântuiască și că nu la întâmplare am fost eu transferată la școala aceea unde el avea să fie directorul meu, iar eu profesoară de limba română timp de douăzeci și șase de ani, până în 1994, anul ieșirii mele la pensie.

Cap. XLVII

G E O R G E S

Anul 1983 a fost un an greu pentru mine. Pe 10 ianuarie mă aflam la București la cursurile de reciclare, stând la Lia. Ea ma primit cu ea în pat și dormea atât de liniștit, ca să nu mă tulbure noaptea, știind ce somn ușor am. Joi mam dus la Biserica în Popa Nan unde era pastor Sile R., duminică la Sebastian și în ambele locașuri de cult am recitat câte o poezie care a adus înviorare. Fiecare zi era ocupată cu cursurile de perfecționare. Îmi dădeam seama ce multe am de pus la punct, în cunoștințele mele de literatură. Dar pedagogia! Dar socialismul!

Pe 20 ianuarie, într-o joi, mă întorceam acasa. Lia îmi propusese să mă conducă fiul ei care, culmea coincidenței! se născuse în aceeași zi, lună și an cu Gloria, dar am surprins niște discuții și am preferat să plec singură. Geamantanul a fost foarte greu și mia declanșat, la urcarea in troleibuz, o criză de lumbago, care mă făcea să mă întreb cu groază cum voi reuși să cobor. Ajunsă la gară cu mare greu, îmi era aproape imposibil să ajung la vagonul unde aveam locul. Mă tot uitam în jur să văd dacă nu e vreun cunoscut din Constanța care să mă ajute. Mergeam pe peron cam șase pași, după care mă chinuiam cumplit să ridic geamantanul din nou și tot așa, până ce am ajuns. Dar nu puteam săl urc pe scara înaltă a vagonului și atunci ma ajutat cineva. Credeam că, o dată scăpată de această povară, îmi voi reveni, dar, vai, am rămas anchilozată, încât nu mam putut duce la școală. O mamă, asistentă medicală, auzind ceam pățit, a venit la mine acasă și mia făcut injecții intramusculare cu vitaminele: B1, B6, Fosfobion, Algocalmin. Apoi venea prietena și sora mea de credință, Angela. Dacă mă așezam, când mă ridicam umblam înclinată spre 45 de grade. Norocul meu, că era mama la mine care mai era ocupată și cu punerea unei noi fețe la plapuma copiilor. Am vrut so ajut, dar durerile de coloană nu miau îngăduit acea poziție înclinată. Ani O. ma dus după două săptămâni la Agigea, la doctorul Popescu cu care lucra și care mia făcut infiltrații. Încet, încet am început să mă îndrept. Eu nu mam plâns de dureri reumatice, deși

doctorul la care mă tratam pentru reumatismul meu la inimă mă întreba mereu dacă nu am dureri articulare. Pe atunci, nu aveam. Dar în vară, un om priceput în îndreptarea oaselor, mia frânt ciocurile de pe coloană și durerile au încetat. Ridicatul greutateilor nu mia mai dat dureri câțiva ani buni.

Gloria se pregătea pentru concurs de admitere în treapta întâi, iar Gabi pentru treapta a doua. Pe Gloria o ascultam uneori și o chemam și pe ea când aveam meditații cu copii de seama ei, iar miercurea, uneori, venea Camelia O., o colegă locuind în apropiere (al cărui soț ne ajutase la modificările din apartament, fiind inginerșef la construirea blocului nostru), cu care învățam pentru reciclare, fie la socialism, fie la literatură, fie la pedagogie. Dar preferam să merg eu la ea, ca să nu mă mai gândesc la câte am de făcut.

Miercuri, 8 iunie, 1983, ora unsprezece și un sfert. Sosisem la Camelia pentru învățat. Ne așezaseram în sufrageria ei elegantă și ne deschiseserăm conspectele, notițele, când a sunat telefonul. Era Gloria care mă anunța că a sunat la noi un francez care avea adresa noastră dată de fratele Caraman, dar nu ne găsisse, așa că a sunat chiar de vizavi de blocul nostru, fără să știe că e atât de aproape de noi. Am sfătuito săl trimită pe Danuț și săl aducă acasă.

Mam întors acasă și, când am intrat în sufragerie, un bărbat înalt, zâmbitor sa ridicat să mă salute. Lam recunoscut imediat ca pe un frate în Domnul Isus. Nea spus cum la întâlnit pe fratele Caraman. El sosise cu două zile înainte în București și avea adresa Cultului. Dar cei de acolo erau foarte ocupați, așa căl rugaseră pe unul din fiii celor ce lucrau acolo, săl plimbe. A rămas să se întâlnească în Grădina Botanică. Georges sosise mai devreme și se plimba pe aleile acelei grădini care semăna atât de bine cu grădina botanică din Lyon, de pe unde era. După numai câțiva pași, a văzut pe o bancă un om în vârstă, citind Biblia. Șia dat seama că se afla în fața unui credincios careL iubește pe Dumnezeu și a intrat în vorbă cu el, bineînțele, în limba franceză. A rămas plăcut impresionat să vadă că bătrânul frate în Domnul Isus vorbește o franceză fluentă și au schimbat câteva gânduri. Când a apărut tânărul așteptat, acesta a vrut să facă prezentările, dar ei erau deja prieteni. "Parcă îl cunoșteam de când lumea", nea spus Georges. Și așa a scăpat și acel tânăr de obligația de al plimba pe străin, căci noul său prieten la plimbat el însuși, cu vigoarea celui ce "întinerește ca vulturul".

Georges nea îndrăgit imediat. Ne uitam unii la alții cu ochii încălziți de harul lui Dumnezeu.

Apoi nea povestit cum sa întors, la vârsta de șaisprezece ani, la Domnul Isus. De un timp, mama sa frecventa o adunare evanghelică în orașul lor, Nimes. El nu a fost un copil iubit de tatăl său și, dacă tata venea acasă, mama îl lua din calea lui. Vocea răstită a tatălui, suferința mamei pentru băiat, certurile lau adus întro stare de depresie la care sa adăugat și un ulcer cu mari dureri și cu vomități de sânge. Și deiar fi fost doar atât, dar totul degenerase în leucemie. Nimic nul mai atrăgea, nici chiar frumoasa fată pe care o iubea.

Întro zi, sa hotărât săși pună capăt zilelor. Era în bucătărie. Era singur acasă. Acum era momentul! A apucat cuțitul mare, de bucătărie, hotărât săși taie venele. În momentul în care a atins pielea cu lama cuțitului, a răsunat un glas, poruncindui:

"Pregăteștete săl întâlnești pe Dumnezeul tău!"

Era înspăimântător: ușa încuiată, în cameră nimeni. Atunci, de unde venise vocea? Când șia mai revenit puțin din spaimă, sa năpustit pe ușă și sa oprit tocmai pe o stradă destul de departe de casă. Ce voce! Și ce avertisment: "Pregăteștete săl întâlnești pe Dumnezeul tău!"

Sa întors acasă spre seară. Mama tocmai se pregătea să plece la adunare. Tot acolo fusese și dupăamiaza, când voise Georges să facă actul acela desperat.

Nu vii și tu? la îmbiat mama.

Unde, mamă?

La o adunare creștină. A venit un predicator din Germania.

Și ce predică el?

Mântuirea sufletului, prin credința în Domnul Isus.

Sufletul său înseta după mântuire, după odihnă. Avea nevoie de certitudine. Sa hotărât pe loc. Sa schimbat și au plecat împreună.

Georges nu mai pățise așa ceva. I se părea că predicatorul îl cunoaște, se uită în ochii lui și îi vorbește direct lui.

Și deodată, cei din jurul lui sau topit și au rămas, față în față, doar ei doi:

Teai săturat de viață și teai hotărât so curmi. Dar unde te duci? Întrun necunoscut, crezi? În neant? O, nu, tu te grăbești spre judecata lui Dumnezeu care va fi dreaptă. Cum crezi că vei putea sta înaintea Celui Neprihănit cu păcatul tău? Dar acum ești încă aici, Dumnezeu te adus aici, ca să îți dea mântuirea de iad și viața veșnică. De ce să pleci de aici nemântuit?

Când sa făcut apelul pentru predare, Georges sa ridicat, sa dus în față, iar când sau rugat pentru el, i sa luat toată povara. Ce minune! Începea o viață nouă, de mântuit prin harul Domnului Isus Hristos.

Două săptămâni mai târziu, mama prietenei sale la invitat la o adunare de vindecare. O, cum ar fi vrut, ca tânăr, să fie sănătos! A acceptat, deși îi era rușine față de prietena lui. Dar Ia cerut lui Dumnezeu o favoare:

Doamne, dacă vrei, Tu poți să mă faci sănătos, dar Te rog să nu fie și ea în sală!

Și Dumnezeu ia ascultat rugăciunea și, cu toate căși dăduseră întâlnire la adunarea aceea, fata na venit. Iar la rugăciune, Georges a fost vindecat într-o clipă, vindecare pentru care îi mulțumește Domnului și azi.

Așa a început o viață în clocot cu Mântuitorul. La cei șaisprezece ani ai săi, avea serviciu. Avea o motoretă cu care putea face și mici ieșiri. Într-o zi, sa dus până într-o pădure, la vreo treizeci de kilometri, ca să petreacă un timp liniștit cu Domnul. A ascultat glasul odihnitor al pădurii, a îngenușat pe iarba fragedă și neatinsă de picior de om, La adorat pe Dumnezeu, a cântat. Nici na simțit cum trece timpul. Și, cum trebuia să se întoarcă la serviciu, sa urcat pe motoretă, și a apăsă pe pedală. Un zgomot și atât. Sa uitat la ea, dacă nu cumva sa stricat, ia desfăcut bujiile, lea curățat. Nu părea stricată. A încercat din nou. Tot nimic. Atunci sa gândit să se roage, ca să poată ajunge la muncă. Sa suit din nou pe motoretă și din nou na vrut să porneasca. Deja începuse să se neliniștească: doar no săși împingă motoreta până în oraș! Deodată ia venit o idee: rezervorul. Asta era, se terminase benzina și el nu luase de rezervă! Acum chiar că nu se mai putea face nimic. În afară de un lucru: să se roage. Și, când a apăsă din nou pe pedală, motorul a început să meargă, de parcă era uns și, în jumătate de oră, era acasă. Apoi, la serviciu.

Știu, Domnul Isus a înmulțit pâinile și peștii în pustie. Dar mie nu mia înmulțit benzina, ci mia creato și mia umplut rezervorul. Aleluia!

Era căsătorit și avea un băiat cu doi ani mai mare decât Dănuț.

Mă aflu aici după voia Domnului, a mai spus el, de parcă mai era nevoie. Am dorit mult să lucrez pentru Domnul Isus ca misionar. Am vorbit cu soția și cu familia cumnatului meu și neam hotărât să mergem în Canada. La Montreal, frații de acolo mau primit cu mare dragoste, dar deodată soția mea na mai vrut. Tocmai când găsisem și serviciu și locuință. Totul era atât de aproape de împlinire!

Soția dumneavoastră e credincioasă?

Ochii lui sau umplut de tristețe. Atinsesem o rană nevindelcată.

A fost. Dar acum e atât de rece. Nam nici o părtășie spirituala cu ea.

Vara trecută, la Montreal, eram la amvon când am înțeles că nu în Canada a vrut Domnul să mă trimită, ci într-o țară din Estul Europei, acolo unde pot fi realmente de ajutor. Pe urmă am mers acasă, am luat prospecte de la un birou de turism și miam spus: Voi fi în slujba Domnului în țara care are cele mai scăzute prețuri. Și ... iatămă în România!

În dupăamiaza aceea am învățat un cuvânt nou în limba franceză: "l'oasis" oază. A plecat la patru, urmând să revină la șase și jumătate, ca să mergem la adunarea de tineret. Când a revenit, ne adusese cinci ciocolate "Toblerone". La tineret a povestit despre întoarcerea sa la Domnul Isus și experiența cu motoreta. Îndemmurile lui sănătoase mi-au întărit convingerea că e un veritabil

copil al Domnului. Tinerilor le-a spus cum este cu "Urechile Acului" despre care spunea Domnul că mai degrabă intră o cămila prin ele, decât un bogat în Împărăția cerurilor. Era vorba despre o poartă foarte mică, pentru negustori, care mai rămânea deschisă în zidul înconjurător al Ierusalimului, în timpul Sabatului. Pentru o cămilă, era un chin să treacă prin ea.

Ochii lui calzi, căprui deschis aveau o privire atât de bună! La înapoiere, l-am lăsat la gară, i-am explicat cum ajunge la Mamaia, la hotelul "Siretul" și ne-am făcut semne cu mâna. Se născuse deja o dragoste sinceră de toate părțile. A doua zi a venit la ora șase și jumătate după-amiază, ca să mergem împreună la Biserică. Ziua întregă, discuțiile copiilor sau învățat în jurul acestui credincios francez care se comporta fața de noi, de parcă noi îi eram superiori. După-amiază, i-am cumpărat o cămașă de in subțire, de la artizanat. Când a venit, i-am dăruit-o din partea familiei, iar el ne-a privit cu zâmbetul acela al ochilor lui calzi. Din nou l-am interpretat, cu cele două întâmplări. Ma emoționat simplitatea și profunzimea sentimentelor sale. Apoi a încheiat:

Sunt fericit că vă cunosc și știu că în ceruri vă voi recunoaște și vă voi saluta: "Bonjour, freres!" Da, există Cerul și nouă ni s-a descoperit aceasta. E minunat să nu privești viața prin acești ochi atât de mărginiți, ci prin credința care privește ca reale toate făgăduințele Domnului.

A venit și vineri, la șase și jumătate ca să avem părtașie. Se îmbrăcase cu cămașa noastră care i se potrivea foarte bine. Am povestit multe experiențe, necazuri, ne-am rugat: el în franceză, noi în limba noastră, dar se ștersese orice diferență de cultură, limbă, nivel de trai. Deja ne gândeam cu tristețe că peste două zile va pleca. Cu adevărat, oază în pustie fusese vizita lui la noi. Parcă ne cunoșteam dintotdeauna. Nicu la dus pe la ora zece și jumătate seara, la hotel. Spunea că pe scările de la ușa cealaltă a blocului era cineva care părea să ne supravegheze. Nu l-am mai invitat și pentru sâmbăta, când aveam foarte multă treabă. Dar a venit duminică dimineața la noi, ca să mergem împreună la Biserică. Și na venit cu mâna goală, ci cu deodorante "Fa" pentru fiecare și cu un parfum "Christian Dior". Abia îndrăzneam să ating acel parfum atât de scump. Avea sămi ajungă trei ani.

Era 12 iunie și era botez. Printre persoanele îmbrăcate în alb, era și fiica mea cea mare, Luminița. Pare incredibil, dar, dacă soțul meu cu greu își ascundea satisfacția, eu sufeream în profunzime, pentru că Luminița nu era împăcată cu Dumnezeu și nici cu noi, alipinduse de un grup nesănătos, exagerat în ce privește lucrarea Duhului lui Dumnezeu: profeții, vorbiri în limbi, extaze, vedenii. Cu noi nici nu vorbea, iar când o făcea, se răstăea. În schimb, avea vedenii și vorbiri în alte limbi. I se dădea iluzia că dacă le are pe acestea, nu i se mai cere să intre în Împărăția lui Dumnezeu, pe poarta strâmtă a pocăinței. Stătea la rugăciuni și stăruințe nopți întregi, dar inima ei nu fusese atinsă de Domnul, nici zdrobită de jertfa Domnului Isus Hristos. Toți tinerii din acel grup stărniseră nemulțumirea părinților care erau catalogați drept închistați, căzuți din Har și împotriviți lucrării Duhului Sfânt. De aceea tinerii nici nu mai voiau să asculte de părinți.

Ei căzuseră sub influența unui tânăr din Oradea, care făcea armata în Constanța, foarte talentat în muzică, dar de o râvnă fără tact și fără bun simț. Numele lui era Marcel L. din Oradea, "băiatul cu acordeonul", cum îi spunea Georges. Dintre cei în cercul cărora Luminița era trup și suflet, aproape nici unul nu este astăzi credincios.

Adevărata întoarcere la Dumnezeu o avusese Luminița cu trei ani în urmă. Ce i se întâmpla acum era o farsă pe care șio juca sieși.

În duminica aceea era și fratele Titi Crăciun din București, un deosebit sfânt al Domnului, cu un glas cald și convingător și plin de o înțelepciune duhovnicească. Un copac viguros, încărcat de fructe zemoase.

Când ia venit rândul, Georges a vorbit din Evrei 11: 24-27, despre alegerea suferinței pentru Domnul Isus, care este mai de preț decât posedarea tuturor comorilor. Să alegi să nu te bucuri "de plăcerile de o clipă ale păcatului"! A insistat asupra cheii 2^{le} textului: să ai "ochii pironiți spre

răsplătire".

La prânz, lam avut invitat la masă, împreună cu două familii de profesori din Mangalia, ce se întorseseră de curând la Dumnezeu. Noi stăteam mai mult pe lângă noul nostru frate care avea să plece din Constanța peste câteva ore, căutând să strângem în suflet toate prețioasele cuvinte, gesturi, semnificații. Lam condus la hotel și lam privit mereu cum se uita după noi făcându-ne semne de rămas bun.

Nu a fost o prietenie fugară. A fost temeinică, anul următor revenind cu întreaga familie, invitându-ne apoi la el peste încă un an și trimițându-ne mereu pachete.

Cap. XLVIII

U N L U P D E G H I Z A T Î N O A I E

În Biblia mea mai veche, în dreptul textului din I Corinteni 1: 20, mai e o însemnare: "12 mai 1983, Marcel". Iată textul: "Unde este înțeleptul? Unde este vorbărețul veacului acestuia?" Citind acum acest verset, am zâmbit, într-atît de bine i se potrivește caracterizarea aceasta, lui Marcel L. Venit de câteva luni în Constanța, pentru satisfacerea stagiului militar și dotat cu "un duh înfocat", îi cucerise pe tineri fără nici un efort. Li se impusese ca lider prin felul său de a fi, voluntar și dinamic. Trecuse peste dirijor și începuse să dirijeze el, cu naturalul: "Azi dirijez eu", peste programul Bisericii, predicând peste o oră, peste părinții etichetați că au pierdut dragostea dintâi și trezise multe neînțelegeri. La început, toată Biserica era cu el, pentru că, atunci când ținea ora de rugăciune, el o începea prin a vorbi direct în limbi, pe urmă se tălmăcea singur și totul era un vârtej amețitor, din care nu prea aveai când să te dezmeticești. Pîna când tinerii au fost acaparați la așa numitele "stăruințe după Duhul Sfânt" pentru că, cine na vorbit în limbi, lea spus el, nu are mîntuirea. Vine Domnul dintr-o clipă întralta și aici reda o vedenie pe care a avu-to o soră cu iminența revenirii Domnului și tu nu ești gata, pentru că nai fost pecetluit pentru El. Ce e pecetea? Vorbirea în alte limbi.

Luminița nu se prea omora cu așa ceva, suferind de o adevărată lene spirituală. Dar pe 1 Mai, a venit la noi Doina, prietena ei, ca so ia la pădure, cu tineretul. Luminița, care la ora zece încă nu se sculase din pat, a spus că ea are treabă. Doina sa oferit să facă ea treaba, dar mie numi plăcea să se amestece alții în bucătărie, așa că a plecat și na venit nici seara, nici a doua zi, ci tocmai în noaptea următoare. Era complet străină. Nu mai era ea. Cei din jur puneau aceasta pe seama Duhului lui Dumnezeu, dar eu știam ce dulce e Duhul Domnului și ce pace dă. De atunci, Luminița a rămas străină pentru totdeauna față de noi și șia zidit credința pe o falsă temelie. Pentru aceste stăruințe, în care tineri și tinere stăteau împreună nopți întregi, cântau, vorbeau, se rugau, povesteau vedenii, adormeau, se trezeau și o luau de la capăt, își deschisese casa Viorel, fiul fratelui Ionică, acum căsătorit și avînd copii. Foarte primitiv de oaspeți și crezînd că în acest fel slujește Domnului Isus, el a contribuit covârșitor la deformarea lor spirituală. Marcel era convins că fetele trebuie să poarte batic pe cap zi și noapte și avea istorioare pline de învățăminte din care rezulta ce au pățit unele surori care nu șiau acoperit capul.

Am încercat să stau de vorbă cu credincioșii cei serioși din Biserică, dar ei credeau că eu hulesc împotriva lucrării Duhului Sfânt, neacceptîndu-I manifestările. Acestea erau în deplină desfășurare, când venise Georges la tineret, făcîndule fotografii.

Ce deprimant e pentru mine să privesc fotografia aceea și să văd cum toți aceștia sunt împrăștiați prin lumea aceasta și străini față de Dumnezeu! Printre ei era o fată plină de râvnă, Nuti B., care trecea drept prorociță. Nu se putea să nu procească de fiecare dată, dar totdeauna după rugăciunea de încheiere a serviciului divin. Prorociile ei erau punitive, ale unui Dumnezeu

încruntat și pus pe răzbunare. A sfârșit lamentabil. Sa căsătorit cu un tânăr ca ea, pe baza unei "revelații" ca aceea a lui Vasile, dar din primele ore ale noii vieți nu sau înțeles, au început certuri, bătăi și Numele Domnului a fost hulit prin vecini. Sau despărțit, ei, care la mine in casă afirmaseră că unirea lor e o "mare lucrare", ei, la a căror nuntă o soră prorocise că de la Domnul e această "lucrare"! Iar fiica mea, cel dintâi copil al meu, pentru care mam rugat de cum am știut căl voi avea, își găsea plăcerea în niște erezii, în lucruri care se întretăiau cu parapsihologia și nu aveau nimic dea face cu jertfa mântuitoare prin care avem "intrare slobodă la Tatăl". Printre ei era Liliana T., o fată blondă, mignonă, dragălașă, al cărei tată o certa că se întorsese la Domnul. Sa căsătorit cu un tânăr necredincios și nu mai vrea să știe de Dumnezeu. Printre ei era Doina care mai târziu a ajuns să aibă chiar un copil, în afară de căsătorie și care a pierdut sentimentul vinovăției față de Domnul.

Dar cu răzvrătirea Luminiței eram obișnuită. Mai mult ma durut când am văzuto schimbată pe Gabi, ea care era atât de rațională și logică în tot ce făcea. Gabi căzuse și ea sub influența lui și a trebuit mult să mă zbat cu argumentele false carei fuseseră inoculate. Avea de pregătit examenul de treapta a doua și avea nevoie de liniște. Însă, ma ascultat în cele din urmă și a primit pace de la Domnul Isus, citind "Viața creștină normală", de Wachman Nee. Aceasta a rămas cartea ei de căpătâi, din care îmi citea și mie fragmente, cu plăcere.

Am stat de vorbă cu trei surori mai în vârstă, printre care și sora Ana V. care acum se odihnește în Împărăția lui Dumnezeu și neam hotărât să postim fiecare pentru ca acest tânăr să fie înlăturat din Biserică. În ziua de post, pe 12 mai 1983, am primit de la Domnul versetul care se află însemnat în Biblia mea, din I Corinteni 1, cu data trecută lângă el. Dar eu mai aveam ceva de lămurit împreună cu Domnul: dacă făcusem bine că mă luptasem atât ca să le smulg pe fiicele mele de sub influența acestui tânăr. Nu cumva abuzasem de autoritatea mea, nelăsându-le dreptul de a decide singure pentru calea de urmat? Copiii mei cu care mă rugasem de atâtea ori, pe carei învățasem calea Domnului Isus se îndoiau de dreapta cale pe care o urmam. Mă suspectau că nu am mers mai departe și se îndoiau că voiam mântuirea lor. Și am adus și această problemă înaintea Domnului. Răspunsul ma liniștit deplin: I Cor. 4: 1, 2 "Iată cum trebuie să fim priviți noi: ca niște slujitori ai lui Hristos și ca niste ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu. Încolo, ce se cere de la ispravnici este ca fiecare să fie găsit credincios în lucrul încredințat lui". Aleluia!

Am meditat mult în ziua aceea la nestatornicia galatenilor care treceau așa de repede la o altă Evanghelie. Apoi la Efeseni 1:13 și 14, în care pecetluirea cu Duhul Domnului e legată de auzirea Cuvântului adevărului, adică a Evangheliei și de credința în Domnul Isus Hristos, iar Duhul Sfânt e o arvună "a moștenirii noastre pentru răscumpararea celor câștigați de Dumnezeu, spre lauda slavei Lui." "Căci Domnul este Duhul" și invers, nu sunt contradictorii, sau diferiți. (II Cor. 3: 12) Prin urmare Duhul Sfânt va continua misiunea Mântuitorului aceea de a răscumpara lumea din robia păcatului și de a face din credincios "o făptură nouă". Știam toate acestea și prin discernământul duhovnicesc, dar îmi făcea atât de bine să fac ordine în această problemă prin lumina Cuvântului Domnului! I Cor. 1: 29 și 30 mă asigura că nimeni nu poate lua lauda lui Dumnezeu asupra sa. Toată lucrarea de edificare a credinciosului îi aparținea lui Dumnezeu Care la așezat pe credincios în Hristos.

Ca un corolar, ultimul text care a pecetluit acea zi de rugăciune și post a fost din Coloseni, capitolul 2: "Nimeni să nu vă răpească premiul alergării, făcânduși voia lui însuși printr-o smerenie și închinare la îngeri, amestecându-se în lucruri pe care nu lea văzut, umflat de o mândrie deșartă, prin gândurile firii lui pamântești și nu se ține strâns de Capul, din care tot trupul, hrănit și bine încheșat, cu ajutorul încheieturilor și legăturilor, își primește creșterea pe care io dă Dumnezeu!" (v. 18 23)

Întro duminică, la puțin timp după aceea, am stat de vorbă cu Marcel, mergând pe jos, în kilometrul V, la o înmormântare. Iam arătat cât de mult greșește, dar nu a vrut să ia seama la cei spun. Peste o săptămână de la plecarea lui Georges, am observat că Marcel lipsește. Peste încă o săptămână, iar na venit la Biserică. Întrun târziu, am auzit că tinerii fac o deplasare la Brăila. Așa am aflat că Marcel fusese transferat cu stagiul militar la Brăila. Domnul Isus șia împlinit făgăduința din ziua de rugăciune și post: "Unde este înțeleptul? Unde este cărturarul? Unde este vorbărețul veacului acestuia?" Dar câtă pagubă a făcut împărăției lui Dumnezeu fanatismul acestui băiat! Nu era el oare cel "care nu vine decât să fure, să junghie și să prăpădească", după cum îi avertizase Domnul pe ucenici?

Cap. XLIX

" C A T E G O R I C , T E V O I I Z B Ă V I ! "

Noi Lam chemat pe Dumnezeu în problemele noastre și în examenele copiilor. Meditațiile zilnice "Comorile promisiunilor lui Dumnezeu" de Spurgeon în limba franceză, dăruite de Georges au jucat un rol covârșitor în întărirea credinței noastre, îndeosebi în timpul încercărilor. Unele erau cu adevărat inspirate de Duhul lui Dumnezeu.

În acel an, 1983, Gabi a susținut examenul de admitere pentru treapta a doua de liceu. Serioasă și studioasă, na fost nevoie so cert în ce privește cartea, decât doar ca so mai lase din mână. Liceul la care învăța era de chimiebiologie. Încă din vacanța trecută, ea își învățase materia de clasa a noua, ca în anul următor să nui rămână decât de repetat și de învățat cealaltă, de clasa a zecea. Făcea probleme la chimie și de mare folos ia fost micuțul computer pe care acelasi credincios i la dăruit din toată inima.

În vara aceea avea de susținut două examene: la biologie și la chimie. Primul examen la dat la biologie, luni 11 iulie. Ca să nu stăm ca pe ghimpi neam dus la plajă, mai ales că Gloria doar ce fusese declarată admisă la Liceul nr. 10, în prima treaptă. Gabi, venind acasă, nea spus că le dăduse să trateze fotosinteza și fotorecepția; pe cea dea doua o recitise chiar în dimineața aceea. Ea șia revăzut notițele și șia apreciat lucrarea cam de nota opt. Apoi sa culcat.

Stăteam în camera lui Dănuț, de vorbă cu soțul meu, când, pe la ora două și jumătate, vedem că ușa se deschide și intră pe ea Gabi, cu fața lipsită de orice culoare.

Cei, Gabi? ontreb eu, ție rău?

Mamă, tată, îngaimă ea, am făcut o mare greșală.

Nui nimic, nu te mai consuma atât, o sa treci. Culcăte la loc.

Nui vorba de asta ...

Iată ce realizase ea, chiar în momentul când să adoarmă. La lucrare, a stat aproape de catedră și auzea tot ce se petrecea acolo. Când a venit o fată să ceară o foaie, profesoara care supraveghea, ia spus să folosească ciorna, dacă e întregă, să nu mai consume o altă foaie.

Așa că ea, terminânduși cele patru file, a folosito pe cea primită pentru ciornă, neuitând apoi să le numeroteze. La predarea lucrărilor, profesoara le spunea invariabil elevilor:

Scrie ciornă aici!

Gabi na mai vrut să i se solicite acest lucru și de aceea, înainte de a ieși din bancă spre a preda lucrarea, a scris și ea "ciornă" pe ultima filă.

Când să dea lucrarea, i sa cerut să semneze întrun borderou pentru patru pagini. Ea a dat să spună:

Dar eu am scris șase, și a arătat spre cealaltă filă.

Astai ciornă, ia spus profesoara, fără să se uite pe ea, după care Gabi, timidă cum era, a semnat pentru patru pagini, iar profesoara ia pus teza întrun dosar și ciorna în altul. Scena i se înălță în minte.

Eram gata să adorm și deodată mam întrebat cum o sămi recunoască mie cealaltă parte a tezei, când nu sunt la un loc. Și mi dau seama că mie o sămi corecteze doar o jumătate de teză.

Nam mai știut de oboseală, de foame, de nimic. Mam sculat și mam dus la liceu, unde lucra ca secretară vecina mea, doamna Paula și iam spus totul. Ea ma chemat la ora patru, când vine directoarea la școală, ca să vorbesc cu ea. Nicicând nam fost atât de punctuală. La fără un sfert eram la liceu, împreună cu Gabi. Secretarea a vorbit cu directoarea, sau uitat amândoua în dosarul de ciorne și au văzut o "ciornă" numerotată, ca o continuare care trata subiectul atât de bine cunoscut de Gabi și repetat în dimineața aceea. Șiau dat seama că fata spusese adevărul, că era vorba de o greșeala de procedură. Directoarea T. ar fi pus imediat ciorna la lucrări, dacă în acea sală nar fi intrat mereu profesoare care puteau interpreta acest fapt ca pe o fraudă. Ma sfătuit să merg la inspectorat și dacă un inspector, de orice specialitate ar fi, aprobă așa ceva, chiar și verbal, ea va pune ciorna aceea în dosarul cu lucrări. Am mers acolo și, spre bucuria mea, am dat de inspectoarea mea de specialitate, care mă cunoștea atât de bine și la care doar ce apelasem cu o contestație făcută lucrării Gloriei, pentru treapta întâi, dar nui dăduse câștig de cauză. Acum, situația Gloriei a cărei lucrare primise o notă sub valoarea ei, mi se părea un moft, față de eventualitatea ca Gabi să rămâna cu liceul neterminat, ea, care învățase mereu atât de bine. Inspectoarea se simțea puțin datoare față de mine și, înțelegând situația, a fost de acord să se pună ciorna aceea printre lucrări. Mam dus acasă ușurată, contând pe cuvântul directoarei. Dar acasă ma sunat doamna Paula, spunându-mi că e nevoie măcar de un telefon din partea inspectoratului. Am telefonat la inspectorat și, spre ușurarea mea, a răspuns chiar inspectoarea mea care mia promis că va telefona, ceea ce a și făcut. Dar directoarea nu era de găsit, iar inspectoarea na mai telefonat. Doamna Paula iar ma sunat și ma sfătuit să vorbesc cu inspectorul de specialitate, căci începea corectarea. A doua zi dimineață, am vorbit cu inspectorul de chimie care sa dus personal la liceu să mă ajute, deși nu mă cunoștea. Dar parcă în jurul acestei ciorne se făcuse un zid invizibil, de netrecut: acesta la nimerit pe directorul B., care nu avea cunoștință de acest fapt. El nu a fost de acord nici în ruptul capului, dar a lăsat o porțiță: dacă inspectorul general acceptă așa ceva, el cedează. Între timp a fost informat, citise și el ciorna. Am apelat atunci la inspectoarea generală care a vorbit în prezența mea cu directorul B. Acesta a asigurat că știe de situație, sa găsit o ciornă, dar nu primea pe ea decât maximum un punct, un punct și jumătate. Lui i se părea puțin! Dar întrun concurs în care din două clase rămânea una, era enorm. Apoi a spus că nu se poate face nimic, pentru că se desecretizase deja lucrarea. Mie mi se părea nedrept și eram supărată pe profesoara care le strânsese tezele că nu avusese răbdare cu Gabi, so asculte până la sfârșit, dat fiind faptul că era foarte emoționată, ca la orice concurs pentru care se pregătise doi ani.

Alergarea de acasă la liceu, de la liceu la inspectorat, de la inspectorat acasă, din nou la inspectorat, telefoanele, când eram și eu înscrisă la reciclare și aveam atâta de învățat îmi fărâmițaseră puterea de credință. Eram conștientă de un singur lucru: Nu puteam face nimic, totul îmi stătea împotriva. Când părea că sunt gata să rezolv situația, apărea un nou prag, insurmontabil, de parcă Însuși Dumnezeu mi Se împotriva.

Acum, ne puseram toate speranțele în examenul de chimie la care se pregătise și în particular, pentru probleme. Pe 13 iulie, însa, venind acasă după examenul de chimie, nea spus amărâtă că lea dat foarte greu, numai teorie, chestiuni de "toceală".

În ziua aceea, pe 13 iulie, meditația din "Comorilele promisiunilor lui Dumnezeu" era din Ieremia capitolul 39, versetul 18 și suna astfel: "Categoric te voi scăpa și nu vei cădea sub sabie, ci viața îți va fi prada ta de razboi pentru că ai avut încredere în Mine, zice Domnul."

În versiunea Cornilescu a Bibliei, nu apare adverbul "categoric" în acest text, după cum nici în cea franceză, a lui Louis Segond nu apare, dar traducătorul francez redase cu fidelitate versetul, traducându-l ad literam din

limba engleză, din versiunea Osterwald folosită de Spurgeon, căci autorul meditației insista tocmai asupra acestuia. Iată fragmentul din meditație care a făcut să se coboare pâna în inimile noastre o scară din cer: "Domnul zice: ~Categoric te voi izbăvi!~ Observați acest dumnezeiesc: ~categoric~. Orice ar putea fi nesigur, grija lui Dumnezeu pentru credincioși, însă, este sigură! Dumnezeu însuși este păzitorul copiilor Săi. Sub aripa Sa sfântă există siguranță când totul e pericol în afară. Putem primi la sigur această făgăduință și în toate împrejurările noastre nu vom vedea niciodată dând greș. Nădăjduim, poate, să fim izbăviți fiindcă avem prieteni, sau fiindcă suntem prudenți, sau fiindcă avem semne de bun augur; dar nici una din acestea toate nu valorează cât jumătate din această declarație a lui Dumnezeu: "Pentru că ai avut încredere în Mine."

Acestă făgăduință a fost făcută unui etiopian, EbedMelec, dregător la casa împăratului Zedechia, care la informat pe împărat că prorocul Ieremia a fost aruncat într-o groapă, fără să i se dea hrană și apă. Împăratul, care mai înainte ascultase de alți dregători, încuviințând pierzarea prorocului, ia dat poruncă lui EbedMelec să-l salveze, "până nu moare". Acest etiopian sa ocupat personal de salvarea lui Ieremia. Iar acum, Domnul nu uita să-l recompenseze pe cel ce a salvat viața prorocului Său.

Ziua de 13 iulie a fost ziua când a început Dumnezeu să-și facă lucrarea de consolidare a credinței noastre pentru acest caz. Mam smerit înaintea lui Dumnezeu că am alergat la oameni, la relații, am dat telefoane și am bătut drumuri, ca și când naș fi avut atâtea experiențe de izbăvire, direct din mâna lui Dumnezeu. Gabi mia spus:

Mamă, eu mă bazez pe Dumnezeu. După cum știu că există Dumnezeu, așa știu că eu voi intra. Făcea acea declarație pe baza faptului că Dumnezeu știa că ea nu pierduse vremea, ci învățase. El făcuse ca ea să citească tocmai în dimineața examenului, unul din subiectele din plicul sigilat. Pentru ce? Pentru ca apoi totul să fie zadarnic?!

A doua zi, îngrijorarea mia readus povara în suflet. În toate aceste zile se corectau lucrările și se puneau notele decisive pentru viitorul copiilor. Din nou neam adunat la rugăciune, deschizând Meditațiile lui Spurgeon. Gabi R. din București, sora Liei, era cu noi când am citit incredibilele cuvinte: "Povara aceasta este grea: laso Celui Atotputernic. Atât timp cât o porți, te strivește; dar pentru brațul Său nu cântărește nimic. Dacă, totuși, Dumnezeu te cheamă so mai porți, El te va susține..." Cu greu leam citit, printre lacrimi, întratât de mult mi se potriveau. Parcă aș fi citit în inima mea, nu în cărticica aceea. Neam rugat cu toții și am lăsat povara la picioarele Domnului. Dar cum să oprești înfiorarea inimii la gândul că, dintre oră în alta, se va afișa rezultatul final, hotărâtor?

Ziua următoare, pe 15 iulie, versetul de meditație suna viu: "Ferice de cei ce plâng, caci ei vor fi mângâiați" (Matei 5: 4). Doar ce terminaserăm rugăciunea, când a sunat telefonul. Era doamna Paula și mă suna de la liceu, cu vocea ei de om bun:

Doamna Topciu, felicitări: Gabi a reușit! Și încă, fără să se ia în considerație ciorna.

Peste o oră, Gabi sa dus la liceu să vadă dacă nu sau afișat rezultatatele. Grupuri de fete treceau vorbind volubil. Cineva a recunoscuto:

Ce faci, ai intrat?

Acum mă duc să văd, a răspuns ea, deși știa.

La clasa de chimiebiologie, cu treizeci și șase de locuri se mai adăugaseră opt, pentru Liceul sanitar din București. Acestea erau sub o linie trasă deslușit. Deasupra liniei, ultimul nume de elev admis era numele ei. A zis în gând: "Doamne, mulțumesc!" Dar era jale: unele fete plângeau cu amar, în timp ce altele râdeau prea tare. Nu a mai suportat și sa întors să plece. În drum șia întâlnit colegele care aflaseră de reușita ei.

Acasă am ingenuncheat și Iam adus mulțumiri Celui Care ne întărise în tot acest timp și care făcuse ca Gabi să reușeasca la treapta a doua și fără un sfert din lucrare. Versetul 18 din Ieremia capitolul 39 ne este deosebit de

scump de atunci.

"Deci, ce vom zice noi în fața tuturor acestor lucruri? Dacă Dumnezeu este pentru noi, cine va fi împotriva noastră?" (Rom. 8: 31).

Cap. I

O R I Z O N T Î N C E A Ț Ă

După plecarea lui Georges neam simțit mai bogați, iar grijile noastre parcă nu mai erau atât de împovărătoare. Intervenția binecuvântată a lui Dumnezeu în examenul pentru treapta a doua al lui Gabi ne întarise foarte mult credința și de atunci obișnuiam să citim cât mai regulat meditațiile zilnice ale lui Spurgeon și să ne rugăm împreună. În acest timp, mam apucat să traduc cartea "Cele mai frumoase pagini despre Finney" pe care mia aduso Georges în anul următor. Era o bogăție!

Anul 1985 a fost cel mai greu an de până atunci, în ce privește viața de fiecare zi. Iarna sa reîntors în martie și a venit cu mare furie peste noi. În acest timp, de la 1 martie, căldura din calorifere a fost sistată. Frigul din apartamente a devenit de nesuportat și la acesta se adăuga și întreruperea curentului electric. În 13 ianuarie se dăduse un decret de economisire drastică a energiei electrice. Acesta afecta și transportul, căci troleibuzele și tramvaiele se opreau când nu te așteptai, mașinilor mici, ca și taxiurilor fiindule interzisă circulația pe timpul iernii.

Dănuț, care era în clasa a opta, la școala unde funcționam, mergea pe jos, cam patru kilometri până la școală. Ca să nu mă îngrijoreze, îmi spunea căi place foarte mult, pentru că se dă pe gheață. Dar cizmele lui se udau și așa stătea cu ele, până când ajungea acasă și i le uscam cum puteam.

Una din zilele mele de coșmar a fost cea de luni, 14 ianuarie. Fixasem de la sfârșitul trimestrului întâi meditație la școală cu elevii de clasa a opta, pentru ziua aceea de vacanță, la ora nouă dimineața. Mașinilor mici, ca și taxiurilor, le fusese mai demult interzisă circulația. Am plecat de acasă cam târziu, la nouă fără un sfert.

Dar înca de la ieșirea din gangul blocului meu, am văzut staționând troleibuz după troleibuz, un șir inert de tehnică moartă. Am stat vreo treizeci de minute, așteptând să se dea drumul la curentul electric. Am venit apoi acasă, să dau telefon la școală. Directorul era supărat că nu eram acolo. Iam explicat situația și lam rugat săi anunțe pe copii să vină la școală la ora zece. Și mam întors în stație. Cât am mai tremurat de frig! Dar troleibuzele tot nu se mișcau. Cineva a venit și nea spus să nu mai stăm degeaba în stație, deoarece programul de pornire a troleibuzelor era la ora douăsprezece. Din nou acasă, din nou telefon, din nou schimbarea orei, pentru ora treisprezece. De data aceasta, am sunat la copii acasă. Eram foarte nervoasă pentru dimineața aceasta ratată. Și iar mam dus în stație, dar la cap de linie, ca să fiu sigură că ma urc. Când, însa, mam dus acolo, era puhoi de lume, peste doua sute de oameni. Și nu mam putut urca. Tremuram de frig si, în plus, ma stropit un camion, cu noroi. După acel prim troleibuz, altul na mai venit, până la ora paisprezece. Mam urcat cu chiu cu vai întrun troleibuz stropit din belșug cu noroi, ceea ce nu lăsa să se vadă stațiile în care oprea. Dar nu mam mai dus la școala, ci la prietena mea, Lenuța, la cercul de rugăciune cu surorile. Când am ajuns, una din surori, care era actriță, sa repezit să mă sărute. Gestul ei mi sa părut atât de deplasat, încât mam ferit, spunându-i că sunt prost dispusă.

Dacă ești așa de prost dispusă, nu trebuia să vii să ne strici și nouă buna dispoziție, mia întorso ea.

A fost picatura care a revărsat paharul. Am făcut ceva incredibil: mam îmbracat la loc și am plecat, învinuinduma apoi tot drumul pentru acest gest. Dar și acasă ma mai urmărit vrăjmașul, căci am spart termometrul de cameră.

Frig, întuneric, cârtire. O nemulțumire de toate, cu care mă luptam din răspuțeri, pusese stăpânire pe mine. Am învățat să fac opaițe dintr-un borcan mic cu ulei și cu un fitil. Dar lumina era doar un muc, atât cât să fie un reper. Lumânarea era o adevărată comoară, ca și lampa cu petrol.

La lumânare am scris în iarna aceea poemele acelei mizerii umane în care eram târâtă alături de întregul popor pe carel guvernă un geniu rău și pe care

le-am numit "Plângerea României" replică realistă la "Cântarea României" un ciclu de șapte piese în vers liber, cu o Invocație către "Sir Jimminy conștiință a păpușilor de lemn" și cu un epilog care a atras după sine alte câteva poeme ale coșmarului pe care lam trăit. Una din ele era inspirată chiar de troleibuzul murdar despre care am pomenit. Cu mari riscuri, lam trimis în două rânduri, prin două persoane străine diferite, la "Europa Liberă", dar nu mi sa dat niciodată semn la radio că sar fi primit, deși persoanele prin care lam trimis au primit confirmarea primirii acestora. Pesemne că numai unii disidenți interesau Occidentul. Iată unul din poeme, IMPERIUL CIMITIR :

"Cum sa insinuat în viața noastră/ frumosul monstru/ și sa făcut împărat, împărat al nostru?!

Noi lam luat în ras/ și neam pus pe glume,/ dar acum ne umple de plâns/ monstrul nenumere.

Apoi,/ aneput să searate hidos,/ can coșmaruri de noapte,/ sugând meticulos/ sucule cenușiu al conștiințelor noastre...

Dar monstrul frumos/ nu e om/ nici idee./ O, monstrul frumos e demon/ și are o unica cheie/ cu care încuie metodic/ ușile toate,/ să nu poată nimeni să spere ceva/ aici sau departe.

A mai rămas o porțiță neîncuiată!/ Ai văzuto./ O știi./ Cu fruntea scaldată sudoare,/ alergi să te salvezi./ Ești aproape./ Doar mâna sintonzi ... / Ai pus mâna pe clanța./ Apeși./ Ușați rezistă: Demonul țianchiso în clipa în careai știut/ că există. ..."

Miera frică să țin acele poezii în casă, de aceea Gloria și cu mine leam memorat, ca să le scriem din memorie, în Franța. Dacă leam păstrat scrise, am rugato pe Gabi să le scrie cu mâna ei.

Mia făcut atât de bine să citesc cartea Rozei Warmer "Călătoria în contra curentului", viața unei creștine evreice, deportată în lagărele de concentrare, care șia spălat odata lucrurile iarna și lea pus înapoi pe ea, ude. Această soră se dusesse de bunăvoie acolo, ca săL vestească pe Isus Mesia evreilor chinuiți, iar eu nu puteam birui în condiții mult mai ușoare ca ale ei?! Sora Roza a trecut la Domnul în 1988, așa mia spus Olgața, dar miar fi plăcut săi spun cât ma mângâiat cartea ei!

Tot în vremea aceea de coșmar, am început să mă rog ca Domnul să facă "o deosebire" între credincioși și restul poporului, așa cum o făcuse El pe vremea urgiilor din Egipt, când poporul lui Dumnezeu din ținutul Gosen a fost scutit de ele, începând cu urgia a patra. Ceream Domnului să facă imposibilul, pentru că noi, credincioșii, nu ne aflam ca evreii, întrun singur loc, dar credeam că o va face. Tocmai pentru că nu era posibil! Când erau copiii mai mici, ceream Domnului înmulțirea timpului meu și mă ascultase. De aceea aveam încredere că va face și această deosebire și le încurajam și pe surorile din grupul meu de rugăciune să creadă aceasta.

În iarna aceea sa amânat începerea trimestrului al doilea pentru 1 februarie. Bineînțeles că nu se știa nimic din timp, copii și dascăli așteptând să se înceapă școala de pe o zi pe alta. Cu trei zile înainte de a se începe școala, am avut ședință de partid deschisă, cu dezbaterile documentelor Congresului al XIII-lea al partidului, la care am simțit mai mult ca niciodată că sunt prinsă în angrenajul minciunii naționale, când propaganda în favoarea "minunatelor condiții de dezvoltare multilaterală a copilului" era mai mult ca oricând obiectivul educațional prioritar. Expresii ca "epoca de aur", "epoca lumină" ne biciuiau pe toți în obraz, câtă vreme eram fără lumină, fără apă caldă în calorifere și pe țevă și atât de săraci! Ni sa atras atenția să intensificăm educația copiilor, în lumina documentelor acelu congres al partidului. La radio și televizor, se dădeau interviuri luate tuturor categoriilor sociale care trebuiau să ridice în slavă politica partidului și a secretarului său general.

Aveam tot mai mult senzația că joc, fără voia mea, într-o piesă a absurdului, al cărei autor acel geniu demonic ne pune tuturor pe buze replici răsturnate de pe temelia realului, dar de rostirea cărora depindea însăși existența noastră fizică. Nu s@2@putea ieși din piesă. Tot mai des mă

gândeam că la noi a început deja domnia Fiarei din Apocalipsa, fără a cărei marcă nu puteai supraviețui.

Miera teamă să scriu în jurnal, căci în anul acela, 1985, a murit un poet, Gheorghe Ursu, datorită jurnalului său în care se plângea de toate acestea. Acasă eram tot mai nemulțumită, curentul se oprea când nu te așteptai și pentru asta eram tot timpul încordată. Ca să facem baie, trebuia să colectez apa. Mă duceam la baie din zece în zece minute, pentru că se oprea cea caldă și venea pe aceeași conductă rece și atunci trebuia să golesc cada și să aștept să vină apa caldă, care doar picura. Mai mult de o persoană nu putea face baie într-o seară, iar eu trebuia să am grijă de acest lucru. Copiii învățau, iar soțul meu venea târziu. În mod legic, de câte ori se oprea curentul, se oprea și apa caldă, ceea ce crea alte probleme. Ne pomeneam săpunii, în cada cu un pic de apă caldă, fără posibilitatea de a ne mai clăti ca să ieșim din apă. Curentul îmi trebuia nu doar pentru iluminat, în zilele atât de întunecoase, dar și pentru a folosi storcătorul de la mașina de spălat, ca să grăbesc uscatul unor rufe spălate, sau pentru călcatul unor lucruri cu care ne duceam la școală eu și copiii. La ora nouă dimineața, se oprea și dacă nu apucam să mi calc o fustă, curentul nu mai venea până plecam la școală. Trebuia să mi planific foarte bine treburile care depindeau de curentul electric, în funcție de programul acestuia. Uneori, acesta se oprea și în afara programului.

Întro dimineață, spălam uniformele fetelor. Deodată, pe la ora opt și un sfert, sa oprit apa caldă. Nui nimic, miam zis, spăl și cu rece, bine că am curent, ca să ajung să le pun în storcătorul electric. Și mam grăbit cât am putut. Dar, când să le clătesc, sa oprit și apa rece. Și la unsprezece trebuia să plec, căci aveam sedință de partid deschisă, de la care nici noi, cei ce nu eram membri de partid nu puteam lipsi. Am pus dopul în chiuvetă, ca să se strângă apa, în caz că va curge și mam dus la bucătărie, să râșnesc niște cafea boabe. Dar, la nouă fără douăzeci sa oprit și curentul! Cu douăzeci de minute, înainte de program. Pe când mă îndreptam spre baie, să închid robinetul, sa reaprins lumina. În puțina apă ce se strânsese, am clătit uniformele, ca sa apuc să le storc. Inima îmi bătea cu putere: de nu sar mai opri curentul, deaș apuca să le pun în storcător, să meargă! Am reușit!

Odată, aveam teză la o clasă, într-o zi noroasă. Și deodată, pe la mijlocul orei, sa stins lumina. Unii copii încercau să scrie așa, dar era întuneric. Leam strâns tezele și iam amânat pentru o altă dată, când aveau două ore la rând cu mine, să dea o altă teză.

Curând, aveam sa primim dispoziție să scurtăm orele la 45 de minute, apoi la 40, cu pauze de 5 minute, pentru a avea lumină naturală. Oricum, ultima oră era întuneric și nu se putea face lecție. Cam în vremea aceea am ascultat un material la "Europa Liberă" despre o școală din Alaska și condițiile de acolo. Erau de invidiat pentru copiii români. Venind acasă, copiii noștri aveau de făcut teme, de citit, de conspectat, de pregătit examene de admitere pentru trepte, la liceu sau pentru facultate. Și, în ciuda acestor condiții, probele de concurs erau tot mai dificile și mai multe!

Lui Gabi, care învăța pentru admiterea la facultatea de biochimie, iam adus biroul în dormitorul nostru, unde erau câteva grade în plus, șaisprezece, față de cele treisprezece, din dormitorul ei. Se plângea de dureri mari la degetele de la picioare. Nu se descălța nici ziua nici noaptea. Într-o zi, am adus un lighean cu apă caldă în dormitorul ei și am convins-o cu greu să se descălțe. Când mam uitat la degetele picioarelor, mia sângerat inima: erau numai răni. Lea pus în apă caldă, în care tot turnam alta, fierbinte, până când sângele a început să circule și ea a putut să își miște degetele. Avea degerături. Iam făcut mănuși din lână de casă, fără degete, pe care le purta permanent, căci făcuse degerături și la mâini. Probleme asemănătoare avea și Gloria, dar nu chiar așa de grave.

Situația generală era din zi în zi mai grea. Laptele era pe cartelă doi litri săptămânal pentru șase persoane, zahărul și uleiul, de asemenea. Carnea, untul, ouăle, lipseau aproape cu desăvârșire. Ce fericire era pe noi când venea câte un credincios din străinătate și să cumpăra de la "Shop" alimente: salam

de Sibiu, cașcaval, măslina, conserve, lapte praf! Ce bucurie era când ne suna Georges, chiar dacă știam că telefonul era ascultat și ne spunea că nea trimis un colet cu alimente! Ceream din partea Domnului întărire, ca săi pot întări pe copii și am hotărât să avem în fiecare seară, la ora șapte, rugăciune. Atunci primeam întărire în dormitorul meu, când ne rugam înfășurați în pături, pe genunchi.

"Nu va ajuns nici o ispită care să nu fi fost potrivită cu puterea omenească" redam noi din memorie, siguranța biruinței. "Și Dumnezeu Care este credincios, nu va îngădui să fiți ispitiți peste puterile voastre, ci împreună cu ispita, a pregătit și mijlocul să ieșiți din ea, ca so puteți răbda".

Mia venit o idee: să fierb apă în bidonul gros, de aluminiu și săl pun întrunul din dormitoare. Se puteau ține mâinile sau picioarele pe el.

Una din bucurii era și pictura și atunci când pictam eram în altă lume pe care încercam so transpun pe pânză. Cineva mia spus că pictura mea transmite viață și cheamă la viață. A avut dreptate! Așa mă și simțeam în fericitele ore de pictură, din cele dăruite de Dumnezeu, prin înmulțirea timpului.

În mai, am cules de pe șoseaua dinspre Brăila spre Constanța o creangă de prun, cu flori bogate. Am pus-o cu grijă pe banca din spatele mașinii și, ajunsă acasă, după ce am descărcat mașina cu cele dăruite de mama de la care ne întorceam, am scos cele necesare picturii și, pe un carton de dimensiuni mari, am pictat creanga aceea. Tot vine, până la urmă primăvara! Am învins!

Creanga aceea se numește: "Biruință" și, ori de câte ori o privesc, credința mea se înviorează, asemenea florilor mereu proaspetelor primăveri.

Cap. LI

" P R I N M I J L O C U L M Ă R I I , C A P E U S C A T "

(Ex. 14: 22,29)

La început a fost... ideea.

Dacă te-ai putea invita Georges în Franța ...

Ar faceo, știu car faceo. Aș pleca cu Gloria. Dar de unde să știe?

Dacă ai putea primi o chemare ... Cum cunoști tu franceza ...

Nicu venise cu zece minute înainte de stingerea luminii în tot orașul. La ora unsprezece noaptea stăteam de vorbă, în dormitor. Becul legat la baterie pâlpaie îndelung și stinsesem. De afară nu răzbătea nici o rază de lumină, în acea noapte de sfârșit de martie friguros, când orașul întreg părea scufundat în neant, cu un neauzit suspin.

Să sosească un străin în martie, chiar și pe 30, iar o prietenă săl aducă la mine, ca săi înlesnesc înțelegerea nu e deloc un rod al întâmplării! Nu lam cunoscut mai înainte pe acel credincios Kurt W., din necunoscuta Elveție, dar el a fost mesagerul care a trimis scrisoarea prin care îl rugam pe Georges să mă invite împreună cu Gloria, săl vizitez în Franța. Naș fi avut această îndrăzneală, dacă el nu near fi spus că simte că Domnul la ales să ne fie de ajutor, așa că săi cerem orice. Je peux et je veux! era deviza lui către noi. Și tot nu iaș fi cerut așa ceva, dacă nu mar fi întreat el însuși dacă nu miar plăcea să vizitez Franța. Și dacă, în sfârșit, nu near fi scris și telefonat și trimis colete frecvent.

Două săptămâni după aceea, luni, 15 aprilie, 1985, la ora patru după amiază, a sunat telefonul. Se conformase întocmai dorinței noastre, făcându-ne telefonic invitația de a vizita Franța. La ora cincii a sunat iarăși, ca sămi spună că vorbise cu consulatul român din Paris, cerând detalii procedurale și că a doua zi ne va expedia formularele pe care le va lua de la primărie. Și a mai sunat o dată, dar nu eram acasă, ca să ne ceară datele personale. I lea dat Luminița, cum a putut mai bine. Cele trei telefoane la rând, într-o singură seară erau proba de netăgăduit că avusesem dreptate să nu mă îndoiesc de sinceritatea sa.

Invitația a pornit din PontEveque pe 16 aprilie 1985. Era un certificat

de găzduire a noastră pentru trei săptămâni, prin careși lua obligația de a avea grijă de noi. Apoi a început așteptarea cu drumurile la cutia poștală: patruzeci și două de trepte în jos și tot atâtea în sus, de câteva ori pe zi. Iar cutia era întunecată, fără acea pată de lumină care răzbătea de departe prin orificiile ei o scrisoare.

Am început să mă rog cu Gloria ca invitația să treacă de cenzură și să o pot primi. Eu mă bazam pe faptul că, în afara sezonului turistic, sosise acel credincios străin, anume pentru ca săi pot încredința scrisoarea mea către Georges, că scrisoarea ajunsese, că Georges era dispus să ne primească și că ne trimisese invitația.

Când pe 13 mai mia telefonat Georges ca să mă întrebe despre stadiul formelor noastre, a rămas uimit că invitația nu sosise încă. Ma asigurat cămi mai trimite una. Dar, după ce a închis, mam gândit că e posibil ca nici a doua să nu sosească. Și am început să mă rog cu stăruință ca Dumnezeu să dejoace planurile securității. Pe 16 mai am stat în mod deosebit înaintea Domnului, prezentânduI toata situația. În seara aceea am primit încredințarea că voi merge în Franța. Și atunci, mam rugat pentru prima etapă: să sosească la cutie chemarea. Și peste câteva zile, pe 21 mai, am găsit la cutie plicul lui Georges. După cinci săptămâni de la expediere! A doua invitație a făcut doar trei săptămâni.

"Nu, El nu greșește, notam în ziua aceea. Voi merge în Franța!"

Mam dus a doua zi să traduc chemarea, so legalizez, să plătesc o taxă la CEC, să fac fotografiile pentru pașaport. Am luat de la miliție formularele și am stat ca pe ghimpi când leam completat, căci nu se admiteau ștersături. Colegii din "Consiliul oamenilor muncii" din școală miau dat aprobarea. Dar trebuia so dau la Inspectoratul Școlar, pentru ca alt Consiliu al oamenilor muncii sămi aprobe plecarea. Am depuso pe 23 mai. Alte emoții: va fi "Suntem de acord" sau "Nu ..."? Dar zilele treceau și, cum le număram în ore, eram tot mai neliniștită de întârzierea caremi afecta data plecării, știut fiind că, de la depunerea tuturor actelor, abia după două luni se puteau cere informații dacă sa aprobat sau nu. Iată că era aproape 1 iunie, iar eu aveam voie să plec numai în timpul vacanței școlare, ceea ce însemna că la 1 septembrie ar fi trebuit să mă întorc deja. Asta ar fi însemnat să plec pe 9, 10 august. Stăteam cu formularele completate, cu actul de încredințare a Gloriei, de către soțul meu, legalizat, cu fotografiile, chitanțele, certificatul de găzduire tradus și legalizat și așteptam aprobarea de la inspectorat. Credința că Dumnezeu a calculat mult mai bine decât mine timpul mă pastra în pace.

E de neuitat cum mia fost întărită credința prin meditația lui Spurgeon din 29 mai. Textul era din Luca 5:4: "Depărteazo la adânc și aruncațiva mrejele pentru pescuire." În traducerea în limba română a cărții, se afla o altă meditație în locul acesteia, cu niște idei fără vreun mesaj deosebit. Dar eu aveam cartea în franceză, iar una din frazele de încurajare suna astfel: "Planul Său este de a Se preamări pe pământ, folosinduse de niște lucruri pământestești." Domnul putea face să apară pur și simplu, pește, fără instrumentele specifice: mreajă, bărci. Dar El a vrut săȘi măreasca Numele prin obligarea organizațiilor omenești de aI împlini voia". Una din aceste organizații omenești era și BECOM (Biroul Executiv al Consiliului Oamenilor Muncii) care, întrunit în ședință, trebuia sămi dea aprobarea.

Și pe 3 iunie aveam în mâna aprobarea! Slavă Domnului! Slavă Lui! În pas avântat mam dus la miliție și am reușit să depun actele pe 5 iunie.

A doua zi, am primit de la Dumnezeu un gând ca o revărsare de Har: El na facut să vina acel credincios din Elveția pentru ami expedia scrisoarea către Georges, apoi să sosească invitația (pe urmă înca una), să primesc aprobarea cea mare, să vină din Suedia, chiar în zilele acelea, niște credincioase de toată încrederea, prin care îl țineam la curent pe Georges cu mersul formalităților, pentru ca totul să se oprească aici.

Dumnezeu nu lasă lucrurile la jumătate! Acum eram liniștită, știind că înainte de 5 august nu am voie să mă înțâresc de soarta excursiei.

Dar se apropiau examenele. În anul acela, Gabi avea de dat bacalaureatul, Gloria, treapta a doua și apoi, Gabi, admiterea la facultate. Cu toate emoțiile legate de eventualitatea plecării în Franța, le mai ajutam și pe fete, ascultându-mă mai ales pe Gabi la genetică. Știa lecturile ad literam. Gabi a luat bacalaureatul foarte bine.

Gloria a dat examen de admitere în treapta a doua la liceul ei, la același profil mecanică, pe 9 și 11 iulie, la matematică și la fizică. Ea se sprijinea pe un verset prin carei vorbea Duhul lui Dumnezeu, pe când ne rugam pentru examenul acesta: "Îngerul Domnului tăbărăște în jurul celor ce se tem de El și îi scapă din primejdie". Meditația de sub acest verset, aflat la data de 8 iulie era atât de întăritoare! Vorbea despre oștirile și întăriturile lui Dumnezeu, despre tabara Sa carei înconjoară pe credincioși.

Când am plecat cu Gabi la București, pentru examenul de admitere la facultate, rezultatele pentru treapta a doua nu se afișaseră, căci nu trecuseră decât două zile de la ultimul examen. Am fost găzduite la familia atât de primitoare a fratelui Vamvu a cărei soție a fost alături de noi în zilele acelea. Am căutat să fiu cu Gabi și cu problemele ei, mai ales că nu putea mânca nimic în acele trei zile, grele, ale examenelor. Citeam zilnic meditația și ne rugam. Fusese programată pentru examene, după-amiaza, la ora patru, în toiul arșiței. Pentru aceasta, plecam de la ora unu de acasă, pe o temperatură de 36 °C. Și chiar mai ridicată în acea vară a anului 1985. O vară tot atât de ostilă pe cât fusese iarna de grea. Alături de noi a fost fratele nostru în credință, Creo, pe care-l cunoșteam la Constanța și care ne așteptat și la gară. Trebuie să spun că acest om face parte dintr-o categorie rară de oameni care au darul ajutorărilor, făcând totul dezinteresat, ca pentru Domnul. Numai Olga a mai făcut ce a făcut omul acesta pentru noi, deși doar ce ne cunoșteam. În realitate, când fusese acasă la mine, împreună cu fratele Caraman, eu îi vorbisem rece, vrând să înțeleagă că mă încurcă în treburi. Dar ei au vizitat o altă familie care le-a pus o casetă cu o poezie interpretată de mine și asta la cucerit. Și-a spus: "Dacă această ființă cu acest dar e pusă să facă mâncare și treabă, e un mare păcat!" A venit la mine și mi-a spus acest lucru care mă făcuse să cedez orice rezistență și ne-am împrietenit. Avea și el trei copii. Soția îi murise în chinuri mari, la ultima naștere, iar el își creștea singur fetița și băiatul, pe cel mic, encefalopat, lăsându-l în grija mamei lui, la țară. Ne aștepta la sfârșit, ca să ne ducă în Herăstrău, săi dea lui Gabi mâncare, să o facă să uite de încordare și emoții.

În tot acest timp, Georges sa pornit la drum, fără să ne anunțe. Avea portierele mașinii căptușite cu biblii. Ne aducea două sobe de încălzit cu butan. La granița de la Nădlag, a fost supus unui control amănunțit, bibliile iau fost găsite, a fost amendat cu sute de dolari și, cu mașina desfăcută și cu interdicția de a mai vizita România pe viitor, sa întors frânt de oboseală și descurajat, la el acasă. Nea sunat din Iugoslavia, dar nu nea găsit acasă, mulțumindu-se să vorbească doar cu Luminița.

Întruna din acele zile, nea sunat Luminița, sămi spună rezultatul Gloriei. Obținuse o medie bună, dar fără loc. Stăteam pe marginea patului din sufragerie când vorbeam, și nea spus să audă și Gabi ca să nu se descurajeze. Dar ea era lângă mine și a auzit tot. Spre mirarea mea, însa, vestea nu a afectat-o. Atunci am cerut la telefon pe Gloria care plângea cu amar la celălalt capăt al firului.

Sunt sub linie, mamă ...

Nu crede ce vezi, ci crede făgăduința Domnului că "Îngerul Domnului tăbărăște în jurul celor ce se tem de El și îi scapă" am încurajat-o eu.

Da, mamă.

Dumnezeu îți va purta de grijă într-un chip mai deosebit.

Încurajările pe care i le dădeam Gloriei erau și pentru Gabi.

Mai târziu, avea să se mai creeze o clasă la liceul acela, cu același profil, încă una, de construcții, la "Mircea cel Bătrân" și o alta la liceul "Mihai Eminescu". Ducându-se pe la licee, eași notase pe toți copiii care avuseseră medie mai mare ca a ei. Erau douăzeci și șase mulți și se temea că nu are loc,

pentru că nu voia să plece la alt liceu. Inspectoratul școlar a organizat o redistribuire a elevilor care au obținut medie de trecere, în ordinea descrescătoare a acestora. Aceasta sa ținut în aula liceului Gloriei și a fost condusă de însăși inspectoarea generală, Olga D. Au fost convocați toți elevii care erau în situația ei și sa început, bineînțeles, cu media cea mai mare, căci la liceul "Mircea cel Bătrân" se căzuse cu media 8.40. Gloria urmărea citirea listelor cu propriile ei notițe: corespundeau întru totul. Clasa ei aproape că se umpluse cu copii și mai erau de strigat destui. Dar două fete gemene, care nu obținuseră aceeași notă au fost trecute împreună la un alt liceu, iar ceilalți dinaintea Gloriei, ca și cum ar fi fost vorbiți, au cerut alte licee. A fost o binecuvântare a lui Dumnezeu că Gloria a intrat în clasa mult visată, iar Domnul Ția împlinit făgăduința că o scapă din primejdie.

De atunci, Gloria sa maturizat în credință, iar această minune pe care a făcut-o Dumnezeu atunci a fost o cotitură pentru viața ei duhovnicească.

După acest eveniment, am plecat la Brăila, la mama și sora mea, până la afișarea rezultatelor de la facultate. Gabi tot nu mânca, iar într-o seară lam rugat pe soțul meu să meargă în oraș și să dea telefon la cunoscuții noștri din București. Ei iau spus că la Medicină se afișaseră rezultatele. Neam hotărât împreună să plec a doua zi, cu Gabi.

În seara dinaintea plecării am citit meditația lui Spurgeon pentru a doua zi, 27 iulie. Textul era din Faptele Apostolilor 13:34: "Voi împlini cu toată credincioșia făgăduințele sfinte pe care leam făcut lui David."

O afirmație spusă sub forma unei negații mia înfiorat inima, glasul mia tremurat și am tăcut: "El nu dă, ca pe urmă să ia înapoi. Ceea ce nea dat El e arvuna darurilor și mai generoase. Ceea ce nu nea dat încă până în ziua aceasta e tot atât de sigur ca și ceea ce am primit deja. De aceea nădăjduim în Domnul și rămânem tari." Atunci când am fost atinsă în inimă, mam văzut pe mine însămi în fața unei liste. Era o listă micuță și eu o parcurgeam, ca să dau de numele fiicei mele. Lam văzut, pe la sfârșit: nu încăpuse pe un singur rând, la rubrica respectivă, de aceea fusese continuat dedesubt. Numi pot explica această plonjare în viitor. Știu, însă, că am făcut un calcul simplu: dacă locurile au fost 22, iar Gabi reușise spre sfârșit, înseamnă că era la numărul 18 sau 19. Totul a durat mai puțin de un minut. Soțul meu și cu Gabi erau cu mine și eu leam spus atât:

Țineti minte: 18 sau 19.

Nam dat alte explicații. Am plecat a doua zi, sâmbătă și neam oprit direct la Politehnică, la "Polizu", caci acolo dăduse Gabi examen, la Tehnologie Chimică, secția Biochimie, secție rămasă de la Institutul Național de Chimie, patronat de Elena Ceaușescu, iar pe aceste 22 de locuri, concuraseră câte opt candidați pe loc. Nu era ușor să crezi că vei face față unei asemenea competiții, dar Gabi, cu toata neîncrederea ei în capacitățile sale, îmi spusese, întruna din zilele acelea:

Eu cred cam să reușesc, mamă, pentru că nam putut să învăț mai mult și Dumnezeu știe că eu am învățat cât am putut.

Dar rezultatele la Tehnologie Chimica nu erau încă afișate.

Neam dus la familia care ne găzduise, familia pastorului Vamvu Alexie a căror casă nea fost deschisă întotdeauna, de parcă near fi fost părinți. Ziua aceea a trecut foarte greu. Nici eu, nici Gabi nu dormiserăm cu o noapte în urmă și nu ne puteam odihni. Dar a trecut și noaptea aceea, iar când am dat telefon a doua zi, pe la ora zece, ni sa spus că rezultatele se afișaseră din seara precedentă. Am mai făcut o dată drumul pe carel făcuserăm trei zile la rând, în urmă cu zece zile, pe căldura aceea caniculară, care făcea să se afunde tălpile pantofilor în asfaltul înmuiat.

Am intrat pe poartă și neam îndreptat spre pavilionul unde era secretariatul facultății. Era foarte multă lume. Nu vedeam nicăieri listele de la această specializare. În sfârșit, cineva nea arătat unde sunt. Erau mai ușor de consultat cele cu cei neadmiși, pentru că erau aranjați alfabetic. De aceea neam postat în fața lor, cu gândul de ai citi pe cei cu litera T, când deodată miam adus aminte de micuța listă pe carel văzusem anticipat și am exclamat:

Gabi, dar ce facem noi aici? Nu aici trebuie să ne uităm!

Greu am găsit lista cu cei admiși. Era o listă micuță, exact cum o văzusem cu două seri în urmă, și am făcut exact ca în seara aceea: am citit de jos în sus. Al patrulea nume de jos era al fiicei mele: Topciu N. TatianaGabriela. Al doilea prenume nu încăpuse în rubrica aceea și era bătut sub primul. Era la numărul 19.

Am creat lista aceea? Am văzut-o printr-o facultate spirituală, tocmai când se bătea la mașină? Este o experiență unică în viața mea și ar fi putut fi începutul unor lucrări vecine cu paranormalul, dacă nu m-aș fi bazat pe imaginația, nevoind să-L ispitesc pe Dumnezeu să-mi arate anticipat anumite rezultate arzătoare. Prin îndurarea Lui, Domnul ma lămurit că asemenea experiențe nu trebuie căutate cu tot dinadinsul, pentru că Domnul Isus spusese: "Ferice de cine nu a văzut și a crezut", iar apostolul Pavel afirma că noi "umblăm prin credință, nu prin vedere". Mai târziu am înțeles că această cale a imaginării pozitive este una periculoasă și nu are nimic a face cu viața din Domnul Isus Hristos, fiind un principiu al unor religii orientale. Cu toate acestea, consider acea experiență ca fiind din partea Duhului Sfânt pentru că nu făcusem nimic să o caut, a fost spontană și nea zidit încrederea. Aș spune că a fost un dar de încurajare anticipată a fiicei mele și a contribuit și la sporirea autorității mele spirituale, în ochii copiilor.

Încă dinainte de a pleca la Brăila, am fost în audiență la serviciul de Pașapoarte, ca să știu cum stau lucrurile. Era o cămăruță cu câteva scaune, plină de oameni care așteptau aprobarea să plece, mai ales în Turcia. Nu am primit decât răspunsul descurajant: să aștept acasă.

Ne hotărâserăm să plecăm cu trenul. Cu avionul costa enorm. Dar am aflat că pentru tren, trebuie să plătesc în valută. Și i-am spus asta la telefon lui Georges, când ma sunat la București, chiar a doua zi după aflarea fericitului rezultat. Iar el a fost de acord. Mai ales că ne plătea biletul numai pe ruta capitalistă, până la graniță plătind un lei.

Dar au început necazurile. Chiar a doua zi de la convorbire, a scos din cont 3000 FF și ia lasat în mașină. Când sa întors la ea, a găsit mașina descuiată, iar francii, nicăieri! El era așa de afectat de pagubă, încât nea scris și aproape că și-a retras invitația, în sensul că nea declarat că nu ne mai așteaptă, că nu ne mai poate plăti călătoria. Își stricase și el concediul. Dar tocmai atunci, mi-a venit în minte versetul: "Știm că toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu." (Rom. 8: 28). Îmi venea să zâmbesc, în loc să mă supăr, pentru că știam că atunci când se epuizează posibilitățile omenești, încep posibilitățile lui Dumnezeu. Culmea: aproape în fiecare zi Domnul îmi întărea credința printr-un gând, printr-un verset, printr-o meditație.

În vara aceea am studiat epistola către Evrei. Eram odată la plajă cu copiii, când am citit ca o revelație: "... așa încât să nu leneviți, ci să călcați pe urmele celor ce prin credință și răbdare moștenesc făgăduințele." (6: 12) Chiar așa: făgăduința o am, credința de asemenea, dar nu răbdare! "Căci aveți nevoie de răbdare citesc eu în continuare ca într-un dialog cu Domnul ca, după ce ați împlinit voia lui Dumnezeu, să puteți căpăta ce va fost făgăduit." (10: 36) Asta e cheia: sunt în școala răbdării prin care trebuie să împlinesc voia lui Dumnezeu.

Și tot mă gândeam uneori: dar trece vara, vine vremea ploilor. Și parcă-L auzeam pe Domnul:

Dar nu sunt Eu și Domnul anotimpurilor? Eu pot să fac vară în plină toamnă.

Se apropia 23 August care, în anul acela pica într-o vineri și, cum nu se lucrau două zile, se făceau, cu duminică, trei. Când să mai plec? mă gândeam uneori. E aproape septembrie. Ar fi trebuit să fi fost deja plecată.

"Calendarul Lui nui calendarul lumii.

Ceasul Lui nu ramâne în urmă vreodată.

Să nu spui niciodată: 23

E prea târziu!
Nui niciodată târziu
La Cel pururi viu!"

scriam eu, într-o duminică.

Luni, 19 august, nu mam mai dus în audiență la serviciul Pasapoarte. Dar joi 22 august mam dus la șeful acestui serviciu, tovarășul Moreanu. Pe masă erau teancuri de dosare și miam văzut buletinul cu coperte roșii, chiar în fața lui. Și deodată am prins curaj și am început să vorbesc:

Vine mâine 23 August, apoi 24, imediat 1 septembrie și vacanța mea a trecut.

Da, și...?

Și în aprobarea BECOM scrie: "De acord cu această excursie numai pe perioada vacanței". Toată lumeami spune să aștept acasă, dar numi dă nici o speranță.

A pus mâna pe telefon și la chemat pe un subaltern, la el. Atunci iam spus:

Până la dumneavoastră, nimeni na mișcat nimic.

A cerut dosarul meu, la răsfoit și mia spus să fiu liniștită: ei nu au 23 August, ei lucrează și duminicile, iar dosarul meu va fi discutat zilele ce urmează.

De data aceasta, am plecat din audiență bucuroasă.

Luni am fost la rugăciune și era doar Lenuța și fiica ei, Simona. Eram, deci, trei. Neam rugat și pentru plecarea mea. După rugăciune, am cerut Domnului un verset prin care să mă întăresc în El. Mie miau căzut ochii pe Evrei 11: 29. Era chiar epistola pe care o studiasem toată vara. Versetul mia sunat profetic: "Prin credință au trecut ei Marea Roșie ca pe uscat".

Lenuța, îmi aprobă, îmi aprobă plecarea!

Între România și Franța, până în 22 decembrie 1989 distanța era tot așa de greu de străbătut ca și Marea Rosie de către evreii eliberați. Dar Dumnezeu a făcut pentru ei imposibilul: a despica marea în fața lor și ia trecut prin mijlocul ei, ca pe uscat. Și egiptenii tot iau mai urmărit și în mare. Spre pierzarea lor, însă. Dumnezeu va despica astăzi marea, pentru mine și eu voi trece dincolo!

Mam dus direct la serviciul Pașapoarte. Era luni 26 august. Și tocmai în luna aceea, când mia promis Dumnezeu că mi sa aprobat ieșirea din țară, audiențele nu sau ținut! Acum nu mai înțelegeam nimic: Dumnezeu îmi făcuse făgăduința, eu crezusem, avusesem răbdare, trăisem după voia lui Dumnezeu. (Evrei 10: 36) Ce mai putea fi?

De aceea, a doua zi, am rămas înaintea Domnului, în dormitorul meu. Cu Biblia deschisă înaintea mea, mă cercetam înaintea Lui. Miam pus ochelarii și iată ce am citit: "Nădăjduind împotriva oricărei nădejdi ..., el (Avraam) nu sa uitat la trupul său (eu am citit pentru mine "timpul său") ... ci a dat slavă lui Dumnezeu, deplin încredințat că El ce făgăduiește poate să și îplinească."

Putea fi ceva mai limpede, mai evident și mai întăritor pentru credința mea? Am primit un nou șuvoi de viață și, de unde până atunci fusesem posomorâtă și mă izolasem de copii, am ieșit din cameră și mam dus la ei, asigurându-i:

Azi primesc aprobarea!

Am luato și pe Gloria și am plecat la serviciul Pașapoarte, dar cu întârziere. Buletinele se strânseseră deja. Lumea aștepta începerea audiențelor. Un milițian care ma văzut cu buletinul, mia spus că sau strâns și să vin altădată. Dar tot mi la primit. Eu așteptam sămi vină rândul și mă luptam cu emoțiile, când îl văd pe același milițian că iese cu buletinul meu în mână și cu o hârtiuță, spunându-mi:

Da, vi sa aprobat ... Să vă duceți la ... Aveți de plătit ...

Nu, Dumnezeu nu dă niciodată, pentru ca să ia înapoi!

Nu, Dumnezeu nu lasă niciodată lucrurile la jumătate!

Sosise ceasul împlinirii făgăduinței Sale!

Cântam imnuri de slavă pe stradă, amândouă, spre troleibuz.

Dar piedicile nu sau terminat! Acolo unde mam dus pentru progamare, în vederea ridicării pașapoartelor, milițianul mia spus:

Veniți dumneavoastră să vă ridicați pașapoartele, pe 4 a IXa, dar ... și sa uitat la mine fix, cu cererea de concediu fără plată, semnată de tovarășa inspector general, dar și aici a rărit cuvintele, numai de dumneaei, dându-mi de înțeles că așa ceva e imposibil de obținut.

Prima piedică reală a fost chiar din partea soțului meu și se datora banilor. Atunci a realizat el că aprobarea însemna și cheltuială.

23 de mii! Fantastic! a exclamat el, supărat.

Bine, dar tu ai fost cu ideea ...

Ni se duc toți banii, mamă, toate economiile noastre. Arăta cu adevărat distrus, iar asta era un consum nervos în plus pentru mine, care luptasem până acum cu cei din afară, ca să obțin această plecare. Acum, lupta se mutase pe frontul căminului nostru.

Mam dus în ziua următoare, pe 28 august, la inspectorat cu cererea de concediu fără plată, pentru perioada 15 septembrie-15 octombrie 1985, pentru o excursie externă. Dar ce de lume era acolo, așteptând să li se acorde detașările anuale, care, începând cu acel an, nu se mai aprobau decât una, o singură dată. Nu am reușit să intru, dar am lăsat cererea, căci pentru așa ceva trebuia întrunit BECOMul. Nerăbdarea ma făcut să-i telefonez fostului meu director so roage din partea mea pe soția sa, inspectoarea generală, să se grăbească. Pe 31 august am dat telefon la inspectorat. Nu se întrunise BECOM. Rugăciuni, neliniști, îmbărbătare, credință toate acestea erau într-o continuă rotire, zi de zi, în mod legic. Lucram cravate de mătase pentru cadouri, cumpărasem opt ii de la artizanat, elegant lucrate, pentru cunoștințele din Franța pe care aveam să le contactez și în același timp aveam emoția nesiguranței. Nu știu dacă un occidental care șia petrecut vacanța în altă țară decât a lui a trecut prin ce am trecut eu în anul 1985. Poate că iar veni greu să creadă că a fost necesară atâta cheltuială de energie nervoasă, psihică și spirituală pentru un asemenea lucru.

Pe 1 septembrie notam în agenda mea: "Nu maș fi gândit să fiu încă neplecată, neînțoarsă, la această dată." Cu 1 septembrie vine toamna. Toamna plouă și este frig. Șimi aduceam aminte: "Domnul poate să facă vară în plină toamnă."

Pe 2 septembrie, seara, stăteam la rugăciune. Mă hotărâsem să trec pe la inspectorat, a doua zi, la prima oră. Mă rugam cu inima strânsă, în cel mai deplin sens al cuvântului. Atâtea lupte! Pas cu pas, bucățică cu bucățică ajunsesem în fața ultimului obstacol. Să se oprească îndurarea Domnului tocmai aici? Tocmai acum?

"Nu țiam spus că, dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?"

Acest cuvânt, ca o muștrare, rostit de Domnul către Marta, înaintea învierii lui Lazar, fratele ei, a răsunat limpede în conștiința mea. Așa cum stăteam îngenunchată pe covor, am răsfoit Biblia, să caut să citesc întreg pasajul din Ioan, capitolul al optulea.

"Doamne, miroase greu" spusese Marta, când auzise că Lazar va învia. Cu alte cuvinte, ea spunea ca ar fi crezut în învierea fratelui ei, dacă nar fi intrat în putrefacție. După această observație, a spus Domnul memorabilele cuvinte care mi răsunară în inimă.

"Nu țiam spus că, dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?"

Încrederea mia înflorit bogat, înmiresmându-mi tot lăuntrul. Mam culcat pe perna încrederii în Dumnezeu care "cheamă pe nume lucrurile care nu sunt ca și cum ar fi" și am dormit adânc și în pace deplină. Mia mai bătut puțin inima a doua zi, la ușă, așteptând să intru în audiență. Inspectori cu hârtii în mână tot intrau și ieșeau pe ușa aceea. Profesori în mare număr, îngrijorați pentru catedra lor, făceau coadă în jurul meu. Stăteam acolo de vreo două ore și jumătate, când ma văzut doamna Moraru, secretară la inspectorat:

Doamna Topciu, așteptați pentru cererea aceea ? Nați luato? E la mine,

aprobată. Veniți încoace! Și ma luat la secretariat. Tovarășa general a semnat cererea și, adresându-se inspectoarei de limba română, Lucia N., a rugato să depună dumneaei a doua semnătură.

Ei, acuma, dacă a semnat generalul, cine sunt eu, să mă opun? Și stiloul a alunecat pe cererea mea, făcându-mi inima să dea peste ea de bucurie! Cine mai era ca mine? Gata! Căzuse și ultimul obstacol! Plecam în Franța! Cu adevărat, "vedeam slava lui Dumnezeu", ca pe cea din urmă făgăduință împlinită sub ochii mei, de către Cel Atotputernic. Aleluia!

A doua zi, am dus aprobarea la miliție, am dat buletinele și am ridicat pașapoartele, iar pe 5 septembrie zburam cu avionul la București. Numai că, în loc să mă duc la Ambasada franceză, am nimerit la cea canadiană, pentru că scria tot în limba franceză. De aceea a trebuit să mai stau o zi în București, ca să merg în ziua următoare la ambasada franceză să depun pașapoartele pentru viză. Aici, au fost foarte amabili cu mine. Am fost programată pentru ziua de 13 septembrie, să le scot. Am făcut și rezervare la avion pentru săptămâna viitoare și am primit două locuri pentru zborul spre Paris, pentru 15 septembrie. Totul se potrivea aproape milimetric: pe 14 septembrie venea evanghelistul Billy Graham în București, la Biserica Penticostală din strada Sebastian, iar Nicu voia să-l asculte și tot atunci Gabi începea cursurile universitare. Marți, 10 septembrie, am avut părtașie în studiu biblic și rugăciune cu copiii, citind apoi din cartea "În intimitatea lui Dumnezeu", în limba franceză, despre rugăciunea Anei. După rugăciune, versetul pe care ni l-a dăruit Dumnezeu atunci, ultimul Lui cuvânt înainte de plecarea noastră în Franța a fost confirmarea Duhului Sfânt că a Lui a fost lupta și biruința:

"Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru Care v-am scos din țara Egiptului, Care v-am scos din robie; Eu am rupt legăturile jugului vostru și v-am făcut să mergeți cu capul ridicat!" (Lev. 26: 13)

"Finit coronat opus"!

Așa am plecat în Franța, luate de mână de Domnul Dumnezeuul nostru Mântuitor Care și-a manifestat credincioșia față de făgăduințele Sale și ne-a scos "cu mână tare și cu braț întins" din țara în care toți eram strict supravegheați de securitate, pentru trei săptămâni de vis.

Cap. LII

Î N P A T R I A M O N S E N I O R U L U I B I E N V E N U

Mă mai întorc o dată să-l salut pe soțul meu careși șterge cu mâna o lacrimă și intru după Gloria, în holul mare al aeroportului Otopeni, unde așteptăm să ni se anunțe ieșirea la avion. Chiar plecam? Deși am luptat atât pentru această plecare, mă bucur cu toate facultățile mele sufletești. Mă bucur clocotind, deși nu arăt în afară. Sunt îmbrăcată cu un compleu de macrame, tricotat de mine. Alături, Gloria, în pantalonii ei negri, raiți, peste care cade o cămașă bărbătească în carouri, foarte la modă și încălțată cu adidașii cei albi, trimiși de Georges, caută să se simtă cât mai relaxată. Are doar șaptesprezece ani. Avionul va decola la ora 13. Cu o jumătate de ora înainte, suntem anunțați, coborâm scările, ieșim pe o ușă și, conduși cu un autobuz, ajungem la scara avionului. Urcăm cu cea mai mare naturaleză, deși Gloria zboară pentru prima oară cu avionul și încă peste hotare.

Mergem, conform făgăduinței de acum câteva zile, "cu capul ridicat", în Duhul biruinței lui Dumnezeu și nu ne putem bucura îndeajuns de desfacerea "legăturilor robiei". Zburăm cu un ROMBACK, suim la 10000 m altitudine, cu o viteză de 850 km/oră. O fată de șaisprezece ani e singură în avion, dar la Paris o va aștepta unchiul. Un grup gălăgios de francezi rupe monotonia zborului. Pe sub noi se văd niște dăre albe. Suntem informați că sunt Alpii. Acum suntem deasupra norilor albi, denși, ce par imenși nămeți de zăpadă, care near putea ține. Ce zi superbă! Câtă lumină! Ce măreție!

Așa au trecut trei ore! Trecem prin vama franceză și e mult mai ușor decât la noi, mai ales că cei din grupul de francezi ne ajută să ne completăm cartonașele pe care le primiserăm încă din avion.

Fericită, fata care călătorise singură, face semne către un bărbat în vârstă, după care se pierde în brațele lui: șia întâlnit unchiul. În curând și noi ne vom întâlni cu Georges aici, pe "celălalt țărâm". Grupul vesel sa dus și el.

Am rămas singure în aeroport. Nu ne așteaptă nimeni. Mă gândesc că poate am uitat cum arată Georges. Intrăm într-o toaletă elegantă și abia la ieșire observăm că se plătește. Ne scuzăm că venim din România și nu avem valută. Suntem iertate. Începem să fim tulburate de faptul că nimeni nu ne așteaptă. Ne gândim că poate Georges e în altă parte și atunci ieșim la "Livraison des bagages". Pe banda rulantă se văd doar două geamantane făcând ocol: sunt chiar geamantanele noastre. Împovărate cu ele, nu știm ce să mai facem. Doar vorbisem personal cu Georges la telefon, îl sunasem chiar eu înainte de a pleca la București, explicându-i data exactă a sosirii noastre. Îmi promisese personal că se va ocupa. Ce sa întâmplat? Nu puteam rămâne la infinit în aeroport. Cu acea jumătate de oră de torturantă așteptare sa deschis șirul dezamăgirilor noastre legate de această excursie.

Și deodată, dincolo de o ușă pe care scria "Sortie" și care se deschidea doar la simpla apropiere a unei persoane, am văzut pe cineva care făcea semne insistente cu mâna. Era o doamnă. Și, când sa deschis din nou acea ușă la trecerea cuiva, am recunoscut-o pe domnișoara Marguerite Blanc, secretara președintelui Adunărilor lui Dumnezeu Penticostale, din Franța. O cunoșteam pe această soră în vârstă, care nu se căsătorise niciodată și care ne vizitase în două veri, făcând tratament la EforieSud. Nicu a condus-o de fiecare dată cu mașina de acolo la noi și înapoi și corespondam regulat. Îi scrisesem prin niște credincioase suedeze că venim în Franța, iar răspunsul ei, aproape exuberant, deși nui stătea în fire, ne dăduse curaj că vom fi dorite la Paris.

Când am văzuto, am prins noi puteri pentru valiza mea cea grea. Sau dus grijile! Vom vizita Parisul, orașul luminilor. Cum deam putut să măndoiesc? Dar, vai, planurile mele erau pură fantezie, căci sora a început să se plângă că provincialii ca Georges nui înțeleg pe parizieni care, iată, trebuie să meargă toată ziua ba la gară, ba la aeroport; că sunt a cincisprezecea persoană care sosea la Paris în vara aceea; că Georges îl sunase în ajun pe pastorul ei că vin în Paris soția și fiica pastorului din Constanța, din România; că dimineața, pastorul făcuse anunțul în biserică, dar nimeni na vrut să ne întâmpine la aeroport și atunci a venit ea. Nu mai vorbesc de lipsa de elementară politețe ce o anima în tot ce spunea, dar ea ne jignea în față. Mia spus că ne trimitea la Lyon chiar în seara aceea, cu cel mai bun tren, un T.G.V. modern, dar a ținut să specifice: "și cel mai scump". Georges ne va întâmpina acolo.

De la ora patru fără un sfert, ora Franței și până la ora șase fără un sfert, am petrecut în gara de Lyon din Paris un timp deprimant. Înțelegând că nu suntem binevenite, că eași zugrăvea casa de cemi scrisese că era fericită că vin?! am desfăcut bagajele și am căutat cadourile pentru ea și apropiații săi, urmărind lista într-un carnet. Scoteam o ie, o cravată, o batistă fină, o pictură. Era penibil! Una din cravatele croșetate de mine, din fir de mătase albă, pentru domnul Nicole se pătase de la o pictură. Mă luptam cu gândul că și Georges era poate la fel, în țara lui, că cheltuisem toate economiile noastre de douăzeci de ani pe o excursie la niște oameni care nu ne doreau. Și nu mă puteam scutura de acest gând.

În sfârșit, neam urcat în tren, neam așezat, dar iată că sa ivit o problemă. În Lyon erau două gări: Perrache și PartDieu. La care trebuia să coborâm? Sora Marguerite nu știa, șia amintit doar că Georges îi spusese că ne așteaptă la Lyon la ora 20. La 20 sosea la prima gară și între gări era o distanță de cinci minute. Unde să cobor? Această nesiguranță într-o țară străină îmi dădea fiori de spaimă. Dacă coboram la prima, și el ne așteaptă la a doua? Dacă coboram la a doua și Georges era la prima? Mia venit o idee:

Poate sună Georges, să afle despre noi și atunci îi spuneți că am coborât la prima, iam spus eu, în speranța nemărturisită că îl va suna chiar ea, pentru această lămurire absolut necesară.

Ma asigurat că așași va comunica, dacă va suna. Ma încredințat unei familii cu trei copii și cu al patrulea în așteptare și a plecat, nu înainte de ami da o bancnota de 200 FF, după care mia spus că, dacă no săi cheltuiesc, săi dau înapoi la întoarcere. Apoi a coborât și trenul a pornit. Aveam să parcurgem această distantă de 500 km în numai două ore. Eram nedormită, ca de obicei înaintea plecărilor, apoi obosită de călătoria cu avionul și de îndelungile așteptări în aeroport la Otopeni, apoi la ParisOrly, în gara Paris pentru Lyon și acum din nou în călătorie, la capătul căreia nu știam dacă mă voi întâlni cu Georges și în ce stare de spirit va fi. Am observat totuși că luminile sau aprins în tren înainte de a se însera. Rememorând discuția cu sora, am înțeles de ce nu mă primea: toate informațiile de care ar fi avut nevoie pentru a le da publicității, despre prigoana împotriva credincioșilor din România le culesese de la alții, de la cei veniți înaintea mea și eu nu mai prezentam interes. Timpul se scurgea peste noi atât de încet! Parcă ne înghițea în el. Lam întrebat pe tânărul tată care gară e mai aproape de Vienne și el a spus că Lyon Perrache. Acolo ar fi trebuit să coborâm, dar dacă Georges sunase la Paris, la sora Marguerite să întrebe de noi și aceasta îi spusese că vom coborî la prima gară? La ora 20 am ajuns la Lyon PartDieu. A coborât întâi Gloria, ajutându-mă la bagaje, după care a mers să caute un chariot. În tot acest timp, eu mă uitam la peronul subteran, după Georges. Lăsându-mi bagajele, mam apropiat de impiegatul trenului săl întreb ce să fac dacă persoana care trebuia să mă întâmpine e la cealaltă gara. Politicos, el ma sfătuit să merg la informații și săi rog să facă un anunț în microfon. Noi ne tot uitam după gazda noastră. Nu era nicăieri! Atunci am fost sigură că na dat telefon și că nu știe că am coborât aici. Trenul a plecat ca un vârtej, de lângă noi. Cum familia aceea tânără coborâse cu noi, gata să ne duca și la Perrache, a mers și a vorbit la ghișeul de informații să facă anunțul. Întâi pentru gara unde eram, apoi pentru cealaltă. Stăteam ca pe ghimpi, iar familia de francezi stătea cu noi, ca să ne fie de ajutor. Deodată am auzit sunând telefonul și apoi am fost chemată să vorbesc. Era Georges! Chiar el! Cu un glas de prieten îngrijorat, mia spus să stau liniștită, că vine cât poate de repede. Protectorii noștri au plecat, leam mulțumit și iam binecuvântat, după care neam așezat pe o bancă. Era trecut de opt și Gloria stătea supărată acolo, moțâind aproape.

După douăzeci de minute, lam văzut pe Georges. Își pregătea aparatul de fotografiat să ne facă prima fotografie din reportajul voiajului nostru. Dar se consumase bateria. El, însă, zâmbea și radia din el atâta încredere, încât toate negrele mele presimțiri sau topit într-o clipă. Cum putusem să mă îndoiesc de dragostea lui de frate în Domnul Isus Hristos?

Mașina rula ușor pe drumul asfaltat. Gloria ațipise în zgomotul acela liniștitor al mașinii. Cum observasem pe fața lui niște cicatrice, lam întrebat despre natura lor. Am aflat că săptămâna trecută avusese un accident cu mașina carei pusese două copci pe obraz, sub ochi, că rămăsese în urmă cu lucrul. Și, ca și cum atâta nu era de ajuns, Samuel, fiul său, era programat pentru operație la ochi, peste o săptămână. Ce prost picaserăm! Dar el era vesel, nea spus că mama lui era la el, ca să nu fie singur, căci Jacqueline, soția lui, era la niște cursuri de perfecționare pentru o lună, la Lyon. El străbătea acest drum pentru a doua oară, căci o adusese în ziua aceea la Lyon pe soția lui. De la Vienne la PontEveque, micuță așezare de deal în sudul Franței, erau câteva minute. Neam oprit lângă un bloc înalt, numit "Les Hetres" într-o parcare. Câțiva adolescenți stăteau la intrarea blocului, discutând liniștiți. Când neam apropiat, sau ridicat în picioare, salutându-ne. Am urcat cu un lift silențios, a cărui ascensiune nici no simțeam. Georges a deschis ușa, iar "Mamy" a fost într-o clipă în hol, la noi. Cu câtă căldură nea primit! Neam simțit între frați. Ni se pusese la dispoziție sufrageria, "salonul", cum îl numeau ei. Acesta avea să ne fie locul de "carantină", cum glumea pastorul lor, Michel Zanellato.

Am desfăcut confortabila canapea extensivă care sa dovedit un pat larg și moale și neam dăruit unei binemeritate odihne. Am dormit duse, trezindune niște voci groase, bărbătești, al căror înțeles ne era străin. Atunci miam adus aminte că sunt în Franța și că vocile erau ale lui Georges și Samuel. După ce au plecat, am adormit la loc. Pe la zece, Georges a dat o fugă pe acasă, ca să vadă cum am dormit. Noi tocmai eram în bucătărie: pe masă abureau cările de cacao cu lapte, și se odihnea o franzelă lungă, în care nu tenduram să înfigi cuțitul, căci avea un pâraie dulce, de pâine fină, cu coaja extrem de subțire, alături de untul gras, numit "President". Din toate eram mereu invitate cu dragoste să luăm.

Și atunci, pe când mușcam din felia aceea de pâine moale, moale, unsă cu unt și sorbeam din laptele cu cacao, în timp ce Georges se uita cu ochii lui calzi când la una, când la cealaltă, ma podidit plânsul. Poate că era o descărcare nervoasă a tuturor emoțiilor îndurate din aprilie și până în acel 16 septembrie 1985. Dar ma copleșit diferența dintre țara mea și Franța. Și lor nu li se mai făcea atâta indoctrinare politică și stoarcere de recunoștință pentru nivelul cu adevărat înalt, de trai, cum se făcea cu noi. Nam putut să nu mă gândesc cât de umiliți trăiam noi, în România, stând la cozi de ore întregi, pentru ca, de cele mai multe ori, să se termine produsul dorit înainte de a ne veni rândul; cum ne luam toată familia la coadă când se găseau ouă. Mam refugiat în camera noastră și am plâns pentru toată nenorocirea poporului meu. Georges a plecat luând în fugă și el o gustare, nu înainte de a ne anunța că dupăamiază mergem la Lyon. Ne pusese muzică de Richard Clayderman care ne făcea mai plăcuta șederea înăuntru.

După amiază, nea dus la Lyon. Aglomerația de pe autostradă și mulțimea de oameni de pe străzi mau amețit. Gazda noastră nea dus întrun parc plin de trandafiri, "La Tete d'Or". Fotografiile au immortalizat chipul meu și al Gloriei, din dupăamiaza însorită, ca de vară, a zilei de 16 septembrie 1985 din parcul plin de trandafiri. Georges și cu Gloria au plecat să viziteze în parc grădina zoologică, în timp ce eu am rămas pe o bancă, suferind, cum ar fi spus Lucian Blaga, "de prea mult suflet". Trebuia să stau, sămi spun mereu și mereu că sunt în Franța, că am reușit, că Dumnezeu a făcut în septembrie o vară prelungită, precum îmi promisese. Sămi ordonez gândurile și sămi planific zilele cu multă grijă. Căci eu avusesem cu soțul meu o înțelegere secretă, de a încerca să cer azil politic în Franța.

Era suficient să spun autorităților cum a fost maltratat soțul meu, în comuna "Nicolae Bălcescu", din județul Tulcea, unde oficia un serviciu religios, după ce se prezentase în prealabil la primărie și obținuse aprobarea. Incidentul se petrecuse cu cinci ani în urmă, în 15 iunie. Instigatorul fusese preotul satului. Cineva nici azi nam aflat cine făcuse cunoscut faptul, cu amănunte pe care soțul meu nu le cunoștea, la postul de radio "Europa Liberă". De aici, alte necazuri. Fusese chemat la autoritățile care răspundeau de religie, pe linie de partid și atenționat că va trebui să răspundă pentru gestul de a fi transmis acel material la "Europa Liberă". Dar au fost și bucurii, pentru că, în urma publicării incidentului și în presa creștină din Occident, am primit nouă scrisori de încurajare din Canada și Statele Unite.

Și era suficient să povestesc situația mea din învățământ, persecuțiile la care am fost supusă, pentru a cere azil politic pentru mine și pentru Gloria. Și acolo, pe banca din parcul acela din Lyon, în soarele blând al acelei dupăamiezi de septembrie, mam rugat:

Doamne, să nu deschid eu vorba. Daca e voia Ta să rămân în Franța, fă Tu în așa fel, ca Georges să mă întrebe dacă naș vrea să rămân.

Și pe drumul de întoarcere, Georges ma întrebat deodată:

Voudraistu rester ici? (Ai vrea să rămâi aici?)

Cum eu cerusem acest semn Domnului, am tăcut. El a insistat săi răspund. Am stăruit în tăcerea mea. Ajunși acasă, ma luat deoparte și ma întrebat din nou. Nam vrut să procedez ca Ghedeon, cerând repetarea semnelor, dar era un pas de o mare gravitate și nu voiam să procedez ușor. De data aceasta, iam răspuns că acesta a fost punctul de pornire în tot ce întreprinsesem, că văzusem mâna

lui Dumnezeu în a mă scoate împreună cu Gloria din țară și că sunt sigură că numai Dumnezeu ma scos din România.

Atunci, am mers la Casa de adunare, la Vienne și lam sunat pe fratele Ieremia Hodoroabă care mă cunoștea de când contribuiseam la programele religioase ale postului de radio pe carel conducea, "Glasul Îndrumătorului Creștin". În țară mă înregistrase cu recitări de poezii proprii și cu cântări la care mă acompaniasse la orgă unul din fiii săi. Reușisem să iau cu mine, ascuns printre șervețele, volumul meu de poezii, dactilografiat pe hârtie subțire. Eu eram absolut convinsă că voi fi de folos acestui pastor și că se va bucura să audă că am adus poeziile.

Frate Hodoroabă, sper că vă mai amintiți de mine, sunt T. T. din România, Constanța.

Cum să nu vă știu, soră? Ce mai faceți?

Mă aflu în Franța

O, dar aceasta este o veste minunată! a rostit el cu inflexiunile acelea profesionale ale vocii sale, pe care le cunoșteam atât de bine.

Sunt aici cu fiica mea care are șaptesprezece ani.

O, da? Ea ce știe să facă? Cum ar putea fi folosită?

Ea cântă bine, cântă ușor vocea a doua. A studiat vioara.

Am rămas în așteptarea telefonului său prin care să mă invite la Paris, să ne cunoaștem, să ne împărtășim experiențe, să facem înregistrări.

Telefonul acesta, însă, na mai sosit și nici nar fi sosit vreodată. Lunea următoare, Georges na mai putut suporta așteptarea, pentru că se și scursese o săptămână din timpul nostru de ședere și l-a sunat el. Nea luat cu el, aproape de PontEveque, undeva, în câmp, unde erau releele; avea cheia, căci era salariat și al telefoanelor, a descuiat și iar la sunat pe fratele Hodoroabă. A răspuns soția lui și lam auzit apoi vorbind cu fratele. Îi spunea că a fost ocupat, că toți sunt în concediu. Pe urmă am vorbit eu. Era ușor iritat. Mia spus că na sunat pentru că depindea de un frate pianist pe care nul găsea, că toți sunt în vacanță și că programele pentru radio erau făcute pentru șase luni deja, cântări, poezii, tot; nu avea nevoie urgentă de ele.

Da, frate, sigur, dar, vedeți, eu nu ies din țară tot la șase luni.

Apoi a vorbit Georges cu el și ia spus că noi am vrea să rămânem în Franța. El sa arătat entuziasmat, spunându-i lui Georges ce avem de facut și apoi și mie, în românește. De ce mi sa părut, în încurajările pastorului Hodoroabă, că răsuna vocea lui Dumnezeu, pe care o auzisem de atâtea ori în Constanța, până când am ieșit? Cât am fost de fericiți toți trei, ieșind de acolo și pornind înapoi! Georges conducea încet, suspensia perfectă a mașinii ne dădea senzația că plutim. Pluteam sub un clar de lună atât de drag mie, în timp ce mașina rula blând pe prundișul fin al acelui drum îngust, de țară, iar noi ne făceam cele mai optimiste planuri: Georges era bun prieten cu un misionar, directorul unei edituri creștine. Eu aveam să corectez materialele care se publicau în limba română. Gloria va putea găsi un serviciu de moment ca vânzătoare la o librărie creștină, chiar și întrun magazin.

Așa am ajuns acasă, molipsindui și pe ceilalți de entuziasmul nostru. Deja ne făceam planuri: pentru moment, vom locui în clădirea adunării la mansardă. Vom primi un ajutor lunar de 1000 FF, atât cât să putem trăi. Ne va mai ajuta Georges cu mâncarea, ne vor mai invita credincioșii la masă. Nimic din toate acestea nu mi se părea degradant, când era vorba sămi recâștig demnitatea. Săptămâna următoare, Georges avea săși ia un concediu de cinci zile, plătit, pentru operația lui Samuel. Din pricina nașterii foarte grele, băiatul avea o pleoapă căzută și erau necesare câteva intervenții chirurgicale. Deja urma un tratament preoperator.

Ziua următoare, marți, a fost ziua telefoanelor. Baricadat în camera sa, cu anuarul telefonic, propria agenda și un caiet de notițe, Georges suna pe la cunoștințe, pe la clienți, ca să ne vină în ajutor. Dar după fiecare convorbire, era tot mai confuz: palatul strălucitor din noaptea trecută se dovedea la lumina zilei o superbă construcție fără uși. Una după una, cădeau posibilitățile. Georges și a adus aminte că printre cei cărora le ducea

corespondența era cineva un fost profesor al lui Samuel care se ocupa cu drepturile omului. La invitat la el și, împreună cu acesta și alte persoane interesate de respectarea drepturilor omului în România, ca într-o mică serată. Sa servit vin, mama a pregătit o prăjitură, am stat de vorbă despre persecuțiile religioase, dar mai ales despre nivelul de trai redus doar la supraviețuire. Ei mă întrebat dacă auzisem de Virgil Tănase, iar eu, spre rușinea mea, am recunoscut că nu.

Miercuri, Samuel sa internat pentru operație iar Georges a stat cu el, până a doua zi. Și miercuri ma sunat din Paris Colette, a cărei adresă mi-o dăduse fratele Caraman care cunoștea foarte bine această familie și căreia îi scrisesem chiar de a doua zi de la sosire. Misionară, soția unui foarte sensibil poet român care trăia la Paris, ea mi-a spus că șansele de a rămâne în Franța sunt reduse, dacă aș fi venit acum câțiva ani, mi-ar fi putut găsi șapte servicii, acum era extrem de greu. Pe Colette am judecat-o aspru, în timp ce pe fratele Ieremia îl apreciam. Dar ea a procedat realist și oricum, mai cinstit, refuzându-mi ajutorul, în timp ce fratele îmi dădea false speranțe.

Vrei să vii la Paris, dar unde să stai? La misiune navem decât niște mese și scaune, nam cum să te găzduiesc.

Tot ce mi spunea îmi cădea greu, avea stilul acela frust din care lipsea blândețea Domnului care nu prea era găzduită pe la misiunile creștine.

Mia promis că mi va trimite pe numele lui Georges un cec de 1000 FF. Mi sa părut enorm, dar ea mi-a spus că sunt din partea misiunii, atât li se oferă celor ce vin din țările socialiste și că, dacă rămân în Franța, îmi vor fi absolut necesari, iar dacă plec, va trebui să cumpar cadouri familiei.

Nu știu ce la apucat pe Ieremia să te entuziasmeze cu rămânerea în Franța (deci, era în temă!). Dar dacă zici că Domnul e în această problemă, probabil că El va lucra; nu mă bag. Știu că ești muziciană Și eu cânt.

Eu scriu.

Știu. Și soțul meu e poet. Și mi-a spus numele, de fapt pseudonimul care mi era cunoscut. Dar nu se poate trăi din scris, draguță ...

Joi am postit. Eu nu sunt adepta postului ca rit, deoarece am observat că mai toți cei cel practică se bazează pe această jertfă a lor, iar nu pe voia lui Dumnezeu. Aceasta nu înseamnă că nam postit de-a lungul vieții mele de credință, dar atunci mam și rugat mai mult și am primit întotdeauna răspuns după asemenea zile de post. În ziua aceea, Iam cerut Domnului să mi arate voia Sa cu privire la rămânerea mea în Franța. Am postit cu încrederea că Dumnezeu ia aminte la situația care mi sa creat. Nu voiam să mă hazardez în a întreprinde ceva, fără aprobarea Sa. Și așteptam.

Am căzut pe gânduri. La Biserică îmi plăcuse foarte mult, dar acasă credincioșii nu puneau preț pe părtășia din cămăruță, cu Domnul Isus. Și când se întâlneau, în timpul săptămânii, nu discutau decât evenimentele arzătoare, politice pe atunci Franța avea probleme cu Noua Caledonie. Samuel, spunea Georges, fusese botezat cu Duhul Sfânt, dar sufletul lui nu părea să fi fost atins de acel foc care săi ardă înăuntru, pentru proslăvirea lui Dumnezeu, pentru extinderea Împărăției lui Dumnezeu pe pământ. Era un adolescent liniștit și ascultător de părinți cu bunica se mai certa uneori dar care nuși făcea timp pentru studierea Bibliei. Toată ziua era cu căștile la urechi, ascultând muzică, sau în fața televizorului, urmărind meciuri, filme. Un adolescent scaldat în Duhul Sfânt al lui Dumnezeu ar fi fost înflăcărat pentru Dumnezeu, inima lui ar fi dat în clocot. Singur Georges avea o relație vie cu Domnul șiși ducea cu umilință crucea. Căci el nu ne spusese nici pe jumătate despre soția lui. Credincioasă în tinerețe, treptat se întorsese către lume, către plăcerile și obiceiurile ei, către lux, reproșându-i lui Georges tot felul de lucruri. Era geloasă pe faptul că Georges presta muncă voluntară la casa de adunare, refuzând săi dea să mănânce când venea acasă. Îl chinuia amarnic, știind că, dacă divorțează, îl scoate din lucrarea pentru Domnul. Ostilitatea față de soțul ei era fățisă. Dar caracterul ei răutăcios și cinic, lipsa controlului asupra stărilor și gesturilor sale aveam săl cunoaștem personal. Sâmbătă, când a venit acasă, noi făcuserăm curat dar ~~24~~ sa apucat să aspire din nou, trântind

și bufnind, încât neam simțit foarte umilite. A doua zi, a mers la adunare și de acolo la Maria S., o femeie sprintenă și veselă, subțirică, o soră foarte credincioasă, pe cât era de bogată. Casa ei era un vis : avea vreo opt apartamente, o terasă largă, piscină și un vast teren cu gazon, flori, pomi. Îi adusesem lui Jacqueline, cadou, o ie albă. Dar ea ia dăruito Mariei, în văzul nostru. Am încremenit, văzând până unde merge ostilitatea ei. Iam explicat că am și pentru sora, una și iam aduso a doua zi, explicându-i că pentru ea cumpărasem o ie mai largă. A schimbato, dar mia dato pe prima înapoi. Na vrut so primească cu nici un chip. Georges mia șoptit:

Lasă, iarto, te rog eu.

Eram, în atâta verdeață, în plină criză de alergie la fân și mă simțeam rău. Nici nam putut mânca. La aceasta a contribuit și gestul Jacquelinei. Maria mia pregătit un ceai antialergic, cu miere. Toți mâncau grătar de miel, preparat atunci și discutau politică. La ora trei și jumătate era din nou adunare, dar eu lam rugat pe Georges să mă ducă acasă, simțindumă întradevăr rău. Jacqueline era așezată în față și a izbucnit cearta între ei doi. Sunetele acute ale vocii ei acopereau replicile lui. Nu înțelegeam nimic, dar miam dat seama că Georges avea de purtat o cruce grea. Încă din ajun, de când Jacqueline făcea o curățenie inutilă, aruncând și trântind tot felul de lucruri, neam simțit atât de prost, încât Gloria mia spus că, dacă nam fi condiționate de data biletului de avion, ar trebui să plecăm.

În ziua aceea de post, Dumnezeu a tăcut; nu mia spus nici "Da" nici "Nu", de parcă nar fi fost Același și în Franța.

Întruna din zilele primei săptămâni, vineri, Georges nea dus undeva într-o regiune rece, muntoasă, unde era antena televiziunii. Tocmai ne spusese că în Franța nu există "Nu e voie!", când, vrând să trecem mai aproape de antenă, am întâlnit o pancardă cu "Trecerea interzisă". Am răs cu poftă. Dar nu prea mult, căci am observat că suntem urmăriți. Mergeam pe o potecă și am observat că din tufiș ieșise un cetățean. Lui Georges nui venea săși creadă ochilor. Când neam întors, omul acela sa întors și el și când neam îndreptat spre mașină, Gloria a observat că și el sa urcat într-o mașină și o și pornise deja pe drumul pe care veniserăm și pe care trebuia săl urmăm și noi. Numai că Georges observase numărul mașinii care arăta că nu era din regiunea aceea, Isere. A luat un alt drum și era să ne rătăcim.

A doua zi, neam dus din nou la Lyon și am văzut celebra catedrală cu Sfânta Fecioară, uriașă, toată din aur. Avea și paratrăznet. Georges, glumeț comentă:

Nu se poate apăra singură !

Dar când am coborât, în plin amurg și miam ridicat privirea asupra ei, am văzuto strălucind, măreață și tragică, asemenea unei torțe arzând.

Pastorul lui Georges, Michel Zanellato a vrut să ne ajute. A venit la Georges și am stat de vorbă împreună, povestindu-i pe larg despre lucrarea de neconfundat, a lui Dumnezeu, în favoarea ieșirii noastre din țară. El tot îmi sugera că e vorba de râvna mea care sar putea să fi antrenat acele aprobări. Oricum, nu a avut încredere în autenticitatea acestei lucrări, fiind, probabil, pățit. Cu toate acestea, ia telefonat fratelui A. Nicolle la Paris și mia aranjat o întrevvedere cu el. Sa oferit să mă ducă la Paris cu mașina, căci avea loc o conferință, iar Francoise, soția sa, avea o soră acolo. Am călătorit marți, 1 octombrie, dupăamiază, până la zece seara, cu mașina plină, împreună cu noi trei călătorind și un frate și o soră, conducători de tineret. Seara am ajuns la Jeannine, cumnata pastorului. De cum neam văzut, între noi sa legat o prietenie deosebită, aceasta fiind o femeie foarte primitoare și sensibilă la suferințele umane. Nea găzduit pe toți, în cele două camere ale ei în care locuia singură cu un băiat și o fată de vârsta lui Dănuț și a Gloriei, iar copiii au dormit cu bucurie pe jos, ca să ne facă nouă loc în paturile lor. Ea nu știa ce sămi mai dăruiască.

O mie de kilometri dus-întors și de doua ori 98 FF pentru circulația pe autostrada ParisLyon, plus benzina, pentru o audiență de douăzeci de minute cu președintele Adunărilor lui Dumnezeu Penticostale, A. Nicolle.

Cu ce vaș putea fi de folos? a început el, dar, până să răspund, sa justificat: Bibliile ni le confiscați ...

Nu noi, mam grăbit eu să precizez.

... statul vostru, a adăugat el, ca și cum ar fi fost același lucru.

Ajutaține cu dragostea, cu rugăciunile dumneavoastră.

Dumneavoastră neați refuzat ajutorul. Ați dat mâna cu americanii.

El avea o părere așa de greșită despre frații din conducerea cultului Penticostal din România! Îmi spunea că, atunci când a fost în România, cei din conducere lau vândut securității, că a fost arestat și a văzut el însuși denunțul semnat de unul din ei. Lam asigurat că securitatea română era expertă în diversiuni, ca să strice bunele relații pe plan religios. Iam vorbit despre condițiile aproape imposibile de menținere a cultelor neoprotestante întrun regim comunist.

Am reușit săl influențez pozitiv. Nu mia fost greu să observ că la baza proastei sale păreri despre cultul nostru era rivalitatea dintre cele două mari organizații: "Assemblies of God" și "Church of God", cu aceasta din urmă fiind cultul nostru în cele mai bune relații, în deficitul celei dintâi pe care el o aprecia.

El afirma că frații din conducerea cultului împiedică lucrarea Duhului Sfânt să se desfășoare, dar iam spus că soțul meu o lasă liberă și sa ajuns la enormități: prorocirea de căsătorii și chiar de divorțuri. Atunci a izbucnit:

Să le oprească!

Iam spus ce dezamăgită sunt văzând nivelul spiritual atât de slab al credincioșilor francezi și aici mia dat dreptate, recunoscând superioritatea credinței din România.

Recomandarea lui a fost să mă întorc și să sufăr, dacă vreau sămi mântuiesc sufletul. Dar eu io luasem înainte, spunându-i că la noi e pericolul închinării la icoana fiarei, prin cultul personalității lui Ceaușescu, dar la ei e cultul închinării la bunăstare, la lux, la libertatea pervertită in libertinism. Noi navem încotro, dar pe ei nui obligă nimeni spre lux.

Vorbind cu el, în prezența soților Zanellato, înțelegeam că Cel Cemi deschisese poarta spre Franța, nu mio închisese în urmă, pe cea din țară. Încă nu înțelegeam de ce, dar îmi era clar că peste câteva zile va trebui, irevocabil, să mă întorc. Era 2 octombrie 1985, iar pe 6 octombrie se încheia sejurul.

La Paris tocmai avea loc o conferință pentru evanghelizarea tineretului și diferiți misionari dădeau raportul asupra rezultatelor lor. Lucrările erau conduse de ginerele și de fiica fratelui A. Nicolle. Întrevederea cu acesta avusese loc în pauza de prânza lucrărilor. Gazdele mele se întâlneau cu vechi cunoștințe și, politicoși, mă prezentau și pe mine lor. Numele meu era: "Madame de Roumanie".

După lucrări, am mers împreună cu toți, la o altă soră dea lui Francoise, Martine, care avea o fetiță de doi ani, nespus de drăgălașă. Au sporovăit, am băut Orangina, am privit de la etajul al șaselea, din balconul minuscul în care nu încăpea mai mult de o persoană, Parisul. Se vedea La Place de l'Etoile cu Turnul Eiffel.

Toate ar fi fost bune, dacă naș fi dat cu ochii, pe o etajeră, de o piesă de care gazdele noastre erau mândre, căci o achiziționaseră de la un magazin de antichități: o lampă cu petrol! Atunci, mai presus de voința mea, am trăit un impact care ma trezit la realitate. Vederea acelei lămpi mia adus aminte de viața mea din România, de întreruperea curentului, de întunericul de pe holul meu cel lung, pe carel străbăteam prin numărarea pașilor, de frig, de cozi. E incredibil ce forță de sugestie poate avea o lampă de petrol întrun elegant apartament din inima Parisului, când ești un călător român, nimerit pe acolo!

Tot cemi făgăduise Dumnezeu sa împlinit. Întro singură zi a plouat și anume ... în ajunul plecării. În rest,24~~4~~ fost timp de vară, de mânăcă scurtă.

Deacum, ne gândeam la plecare, căci, eram sigură, Dumnezeu nu voia să rămânem acolo!

Nimic nu se mai putea întâmpla. Am revenit la PontEveque în aceeași noapte, în jurul orei două și jumătate. Apoi au trecut încă trei zile, cu mici ieșiri și a venit și ultima sâmbătă, 5 octombrie, cu cumpărături de cadouri pentru familie, pe o ploaie torențială singura zi când a plouat. Fratele Nicolle îl sunase pe pastor, rugându-l să ne ofere din partea lui 500 FF, urmând săi trimită cecul. Deci sa gândit la mine, totuși!

A doua zi, neam luat ultimul mic dejun. Dar în fața tuturor bunătăților cu care ne binecuvântase Dumnezeu timp de trei săptămâni, nam mai plâns ci miam luat cu demnitate rămas bun de la acestea. Nu erau pentru noi.

În casa lui Georges scrisesem o poezie pe care nam îndrăznit so aduc în țara și sa pierdut. Urmăream în ea, în stilul celor din "Plângerea României", o făptură care se târa pe brânci, în subteran, tăinduși drum cu capul, cu unghiile, cu coatele, cu dinții, către "afară". A reușit și sa minunat de tot ce a găsit pe tărâmul luminii. Apoi, a început să învețe normalitatea. Noi două eram acelea. Doar că noi trebuia să ne întoarcem în subteran.

Neam rugat pentru călătoria noastră, am mulțumit pentru inima deschisă a lui Georges și a mamei sale și am coborât. Pe peronul din LyonPerrache neam despărțit și am făcut ultimele fotografii. Am coborât, după două ore, la Paris Gare de Lyon, am luat un taxi și neam văzut din nou ajunse la acel aeroport în care am trăit cea dintâi dezamăgire. Dar și Gloria avusese dezamăgirea ei, căci nu la mai găsit pe Samuel prietenul de altădată, care venise în vacanță cu drag la noi și care, într-o seară, mâhnit că trebuie să se despartă de copiii mei, fugise în port, chiar în ajunul plecării lor, spre disperarea mamei și îngrijorarea tatălui său. Dar venise singur, se descurcase. Avea cu un an mai puțin decât ea. Acum, nici nu ieșea din camera lui. Se răcise, se schimbbase, se sălbăticise, parcă. Așa că operația lui la ochi ia convenit întrun fel.

Dar în aeroport, ciudat! nu ne mai chemau pentru "Taron". Trecuseră două ore de când trebuia să decolăm și noi tot în sala de așteptare stăteam încremenite. Atunci, mam gândit că poate e intervenția lui Dumnezeu care vrea în ultima clipă săși arate măreția. Și o nouă speranță prindea în sufletul nostru contur. Inima începea să freacăte, se ridica din ea o emoție ca o bucurie. Dar na fost decât o întârziere obișnuită la românii de atunci, o măsură de protecție, pentru că "iubitul conducător", președintele nostru, se ducea, pe calea aerului, în China, tocmai la ora când noi ne întorceam în țară, pe 6 octombrie 1985.

Lasă, mamă, îmi spuse Gloria, potrivinduși centura de siguranță, nu plecând noi, se rezolvă criza din țara noastră. Dumnezeu va lucra și cu poporul nostru. La noi trebuie să se schimbe lucrurile!

La aeroport, Nicu, Gabi, Danuț și cu Creo ne așteptau de câteva ore. Neam văzut, neam salutat cu mâinile și de abia așteptam să trec de vamă, ca să ne vedem în sfârșit. Creo ne spusese că va aranja el cu o doamnă care lucra aici, la vamă, să facă de serviciu pe data de 6 octombrie. Cum am văzut o doamnă făcând controlul bagajelor, mam dus la control la ea, convinsă că e cea în cauză. Aceasta nici nu ma controlat. Am aflat, însă, că persoana aceea nu putuse fi găsită. Așa lucrase Dumnezeu, să nu fiu controlată la bagaje, fără intervenții omenești. Dumnezeu se întorsese spre mine.

A doua zi am plecat acasă. Am desfacut bagajele, am împărțit cadourile și neam dat seama că am cheltuit economiile noastre de o viață, pe nimic...

Pe 7 octombrie, pe când mă rugam în camera mea, mulțumindui Domnului că mia dat ocazia să văd Franța, că făcuse atâtea pentru mine, sa stins lumina ...

Cap. LIII

"ÎN CĂ PUȚINĂ VREME ȘI CEL RĂU

NU VA MAI FI"

Readaptarea a fost mai grea decât adaptarea. O singură dată se stinsese lumina la blocul lui Georges și, pentru că pana de curent a durat o jumătate de zi, a trebuit să cumpere o lanternă pentru scări, căci casa scărilor nu avea lumină naturală și nici nu era folosită, liftul funcționând perfect. Atunci l-am întrebat pe Georges cum se simte și el a clătinat capul, cu înțelegere pentru situația noastră. În ziua aceea, am ieșit cu Gloria singure, să ne plimbăm. Am luat spre Vienne. Trotuarul era atât de îngust, că nu puteam merge amândouă alături. Am intrat pe o alee în curbă, care urca. Nu știam că e o proprietate particulară. Neam așezat pe o bancă și am stat așa un timp. Între timp, cineva sa uitat la noi, dar nu nea spus nimic. Apoi am mers înapoi, găsindu-l pe Georges ca niciodată de supărat:

Eu am semnat că răspund pentru securitatea voastră, nu vă dați seama? Cum ați plecat așa, fără să mi spuneți?

După întoarcerea acasă, ne trezeam că vorbim în franceză, deși noi stăpâneam, așa cum credeau ceilalți. Odată, eram la televizor și un actor comic făcea glume pe seama președintelui și a guvernanților. Ei râdeau cu lacrimi. Eu și Gloria nu înțelegeam. Dar nu eram singurele, pentru că nici Mamy nu înțelegea și îl întreba mereu pe Georges:

Qu'est-ce qu'il dit?

Până să-i explice, începea altă glumă și Samuel cerea să se facă liniște. Și așa rămânea tot în urmă cu înțelegerea. Ea sa scuzat către noi:

Ils parlent trop vite ...

Gloria a izbucnit în râs, spunându-mi în românește:

Nu suntem singurele aici care nu știm franțuzește.

Și nea apucat pe amândouă râsul, așa că râdeam toți: ei de glume, noi de noi însene. Mamy se uita la noi cu ochii ei albaștri, nevinovați și chiar că nu înțelegea nimic, ceea ce ne întărea hohotele de râs.

Depănăm îndelung amintiri și ajungeam la aceeași concluzie: Dumnezeu nu a vrut să rămânem acolo. Dar de ce?

Ani de zile am rămas fără răspuns la această întrebare.

Pe 13 februarie 1986, în urma rugăciunilor mele stăruitoare pentru schimbarea situației grele din țara noastră, Cuvântul Domnului mia vorbit astfel:

"Încă puțină vreme și cel rău nu va mai fi. Te vei uita în locul în care era și nu va mai fi." (Ps. 37: 10)

Am înțeles că era vorba de căderea lui Ceaușescu. A fost prima oară când mia vorbit Dumnezeu despre acest lucru. Și viața a început să devină cu atât mai grea, cu cât știam că nu va mai dura decât "puțină vreme".

La câteva zile de la întoarcerea din Franța, am primit sobițele puse de Georges la poștă, încă din vară. Soțul meu sa dus tocmai la halta "Traian" să le ridice. O, dacă ar fi știut ce necazuri urmau, lear fi putut aduce direct acasă. Corect, sa dus în port, la vamă. I sa cerut să plăteasca în valută, de trei ori prețul real al sobelor! În aceeași seară, nea sunat Georges ca să ne întrebe cum am călătorit și iam comunicat și sosirea sobelor și imposibilitatea noastră de a intra în posesia lor fără 1560 FF pentru fiecare. Sa îngrozit. Am vrut să le expediem retur, dar și pentru aceasta trebuia să avem valută. Ca să nu mai vorbesc de faptul că era un delict grav să deții valută. Mă întorsesem de la aeroport cu 80 FF, restul de la taxi și mi era frică să stau cu ei în casă.

Georges, care ne trimisese sobele²⁴ (din partea Bisericii, trebuia acum să

prezinta situația nou creată și să pretindă încă 3120 FF din partea Bisericii, spre a le putea ridica. Era jenant și pentru el.

A început așteptarea. Dar "așteptarea celor neprihăniți nu va fi decât bucurie", am găsit eu într-o zi, în Proverbe 10: 28. Mam agățat de acest verset, crezând în inima mea că, dacă ele sunt trimise din partea unor credincioși și ne sunt destinate nouă, voi intra în posesia lor, "căci e drept". Și mam rugat cu încrederea că le voi avea. Cum începuse frigul, începusem și eu ritualul încălzirii sticlelor și a paturilor cu ele, mutându-le de-a lungul așternutului. După aproape două luni, mia telefonat Georges că mi va trimite bani pentru o singură sobă. Nicu deja cumpăraseră două butelii mici, rusești, pentru ele. Acum eram liniștită. Voi avea măcar o sobă. Și am rămas liniștită, mai ales că "mai marele vameșilor", domnul Arabolu, mia promis că mă mai așteaptă. De aceea eram eu așa de bucuroasă că neau chemat la bancă în ziua când ma chemat tovarășa Manoliu la partid deoarece credeam că, în sfârșit, sosise valuta!

Dar din acea zi, au trecut multe zile, săptămâni, luni, evenimente, între care chemarea mea la sediul partidului, explozia de la centrala nucleară de la Cernobil, din 26 aprilie. Abia pe 9 mai am primit de la banca franceză din Vienne o scrisoare prin care ni se arăta că neau fost expediați 1560 de FF pe data de 6 decembrie 1985! După cinci luni, încă nu ajunseseră în banca din Constanța. Oricum, îmi luasem nădejdea, pentru că, mai mult de trei luni, vama nu ne putea aștepta. Cu sobele acestea sa adăugat o pală de ger peste țurturele în creștere al dezamăgirilor noastre. Francii aveau să intre în bancă tocmai pe 23 iulie 1986! Și din nou probleme: trebuia o altă scrisoare către bancă, specificând scopul utilizării lor. Altfel nu beneficiam de ei.

Dar a venit din nou vara și Georges a venit la noi, cu trenul, pentru câteva zile. Cât de bucuroși am fost, când nea sunat din Timișoara, că e în țară și că a doua zi, la ora zece, va fi în gară la Constanța! Era o sărăcie pe care mie greu so mai evoc. Cât a stat Nicu cu el la hotelul "Palas" ca să l cazeze, eu am stat la o coadă unde tocmai se aduseseră "tacâmuri" de pui: spatele cu gâtul și ghiarele lor. Nu mai avusesem demult un asemenea noroc: să descarce marfă chiar când sunt eu în magazin, deoarece se aducea puțin și se termina în câteva minute. Pe când așteptam să ajung la teighea și se tot auzea că sunt pe terminate, lam văzut pe Nicu uitându-se după mine. Știam că, dacă ies, cel puțin o persoană mio va lua înainte, dar mai știam că Nicu nu are răbdare să aștepte. Și atunci, sa rezolvat simplu:

Sa terminat! a strigat vânzătoarea.

Am ieșit din învălmășeala de oameni, stăpânindumi cu greu amărăciunea.

Nu era prima oară când mi se întâmpla așa ceva. Păstrez un "Crochiu de primăvară" datat 14 martie 1986. Iatăl:

"Ceți trebuie ca să fii fericit? Să ieși de la serviciu, să te așezi la o coadă și să afli că doar ce sa adus "amestec pentru ciorbe", de 23,50 de lei, când lumea din fața ta a așteptat de dimineață, de șaseșapte ore. Ce norocos ești! Dacă ai inspirația să te așezi în șirul de la perete, ai pierdut, pentru că extrema exterioară înaintează mai repede. Uiteo pe cucoana cu căciulă albă, cum se strecoară!

Se "dau" câte două pachete! Poți face o supă, iar carnea rămasă uitată pe lângă oase o poți toca; mai pui un cartofdoi, chiar trei, o cutie de carne conservată și obții o pastă excelentă pentru chifteluțe. A, nu! Chifteluțe nu! Nu sunt spornice. La cuptor o mai fi butan suficient în butelie? poți face cu paste făinoase o musaca. Supa o poți pregăti și pe reșou, în orele când nui oprit curentul electric și, cu puțină "vegeta" ... La coadă, acolo, a și ajuns aburul îmbietor al supei de vită ... Pe trei zile teai asigurat.

Mai sunt șaiszeci de pachete ... Maxim' treizeci de persoane, strigă vânzătoarea.

Numeri febril. Ești a douăzeci și noua persoană? A treizeci și una?

Sa desfăcut ultimul sac. Ai ajuns aproape.

Ai atins teigheaua umedă de pachetele congelate.

Poate ai noroc. Ai banii exacti strânși în pumn. Încă puțin.

Inghesuală de rigoare când se tețina o marfă ca aceasta.

Doamnă, stați la rând ...

Doamna cu caciulă albă își numără restul, în timp ce eu întorc, ușor resemnată, ușor scârbită, capul. Îmi ridic gulerul, strâng la gât șalulcăciulă, îmi infund mâinile în buzunare, lăsând să foșnească, a pagubă, în vântul crud, sacoșa de material plastic, goală."

Dar seara, Nicu a venit acasă cu două pachete de tacâmuri în care aripioarele puteau fi făcute friptură. Din păcate, erau doar opt aripioare, iar noi eram șapte. Aș fi vrut atât de mult să-i mulțumesc lui Georges pentru toată ospitalitatea lui din Franța! Iam pus doar două aripioare și mam căit luni de zile că nu iam pus și porția mea, dar ar fi văzut că eu nam în farfurie și nar fi acceptat. Hotelul lam asigurat că il plătim noi, dar întro zi a venit la noi speriat și nea spus că i sa comunicat că trebuie să plătească dublu, fiind cetățean străin. La noi nul puteam ține, din pricina legilor atât de severe, căci nu era rudă și încă de gradul întâi. Și atunci lam dus la un hotel mai ieftin, al sportivilor, dar aici era gălăgie. De mâncat mânca la noi. Iam spus cât de tare sa înrăutățit situația la noi, cât de rău stăm cu mâncarea și cu curentul electric, al cărui consum nu trebuia să depășească 850 de kw pe an, dar mai ales cu propaganda de îndoctrinare a copiilor, prin care educam caractere duplicitare, transformându-mă eu însămi întrun demagog. Iam spus ce rău îmi pare că a trebuit să mă întorc atunci. Dar și că am încredere că lucrurile se vor schimba și la noi. Mă bazam pe făgăduința lui Dumnezeu din Psalmul 37, când nici un semn de schimbare nu apăruse încă în Est.

Totodată, îl rugam să ne ajute mai concret, pentru că în anul următor vom încerca să mai venim o dată în Franța, eu și Nicu, de data aceasta cu Gabi. El sa gândit că are un prieten, director al unei edituri creștine, iar Gabi sar putea angaja ca vânzătoare acolo. Na stat decât patru zile și patru nopți. Și la venire și la plecare a avut probleme cu viza Ungariei. Pur și simplu, lau dat jos din tren.

Cap. LIV

U N I T A T E D E D U H

La începutul lunii august 1986, în plină vacanță, a venit la noi Sanda, fiica lui Creo, ca să facă plajă. Aveam o uriașă obligație față de ea și față de tatăl ei, căci Gabi era tratată în casa lor ca o prințesă "o somitate", cum afirma Creo, făcându-ne să râdem, din pricina slăbiciunii lui față de acest cuvânt. Ne plăcea tuturor de ea, de maturitatea gândirii ei la cei numai 17 ani ai ei și de felul ei deschis.

Pe 5 august, mam dus la școală pentru examenele de corigență ale elevilor de clasa a opta. După ce am terminat și am întocmit procesele verbale, mam întors acasă, cu gand să mai umblu prin oraș, în căutarea unei cărți. Am coborât din troleibuz și am luato spre librărie, când am simțit un puternic imbold să vin acasă. Ma cuprins o neliniște, mă simțeam grozav de muștrată în cuget că Sanda era la noi de câteva zile și eu numi făcusem timp să stau de vorbă cu ea și să ne rugăm împreună, conform rugăminții tatălui ei. Am venit acasă și am luat copiii în sufragerie.

Se afla în Constanța un evanghelist baptist, Sammy Tippit care predica seară de seară la adunarea baptistă și făcea aceasta cu o dăruire până la epuizare, aproape. Predicarea lui era fierbinte și în Duhul Domnului. După ce am citit ceva, am ingenuncheat, cu gând să ne rugăm Domnului pentru predica din seara acelei zile și pentru sufletele care o vor asculta, ca să se dăruiască Domnului. Înainte de a începe să ne rugăm, am avut deodată sentimentul că diavolul îi pregătește acestui om o lovitură și iam îndemnat pe copii să ne rugăm pentru persoana lui fizică. Era ora 12:10 când am început să ne rugăm pentru el și familia lui. Pe la 12:45, am terminat rugăciunea.

Seara, am mers toate la Biserică. Am observat o ușoară rumoare la amvon. Ceva nu era în ordine. Sammy era neînștit. Curând, pastorul Bisericii a

trecut la amvon și a anunțat că fratele Tippit cere să ne rugăm pentru el, ca să poată predica. Aceasta pentru că fiica lui, de zece ani, fusese lovită la prânz, la ora 12.20 de o mașină și dusă la spital. Soția lui era încă la spital cu copilul, când șia început el predica. Ce legatură a Duhului, mă minunam eu, uitându-mă la Gabi și la Gloria care erau așezate lângă mine! Îndată am scris un bilet pastorului care mă cunoștea, rugându-l săl încurajeze pe Sam că este doar o încercare, fiindcă, exact la ora când fetița ia fost lovită, noi am primit îndemn să ne rugăm pentru securitatea fizică a lui și a familiei sale, căci vrăjmașul vrea să se răzbune pentru sufletele pe care i lea smuls din stăpânire și lea predat Domnului Isus.

Așa șia început și el predica, povestind accidentul. Era vizibil marcat, neputându-se dăruir în totalitate predicării. Dar a spus ceva măreț:

Eu trebuie să vă arăt calea spre mântuire, oricât mar costa. Și atunci Duhul Domnului la folosit.

La sfârșit, a venit la amvon un bilet pe care fratele la citit: fetița și soția sunt deja la hotel, iar copilul e în afara oricărui pericol. Și tot atunci a amintit și de unitatea Duhului care îndemnase o familie din Constanța să se roage pentru integritatea fizică a sa și a familiei, chiar la ora accidentului.

Nu intenționez să ies în evidență prin această întâmplare care numai întâmplare nu a fost. Mam prezentat, totuși, în seara următoare, dar traducătorului său, fratele Titus C. Peste încă o seară, auzind că pleacă la Brăila, am mers și noi, cu gândul de a o invita pe mama să audă vestirea. Ceea ce a determinat pe mama să vină la Biserică a fost relatarea acelui fapt cu rugăciunea pentru el la ora pericolului. Dar mama na putut suporta niciodată zgomotul: îi creștea tensiunea. În micuța sală a Bisericii baptiste din Brăila nar fi trebuit să se mai pună în funcțiune stația de amplificare a predicatorului american care și așa își striga predicile. Mamei îi vuia totul în cap, iar cineva care o privea a văzuto făcând grimase pe care lea pus pe seama faptului că nu ia plăcut predica. Dar eu cred că, dacă sunetul nar fi fost amplificat, mama ar fi primit Evanghelia vestită în puterea de convingere a Duhului Sfânt. Fratele a predicat din Iosua 6, din textul despre luarea Ierihonului. La Brăila, iam dăruit fratelui o pictură în ulei, pe pânză, cu trandafiri albi, de care eram mândră pentru realizarea nuanțelor de alb, marcând lucrarea lui Dumnezeu din 5 august 1986, din Constanța.

Cap. LV

M Â N A C A R E P O A R T Ă D E G R I J Ă

Întro seară, pe 30 august 1986, mă gândeam cum aș putea exprima dragostea și reala purtare de grijă a lui Dumnezeu, față de mine. Era târziu, intrasem în dormitor ca să mă culc și mam suit în pat. Seara, îmi descarc creierul, nul mai solicit așa de mult, ca să am un somn liniștit. Dar eu am luat pe la ora unsprezece un teanc de coli de hârtie și am încercat să ilustrez această temă.

Am desenat un cap de fată, cu părul pe spate, și cu o mână liniștită, mângâind pe păr. Am încercat încă o dată și încă o dată. Nu eram mulțumită, dar era târziu și, punând teancul de foi veline să se sprijine pe o carte tare, rezemată de ușa întredeschisă a șifonierului, mam uitat îndelung la desenul cu mâna cea ocrotitoare, după care am stins lumina și am adormit.

Noaptea, pe la ora 0:30 ma trezit un cutremur destul de puternic. Mam speriat și am strigat la Domnul. Când am aprins lumina, am dat cu ochii de colile cu desenul. Mâna aceea blândă, mângâind părul meu era tot acolo. Ușa șifonierului se deschisese mai mult, dar colile nu se mișcaseră! Alte obiecte se mișcaseră din loc, căci magnitudinea cutremurului fusese de 5,9 grade pe scara Richter. Deci fusesem sub mâna ocrotitoare a Domnului, așa cum mă gândisem eu, când desenasem chipul mângâiat de mâna aceea, pe păr! Am luat foile, leam răsfoit, căci încercasem mai multe variante, dar, când am vrut să le sprijin la loc, ca prima dată, nară5mai reușit. Alunecau mereu, oricât am

înclinat planul.

Eu nu cred că desenul meu ar fi avut ceva magic, ca o amuletă care păzește de rău. Dar bucuria mea consta în faptul că Dumnezeu fusese martor la gândul care mă determinase să fac desenul și pusese în desenul meu unul din gândurile Lui, cele "mai multe decât boabele de nisip". (Ps. 139)

Dovadă a acestui adevăr erau colile sprijinite de ușa șifonierului care sa deschis în timpul cutremurului, fără ca ele, așa alunecoase cum erau, să se clintească, așa cum dragostea lui Dumnezeu nu se clintește de la mine.

Peste câțiva ani, eram internată la EforieSud, pentru tratamentul artrozei. Tocmai eram la tratament, când sa declanșat un cutremur. O doamnă aflată la tratament ambulator, rămăsese ca paralizată, după care a dat să tâșnească pe ușa afară.

Stați liniștită și nu vă temeți, am încurajato eu. Eu sunt credincioasă și, câtă vreme sunteți cu mine aici, sunteți ocrotită. A rămas liniștită și încrezătoare. Am mai văzuto o dată și iam vorbit despre dragostea lui Dumnezeu, sfătuindo să citească Noul Testament.

Mam gândit îndelung, cu ochii uzi de recunoștință, că El mia luat în mâinile Sale destinul și a scris pe el: "Ocrotit de Dumnezeu".

După medicii care mau tratat îndelung și minuțios, eu nar fi trebuit să am un cămin, să am copii și să fac eforturi. Dar medicii mei, ei care mau avertizat că pot să mor, demult nu mai sunt în viață, iar "eu și copiii pe care mi ia dat Domnul suntem niște semne și niște minuni în Israel, din partea Domnului oștirilor ... " (Is. 8: 18) Și dacă a trebuit să muncesc de multe ori până la epuizare, știu că Dumnezeu care "dă putere celui ce cade în leșin" are în mână judecata și că va răsplăti fiecăruia după dreptate. Și arunc asupra Lui povara. Și iarăși "alerg pe calea poruncilor lui Dumnezeu", cu inima scoasă la loc larg.

Cap. LVI

T I M O T E I

Anul școlar nu se mai încheia demult la 15 iunie. În căldurile din iunie, după un an întreg școlar, era un chin să mai ții ore de recapitulări finale pentru care directorii pretindeau planuri speciale de lecții.

În 15 iunie 1989, ieșisem de la școală, într-o stare de totală epuizare și mă îndreptam spre stația de troleibuz. Deodată, lam văzut pe prietenul nostru, Gică U., un frate credincios, venind spre mine. Nu ma observat și aceasta mi sa părut straniu, pentru că întâlnirile noastre erau întotdeauna un prilej de nedisimulată bucurie. Făcuse și el parte dintre cei de care mă ocupasem cu cincisprezece ani în urmă, la orele de tineret, când cântam, ne rugam și studiam Cuvântul Domnului împreună.

Lam făcut atent și ma privit cu o expresie de desperare. Avea aerul cuiva care nu mai găsește scăpare. Și totuși sa bucurat atât cât îi îngăduia starea în care se afla. Mia comunicat, aproape telegrafic:

Vin de la urgență. Timotei a căzut. Fractură craniană. Roagăte pentru el! Și a plecat. Ce puteam eu săi mai spun?

Timotei era al doilea fiu al lui, între el și primul fiind o diferență de unsprezece ani. Dar Lidia, soția lui Gică, avea RH negativ, ceea ce îmi dăduse emoții, auzind că așteaptă un copil. Lidia, însă, a adus mereu acest caz înaintea Domnului și copilul sa născu normal. Nu puteam mulțumi îndeajuns

Domnului pentru această binecuvântare, când vestea că Timotei sa accidentat a căzut ca o greutate strivitoare peste mine. Avea opt luni și jumătate. Nu puteam să mi explic de ce sa putut întâmpla așa ceva, când Dumnezeu făcuse ca acest copil sortit să fie handicapat prin acel nefast RH, să fie un copil absolut normal. Ajunsă acasă, mam luat cu treburile mele legate de încheierea situației școlare a elevilor mei și am uitat de necazul fraților mei în credință. Când să mă culc, miam adus aminte la rugăciune de el. Abia atunci mam rugat pentru vindecarea copilului.

Cum se întâmplase accidentul? Lidia tocmai schimba copilul, când a auzit soneria la ușă. Cum Gică dormea, sa dus repede să deschidă, ca să nu mai sune soneria a doua oară, lăsându-l pe Timotei pe masă. Încă nu ajunsese la ușă, când acesta a căzut, începând să țipe. Căzuse drept în cap. Sa sculat și Gica și șiau dat seama că ceva rău se întâmplase cu copilul lor. Lau luat și au plecat la urgență. Diagnosticul a fost: "fractură de cutie craniană". Copilul a fost internat și împreună cu el și Lidia și i sa administrat antibiotice puternice. Dimineața, însă, medicul șef de secție i le tăia de pe fișă, prescriindui altele, ușoare, care nui ajutau la scăderea temperaturii. Lidia nu șia dat seama de ce se întâmplă, până când o asistentă ia spus lui Gică:

Domnule, dacă nui dați medicului ceva, vă moare copilul. Noaptea, medicul de gardă îi prescrie gentamicină, iar ziua șeful de secție i le taie. Faceți ceva! Am și eu copii și văd că soția dumneavoastră se topește. Dar vă rog să nu mă spuneți, că mi pierd pâinea.

Gică a umplut o sacoșă cu de toate și ia duso. Și atunci copilului i sa prescris gentamicină, dar era prea târziu. Trecuseră zece zile. Măduva șirei spinării fusese viciată cu sângele scurs de la cap și capul copilului atârna pe spate, fără vlagă în el, în timp ce trupul atârna ca mort în brațele mamei sale. Surmenajul Lidiei era de nedescris. Trei săptămâni, zi și noapte, ea sa chinuit lângă copilul care suferea de dureri mari. Ochii lui no mai vedeau, iar Lidia, care din ziua accidentului na mai închis ochii, nui mai putea suporta gemetele de durere.

În acest timp, Gică sa întâlnit cu presbiterul adunării noastre și ia povestit durerea. Tată el însuși și încă un tată cu simț de răspundere și milos, de data aceasta a acționat cu cruzime față de acest frate care, cei drept, nu mai venea la casa de adunare, din motive personale, dar nu din cauza îndepărtării de Dumnezeu. Ia spus, privindul cu duritate:

Ia trei zile de post, vino apoi săți mărturisești păcatele și după aceea vedem dacă ne rugăm pentru copil.

Nu de un asemenea sfat ar fi avut Gică nevoie, când fiecare oră care trecea punea în pericol viața copilului lui. Dar trei zile?! Tocmai atunci negocia rugăciunea pentru micuț?! Lidia era surmenată în ultimul hal, uitase cele mai elementare lucruri, era extenuată. Trăia acel goaznic verset: "În groaza careți va umple inima și în fața lucrurilor pe care ți le vor vedea ochii, dimineața vei zice: "O, de ar veni seara!" și seara vei zice: "O, de ar veni dimineața!" (Deut. 28: 67)

Doamne, iartă-mă și dă-mi înapoi copilul pe care mi lai dat normal! Doamne, nu mă întrista atât de tare! Doamne, e atât de mic și atâta durere! Nu mai pot să-i văd suferința! La Tine "toate lucrurile sunt cu putință". Salvează-l, Isuse, Tu, care ai cunoscut suferința omenească!

Întro noapte, la văzut doctorul Davidescu și, cum era și Gică acolo, la întrebat:

De ce nu duceți dumneavoastră copilul la București, la Spitalul numărul 9? Au acolo medici specializați în fracturi craniene și au un robot ultramodern, pentru tot felul de testări.

Nu lam dus, pentru că nu nea spus nimeni, până la dumneavoastră.

A doua zi, a cerut recomandare, ia făcut externarea copilului și au plecat toți trei la București. Era după trei săptămâni de internare. Gică avea acolo un văr, doctor specialist în neuropsihiatrie. El a vorbit cu șeful secției de neurochirurgie, renumitul doctor Ciurea care a examinat copilul și

la propus pentru operație pentru sâmbătă, 8 iulie.

Dar în sâmbăta aceea, copilul a avut un scaun diareic unul singur! și operația a fost amânata pentru săptămâna următoare.

Duminică, 9 iulie 1989, la Biserica din Constanța, timpul de rugăciune, de la ora nouă la zece a fost condus de Liviu, un om cu suflet, prieten și cu noi și cu Gică. La sfârșit, el a spus cu glasul lui cald:

Fraților, avem un frate care trece printr-o grea încercare. Copilașul de numai zece luni și jumătate i sa accidentat de câteva săptămâni și e mare necaz acolo. Să simțim împreună cu acest frate al nostru, după cum ne învață Cuvântul Domnului. Să ne rugăm pentru acest copilaș ca pentru copilul nostru, ca Domnul să-și reverse îndurarea peste el și să-l vindece.

Și atunci sa făcut o rugăciune specială pentru copil, aducându-se numele lui înaintea Domnului.

În aceeași zi, pe la prânz, Lidia stătea pe bancă, în curtea spitalului, cu Timotei în brațe și cu Gică alături. Mai era o soră din Constanța internată cu copilașul ei bolnav. Și Lidiei i sa părut că băiatul începe să se sprijine în piciorușele pe care i le știa părăsite de vlagă. Nu, nu i se părea! Picioarele apăsau în poala ei, se propteau cu tot mai multă putere, apoi capul a început să se ridice, mâinile au început să se miște și sănătatea sa întors în trupul băiețelului de nouă luni și jumătate. Incredibil!

Gică, ia te uită!

Amândoi părinții nuși puteau crede ochilor. Băiatul se vindeca sub ochii lor. Durerile lau părăsit, și a recăpătat vioiciunea, ochii au redevenit vioi și a început să gângurească.

Iar ei vedeau și nu puteau realiza minunea!

A doua zi, când la consultat medicul, a exclamat:

Dar ce sa întâmplat cu copilul ăsta? Nu mai are nimic.

A hotărât să-l supună miercuri testării la complicatul computer și copilul a stat liniștit, ca niciodată. Computerul la declarat perfect sănătos. Fractura se sudase singură, lăsând doar o urmă fină.

Joi, 13 iulie, lui Timotei i sa făcut externarea. Fericiți și neștiind încă ce să creadă, sau dus la țară, la părinți, în Moldova. Acolo a venit duminică un frate deal lui Gică, Costică. Văzându-l pe Timotei cu ei, sănătos și normal ia întrebat ce sa întâmplat.

Costică, nu pot să-mi explic, la lămurit Gică. Duminica trecută ... și ia povestit întâmplarea de pe bancă din parcul Spitalului numărul 9.

Bătându-se cu mâna peste frunte, Costică a exclamat:

Duminică!? Duminică sa făcut în adunarea din Constanța rugăciune specială pentru Timotei. A fost adus pe nume înaintea Domnului Isus.

Lucrurile începeau să se lege. Noi, cei din Constanța, nu știam încă nimic, dar când au venit și neau povestit minunea, am tresăltat de bucurie. Doar fusesem și eu la adunare și mă rugasem pentru Timotei împreună cu toți, în duminica aceea.

Dar, vai, nu toți sau bucurat, mai ales cel ce credea că Dumnezeu are nevoie de trei zile de post și de mărturisirea publică de păcate, pentru a da o binecuvântare. Și, pentru că acel credincios are cea mai mare influență asupra credincioșilor adunării, minunea a fost trecută sub tăcere.

Povestindui această minune pastorului baptist, Doru H., iam spus cu amărăciune:

Și unii frați de la noi nau putut să se bucure.

El a conchis, cu deosebitul său simț al umorului:

Nu sau bucurat, pentru că Dumnezeu nu la vindecat după canoanele stabilite de oameni. Pentru că aici e, neîndoielnic, "degetul lui Dumnezeu"!

Dar eu știu sigur că mâna ocrotitoare și mântuitoare a bunului Dumnezeu la salvat pe Timotei de la paralizie și chiar de la moarte, iar părinții lui,

asemenea lui Avraam odinioară, "ca înviat din morți lau primit înapoi".

Sa dezvoltat normal, sănătos și acum este în clasa întâi, chiar la școala unde am predat eu timp de douăzeci și șase de ani.

Cap. LVII

P O S T U L C A F R Â N Ă

Postul face parte din viața de credință. Există un timp de examinare de sine care, în ziua postului este mai obiectivă. Dar dacă postul nu este însoțit de rugăciune, poate ajunge o frână în calea dezvoltării spirituale.

Din păcate, adeseori postul se transformă ușor întrun gest ultimativ adresat lui Dumnezeu care trebuie să rezolve cine știe ce probleme. Orice creștin care sa întors cu întreaga inimă la Dumnezeu și se hrănește cu Cuvântul Său știe că Dumnezeu nu Se arată atât de satisfăcut de post cum Se arată de satisfăcut de pocăință.

Voi povesti un episod real, petrecut în septembrie 1977. Într-o seară, după adunare, soțul meu a venit acasă cu un bătrân credincios. Era din Cluj și, cum nul invitase nimeni, Nicu la întrebat unde merge și fratele a spus că la gară. Nicu sa oferit săl ducă la gară cu mașina și așa a aflat că nu pleacă nicăieri cu trenul, ci a venit cu probleme la Constanța. Și atunci la adus la noi.

Noi eram șapte persoane și cu bătrânul opt. În plus, Gabi trebuia să studieze zilnic, cel puțin două ore la pian, Luminița la violoncel și Gloria la vioară, adică era nevoie de câte o cameră pentru fiecare. Dar o noapte ne puteam restrânge. Am intrat în vorbă cu el și lam întrebat cu ce ocazie a venit în Constanța.

Cu locuința, mia răspuns el, într-o limbă care arăta că nu e român.

Cu ce locuință? am început eu să mă înfior.

Apăi io am lucrat aici ani buni și mio făcut mutație pe Costanța. Da' ios din Cluj și nu poci primi locuință, că am mutația pe Costanța. Și la Costanța numi dă locuință, că am servicii la Cluj.

Și ce faceți? Unde vreți să mergeți? mam îngrijorat eu dea binelea, știind cât am umblat noi pentru locuință.

Mia spus că vrea să meargă la primărie, la partid și să ceară aviz ca săi dea locuință la Cluj.

Problema era extrem de încurcată. Prevedeam deja că bătrânul acesta va sta luni de zile la mine. Lam culcat în sufragerie. A doua zi, am vrut săi dau ceva de mâncare, dar a refuzat:

Io in jertfa.

Și așa în fiecare dimineată. Ținea post, până se va rezolva problema. "Jertfa" postul era panaceul lui. Toată ziua era plecat, ca să nu ne deranjeze. Când se insera, venea. Îmi cerea doar un ceai care se adăuga la ceși cumpăra el de mâncare. Începusem să țin la el.

Într-o seară, pe când își mânca slămina cu pâine și cu ceai la bucătărie, am deschis discuția:

Frate, dumneata singur îl împiedici pe Dumnezeu să lucreze.

Approape că sa speriat.

Io? Cum?

Prin post, lam lămurit eu. Dumnezeu nea promis ocrotire și călăuzire și ascultarea rugăciunilor prin har, adică fără merite, gratuit. Doar în Numele Domnului Isus. Dar dumneata spui că acest Nume nui deajuns, că trebuie să te coste. Dumnezeu îți promite rezolvarea prin har, dumneata vrei să plătești. De aceea nu primești rezolvarea. Dacă ai primi-o acum, ai pleca la Cluj înapoi cu o lecție greșită: Dumnezeu ma ajutat din pricina postului. Frate, postul matale îl împiedică pe Dumnezeu săți dea rezolvarea. I te împotrivești, postind, înțelegi? Încetează postul și Dumnezeu îți va răspunde!

Nu am uitat niciodată cum a venit bătrânul acela acasă, chiar în ziua următoare. Urcase scările fără să se oprească și gâfâind mia vorbit, scoțând

din geanta lui veche, de piele, îndesată cu acte, o cerere destul de mototolită de atâta umblat, pe colțul căreia era scris "Se avizează favorabil". Iar dedesubt era și ștampilat. Fratele care se numea Pakai Andrasz a plecat din Constanța cu o lecție nouă, deosebită de celelalte de până atunci iar noi am putut fi liniștiți că bătrânul plecase cu cererea rezolvată.

Cap. LVIII

"S U S U R U L B L Â N D" A L C E R C E T Ă R I I D O M N U L U I

Cel mai greu de suportat era întunericul. Deși aveam cinci ani când sa terminat războiul, îmi amintesc camuflajul și adăpostul la care alergam când auzeam sirena. Ori de câte ori acum ni se stingea lumina, în sufletul meu reînvia acea tulburare din vremea războiului. Odată, bombardamentul a venit fără să fim preveniți prin alarmă și mama nea spus să ne ascundem sub masă. Stăteam așa de înghesuiți unii în alții, dar frica de moarte ne ținea acolo, fără crâcnire. Acum, când se stingea lumina, eram ca paralizată. Mă așezam lângă bufetul de bucătărie, ascultând la radio "Europa Liberă" întâi "Actualitatea românească", apoi treceam pe "Vocea Americii", iar la ora nouă, pe B.B.C. În același timp, tricotam la lumânare și amestecam în mâncare. Și mă lăsam hrănită cu tot ce se spunea acolo.

De obicei, toamna mă îmbolnăveam de amigdalită, datorită venirii frigului care mă găsea neîmbrăcată bine, când ieșeam seara de la ore. Aproape totdeauna, în octombrie, aveam amigdalită și aceasta cu febra și lipsă de putere. În anul 1986, în octombrie, am fost foarte bolnavă. Și boala nu mai trecea. În plus, amigdalita îmi răscolise durerile de coloană care mă făceau să merg aplecată. Aveam gânduri negre, alimentate și de toate restricțiile care ni se impuneau. Nu mai aveam bucuria mântuirii. Nu mai simțeam că sunt iubită de Dumnezeu și căL iubesc ca înainte. Mă simțeam pe o corabie în furtună. Miera un rău spiritual care, adăugat stării fizice, îmi creștea deprimarea. Aveam o lună de când mă chinuiam astfel și, într-o sâmbătă, spre sfârșitul lunii octombrie, mam hotărât să stau înaintea Domnului și săI spun tot, ca să fiu eliberată.

Am intrat în dormitor și am stat așa, fără săI spun nimic Domnului. M-am recules, mam cercetat, am citit un pasaj din Biblie și pe urmă am început să mă rog. Iam vorbit Domnului despre mine, Iam mărturisit cât de dezamăgită sunt de tot ce mi se întâmplă. Dar nimic nu sa mișcat în lăuntrul meu. Ce departe Îl simțeam pe Dumnezeu! La anilumină, parcă.

Copiii stăteau la televizor și eu eram bucuroasă că retragerea mea era astfel asigurată. Mam rugat. Am cântat. Dar nimic nu sa schimbat în mine, ceea ce a început să mă neliniștească. Cei cu mine? Mai sunt ori nu mai sunt copilul Domnului? Da, era drept că mă rugasem sporadic, că Îl neglijasem pe Domnul, dar acum Îl căutam. Unde era ascuns? De ce mă lăsa atât de mult? Trecuse aproape o oră de când stăteam înaintea Domnului, să ia aminte la mine.

Doamne, de ce Te ascunzi? Ce anume Te supărat atât de mult? Îmi pare rău că Team tratat ca pe oarecine de care mă pot și lipsi în viață. O, iartă-mă pentru nerecunoștință, pentru neluarea în seamă a dragostei Tale. Pentru că Team lăsat la poarta închisă a inimii atâta amar de vreme ... Aratămi ce Te supărat așa de mult, de nu mă poți ierta, ca să mă pocaiesc înaintea Ta!

Și atunci am văzut ce La supărat: Îl uitasem pe Dumnezeu șiL înlocuisem cu alt dumnezeu: plăcerea mea erau posturile de radio care trimiteau în mine criticile la adresa lui Ceaușescu și a politicii sale. Nu era pe placul lui Dumnezeu să mă hrănesc cu otrava vorbirii de rău. Da, acum îmi dădeam seama că amestecasem "paiele cu grâul" și că, încetîncet, grâul îl pierdusem, rămânând doar cu paiele. Și inima mea se hrăni se cu paie, în loc să se hrănească cu grâu. Asta era! Nu numai căL părăsisem pe Domnul, "Izvorul apelor vii", dar mai săpasem și puțuri crăpate, care nu țin apa". (Ier.2:13) Ce limpede înțelegeam acum gelozia Domnului! Mia fost atât de rușine de formalismul rugăciunilor mele, de faptul că mă rugasem doar cu Bûzele, încât nici nu mai speram la mila

și la îndurarea Lui. Nu meritam să fiu iertată!

Și atunci a venit Mântuitorul meu, dulce și fin, cu o bunătate divină. Mia vorbit prin Iov, capitolul 5, de la versetul 17:

"Ferice de omul pe carel ceartă Dumnezeu!

Nu nesocoti mustrarea Celui Atotputernic.

El face rana și tot El o leagă; El rănește și mâna Lui tămăduiește.

De șase ori te va izbavi din necaz și de șapte ori nu te va atinge răul

El te va scăpa de moarte în vreme de foamete

și de loviturile sabiei în vreme de război. (....)

Vei găsi fericire în cortul tău (...)

Îți vei vedea sămânța crescânduți

și odraslele înmulținduse ca iarba de pe câmp.

Vei intra în mormânt ca un snop strâns la vremea lui ..."

Cu cât citeam, cu atât măntăream, căci aici nu vorbea Elifaz către Iov ci Dumnezeu către Tatiana. Vedeam, citind, cum își revărsa Dumnezeu bunătatea Sa care venea spre mine, val după val, mai mare, mai multă. El îmi dădea făgăduințe în viitor, își întindea îndurarea peste copiii mei și mi spunea că nu voi muri decât "ca snopul strâns la vremea lui". Aleluia!

Șiar dori cineva mai mult decât ce îmi făgăduia mie însuși Dumnezeu?

A doua zi, duminică, mam sculat mai dimineată, ca să plec pregătită din punct de vedere spiritual, la adunare. Am reînnoit legătura cu Domnul pe care o obținusem atât de greu, că nu mai voiam să pierd. Eram iertată! Eram primită! Eram înnoită! Și aveam siguranța mântuirii.

Așa mam dus la adunare și așa am intrat în ea. Nouă, proaspătă, sfântă. La sfârșitul orei de rugăciune, când sa făcut apel ca două persoane care au fost cercetate de Duhul Domnului să se roage, eu mam rugat individual, cu voce tare, în Duhul biruinței lui Hristos. Nu mă rugasem nici un minut, când am fost întreruptă de un "proroc":

Ascultă cuvântul Domnului, femeie care te rogi! De multă vreme aștept să te pocăiești și tu te împotrivești. De aceea am hotărât să te arunc la pat bolnavă, ca să știi că Eu sunt Domnul ...etc.

Am recunoscut vocea fratelui Dumitru T. care tot timpul prococea și, deși mia fost clar că nu Domnul vorbește prin el, mi sa stins pe dată bucuria. Nu mam mai putut ruga, o tristețe amară ca moartea mi sa instaurat în inimă și mi simțeam fața încruntată. El mă discreditase total în fața Bisericii, știut fiind că penticostalii cred ca în Dumnezeu în astfel de "descoperiri", dar, mai mult, "înnegrise" lucrarea pură, a Domnului, din ajun.

Știam că e vrăjmașul care voia să mi strice bucuria. Această prorocie era întârziată cu o lună, dacă venea de la Domnul, pentru că boala doar ce trecuse. Cine să mă arunce la pat, bolnavă: Cel cemi spusese în seara trecută că mi leagă rana și mi binecuvintează odraslele și tot avutul meu?!

Care din cei doi era Dumnezeu cel adevărat?

Pe drum, la întoarcere, iam spus soțului meu:

Ai auzit ce mia prorocit? Eu mă duc să i spun că e un proroc fals.

Lasă-l în pace. Îți faci un dușman.

Bine, dar a mințit.

Ei, cine știe ...?

Cum adică: "Cine știe?" Eu știu! Eu știu ce mia spus Dumnezeu în odăița mea. Nu putea azi să Se dezmintă pe Sine!

Ei, mai greșesc și ei ...

Toleranța soțului meu față de oameni ca acela, care pot dărâma sufletele pentru care a murit Fiul lui Dumnezeu îmi cădea tot atât de greu ca și falsa prorocie.

Cu toate acestea, Dumnezeu Șia semnat lucrarea, când am auzito pe o doamnă care venea din când în când la adunare că acea rugăciune a mea, chiar și trunchiată, a determinato să se dăruiască Domnului. Asta mia dat putere să l iert pe acel proroc.

M Ă R E A Ț A I Z B Ă V I R E

Trecuseră ani de când Domnul îmi făcuse acea făgăduință cu privire la căderea lui Ceausescu și pe zi ce trecea, situația se înrăutățea, iar rădăcinile lui se întăreau. Decrete peste decrete făceau poporul să suspine tot mai amar și să se simtă prizonier în propria lui țară. La școală ni sa atras atenția că nu mai e voie să se spună "doamnă" și "domn", ci "tovarășă" și "tovarăș". Plenara de la Mangalia trebuia cunoscută în amănunt și prelucrată la fel, elevilor.

La vreo trei luni de la primirea mării făgăduințe, eram în troleibuz și mă gândeam că lupta e mai frumoasă decât biruința. Răspunsul lui Dumnezeu va veni, dar ceea ce contează cu adevărat în Domnul e cum teai comportat în luptă, ce arme ai folosit, ceai câștigat în tot acest timp. De aceea răspunsul Domnului poate întârzia. În 1988, în august, un text din Habacuc, unde ajunsesem cu lectura, mia atins credința: "Scrie prorocia și sapo pe table ca să se poată citi ușor! Căci este o prorocie a cărei vreme este hotărâtă, se apropie de împlinire și nu va minți; dacă zăbovește, aștepto, căci va veni și se va împlini negreșit! Iată, i sa îngâmfat sufletul, nu este fără prihană în el". (2: 2,3) Eu am înțeles că este o nouă confirmare a Domnului, cu privire la căderea lui Ceaușescu.

Mașinile mici circulau din două în două duminici, iar pe timpul iernii erau oprite, chipurile pentru a fi feriți de accidente pe vreme nefavorabilă, dar noi știam că nu e așa. Nici taxiurile nu mergeau, iar autobuzele aveau restricții severe de circulație, duminica necirculând. Copiii se duceau la Biserică, tocmai în kilometrul V, pe jos, pe vreme de iarnă, întorcându-se și pe întuneric, întrucât becurile din felinare nu se aprindeau niciodată. Ce să mai spun că și la școală mergeau pe jos, deoarece orarul lor nu se potrivea cu cel al tramvaielor și al autobuzelor!

Cum energia electrică era incredibil de raționalizată, țineam o agendă cu consumul zilnic al acesteia. Aveam dreptul la nici un Kilowat pe zi, ori numai folosirea mașinii de spălat "Automatic" consuma, pentru o singură șarjă, rația pe o zi. Dar iluminatul, încălzitul electric al camerelor, călcatul rufelor și multe, multe altele?

Dar mâncarea? Ce problemă grozavă! Dacă ar fi fost raționalizată, am fi avut o speranță, dar așa, nu găseam niciodată carne.

Am o pictură înfățișând un fund de lemn, pe care stau niște oase de porc, fără pic de carne. Adăugându-i și o cană de ceramică, ciobită, în care e o lumânare stinsă de curând, tabloul își merită numele pentru acei ani: "Salutări din România!". Are istoria lui. Umblam prin oraș, pe la piața Unirii, când am văzut lumea îndreptându-se grăbită spre sectorul de Carne. Sigur, se descărca ceva. Rar, extrem de rar aveam norocul să mă nimeresc la Carne, când se descărca marfă. Mam aliniat cozii.

Nu mai stați, a spus cineva, sunt oase.

Unii sau lăsat păgubași, dar eu am rămas, știind ce supă delicioasă pot pregăti din oase de vită, cu zarzavat mult, fiert împreună cu ele. Întradevăr, oase erau. Când mia venit rândul, am cerut sămi pună și din alt sortiment. Vânzătoarea ma apostrofat:

Cucoană, noi nu dăm după preferințe. Cum vine la rând, așa vă pun.

Atunci eu am luat un aer serios și am spus destul de tare, ca să se audă la coadă:

Vai, doar nu vă imaginați că le iau pentru mâncare. Vreau să le pictez. Reacția a fost conform așteptărilor am fost luat în râs:

Uitate la ea: "Pictez!" Cineia mai pomenit să picteze oase?!

Depinde, dacă ești artist, pictezi ce simți. Eu vreau să pictez ceva realist, specific românesc.

Și am plecat cu prețioasa pradă. 25{

Când leam scos a doua zi să fac supă, am re trăit scena. Și, în loc să pun oala cea mare pe foc, am scos uleiurile. Într-o oră, o oră și jumătate, terminam pictura. Apoi am făcut supa așa, cu zarzavat mult, cum ne plăcea. Am uitat gustul acelei supe care nea ajuns vreo trei zile, dar ori de câte ori am în față acel tablou, îmi amintesc de anii de adevărată foamete pe care iam îndurat. Parcă era război!

Când se aduceau ouă, întreaga familie era mobilizată, plus vecinii. Copiii de țigani inventaseră o soluție de a câștiga bani, stând la rând alături de oameni care nu aveau pe nimeni: primeau un cofrag cu ouă șiși primeau plata. Tariful era ușor variabil. Așa ne pomeneam că luam eu, pe de o parte cu vreo doi copii, și soțul meu pe de altă parte, câte o sută douăzeci de ouă. Nici brânză, nici făină, nici drojdie, nici griș, nici orez și nici multe altele nu se găseau. Și atunci, ne desfătam cu ouă. Dar nu prea mult.

Deși aveam fĂgăduința căderii lui Ceaușescu, mam gândit să mai încerc o dată să călătoresc în Franța, în 1987, împreună cu Nicu, dar nu ni sa mai aprobat. În acest timp am tradus cartea "Persoana și lucrarea Duhului Sfânt" de Rene Pache, pe care am terminat în martie 1988.

Cel mai tare mă îngrijora deteriorarea morală a poporului meu. Faptul că părinții îi educă pe copii să fie într-un fel la școală și într-altul acasă. Că îi educă să fie ofensivi, când era vorba de ași obține dreptul, să nu stea după cei ce nu pot ține pasul. Să dea din coate pentru a ajunge primii la aceste drepturi. Degeaba îi educam eu în spiritul prieteniei, al sacrificiului de sine, al ajutorării aproapelui mai slab. Mă loveam de această nouă aparută concepție, dar cel mai tare mă durea că întâlneam opoziție la colegele careși aveau copiii la clasa mea. Dacă le spuneam că iam pedepsit pentru că au copiat sau au scris tema după altcineva, în recreație, reacția lor era aproape identică:

Ceai cu copilul meu? Eu vreau să copieze, e clar?!

Bine, dar ce autoritate mai am eu, dacă pe ceilalți îi pedepsesc?

Nici nu le interesa. Pentru ele nici nu exista o problemă. În martie 1985, cum se pregăteau alegerile de deputați pentru Marea Adunare Națională, se făcea o adevărată risipă de discursuri și interviuri demagogice, spre lauda politicii partidului.

Vai, Emil, iam spus într-o zi directorului meu, mă îngrijorează deteriorarea caracterului acestui popor. E ca un genocid moral, premeditat.

Doamne, Tatiana, tu te gândești la un genocid moral, de caracter, dar noi murim fizic, dragă, fizic! insista el, pătruns.

Gândeștete, Emil, că toată strecurarea aceasta a celor "învârțiți" prin pile în fruntea bucatelor, toată demagogia celor ce ni se uită în ochi și ne mint în față e moartea conștiinței.

Na vrut sămi dea dreptate. El îmi povestea cum procedează ca să se dezbrace seara, când în dormitor la el sunt opt grade, cum își pune pijamaua încălzită la aragaz, cum se înfășoară apoi cu o pătură și așa intră în pat ca într-un frigider, iar apoi, când socotește că sa încălzit, trage pătura cu grijă, scoțându apoi din pat, cu o adevărată tehnică, pe sub cea mai mica deschidere posibilă a plăpumii, ca să nu facă frisoane.

Și am tăcut. Nu era cazul să mă îngrijorez pentru viitor, câtă vreme nu era sigur că va exista acel viitor. Și atunci protestam în poezii:

"Nu ne dați sânghițim/ cuvintealterate!/ Ele sunt degerate,/ mâncate pe dinăuntru/ și nu vrem să ne intoxicăm!

Cuvintele se strică și ele/ și ne strică/ măruntaiele conștiinței./

Nu sa inventat încă/ antidotul acestei otrave./ Moartea conștiințelor unui neam/ e mai gravă decât/ un genocid.

Nu ne dați sânghițim/cuvintealterate!/"

Înaintează otrava acestoran noi!

Peaceastă planetă surie și găunoasă/ de cuvintealterate/ au și apărut/ cei dintâi malformați!" (14 martie 1985)

Pe 22 noiembrie 1986, am avut u25învățământ politic de pomină. A rămas

fixat în poezia:

G R O T E S C Ă

"Umbrele cuceresc teritoriul/ puțin câte puțin.

Liniște, tovarăși!/ Neam adunat aici, să ... / Spre catedră înaintează un felinar aprins,/ jumătate roșu/ jumătate galben./

Lumina cea galbenă se aruncă în sus/ spre spațiul căscat între ceea ce ar fi trebuit să se numească sprâncene/ și găvaneleochi/ cu pleoape atât de imense/ încât îți dau senzația că privești în adânc,/de pe buza prăpastiei,/ în bezna deplină.

Neam adunat aici să dezbatem ... (Cum se manevrează felinaruăsta?/ Mă supără la ochi!)/ Colegul din prezidiu/ al cărui carnet e sfârtecat de lumina cea roșie/ a ceea ce ar fi trebuit să însemne nui așa? ~flacăra revoluționară~/ îl întoarce puțin./ Neam adunat aici cu intenții serioase./ Să dovedim că suntem disciplinați!

Eu!

Da! Cine sunteți? Vorbiți!

... a cărei minunată învățătură .../ ... în minunații anilumină ...

Se râden pumni./ Se râde declarat.

Liniște, tovarăși!/ Să dovedim că .../

Găvaneleochi amenință./ Se lărgesc can coșmar, un cavou.

În umbra totală,/ zgâriată subțire de dâre de băț de chibrit/ aprins,/ sau de câteo lanternă/ clipind a stingere,/ dinți se ivesc,/ sclipitori. Sticlesc unghii date cu sidef/ și cercei./ Capete sentorc/ unele spre altele,/ se unesc/ săși însoțească dinții cu vorbele./

Liniște, tovarăși!/ amenință dinții ce nau voie să râdă poate că nici nu știu./

Dar repetarea epitetului paratactic ~lumină~ / stârnește hohotul dinților./

Ședința de învățământ ideologic/ se scurgenainte, metodic./ Și oamenii obolesc să mai râdă./ Își culcă pe gulerele paltoanelor/ obrazul tras./ Se pleacă pleoapele inutilă cortină /în timp ce se aud monoton,/ tot mai stins pentru fiecare,/ cuvinte citite la bețe de chibrituri,/ lanterne,/ felinare...

Icicolo mai şușotesc câte doi./În general,/ plictiseala sa instaurat. / Ne simțim can tranșee,/pe timp de război,/ după ce am scăpat deun atac./

E mai bine de noi!/.

Cu plesnet de bici peste ochi,/ orbitor,/ bubuie lumina electrică,/ asurzitor./ Ne vedem fețele/ și expresia somnolentă din ele./ Privirea ne cade pe portretul/ ce zâmbește triumfător către noi.

Încă."

În anul școlar, 1987/ 1988, nam mai putut scăpa de "practica" în agricultură. Cu toate că funcționam cu normă redusă, din pricina bolii de inimă, nimeni nu mă mai putea scuti de această corvoadă. A trebuit să însoțesc copiii la câmp, la depănușarea porumbului și am muncit cot la cot cu ei. Eu nu mă dau înapoi de la muncă, dar de la acel efort, mia crescut tensiunea, decompensându-se. Nu miam dat seama că e atât de grav, până când, a treia zi, dimineața, vrând să mă ridic de pe fotoliu, căci eram în cabinetul directorului și am fost anunțați că au venit mașinile, nam putut rămâne în picioare și mam așezat la loc. Și nu mam mai putut ține pe picioare. Am mers la cardiolog, mia spus că am tensiunea 19 și atât. Scutire nici pomeneală! Ma sfătuit să apelez la înțelegerea colegilor. Mie, însă, îmi era rău. Îmi venea rău la aer închis și trebuia să mă așez repede.

Medicii din Constanța nu miau fost de nici un folos și atunci mam dus în București, la un medic bun, cardiolog, la o policlinică cu plată, din strada Batiște, pe lângă Biblioteca americană. Era luni, 9 noiembrie, 1987. Doctorul Pârlog, un bărbat în vârstă, înalt și bine legat mia inspirat încredere deplină. Nu sa sfiit să spună că pe noi corvezile ne distrug, nu exercitarea profesiei noastre, când iam spus că ~~funcționez~~ funcționez cu reducere de normă. Dar ma

cucerit și ca profesionist, făcându-mi un control complex și deloc superficial, cum eram obișnuită. Apoi mi-a prescris un tratament serios, cu Lanatozid, Nifedipin, Hiposerpil, Furanthril, Extraveral. Am cumpărat medicamentele și le-am folosit cu ajutorul agendei, căci fiecare trebuia luat întralt fel.

Peste o lună, când mam dus din nou la control, lam întrebat dacă mai iau medicamente. Doctorul Pârlog ma privit serios și cald și mi-a spus:

Toată viața dumneavoastră veți urma acest tratament.

Am plecat de acolo, în acea dupăamiază cețoasă de decembrie și mam dus la gară, să mă întorc acasă. În sala de așteptare, becurile erau stinse și toate scaunele ocupate. Am zărit o masă, în mijloc, mam așezat pe colțul ei și ma apucat o sfâșiere lăuntrică: sunt cu adevărat bolnavă și nimănui nui pasă de mine, nici soțului, nici colegilor. Sunt lăsată pe mâna acestei boli incurabile prolaps de valvă mitrală cu cord decompensat datorită unei tensiuni oscilatorii. Sunt depedentă de medicamente până la sfârșit!

Și acolo, în gara aceea rece și întunecată, am izbucnit întrun plâns mocnit. Nimeni nu știa că plâng. Nimeni, doar Dumnezeu.

În troleibuz mi se făcea rău și mă țineam din toate puterile să nu leșin. Mi se făcea rău și când stăteam la coadă în picioare. Am reînnoit rețeta, dar după câțva timp am văzut că îmi dilata prea tare vasele de sânge, așa că, ori de câte ori tușeam, găseam sânge în batistă sinistru ecou al uității hemoptizii de odinioară. Am sistat Nifedipinul și, după el, Lanatozidul, Hiposerpilul și așa mai departe, căci mă temeam să iau în continuare medicamente care erau în relație cu cele sistate. Și nam mai fost la control, pentru că miam adus aminte că eu am o făgăduință din partea Viului Dumnezeu: "CheamăMă în ziua necazului tău și Eu te voi izbăvi, iar tu Mă vei proslăvi". (Ps. 50:15). Și miam adus aminte de minunile pe care le făcuse Dumnezeu de-a lungul vieții mele de credință vie în El. Am început să mă rog și am făcut o listă cu toate bolile mele. Începeam să le bifez pe cele rezolvate. Simplu și liniștit, Dumnezeu mi le-a luat pe toate, una câte una.

Dar viața continua să fie grea.

Păstrez o listă din 1989, cu mai bine de nouăzeci de articole care erau de negăsit pe piața internă și pe care am ascunso cât am putut mai bine. De necrezut cât de multe ne lipseau: piese de schimb în toate domeniile, becuri, autoturisme, mașini de spălat, frigider, congelatoare, parfumuri, cărți, drojdie de bere, elastic, hârtie igienică, șervețele, caiete, var, ciment, pastă de dinți, verighete, pastă de bărbierit, câni, oale, detergent, lapte praf, tuburi de neon, filme pentru fotografii, lenjerie de damă, țigări, lanterne, rezistențe, reșouri, portocale, lămâi, banane, pate de ficat, stafide, smochine, scortişoară, boia de ardei, cacao, smântână, unt, margarină, făină, orez, griș, mălai, ouă, cașcaval, spirt medicinal, mezeluri ca să amintesc doar o mică parte. Ceea ce se găsea din belșug erau conservele de pește.

De regulă, de la școală, mergeam pe la magazine, să văd dacă nam norocul să gasesc ceva din cele aproape o sută de articole.

În 1989, nimeni de la școală na mai vrut să mă înțeleagă. Mam dus la Medicina Muncii cu certificate de la cardiologie, de la reumatologie, de la alergologie căci am alergie la polen, graminee, praf. Pe "Adeverința medicală" eliberată de doctorul Bezman, de la Medicina Muncii și datată: 4 IX 1989, scria: "H.T.A.; Insuficiență mitrală; Discopatie lombară; Se recomandă scutire de efort fizic mare și de expunere la intemperii (inclusiv radiația solară directă)". Dar mi sa cerut încă un aviz, de la dr. Ciobănete, care nu dădea scutiri cu nici un chip. O jumătate de zi am stat la rând ca să intru și să-i prezint situația. Aveam încredere în calitatea sa de medic. Dar această doctoriță a scris personal, cu o cruzime carei dezonora profesia: "Poate participa la activități practice, fără efort fizic important, fără praf." 7IX1989.

Fără îndoială, așa era ordinul "de sus". Dar deasupra tuturor era Dumnezeu și directorii mei șiau asumat răspunderea și mau oprit la școală,

pentru diferite lucrări. Dar ce prost mă simțeam când îi vedeam pe colegi venind plini de noroi, de la culesul cartofilor din pământul plouat! Ba odată, cadre de partid au controlat sacoșile copiilor care luaseră niște cartofi și au trecut și la bagajele profesorilor, discreditându-i față de elevi. Cartofii prăjiți, cu usturoi deasupra era răsplata muncii copiilor. Și nici de atâta lucru nu li sa făcut parte. Cei drept, munca li se plătea - o sumă derizorie, căci se pune la socoteală benzina consumată cu mașinile, dar se primea indicația ca suma să se verse în contul Organizației Pionierilor, hotărârea trebuind să treacă, bineînțeles, drept inițiativa copiilor!

De 23 August, anul acela, la defilare, noi, credincioșii, ne cutremuraserăm cu toții, când i sa cântat din megafoane "Glorie!" și "Slavă!" Mam gândit că prea i sa dat slavă, ca să nul lovească Dumnezeu, ca pe Irod. (Fapte 12: 22, 23)

Pe 1 noiembrie 1988, ajunseseam cu lectura Bibliei la Romani. Versetul: "Domnul va zdrobi în curând pe Satana sub picioarele voastre" a fost o confirmare din partea Domnului că El na uitat ce mia promis. (16: 20)

De atunci, înștiințările au fost repetate, dese, până când, pe 27 martie 1989, notam cu teamă în jurnalul meu: "Am impresia că a căzut Ceaușescu. Stăteam într-o liniștită părtășie cu Dumnezeu iar Cuvântul Domnului îmi vorbea numai despre căderea cuiva: "Va fi mistuit de un foc pe care nul va aprinde omul" (Iov 20: 26)

Când am ajuns cu lectura la Iov, capitolul 20 se referea în întregime la căderea cuiva mare și nemilos.

"Nu știi tu că, demult de tot, de când a fost așezat omul pe pământ, biruința celor răi a fost scurtă și bucuria nelegiuitului numai de o clipă? Chiar dacă sar înălța până la ceruri și capul iar ajunge până la nori, va pieri pentru totdeauna ... și cei cel vedeau vor zice : "Unde este?" ... Ochiul carel privea nul va mai privi, locul în care locuia nul va mai zări ... Bogățiile înghițite le va vărsa va da înapoi ce a câștigat și nu va mai trage folos din câștig, va da înapoi ce a luat și nu se va mai bucura de el, căci a asuprit pe săraci și ia lăsat să piară, a dărâmat case și nu lea zidit la loc ..."

Mie mi se părea că în loc de "cel rău" trebuie să citesc "Ceaușescu". Aceste două aspecte asupra săracilor și dărâmarea caselor erau atât de autentice! Ceaușescu se gândea săi mute pe bătrâni într-un fel de rezervații, iar privitor la demolări, el hotărâse să dărâme satele și săi mute pe țărani la bloc, trecând la înfăptuire. Așa sau distrus multe locuințe. Culmea sadismului era că i se cerea țăranului săși demoleze singur avutul, în caz contrar fiind forțat să plătească pentru buldozerul care făcea acest lucru. Au dispărut sate întregi, ca să se câștige teren agricol.

"Toate nenorocirile sunt păstrate pentru comorile lui; va fi mistuit de un foc pe care nul va aprinde omul ... Aceasta este soarta pe care o păstrează Dumnezeu celui rău, aceasta este moștenirea pe care io hotărâște Dumnezeu."

Am fost atât de convinsă că mă aflu în fața unei autentice profeții, încât am luat Biblia la școală și leam citit directorilor acest capitol. Era pe data de 29 mai 1989, când leam citit, într-o luni.

Aveam acest curaj pentru că directorul era același Emil P., căruia Dumnezeu îi dezlegase lanțul robiei, când era chinuit de directoarea adjunctă, iar subdirectorul era de asemenea un om de caracter și un minunat învățător.

Eu, când se face ora opt seara, îmi povestea Emil, directorul meu, mă așez în fața televizorului. Nevastămea zice că miam pierdut mințile. Nu mai stau în fotoliu...

De ce? am vrut eu să știu.

Păi pentru că e mai departe. Îmi trag un scaun, foarte aproape, sublinie Emil amănuntele și aștept.

Cred că tențeleg. Aștepți să vezi până unde sentinde coarda. Cât ne mai mint în față și cum, ca să fie același lucru, spus altfel.

Exact.

Și cum își mai justifică legile și decretetele care ne umilesc.

Și încă ceva: mă uit la el de aproape. Îi urmăresc fața, zbârciturile, grimasele: petele de pe obraz; inflexiunile vocii. Tu nu vezi că teledifuzorul e parțial color?

Nam televizor color, dar am văzut că scrie.

Păi da, imaginea color e mai fidelă și, ca să nu arate așa de rău, io dau pe alb-negru.

Și de ce insiști atâta?

Aștept ... Aștept ceva ...nici eu nu știu ce aștept ...

În nefericirea noastră, eram uniți de aceeași soartă: aceeași temperatură în apartamente, aceleași probleme cu aprovizionarea, cu muncile agricole și tot felul de activități. Începuserăm să spunem deschis ce simțim, nu ne mai ascundeam unii de alții.

8 decembrie, ziua de naștere a fiului meu a căzut în acel an într-o joi. Împlinea optsprezece ani.

Ar fi trebuit să-i cumpăr un cadou. Ar fi trebuit să pregătesc o masă festivă. Ar fi trebuit să fac friptură cu garnitură de cartofi pai, ar fi trebuit să fac o prăjitură, după ritualul casei, la care am ținut întotdeauna. Ar fi trebuit să avem o sărbătoare.

Dar în ajun mi se terminase butelia. Așteptam, conform anunțului de la afișier să vină pe 8. Era ziua mea liberă, eu funcționând cu trei sferturi de normă. Am început ziua prin a aștepta să vină butelia. Și, așteptându-mă, am stat cu Dănuț de vorbă, neam rugat, la pragul acestor optsprezece ani, pentru ajutor divin, mulțumindu-i Domnului pentru sănătate, pentru viață.

Pe urmă, a sunat telefonul, anunțându-mă că, la Deva, a trecut la Domnul Mircea Demian, lăsând în urmă o soție tânără cu opt fii. Vestea m-a șocat, mai ales el că se formase în credință aici, la Constanța. Mircea ne ajutase când neam mutat, venea la orele de tineret și, urmând școala de televizoare, îl însoțea pe soțul meu pe teren, învățându-mă meseria. Se căsătorise apoi cu fata carel condusese la Domnul, iar luna de miere și-o petrecuseră la mare, în casa noastră. Chiar în vara aceea fuseseră cu toții la noi, ne jucaserăm împreună cu băieții lui și ne priviserăm în ochi cu atâta dragoste! Știam că avusese prin octombrie un grav accident căzuse dintr-un nuc și rămăsese imobilizat, dar nu credeam ca, la nici patruzeci de ani, să moară.

Apoi mam dus în bucătărie. Am aprins aragazul și a țâșnit o flacără puternică, frumoasă, față de pâlparea din ajun. Numi venea sămi cred ochilor! Miam făcut pâine prăjită, apoi am pus ceaiul să fac friptura. Dar flacăra sa micșorat, a pâlpat și, scoțând un fum gros, a pierit. Am scos reșoul electric și lam pus în funcțiune, reușind să termin friptura de pui. Nu mă mai uitasem la ceas. Dănuț se foia, nevrând să mă supere cu ceea ce era în fond dreptul lui: să mănânce, de ziua lui, friptură. El avea meditație la fizică la ora unu și se făcuse târziu. Am pus cartofii de piure la fiert. Din minut în minut îi încercam să văd dacă nu sau înmuiat cel puțin.

Imediat mănânci, Dănuț, îi strigam eu din când în când, din bucătărie.

Îl auzeam cum îi spunea tatălui său că nu se sinchisește că mama nare butelie, că putea să ceară de la o vecină, că mama se chinuiește. Nu auzeam ce răspundea soțul meu, dintr-o cameră, dar deduceam din ce spunea Dănuț:

Nu e sigur că vine azi! Ce, nu ai învățat până acum că nu se respectă datele afișate, așa cum nu se respectă nimic? Și, după o pauză: Măcar o prăjitură sămi fi făcut și mie. Ție cum ția făcut, de ziua ta?

Am găsit câțiva cartofi mai fierți, iam pasat și lam chemat. El era pe aproape. Mă uitam la el cum mânca de bucuros acea friptură: era și grăbit șiar fi vrut și so savureze.

Terminând, mia spus, cald:

Mulțumesc, mamă Și a plecat repede.

Pe la unu și jumătate, mam apucat de prăjitură. Cum nu aveam cuptor, am vrut să fac una, din pișcoturi de șampanie și piersici din compot. Un rând de pișcoturi, sirop caramel, cremă și tot așa. De la primul strat, mi sa terminat

siropul. Iar reşoul! Şi până sencinge plita! Un nou strat. Sa terminat crema! Încing iar reşoul. Cât o fi ceasul? Două şi jumătate. Şi peste o oră, vine Dănuţ. Doresc din inimă ca în răgazul pe carel am, să pot termina prăjitura care trebuie să mai stea şi la rece un timp. Mă grăbesc. Pişcoturile lăsate în siropul fierbinte sau înmuiat de tot. Încerc să le scot cu lingura. Alunecă mereu înapoi. Mă frig mereu la degete. Reuşesc să obţin un strat din care curge pe masă siropul. În frigider şiar reveni, dar până ajung la această etapă...! Ung cu cremă. Pentru al treilea strat iar nu mai am sirop. Iar pun cratiţa pe foc, iar caramelul, iar apa. Of, ce greu se topeşte zahărul solidificat! Miam adus telefonul în bucătărie, pentru ca să nul deranjeze pe soţul meu careşi face somnul de după amiază. Firul traverseaza holul, așa că oricine se poate împiedica, în întuneric. Iau siropul. Nam timp săl răcesc. Pun pişcoturile înăuntru. Iar nu se pot lua. Iar mă frig. Se aude uşa de la intrare.

Cine e? strig din bucătărie.

Eu, se aude vocea Luminiţei.

Vezi să nu tempiedici, îi atrag eu atenţia, gândindumă la firul de telefon. Luminiţa crede că o ironizez şi începe să bombănească cu voce tare pe hol. Dă să deschidă uşa de la bucătărie, dar aceasta rezistă. Culmea, sa blocat. Iar eu sunt prinsă cu pişcoturile care sau făcut, în siropul fierbinte, ca un piure. Peste o jumătate de oră vine Dănuţ, prăjitura ar fi trebuit să fie gata, având nevoie de cel puţin o oră de stat la frigider. Vai, sa năruit un perete întreg din prăjitură! Culmea: siropul debordează, tortul nuşi mai poate menţine forma. La rece sar mai întări puţin, dar așa ... Luminiţa trânteste uşile, cu nervi. Soţul meu se scoală, convins că am făcut eu ceva so enervez. Îl aud pe hol, precipitându-se să plece, ca să nui mai dau explicaţii. Eu încă nam reuşit să mănânc, dar asta nu e important. Măcar răstălmăcită să nu fiu, dacă ajutată nu sunt. Aud cheia încuind yala pe dinafară.

La trei şi douăzeci de minute, reuşesc să pun platoul cu prăjitură în frigider. Acum răsufu uşurată şi încep să strâng prin bucătărie, ca să fie curat când va veni Dănuţ.

Peste două ore, vine Nicu cu o butelie de la o vecină. O montează şi nu merge. Pâlpâie. Grăbit, o deşurubează, punând diagnosticul: sa stricat ceasul. Noroc că ştiu unde am un altul. Acesta dă o flacăară roşie. El e satisfăcut, eu nu mai îndrăznesc să spun nimic, dar nu folosesc aragazul. A doua zi, schimbă ceasul cu primul şi merge perfect.

Nam cerut mult zilei de 8 decembrie 1989, ziua când fiul meu a devenit major: doar săi ofer o friptură şi o prăjitură. Pusesem demult deoparte pentru el două jumătăţi anemice de pui date prin pesmet, cumpărate așa de Nicu. Totul ar fi putut fi atât de bine, dacă ...

Şi seara, târziu, în dormitorul meu, nea apucat, pe mine şi pe Dănuţ, un răs teribil, ca o descărcare nervoasă. Episodul cu uşa care sa blocat tocmai când a venit Luminiţa iar eu umblam cu lingura printre pişcoturile terciuite ni se pare acum, când totul a trecut, chiar hazliu.

Ziua de 8 decembrie a acelui an, cu acele mărunte păţanii era o picătură în marea necazurilor noastre de zi cu zi ... Eu şi Dănuţ nam uitato.

Cât o săndurăm toate acestea, mamă? exclamă Dănuţ, devenind serios.

"Încă puţină vreme ... ", Dane!

Ce "puţină vreme", mamă, dacă nimeni nu face nimic?!

Bine, atunci, ieşi tu în stradă şi fă ceva! lam ironizat, vrând săi arăt că nici el nu e pregătit să acţioneze.

Asta e, că toţi aşteptăm ceva pe socoteala altuia.

Exact! iam dat eu dreptate. Şi cu acest gând am plecat la culcare.

În timpul acesta, Europa de Est se trezea din somn.

Când preşedintele U.R.S.S., Mihail Gorbaciov, nea vizitat ţara, am auzit că un fost om politic, domnul Puiu, ar fi căutat săl întâlnească şi de aceea a fost închis. Gorbaciov era marea speranţă a întregii părţi comuniste a Europei, aducând dezgheţul politic.

Căderea zidului de la Berlin 26~~4~~1une pe care o vedeam cu ochii, la

televiunea bulgară, mia crescut încrederea că Ceaușescu va cădea. Apoi a urmat, conform regulii dominoului, căderea conducerii țărilor vecine.

Eu crezusem în căderea lui Ceaușescu pe când nu era nimic de sperat, dar acum, văzând evenimentele cu R.D.G., Ungaria, Polonia, Bulgaria și, în cele din urmă, Cehoslovacia cu așa numita "revoluție de catifea" a sa, nu mai aveam nici o îndoială. Când Mitterand a vizitat Ungaria la sfârșitul lui decembrie, a afirmat ferm: "Ceaușescu are zilele numărâte". Eu simțeam că nu zilele, ci orele îi sunt numărâte.

De aceea, când am luat vacanță, pe 16 decembrie, iam spus directorului meu:

Vacanță plăcută, Emil, Craciun fericit și să ne vedem cu bine fără Ceaușescu. Să știi că noi nu vom începe noul an, cu Ceaușescu!

Sa uitat la mine temător și încrezător, totodată.

În cancelaria Școlii numărul 7, chiar pe peretele care avea afișat portretul lui Ceaușescu, apăruse prin octombrie o fisură. Începea de jos, din stânga portretului, de la ușă și urca în diagonală spre cealaltă extremă, trecând pe la jumătatea aceluia tablou. Era ceva ciudat, știut fiind că peretele cu portretul secretarului general al partidului trebuia să nu aibă nimic pe el, nici plante, darămite o fisură! Fisura devenea pe zi ce trece, crăpătură, iar în decembrie, se vedea prin ea, dincolo. Noi glumeam:

Nici peretele nul mai suportă.

De aceea avea el acea firavă încredere. Eu cred că a fost un semn special de la Dumnezeu, iar când, în aprilie 1990, aveau să ne viziteze școala niște francezi din asociația umanitară "Pharmaciens sans frontières", aceștia au fotografiat peretele acela. Crăpătura trecea drept prin mijlocul aceluia loc, gol acum.

La "Europa liberă", sau dat aproape până la saturație scrisoarea celor șase demnitari politici de demascare a abuzurilor lui Ceaușescu și interviul dat de Mircea Dinescu ziarului francez "Liberation", care se încheia tragic: "Spuneți acolo unde o să mergeți că Dumnezeu și-a luat fața de la români."

Duminică, 17 decembrie, am rămas acasă să mă rog. Cuvântul Domnului mia vorbit: "După cum cel flămând visează că mănâncă și se trezește cu stomacul gol, tot așa va fi și cu mulțimea neamurilor care vor veni să lupte împotriva muntelui Sionului". Acest munte eu lam simțit în seara aceea sumbră ca fiind făgăduința Domnului. (Is. 29: 8). "Da, veți ieși cu bucurie și veți fi călăuziți în pace. Munții și dealurile vor răsuna de veselie înaintea voastră și toți copacii din câmpie vor bate din palme. În locul spinului se va înălța chiparosul, în locul mărăcinilor va crește mirtul. Și lucrul acesta va fi un semn vecinic, nepieritor." (Is. 55: 12, 13).

Eu, așa cum eram singură în casă, am început să mă bucur în Domnul, ca Ana, mama lui Samuel, ca Maria, mama Domnului. Era o bucurie de neînțeles care izvora din adâncul meu, fără un motiv aparent.

Am dat drumul la radio, la Vocea Americii și am aflat că la Timișoara a ieșit populația orașului în stradă, împotriva lui Ceaușescu. Numi credeam urechilor. Când a venit Nicu și iam comunicat știrea, mia spus că știe, căci lumea vorbea în troleibuz. Și tocmai atunci Ceaușescu a plecat în Iran.

Martți, 19 decembrie 1989, ajunsesem cu lectura Bibliei la capitolul 12 din Faptele Apostolilor. Când am citit subcapitolul "Moartea lui Irod" care a fost lovit de un înger al Domnului pentru că "nuI dăduse slavă lui Dumnezeu", eu mam gândit acum la Ceaușescu care își luase slava pentru sine. Eu nu cred că a fost coincidentă. Nu mă mai sfiam să le spun tuturor despre iminența acestei căderi.

Ceaușescu sa întors din Iran miercuri, 20 decembrie. Sa anunțat că va ține un discurs la televiziune. Niciodată nu la ascultat cineva cu mai mare atenție.

În cursul dimineții, ma sunat Ileana J., care știa ce revelație avusesem, vorbindumi cifrat că face curățenie și cânta: "Tot Banatui fruncea!"

Dar Ceaușescu, așteptat ca niciodată, avea să ne dezamăgească pe toți, condamând "vandalismul" celor di26Timișoara, dictat, spunea el, de

"agenturili" străine, iredentiste și felicitând armata care a reprimat revolta. Era solemn, având ca decor steagul patriei și pe soția sa alături. Atunci, în seara aceea, nu la crezut nimeni. Dar căderea sa se apropia cu pași repezi.

După apariția lui la televizor, dezamăgită total, Ileana mia dat telefon, plângând. Eu am încurajato să creadă "în lucrurile nădăjduite", conform definiției credinței din Evrei, capitolul al unsprezecelea. Eu știam că "cel rău nu va mai fi". Acum chiar că mai era "foarte puțină vreme".

Peste numai șaisprezece ore, avea să înceapă căderea lui, o dată cu organizarea mitingului de condamnare a acțiunilor Timișoarei, de joi, 21 decembrie, care sa întors împotriva lui. În dimineața acelei zile, venise Gloria, de la Iași. Gabi a venit la prânz. Eu ascultam în bucătărie, radioul și mam mirat că un tânăr care ținea un cuvânt din partea U.T.C, a început să se bâlbâie, încurcându-se la tot pasul. Se petrecea ceva. Soțul meu se uita la televizor la acel miting și nea chemat și pe noi, spunându-ne că se întâmplă ceva. Se auzeau huiduieli. Era ceva magnific să vedem mișcarea din balcon, cu spaima camarilei sale. Dar emisiunea sa întrerupt.

Și tocmai în ziua aceea eram chemați la școală să ne exprimăm adeziunea la reprimarea mulțimii de demonstranți din Timișoara. Eram amenințați pe față că vom fi dați afară din învățământ, dacă nu o facem. Era o teroare. Dar eu îi simțeam frica de a sta pe buza prăpastiei. Făcea greșeală după greșeală. Și nu mam dus la școală.

Iar lumea nu sa mai dus acasă din Piața Palatului, pe 21 decembrie. Era ceva fără precedent.

Timpul se măsoara în minute, în secunde, pânătrată se dilatase. Ascultam tot timpul radio "Europa liberă". Pe 22 decembrie, dimineață, la ora opt și douăzeci de minute, am ascultat cu uimire un comunicat la "Europa liberă", dat de o voce autoritară, care se recomanda ostașilor: "Mă cunoașteți" că i se retrage cetățeanului Nicolae Ceaușescu mandatul de președinte, de comandant suprem al armatei, de deputat, etc și ordona oștirii române să se alătore poporului, să nu tragă în el. Nam aflat niciodată cine anume a vorbit, dar peste câteva ore, sa dat la televiziune un comunicat repetat frecvent, timp de o oră, că generalul Milea sa sinucis. Era o încordare generală. Ceva fără precedent! În țară se declarase stare de necesitate.

Poporul rămăsese în stradă și, peste douăzeci și patru de ore de la acel miting, pe 22 decembrie 1989, la ora 12.30, un elicopter avea săl ia pe Nicolae Ceaușescu din clădirea palatului, părăsind conducerea, pentru totdeauna.

În vinerea aceea, era la noi Ileana J. care venea de la dentist. Eu am pus masa, să mâncăm împreună. Neam ridicat la rugăciune și atunci a sunat telefonul. Fiica mea cea mare, Luminița, ma anunțat strigând în microfon:

A căzut, mamă! A căzut!

Ce, cine a căzut?

Dar dă drumul la televizor, mamă!

La televizor, minune! o mulțime de oameni întro superbă dezordine se întreceau care mai de care să vorbească. Lam văzut pe actorul Ion Caramitru apoi pe poetul Mircea Dinescu, pe actorul Sergiu Nicolaescu și leam strigat celor din bucătărie să vină la televizor.

Ileana îngenunchease în fața televizorului, uluită.

Fraților! "Dumnezeu șia întors fața spre români!" a strigat măreț actorul Ion Caramitru, ca o replică la finalul interviului lui Mircea Dinescu.

Vedeam și nu credeam.

În noaptea aceea nu neam îndurat să ne culcăm. Am urmărit la televizor evenimentele care se succedau amețitor, începând cu primele focuri de armă. Și uriașa masă de oameni care apăra, în noaptea de decembrie, caldă ca o noapte de primăvară, libertatea proaspăt cucerită. Acolo, în mulțime, unei femei ia sosit ceasul să nască. Numele copilului care a fost să fie fetiță a fost strigat din gură în gură: "Victoria".

Așa șia ținut Dumnezeu promisiunea Sa.

Bucuria, apoi, de a auzi colinde la radio și televizor, recitarea la radio, a poeziei poetului creștin Cosbuc Ioanid, "Fecioara", în dimineața

zilei de duminică, 24 decembrie, pe când ne pregăteam să mergem la Casa Domnului, primele ziare libere totul părea un vis din care miera teamă să nu mă trezesc. Totul era public, conferințe de presă, primiri la noua conducere provizorie, interviuri, transmiterea evenimentelor pe viu, fără "machiaj", televizarea proceselor celor răspunzători de starea țării. Totul era o minune fascinantă!

Anul 1990 a fost primul an de libertate de conștiință, iar trimestrul al doilea, care a început tocmai în februarie, ma adus în fața altor copii. Erau atât de serioși, de parcă evenimentele politice îi făcuseră să crească brusc și nam mai avut probleme de disciplină. Eu am început să le citesc din "Biblia povestită copiilor" care avea să deschidă un nou capitol în viața mea, nesperat de frumos și de autentic.

C L A S A D E H A R ¹

Moto:

" ... Am visat Sfânta Biblie, Cartea lui Dumnezeu, pe un deal mare, plin de iarbă verde, spre care alergau foarte mulți copii. Erau fete frumoase, copii, tineri și eu tot traduceam, le explicam Biblia."

(Ioan Alexandru revista "Mesaj" Anul II, nr. 6)

1. P R E M I Z E

Dacă miar fi profetit cineva înainte de 22 Decembrie 1989 că voi vesti în școală Cuvântul lui Dumnezeu și că elevii mei se vor întoarce la Domnul, poate că aș fi răspuns și eu asemeni călărețului pe care sa sprijinit brațul unui împărat: "Chiar dacă ar face Domnul ferestre în cer, cum sar putea întâmpla acest lucru?" (II Imp. 7:2).

Mam rugat Domnului să ne scape de conducerea nemiloasă a lui Ceaușescu, să ne scape de foame și de frig și de atâtea lipsuri devoratoare de pace și am primit făgăduința: "Încă puțină vreme și cel rău nu va mai fi". Dar nu mam rugat niciodată pentru libertatea de manifestare a credinței în Dumnezeu într-o școală de stat. Visurile mele nau țintit niciodată atât de sus. Eu, care fusesem prigonită în școală pentru credința în Domnul Isus, nu am visat vreodată cămi va fi dat harul de ai conduce pe propriii mei elevi la Hristos, cu toate că am avut grijă să le sugerez că mai există o realitate pe care no percepem cu aceste biete cinci simțuri omenești.

"De când vam cunoscut, simțeam că ceva mă lega de dumneavoastră, exista o comuniune lăuntrică, mia scris recent Amalia F., o fostă elevă, născută într-o familie de creștini după Evanghelie. Vă admiram tactul și naturalețea cu care reușeați să "aruncați sămânța" la orele de curs, curajul cu care vorbeați uneori deschis din Biblie (despre David și Goliat, despre lepădarea lui Petru) ... În perioada de formare a caracterului meu ați fost pentru mine o pildă ... "

Doar atât se putea face în anii aceia.

După căderea lui Ceausescu, noua putere de stat ia îndemnat pe oamenii Bisericii să lucreze la regenerarea morală a poporului român. La radio sau dat coruri și poezii creștine pe care eu însămi le recitam în Biserică, iar la televizor sau dat filme cu subiect religios. Ziarele au publicat texte de colinde și alte poezii religioase. Directorul ma trimis într-o zi la cinematograful cu elevii să vadă filmul "Isus". Era incredibil! Luni de zile, trezindu-mă dimineața primul gând era: a căzut Ceaușescu, sau am visat?

Si totuși...

După marea cotitură, atunci când sa dat un decret prin care femeile se puteau pensiona la vârsta de cincizeci de ani, dacă aveau vechime neîntreruptă în muncă, de douăzeci și cinci de ani, am scris la două ministere, cerându-mi și eu dreptul, căci nu aveau vechimea, datorită funcționării cu normă redusă. Dar mi sa răspuns că nu mă încadrez. Funcționarea cu trei sferturi de normă, din pricina bolii, îmi lua, după fiecare patru ani, câte un an de vechime, așa că în unsprezece ani de asemenea funcționare, eu pierdusem trei ani și, în loc ca în 1990 să am 25 de ani, eu aveau sub douăzeci și doi de ani de vechime în

1

acest vast capitol face parte din romanul autobiografic "O carte de aducere aminte", nepublicat încă.

muncă. Mi se părea nedrept ca femei mai tinere decât mine și care nu munciseră atât, să se pensioneze, iar eu, pentru că eram bolnavă și apelasem la reducere de normă, să muncesc încă. Aveam artroză, prolaps de valvă mitrală, născusem patru copii și mă credeam îndreptățită să ies la pensie: îmi făcusem cu prisosință datoria față de societate. Dar mie nu mi sa aprobat! Mi-era limpede că ceva îmi stătea împotriva și, încetând să mai fiu nemulțumită, am căutat să știu de ce. Intuitiv simțeam că Domnul personal Se opunea pensionării mele. Am înțeles că de la Domnul venea lucrul acesta! Revoluția a avut loc cu patru ani înaintea pensionării mele. Acești ani îmi lipseau spre ami completa vechimea, căci după revoluție catedra sa micșorat, activitățile care ne aglomerau au dispărut și am putut funcționa cu normă întreagă, astfel încât să mi se adune până la termenul pensionării, anii necesari.

Dar nu aceasta era rațiunea pentru care mă ținea încă Dumnezeu în învățământ!

2. CALIFICARE PRIN SUFERINȚĂ

Ultimii ani ai mei din învățământ au fost cei mai frumoși ani de activitate din toată viața mea de profesoară de limba română.

Un primministru a declarat într-o conferință de presă de neuitat:

Pot spune că am învățat o viață pentru acest singur an de guvernare.

Și eu pot afirma cu divin cutremur, că toți ceilalți ani ai mei de profesorat au fost doar un antrenament pentru adevăratul profesorat cei cinci ani de după revoluție, dar mai ales patru.

Nu știu ce cuvinte aș putea alege pentru a exprima alegerea mea de către Dumnezeu în misiunea de a conduce elevii la Domnul Isus. Dar nici un cuvânt nu poate fi mai ales, decât adevărul însuși.

Marea binecuvântare a sosit învelită în coji amare.

În primăvara anului 1990 am simțit dureri tot mai mari de-a lungul gambelor, apoi la încheietura genunchilor care îmi făceau mersul aproape imposibil. Pe 20 mai a trebuit să mă internez pentru a urma un tratament intens și adecvat. Am stat internată la sanatoriul din EforieSud, la doctorul Nicolae, cu diagnosticul: "gonartroză și coxartroză, bilaterale". Sâmbăta și duminica le petreceam acasă, dar era atâta treabă de făcut, încât miam făcut mai mult rău. Durerile au revenit cu mai multă acuitate. Luni, 11 iunie, mam reîntors la spital, dar doctorul mia spus că nimeni nu poate face tratament cu acele dureri și că, dacă vreau, pot să stau acasă. Așa că 13 iunie 1990, cu eliberarea Pieței Universității, ma găsit acasă, urmărind terifiantele imagini la televizor. Totodată iam putut fi și fiicei mele, Gabi, de folos în finisarea lucrării sale de diplomă. Apoi mam întors la sanatoriu. Dar mam externat, ameliorată puțin, ca să pun note, să pot încheia situația elevilor. Pe 22 iunie, am alergat să prind troleibuzul, fiind în întârziere. Și atunci sa întâmplat ceva groaznic: ma fulgerat o durere, de parcă cineva miam fi înfipt în genunchiul stâng, un cuțit înroșit în foc. Am reușit să prind troleibuzul, dar durerea nu ma părăsit nici în troleibuz nici la școală. Dacă mam așezat la catedră, nu mam mai putut ridica. Eram în fața clasei a VIIa D, o clasă foarte scumpă mie și copiii sau oferit să realizeze ei singuri schema lecției, pe tablă. Nona Miclăuș ma privit cu atâta sollicitudine, părând fericită să facă acest lucru pentru mine, încât am lăsat-o. Era pentru prima oară în viață când am predat stând pe scaun, la catedră. Când a sunat, mam ridicat să mă îndrept spre ușa care era în stânga mea. Aveam de făcut doar opt pași, dar când am mișcat piciorul să fac cel dintâi pas, am simțit că nu mă ține. Ca să stau pe piciorul stâng și să mișc dreptul mia fost imposibil. Copiii se uitau la mine. Era penibil! Dar trebuia să fac ceva. Și atunci mam săltat pe băncile din față, fără sămi mișc genunchii și așa am ajuns la ușă. Clasa era la etajul întâi și, ca să cobor scările, mam ținut cu o mână de bara din stânga și cu cealaltă mam sprijinit de perete și așa, ca în cârje, am ajuns jos. Ma văzută directoarea care nu mă crezuse că sunt

chiar așa de bolnavă, când mă internasem. Ea era dirigintă la clasa a opta unde predam eu limba română și crezuse că numi fac datoria, lăsându-i pe acei copii, ca să mă internez în sanatoriu. Nu a crezut nici atunci că nu joc teatru. Doi ani mai târziu, am auzito văitându-se de dureri... de genunchi! Și totuși, am rămas atunci la toate orele! Urcatul scării era pentru mine un urcuș al lui Sisif. Am sperat că acasă îmi voi reveni. Acum nu mă durea numai genunchiul stâng, ci și cel drept care se umflase și îndărătul căruia apăruseră noduri dureroase.

Mașina o vânduserăm, urcatul în troleibuz era un chin, iar coborâtul un coșmar, având senzația că genunchii nu mă vor ține și că mă voi prăbuși pe trotuarul care era prea departe de scara troleibuzului.

Toată vacanța am fost anchilozată din pricina gonartrozei bilaterale. La încheietura din spate a genunchilor se aduna ceva ca un ghem, care împiedica mișcarea lor. Erau blocați. Soțul meu trebuia să plece în Suedia, la o conferință organizată de misiunea creștină "Star of Hope" și, înainte de a pleca, ma dus la o femeie care știa să "tragă" oase, încheieturi. Biata femeie a făcut tot cea putut, a lovit și cu pumnii în ei, dar degeaba! Soțul a plecat și eu am rămas în patul meu, găzduind și niște musafiri americani la mine în apartament, pentru care pregătea Luminița, mâncare. Americanii erau două cupluri, ocupau două camere, eu eram singură în camera mea, iar copiii toți patru! dormeau înghesuiți într-o singură cameră. Doctorul Nicolae a fost odată la mine și nu știa ce sămi facă. Mia spus doar că artroza e o boală a bătrâneții, care la mine a venit prea devreme.

În vara aceea, a venit în Constanța o familie din America, din NewYork, o superbă pereche ceva mai în vârstă decât noi, Elva și Norman B., pastor al Bisericii Baptiste "Full Gospel" din NewYork. Am vrut săi vizitez la hotel și Nicu a venit cu mine, dar a fost un chin îngrozitor, deși am fost cu taxiul. De urcat mă mai urcam, dar coborâtul era un calvar. Simțeam nevoia unor cârje. Îmi pierdusem speranța că voi mai putea vreodată să merg. Acceptasem suferința, dar trecuse durata capacității mele de a o răbda. Însemna că nu voi mai merge niciodată? Răul dura de mai multe luni. "Până când, Doamne, până când?"

Mașină nu mai aveam, de mers nu puteam merge. Ma gândeam cu groază că se apropia noul an școlar și nu știam cum voi face față.

Mă rugam lui Dumnezeu, implorând vindecarea, ca să mă pot ruga în genunchi și să pot merge. Dar nici o ameliorare nu se producea, concediul meu legal de odihnă fiind, în realitate, unul de boală. Mă cercetam în mod serios și nu găseam greșeli nemărturisite și neosândite de mine. Cred că în vara aceea mam mai pocăit o dată de toate păcatele, cum făcusem când venisem prima oară la Domnul. Totodată citeam "De ce întârzie trezirea?" de L. Ravenhill. Știam că după cercetare de sine și condamnare a păcatelor la Cruce trebuia să vină eliberarea. Dar ea întârzia!

În vara aceea, Dănuț, fiul meu, a dat bacalaureatul și apoi examen de admitere la Politehnică, în București. Voiam să mă duc cu el, măcar săi susțin moralul și nu mă simțeam în stare. Dar într-un timp, din cauza nefolosirii genunchilor, mi sa părut că mă simt mai bine și mam încumetat să merg cu el la București. Nea primit fratele Creo care între timp se căsătorise cu o tânără credincioasă pe care Sanda avea so numească mamă, atât de bine sau înțeles. Dar abia sosită la ei, nu mam mai putut deplasa. Ajunsesem cu lectura biblică la epistole. Și în timp ce Dănuț era la examen, eu citeam aceste epistole.

În ziua celui de al doilea examen, luni 16 iulie 1990, Dumnezeu ma cercetat prin întâia epistolă către Corinteni 6: 19, 20: "Nu știți că trupul vostru este Templul Duhului Sfânt care locuiește în voi și pe care Lați primit de la Dumnezeu și că voi nu mai sunteți ai voștri? Căci ați fost cumpărați cu un preț. Proslăviți dar pe Dumnezeu în trupul și în duhul vostru care sunt ale lui Dumnezeu!"

Din aceste versete au început să țâșnească luminile de la Dumnezeu. Sigur! Cum am putut fi atât de oarbă! Mă doare trupul **meu** și atât suspin în rugăciune pentru el, când de fapt **eu20nu mai sunt proprietara acestui trup!**

Trupul acesta nu mai e problema mea! O dată cu viața cea nouă care mă inundă ființa, făcându-mă "o făptură nouă", trupul numi mai aparține. Ba, mai mult: eu trebuie să-l proslăvesc pe Domnul nu numai cu viața duhului meu înnoit, ci și cu acest trup care merge greu și chiar dizgrațios. Oricine mă vede mergând așa, târându-mă aproape și stie că sunt credincioasă, numai la proslăvirea lui Dumnezeu nu sar gândi.

Dar Dumnezeu are alte raționamente iar eu nu trebuie să mă "potrivesc" cu raționamentele "chipului veacului acestuia", ci sămi înnoiesc mintea după gândul Său, ca să-l pot discerne bine voia "cea bună, plăcută și desăvârșită". (Rom. 12:2)

O, rațiunea lui Dumnezeu! Domnul Isus a spus odată: "A sosit ceasul să fie proslăvit Fiul omului" (Ioan 12: 23) și a vorbit despre moartea bobului de grâu care era El însuși și despre dezlegarea de această viață care, dacă e prea iubită, duce la pierzare. Și atunci Domnul Se roagă:

"Tată, proslăvește Numele Tău!"

Și El la proslăvit așa, încât să-l se audă din Cer răspunsul!

Și, după ce Iuda iese să-l vândă pe Mântuitorul, El afirmă: "Acum Fiul omului a fost proslăvit și Dumnezeu a fost proslăvit în El. Dacă Dumnezeu a fost proslăvit în El, și Dumnezeu îl va proslăvi în El însuși și-l va proslăvi îndată." Se referea la vinderea Sa, la Ghetsimani, la arestare, la jertfă! Iar în rugăciunea finală, din Evanghelia după Ioan, Domnul pentru proslăvirea Tatălui și a Sa Se roagă, acest cuvânt apărând de nouă ori.

Proslăvire prin jertfă! Iată regula Împărăției lui Dumnezeu.

Mă umplut de bucuria că acest trup atacat de reumatism era proprietatea lui Dumnezeu și că așa găsea El cu cale să Se proslăvească! Și mă bucurat "cu o bucurie negraită" că numi mai aparțineam.

În starea aceasta, m-am dus înaintea băiatului, să-l aștept la ieșirea de la examen, dar după câțiva pași, genunchii mi s-au înțepenit și, ca și cum acest lucru era prea puțin, am rătăcit și drumul, luând-o în sens invers, parcurgând în felul acesta un drum mai mult decât dublu. Mai aveam încă de învățat lecțiile lui Dumnezeu.

Toată vara anului 1990 au venit misionari, îndeosebi din cei ce practicau vindecări publice, anunțate dinainte prin afișe. Mă dus și eu, cum am putut, dar nu pentru vindecare, ci pentru a auzi vestirea Cuvântului lui Dumnezeu. Și una și cealaltă mă dezamăgii profund. O propovăduire facilă, cu care nu eram obișnuită, cu accent exclusiv pe vindecări. În jurul meu, oamenii se vindecau doar la pronunțarea numelui: "Isus", fără să li se fi explicat ce e cu acest nume. Ce spectacol dezolant mi s-a părut a da acești evangheliști care îi urcau pe oamenii vindecați pe scenă și îi puneau să le facă publicitate, povestinduși vindecarea. Și cei mai mulți din cei suiți pe scenă erau țigani. Aveam să văd apoi la televizor alți oameni intervievați și mărturisind vindecarea de boli, prin procedee oculte.

Dar și la adunare au venit grupuri de credincioși din Anglia și Scoția care sau rugat pentru mine, punându-mi mâinile, ba pe capul, ba pe umerii, ba pe genunchii mei. Simțeam dragostea lor frățească. Dar slavă Domnului că nu mă vindecat, pentru că Domnul avea un cu totul alt plan! Gândurile Lui erau tot atât de diferite față de cele omenești, "cât sunt de sus cerurile față de pământ". (Is. 55:9) Eu mă gândeam că toți aleargă la vindecări ca la o afacere rentabilă. Dar Domnul spusese că e mai rentabil să intri ciung sau orb sau șchiop în Împărăția cerurilor, decât să intri întreg, perfect, în focul gheenei!

El trebuia proslăvit, după legile Împărăției Sale veșnice!

Spre sfârșitul vacanței, am urmat un tratament ambulatoriu de Fizioterapie. Mă deplasam la policlinică numai cu taxiul, fiindu-mi imposibil să cobor din troleibuz, neajutată. Dar genunchii sau ameliorat foarte puțin. Aveam însă Pacea de Sus.

A sosit 1 septembrie. Mi sa dat să fac recensământul copiilor din blocul repartizat mie de ani de zile, un bloc cu zece etaje. Nimeni nu sa oferit săl facă în locul meu, deși îmi vedeau starea.

Și a venit și 15 septembrie care în anul acela a căzut într-o sâmbătă, așa că școala a început luni, 17 septembrie. Cu inima strânsă am început anul acela școlar. Cât sperasem să mă pot și eu pensiona!

Știam doar că Dumnezeu era proslăvit în trupul meu!

3. T R Ă G Ă N D L A E D E C

Și, pentru ca amărăciunea să umple complet paharul, mi sa distribuit cea mai slabă clasă a cincea care, pe deasupra, învăța și dimineața, pe când celelalte clase ale mele învățau după amiaza! Trebuia să merg de două ori pe zi, cei drept, doar două zile pe săptămână, în rest orarul cuplându-mi orele cu cele de după amiază. Nu mai înțelegeam nimic! Dumnezeu îmi părea tot atât de departe de mine, pe cât era de departe sănătatea de trupul meu.

Și nuni mai puteam permite luxul să iau reducere medicală de normă, căci naș mai fi ieșit la pensie decât tocmai la cincizeci și șapte de ani.

Așa că mă târam de acasă la troleibuz și de acolo la școală și înapoi. Mă întâlneam cu mame de foști elevi care mă compăttimeau, iar una din acestea, care era și ea profesoară, mia dus odată sacoșa grea, exprimânduși compătimirea. Ce departe păream de Duhul biruinței Domnului, așa cum arătam!

Și măcar dear fi meritat chinul! Dar clasa aceea pentru care îmi chinuiam cel mai mult picioarele era din cale afară de slabă și de indisciplinată. Eram odată la oră, în timpul desfășurării lecției, când un copil a ieșit din bancă, îndreptându-se spre ușă.

Ce faci? Încotro? lam oprit.

Mia răspuns din mers:

La W.C.

La toaletă, măi, îl corectară copiii în cor.

Dar cu învățatul! La limba română, la clasa a cincea sunt trei ramuri: citire, gramatică și compunere. Leam fixat zilele: începem săptămâna cu citirea, alternăm cu gramatica și ultima zi din săptămână, compunerea.

De ce nu ții scris la citire?

Am crezut cavem gramatica.

Bine, aratămi caietul.

Lam uitat acasă.

De ce? Ai avut de scris și la gramatică.

Amuțire.

Acest dialog avea loc, cu ușoare variațiuni, zilnic.

Predau fonetica. Nu se știe care sunt vocalele și care consoanele. Îi învăț eu, în timpul lecției. Măcar vocalele, ca să le pot explica silaba, ca să înțeleagă semivocala și de aici diftongii, triftongii, hiatul. Ma târăsc spre ușă, mulțumită, după ce a sunat.

Ora următoare de gramatică:

Ceați avut de pregătit pentru astăzi?

"Darul lui Moș Miron", sare un copil să răspundă, neîntrebat.

Aiai la română, măi ... îl corectează în gura mare, un altul.

Țin să-i lămuresc că și gramatica e tot limba română, ca și citirea.

Cristi, îl strig eu pe băiatul cu păr blond, buclat, care de la început șia prezentat averea: dublu casetofon, video digital, casete cu desene animate ...

Cristi, tea strigat doamna profesoară, îi atrage atenția o fetiță.

Mă trezesc cu el la catedră.

Ce cauți aici?

Mați chemat.

Bine, stai aici! spunemi ce ai avut de pregătit pentru azi.

O compunere.

Ce compunere?

Păi nam făcuto, că eu am fost la antrenament. Joc tenis.

Joacă foarte bine, a luat și diplomă, se aude din clasă.

Da, dar acum nu ai tenisul, ai gramatica.

Păi așa am spus și eu, doamna profesoară.

Ai spus: "Compunerea"

Ba nu, gramatica.

'ai cai zis "Compunerea"! încep copiii.

Bine! curm eu zarva. Spunemi ce ai avut de pregătit la gramatică. Nu știe. Dar, când îi amintesc, își aduce aminte din explicațiile din clasă. Îmi dau seama că, dacă ar fi conștiincioși, acești copii sar putea ridica. Dar pierd de fiecare dată câte o jumătate de oră cu chestiuni de organizare a clasei.

Descopăr copii fete care învață și își scriu: Mădălina, Alina P., Alina I., Georgiana V., Andra T., AnaMaria G. Par chiar fericite că le dau teme. Învățătoarea nu le dădea teme pentru acasă. De fapt, primii doi ani au avut o învățătoare care sa pensionat; ultimii, altă învățătoare care sa pensionat și ea. Dar fetele care învață sunt doar câteva, ceilalți treizeci și trei de copii înăbușă sămânța cea bună. Pe lângă faptul că scriu foarte urât, nici unul din clasă nu are deprinderi ortografice. Realizez că trebuie să mă întorc cu ei la clasa a doua, când s-au făcut ortogramele: grupurile care o dată se scriu întreg și altă dată se scriu cu cratimă. Uneori scriu pe tablă corect, dar prin hazard, căci la un alt asemenea grup, greșesc.

Copii, le spun eu într-o zi, e o deosebire între un violonist care studiază și dă concerte în săli de concerte și un viorist care cântă după ureche, prin cârciumi. Am văzut că mă aprobă. Așa e și cu limba română. Voi credeți că vă descurcați în ea, după ureche. Vă înșelați! Limba română se studiază și așa se iese în lume: la olimpiade, la radio, la televizor. Faptul că vă place să citiți nu înseamnă că sunteți buni la limba română. E ca și cu interpretatul după ureche.

În timp ce unii copii mă aprobă, alții îmi iau spusurile în zeflemea.

Băi, vezi ce faci cu urechea ...

Începeam să mă îndoiesc că va ieși ceva bun din clasa aceasta. Eu le arătam dragoste, în timp ce ei nu aveau nevoie de ea. Iar bătaia eu nu o foloseam. Mi-am luat întotdeauna în serios profesia, chiar din anii când făceam doar practică pedagogică, studentă fiind. Am început să mă gândesc serios săi las și să rămân cu trei sferturi de normă. Așa nu mai puteam continua, nici dacă n-aș fi fost anchilozată!

De ce să ne lăsați? au protestat unii.

Fiindcă muncesc în gol. Trag din greu de voi și voi sunteți ca niște corăbii grele, împotmolite în mâlul de la țărniș și nu pot să vă scot la loc larg. Mă simt ca un edecar din tabloul "Edecarii" al lui Repin.

Au vrut să știe cei cu "Edecarii" și leam descris tabloul în care niște bieți țărani, înhămați cu odgoane, trag din toate puterile o corabie, ca să direcționeze, împotriva curentilor apei. Ca un blestem!

Sa făcut tăcere, o tăcere atât de semnificativă, încât nimeni nu a îndrăznit să rupă. Și am deslușit în unii ochi o rugămintă ca o implorare.

4. O NOUĂ GENEZĂ

Totuși...am întrerupt eu tăcerea, mai fac o încercare. Dacă vă lăsați pe mâna mea și vă scrieți și vă învățați, am să vă citesc dintr-o carte foarte frumoasă.

Ce carte? au fost curioase fetel~~23~~ să știe.

O carte din care leam citit și copiilor mei și care a adus lumină în apartament când se oprea curentul și căldură când caloriferele erau reci.

Ce carte ... ! Și când o să ne citiți din ea?

Când o să învățați și o să scrieți și o să fiți disciplinați.

Incredibil! Data următoare, când mi sa dat raportul - căci numisem trei copii să controleze temele, pe fiecare rând de bănci - , minune: toți își scriseseră și nu mai încurcaseră compartimentele limbii române! Au devenit interesați să înțeleagă ce le predau.

Am reușit săi fac să înțeleagă diferența dintre vocală și semivocală, precum și cea dintre diftong și hiat și învățaseră și regulile despărțirii în silabe, așa cum le simplificasem eu pentru ei, nu ca în manual. Spre sfârșitul orei, sa auzit o voce:

Da' nu ne citiți?

Dar nați fost cum vreau eu să fiți, decât o singură dată. Vreau să văd că pot avea încredere în voi. Trebuie să vă îndreptați și scrisul ...

Ăăăă ...! sa auzit, ca o dezamăgire, din cele mai multe piepturi.

Și a venit ziua când să le răsplătesc sârguința. Era într-o vineri, prima vineri din noiembrie 1990, când aveau compunerea care alterna cu lectura suplimentară.

Am stat în picioare în fața lor și am scos cartea promisă. Pe coperta cartonată era zugrăvit, pe fond portocaliu, un om căzut și un altul aplecat asupra sa, dându-i ajutor. Era "Biblia povestită copiilor", de Anne de Vries în limba română. În bănci sa făcut o liniște desăvârșită.

"Și acum să fii foarte atent, căci îți voi povesti cine a făcut tot ce există, am început eu să le citesc. Știi tu, oare, de unde vine mâncarea? Feliu mare de pâine pe care ai mâncato mai înainte? Desigur că mama ta a cumpărat pâinea de la brutar. Acesta a făcut-o din făină. Morarul a făcut făina măcinând grâul pe care la cumpărat de la țăran. Iar acesta la cules de pe pământul său.

Cine, însă, a făcut să crească grâul pe câmp?

Domnul Dumnezeu nostru..."

Și lectura continua astfel, cu casa, cu fructele, cu legea creșterii care din copilul mic a făcut elevul care stătea acum în clasă și asculta despre Domnul Dumnezeu.

Leam citit apoi creația. Când un copil a pocnit din pix, toți sau întors spre el, reprobatori. Nu mișca nimeni, iar vocea mea era acompaniată de foșnetul plopilor din fața ferestrelor deschise. Au fost atât de receptivi, încât atunci când iam întrebat ce a creat Dumnezeu la început, multe mâini sau ridicat. Dar la urmă? Și mai multe mâini sau ridicat. Au fost copii care au știut în ordine ce a creat Dumnezeu. Atunci miam dat seama că acești copii nu sunt atât de slabi cum miau dat de înțeles, ci doar dezinteresați sau obișnuiți să nu muncească.

În vinerea următoare, leam citit despre căderea omului în păcat. Stilul colocvial în care e scrisă cartea și talentul evocator al autoarei îi cucerea treptat, pentru Dumnezeu. După ce am citit relatarea ispitirii, un copil a cerut insistent să spună ceva.

Adam a căzut. De fapt Eva. Dar și el, după ea, conveni copilul. Dar Domnul Isus nu Sa lăsat ademenit când a venit diavolul la El. Na vrut să Se lase pradă diavolului.

Dar de unde știi tu despre Domnul Isus?

De la film. A fost anul acesta, de Paște, la televizor.

Ceilalți copii au întărit și ei afirmațiile celui ce vorbise și cu greu iam potolit. Era un subiect carei interesa într-adevăr.

Cu aproape unsprezece ani în urmă, mai văzusem un copil atins de Duhul Domnului Isus prin lectura acestei cărți. Un băiat de nouă ani. Propriul meu fiu. O citea și recitea și, la un moment dat, am vrut săl opresc:

Cred că ajunge, Dănuț, cât ai citito.

Mamă, mai am un pic și-o termin. De-abia aștept, ca să o iau de la

început.

Atunci, la nouă ani sa întors fiul meu, la Dumnezeu și la condus la El această carte.

Acesta a fost începutul. Era exact ce le trebuia. De la filmul "Isus din Nazaret" al lui Zefirelli, difuzat la televizor seară de seară, în Săptămâna Patimilor în acel an, îl iubeau pe Domnul Isus Hristos. Dar nu știau mai nimic despre creație, despre patriarhi, despre Vechiul sau Noul Testament. Vineri de vineri le citeam din această carte. O, cât ar fi vrut și ei so aibă, ca să no mai primească doar vinerea, cu bucățica! O fetiță mia ceruto până vinerea viitoare, ca so citească și mama ei, care era învățătoare.

- Eu i-am povestit, dar în carte scrie mai frumos...

Erau așa de interesați cum ar putea să șio procure. Eu leam sugerat so ceară de la Dumnezeu, prin rugăciune.

Dar când nu șiau învățat sau nu șiau scris, iam pedepsit. Am scos cartea din poșetă, am deschiso și am închiso la loc, fără să le citesc. Pedepsa aceasta ia durut amar.

S-au întors îndurerați către cei ce se delăsaseră, reproșându-le cu gravitate:

- Ați văzut ce-ați făcut?

Când au văzut că nu le merge, sau apucat serios de treabă. Ei nu aveau ortografie, nici deprinderi de învățat sistematic și logic, iar eu voiam săi deprind cu munca și cu disciplina și săi învăț să judece logic. Când, în vinerea care a urmat, am scos zâmbind cartea, sa făcut un moment așa o liniște în clasă, încât li sa auzit răsuflarea surprizei, ieșită la unison, din piepturile lor: Aaaa! Și, o dată clipa de surpriză trecută, au izbucnit aplauze, de parcă ar fi fost vorbiți.

Aplauzele sunt pentru Dumnezeu, am specificat.

Miau răspuns printrun surâs larg, deschis, așa cum numai copiii întorși la Domnul pot zâmbi. Dar Andra a ținut să adauge:

Și pentru dumneavoastră, doamnă profesoară, că, dacă nu erați dumneavoastră, noi nam fi aflat niciodată ce mult ne iubește Dumnezeu.

5. T O A T E D E V I N N O I

Peste clasa a Va C a Școlii nr. 7 din Constanța căzuse focul lui Dumnezeu care a început curând să se întindă. Copiii trăiau sentimentul că au stat prea mult departe de Dumnezeu, că El "va să vie" din nou pe pământ și ei nu sunt încă gata. Dar părinții lor? Dar bunicii, frații, prietenii? Și, cum ei au început să povestească acasă despre Dumnezeu, părinții și bunicii erau interesați să afle cât mai mult, dar și prietenii lor de la alte clase ori de la alte școli.

Au dispărut certurile, de bătaii nemaifiind vorba, iar ceilalți profesori au sesizat schimbarea. Dirigintele lor, un profesor de matematică alcoolic, fusese schimbat și venise în locul său un alt profesor, tânăr și autoritar, care instituisese o disciplină de fier. Numai că se mira și el de schimbare. Nu mai mințea nimeni în clasa aceea. Toți se iubeau ca frații și se antrenau în a face fapte bune. Când profesoara de botanică lea cerut să aducă niște plante - vreo trei, patru - ei au adus vreo douăzeci de ghivece. Oriunde era ceva de făcut, ei erau cei dintâi.

De multe ori, surprindeam câte o fetiță la ușă, spălândo cu buretele, înaintea orei mele. Am luat o hotărâre mare: să schimbăm lumea prin bunătate și iubire. Inițiasem un moment de un sfert de oră pentru a povesti cum Lau servit pe Dumnezeu în săptămâna ce a trecut. Dar nu mai ajungea acest mic timp pentru a spune fiecare cum a făcut ceva din dragoste pentru Dumnezeu și am renunțat. Și toți voiau "Biblia povestită copiilor". Eu mai aveam vreo cincisprezece cărți, dar ei erau treizeci și șapte și toți o voiau.

Am auzit că un credincios din Năvodari, fratele Petre U. tot dă cărți din

acestea pe la unii și alții și mă gândeam săl contactez și săi cer. Dar na fost nevoie, pentru că Dumnezeu mi la scos în cale. Soțul meu tocmai mă ducea la școală între timp ne cumpăraserăm o mașină nouă și a oprit undeva, lângă un chioșc, să cumpere ziare. Era o zi noroasă și sufla un vânt rece. Când mam uitat pe geam, lam văzut pe fratele Petre pe trotuarul de vizavi. Am deschis portiera, mirându-mă de întâlnire și lam strigat. Iam spus despre cei vorba. El trecuse întâmplător prin zona aceea și mia spus că chiar a doua zi intenționa să se ducă la un sat și să dea cărțile acelea pentru copii.

Dațimile mie, lam rugat eu.

Câte să vă dau?

Păi, câte puteți ...

Patru, cinci ... ?

Doar atâtea?

Păi câți copii aveți?

Dar nu pentru copiii mei, ci pentru cei de la școală, am specificat eu.

Aproape că sa speriat. El fusese reținut de securitate pe vremea lui Ceaușescu și interogată pentru că i se găsisse material biblic în mașină, în cantitate considerabilă. A rămas uimit că se poate citi așa ceva în școală. El auzise, deși trăia în țară, că nu există libertate religioasă, că noile autorități sunt tot comuniste și, prin urmare, ateiste. Stătea aproape încremenit și nu avea replică față de această posibilitate de a li se vesti copiilor Cuvântul lui Dumnezeu. Nu sa mai dus la țară, ci mia adus acasă douăzeci de cărți.

Să mă întâlnesc la ora aceea, în locul acela, cu un credincios care nu locuia în Constanța și care a doua zi intenționa să dea acele biblii pentru copii e un miracol! Când am ajuns la școală și am intrat în clasa lor căci la ei aveam prima oră , am exclamat:

Ia spuneți-mi: vați rugat pentru "Biblia povestită copiilor" ? Ei bine, Dumnezeu va răspuns la rugăciuni! Veți avea toți câte una. Și leam relatat întâmplarea.

Ce bucurie! Mă uitam la ei cum se bucurau, fără excесе care să deranjeze, de posibilitatea de a avea Cuvântul lui Dumnezeu la nivelul lor.

Când leam distribuit, le priveau ca pe o comoară nesperat de prețioasă. Aveam în clasă doi copii de tătari, deci musulmani: Belchiș și Tunner. Iam ocolit, ca să nam probleme cu părinții lor.

Dar și noi îl iubim pe Domnul Isus, doamna profesoară, au suspinat ei.

Am convenit săi întrebe pe părinți și apoi să le dau și lor. Data viitoare, strângeau la piept comoara primită. Belchiș a venit după mine și mia spus cu ochi strălucitori:

Vă mulțumesc că miați dat și mie Biblia copiilor.

Andra citea Biblia, împreună cu mama ei, de la nouă ani. Acum, no mai aștepta pe mama ei săi citească, nu mai avea răbdare, ci o citea singură.

Și înțelegi ce citești? am întrebato eu.

Cum să nunțeleg? Biblia se adreseaza omului, cum să scape de sub ademenirea păcatului. Cine vrea să iasă din cursa păcatului, onțelege, îmi răspunse ea. Eu cred că oamenii se prefac că nonțeleg, ca să rămână în păcat.

Acestea erau cuvintele unei fete de doisprezece ani, Andra T., matură și iubitoare de Dumnezeu.

Întro zi, am întrebato:

Ceai să te faci, Andra, dacă întro zi, părinții nor să te mai lase săL urmezi pe Dumnezeu?

Și ei sunt creați de Dumnezeu. Și ei trebuie să creadă, ca să najungă în iad. Dar nu cred să existe părinți care să le interzică copiilor săL urmeze pe Dumnezeu. Pentru că, înainte de ei, e Dumnezeu!

Întro zi, la încheierea orei, Monica S. a venit după mine:

Doamna profesoară, mă iertați că vă răpesc din pauză, dar am o întrebare, de fapt o mare întrebare ... Nu pot să înțeleg, sa exprimat ea cu vocea gâtuită de emoția dezvăluirii mașii ei taine, cine La făcut pe Dumnezeu.

Cum a apărut? Când?

Iam spus că am răspunsul, pentru că și eu, în copilărie aveam această întrebare la care mama mea nu știut sămi răspundă. Iam vorbit despre rugul aprins, despre Moise și despre felul în care i Se prezintă Dumnezeu personal lui Moise, numinduSe pe Sine: "**CEL CE SUNT**". Deci, El există întrun veșnic prezent, pentru că nu are trecut, adică punct de origine și nici viitor, adică sfârșit. Peste El nu trece timpul, așa ca să îmbătrânească, să Se deterioreze, să moară, El "**ESTE**".

Am văzuto cum sa luminat la față că i sa dezlegat enigma.

Întro zi, dirigintele lor, profesorul Liviu D., mă luă deoparte, felicitându mă aproape emoționat:

Doamnă, sunteți nemaipomenită! Cu bunătatea dumneavoastră ați făcut minuni. E culmea: eu, cu bătaia și cu frica nu am realizat ce ați realizat dumneavoastră cu vorba bună. Și ce credincioși sunt! Nu mai am probleme la clasă.

Nu eu, domnule profesor, ci Dumnezeu lea schimbat inimile, am ținut să subliniez.

Adevărul este că transformarea copiilor prin credința lor cea vie în Dumnezeu era totală și vizibilă. Puteam să ies din clasă la lucrări, fără teama că vor încerca să copieze, pentru că Dumnezeu le luminase conștiința. Toți profesorii îi apreciau și îi iubeau.

Întro zi, a venit o mamă să se scuze că nu venise până atunci să se intereseze de băiatul ei, Laurențiu B. La sfârșit, mia spus:

Doamnă, așa de mult crede în Dumnezeu, că mă simt prost față de el. Sa schimbat total. Mia spus că dacăL iubesc pe Dumnezeu trebuie să renunț la fumat. Înainte fumam față de copii. Ei bine, acum mă închid în baie ca să fumez, fiindcă mie rușine de el. Și să vă mai spun ceva. Întro zi, trebuia să vină cumnata mea la mine și nu am mai avut chef să primesc. Fiindcă nu am telefon, lam trimis pe Laurențiu săi spună că sunt bolnavă. "Cum să spun așa ceva, mamă? Eu văd că ești sănătoasă". "Dute, măi, copile și spunei ce țiam spus!" "Dar eu nu mai mint, mamă, nu vreau săL supăr pe Domnul Isus care a plătit pentru păcatele mele". Mia spus că rabdă și bătaie, dar nu minte.

Nu știu cât înțelegea această mamă din comportarea băiatului ei, de doisprezece ani, dar eu aveam mărturia că acest elev al meu era născut din Dumnezeu și nu mai putea păcătui.

Dar sau produs și vindecări. Mama unui baiat la care țineam în mod deosebit mia spus că i se vindecase băiatul de "Enuresis nocturn", iar despre alt băiat care pleca mereu de acasă chiar dirigintele mia spus că nu mai are probleme familia cu el, căci sa lecut complet.

6. CREȘTEREA ÎN HAR

Focul divin ardea cu vâlvătăi fascinante pentru mine. Nu mă săturam să privesc minunea care se desfășura ochilor mei. Acești copii primiseră din toată inima lor credința. Luau cu asalt Cuvântul lui Dumnezeu și acesta devenea viață pentru ei. Începuseră să facă asociații între Vechiul Testament și Domnul Isus. Iar eu trebuia săi călăuzesc în viața cea nouă care se desfășura în ei din plin. Era pur și simplu incredibil!

Când am citit despre potopul lui Noe, mam oprit săi întreb cu ce se poate asemena potopul, în viața de credință. Monica A. a ridicat mâna și a spus rar, căutând cele mai potrivite cuvinte:

Cu judecata lui Dumnezeu. Noi acum suntem ca și oamenii de pe vremea lui Noe. Putem să ne salvăm, urcându ne în corabie, sau putem să stăm nepăsători și să pierim.

Corabia lui Noe, am subliniat eu, e asemenea mântuirii pe care ne oferă Dumnezeu în dar. Dar El nu obligă pe nimeni. Și leam citit din Biblie ce a spus Domnul Isus însuși despre acest potop: "Cum sa întâmplat în zilele lui Noe, aidoma se va întâmpla și la venirea Fiului omului. În adevăr, cum era în zilele dinainte de potop, când mâncau și beau și se însurau și se măritau, până în ziua

când a intrat Noe în corabie și nu știut nimic, până când a venit potopul și ia luat pe toți, așa va fi și la venirea Fiului omului."

Și leam citit și un pasaj despre potop, mai ales versetele: "Intră în corabie tu și casa ta ... Ia cu tine câte șapte perechi din toate dobitoacele curate ... și o pereche din dobitoacele care nu sunt curate ... Căci după șapte zile voi face să ploaie pe pământ patruzeci de zile și patru zeci de nopți ... După cele șapte zile au venit apele potopului pe pământ". (Gen. 7: 110).

Deci ei au stat și au așteptat în corabie, cu toate animalele acelea, cu găini, cu girafe, cu miei, șapte zile. "Apoi ascultați Domnul a închis ușa după ei". (v.16) Oare are acest amănunt vreo semnificație aparte?

Iam lăsat să se gândească și apoi leam spus, tot eu:

Acesta este tabloul credinței: să construiești o corabie pe uscat, departe de apă; să faci aceasta prin credința în Cel ce ția poruncit so construiești; să lucrezi la ea o viață; să te urci în ea și să stai acolo, cu familia și cu sutele de animale. O nebunie, în ochii celor care te urmăresc! "Șia închis viața", spun oamenii despre cei ce cred în Domnul și I dăruiesc viața lor. Dar Dumnezeu, "după cele șapte zile" a trimis potopul. În acele zile încă se mai puteau salva, dar, o dată ce "Domnul a închis ușa" corăbiei, numai cei dinăuntru ei au fost în siguranță. Nu sa mai putut face nimic. Ci, cu cât apele se ridicau și nimiceau oameni și vite, cu atât se ridica și corabia care păstra viața, corabia mântuirii. Ba mai mult, corabia a plutit "cu cincisprezece coți deasupra celor mai înalți munți." (v.20) Cum a spus Monica despre judecată, așa scrie apostolul Pavel, într-o scrisoare: "Prin credință, Noe, când a fost înștiințat de Dumnezeu despre lucruri care încă nu se vedeau, și, plin de o teamă sfântă, a făcut un chivot ca săși scape casa; prin ea, el a osândit lumea și a ajuns moștenitor al neprihănirii care se capătă prin credință". (Evrei 11: 7)

Mă uitam la ei, în timp ce le vorbeam și realizam că aveam înaintea ochilor mei o clasă de copii imbarcați în corabia mântuirii prin simpla credință în Domnul Isus CLASA DE HAR.

Apoi am început să cântăm. Cum se apropia Crăciunul, iam învățat "Întrun sat nensemnat din Iudeea", "El va aduce pace", "Zacen iesle", "Veniți prunci", "Și a fost Isus copil". Cântau cu mare bucurie.

Dar uneori îmi puneau niște întrebări la care mă temeam să dau un răspuns tranșant. De exemplu, într-o zi, o elevă Elena F. mia spus că a auzit la emisiunea "Lumină din Lumină" că un om căruia i sa arătat un bătrân, a orbit pentru că na făcut cei poruncise acesta și că bătrânul acela era Dumnezeu. Ce săi spun? De vreme ce mă întrebasese, înseamnă că ea se îndoia de autenticitatea acelei experiențe. Deci avea nevoie de adevăr. Mai întâi i-am spus că mulți confundă credința cu superstiția. Apoi miam adus aminte de cele spuse de Iacov, credincioșilor și iam citat din memorie: "Dumnezeu nu poate fi ispitit ca să facă rău" și: "Nu vă înșelați, preaiubiții mei frați: orice ni se dă bun și orice dar desăvârșit este de sus, de la Tatăl luminilor în Care nu este nici schimbare, nici umbră de mutare." (Iac. 1:17)

Aproape că nici nu a fost nevoie să explic prea mult, așa de bine a înțeles că orbirea nu era de la Dumnezeu, pentru că El vine săi îndemne pe oameni la pocăință, nu e grabnic la mânia.

Altădată, miau spus că preotul le predicase la biserică despre un copil care a avut o răpire în duh și nu știu cu ce porunci se întorsese din cer. Am îndemnat la rezerve față de astfel de experiențe.

O dată cu sosirea vacanței de Craciun, leam făcut un cadou: "Călătoria Creștinului" în imagini. Au citito imediat. Tocmai în acea zi a venit la școală și Florin F. care fusese bolnav de hepatită. El nu știa nimic din ceea ce învățasem eu pe colegii lui, dar a dorit să primească și el o carte și iam făcut această bucurie. Avea să se dovedească până la sfârșitul gimnaziului un băiat foarte credincios și serios.

Vacanța lea adus și teme de făcut: exerciții, copieri de texte pentru ortografie și caligrafie. Nam vruț8 să cedez cu nimic din exigențele

învățăturii, dacă erau credincioși. Toți, dar absolut toți, șiau făcut exercițiile. Am observat îndreptarea scrisului la unii, dar alții scriseseră numai din supunere, nici scrisul, nici cunoștințele nu erau îmbunătățite. Știam că atâta pot și leam apreciat conformarea față de cerințele mele, în limitele posibilităților lor. Niciodată notele nu au fost mai mari la română, din pricină cămi erau frați în Domnul Isus. Dimpotrivă, la celelalte materii aveau note mult mai mari.

Aveau o profesoară de geografie credincioasă, bigotă, care îi speria cu sfârșitul lumii. Când îmi povesteau spaimile lor, eu îi încurajam că, datorită credinței lor, ei sunt moștenitorii făgăduințelor lui Dumnezeu și atunci lumina li se întorcea pe chipuri.

După vacanță au primit și Noul Testament ilustrat, numit: "Isus și începutul Bisericii". Primeam prin poștă această carte, din diferite părți ale Franței, făcându-se în acest scop publicitate prin revistele creștine de acolo. Eu văzusem această carte cu un an în urmă, la Georges² care mă vizitase și venise și la mine în clasă, pe când copiii despre care scriu erau în clasa a patra, nefiindu-mi elevi. Lea vorbit acelor elevi despre un mare președinte al Statelor Unite ale Americii care avea acest dicton: "Persistez, persistez, persistez!" și lea făcut recomandarea să stăruiască în învățătură, în comportare disciplinată, căci unii dintre ei sar putea să ajungă miniștri, chiar și președinți. Dar pentru aceasta, trebuie să fie perseverenți în ceea ce șiau propus să ajungă în viață. Mai târziu, mia trimis pe cheltuiala lui cărți pentru toți cei patruzeci de copii ai acelei clase. Pe prima filă, scrisese acel precept deasupra semnăturii sale.

Cele trei săptămâni de vacanță, cu bucuria Crăciunului și a cadourilor nui îndepărtaseră pe copii de credință. La revenire, mi sau părut și mai serioși, având capacitatea să aleagă între autentic și fals, în ce privește lucrurile Domnului. Laudele cu privire la ei creșteau.

Nu știu ce au copiii ăștia, spunea profesoara de botanică, dar mi sau lipit de suflet.

Intru cu cea mai mare plăcere la clasa asta. Mă odihnesc, pur și simplu, când le predau, o auzeam pe profesoara de istorie. Iar profesoara de muzică îi lăuda că au talent la muzică.

Singur dirigintele îi bătea cu duritate, pentru că nu înțelegeau matematica. Dar nu se plângeau. Recunoșteau cu umilință că nu sunt așa de buni.

Odată, Cristi a mâncat o bătaie zdravă de la el, pentru că, la rugămintea mea, adusese casetofonul la școală, ca să facem o înregistrare. Văzându-mi mâhnirea, el ma mângâiat:

Lăsați, doamna profesoară, că poate altădată am meritat bătaie și nam primit.

Toți copiii au primit Noul Testament micuț, numit "Vestea Bună". Iam îndemnat săl citească la rândși primul verset pe care li lam dat de memorat a fost, bineînțeles, mica Evanghelie: Ioan 3: 16: "Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică."

Ora următoare de credință, iam ascultat. O pădure de mâini cerea să redea versetul fundamental al Bibliei.

AnaMaria G., am numit eu.

Fetița se ridică lin, ca o trestie sfioasă și, cu sprâncenele ridicate de emoție, se scuză:

Eu am învățat mai de sus, de la versetul paisprezece.

De ce? am fost eu curioasă să știu.

Pentru că avea legătură, cuteză ea, dupa care începu să recite: "Și, după cum a înălțat Moise șarpele în pustie, tot așa trebuie să fie înălțat și Fiul omului, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică. Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea ..."

Eram tot mai convinsă că acești copii credeau din toata inima lor că Biblia este Cuvântul lui Dumnezeu.

Și ce înțelegi tu prin "Să fie înălțat Fiul omului" ?

La Cruce se referă, a explicat fetița, nu la înălțarea la cer.

- De ce crezi asta?

- Pentru că prin jertfa Domnului de pe cruce s-a adus mântuirea și, cu ea, viața veșnică ...

Și, pentru ca să nu rămână lucruri nelămurite, am deschis Biblia și leam citit fragmentul cu șarpele de aramă, din Numeri 21. Un nou simbol al jertfei mântuitoare apărea, alături de corabia lui Noe, în conștiința lacomă de a ști a copiilor.

Era la începutul lunii februarie când leam citit despre mana cerească.

Cine știe rugăciunea "Tatăl Nostru" ?

Toate mâinile au fost ridicate.

Cum ne învață Domnul Isus să ne rugăm pentru pâine?

"Pâinea noastră cea de toate zilele dăneo nouă astăzi!"

Adică...?

Astăzi cer pâine pentru astăzi, nu cer astăzi pentru mâine, mia răspuns Mona A.

Deci, no să mă rog pe 1 februarie așa: "Doamne, dămi pâinea zilnică toată luna aceasta!"! Nu? iam provocat eu. Ei meditau. Și am adăugat: așa era și cu mana. Se sculau zilnic să șio adune, ca să se minuneze zilnic de purtarea de grijă a Domnului Dumnezeului lor. Tot astfel, Domnului îi place să venim mereu la El, cât mai des și săI împărțăm problemele noastre. E nevoie, poate, să vin cu exercițiile de matematică și săI cer să înțeleg cum se fac. Sau alte probleme.

Pe la sfârșitul lunii februarie, am fost la cinematograful "Popular" să vedem filmul "Isus", difuzat de "Alianța Evanghelică". Era și fiica mea Gloria cu mine. Până să se stingă lumina și să înceapă filmul, sa pus muzică, foarte tare, în ritm modern. Cristi L. sa apropiat de mine și a observat:

Ce muzică, la filmul "Isus"!

Gloria a încercat săl lămurească:

Dar sunt cuvinte creștine.

Si ce dacă? Nu se potrivesc melodiile acestea la așa un film.

Întro zi, în trimestrul al treilea, mia venit o nouă elevă, Irina P. înaltă, subțirică, cu ochi mari, verzialbaștri, ușor oblici și migdalați, cu un zâmbet timid. Nam primito prea bine, mi se părea un intrus în părtășia noastră.

Noi suntem o clasă de copii credincioși și ...

Doamna profesoară, se ridică Georgiana, ea e prietena mea și știe tot ce știm noi. A citit "Biblia povestită copiilor".

Irina avea să devină cel mai profund copil din clasă, dovedind o maturitate a credinței cu care ia întrecut detașat pe ceilalți. La terminarea clasei a opta, avea sămi mărturisească:

Eu, pentru ca săL cunosc pe Domnul, a trebuit să mă operez de apendicită. Eu am fost din clasa întâi în această clasă, dar la începutul clasei a cincea mam dus la una sportivă. Și am făcut apendicită. După operație nam mai putut face sport și am venit înapoi. Voiam mai demult să vin, dar nu mă hotărâam. Dar așa, a hotărât Dumnezeu pentru mine.

Copiii au început să vină sămi povestească experiențe de ascultare a rugăciunilor lor. Prima a fost Irina, fetița nou venită. A venit la catedră, în pauza dintre două ore consecutive de limba română și, cu un zâmbet emoționat, mia mărturisit că ea a primit un răspuns de la Dumnezeu.

Când neați spus să ne rugăm pentru lucruri care ne trebuie sau pe care le dorim, eu mam rugat să vină tata.

Dar tatăl tău nu stă cu voi?

Nu, el e plecat în America.

Și a venit din America?

vrut ca această oră despre Dumnezeu să fie zilnic. Un copil, o fetiță, a scris ceva mai mult aici: "Aș vrea să țină foarte mult, o veșnicie"! Iar alt copil: "Mie îmi plac toate orele de credință și nu mai pot de nerăbdare să începă orele acestea. Nu mă plictisesc deloc!"

Dar am și zâmbit. La ultima întrebare, sau dat niște răspunsuri atât de copilărești! "Domnului Îi plac toate meseriile, dar nu golănești"; "Meseriile care nu îmi plac lui Dumnezeu sunt cea de actor și de fotograf"; "barman, bișnițar, vânzător particular, dansator, cântăreț de rock". În rest, majoritatea au pomenit de "meserii legate de păcat".

În toată această minunată activitate în care începeam orele la această clasă cu o cântare sau cu un verset, simțeam că o gardă dumnezeiască e în jurul meu. Simțeam mereu către mine surâsul aprobator al lui Dumnezeu. Dorisem vreodată să mă pensioneze? Fusesem vreodată bolnavă? Uitasem cu desăvârșire de aceste nimicuri și abia într-o zi, pe la prânz, pe când plecam de la școală spre troleibuz, am realizat, într-o fericită uimire, că eu mergeam! Și mergeam de mai multă vreme și încă normal!

A fost ca o trezire din somn. Pe nesimțite mia fost redată sănătatea, când, de bucuria învierii credinței în acești copii, uitasem de propria mea suferință! Eu încetasem demult să mă mai rog lui Dumnezeu pentru genunchii mei. Măreață lecție mia predat Dumnezeu! Eu împlineam la școală lucrarea Sa și El îmi preluase problema de nerezolvat a artrozei. Când nu mă mai interesa, când uitasem cu totul de ea! "Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihanirea Lui și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra!" făgăduise Domnul Isus. Cât de adevărat! Îmi venea să alerg, dar nu voiam să-L ispitesc pe Dumnezeu. Iată de ce nu mă vindecasem eu toată vara, nici la București, nici acasă, nici la rugăciunile celorlalți. Planul lui Dumnezeu fusese ca El să Se proslăvească în mijlocul unei clase de copii deveniți credincioși. A fost totodată și un semn pentru ei că Dumnezeu e cu mine iar ceea ce le spun e însoțit de puterea Sa.

Pe 25 aprilie anul acela, 1991, a apărut în ziarul "Adevărul", un articol semnat de mine, de fapt o scrisoare deschisă către ministrul Învățământului, prin care propuneam, pentru educația religioasă, niște lecturi biblice, după modelul propriului meu manual de religie din clasele primare, de prin 1947. Totodată, recomandam cu căldură cartea din care le citeam copiilor mei când erau mici, iar acum propriilor mei elevi: "Biblia povestită copiilor". Aceasta a trezit ecou în țară, primind scrisori de la un inspector școlar din RâmnicuVâlcea și de la scriitorul Irimie Străuț cu care am și corespondat un timp. Apoi am primit vizita unui pastor român, Vladimir Caravan, care conducea emisiunea religioasă "Vestea Bună" la Zurich, în Elveția. El venise pentru evanghelizare și mă cunoștea indirect, întrucât folosise în emisiunile lui de la radio poezii de-ale mele, în recitare proprie. I-am povestit despre elevii mei și Lam invitat săi cunoască. A venit cu plăcere, înregistrându-mi cu o cameră video, luându-mi și mie un interviu pentru radio, la mine acasă.

La ora de compunere se învăța și cum se redactează o scrisoare. Mam gândit să fac ceva deosebit cu ei și leam cerut să redacteze o scrisoare prin care să mărturisească credința lor vie în Domnul Isus. Destinatarul poate fi real, dar poate fi și fictiv. Păstrez și acum acele scrisori prin care copiii încercau să explice cât mai convingător ce au trăit ei.

Iată o asemenea scrisoare, datată 1 mai 1991 și semnată Mădălina.

"Dragă Florina,

Au trecut aproape două săptămâni de când teai mutat și simt nevoia să-ți scriu. Mai avem puțin de citit din cartea sfântă prin care Domnul ne transmite dragostea și grija ce ni le poartă. De când clasa noastră a descoperit această carte, în viața fiecăruia sa schimbat ceva. Cu toții am devenit alți copii. Cel rău, certăreț și bătăuș a plecat și în locul lui "a venit un altul" cu inima schimbată, datorită Lui pe care-L iubim din tot sufletul. Dacă toată lumea ar

avea această credință și dacă toți Lar iubi pe Dumnezeu mai presus de orice, iar pe aproapele său ca pe sine însuși, lumea ar deveni frumoasă și fericită ... "

A venit Simona, fiica prietenei mele Lenuța A., care studia Educație Creștină, în America, la un Seminar baptist din Tennessee, pentru a fi educator creștin de copii. Am invitat-o la clasă și a venit cu bucurie, copiii fiind marea ei pasiune. Simona nu putea veni cu mâna goală și a adus pentru fiecare câte o carte de meditații zilnice "Pâinea cea de toate zilele" și câte o ilustrată sau un semn de carte. Era mare veselie în jurul ei, copiii așteptând să le scrie câte ceva pe cărțile oferite. Dar la sfârșit le-a spus exact lucrul de care mă temeam cel mai mult:

Copii, vreau să vă spun ceva extrem de important. Voi Lați primit pe Domnul Isus, sunteți ai Lui, proprietatea Lui și nimic nu vă va smulge din mâna Sa. Voi nu vă mai puteți pierde mântuirea care vă este asigurată prin jertfa Domnului Isus. Așa că nu trebuie să trăiți mereu cu grija ca nu cumva să vă pierdeți mântuirea, pentru că aceasta este grija lui Dumnezeu.

Nam avut cum să intervin. Nam știut că Simona devenise între timp adepta doctrinei atât de nefaste a prezervării copiilor lui Dumnezeu. Copiii au fost ușurați să audă că nui chiar așa de greu să te păstrezi în sfințenia lui Dumnezeu și că, oricum, aceasta nu e partea lor, ci a lui Dumnezeu.

7 Î N C E R C Ă R I

Spre sfârșitul anului școlar sa declanșat greva celor din învățământ. Eu nam participat, deoarece am considerat că trebuie să respect cuvântul Domnului din Romani capitolul 13. Aceasta a atras mânia câtorva colegi mai revoluționari care până în decembrie 1989 fuseseră activiști de partid și care acum erau la fel de intoleranți asupra felului cum trebuie procedat în democrație. Printre ei era și dirigintele clasei celei dragi, Liviu D.

El a început să culeagă informații despre mine, iar o colegă, profesoară de limba engleză, ateistă convinsă până la revoluție ia spus că sunt sectantă. Fusesem prietenă cu ea, mai ales că avea doi copii de o seamă cu ai mei care se întorseseră la Dumnezeu în chip minunat, printr-o trezire în cadrul bisericii ortodoxe, prin 1986. Am mers odată la plajă împreună și-mi mărturisisea că ea nici nu vrea să existe Dumnezeu, pentru că ar însemna că după moarte sufletul va trăi, or ea dorea anihilarea completă a vieții ei. Am sfătuit-o să-i lase pe copii să se dedice Domnului, dacă L-au descoperit, dar ei îi părea rău că ei cred, că nu-și mai fixează scopuri în viața aceasta, că fiica ei a vrut să renunțe la studii, pentru că le socotea o deșertăciune. Eu i-am spus că și eu simțeam la fel, când m-am întors la Domnul. Imediat după revoluție, a devenit o ferventă creștină ortodoxă al cărei scop era distrugerea oricărei credințe în afara celei strămoșești, "singura credință adevărată".

Alți colegi au adăugat că sectanții sunt sprijiniți din Occident cu dolari, ca să strice credința noastră strămoșească și că, pentru fiecare nou adept se primește o sumă serioasă. Adunând informațiile, mia făcut următoarea fișă: persoană periculoasă, sectantă, plină de valută, versată în metode de corupere a celor din jur. E dureros că acum, colegii care mă încurajaseră în timpul prigoanei comuniste și fuseseră convinși că Dumnezeu e viu în viața mea se uitau cu îndoială la mine. Erau aceiași oameni care, imediat după revoluție mă propuseseră în comitetul director al școlii?

Copiii nu știau de aceste lucruri. Ei pregăteau o serbare de sfârșit de an, de inspirație biblică, la care voiau să invite și alți profesori. Au pregătito absolut singuri, voind să-mi facă o surpriză, un cadou de sfârșit de an prin această serbare, inspirându-se din Biblie și din cartea de meditații zilnice, "Pâinea cea de toate zilele", intercalând cântări și gânduri de aur aflate la sfârșitul fiecărei meditații.

Aceasta sa desfășurat pe data de joi, 27 iunie 1991, în clasa lor care dădea spre sud, pe o căldură sufocantă. Pentru că era multă gălăgie în școală, ca la sfârșit de an școlar, iar în anumite clase se asculta muzică rock, cu ușa deschisă, a trebuit să ținem ușa închisă. Dirigintele nu a asistat, trecuse doar să le comunice clasificarea premiilor, așa, ca să le strice buna dispoziție. Sau înșirat toți în fața tablei cuprinzătoare și au început. În timpul acesta, unei fete i sa făcut rău și a ieșit la aer. A revenit curând simținduse bine. Dar Georgiana a venit lângă mine, spunându-mi că i se lasă capul pe spate și noul poate ridica. Vai, așa era! Gâtul i se lungise incredibil și nui putea ține capul. Frumoasa ei față albă era și mai albă.

Spunemi, ți sa mai întâmpnat vreodată așa ceva?

Niciodată, doamna profesoară, mă asigură ea, fără să i se șteargă de pe chip zâmbetul acela de inger neprihănit.

Ce să fac cu ea? Cum so ajut, mai ales că părinții ei erau în Grecia, de ea având grijă "nășica" ei profesoară și ea?

Am pus-o în ultima bancă și mam rugat pentru ea. Sa simțit câteva clipe mai bine, dar apoi mai rău. Am plecat la secretariat să chem Salvarea, dar era în grevă și sindicatul cadrelor medicale. Mi sa recomandat să iau un taxi și so duc la Policlinică al cărei serviciu de urgență funcționa. Când am ajuns în clasă, era goală, copiii plecaseră, iar Georgiana nicăieri. Jos mă așteptau niște elevi cu sacoșa și poșeta mea. Miau spus că au luato pe Georgiana pe brațe, ca so ducă la spital. Am ieșit în curte, în stradă, nici urmă de fetiță. M-am întâlnit cu niște copii care mi-au spus ce se întâmplase:

Când au ieșit în stradă, doi tineri și o fată tocmai opreau un taxi, când au văzut copiii chinuinduse cu Georgiana. Au luato cu ei, împreună cu încă o colegă, pentru că nu era mai mult loc, dar ceilalți, temându-se de o răpire, sau dus la spital, să se convingă că acolo a fost dusă colega lor. Alții luaseră numărul taxiului.

Mam întors destul de îngrijorată în cancelarie să văd ce pot face și atunci un coleg, profesor de matematică, sa oferit să mă ducă la spital, căci fetiței la ora mea i se făcuse rău și mă simțeam răspunzătoare. Degeaba îmi spuneam că e lucrarea vrăjmașului. Faptul era fapt!

Când am ajuns la urgență, ma întâmpinat aproape jumătate de clasă. Scara era plină de copii. Ei plecaseră pe jos sau cu troleibuzul după ea, la spital.

Dar unde e Georgiana? iam întrebat eu.

Aicea sunt, doamna profesoară, am auzit vocea fetiței, sus, în capul scărilor. Dar ce se întâmplase? Nu mai avea gâtul acela lung, era vioaie și chiar fericită că avea ocazia să-și etaleze cunoștințele de limba engleză pe care o învăța în particular, discutând în limba engleză cu tinerii care o aduseseră la spital. Erau doi misionari americani din "Campus Crusade" care erau în misiune la Constanța. Îi însoțea o mai veche cunoștință a mea, Clara F.

Minune! Tocmai ei, niște credincioși, să treacă pe strada școlii în minutul acela în care trecea pe ea această copilă în nevoie! So ducă la spital, so aștepte să iasă de la medic, ca să o ducă pe urmă acasă! Profesorul Gheorghe O., care mă adusesese, rămăsese fără grai, neînțelegând ce se petrece. Cei cu atâția copii, cei cu americanii ăștia caremi luau un interviu cu cameră video? Căci eu le povesteam că acești copii erau credincioși, Îl iubeau pe Domnul Isus și își arătau dragostea lor creștinească față de semenul lor, Georgiana. Lui I se părea că totul a fost regizat. Cu toate acestea a fost profund impresionat de dragostea acestor copii față de colega lor, pe care nau părăsito la necaz. Sa oferit să ducă fetița acasă și pe alți copii cu ea. Abia în mașină am reușit să mă lămuresc: Georgiana avusese o pierdere bruscă de calciu, i se făcuse o injectie cu calciu și își revenise imediat. I sa dat tratament, iar Georgiana mia spus că o cunoștea pe doctorița aceea care era de gardă. Ce numi spusese era că ea suferea de astfel de căderi de calciu, că urma un tratament și că nu era prima oară că i se întâmpla așa ceva. Am aflat aceste lucruri mult mai târziu.

Dirigintele lor a răspândit zvonul că iam chinuit pe copii, pe căldurile acelea, cu repetițiile pentru serbarea religioasă și că de aceea i se făcuse

rău fetei. Nu ma crezut că serbarea fusese ideea lor. Mai târziu, mătușa ei avea să-mi spună că fetei îi venise rău fiindcă doar ce aflase că nu va lua premiul întâi.

Tânăr și vanitos, venit anul acela în școala noastră, el voia să ia o clasă de elită, știut fiind că prestigiul unei clase bune dă prestigiu dirigintelui ei, iar orgoliul lui țintea spre așa ceva. Eu nu eram dirigintă, dar dirigințele Clasei de har, cum îmi plăcea să numesc, mă tot ruga să iau eu clasa aceasta, că tot mă iubesc atât de mult copiii, el vrând să ia o alta. Îmi vorbise de planul acesta al lui, dar nui spusese hotărât nimic, pentru că eu nu mai fusese dirigintă de douăzeci de ani, de când născuse ultimul copil și, conștiincioasă cum eram, știam că prea mă înjug.

8. Î N C E P E P R I G O A N A

Și a venit și serbarea de sfârșit de an. Nefiind dirigintă, eu nu aveam obligația să particip la ea. Dar am venit, ca să-mi mai văd o dată, înaintea despărțirii pentru trei luni aproape, copiii. La sfârșit, profesorul Liviu D. sa apropiat de mine. Lam primit cu simpatie, așa cum procedez cu totii colegii, dar zâmbetul mia înghețat curând pe buze. Eram lângă zidul școlii, în spate, izolați și nu auzea nimeni ce vorbeam. Cu fața de cremene, cu ochi de oțel, mia șuierat printre buzele lui subțiri:

Luați aminte la ce vă spun acum: sa terminat distracția! Nu mai aveți voie să faceți prozelitism. Știu că sunteți sectantă și vă știu viclenia. Că pentru fiecare nou adept la sectă primiți bani și onoruri. Țineți minte: cât sunt eu dirigințele acestei clase, nu aveți voie să mai deschideți gura despre Dumnezeu dumnevoastră!

Încercam săi răspund, dar nu aveam loc de el. Mi se părea că diavolul însuși stătea în fața mea, împotrivindu-mi-se. Și deodată iam spus:

Nu vă puneți cu Dumnezeu, domnule D., că dinainte ați pierdut!

Așa a început vacanța. Cu un dusman. Nam știut că el îi făcuse atenți și pe copii să nu mai creadă cum iam învățat eu, că sunt sectantă și celelalte. Copiii numi spusese, ca să nu mă supere, dar așa a venit vacanța și pentru ei. Și, dacă tot iam rătăcit, ce tot atâta credință, jertfă, pocăință, sfințenie? Acest om lea descuiat ușa pe care devotarea lor o închisese și ei au alunecat înapoi. Era ca în pilda seminței. Până acum fusese bucurie, acum venea prigoana. Și cu ea, lepădarea de credința adevărată.

Dar eu aveam un aliat atotputernic, pe Dumnezeu înaintea Căruia am început să aduc această situație și grija mea pentru sămânța cea bună din copii și mă bucuram întrun fel că am și eu un vrăjmaș, ca să învăț săl iubesc și săl binecuvântez. Prietenilor mei din țară, din Anglia, din America, din Elveția și din Franța leam scris despre toată lucrarea cu copiii și, cum eram convinsă că Dumnezeu începuse această lucrare de anvergură, am luptat pentru ea, în rugăciune, toată vacanța.

Din acest punct de vedere, eu n-am avut vacanță; de câteva ori pe zi strigam catalogul clasei înaintea Tronului de slavă al lui Dumnezeu, ca El să-i facă din nou pe copii să răspundă "Prezent!" apelului Său. Și, după numele lor, pomeneam și numele dirigintelui lor.

Aveam, totuși, o mare povară.

Întro zi, prin august, am simțit un îndemn puternic de a mă spovedi unui redactor de la ziarul "Adevărul", ale cărui articole, de fapt niște sensibile eseuri, le citeam cu mare plăcere C. Stănescu. Am povestit totul de la început, cu mult mai puține amănunte decât am dat aici, întro scrisoare lungă. Simțeam că omul acesta mă va înțelege. Când am terminato, am auzit la radio despre puciul de la Moscova. Era pe 19 august 1991.

Și a început noul an școlar, 1991/ 1992. Profesorii nu încep activitatea o dată cu elevii, ci anul școlar începe pentru ei la 1 septembrie. Din nou recensământul, studierea noii programe și apoi ziua de luni, 16 septembrie 1991.

Cu câteva zile înainte, directorul ma invitat să vin în cabinetul său:

E vorba de clasa a VIa C, clasa care sa transformat, datorită activității dumneavoastră. Profesorul D. a lăsat-o. Luați-o dumneavoastră, la dirigiență. Știu cât vă iubesc copiii.

Cu stăpânirea de sine care ma caracterizat întotdeauna, am mers marea bucurie caremi inundă inima ca un val. Eu nu uitasem acea amenințare a fostului diriginte: "Cât sunt eu dirigintele acestei clase, nu aveți voie să mai deschideți gura despre Dumnezeu dumneavoastră!"

Și nu uitasem nici cei răspusesem eu lui, când mia dat voie: "Nu vă puneți cu Dumnezeu, domnule D., că dinainte ați pierdut!"

Și acum, directorul însuși mă investea cu puteri depline asupra Clasei de Har. O, credințioșia lui Dumnezeu! El se folosise de vanitatea acestui profesor de ași lega numele de cel al unei clase foarte bune, ca sămi predea mie întreg controlul!

Dar, oare, fostul diriginte mil predase?

Ma întâlnit pe coridor și, cu duritate în ochi și în glas, mia șuierat printre dinții strânși:

Să nu credeți că puteți face ce vreți! Tot eu sunt dirigintele clasei.

El intrase deja la clasa și le spusese copiilor un lucru pe care abia la sfârșitul clasei a VIIa aveam săl aflăm:

Am fost nevoit, la insistențele profesoarei voastre de limba română, săi dau dumneaei dirigiența. Ei, ce vreți? Am fost cavalier! Dar tot eu sunt dirigintele vostru!

Am intrat la ei și ei mau primit cu bucurie. Dar, vai! nu mai erau copiii de acum trei luni. Nu mai citiseră din Biblie, nu se mai rugaseră, nu mai citiseră meditația zilnică. Doar câțiva.

Leam amintit principiile de bază ale vieții cu Dumnezeu. Leam citat câteva versete. Au și sunat telefoane la școală să reclame faptul că îi intoxică cu Biblia. Directorul mia pus în vedere să nu fac prozelitism.

Domnule director, dar chiar dumneavoastră miați mulțumit pentru ceea ce am făcut din acești copii.

Ei, da, dar ...

Începeam să mă simt pândită și nimic nu mia fost mai greu de suportat ca interpretarea răuvoitoare, nedreaptă. Și nici nu începuse bine anul școlar.

9 I N T E R V I N E D U M N E Z E U

Am spus că anul școlar a început în 1991 luni, 16 septembrie. Lunea nu apăreau ziare, în 1991. A doua zi, marți, în recreația mare, colega mea, Doina P., profesoară de engleză la clasa mea, exclamă tare, în cancelarie:

Ia te uită, aici nui vorba de tine, Tatiana?

Mam dus lângă ea. Era în picioare, lângă masa lungă din mijlocul cancelariei și citea editorialul "Adevărului" din ziua aceea de marți, 17 septembrie 1991, intitulat "Partidul școlii". Ea a început să citească cu voce tare:

"Dascălii, e de părere o profesoară din Constanța, sunt ~edecarii~ lui Repin, înhămați să tragă o corabie a cărei greutate le taie umerii și adesea îi pune în genunchi (...) Credința mută munții din loc. Nu despre o credință dobândită la orele de religie vrem să vă vorbim, deși poate fi și aceasta. Iată ce ne povestește profesoara din Constanța. Predă limba română la un gimnaziu. Anul trecut, a avut o clasă, a Va, foarte slabă, "dezastruoasă", "mă hotărâsem so abandonez, cu riscul de a rămâne cu norma incompletă". Profesoara este bolnavă, are artroză la ambii genunchi, vara trecută fusese anchilozată cu dureri mari și, pentru respectiva clasă, era nevoita să mai facă un drum: "și

la ce bun, măcar dear fi fost silitori, interesați". Abia reușiseră să învețe deosebirea dintre consoane și vocale (clasa a Va!); diferența dintre atribut și adjectiv nu puteau pricepe în ruptul capului, la fel între subiect și substantiv, între predicat și verb. Totul în zadar. Ia venit însă o idee: "O să vă citesc dintr-o carte foarte frumoasă". "Așa a început cea mai frumoasă istorie a vieții mele de profesor și educator exclamă doamna din Constanța. Au început să învețe ca să nu piardă privilegiul ascultării!" Și au făcut temele, au lucrat suplimentar în vacanță, patru din ei au participat la olimpiada de limba română pe oraș, obținând note mulțumitoare. "Totul a decurs minunat. Cazurile și funcțiile sintactice, formele timpului trecut ale indicativului nu mai fost o problemă pentru ei. Erau alții. Cred că credința le-a activizat intelectul. Copii extrem de slabi au început să se exprime logic, ei, care nici măcar nu puteau să pună întrebări părților de propoziție. Vinerea, în cadrul orei de lecturi particulare le citeam din ~Biblia povestită copiilor~. Era duminica lor". Când "cartea" n-a mai mers (adică atunci când din nou s-au lăsat pe tânjeală, cum se spune) **vinerea** n-a mai fost **duminică**: a întrerupt, ca "pedeapsă", lecturile. Când le-a reluat, copiii "au aplaudat". Biblia povestită copiilor "nu îndeamnă la ascetism, dimpotrivă, o molipsitoare dorință de a trăi moral și de a face bine se degajă din ea. "Avem nevoie de o contrapondere scrie doamna profesoară. Nu mai știm să mergem perpendicular. Curbați din toată coloana vertebrală decenii întregi, în fața ateismului, silabisind fraze în care nu crezută și punându-i și pe copii să o facă, avem nevoie de a ne naște încă o dată. Nu sunt vorbe mari". Mărturisim că e departe de noi gândul sau intenția de a sugera prin acest emoționant exemplu ce e bine și ce nu e bine în legătură cu religia în școală. Ne emoționează însă faptul că un dascăl a descoperit, pe cont propriu, cum să-i facă pe elevii lui **să învețe carte** și să fie mai buni. Și că nu se poate închipui așa ceva în absența **exemplului personal**. Că a izbutit să facă, din fiecare vineri, o duminică a copiilor. Că orice metodă e atât de bună **cât valorează acela care o aplică**. Și că, în fine, un dascăl adevărat știe, înțelege cât de ruinătoare poate fi "silabisirea frazelor în care nu crezi pentru sufletul, mintea și caracterul copiilor puși și ei, la rândul lor, să "silabisească" ceea ce dascălul lor nu crede. Și copiii sunt primii care "simt" dacă cei mari, părinți, învățători ori preoți **cred** cu adevărat ceea ce spun. Acesta este esențialul și de aceea subliniem câtă actualitate au cuvintele "din bătrâni" ale mereu tânărului Hașdeu: "Cum sunteți dumneavoastră așa va fi și națiunea întreagă" și "Fii liberal sau conservator, fii cum știi, dar crede în Patrie!"

Doamna profesoară din Constanța a aflat o metodă de a pătrunde în sufletul copiilor, făcându-i **să creadă** că este bine să învețe, citindule dintr-o carte. (...) Nu crede, din partene, că acea carte "sfântă" despre care nea scris profesoara din Constanța a făcut, ea singură, "minunea": cartea, oricare carte, rămâne moartă, dacă omul nu este viu. Va mulțumim, doamnă profesoară!" (Sublinierile sunt ale redactorului.)

Nu mi puteam crede urechilor și ochilor. Articolul acesta era providențial: venea la începutul anului școlar și era atât de elogios, că am roșit. Omul acesta, care navea de unde mă cunoaște, mă pune alături de nume ilustre ale poporului român, mă înțeleșese și păstrase scrisoarea mea, scrisă în urmă cu o lună de zile, ca să servească de articol de fond în primul ziar al țării³, pentru ziua deschiderii anului școlar. Și mă propunea drept model profesorilor, în timp ce la mine în școală, întreaga mea zbatere era atât de răstălmăcită.

Era cu adevărat providențial!

Am convocat părinții într-o ședință, leam vorbit despre credință, însă am observat două tabere: unii erau foarte deschiși, în timp ce alții mă priveau suspicioși. Leam citit din articolele publicate în "Adevărul"

scrisoarea deschisă către ministrul Învățământului și cel recent, arătându-le că nu urmăresc nimic ocult cu copiii lor. Cu seriozitate le-am cerut să aibă încredere în buna mea intenție, de a forma în ei caractere cinstite și puternice și de a-i pregăti pentru viitor. O mamă la a cărei fiică țineam miea cerut să fiu mai realistă cu ei și să nu le mai împuiez capul cu "povești", cum ar fi Biblia în care ea personal nu crede. Această mamă avea sămi fie peste trei ani extrem de recunoscătoare pentru felul în care evoluase fetița care ajunsese cea mai bună și cea mai serioasă din clasă și care, dacă nar fi fost mediile din clasa a cincea, ar fi fost, la sfârșitul ciclului gimnazial, șefă de promoție.

10. S M U L G E R E A N E G H I N E I

Munca de a repara ceea ce sa stricat în credinta lor, în urma prigoanei a fost mai grea decât cea inițială, când iam condus la Dumnezeu.

Îmi luasem pe umeri o povară grea. În fiecare zi îmi spunea directorul că sunt reclamații că fac presiuni asupra clasei să creadă ca mine. Cine dădea mereu telefoane? Și oare dădea cineva? Bănuiam că fostul diriginte instiga părinții împotriva mea, pentru că mă trezeam cu el intrând pe neașteptate în clasă, în timpul orei, ca să mă verifice. Cât despre acei părinți, era greu pentru mine să văd cum răsplateau grija mea pentru acești elevi și munca. Ei nu se îngrijoraseră de felul lamentabil de pregătire a copiilor lor de până atunci și nu reclamaseră directorului vreodată slaba instruire care li se făcuse în clasele primare. Nu puteam să nui compar cu actuala clasă a Va, la care totul se prindea din zbor. Era o plăcere să lucrezi cu așa niște copii, în timp ce, la clasa mea, învățam eu împreună cu ei. Mă duceam printre bănci când aveau temă independentă și mă așezam lângă ei, făcând judecata pentru gen, pentru număr, învățându-i să pună întrebări pentru cazuri și învățându-i astfel funcția sintactică. Mă chinuiam să trezesc în ei ceva ce dormise prea mult timp.

Și celelalte clase din catedra mea erau foarte bune. Numai clasa pe care o luasem la dirigienție rămânea corabia împotmolită, al cărei edecar mă făcusem de bunăvoie. Dar mă gândeam la cuvintele apostolului Pavel din I Corinteni 1: 26 : "De pildă, fraților, uitați-vă la voi, cari ați fost chemați: printre voi nu sunt mulți înțelepți în felul lumii, nici mulți puternici, nici mulți de neam ales. Dar Dumnezeu a ales lucrurile nebune ale lumii ca să le facă de rușine pe cele înțelepte. Dumnezeu a ales lucrurile slabe ale lumii ca să le facă de rușine pe cele tari. Și Dumnezeu a ales lucrurile josnice ale lumii, și lucrurile disprețuite ale lumii, ba încă lucrurile care nu sunt, ca să le nimicească pe cele ce sunt; pentru ca nimeni să nu se laude înaintea lui Dumnezeu ... Hristos a fost făcut pentru noi înțelepciune ... pentru ca, după cum este scris: "Cine se laudă să se laude în Domnul".

Încă din primele săptămâni, sa mai făcut o clasă a șasea, cu cei mai slabi copii din toate celelalte și eu am rămas doar cu treizeci și doi de elevi. Mia părut rău după ei, dar cei mai mulți din aceștia au vrut ei să plece. Rău mi-a părut după Laurențiu, băiatul despre care mama lui îmi spusese că nu o mai lăsa să fumeze. Speram ca acum clasa mea să meargă mai bine cu cartea, dar am avut doar un avantaj: erau mai puțini.

Tot timpul vorbeam despre ei: acasă, la adunare, în vizite, la telefon. Erau marea mea iubire!

Simona A. îmi adusese douăzeci de cărți din seria "Pas cu pas", pentru studierea Evangheliei după Ioan. O adevărată mană duhovnicească! Iam întrebat dacă mai vor să studieze Biblia. Voiau toți, dar nu aveau cărți suficiente. După ora de dirigienție, am vrut să fac ora de credință, dar unii copii au spus că e prea întuneric de la șase la șapte seara. Și le-am spus că sunt liberi să plece, dar alții nau vrut, iar AnaMaria G. a spus tare:

Șiasa am pierdut mult în vacanță ...

Am hotărât ca studierea Bibliei să se facă numai pentru cei interesați și anume sâmbăta. Prima oră de studiu biblic a fost pe 5 octombrie. Cartea li sa părut o încântare. La acest studiu veneau douăzeci și opt de copii. Cum mia

venit un nou elev, Andrei I., a vrut și el să participe și era chiar interesat. Studiau câte doi pe o carte. Aveau și jocuri de cuvinte și de colorat.

Simona a venit odată la mine la școală și le-a fotografiat cărțile pe care le coloraseră. Le am și acum. Păstrez o casetă cu o înregistrare a unei asemenea ore. Când am vorbit despre Petru, le-am spus că Simon are și înțelesul de Trestie. Dar Domnul ia schimbat numele în Stâncă. Și totuși, după Învierea Sa, Domnul i Sa adresat lui Petru cu "Simon". Oare de ce? AnaMaria G. sa oferit să răspundă:

Pentru că acesta devenise din nou cel vechi: Trestie. Se clătinase.

AnaMaria G. făcuse odată o declarație în prezența unui misionar și a soțului meu, care na pututo uita:

Viața mea e nouă. Totul e nou și proaspăt. Și pomii și păsărelele. Altfel mie văzul, altfel auzul. Mai proaspete. Parcă mam născut încă o dată. A doua oară ... Dar alta ... Totul e atât de frumos acum ... totul ...

La noi în școală începuse să vină preotul NeaguVechi care le spunea copiilor că e o profesoară sectantă în școală și să se ferească să nu fie induși în rătăcire; i-a certat, spunându-le că rău au făcut că au scris la "Alianța Evanghelică"; că trebuie să ardă toate materialele primite de la sectanți, singura religie adevărată fiind cea ortodoxă.

Întro zi, la o asemenea oră, directoarea la întrebat pe Cristi dacă doamna dirigintă "se închină", dacă "face semnul crucii". Această întrebare la nedumerit pe copil care ma întrebat pe mine. A trebuit să le amintesc despre adevărata închinare, din Evanghelia după Ioan capitolul patru.

Altădată, profesoara de geografie ia întrebat dacă mă rog la Maica Domnului. Copiii erau foarte derutați. Ei citiseră Noul Testament și cunoșteau adevărul, dar le convenea să se dăruiască mai degrabă religiei, decât lui Isus Hristos Însuși. Religia le cerea mult mai puțin. Așa am ajuns să studiem în profunzime doctrina închinării în duh și în adevăr și numai către Dumnezeu și nu către mama Domnului care nu făcea parte din Sfânta Treime și, în plus, problema fraților Domnului Isus, așa cum apare ea în Evangheliile. Comparând pasajele din versiunea Cornilescu cu cele din versiunea ortodoxă, am observat că în loc de "frați" apăreau în cea ortodoxă fie: "veri" fie "rude". Astfel termenul "veri" apărea în Marcu 6: 3; I Cor.9: 5; Luca 8: 1820 și în "Introducere". Termenul "rudă", în Galateni 1: 19. Și apărea și termenul "frați" în Fapte 1: 14, Matei 12: 4648 și 13: 55. Dar apărea și o inconsecvență în traducere. Același episod și anume cel despre mama și frații Lui folosește în Marcu 3: 3133 termenul "rude", iar în Luca 8: 1921 termenul "veri". Lor le era clar acum că Domnul, conform relatării din Luca 2: 7, a fost Întâiul Născut al Mariei, iar nu Unicul Născut. Și nu maș fi implicat în aceste probleme, dacă nu ar fi fost răscolite de alții.

Însă copiii au început, încetîncet, să se retragă de la orele biblice. Cel mai mult ma durut retragerea Andrei, spre sfârșitul lui noiembrie: pentru că no mai lăsa mama.

Dumneavoastră aveți o credință ... și sa oprit. A spus preotul să nu mai vin la aceste ore ...

Care preot?

Unde mergem noi la biserică ...

Bine, dar de unde mă cunoaște pe mine acel preot?

A zis că vă cunoaște.

Câtă incoerență!

Supărată că era al nu știu câteleva caz și că elevii mei îmi puneau buna credință la îndoială, mam decis să renunț. În fond erau minori, și trebuia să asculte de părinții lor. Când am ajuns acasă, iam spus fiicei mele Gabi că am terminat cu lucrarea Domnului la clasă. Ea însă nu mia dat dreptate. Dar nici Dumnezeu. Tot ceam citit din Biblie a doua zi, mă încuraja să rămân statornică în această lucrare. Inima mea simțea că de la Domnul vine lucrul acesta și puterile mi se înnoiau iarăși.

Când am citit: "Eu pun cuvintele mele în gura ta și te acopăr cu umbra

mâinii Mele ca să întind ceruri noi și să întemeiez un pământ nou și să zic Sionului: "Tu ești poporul Meu!" (Isaia 51: 16), am știut că mi Se adresează Cel cemi dăduse în grijă aceste ceruri noi și acest nou pământ Clasa de Har.

"Nimeni, mia vorbit Domnul, după ce a aprins o lumină no acoperă cu un vas, nici no pune sub pat, ci o pune întrun sfeșnic, pentru ca cei ce intră să vadă lumina." (Luca 8: 16)

Nu am vrut să mă împotrivesc Duhului Domnului și am luat din nou pe umeri acel "jug bun" și acea "sarcină ușoară" a Evangheliei.

Căutam să fiu un călăuzitor ireproșabil. Lecțiile le predam cu scumpătate, orele de dirigenție le respectam, așa încât oricine ar fi intrat în clasa noastră la o oră, ar fi văzut că se facea ceea ce era scris în condica din cancelarie. Și, dacă trebuia să aplic pedepse, ei singuri parcă îmi cereau să le aplic.

Începea să se contureze un nucleu de credință sănătoasă. Iar Dumnezeu îi binecuvânta pe copii.

11. CÂNTAREA CARE LEAGĂ RĂNILE

Prin iunie, Iulia R., colega mea care predă muzica la clasa mea a organizat o excursie într-o duminică, la Costinești, cu autocarul. Au mers copii de la diferite clase. Acolo, ia lăsat liberi, să se joace, să se plimbe, săși cumpere nimicuri, dar ia făcut atenți ca la o anumită oră să se întâlnească într-un anumit loc, pentru întoarcerea acasă.

După ce sau îmbarcat copiii pentru înapoiere, ea a făcut prezența, în autocar, la microfon. Nu erau toți, dar colegii lor, din joacă, au răspuns în locul lor "Prezent!". Abia la coborârea din autocar, când iau întâmpinat părinții, sa constatat că lipseau doi copii. Telefoanele au început să sune, chiar și la mine, profesoara respectivă a sunat la unii părinți, la diriginta de la a cărei clasă lipseau cei doi, apoi au sunat-o părinții și diriginta. A trebuit să îndure reproșuri până la jigniri, din partea acestora. Toată această tensiune a împiedicato să doarmă, iar când a venit a doua zi la școală, toată lumea era agitată și o critica. Cei doi copii întârziați se întorseseră acasă cu o altă masină.

Intrând la clasa a VIa C, clasa mea, ia pus pe copii să cânte ce aveau de cântat și sa așezat la catedră. În timp ce copiii cântau bucata muzicală indicată, Iuliei R. iau cedat nervii. A simțit o sfâșiere lăuntrică și sa prăbusit pe catedră, izbucnind într-un plâns cu suspine. Cum copiii cântau cu ochii la note, nu au observat nimic. Ei continuau să cânte. Și deodată, au înțeles că se petrece ceva la catedră. Au încetat cântatul și, după nici un minut, ca și cum ar fi fost vorbiți, au început să cânte cântarea fratelui Niculiță Moldoveanu, "Când zorii cheamă"

Când zorii cheamă din somnul greu,
tencrede iară în Dumnezeu,
Înalță ruga și gândul sus,
Nuncepe ziua fără Isus.
Pe drum cu soare, prin ploi sau vânt,
pe buze poartă un cântec sfânt.
In orice muncă, tu cerentâi
deplină pace și în ea rămâi.
Iar undei brazdă, prin văi și lunci
sămânța bună cu drag sarunci.
Atunci spre casă, cu Cerun gând,
te vei întoarce din nou, cântând.

Pe când copiii mei cei credincioși cântau, Iulia a simțit aplecându-se asupra ei o mână caldă carei ungea rănile și carei ridica povara. Era mâna Celui despre care cântau acești copii. Ea a simțit o ușurare miraculoasă, a ridicat spre copii ochii înlăcrimați, strălucind de pace și de bucurie și cu vocea ei amplă, de soprană, a început să cânte împreună cu ei:

Și când la rugă vei sta supus,
deplin în tine va fi Isus.
Vei spune: "Doamne, ești mulțumit?"
El va răspunde: "Ai biruit!"

Iar la sfârșit, lea spus:

Ce ați cântat voi acum a avut putere asupra mea, copii.

Au început și ei să se bucure că fuseseră unealta prin care Domnul Isus intrase în clasa lor și le-o mângâiasse pe profesoara lor apăsată de o povară prea grea spre a fi ridicată de vreo mână omenească.

Cristi a îndrăznit să propună:

- Doamna profesoară, mai știm și alte cântece ca acesta.

- Să le auzim, l-a încurajat Iulia, păstrând pe chip bucuria.

Și copiii au început alte cântări și toată ora aceea de muzică sau cântat cântările Domnului.

A doua zi, întâlnindumă pe culoar, mia mărturisit această întâmplare, a intrat cu mine la clasa mea, unde aveam oră și lea spus:

Copii, păstrați-vă credința! Să nu dați voie nimanui să vo fure! Mergeți înainte cu Domnul! E drumul cel mai bun!

Nu era singura profesoară carei iubea. Și Doina P., profesoara de limba engleză îi iubea și i se răspundea cu dragoste. Cânta cu ei cântari în limba engleză, de la mine, învățându-i să pronunțe corect: "Give me oil in my lamp, keep me burning", "Come bless the Lord". Și ia învățat aceste cântari și pe elevii de la alte clase, la ora de limba engleză.

Odată, cântam cu ei o cântare, înainte de a începe ora. Deodată, sa deschis ușa și, în cadrul ei a apărut o ființa scumpă mie, careL primise pe Domnul Isus de vreo doi ani, Ileana J. A rămas ca împietrită, neîndrăznind să tulbure atmosfera de rai care domnea în clasă. Toată atitudinea ei părea a spune: "E cu putință?" Și avea de ce să se mire, pentru că prietena mea nu era o ființă oarecare, venită la mine în vizită. Ea fusese directoare a acestei școli, cu douăzeci și trei de ani în urmă și cât de emoționată a fost să audă cântările Domnului în această școală! Lea dat câteva îndemnuri calde, copiii au spus și ei versete biblice și toți ne simțeam sub aripile lui Dumnezeu.

Trebuia să mă pregătesc mereu pentru ei. Într-o seară, am învățat din "Cântările harului" cântarea "De la iesle pân' la Cruce", a fratelui Niculiță Moldoveanu, pe versurile sfâșietoare ale poetului Ioanid. Am început să leo cânt, în timpul orei mele.

"De la iesle pân' la Cruce,
cât amar, ce suflet frânt ...!
Ce alean, ce milă dulce
Teau putut din Cer aduce
pe pământ ...?

De la scutec pân' la cuie,
numai răni și vânătăi ...!
Ce cuvinte pot să spuie
cum plângeai pe cărăruie
pentruai Tăi ...?

Din Egipt la Ghetsimani,
numai drum și privegheri!
Te pândeau mereu dușmanii
pâna nau mai fost Betanii
nicăieri ...

Pe măsură ce cântam, am observat o foială printre ei, se uitau unul la altul cu subînțelesuri, dar nam vrut să mă întrerup ca să le fac observație pentru ca erau, totuși, mișcați. Ultima strofă lea umezit ochii:

De la iesle pânla mine,
câte jertfe, câți martiri ... !
Unde voi găsi suspine,
Doamne, săȚi aduc mai bine
Mulțumiri ...?

În timp ce cântam, cerul se întunecase treptat, a început să plouă, iar când cântam ultima strofă, ploaia sa oprit și vremea sa înseninat. Când am tăcut, am auzit, prin ferestrele deschise păsărelele, ca un acompaniament armonios.

Atunci am cerut și explicații pentru atitudinea lor.

Ce santunecat! Și cerul a plâns la această cântare, a spus Cristii, pătruns.

Nu iam contrazis, dar nu aş fi putut să le schimb ideea că Dumnezeu ascultase din ceruri cântarea aceasta și vărsase lacrimi.

De ce a spus autorul că nu găsește "suspine" pentru aI aduce mulțumiri

Domnului Isus? Mulțumirile se potrivesc cu zâmbetul, cu râsul, cu aplauzele, nu? De ce, "suspine"? am insistat eu să aflu cum gândesc ei.

Tot Cristi a răspuns, cu un ton trist:

La așa o jertfă numai suspinele pot aduce mulțumiri ...

Ori de câte ori venea vorba despre Domnul Isus, erau foarte atenți. În clasa a VIa, au trebuit să facă religia cu o profesoară care primise atestat, cea care îi speriasse în clasa a Va cu tabloul apocaliptic al Judecații finale. Dar religia nu le plăcea și se plictiseau. Profesoara lor îi ducea la biserică duminica, iar ei îmi spuneau că lumea nu e atentă, toți vorbesc, șușotesc, unele femei critică pe altele, își povestesc tot felul de nimicuri, schimbă rețete. Erau indignați. În săptămâna Paștelui, profesoara ia luat să se spovedească, iar ei miau spus dezamăgiți:

Pe preot nul interesa ce mărturisim, doar să scape mai repede de noi. Parcă nici nu eram la preot, ci la o coadă de iertat păcatele.

Am folosit prilejul să le dau învățătura curată despre iertarea pe care numai Domnul Isus Hristos o poate da. Nici Maica Domnului, nici sfinții, nici preoții.

Cineva, însă, afla tot cei învățam eu din Biblie, pe acești copii.

12. B I N E C U V Â N T Ă R I Î N P R I G O N I R E

Când erau clasa a VIIa, în 15 februarie 1993, am fost chemată din oră, la cabinetul directorului. Mă așteptau două persoane în haine preoțești. Asista și directoarea. În același cabinet⁴, cu ani în urmă, veniseră cele două inspectoare, ca să mă ancheteze pentru credința mea. Doar că acum nu erau inspectori pe linie de partid și de sindicat, ci doi prelați, trimiși de Arhiepiscopia locala. Miau spus cu un ton glacial să încetez orice activitate de prozelitism din școală, că sau primit reclamații din partea părinților clasei mele, că fac presiuni asupra copiilor, ca să creadă ca mine. Eu continuam studiul Bibliei, cu acordul părinților carei lăsau sâmbăta la acest studiu. Deci nu putea fi adevărat! Știam de unde vin reclamațiile: de la colega mea, Claudia A., profesoară de limba engleză, care își găsisse mântuirea în ortodoxie, după cum afirma sus și tare. Ea luase un atestat de predare a religiei în școală. În felul ei, îl iubea pe Dumnezeu cu devotare, dar îl aservea religiei ortodoxe.

În dimineața aceea, mam simțit judecată ca Domnul Isus, nu atât de coreligionarii Săi, cât de mai marii religioși care ar fi trebuit să recunoască în El pe așteptatul Mesia, suprema lor nădejde și rațiunea lor de a exista și de a instrui poporul. De aceea nu mia fost teamă. "Căci dacă se fac aceste lucruri Copacului verde, ce se va face celui uscat?" (Luca 23: 31). M a m adresat acestor preoți ca unor preoți, atrăgându-le atenția că noi trebuie să fim uniți în ai conduce pe copii pe calea credinței. Leam spus că, tot atrăgându-le copiilor atenția împotriva mea, sar putea ca aceștia să treaca de partea mea, din solidaritate cu cel persecutat. Și leam spus că Dumnezeu a făcut minuni în viața lor și în viața mea. Dar tot ce le spuneam eu ricoșa. Singur preotul nostru a fost mișcat când am povestit câteva experiențe ale acestor copii cu Dumnezeu, prin rugăciune personală. Celălalt a rămas neînduplecat, amenințându-mă că există și alte metode, ca să mă potolească, dacă nu înțeleg de vorbă bună.

De acord, iam răspuns. Renunț. Dar voi transfera pe umerii dumneavoastră responsabilitatea acestei renunțări. Credeți că sunt destul de puternici so poarte?

Nu ne mai vorbiți nouă de responsabilitate! Vă știm noi cine sunteți. Știm că bărbatul e pastor.

Vorbea ca un securist.

Ce fac eu nu are nici o legătura cu funcția soțului. Dar dacă abandonez,

vă declar că raspundeți în fața lui Dumnezeu. Eu îl cunosc pe Dumnezeu: infinita Lui bunătate dar și mânia Lui. "Grozav lucru este să cazi în mâinile Dumnezeului celui viu!"

Numi luasem un ton de amenințare, dar rostirea mea avea o solemnitate care ia amuțit.

Credeam cămi pot transfera răspunderea!? Au început muștrările Domnului. Mă tăiasem la degetul mic, stâng, întrun borcan spart. Trecuseră trei săptămâni și degetul nu se mai vindeca. După aproape o lună, mam dus la un medic neurochirurg, să mă vadă. Acesta mia pus o întrebare care sa înfipt în mintea mea ca o obsesie :

De când nu vați mai controlat glicemia?

Mă suspecta de diabet zaharat! Trebuia să fac analiza. A doua zi dimineață am dus la laborator o probă, iar de acolo, am mers direct la școală. Dar de la troleibuz până la școală, mă chinuia o apăsare ca o povară grea pe suflet, ca o spaimă: E cu puțință să mă lase Dumnezeu pe mâna diabetului, a acestei boli incurabile? La care auzeam, parcă în replică: E cu puțință ca eu să abandonez învățătura creștină adevărată, încredințată mie de Dumnezeu? Să ascult mai mult de oameni decât de Dumnezeu?⁵ Nu, nu e cu puțință! miam răspuns eu tare, având fularul tras peste gură, în acea dimineață friguroasă de miercuri, 4 martie 1993. Nu, nam voie să acopăr lumina lui Dumnezeu, după ce am aprinso! A transfera responsabilitatea asupra acelor preoți însemna să pun lumina sub pat! O dată hotărârea luată, am știut că sa rezolvat și problema diabetului. Și mam hotărât că, oricât mar costa, "trebuie să ascult mai mult de Dumnezeu, decât de oameni".

Cu această stare am ajuns la școală. Acolo, am aflat că mă aștepta inspectorul teritorial, căci făcusem o sesizare cu privire la persecutarea religioasă, cerând anchetarea acestui caz. Inspectorul acesta, un om delicat, credincios la rândul său, ma privit cu blândețe și a ascultat tot ce iam povestit cu privire la această clasă.

Au dispărut certurile, bătăile, minciunile. Învățau din dragoste pentru Dumnezeu. Puteam să ies din clasă, la lucrări scrise, că nu se copia. Dragostea de Dumnezeu era mai puternică la ei decât frica de o notă proastă. Acum sunt complet derutați. Tot ceam clădit într-un an sa năruit în câteva săptămâni.

A rămas o clipă tăcut, apoi sa luminat:

Șiatunci de ce ați renunțat, doamnă, daca ați obținut asemenea rezultate?

De ce? iam întors eu întrebarea.

Citise în "Adevărul" articolul lui C. Stanescu "Partidul școlii". Aveam ziarul la dulap și l scosesem, să il arăt. A fost plăcut surprins să afle din gura mea, că despre mine era vorba acolo.

Faceți un tabel, ma sfătuit dumnealui, luați semnăturile părinților acestor copii care vor să studieze Biblia și continuați! Dumneavoastră faceți ceva minunat!

Avea și dumnealui nelămuriri personale asupra unor fenomene recent apărute și ma consultat. Ma impresionat plăcut că mia dat dreptate. Era vorba despre o icoană care "plângea". Iam spus că nu toate fenomenele paranormale pot fi puse pe seama lui Dumnezeu care are un cu totul alt scop, decât "să izbească privirile". El urmărește primirea mântuirii prin jerta Fiului Său și a face din om "o făptură nouă", aptă pentru Împărăția cerurilor.

Am intrat în clasa mea radiind:

Copii, Dumnezeu vă cheamă înapoi la cercul de credință în El.

Au izbucnit aplauze fericite.

Ajunsa acasă, după vizita la doctor, după discuția cu inspectorul, după anunțarea veștii celei mari, am încins la flacăra un ac și am umblat în rana aceea care tot supura, uitându-mă cu o lupă. A sticlit ceva: un ciob infim, de sticlă. Lam înlăturat, mam dezinfectat cu rivanol și rana sa vindecat repede.

A doua zi, am mers la laborator pentru determinarea glicemiei. Iar seara, ma sunat chimista caremi lucrase analiza glicemiei o fostă mamă. Păstrez rezultatul: "5III993 glicemie: 104." Mărire Domnului! Culmea este că, din fugă, mâncasem câteva prajituri înainte de a pleca pentru analiză.

Am reluat studiul pe 20 martie, cu "Copilăria lui Isus", folosind imagini pe flanelograf. A fost unul din cele mai frumoase studii, mai ales că mi-a venit în gând să-L cobor pe Domnul la nivelul lor. Era și el copil, ca și ei și nimeni nu știa că El era Mesia. Le-am spus că învăța cu ceilalți copii, că avea și El poate un pachetel la școală, că era suficient să Se uite la copiii care se certau pentru ca aceștia să se rușineze, că aducea apa de la marginea satului, sau căi făcea surprize mamei, aducând fructe pentru desert, fără să fi fost trimis, că era cel dintâi dintre frații Lui care mătura sau strângea sau ... Și, mai ales, era ordonat. El intuia nevoia mamei Sale mai înainte de a fi fost exprimată. Învăța bine, nu chiulea.

Cine, oare, din colegii Săi de la școală bănuia că Dumnezeu întrupat era colegul lor? Că a venit să cunoască lumea pe care a creat, ca să o înțeleagă și săi aducă mântuirea?!

Întro zi, am văzuto pe Georgiana foinduse neliniștită și roșind mereu. Doar nu io veni iar, rău! mă temeam eu. Dar chiar atunci am auzit deslușit glasul colegei ei:

Spunei, mări!

Ce sămi spună? am provocato eu.

Atunci Georgiana sa ridicat cu hotărâre din bancă. Avea pe chip expresia celui care a luat hotărârea de a se aduce pe sine ca jertfă. Chiar așa!

Doamna profesoară, nu mai rezist, trebuie să vă spun. Cu mine se întâmplă ceva foarte rău ...

Tăceam și căutam să nu mă gândesc la ce e mai rău. Ea continuă:

Mam sfătuit și cu mama și ea mia spus să mă mărturisesc la dumneavoastră. Doamna A. (era vorba de Claudia A.) ma cooptat săi dau informații despre dumneavoastră, dacă mai țineți ora de studiu și când și cu ce subiect și eu caut săi spun că nu, dar știu căi o minciună și totuși nu vreau să vă fac rău.

Atunci au izbucnit din toată clasa voci:

Și pe mine ... Și pe mine ma întrebat ...

Dar eu nu mai pot dormi noaptea. Mă muștră conștiința, adăugă fetița.

Era incredibil ca un copil de nici paisprezece ani să fie chinuit astfel și încă de un cadru didactic, mamă la rândul său. Scuză, oare, scopul, mijloacele? Am asigurat pe Georgiana că nu sunt supărată pe ea, să fie liniștită, dar să nu se teamă de oameni, ci de Dumnezeu. Copiii îmi spuneau că, atunci când o vedeau pe stradă, fugeau sau treceau strada, ca să scape.

Chiar în ziua aceea, iam reproșat Claudiei atâta cruzime și inconștiența de care dăduse dovadă, recrutând informatori din clasa unde ea nici măcar nu avea ore. A roșit, dar a parat cu duritate, transformându-se din acuzat în victimă, ceea ce au determinat colegii să treacă de partea ei. Nu avuseseră răbdare să asculte tot adevărul.

Dar Claudia nu sa putut resemna. Dintro întâmplare, am văzut strânse întrun dulap multe Biblii și cărți care aveau dedicații semnate de mine. Erau ale copiilor care se transferaseră la cealaltă clasă, unde ea preda religia. Altădată, am văzut un maldăr de tratate, mici broșuri, "Călătoria Creștinului" în imagini, rupte sau măzgălite cu stigmatul "sectante", pe coperte, lăsate sfidător, la vedere. Toate miau apărut asemenea unui trup gingaș, despicat de viu, cu mădularele sângerând și încă zvâcnind, cu un geamăt pe care îl auzeam doar eu, până în suflet. Ah, mi sa părut atunci că Domnul era răstignit a doua oară, mai ales că acei copii, aflați la vârsta adolescenței, aveau să se alipească chiar începând din anul acela, de muzica rock și de violența acesteia, dacă tot nu era bună credința pe care o avuseseră până atunci!

Am adunat toate bibliile și cele pentru copii și toate materialele și lam rugat pe soțul meu să vină cu mașina ca să le aduc acasă.

Alina I., deși stătea lângă școa12, nu venea la studiu, dar îl iubea pe

Domnul Isus. Într-o noapte a avut un vis. Se făcea că era în curtea din spatele blocului, cu mai mulți copii cu care se juca. Deodată a observat că apăruse o Persoană un Bărbat foarte înalt, impunător, îmbrăcat ca un cavaler medieval, cu o pelerină lungă. Nu ia văzut fața, era cu spatele parcă, iar în vis se făcea că era aproape seara. Ea sa speriat și a vrut să fugă, dar acel Bărbat sa uitat la ea, și a scos pelerina și a rămas într-o îmbrăcămintă albă, sclipitoare. Și a dat seama că era Domnul Isus.

Am venit săți spun că sfârșitul tuturor lucrurilor este aproape. Pregătește-te! Ea a alergat săl caute pe fratele ei mai mic ca săl pună la adăpost de nenorocirile care vor veni și sa pomenit că era în clasa ei, unde se simțea în siguranță.

Când Alina a fost în clasa a VIIIa, mama ei sa îmbolnăvit grav, nu se știa exact ce are. Într-o zi, am vizitat-o. Iam spus că nu o vizitează diriginta copilului, ci o prietenă și am sfătuit-o să se roage Domnului Isus și să citească învățătura Lui, din Evanghelii. Mia urmat sfatul și sa făcut bine. După aceea, începuse și Alina să vină la studiul biblic, dar era foarte plătândă și prefera să se odihnească sâmbăta. Avea nevoie de odihnă.

Fetele făcuseră un club creștin cu scopul de a se întări în credință și compuneau poezii sau cântări creștine. Am fost de acord cu ele.

Mama lui Cristi a trecut printr-o puternică depresie nervoasă. Am vizitat-o, am căutat să stăm de vorbă, dar vorbea tot timpul, cu un debit accelerat, își pierduse măsura și nam găsit loc săi vorbesc de Domnul Isus. Dar iam trimis o casetă cu cântări creștine, duioase, interpretate de Daniel Negrea și apoi încă una, cu cântări de Alexandru Groza. Cântările au liniștit-o și mai târziu mia mulțumit pentru ele. Ce păcat că băiatul avea să mintă în clasa a opta că are note proaste la română ca pedeapsă fiindcă nu vine la studiul biblic! Părinții, carel meditau, au venit la școală și au reclamat această falsă situație. Mia rămas în suflet amărăciunea că directorul, conform obiceiului lui, a trecut de partea lor.

13. EVANGHELIZARE PRIN

"COLIBA UNCHIULUI TOM"

Nu pot uita lecția deschisă cu "Coliba unchiului Tom", care sa ținut pe 22 mai 1993 la școala noastră, în cadrul comisiei metodice din cartierul Tomis Nord. Eram programați cu o oră de lectură particulară, în cadrul acestei comisii și, cum eu le cerusem de la începutul anului copiilor de clasa a Va și a VIa să citească această carte, mam oferit să țin eu lecția.

Lectura mia plăcut întotdeauna. Mă bazam numai pe cititul cărții de către elevi. Dar acea clasă bună despre care am spus că mergea singură avea mulți copii răsfățați care nau vrut să citească această carte. Se apropia ziua de 22 mai și ei nu se sinchiseau prea mult. Doar treisprezece din treizeci și șase o citiseră. Atunci, iam solicitat pe copiii din clasa mai mică, a cincea, care au citit-o imediat și am format o clasă, din două.

Lecția a avut opt profesori asistenți, plus directorii noștri și colegii de limba română, în total cincisprezece oameni. Accentul a fost pus pe textul cărții, dar la text am adăugat și imaginea și muzica. Am folosit flanelograful pentru a crea trei scene: fuga Elizei pe sloiuri pentru salvarea copilașului ei, moartea Evei și suferința lui Tom. Accentul lam pus pe credința adevărată. Și mama Evei era credincioasă, dar până la un punct, am afirmat eu. Atunci, o fetiță a ridicat mâna și a specificat:

Mama Evei era doar "religioasă". Citea din cartea sfântă doar din obligație, pentru că era duminică.

Eva era credincioasă, îi iubea pe toți și a reușit so schimbe chiar și pe Topsy cea rea. Aici a intervenit o scenetă interpretată de două foarte

talentate fete din clasa a cincea un dialog între Eva și Topsy. Acesta culminează cu schimbarea micuței sclave. Fetițele învățaseră textul dialogului din carte și intraseră în pielea celor două personaje până-ntr-atât, încât au umezit ochii asistenței. Totul era de o deosebită naturalitate.

Un moment extrem de impresionant a fost moartea Evei. Pozele care au făcut o minunată armonizare cu decorul de pe flanelograf, al unei camere elegante, cu o fereastră pe care așezasem două păsărele, dând spre o grădină plină de flori și verdeață au creat un tablou deosebit de viu. Impresionant în moartea Evei era că tot ceea ce anticipase ea însăși cu privire la viața de credință, mărturisindu-se tatălui ei, ia apărut în clipa plecării ei definitive: "pace, lumină, bucurie ... Și atâta iubire ... ! "

Expunerea mea era întărită frecvent de intervenții ale elevilor care găseau cu promptitudine fragmentele la care mă refeream și le dădeau glas. Am avut plăcuta surpriză să ascult interpretări originale ale lor, pe marginea unor texte.

Dar cu adevărat sfâșietoare a fost scena suferinței lui Tom, bătrânul negru credincios în Domnul Isus Hristos, care nimerise la acel stăpân de sclavi, inuman. Pe fondul unui peisaj verde, presărat cu stânci și flori și cu un cer ocupând două treimi din tablou, albastru, cu nori albi, lam aplicat pe Tom, în picioare, cu spatele, cu mâinile ridicate tocmai pe cerul acela frumos, dar din care demult nu mai coborau răspunsuri pentru el. Am pus în același timp corul robilor din opera lui Verdi și am comentat, pe acest fond:

Ca și Mântuitorul lui, părăsit pe crucea înălțată spre cer, Tom pare să strige: "Eli, Eli, lama sabachtani?", adică "Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentru ce mai părăsit?" Moartea Evei a atras după sine accidentul mortal al bunului său stăpân care nu apucase încă să îndeplinească ultima rugămintă a fetei: eliberarea sclavilor. Noul stăpân al lui Tom se crede stăpân și pe suflet și, cu cât acesta crede mai tare, cu atât stăpânul e mai nemilos.

Copiii au găsit citatul și au citit:

"Aruncă hârtoaga ta fără valoare în foc și alătură-te bisericii mele!" îl provoacă el.

Bătut, schingiuit, bolnav, Tom așteaptă. Toată bucuria credinței lui pare acum să fie doar un vis de noapte care sa risipit o dată cu lumina crudei realități.

Și copiii au citit: "Și cu toate că mâna credinței sale se agăța încă de Stânca veșnică, încleștarea ei era tot mai disperată și mâna începea să amorțească." Dar fragmentul apariției Domnului Isus în toată nenorocirea robului și triumfătoare regenerare a acestuia lam citit eu. Întâi, Domnul Isus ia apărut încoronat cu spini, batjocorit și sângerând. Dar pe chipul Lui strălucea "răbdarea plină de măreție". Și ochii acelui chip avură puterea săl răscolească până în adâncul ființei. Și chipul acela suferi o magnifică metamorfoză: spinii deveniră raze de lumină. Iar Tom a primit din partea Celui Răstignit o încurajare care la regenerat total: "Celui ce va birui îi voi da să șadă cu Mine pe scaunul Meu de domnie, după cum și Eu am biruit și am șezut cu Tatăl Meu pe scaunul Lui de domnie." Era din cartea lui preferată: Apocalipsa. Moartea lui nu e o înfrângere, ci o victorie, prezentându-se înaintea Scaunului de domnie al lui Dumnezeu ca la raport: "Am biruit!"

Realizam că profesorii erau impresionați și plângeau fără săși ascundă emoția. Iar eu știam că am ocazia unică de a le prezenta, prin această carte care mă impresiona mereu la fel, temeiurile credinței adevărate. Toate pasajele care vorbeau de zidirea în Domnul, de calitățile morale ca virtuți creștine, de dragostea și pacea creștină, căderea din credință și suferințele carei urmează au fost citite și accentuate. Iar dacă am impresionat prin moartea celor două personaje principale, am făcuto numai pentru a vesti Evanghelia pe un teren sensibilizat. Le iubeam sufletele și ale directorilor și ale colegilor din școală și voiam ca măcar acum, în ultimul ceas al meu din această școală să le pot expune adevărul esențial al mântuirii prin jertfa Fiului lui Dumnezeu.

Discuțiile care au urmat mau convîns că nu cutezasem prea mult.

Mai aveam ceva, leam spus eu, dar mam temut să nu fie prea încărcat.
Ce anume? Spuneți, scoateți tot ce ați pregătit!.

Aveam, pe două planșe, Imnul Iubirii, din I Corinteni, capitolul 13. Era astfel structurat, încât să se poată reține. Leam afișat și toți și leau copiat. Înramate mai târziu, ele au rămas în Școala aceea unde am predat o viață. Chiar în ziua aceea, am stat de vorbă cu directorul și iam spus:

Ați înțeles acum frumusețea credinței în Dumnezeu? Sunt eu sectantă?

Doamnă, mia spus sărutându-mi mâna, mați răscolit pâna în adâncul inimii. Cred că numai copil, după spovedania de Paști, mam mai simțit așa. Lumea e rea ...

14. PENSIONAREA UN NOU ÎNCEPUT

După două săptămâni, primeam din mâna secretarei cartea mea de muncă, pentru calcularea vechimii. Cinci zile mai târziu, depuneam dosarul de pensionare. De data aceasta eram hotărâtă, întrucât le stăteam tuturor ca un spin în ochi. Mai puțin elevilor mei și părinților acestora.

În vacanța aceea, am contactat Societatea Evanghelică Română și am predat manuscrisul cărții "Cele mai frumoase pagini de Finney", de Bernard de Perrot pe care o tradusesem din limba franceză. Cartea aceasta are povestea ei. Le citeam regulat din ea surorilor din cercul de rugăciune din care făceam parte. Simona, fiica Lenuței, sorbea aceste gânduri care izvorau ca o apă curată din sufletul unui om ca Finney care trăise un autentic botez al Duhului Sfânt. Când am terminat de tradus, iam dat Simonei caietul, săl citească pe îndelete. Era în 1989. Pe ea au impresionato și însemnările mele de la sfârșit, prin care țineam evidența traducerii. Astfel, era notată data la care am tradus, pagina și chiar ora. A văzut că uneori am avut doar un sfert de oră la dispoziție, dar cele mai numeroase date aveau ore târzii din noapte. Trebuind să meargă la Cluj, la o întâlnire cu lideri de tineret, a luat și caietul meu, ca săl mai citească. La întoarcere, i sa furat valiza din compartimentul vagonului de dormit. În ea era și acel caiet. Nui părea rău de lucrurile pe care le pierduse, cum îi părea rău de acel caiet cu traducerea unei cărți atât de valoroase, din picăturile mele de timp liber.

Un timp, neam rugat Domnului să se gasească acel caiet, apoi ca acesta să producă pocăință la hoții care lau luat cu valiza Simonei cu tot. Dar apoi a trebuit să mă apuc s-o mai traduc o dată. Am terminat această traducere în 1992.

Apoi am început să caut edituri creștine pentru a fi publicată. Culmea e că o editură mia cerut să plătesc eu tipărirea cărții. Am încercat felurite căi de a o face publică, ajungând la o soluție: să o public în serial, la revista "Cuvântul Adevărului". Între timp, redactorul șef al revistei a tratat cu un misionar român și a dato la tehnoeditare pe computerul acestei edituri. Cum tot primeam cărți în limba română de la misiunea engleză "Sovereign World Trust", am scris și acolo. Ei miau dat adresa "Societății Evanghelice Române" din București și așa iam contactat pe cei ce aveau să publice în 1993, cartea. Ei tocmai primiseră un stoc de hârtie superioară.

Cartea a înviorat multe suflete slăbite în credință.

În vara anului 1994 a fost o mare binecuvântare pentru mine să văd cum Corina, fiica surorii mele sa dăruit Domnului Isus cu aceeași ardoare și profunzime cu care mă dăruisem și eu, la vârsta ei.

Ministerul Învățământului mia aprobat pensionarea, deși am depus dosarul în afara perioadei admise. La câteva zile, am primit în inimă încredințarea că Dumnezeu nu mă scotea la pensie ca sămi petrec ultimii ani din viață în bucătărie și în gospodărie, să țin o casă curată și să fiu gata să le slujesc celor ai mei, ci ca să pot fi liberă pentru El, acum că toți copiii mei sunt mari șiși pot pregăti singuri cele necesare. Mam simțit chemată din nou de Dumnezeu să pun baze sănătoase ale credinței, acolo unde sunt false, să cresc

sufletele predate Domnului, să mă rog pentru lucrătorii cei buni și vrednici, ca să nu fie seduși de învățături și practici pseudocreștine. Mam simțit impulsionată să adâncesc Biblia, să caut în ea hrana mea cea mai curată, ca să pot recupera anii în care am citito pe fugă. Și mam dăruit Domnului, ca să dispună de tot timpul meu, ca la douăzeci de ani, când mam predat Lui în adevăratul înțeles al cuvântului.

Era pe 2 septembrie 1993 când ma cercetat Dumnezeu.

Apoi, Dumnezeu mia deschis un câmp de lucrare, primind o invitație de a merge la Sinaia, la o conferință a femeilor creștine. Am vorbit despre adolescenți, deși nu am fost anunțată decât cu câteva ore înainte, timp în care am fost ocupată cu lucrările conferinței. Dar Dumnezeu îmi vorbește întrun mod special mie. În jumătatea de oră cât am stat în cameră la hotel ca sămi pregătesc cuvântul, am primit un gând: Să nu cerem adolescenților noștri ceea ce nici noi nam putut face la vârsta lor și să nu ne dăm drept altele. Să nui lăsăm de capul lor, dar săi îndreptăm cu tact. Și mia venit în minte felul în care la muștrat Natan pe David. Apoi am coborât.

Acel cuvânt pe care lam ținut atunci a fost începutul unui nou drum.

15. CEL DIN URMĂ AN DE LUCRARE

Naș mai fi venit la școală, voiam sămi desfac rădăcinile care mă legau cu pasiune de profesia mea de educator. Acum mă dăruisem îndeosebi educației copiilor de credincioși și adolescenților. Dar mam gândit la Domnul Isus Care, "fiindcăi iubea pe ai Săi, cari erau în lume, ia iubit până la capăt". Și am venit la școală, ca săi învăț și săi pregătesc pentru admiterea în liceu. Am mai păstrat o clasă, a VIa și am mers la școală cu o jumătate de catedră, de dragul elevilor mei pe carei condusesem la Domnul cu trei ani în urmă ei, cel dintâi rod al Domnului din Școala nr. 7 din Constanța.

Pe 15 septembrie 1993, care a căzut întrun miercuri, a trebuit să vin acasă cu taxiul, atât de multe flori miau adus elevii mei, din recunoștință că nu iam părăsit în clasa a VIIIA. Dar și eu aveam gânduri mari cu ei.

De anul trecut începuseră să apară scrijelate și pe băncile clasei mele numele de formații rock, care mai de care mai macabre. Acum, că erau clasa a VIIIA, aveau mai mult curaj. De aceea am cumpărat broșura "Satanismul în muzica Rock", pentru toți elevii și am prelucrat în câteva ore de dirigenție, la rând.

Andrei I. avea un tricou cu cele mai violente imagini, făcând publicitate formației "Metallica". Întrun zi, când nu aveau oră cu mine, a venit la școală cu acesta. Eu am intrat pe la ei, să le spun că profesoara de limba franceză cu care au oră e bolnavă și că fac franceza cu mine. Când lam văzut pe Andrei I. cum purta pe piept focul iadului care țâșnea printro gură monstruoasă, am avut un șoc. Pentru ce ajunsese acest copil pâna aici? E drept că în clasa a VIIIA Andrei nu mai venea la studiul biblic, dar naș fi crezut că toată credința lui sa stins.

Tocmai tu, Andrei, care crezi în Dumnezeu?! am murmurat. Tu vrei de bunăvoie să te arvunești diavolului? Cum e posibil?!

El tăcea. Atunci lam trimis acasă să se schimbe. Au urmat negocierile: că nui nimeni acasă, că nu are cheie. Nu am vrut să cedez. În cele din urmă a plecat și abia în a treia oră a venit, cu cămașă albă.

În clasa a VIIIA, am avut la studiul biblic doar nouă copii numai fete : Alina P., AnaMaria G., AnaMaria N., Cristina O., Elena F., Georgiana V., Irina P., Mona A. și Petruța G. Am studiat din ciclul "10 pași fundamentali" Pasul I "Aventura creștină" și al doilea "Creștinul și viața din belșug". O sâmbătă studiam Biblia, iar următoarea făceam meditație la limba română. Dar veneau tot aceiași!

Anul de studiu, însă, lam început cu Persoana Domnului Isus și am ales un subiect care ma fascinat și pe mine de la începutul credinței: Profețiile Vechiului Testament despre Domnul Isus și împlinirea acestora în Noul Testament. Am urmărit astfel nașterea și misiunea, mai ales suferințele Sale.

Cele mai multe profeții sunt cele despre suferința Sa, practic din ultimele Sale zile de pe pământ.

Nașterea Sa din fecioară, în localitatea Betleem, fuga în Egipt, uciderea pruncilor leam făcut într-o oră. Eram impresionați să verificăm exactitatea cu care sau împlinit. Pentru ca Domnul să Se nască în Betleem, a trebuit să aibă loc un recensământ care să miște toată populația spre locul de origine al fiecăruia. Împăratului Cezar August ia venit ideea aceasta de la Dumnezeu, pentru ca Fiul Său să Se nască în Betleemul din Iudeea și astfel să se îplinească profeția din Mica. (5: 2) Pe urmă au vrut să cânte cântarea care le plăcea atât de mult: "Într-un sat nensemnat din Iudeea". Au vrut să știe unde era profețită uciderea pruncilor și leam indicat locul (Ieremia 31: 15). Pe urmă leam citit fuga în Egipt și întoarcerea în țară.

Dar cel mai mult au fost sensibilizați de Psalmul 22 unde se află opt asemenea profeții. Psalmul se deschide cu un strigăt al deznădejdiei pe care ucenicii aveau să-l audă ieșind din pieptul zdrobit al Mântuitorului Care atârna pe cruce:

"Dumnezeule! Dumnezeule! Pentru ce Mai părăsit?" (v. 1)

"Eli, Eli, Lama Sabactani?" (Matei 27: 46)

Apoi se aud batjocurile:

"Sa încrezut în Domnul! Să-l mântuiască Domnul, să-l izbăvească, fiindcă-l iubește!" (v. 8)

"Sa încrezut în Dumnezeu: să-l scape acum Dumnezeu, dacă-l iubește!" (Matei 27: 43)

"Mi se usucă puterea ca lutul și mi se lipește limba de cerul gurii..." (v. 15)

"Mie sete ..." (Ioan 19: 28)

"Căci niște câini mă înconjoară ..." (v. 16)

Ostașii romani ("câinii") stăteau în jurul crucii Sale.

"Miau străpuns mâinile și picioarele ..." (v. 16)

"Acolo a fost răstignit ..." (Ioan 19: 18)

"Își împart hainele mele între ei ..." (v. 18 a)

"Ostașii(...) Iau luat hainele și leau făcut patru părți, câte o parte pentru fiecare ostaș ..." (Ioan 19: 23 a)

"...și trag la sorți pentru cămașa Mea". (v. 18 b)

"Sa nu sfâșiem, ci so tragem la sorți a cui să fie." (Ioan 19: 24)

"O sământă de oameni îi va sluji și se va vorbi despre Domnul către cei ce vor veni după ei." (v. 30)

"Să știe bine, dar, toată casa lui Israel că Dumnezeu a făcut Domn și Hristos pe acest Isus, pe Care Lați răstignit voi." (F. Ap. 2: 36).

Cercetarea profețiilor cu corespondența în viața și moartea Domnului Isus a fost o reală cercetare pentru copiii de paisprezece ani care erau acum. Ba încă descopereau și singuri corespondențe între cele două Testamente pe care eu nu le sesizasem. Ce zidiți am fost când am analizat profețiile referitoare la Iuda, apostolul! Apărea până și "prețul Celui prețuit" treizeci de arginți. "Aruncă olarului prețul acesta scump cu care Mau prețuit!"

"Și după ce sau sfătuit, (preoții) au cumpărat cu banii aceia "Țarina olarului. (...) numită până în ziua de azi: "Țarina sângelui". (Mat. 27: 610)

"Si Miau cântărit, ca plată, treizeci de arginți". (Zah. 11: 12)

"Ei iau cântărit treizeci de arginți." (Mat. 26: 15)

Moartea lui Iuda era și ea profețită, ca și faptul că slujba lui avea să io ia altul.

Cu divină pace mă întorceam sâmbăta spre prânz acasă, de la asemenea ore de aprofundare a Cuvântului Sfintei Scripturi! Aveam sentimentul limpede că eram gura lui Dumnezeu pentru micuțele mele surori în Domnul Isus și naș fi dat această stare de Har pe nimic! Iar pentru cele nouă fete, aceste ore erau Biserica lor, în care se gândeau în modul cel mai serios la Dumnezeu și-l slăveau pentru ce era El. De aceea, mersul la Biserica ortodoxă le plăcea, pentru că găseau slujba monotonă în ~~54~~ ea mult formalism și nu le plăcea că

evangheliile se cântau.

Dar, desi nu veneau decât nouă copii, mai toți erau credincioși și uneori cântam în ora de limba română, ca să nu uite de tot cântările sau le spuneam câte un verset, dacă se ivea vreo problemă care se rezolva în spirit creștin.

Dar însusi Domnul pleda în favoarea acestei educații. Îmi amintesc că odată, când am intrat la ora mea la ei, iam găsit pe Andra și pe Cristi roșii de mânie. Erau atunci în clasa a șasea.

Doamna dirigintă, sa grăbit Andra sămi dea explicații, Cristi a fost îngrozitor. Mia trântit caietele pe jos uitațivă cum arată și sa năpustit la mine fără să aibă vreun motiv ... Și atunci lam atins și eu.

Iar? Începeau iar să vină vechile apucături? Sigur, acum, când fostul lor diriginte lea spus că credința mea e falsă, ei cred că se pot întoarce la viața lor veche, că aceea e vai! credința adevărată! mam gândit cu o amărăciune pe care no puteam ascunde, pentru că țâșnea din adâncul inimii, ca o fântână arteziană.

Ce faceți voi acum, copii, e un păcat cu voia, pentru că voi o rupseserăți cu toate aceste lucruri. De ce nu poți, Andra, săl ierți? Iar tu, Cristi, dacă teai lăsat purtat de nervi, nu puteai săi ceri iertare? Trebuie mereu și mereu să aud astfel de lucruri care se petrec între voi? De ce vă e greu să cereți iertare...? Tu, Cristi, care urmezi calea Domnului Isus ... ?

Mam așezat amărâtă la catedră și deodată miam adus aminte că am în poșetă Meditațiile zilnice "Pâinea cea de toate zilele". În ziua aceea era 20 iunie 1991, meditația zilei avea acest titlu incredibil:"Îmi pare rău!" Se vorbea acolo despre un băiețel nemulțumit și mofturos care a indispus pe toată lumea din familie. Dar când a spus "Îmi pare rău, tăticule!", pacea a revenit în casă, împreună cu bucuria. Și iată cum le vorbea acea meditație copiilor mei care se bătuseră: "Uneori spunem sau facem anumite lucruri carei rănesc și jignesc pe alții. Un zid se interpune între noi. Se iscă supărarea. Pentru ca relațiile să fie restabilite, trebuie să existe un ~Îmi pare rău!~ din partea celui care a comis ofensa. Totuși le vorbea meditația exact la obiect , de cele mai multe ori refuzăm să ne cerem scuze. Mândria ne stă în cale. Nu vrem să fim vulnerabili. Nu ne place să ne umilim până acolo încât să facem o astfel de declarație. Dar când o facem, răsplata este mare, deoarece ascultăm de Domnul.

Dacă am ofensat pe alții prin cuvinte dure sau prin acte lipsite de amabilitate, să ne învingem mândria și să le cerem iertare. Trebuie să le spunem: ~Îmi pare rău!~ și să fie așa!"

Leam citito cu surprinderea pe care țio dă certitudinea călăuzirii lui Dumnezeu iar la urmă am spus:

Nu eu am scris meditația aceasta; nu eu am aranjat să fie pusă pentru data de azi, când a apărut acest conflict. Aceasta nu e nimereală. Aceasta e călăuzirea Duhului Sfânt și vă declar cu toată solemnitatea că Dumnezeu e în clasa voastră și vă călăuzește. Vă dați seama? Exact ce vam spus eu e și în această meditație.

Unii copii aveau cartea la ei și au confirmat că le spun purul adevăr.

De 1 Decembrie, am vrut să vizităm Căminul de bătrâni din strada Unirii. Și tocmai în ziua aceea care era nelucrătoare a nins și a viscolit, așa că troleibuzele nau mers, eu ajungând la întâlnirea cu ei cu un taxi și cu destulă întârziere. Deja se iscaseră conflicte: Cristi o frecase cu zăpadă pe Andra și pe alte fete. Am trecut peste toate acestea și am intrat în cămin. Au venit cu de toate: plăcinte, sucuri naturale, prăjituri, bomboane.

Dar leau pregătit bătrânilor și un program de cântări și poezii creștine. Irina a vorbit în introducere despre bunătatea lui Dumnezeu și despre relația pe care așteaptă so începem cu El, întoarcerea din toată inima la El. Bătrânii îi ascultau cu un sentiment de respect. Tot ea a recitat poezia lui Traian Dorz:

"O, iartămi, Te rog, Doamne, atâtea rugăciuni
prin careȚi cer doar pâine și pază și minuni
Căci am făcut adesea din Tine robul meu:

Nu eu sascult de Tine, ci Tu, de ce zic eu"

Când au împărțit punguțele cu dulciuri, copiii au observat că unii din bătrâni leau ascuns și au mai întins o dată mâna. Un bătrân cu fața congestionată sa apropiat cu sfială de mine și mia spus cu mândrie că și fiica lui e profesoară. Că mai are un fiu în Italia. Recunoscândo, după nume pe colega mea de limba română care, în ciuda faptului că era în vârstă, era de o cochetarie extrem de stridentă, am tăcut, rușinându-mă pentru ea.

În noaptea de Revelion 1994, eu mă rugam pentru fiecare din ei, ca și cum aş fi citit înaintea Domnului catalogul, pentru că, în anul care deabia începea, aveau de susținut un concurs serios, de admitere, dar mai ales pentru că ne despărțeam. Urmau să schimbe școala, colegii, profesorii, urmau să crească. Și miera teamă de această creștere care putea fi cel mai mare dușman al credinței lor de până acum. Mam rugat în mod deosebit pentru cele nouă fete care veneau la cercetarea Bibliei. Și în clipele acelea, Dumnezeu a cercetat o fetiță, pe Alina P.

Revelionul șil petrecea cu părinții. La miezul nopții ... Dar mai bine so las să povestească singură.

"Era 1 ianuarie 1994, era ora 0:00, era revelionul, era distracție, era obicei: pahare, farfurii se aruncau pe ferestre, pentru a se sparge ghinionul din case, iar în timpul "zborului", fiecare persoană își puna o dorință. Eu, bineînțeles, miam pus dorința să iau examenul; am aruncat un pahar, dar, deși stau la etajul al VIIIlea, el nu sa spart, deci voi avea ghinion și nu voi reuși. Din acel moment, toată buna dispoziție de dinaintea miezului nopții îmi dispăruse; nu mai auzeam nimic, îmi venea să plâng și eram sigură că nu voi lua examenul. Uitasem că era doar un obicei, o superstiție, uitasem chiar și de Dumnezeu și mă simțeam pierdută. În cameră, deși lumina era stinsă, îmi sări în ochi o carte groasă, verde, așezată frumos pe raft și pe coperta căreia scria cu majuscule: "Biblia". Artificiile încă mai erau pe cer și puteau so lumineze îndeajuns. Mam uitat la Ea și parcă ceva mă îndemna sO⁶ iau si să O deschid. Miam dat atunci seama că Dumnezeu mă va face să zâmbesc și mi va da o speranță. Am deschis la întâmplare, gândindură că oriunde va fi, acolo este Cuvântul Domnului. Am privit întâi sus: erau Psalmii, apoi privirea mi sa oprit asupra Psalmului 20. Citeam și numi venea să cred: Dumnezeu mă asigura că mă va "asculta în ziua necazului", că mă va ocroti, că mi va "trimite ajutor din Locașul Său cel Sfânt" și că mă va sprijini! Am făcut o pauză pentru a mă reculege și pentru ami putea stăpâni emoția. Începusem să fiu sigură că voi lua examenul și să mi dau seama că ceea ce se întâmplase înainte nu era decât o încercare a diavolului.

Și, ca și cum ce citisem până acum nu era de ajuns, Dumnezeu îmi vorbea în continuare, spunându-mi că îmi va da tot cemi dorește inima, îmi va împlini toate planurile și mi va asculta toate dorințele deci și examenul, în primul rând! Dar toate acestea, numai dacă El și numai El va fi pe primul loc în viața mea!

După cum prevăzusem, bucuria mia revenit și, mulțumindu-I Domnului pentru tot, am început, poate, o viață și mai nouă și mai curată decât până atunci!"

Când, după începerea școlii, mia povestit întâmplarea, am asigurat-o că Psalmul 20 este un Psalm al urărilor de bine și că mulți credincioși sau bizuit pe făgăduințele lui.

"Unii se bizuiesc pe meditațiile lor, alții pe "pilele" lor, am parafrazat eu un verset din acest psalm pe carel cunoșteam pe de rost, dar noi ne bizuim pe Numele Domnului Dumnezeului nostru." A râs de bucuria realității. Peste numai șapte luni avea să rătă la telefon, anunțându-mi admiterea la cel mai bun liceu al orașului, la care au reușit încă trei fete din clasa mea. Dar atunci, iam recomandat memorarea acestui psalm.

Alina a început o nouă viață cu Dumnezeu, vorbindu-le și altora. Sa

ocupat de o colegă care decăzuse nu numai de la credință, dar se apucase și de fumat și de alcool. Ea ia vorbit convingător despre Domnul Isus și fata aceea sa întors la Domnul. Era Mona A.

Întro sâmbătă, văzândo intrând în clasă, când aveam studiul biblic, iam spus că nu avem meditație atunci, dar ea ma asigurat că la studiul biblic venise. La sfârșit, mia povestit "minunea" din viața ei. Era certată cu colega de bancă, Elena, care era la grupa de studiu biblic. La ora de religie, profesoara Claudia A. ținuse să ia clasa mea la religie , a scris pe tablă titlul lecției și începuse explicarea. Dar Mona nu era atentă, se uita pe geam, alți copii își făceau temele la matematică. Și deodată, a simțit că trebuie săși întoarcă fața spre tablă. Pe ea scria, alb pe negru: "Iubirea de semeni". A citit și șia întors din nou fața spre geam. Dar nu a fost cu puțință să rămâna astfel. Era ca o prezență carei porunca să privească atentă titlul de pe tablă. La privit și conștiința ei a fost cercetată: cum își iubea ea semenul, pe Elena F., când nu vorbea cu ea și o judeca? Cum aceasta era mutată în altă bancă, Mona nu mai putea suporta să aștepte să sune de ieșire, ca să se împace cu ea. Păcătuiuse pentru că o urâse și acum Dumnezeu îi porunca so ierte. Căci în fața ei stătea parcă o Prezență Care era Iubirea în sine, vie, întrupată. A simțit pentru prima oară unda iubirii lui Dumnezeu și așa de tare a pătrunso, că deabia aștepta să sune de ieșire, ca săi spună Elenei cât de mult o iubește.

Când sa împăcat cu Elena, a simțit că Dumnezeu a intrat în inima ei și că e împăcată și cu El.

Lam simțit pe Dumnezeu ca Iubirea Însăși, a spus ea. Atât de dulce... Iată, a trecut atâta timp de atunci, trei săptămâni și două zile și fericirea aceea nu mia trecut.

Pentru că vine din Dumnezeu, care e veșnic.

Dar și Elena avea de povestit cum ia ascultat Dumnezeu două rugăciuni. Una, mai ales, ia legat și mai mult inima de Domnul. Fratele ei, cu mult mai mare decât ea, lucra ca șofer la o firmă, călătorind astfel prin toată țara. Trecuse demult timpul când trebuia să vină acasă și nici telefon nu primiseră de la el. Elena sa dus în camera ei și sa rugat Domnului Isus. Apoi a stat îndelung la geam și s-a tot uitat la cer. Așa a petrecut seara aceea. Sa rugat cu teama că fratele ei ar putea să zacă pe undeva, rănit sau chiar mort. Plângea cu lacrimi care nu voiau să sece. La un moment dat, a primit o pace de Sus care a asigurat că rugăciunea ia fost ascultată. Și sa culcat. La o bucată din noapte au trezito niște voci. Era fratele ei care venise și care stătea de vorbă cu familia.

În schimb, sa răcit Irina. Începuse să lipsească, să mintă. Intrase în criza de adolescență și nu numai. Primul factor care a derutat a fost propagarea ideilor yoga, de către noua profesoară de geografie, care o practica plină de convingere și de zel. A citit materiale, a încercat și ea și a crezut că merge, că nui ceva împotriva lui Dumnezeu. Al doilea factor a fost tatăl ei care a venit în țară și a convins să vină în America. Atunci, America a luat locul întâi pe scara priorităților ei și calea Domnului na mai interesato. Nu puteam să nu mă gândesc cum se pricepe de bine diavolul să întoarcă binecuvântările lui Dumnezeu în curse de cădere pentru credincioșii cei mai sinceri. Când Irina se rugase pentru tatăl ei ca să vină și să-și potolească dorul, Dumnezeu îi răspunsese la rugăciuni, întărindu-i în felul acesta credința în El și încrederea în mine. Dar tot de aici i s-a tras Irinei și alunecarea. Tatăl ei i-a tot propus de atunci s-o ia în America și să-i croiască o soartă mai bună. Al treilea factor a fost prietenia cu o fată frivolă dintre clasă paralelă, căreia ea începuse săi vorbească mai demult despre Domnul. Na avut efect predicarea ei decât ca să preia proastele deprinderi ale celeilalte. Na mai venit la studiul biblic, nici la meditații. Și am început să mă rog pentru ea, mai ales că Irina a fost singurul copil cu care mam rugat, acasă la mine. Și tocmai ea a fost cel mai rău atacată. Căderea propriuzisă a venit la banchetul de la sfârșitul anului și al gimnaziului. Dar banchetul a fost o întreagă istorie. 57

Copiii au vrut săl facă la o discotecă. Chiar și cele nouă fete erau încântate să meargă într-o discotecă. Eu leam lăsat libertatea aceasta. Am făcut bine? Am greșit?

Cu această ocazie, am putut și eu să văd ce este într-o discotecă. Muzica e numai ritm și se dă asurzitor. Acel ritm avea tonalități joase, parcă reglate pe frecvența bătăilor inimii și aceasta dădea o senzație de participare volens-nolens la muzică. Eu, care fusesem muștrată de Duhul lui Dumnezeu că dansul⁷ și era un vals e păcat, eram mută. Oricum, în vacarmul general nu se putea comunica, decât strigându-se direct în ureche. Noroc cu terasa. Dar acolo erau țânțarii. Mă uitam la copii cum se dăruiau de bunăvoie infernului dansului și muzicii aceleia. A venit Alina P. lângă mine. De când Domnul îi vorbise prin Psalmul 20, o iubeam în mod deosebit.

Cum te simți, Alina?

A zâmbit stingherită și mia explicat pe un ton solemn:

Ca în iad, doamna dirigintă. Dar ceea ce mă doare este cămi place.

Am privito pe Irina, dăruindu-se dansului, cochetariei, cu o frenezie pe care nu iam bănuito vreodată. Se lipea de Cristi care o privea cu ochi plini de dorință șiil provoca dintrun instinct prematur. Avea doar paisprezece ani! Așa sa dus și la celelalte banchete, minținduși mama că eu leam cerut la școală acest lucru.

La două zile după banchet, am avut ora de studiu biblic. Dumnezeu mia pus pe inimă să le vorbesc despre provocarea dragostei și despre păcatul sexual. Am analizat treptele acestui păcat, care începe de la jocul privirilor și am citit cuvintele Domnului Isus din Predica de pe Munte. Apoi din I Corinteni capitolul 6 și tot așa. Apoi am continuat studiul. Nu sau rușinat deloc de acest subiect, mai ales că făcusem și o oră de dirigentie cu toate fetele, despre pericolul începerii unei vieți sexuale și urmările fizice și spirituale ale acesteia, în afara căsătoriei. Mă ascultau cu gravitate și vedeam că le părea rău de faptul că se dăruiseră acelu ritm care venea din infern.

Să știți întotdeauna la timp să spuneți păcatului : NU!

Doar Irina a lipsit.

Întro seară, ma sunat mama ei acasă și ma rugat să mă ocup de sufletul fetei care fusese atât de fericită cu credința! Îmi spunea că nu se mai înțelege cu ea, că niciodată nu ia răspuns așa de obraznic ca acum, că avea atâta încredere în ea, o lăsa în casă singură când pleca după marfă în Bulgaria, iar acum sa certat cu ea și a plecat de acasă, nu știa unde. Era atât de speriată!

Am vizitato pe când fata nu era acasă și iam spus acestei mame că nu trebuie să privim credința ca pe ceva profitabil: copiii îi ascultă pe părinți, soții nuși mai mint soțiile, aduc toți banii acasă...

- Numai de dumneavoastră ascultă, doamna dirigintă, vă rog, vă implor, stați de vorbă cu ea. Ea mi-a spus despre Dumnezeu cu atâta putere de convingere și acum ... s-a lăsat de credință.

- Doamnă P., i-am răspuns, nu numai Irina, ci și dumneavoastră trebuie să vă întoarceți la Dumnezeu. Credința nu e ca și poveștile despre Moș Crăciun, bune doar pentru copii. Și pe dumneavoastră vă cheamă Dumnezeu, și dumneavoastră aveți nevoie de mântuirea sufletului, nu numai Irina.

Știu și deja am început să mă gândesc că astai calea cea adevărată. Dar nu mă pot hotărî să fac pasul, eu sunt mai leneșă ... nu citesc așa de mult ca Irina ...

- Sunt câteva locuri în Biblie în care se vorbește despre cei leneși, "vicleni și leneși", am specificat eu, noroc că sunteți numai leneșă, dar, dacă recunoașteți că e un defect, Domnul vă poate scăpa de el. Pentru că soarta lor e "în întunericul de afară".

⁷ episodul este povestit în capitolul al XIII-lea al romanului "O carte de aducere aminte" din care face parte prezentul capitol: "Clasa de Har".

- Asta înseamnă iadul? s-a înfiorat ea.
 - Da, dar nimeni nu-i predestinat la iad.
- A rămas pe gânduri, iar eu a trebuit să plec.

16. DEBUTUL MEU EDITORIAL

În tot acest timp, printre picături, îmi lucram poeziile. Începusem să le cizelez încă din 1990. Chiar în ajunul primelor alegeri libere, pe 19 mai 1990, am avut fericirea să o revăd pe sora Binția, soția fratelui Wurmbrand. Venise la Constanța pentru un film cu canalul DunăreMarea Neagra, unde fusese deportată în anii de epurare politică. A venit la noi la Biserică și a vorbit minunat din II CR. 14: 913, despre regele Asa. Ea sa axat pe rugăciunea împăratului: "Doamne, numai Tu poți veni în ajutor celui slab, ca și celui tare ... Să nu iasă biruitor omul împotriva Ta!" (v. 11)

Parcă anii ce trecuseră și nu puțin! o ocoliseră. La fel de dreptă, la fel de frumoasă, de senină și de blândă cum o știam, rămăsese. Aceași voce mângâietoare așternea idee după idee, cu logică și cu har. Mă simțeam tână de odinioară, fascinată de sclipirea potolită a comorilor duhovnicești care erau aduse la lumină cu zâmbetul ei unic.

După adunare, am mers la o familie din vecini, ca să bea un ceai. Dar, cum pregătirile au durat mai mult, am stat de vorbă mai pe îndelete. Atunci, în seara aceea, sora Binția mia propus sămi scoată un volum cu poeziile mele. Iam spus că nu sunt lucrate, dar am promis că le voi cizela.

Dar grăbeștete, ma impulsionează ea, hotărâtă.

A doua zi, nam putut vota, pentru că am avut ocazia să merg cu o mașină la București, împreună cu soțul meu, ca săl ascultăm pe fratele Wurmbrand. Dar predica lui ma îngrozit. Nu era o predică, ci un act de acuzare a comuniștilor care au condus țara el na făcut decât să povestească, în culori crude, naturaliste, ororile din închisorile comuniste dar și al celor care erau acum la conducerea țării. Lam simțit contaminat de ură pentru tot ce a îndurat și de nevoia de a o propaga. Lam simțit un învins al propriei cauze: comunismul căzuse, iar el nu mai avea obiect al urii sale. Și nuși dădea seama de acest lucru, preocupat să aducă la cunoștință, în mod gradat, o altă atrocitate, în geamătul surd al adunării pe care o provoca săi împărtășească suferința de odinioară. Iam așternut toate aceste lucruri pe hârtie, cu o dragoste îngrijorată, gândindumă că nu vom putea să dăm mâna cu el. Și am avut dreptate, el părăsind amvonul înainte de încheierea serviciului divin. Atunci, am pus hârtia în poșeta sorei Binția, soția lui și am plecat înapoi, la Constanța.

Printre picături, continuam să cizelez poeziile de odinioară, scriind și altele noi, contând pe oferta sorei. Dar aceasta nu sa mai repetat și, după doi ani, am încetat să le mai lucrez. Între timp, am aflat că sa răzgândit. În 1994, însă, am primit un puternic imbold să mă ocup din nou de poezii și foloseam orice clipă liberă, ca să le dau forma aceea care să fie demnă de Duhul care lea inspirat. Din ianuarie și până după Paște, am lucrat febril. A fost cea mai prolifică perioadă poetică, a mea. În ajunul Paștelui, notam pe marginea foii în care lucrasem "Pescuirea minunată": "Am impresia că Domnul mă împinge din spate, cu un fel de: "Nu pierde vremea! Mai repede!" Aveam un ritm foarte bun și așa definitivaseam patruzeci și șapte de poezii, le bătușem la mașină, le corectasem și le multiplicasem, stabilindule și ordinea, printro listă. Practic, terminasem pregătirea, eram gata.

Și marți, 7 iunie, pe la prânz, a sunat telefonul. Din clipa în care sa prezentat: "Sunt Daniel Ionescu de la editura ~Casa Școalelor~ ", am știut că pentru acest minut mă impulsionează Domnul o jumătate de an! Era vorba de editarea unei antologii de poezie creștină românească și mi cerea să dau și eu poezii. Îmi cerea în jur de cincizeci de poezii!

Frate, am spus eu, dacă nu miar fi spus Domnul sămi lucrez poeziile, că în curând mi se vor cere spre publicare, aş face poate mofturi. Dar așa... eu sunt gata. Am 47 de poezii definitive, dactilografiate, multiplicat și

așezate în ordine. Când să vi le trimit?

Chiar acum, deja suntem în întârziere ...

Dacă nu mi-ar fi vorbit Domnul, eu naș fi avut poezii în acea antologie. Ce măreț a lucrat Domnul! Omul își retrăsese oferta, dar Domnul avusese alt plan. Așa se face că, pe 1 septembrie 1994, primul 1 septembrie al meu, fără obligații, aveam să țin în mâini cartea care conținea și douăzeci și nouă de poezii cu numele meu. Tocmai în anul pensionării mele! Coincidență ? O, nu! Credincioșia lui Dumnezeu!

17. RĂMAS BUN

Deși aveam atâtea treburi, trebuia să dau cel mai mult timp micilor mele surioare și ucenice în Domnul. Mă fascina profunzimea gândirii lor înnoite, asociațiile de idei și sinceritatea pocăinței lor. Nu voi uita niciodată ce mia spus AnaMaria G., când am întrebato ce anume o ajuta să rămână în credință:

Teama că, dacă voi ajunge în iad, mă voi gândi veșnic că aș fi putut să nu fiu acolo, ci cu Domnul, pentru că "Cine va răbda până la sfârșit va fi mântuit".

Irina a început să fie cercetată prin Sfânta Scriptură și anume prin Apocalipsa. "Dar ce am împotriva ta este că țiiai părăsit dragostea dintâi" și "Nu ești nici rece, nici în clocot." Aceste două versete i se potriveau, pentru că tânjea să fie iarăși în clocotul dragostei dintâi.

Când am încheiat studiile biblice, pe 11 iunie 1994, copiii au făcut o mică serbare cu subiect biblic. Au cântat cântări compuse de ei, au recitat. La urmă, leam citit cuvântarea apostolului Pavel ținută în fața prezbiterilor din Efes, schimbând-o puțin, ca să o potrivesc situației mele concrete:

"Știți cum mam purtat cu voi în toată vremea, din ziua dintâi în care am pus piciorul în clasa voastră. Am slujit Domnului cu toată smerenia, cu multe lacrimi și în mijlocul încercărilor pe care mi le ridicau uneltirile celorlalți. Știți că nam ascuns nimic din ce vă era de folos și nu mam temut să vă propovăduiesc și să vă învăț în mod deschis, în școală, pocăința față de Dumnezeu și credința în Domnul nostru Isus Hristos. (...) Și acum știu că numi veți mai vedea fața voi, toți aceia în mijlocul cărora am umblat patru ani, propovăduind Împărăția lui Dumnezeu. De aceea vă mărturisesc astăzi, 11 iunie 1994, că sunt curată de sângele tuturor. Căci nu mam ferit să vă vestesc tot planul lui Dumnezeu. (...) Știu bine că, după despărțirea noastră, se vor vâri între voi lupi răpitori, care nu vor cruța turma. (...) Nam râvnit nici la banii voștri, nici la cadourile voastre. În toate privințele vam dat o pildă ..."

Ochii lor umezi miau confirmat că, așa cum le citeam, așa fusese. Căci, întradevăr, eu interzisesem cadourile din partea lor, începând cu cărțile. Aveam permanent pe inimă un verset prin care mă cercetase Domnul mai demult: "Să nu primești daruri; căci darurile orbesc pe cei ce au ochii deschiși și sucesc hotărârile celor drepți." (Ex. 23: 8) În schimb, leam făcut parte eu copiilor mai săraci de daruri de la ajutoarele umanitare. Dar în general, părinții lor erau înstăriți.

Nu ne înduram să plecăm și atunci leam înregistrat pe fete cu ceea ce lea rămas întipărit în inimă din umblarea lor timp de patru ani cu Dumnezeu. Alina P. a citit Psalmul 20, schimbând persoana a doua cu persoana întâi plural, ca binecuvântare pentru examenul ce se apropia:

"Să ne asculte Domnul în ziua necazului, să ne ocrotească Numele Dumnezeului lui Iacov, să ne trimită ajutor din locașul Său cel sfânt ..."

18. ADMITEREA

Se apropia admiterea. Pe 29 iunie leam dat un test destul de serios, asemănător unui adevărat test de examen, la limba și literatura română, cu diferite probleme cât mai deosebite și mai variate. După lucrare, Irina mia spus că se grăbește și nu a rămas până la sfârșit, când iam binecuvântat cu

Isaia 43, numindui, în loc de "Iacove" și "Israele, pe ei:

"Acum așa vorbește Domnul care te-a făcut, Florine, Alina, Andra, Mădălina, AnaMaria, Elena, Andrei, ... și cel ce te-a întocmit, Florine ... : Nu te teme de nimic, căci Eu te izbăvesc, te chem pe nume și le-am repetat a treia oară numele : ești al Meu."

În ajunul examenului, mam rugat pentru ei și am primit încredințarea că ei sunt binecuvântați, pentru că Domnul le-a pus "pe ascuns o comoară în saci" (Gen. 43: 23). Le-am dat telefoane ca să-i îmbărbătez cu acest verset.

Dar nam adormit decât foarte greu. Mă rugasem ca măcar un subiect din cele date de mine la test să le cadă copiilor, la examenul de limba română, pentru ca Dumnezeu să pledeze în favoarea călăuzirii mele de către El și să nu se simtă singuri.

În dimineața examenului, am avut emoții cu adevărat. Aș greși dacă aș spune că aveam emoții de parcă propriii mei copii ar fi dat examen. Eu nu am avut pentru nici unul din cei patru copii ai mei așa emoții. Dar pentru Clasa de Har aveam, pentru că-i încurajasem să creadă că Dumnezeu e cu ei în ceasul de încercare, fie că trec prin apele limbii române, fie că trec prin focul matematicii. Or, dacă ceva n-ar fi fost în ordine, credința în Dumnezeu ar fi fost atinsă în inimile lor și ale părinților lor. Și era și energia muncii mele, investită în acești copii, încă de când îi luasem. Se spusese despre clasa aceasta că e opera iubirii dintre elevi și diriginta lor. Iar eu vorbisem în auzul multora că e opera iubirii lui Dumnezeu care a făcut o revoluție în România, pentru ca acești copii să audă despre El.

Eram în dimineața aceea între toate făgăduințele Viului Dumnezeu și probarea practică a acestora.

Și atunci am auzit acest verset pe care la spus Moise poporului, înainte de a se despica marea Roșie înaintea lor spre a trece "prin mijlocul ei, ca pe uscat":

"Nu vă temeți de nimic! Stați pe loc și veți vedea izbăvirea pe care vo va da Domnul în ziua aceasta! Domnul Se va lupta pentru voi. Dar voi stați liniștiți!" (Ex. 14:13, 14)

Când cade din cer o slovă ca aceasta, e însoțită și de putere. Inima mea a primit pacea deplină a încrederii că eu nu mai pot face nimic, pentru că făcusem cât am putut. Că acum, Dumnezeu era la lucru. Și a bătut liniștită.

Pe la ora 14, a venit cineva, o elevă pregătită de mine și mia comunicat subiectele. Printre ele, era un subiect dat de mine la test și care nu putea fi considerat ca o coincidență: de alcătuit familia de cuvinte a cuvântului de bază "veste". Punctajul la acest subiect era mic, dar copiii sau bucurat așa de mult, exact cum am dorit: să simtă că nu sunt singuri în sala de examen. Fetița căreia Dumnezeu îi dăruise Psalmul 20 a venit împreună cu o altă elevă la mine, înainte de a ajunge acasă, ca să-mi spună ce fericită a fost când a auzit: "Familia de cuvinte a cuvântului veste". A tras un chiot și, când a certat profesorul care dicta subiectele, ea a spus că acest subiect ia fost dat la testul final.

Dacă ar fi să fac un bilanț aici, din clasa cea împotmolită odinioară atât de rău, patru fete au dat examen la cel mai bun liceu din oraș liceul "Mircea cel Bătrân" și au intrat toate, trei au intrat la liceul "George Călinescu", trei la liceul "Decebal" și așa mai departe. Irina nu a reușit! O sfătuisem să se înscrie la liceul "Mihai Eminescu", dar se înscriesese la "Decebal". Era în perioada de criză care tocmai în zilele când trebuia să lupte pentru viitorul ei se nimerise.

Ceea ce am observat cu surprindere a fost decalajul mare dintre nota la limba română și cea la matematică: AnaMaria G. obținuse nota 8.65 la română și 5.08 la matematică; Irina 7.95 la română și 4.67 la matematică. Alina I. 8.20 la română și 6.02 la matematică. Iar la matematică se pregătiseră și în particular, pe când la limba română, nu foarte.

După euforia veștii reușitei la liceu, a venit vacanța. Câțiva copii mai mai sunat, apoi sa intrat în bucuria libertății. Singură Irina a revenit la Dumnezeu, sa smerit și a reușit la un liceu care ia amărât inima la fel ca și lui Lot, în Sodoma. Pentru că, deși rămăseseră locuri la liceul "Mihai Eminescu", a optat pentru alt liceu, care avea locuri foarte multe.

Mona a început yoga și La uitat pe Dumnezeul mântuirii ei; Alina P. sa conformat cu lumea și cu muzica ei, Elena na mai dat nici un semn de viață; AnaMaria G., cea care îmi mărturisea gândul cel înfricoșător că ar fi putut alege să nu fie în iad, dar na vegheat, e indiferentă la voia lui Dumnezeu și tot așa, toate celelalte fete care au participat la ora de studiu biblic. Georgiana șia descoperit frumusețea, candidând la balul bobocilor, pentru titlul de "Miss". Ma mai vizitat sporadic. În clasa a zecea, la șaisprezece ani și jumătate, a început să se macheze atât de strident, încât era de nerecunoscut. Și într-o zi din primavara lui 1996, fragila ei viață sa încheiat brusc, într-un accident de mașină. Din toate persoanele aflate acolo, numai ea a fost lovită. Oricum sa întors mașina, numai în partea ei a lovit. Iar după zece ore de suferințe îngrozitoare, sa stins ...

Doar Irina ma mai căutat, a urmat într-un timp un studiu biblic cu câteva fete, acasă la mine, dar nu sa putut ține de el. La toată inerția ei a contribuit și tatăl ei, invitândo mereu în America, să stea cu noua lui familie și tot răzgândinduse. Acum, când închei aceste evocări, se află deja în America.

"Ce aș mai fi putut face viei Mele și nu iam făcut?"

Această întrebare ca o rană de nevindecat a Preaiubitului din capitolul al cincilea al cărții lui Isaia îmi răsună în minte și în suflet mereu.

"Ceaș mai fi putut face viei Mele și nu iam făcut? Pentru ce a făcut ea struguri sălbatici, când Eu Mă așteptam să facă struguri buni?" (Is. 5)

Ce aș mai fi putut face clasei mele și nu iam facut? Pentru ce a făcut ea roade ale necredinței, când eu mă așteptam să facă roade ale credinței? Răspunsul la întrebarea aceasta se odihnește în patru casete audio, cu mărturii entuziaste, într-o casetă video, imprimată de un misionar al C B N care mia vizitat clasa în drum spre București unde avea să încheie contract cu TVR pentru difuzarea serialului animat "Superbook" și întralta, a fratelui Vladimir Caravan, cunoscut prin emisiunile lui de radio "Vestea bună", într-o superbă fotografie luată pe 16 aprilie 1994 de Sue Grange, în fața Școlii nr. 7, în agendele mele, în propriile mele pregătiri ale acestor studii.

Doar atât? O, mult mai mult, Dumnezeu Sa angajat să vegheze asupra seminței bune. Ceea ce sa semănat cu trudă va fi cândva secerat cu bucurie.

Pentru această clasă, Dumnezeu însuși nu Sa cruțat pe Sine.

Dar va mai încolți, a doua oară, sămânța căzută din Cer... ?

Î N C H I D E R E

Nu există închidere, câtă vreme sunt și câtă vreme Duhul Celui Prea Înalt mă umbrește între aceste coordonate fizice. Nu există închidere nici după ce voi lăsa aici coaja înăuntrul căreia sa desăvârșit făptura cea nouă. Pentru că ceea ce cu adevărat va continua va fi cu mult superior a ceea ce Dumnezeu a împlinit aici.

Ce păcat că nici unul din cititorii acestei confesiuni nu va putea avea nici cea mai firavă relatare a momentului acelaia indicibil, când Fiul Slavei îmi va pune pe masă vinul cel mai bun, acela care vine la urmă! Vinul cel nou, din Împărăția Sa.

Acolo, unde vor fi fost făcute ineficiente, cuvintele ...

Iar eu, îmbrăcată în haina cea mai bună, și cu inelul de aur curat, cu sigiliu împărătesc, în deget, voi fi în tabernacolul Marelui Preot, Isus Hristos, în cel mai umbrit colțisor, de undeL voi putea privi o veșnicie...